

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

48'inci Birleşim 11 Ocak 2023 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	540
II.-GELEN KÂĞITLAR	542
III.- YOKLAMALAR	590,591
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	565
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>565:569</i>
1.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, 11 Ocak Türkiye Sağlıkçılar Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması	565:566
2.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Edirne'nin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	566:568
3.- Kilis Milletvekili Ahmet Salih Dal'ın, Kilis'in tarihi ve kültürel mirasına ilişkin gündem dışı konuşması	568:569

V.- AÇIKLAMALAR

569,597,603,605,606,610,
620,624,638,642,647,658,
662,708,736

- 1.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Cumhurbaşkanının “Yüz Yüze Türkiye Esnaf Buluşması” programı kapsamında esnafa verdiği müjedelere ilişkin açıklaması 569
- 2.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, kanser tedavisi gören 6 yaşındaki Yusuf Kerim'e ilişkin açıklaması 569
- 3.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa'nın termal bölgesi olan 110 dönümlük arazinin TOKİ marifetiyle betona dönüştürülecek olmasına ilişkin açıklaması 570
- 4.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, açıklanan işsizlik oranına ve bütün ücretlerin en az asgari ücret düzeyine getirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 570
- 5.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, 11 Ocak Türkiye Sağlıkçılar Günü'ne ve AK PARTİ devrisaadetinde ülkenin geldiği duruma ilişkin açıklaması 570
- 6.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, 2022'de İzmir'de özellikle partikül madde değerlerinin sınır değerlerin üzerinde seyrettiğine ilişkin açıklaması 570:571
- 7.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, AK PARTİ'nin başarısına ve kayıtlı üye sayısına ilişkin açıklaması 571
- 8.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, AKP iktidarının çiftçiden yana olmayan ithal tarım politikalarına ilişkin açıklaması 571
- 9.- Amasya Milletvekili Mustafa Tuncer'in, Amasya merkez ve ilçelerinde Vakıflar Bölge Müdürlüğü'nün maliki olduğu iş yerleri için belirlediği 2023 yılı kira artış oranına ilişkin açıklaması 571:572
- 10.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, 11 Ocak Türkiye Sağlıkçılar Günü'ne ve Sağlık Bakanlığının 6 Ekim ve 7 Ocak tarihlerinde yayımladığı yönetmelik değişikliğine ilişkin açıklaması 572
- 11.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, 2023 yılının savunmada Türkiye Yüzyılı'nın başlangıcı olacağına ilişkin açıklaması 572
- 12.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay'ın Defne ilçesine yapılacak olan devlet hastanesine ilişkin açıklaması 572:573
- 13.- Erzincan Milletvekili Burhan Çakır'ın, milli teknoloji hamlelerine ilişkin açıklaması 573
- 14.- Muğla Milletvekili Burak Erbay'ın, 11 Ocak Sağlıkçılar Günü'ne ve aile sağlığı çalışanlarının sorunlarına ilişkin açıklaması 573
- 15.- Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk'ün, tüm kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan özel güvenlik ve temizlik görevlilerinin hiçbir şart aranmadan devlet kadrosuna alınmasına, özel güvenlik görevlilerinden alınan sertifika harcına ve 11 Ocak Sağlıkçılar Günü'ne ilişkin açıklaması 573:574

- 16.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Mersin'in Anamur ilçesinde birinci derece sit alanı olan bir alana jeotermal arama ruhsatı verilmiş olmasına ilişkin açıklaması 574
- 17.- Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya'nın, AK PARTİ iktidarının yükseköğretimde gerçekleştirdiklerine ilişkin açıklaması 574
- 18.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, çalışanlara ve emeklilere öngörülen yüzde 30'luk zamma ilişkin açıklaması 574:575
- 19.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 11 Ocak Sağlık Çalışanları Günü'ne ilişkin açıklaması 575
- 20.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'da içme suyunu kuyulardan sağlayan köylülerin yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması 575
- 21.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, 11 Ocak Sağlık Çalışanları Günü'ne, Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon gündemine alınan Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan ve Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'la ilgili dokunulmazlık dosyalarına ve Meclisin çalışma düzenine zarar verecek uygulamalardan vazgeçilmesini istirham ettiğine ilişkin açıklaması 575:577
- 22.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Halkların Demokratik Partisi hakkında devam eden kapatma davasıyla ilgili Anayasa Mahkemesine mütalaa veren Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının yaptığı basın toplantısına ve HDP'yi demokratik siyaset alanından tasfiye etme çabaları karşısında dik duruşlarından asla vazgeçmeyeceklerine ilişkin açıklaması 577:578
- 23.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Organize Sanayi Bölgesi Eğitim Kurumları Derneğinin talebine, Halkların Demokratik Partisine açılan kapatma davasıyla ilgili olarak Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Bekir Şahin'in Anayasa Mahkemesi önünde yaptığı basın toplantısına, askerî vesayete ve Meclis teamüllerine aykırı şekilde dokunulmazlık dosyaları üzerinden siyasi mühendislik yapıldığına ilişkin açıklaması 579:581
- 24.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Genel Kurul kapansın diye gayret sarf edilmesine, 11 Ocak Sağlık Çalışanları Günü'ne, AK PARTİ'nin Anayasa değişikliği teklifiyle ilgili randevu taleplerine, kimin gelip kimin gideceğine milletin karar vereceğine, Türkiye'de yargı ve askerî bürokrasinin vesayetini AK PARTİ'nin sonlandırdığına, Karma Komisyon gündeminde olan dokunulmazlık dosyalarına ilişkin açıklaması 581:583
- 25.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 583:584
- 26.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 585
- 27.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 586:587

28.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Genel Kurulun erken kapanmasına, İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu ile Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	588
29.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, esnaf ve sanatkarların içinde buldukları duruma ilişkin açıklaması	597
30.- Şanlıurfa Milletvekili Aziz Aydınlık'ın, Ulaştırma ve Altyapı Bakanına sorduğu sorulara ve Bakanın yanıtına ilişkin açıklaması	597
31.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, emeklilerin maaşlarına ve bayram ikramiyelerine ilişkin açıklaması	597:598
32.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, öğrencilerin KYK kredi borçlarına ilişkin açıklaması	598
33.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki'nin sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	603:604
34.- Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki'nin, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadeleri ile Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	605
35.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	605:606
36.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Çorlu tren katliamına ilişkin açıklaması	606
37.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, AKP'nin kurmak istediği arkeoloji vakfına ilişkin açıklaması	606:607
38.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Aşağı Körkün Hacılı Bendi Sulama Projesi'ne ilişkin açıklaması	607
39.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Şebnem Korur Fincancı'ya verilen cezaya ilişkin açıklaması	607
40.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 11 Ocak Sağlıkçılar Günü'ne ilişkin açıklaması	607:608
41.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	610
42.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İzmir Milletvekili Mahmut Atilla Kaya'nın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	620
43.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadeleri ile Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	620:622

- 44.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun AK PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 624:625
- 45.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 625:626
- 46.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 626
- 47.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu ile Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadeleri ile Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 627:628
- 48.- Niğe Milletvekili Selim Gültekin'in, yazar Yaşar Kaplan'ın vefatına ilişkin açıklaması 638
- 49.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Serinyol-Madenli yoluna ilişkin açıklaması 642
- 50.- Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, Kastamonu'nun Taşköprü ilçesindeki Bükköy ve Yavuç Çayı Köprülerine ilişkin açıklaması 647:648
- 51.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Hatay'ın Adalet Bakanlığından taleplerine ilişkin açıklaması 648
- 52.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, kanser tedavisi gören 6 yaşındaki Yusuf Kerim'e ilişkin açıklaması 648
- 53.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Ankara Milletvekili Orhan Yegin'in 392 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 658
- 54.- Niğe Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, AKP'nin yanlış tarım politikalarına ilişkin açıklaması 658:659
- 55.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, emeklilerin, engellilerin, stajyer ve çıraklık mağdurlarının beklentilerine ilişkin açıklaması 659
- 56.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, yirmi yıllık AKP iktidarının sonunda eğitim sisteminin çöktüğüne ve öğretmenlerin kölelik ücretleriyle çalıştırıldığına ilişkin açıklaması 659
- 57.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Millî Eğitim Bakanlığının özel okullar için belirlediği zam oranının sınırına ilişkin açıklaması 659:660
- 58.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, araç muayene ücretlerine ilişkin açıklaması 660
- 59.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, ilaç krizine ilişkin açıklaması 660
- 60.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, kapsam dışı kalan sözleşmeli personel için yeni bir düzenleme yapılmasının şart olduğuna ilişkin açıklaması 660

61.- Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan'ın, İstanbul Belediye Başkanını görevden almak için yapılanlara ilişkin açıklaması	661
62.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Gerger Devlet Hastanesine diyaliz nitesi açılması gerektiğine ilişkin açıklaması	661
63.- Van Milletvekili Muazzez Orhan IŞık'ın, dul ve yetimlerin, engellilerin ve BAĞ-KUR'luların 392 sıra sayılı Kanun Teklifi'nde olmadıklarına ilişkin açıklaması	661
64.- Manisa Milletvekili zgr özel'in, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri Mehmet Ali Kumbuzoğlu'nun babasının vefatına ilişkin açıklaması	662
65.- Tokat Milletvekili zlem Zengin'in, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri Mehmet Ali Kumbuzoğlu'nun babasının vefatına ilişkin açıklaması	662
66.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri Mehmet Ali Kumbuzoğlu'nun babasının vefatına ilişkin açıklaması	662
67.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'n, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri Mehmet Ali Kumbuzoğlu'nun babasının vefatına ilişkin açıklaması	662
68.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri Mehmet Ali Kumbuzoğlu'nun babasının vefatına ilişkin açıklaması	662
69.- Tokat Milletvekili zlem Zengin'in, Manisa Milletvekili zgr özel'in 392 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	708:709
70.- Manisa Milletvekili zgr özel'in, Tokat Milletvekili zlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	709:710
71.- Tokat Milletvekili zlem Zengin'in, Manisa Milletvekili zgr özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	710:711
72.- Tokat Milletvekili zlem Zengin'in, Van Milletvekili Muazzez Orhan IŞık'ın 392 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	736

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**588,591,632****A) ÖNERGELER**

588:589

1.- Kayseri Milletvekili etin Arık'ın, esas komisyon olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna, tali komisyon olarak da Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilen (2/4809) esas numaralı Kanun Teklifi'ni geri aldığına ilişkin nergesi (4/199)

588:589

B) TEZKERELER

589:590,591:592

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Türkiye-Madagaskar Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı ve Kilis Milletvekili Ahmet Salih Dal ile beraberindeki Dostluk Grubu üyelerinden oluşan bir heyetin, Madagaskar Parlamentosunun daveti üzerine 21-28 Ocak 2023 tarihleri arasında resmî ziyarette bulunmalarına ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/2235)

589:590,591

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Türkiye-Singapur Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı ve Denizli Milletvekili Nilgün Ök ile beraberindeki Dostluk Grubu üyelerinden oluşan bir heyetin, 15-19 Ocak 2023 tarihleri arasında Singapur'a resmî ziyarette bulunmalarına ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/2236)

591

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Türkiye-Almanya Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı ve İstanbul Milletvekili Akif Çağatay Kılıç ile beraberinde Dostluk Grubu üyelerinden oluşan bir heyetin, 11-15 Ocak 2023 tarihleri arasında Almanya'ya resmî ziyarette bulunmalarına ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/2237)

592

C) DUYURULAR

632

1.- Başkanlıkça, komisyonların başkan, başkan vekili, sözcü ve kâtip üye seçimlerini yapmak üzere toplanacakları gün, saat ve yere ilişkin duyuru

632

VII.- ÖNERİLER**592,598,606,608,611,618,
622,628***A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ*592:597,598:602,606,
608:610,611:616,618:620,
622:624,628:630

1.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Samsun Milletvekili Erhan Usta tarafından, kuraklığın tarımsal etkilerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 4/1/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 11 Ocak 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

592:597

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, demokratik siyasetin önündeki engellerin kaldırılması amacıyla 10/1/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 11 Ocak 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

598:602,606

3.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ile Sakarya Milletvekili Engin Özkoç tarafından, yasama ve yürütme üyelerinin görevleriyle bağdaşmayan suçlar karşısında adil ve tarafsız mahkemeler önünde hesap vermesi, TBMM'nin itibarının korunması, şeffaf ve hesap veren siyaset için siyasi ahlaksızlıkla etkin mücadelede çözüm yollarının tespiti, kalıcı etik ilke ve kurullarının oluşturulması amacıyla 5/1/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 11 Ocak 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

608:610,611:616,618:620

4.- AK PARTİ Grubunun, bastırılarak dağıtılan 392 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına, yine bu kısımda bulunan 375, 376 ve 380 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin ise aynı kısmın sırasıyla 3, 4 ve 5'inci sıralarına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun çalışma saatlerine ve 392 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi

622:624,628:630

VIII.- SATAŞMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR

602,604,616

1.- Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki'nin, Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir'in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

602:603

2.- Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir'in, Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki'nin sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

604:605

3.- Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman'ın, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

616:617

4.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, İzmir Milletvekili Mahmut Atilla Kaya'nın CHP grup önerisi üzerinde ve Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmaları sırasında şahsına sataşmaları nedeniyle konuşması

617:618

IX.- SEÇİMLER

630

A) KOMİSYONLARA ÜYE SEÇİMİ

630:631

1.- (10/6818, 6819, 6821, 6822, 6823, 6824, 6825) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonuna üye seçimi

630:631

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

632,638,643,649,658,661,
663,711,736,744

A) KANUN TEKLİFLERİ

632:638,638:642,643:647,
649:658,658,661,663:708,
711:736,736:743

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş ve 62 Milletvekilinin Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4810) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 392)

632:638,638:642,643:647,
649:658,658,661,663:708,
711:736,736:743,744:756

XI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

662

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimettulah Erdoğan'ın, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri Mehmet Ali Kumbuzoğlu'nun babasının vefatına ilişkin konuşması

662

XII.- OYLAMALAR

744

1.- (S.Sayısı: 392) Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

744:756

XIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

757

1.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, 2018-2022 yılları arasında Bakanlıkta çalışan 25 yaş altı kamu personeline ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'in cevabı (7/76159)

757:758

2.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, İTÜ tarafından kalıcı yaz saati uygulaması hakkında yürütülen bilimsel çalışmaya ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'in cevabı (7/76411)

759:761

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.04'te açılarak iki oturum yaptı.

Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu, 7 Ocak Osmaniye'nin düşman işgalinden kurtuluşuna,

Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'ne,

Samsun Milletvekili Bedri Yaşar, Samsun'un sorunlarına,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın,

Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya,

Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin,

Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu,

Muğla Milletvekili Burak Erbay,

İstanbul Milletvekili Tülay Kaynarca,

Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz,

10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'ne;

İzmir Milletvekili Murat Çepni, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'ne ve gazeteci Sezgin Kartal'a,

Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman, pandemi sürecinde uygulanan mRNA aşılara,

Adana Milletvekili Burhanettin Bulut, muayenehane hekimlerinin özel hastanelerde ameliyat yapmasına sınırlandırma getiren yönetmeliğe,

Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu, Edirne'de vatandaşlara hizmet verecek bir inme merkezinin olmadığına,

Kocaeli Milletvekili Sami Çakır, İngiliz The Guardian gazetesinin Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ı hedef alan yazısına,

Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül, AKP iktidarının gazileri ayrıştırdığına,

Uşak Milletvekili İsmail Güneş, FIRTINA obüs sayısına ve 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'ne,

Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan, köy ilkokullarının tekrar açılmasını desteklediklerine,

Kırşehir Milletvekili Metin İlhan, aile hekimliği sistemindeki sorunlara,

Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya, memur ve emekli maaşlarına yapılan yüzde 30'luk zamma,

İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir, Meclis gündeminde olan EYT düzenlemesiyle adaletsizliklerin giderilmesi gerektiğine,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, Ziraat Bankasının verdiği kredilere,

Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil, AK PARTİ Hükûmetinin çiftçilere her zaman destek vereceğine ve 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'ne,

Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap, Kütahya'nın Domaniç ilçesinin yıllardır ihmal edildiğine,

Tokat Milletvekili Özlem Zengin, 22'nci Dönem milletvekili Yahya Baş ile yazar Yaşar Kaplan'ın vefatlarına ve 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'ne,

İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, Birinci İnönü Zaferi'nin 102'nci yıl dönümüne, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'ne, iktidarın 2023 yılına kadar yaptıklarına, yapamadıklarına ve sebep olduklarına, Boğaziçi Üniversitesi Rektörlüğünün Boğaziçi Mezunlar Derneği Sosyal Tesislerine

el koyma girişimine, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın dokunulmazlık dosyalarının görüşüleceği Karma Komisyon toplantısına katılmayacaklarına ve AK PARTİ'nin Anayasa değişikliği için İYİ Partiden talep ettiği randevuya,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'ne, 10 Ocak İdareciler Günü'ne, Antalya-Denizli kara yolu Serinhisar ilçesinde meydana gelen trafik kazasına, Çanakkale'nin Ayvacık ilçesi açıklarında meydana gelen 5 büyüklüğündeki depreme, yeni nesil FIRTINA obüslerinin Türk Silahlı Kuvvetlerine teslim törenine ve savunma sanayisinin güçlendirilmesi hususunda atılan adımlara,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'ne, 8 Ocak 1996'da öldürülen Evrensel gazetesi muhabiri Metin Göktepe'ye, TÜİK tarafından açıklanan işsizlik verilerine ve iktidarın yeni ekonomi modeline,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'ne, üniversite öğrencilerinin barınma sorununa, özel öğretim kurumlarında iş güvencesi olmadan çok düşük ücretlerle çalıştırılan öğretmenlere, emeklilikte yaşa takılanlar düzenlemesinin yeni bir mağdur kitlesi yarattığına, sözleşmeli personele ilişkin kapsayıcı bir düzenlemenin Meclisten geçmesi gerektiğine ve İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonunun, İrlanda Parlamentosunun daveti üzerine 23-25 Ocak 2023 tarihleri arasında anılan ülkeye,

Türkiye Büyük Millet Meclisi Türkiye-Estonya Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Samsun Milletvekili Yusuf Ziya Yılmaz ve beraberindeki Dostluk Grubu üyelerinden oluşan bir heyetin, 16-19 Ocak 2023 tarihleri arasında Estonya'ya,

Resmî ziyarette bulunmalarına ilişkin Başkanlık tezkereleri kabul edildi.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Türkiye-Madagaskar Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı ve Kilis Milletvekili Ahmet Salih Dal ile beraberindeki Dostluk Grubu üyelerinden oluşan bir heyetin, Madagaskar Parlamentosunun daveti üzerine 21-28 Ocak 2023 tarihleri arasında resmî ziyarette bulunmalarına ilişkin Başkanlık tezkeresinin oylaması sırasında istem üzerine yapılan yoklamalarda toplantı yeter sayısı bulunamadı.

Alınan karar gereğince, 11 Ocak 2023 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere 16.37'de birleşime son verildi.

Nimetullah ERDOĞMUŞ

Başkan Vekili

Necati TİĞLİ

Giresun

Kâtip Üye

İshak GAZEL

Kütahya

Kâtip Üye

Sevda ERDAN KILIÇ

İzmir

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 69

11 Ocak 2023 Çarşamba

Milletvekili Teklifleri

1.-İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in; 13 Mart'ın Gazi Mahallesi Katliamında Hayatını Kaybedenleri Anma ve Yas Günü İlan Edilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/4834) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2023)

2.-İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in; 15 Mart'ın Ümraniye Katliamında Hayatını Kaybedenleri Anma ve Yas Günü İlan Edilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/4835) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2023)

3.-İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in; 1980 Yılı 27 Mayıs-10 Temmuz Tarihleri Arasında Çorum'da Gerçekleşen Katliamda Doğan Mağduriyetlerin Giderilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/4836) (Plan ve Bütçe ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2023)

4.-İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in; 29 Mayıs'ın Çorum Katliamında Hayatını Kaybedenleri Anma ve Yas Günü İlan Edilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/4837) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2023)

5.-İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in; 28 Nisan'ın İş Cinayetlerinde Hayatını Kaybedenleri Anma ve Yas Günü İlan Edilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/4838) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.01.2023)

6.-İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in; 2330 Sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4839) (İçişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.01.2023)

7.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in; 1319 Sayılı Emlak Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4840) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.01.2023)

8.-İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır'ın; 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Hakkında Kanun Teklifi (2/4841) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.01.2023)

9.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4842) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.01.2023)

10.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın; Devlet Memurları Kanunu ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4843) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.01.2023)

11.-İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Sosyal Hizmetler Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/4844) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.01.2023)

Yazılı Soru Önergeleri

- 1.-İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in, Hakkında alınan yurt dışı çıkış yasağı kararına ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76724) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.12.2022)
- 2.-İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, borçlanma limitinin artırılmasına ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/76728) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.12.2022)
- 3.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin bazı kamu görevlileri tarafından kaçırıldığı ve tehdit edildiği iddiasına ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/76729) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2022)
- 4.-Muş Milletvekili Şevin Coşkun'un, Muş ilinden yapılan göçlere ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/76730) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)
- 5.-Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, belirli meslek gruplarının kamuda istihdamına ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/76731) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.01.2023)
- 6.-Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, Adana Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen bir soruşturma kapsamında hazırlanan iddianameye ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76732) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.12.2022)
- 7.-Muş Milletvekili Şevin Coşkun'un, yurt dışında yakalanarak ülkeye getirilen bir kişinin kötü muameleye maruz kaldığı iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76733) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.12.2022)
- 8.-Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Erzurum Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda tutuklu bulunan bir mahkumun gözaltında bulunduğu süreyle ilgili iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76734) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.12.2022)
- 9.-İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, 28 Aralık 2011 tarihinde Şırnak'ın Uludere ilçesinde yaşanan bir olaya ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76735) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2022)
- 10.-Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun Yargıtay aşamasındaki dosyasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76736) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2022)
- 11.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kayseri Kadın Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76737) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2022)
- 12.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Isparta E Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76738) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2022)
- 13.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Edirne F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan hasta mahkumların durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76739) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2022)

14.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Dumlu 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76740) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2022)

15.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin kolluk kuvvetleri tarafından darp edildiği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76741) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2022)

16.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kepsut L Tipi Kapalı Cezaevindeki infaz koruma memurlarına yönelik bazı iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76742) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2022)

17.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Edirne F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76743) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2022)

18.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Espiye L Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan yabancı uyruklu bir mahkumun ülkesine gönderilmemesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76744) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2022)

19.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Muş E Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76745) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2022)

20.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli 1 Nolu F Tipi Cezaevinde bulunan iki mahkumun kötü muameleye maruz kaldıkları iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76746) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2022)

21.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Şanlıurfa 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun infaz süresini tamamlamasına karşın tahliye edilmediği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76747) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2022)

22.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, eşlerden ikisi de cezaevinde bulunan çocuklu bir çiftin denetimli serbestlik hükümlerinden yararlanma talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76748) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2022)

23.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sakarya Ferizli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun infazının ertelenmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76749) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2022)

24.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin yargılanma gerekçesine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76750) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2022)

25.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Espiye L Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun infaz süresini tamamlamasına karşın tahliye edilmediği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76751) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2022)

26.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir 2 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevindeki kitap sınırlamalarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76752) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2022)

27.-Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, 2022 yılında Bakanlığa yöneltilen soru önergelerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76753) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

28.-Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, 2022 yılında Bakanlığa yöneltilen soru önergelerine ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76754) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

29.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, uyuşturucu madde kullanım yaşının düşmesine ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76755) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

30.-Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, kadına yönelik şiddet vakalarında meydana gelen artışa ve buna yönelik alınacak önlemlere ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76756) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.12.2022)

31.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Siirt'in Eruh ve Pervari ilçe belediyelerinde işe alımlarla ilgili bazı iddialara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76757) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2022)

32.-Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç'un, kadın ve genç işsizliğini önlemek üzere alınan tedbirlere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76758) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

33.-Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, 2022 yılında Bakanlığa yöneltilen soru önergelerine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76759) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

34.-İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, 2020-2022 yılları arasında kamu kurumlarında iş akdi feshedilen işçi sayısına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76760) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

35.-İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, kayıt dışı çalışan mülteci sayısına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76761) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

36.-Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, kamu kurumlarında şef kadrosunda çalışan personelin özlük haklarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76762) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

37.-Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, bir zincir market çalışanı kadının ölüm nedeninin araştırılmasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76763) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.12.2022)

38.-İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin'in, imar affından yararlanan sanayi, turizm, liman, enerji tesisi ve benzeri projelere ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76764) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.12.2022)

39.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Van'ın Gevaş ilçesinde depremde etkilenen bir yurt binasının yıkılmasına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76765) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2022)

40.-Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, 2022 yılında Bakanlığa yöneltilen soru önergelerine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76766) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

41.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Muğla'nın Köyceğiz ilçesindeki sığla ağaçlarının korunması için yürütülen çalışmalara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76767) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

42.-Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar Sadıkbey TOKİ konutlarına doğal gaz bağlanması talebine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76768) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

43.-Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, Batman'ın Sason ilçesinde yapılan petrol arama çalışmalarının bölgede bulunan kaynak suyunu kirlettiği iddiasına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76769) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.12.2022)

44.-Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki'nin, Batman'ın Sason ilçesinde yapılan petrol arama çalışmalarının bölgede bulunan kaynak suyunu kirlettiği iddiasına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76770) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.12.2022)

45.-Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, 2022 yılında Bakanlığa yöneltilen soru önergelerine ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76771) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

46.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, Adana'nın Çukurova ilçesinde bulunan bir bölgede yaşanan elektrik kesintilerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76772) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2022)

47.-Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, 2022 yılında Bakanlığa yöneltilen soru önergelerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76773) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

48.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, elektrik fiyatına yapılan zamlara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76774) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

49.-Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar ilindeki doğalgaz aboneleri sayısına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76775) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

50.-Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, Karabük'e bağlı bazı köylere doğalgaz bağlanması talebine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76776) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.01.2023)

51.-Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, 87. Büyük Atatürk Koşusu'na ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76777) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2022)

52.-Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, 2022 yılında Bakanlığa yöneltilen soru önergelerine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76778) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

53.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'de bulunan bir futbol kulübüne maddi destek verilmesi talebine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76779) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

54.-İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, 2012-2022 yılları arasında KYK yurtlarından atılan ve bursları kesilen öğrenci sayısına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76780) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

55.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, amatör futbol maçlarında doktor bulundurulması önerisine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76781) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

56.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, iki kişinin KYK borçlarına ait faizlerin silinmediği iddiasına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76782) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2022)

57.-Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, 2022 yılında Bakanlığa yöneltilen soru önergelerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76783) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

58.-İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütü'nün, bir dernek başkanının sosyal medya hesabından yapmış olduğu bir açıklamaya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76784) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.12.2022)

59.-İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, vakıflarla ilgili çeşitli verilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76785) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2022)

60.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, kaybolan bir kişinin akıbetine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76786) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2022)

61.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Ankara'da yaşayan yabancı uyruklu bazı kişilerin sınır dışı edileceği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76787) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2022)

62.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin kolluk kuvvetleri tarafından darp edildiği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76788) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2022)

63.-Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, 2022 yılında Bakanlığa yöneltilen soru önergelerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76789) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

64.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, son 5 yılda köy ve kasabalarda ele geçirilen uyuşturucu madde miktarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76790) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

65.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Van'ın Gevaş ilçesinde tarihi bir yapının yanında bulunan yurt binasının yıkılmasına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76791) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2022)

66.-Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, 2022 yılında Bakanlığa yöneltilen soru önergelerine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76792) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

67.-Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, okullarda ücretsiz yemek dağıtımı yapılmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76793) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2022)

68.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Van'ın Gevaş ilçesinde tarihi bir yapının yanında bulunan yurt binasının yıkılması sebebiyle barınma sorunu yaşayacak öğrencilere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76794) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2022)

69.-Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, 2022 yılında Bakanlığa yöneltilen soru önergelerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76795) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

70.-Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün, Diyarbakır'ın Kayapınar ilçesinde bulunan bir okulun müdürüyle ilgili iddialara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76796) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

71.-Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Bingöl'ün Karlıova ilçesinde deprem riski nedeniyle bazı köy okullarının kapatılmasına ve eğitimde yaşanan aksamaya ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76797) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

72.-İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, engelli öğretmen atamasının ne zaman yapılacağına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76798) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

73.-İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütü'nün, Zonguldak'ın Ereğli ilçesinde bir okulda meydana gelen şiddet vakasına ve bu kapsamda yürütülen soruşturmaya ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76799) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.01.2023)

74.-Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, 2022 yılında Bakanlığa yöneltilen soru önergelerine ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76800) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

75.-Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, Karaman Eğitim ve Araştırma Hastanesinde bazı çalışanların kişisel verilerinin ihlal edildiği iddiasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76801) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.12.2022)

76.-İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, doktor ve hemşirelere verilen giyim yardımı miktarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76802) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2022)

77.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir özel hastaneye yönelik şikayetlere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76803) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2022)

78.-Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, 2022 yılında Bakanlığa yöneltilen soru önergelerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76804) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

79.-Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, kuduz vakalarına ve kuduz aşısı üretim çalışmalarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76805) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

80.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Bor Devlet Hastanesi binasının yenilenmesine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76806) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

81.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Bakanlık personelinin aldığı sertifikalara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76807) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

82.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, doktorların diploma, sertifika ve katılım belgelerinin denetlenmesine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76808) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

83.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Ömer Halisdemir Üniversitesi Bor Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezi Hastanesi binasının yıkılacağı iddiasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76809) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

84.-İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, 2012-2022 yılları arasında kanser nedeniyle hayatını kaybeden kişi sayısına ve kanser ilaçlarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76810) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

85.-İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, 2012-2022 yılları arasında istifa eden sağlık personeli verilerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76811) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

86.-Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Şırnak'ta sağlık hizmetleri alanında yaşanan sorunlara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76812) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.12.2022)

87.-Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, Beyaz Reform kapsamında yurda dönen hekimlere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76813) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.01.2023)

88.-Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, aşı enstitüsü kurulmasına yönelik bir çalışma olup olmadığına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76814) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.01.2023)

89.-Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, Karabük ilindeki kanser vakalarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76815) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.01.2023)

90.-Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, son 2 yılda kalp krizi nedeniyle hayatını kaybeden kişi sayısına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76816) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.01.2023)

91.-Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, 2022 yılında Bakanlığa yöneltilen soru önergelerine ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76817) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

92.-İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Yunanistan'a ihraç edilen kuru incirlerin iade edilmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76818) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

93.-Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, 2022 yılında Bakanlığa yöneltilen soru önergelerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76819) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

94.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Muğla'nın Köyceğiz ilçesindeki sığla ağaçlarının korunması için yürütülen çalışmalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76820) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

95.-Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar ilinin sulama barajı ve kapalı sulama sistemi ihtiyacına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76821) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

96.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, sözleşmeli besicilik uygulamasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76822) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

97.-Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Eber Gölünde çıkan yangınların etkilerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76823) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

98.-Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, Batman'ın Sason ilçesinde yapılan petrol arama çalışmalarının bölgede bulunan kaynak suyunu kirlettiği iddiasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76824) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.12.2022)

99.-Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçin'in, ihraç edilen bazı tarım ürünlerinin iade edilmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76825) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.12.2022)

100.-Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, yem olarak kullanılması amacıyla GDO'lu bir mısır çeşidine ithalat izni verilmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76826) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.12.2022)

101.-Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, orman mühendisi atamalarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76827) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.12.2022)

102.-İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, ön ödemeli konut satışı yapan bazı şirketlere dair iddialara ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76828) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

103.-Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, 2022 yılında Bakanlığa yöneltilen soru önergelerine ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76829) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

104.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, yabancı bir havayolu şirketi ile ilgili yürütülen adli soruşturmaya ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76830) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.12.2022)

105.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, Karayolları Genel Müdürlüğü ve bağlı bölge müdürlüklerinde çalışan işçiler arasındaki ücret farklılığına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76831) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2022)

106.-Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, 2022 yılında Bakanlığa yöneltilen soru önergelerine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76832) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

107.-Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Ankara-Afyonkarahisar-İzmir Yüksek Hızlı Tren Projesine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76833) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

108.-Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar-Şuhut yolunun ne zaman tamamlanacağına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76834) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

109.-Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Karayolları Genel Müdürlüğünde hizmet alımı yoluyla çalıştırılan müşavir/danışmanlara ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76835) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2022)

110.-Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçın'ın, DHMİ Genel Müdürlüğü tarafından hava limanlarında bulunan işletmelerin kiralalarında yapılan artışa ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/76836) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.12.2022)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri

Cumhurbaşkanı Yardımcılığı (Fuat Oktay)

1.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Dünya Kupası maçını anlatan TRT spikerinin yayın esnasında değiştirilmesi ile ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/75824)

2.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, önerenin yanıtlandığı tarih itibarıyla Cumhurbaşkanlığında Devlet Memurları Kanunu'na bağlı şekilde çalışan avukatlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/75825)

3.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, kamu kurumlarında mühendis, mimar ve şehir plancısı istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75826)

4.-İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın, kamuya yapılan taşıt alımlarının maliyetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/75933)

5.-Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, görevde bulunan ve görevden ayrılan Cumhurbaşkanı başdanışmanı, danışmanı ve Cumhurbaşkanlığı bünyesindeki politika kurulları üyelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/75934)

6.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz'ın, 2018-2022 yılları arasında 657 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesi kapsamında Cumhurbaşkanlığına alınan personel sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75935)

7.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, bir ilaç şirketi hakkındaki iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/75936)

8.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, son 5 yılda haklarında sahte diploma soruşturması açılan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/75937)

9.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, İzmir'de Türkiye Varlık Fonuna devredilen araziye ilişkin yazılı soru önergesi (7/75938)

Adalet Bakanlığı

10.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Antalya L Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun infaz indiriminden yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75827)

11.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Çorum L Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75828)

12.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Eskişehir L Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun yargılanma sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/75829)

13.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kandıra 1 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevindeki koşullarda fare bulunduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75830)

14.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Afyonkarahisar 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde annesi ile birlikte bulunan bir bebeğin tedavisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/75831)

15.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, önerenin yanıtladığı tarih itibarıyla Bakanlıkta Devlet Memurları Kanunu'na bağlı şekilde çalışan avukatlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/75832)

16.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, Kars'taki icra dosyası sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75833)

17.-Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, Adana F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde hastaneye sevk sırasında yapılan aramalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/75834)

18.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılmadığı iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75835)

19.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılmadığı iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75836)

20.-Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Bolu F Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir kişinin infazını tamamladığı halde tahliye edilmediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75837)

21.-Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, İstanbul'un Fatih ilçesinde meydana gelen adli bir olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/75838)

22.-Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Tarsus Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun dilekçelerinin iletilmediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75839)

23.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, cezaevlerinde bağlama ve semah kursları açılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/75840)

24.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Söke T Tipi Kapalı Cezaevinde kapasitenin üzerinde mahkum bulunduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75841)

25.-Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, Giresun Espiye L Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/75842)

26.-Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Şanlıurfa 1 ve 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevi ile Siverek Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/75843)

27.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, bir güvenlik şirketi tarafından işletilen poligonla ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/75939)

28.-Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, Sincan Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir tutuklunun görüş listesine müdahale edildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75940)

29.-Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, Şırnak T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan ağır hasta bir mahkumun ölümüne ilişkin yazılı soru önergesi (7/75941)

30.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kripto para firması tarafından dolandırılan bir kişiye ilişkin yazılı soru önergesi (7/75942)

31.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Diyarbakır Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir tutukluya kötü muamelede bulunduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75943)

32.-Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, Erzurum Dumlu 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde koğuş pencerelerine demir kafes yerleştirildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75944)

33.-Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, Kayseri 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan engelli bir mahkumun maruz kaldığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/75945)

34.-Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Diyarbakır'ın Ergani ilçesinde süren bir adli soruşturmanın akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/75946)

35.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz'ın, 2018-2022 yılları arasında 657 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesi kapsamında Bakanlığa alınan personel sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75947)

36.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, İzmir'de görevli bir kaymakam hakkındaki bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/75948)

37.-Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Tarsus T Tipi Kapalı Cezaevinde hayatını kaybeden bir mahkuma ilişkin yazılı soru önergesi (7/75949)

38.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, 2011 yılında Antalya'da bir otelde bir çocuğun hayatını kaybettiği olaya dair yürütülen soruşturmaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/75950)

39.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, bir sendika hakkındaki rüşvet suçlamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75951)

40.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz'ın, Zonguldak adliye binasının TTK'ya ait bir arsaya taşınacağı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75952)

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

41.-Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Tekirdağ'da bulunan bir kreş ve gündüz bakım evinde çocuklara kötü muamelede bulunulmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75847)

42.-İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, boşandığı erkeğin saldırısı sonucu ağır yaralanan bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75848)

43.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 2012-2022 yılları arasındaki çocuklara yönelik cinsel istismar vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75849)

44.-Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Şanlıurfa'nın Karaköprü ilçesinde gerçekleşen bir kadın cinayetine ve kadına yönelik şiddetin önlenmesine yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/75954)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

45.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, yurtdışında çalışan bazı kişilerin ücretlerini alamamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75850)

46.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, işten çıkarılan engelli bir kişinin durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/75851)

47.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'deki maden ocaklarında görev yapan iş güvenliği uzmanı sayısına ve yapılan denetimlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/75852)

48.-Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, kamu kurumları ve KİT'lerde işçi olarak çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarının intibaklarının yapılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75853)

49.-Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'in, emeklilikte yaşa takılanlarla ilgili yapılacak düzenlemenin kapsamının genişletilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/75854)

50.-Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs'ün, kamu dışı aile sağlığı çalışanlarına kadro verilmesi ve özlük haklarının iyileştirilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/75855)

51.-Sinop Milletvekili Barış Karadeniz'in, bazı eczanelerin karıştığı ilaç yolsuzluğunun soruşturulmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75959)

52.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz'ın, 2018-2022 yılları arasında 657 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesi kapsamında Bakanlığa alınan personel sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75960)

53.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, kamu hastanelerinin, huzurevlerinin ve üniversitelerin yemekhanelerinde çalışan işçilerin kadroya alınması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/75961)

54.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, aile sağlığı merkezlerinde gruplandırma çalışanlarının kadroya alınması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/75962)

55.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, bakanlıkların resmi çağrı merkezlerinde çalışan kişilerin kadroya alınması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/75963)

56.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, emeklilikte yaşa takılanlarla ilgili yapılacak düzenlemenin kapsamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75964)

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

57.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, yapı kayıt belgesi iptal edilen bir kişinin talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/75856)

58.-Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, harita mühendisleri ile harita ve kadastro teknikeri alımlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75857)

59.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, önerenin yanıtlandığı tarih itibarıyla Bakanlıkta Devlet Memurları Kanunu'na bağlı şekilde çalışan avukatlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/75858)

60.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz'ın, Zonguldak'ın Kilimli ilçesine bağlı Tersane Sokak'ta gerçekleştirilen ağaç kesimlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/75859)

61.-Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Manisa'nın Turgutlu ilçesinde bulunan Karacaali çayına fabrikaların kimyasal atıklarını boşaltması sebebiyle Bakanlıkça alınacak tedbirlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/75861)

62.-Hatay Milletvekili Barış Atay Mengüllüoğlu'nun, Tekirdağ'da faaliyet gösteren tesislerin çevreyi kirletmesine ve yeraltı sularındaki azalmaya karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/75862)

63.-İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Soma Termik Santralinin çevreye etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/75863)

64.-İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, bir şirketin çeşitli illerde faaliyete geçirdiği altın madenlerinin çevre ve insan sağlığına etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/75864)

65.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kandıra Gıda OSB yol yapım inşaatıyla ilgili bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/75865)

66.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, İzmit Körfezi'nde balıkların yaşam alanlarının bir şirketin atıkları sebebiyle zarar gördüğü iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75866)

67.-Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır'ın, özel işlem vergisinin hangi harcama kalemleri için kullanıldığına ve Sakarya'da depreme karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/75867)

68.-İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, bir vakfın kurucusunun kızının cinsel istismara maruz kaldığı iddialarına ve vakfın yerleşkesinin bulunduğu arazinin niteliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/75965)

69.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Söke ilçesinde bir firmanın işlettiği kırma eleme tesisi için verilen ÇED raporuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/75966)

70.-Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, Dicle Üniversitesi arazisinin imara açılmasıyla ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/75967)

71.-Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'ın, Bakanlığın görev alanına giren çeşitli konularda yürüttüğü çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/75968)

72.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'de bir şirketin ruhsat almadan rüzgar enerjisi santrali inşaatına devam ettiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75969)

73.-Ankara Milletvekili Gamze Taşcier'in, TOKİ tarafından düzenlenen bir konut kurasında şirket sahibi ve bir vakfın yönetim kurulu başkanı olan bir kişinin hak kazandığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75970)

74.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, 2018-2022 yılları arasında 657 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesi kapsamında Bakanlığa alınan personel sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75971)

75.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bakanlıkça İzmirli depremedelere yapılan kira yardımının geri istendiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75972)

76.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, İzmir Depremi sonrası yapılan TOKİ konutlarında yaşanan sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/75973)

77.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, Zonguldak adliye binasının TTK'ya ait bir arsaya taşınacağı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75974)

78.-İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Doğu Akdeniz Petrokimya Tesisi Projesinin çevreye etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/75975)

Dışişleri Bakanlığı

79.-Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, İsrail ile ilişkilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/75868)

80.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, önerenin yanıtlandığı tarih itibarıyla Bakanlıkta Devlet Memurları Kanunu'na bağlı şekilde çalışan avukatlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/75869)

81.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Çin'in Sincan Uygur Bölgesi'nde devam eden karantinaya ve Uygur Türklerine yönelik yürütülen politikaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/75870)

82.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, 2018-2022 yılları arasında 657 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesi kapsamında Bakanlığa alınan personel sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75976)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

83.-Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, elektrik dağıtım şirketlerinin denetimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/75871)

84.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, önergenin yanıtlandığı tarih itibarıyla Bakanlıkta Devlet Memurları Kanunu'na bağlı şekilde çalışan avukatlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/75872)

85.-Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu'nun, doğalgaz alım fiyatlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75873)

86.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, son 20 yılda gerçekleşen maden kazalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75874)

87.-Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal'ın, Kırıkkale'nin Keskin ilçesinde yaşanan doğalgaz kesintilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/75875)

88.-Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, 2021 ve 2022 yılları arasındaki kaçak elektrik kullanımı ile faturalara yansıtılan kayıp kaçak bedellerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/75876)

89.-İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, bir şirketin çeşitli illerde faaliyete geçirdiği altın madenlerinin çevre ve insan sağlığına etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/75877)

90.-Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, Balıkesir ilindeki doğalgaz altyapısı çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75977)

91.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, 2018-2022 yılları arasında 657 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesi kapsamında Bakanlığa alınan personel sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75978)

92.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, Zonguldak Adliyesinin TTK'ya ait bir arsaya taşınacağı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75979)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

93.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, önergenin yanıtlandığı tarih itibarıyla Bakanlıkta Devlet Memurları Kanunu'na bağlı şekilde çalışan avukatlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/75878)

94.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, öğrenim kredisi borçlarını ödeyemeyen ve haklarında işlem başlatılan öğrencilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/75879)

95.-Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs'ün, Giresun 1. Organize Sanayi Bölgesinde bulunan futbol sahasına fabrika kurulacağı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75880)

96.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, 2018-2022 yılları arasında 657 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesi kapsamında Bakanlığa alınan personel sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75980)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

97.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, önergenin yanıtlandığı tarih itibarıyla Bakanlıkta Devlet Memurları Kanunu'na bağlı şekilde çalışan avukatlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/75881)

98.-Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, gayrisafi yurt içi hasılların düşük olduğu illere ilişkin yazılı soru önergesi (7/75882)

99.-Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, 2022 yılı yeniden değerlendirme oranına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75883)

100.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Siirt'in Pervari ilçesine bağlı Beğendik Belediyesince gerçekleştirilen bazı ihalelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/75981)

101.-Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, enerji fiyatlarının enflasyonu artırıcı etkisinin azaltılmasına yönelik yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/75982)

102.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, 2018-2022 yılları arasında 657 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesi kapsamında Bakanlığa alınan personel sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75983)

İçişleri Bakanlığı

103.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Konya'da yapılacak olan TSK'ya ait cephanelik projesinin ihale edildiği şirkete dair iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/75884)

104.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin sosyal yardım talebinin reddedilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/75885)

105.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, ihraç olmuş bir kişiden askeri okullarda gördüğü eğitimlerin ücretlerinin istendiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75886)

106.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, önerenin yanıtladığı tarih itibarıyla Bakanlıkta Devlet Memurları Kanunu'na bağlı şekilde çalışan avukatlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/75887)

107.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, Zonguldak'ın Kilimli ilçesine bağlı Tersane Sokak'ta gerçekleştirilen ağaç kesimlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/75888)

108.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Düzce'de yaşanan deprem sonrası Bakanlık tarafından yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/75889)

109.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, düzensiz göçmen sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/75890)

110.-Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, Şırnak ilinde yaşanan su sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/75891)

111.-İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütü'nün, bir vakfın kurucusunun kızının cinsel istismara maruz kaldığı iddialarına ve vakfa yönelik şikayetlerin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/75984)

112.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, bir güvenlik şirketi tarafından işletilen poligonla ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/75985)

113.-Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesinin taksi plakalarına yönelik uygulamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75986)

114.-İzmir Milletvekili Kani Beko'nun, İzmir'in Balçova ilçesinde bulunan bir termal tesisin faaliyetine son verilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/75987)

115.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'de bir şirketin ruhsat almadan rüzgar enerjisi santrali inşaatına devam ettiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75988)

116.-Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Diyarbakır'ın Ergani ilçesinde süren bir adli soruşturmanın akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/75989)

117.-Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, İstanbul'un Fatih ilçesinde meydana gelen adli bir olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/75990)

118.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Jandarma Genel Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğünde çalışan kadın personel sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75991)

119.-Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın, pasaport işlemleri için randevu alınamamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75992)

120.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, 2018-2022 yılları arasında 657 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesi kapsamında Bakanlığa alınan personel sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75993)

121.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Yalova ilindeki okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/75994)

122.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Van ilinde okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/75995)

123.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Şırnak ilinde okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/75996)

124.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Siirt ilinde okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/75997)

125.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Rize ilinde okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/75998)

126.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Türkiye genelinde okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/75999)

127.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Hakkari ilinde okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76000)

128.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Gümüşhane ilinde okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76001)

129.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Erzurum ilinde okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76002)

130.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bingöl ilinde okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76003)

131.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Erzincan ilinde okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76004)

132.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bolu ilinde okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76005)

133.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Düzce ilinde okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76006)

134.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bayburt ilinde okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76007)

135.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Diyarbakır ilinde okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76008)

136.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Batman ilindeki okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76009)

137.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Çankırı ilinde okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76010)

138.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Ardahan ilindeki okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76011)

- 139.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Aksaray ilindeki okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76012)
- 140.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bitlis ilindeki okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76013)
- 141.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Ağrı ilinde okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76014)
- 142.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Muş ilindeki okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76015)
- 143.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Mardin ilindeki okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76016)
- 144.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Kilis ilinde okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76017)
- 145.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Kars ilinde okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76018)
- 146.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Karabük ilinde okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76019)
- 147.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Isparta ilinde okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76020)
- 148.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Iğdır ilinde okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76021)
- 149.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, İzmir ilindeki okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76022)
- 150.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Zonguldak adliye binasının TTK'ya ait bir arsaya taşınacağı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76023)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

- 151.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, önerenin yanıtlandığı tarih itibarıyla Bakanlıkta Devlet Memurları Kanunu'na bağlı şekilde çalışan avukatlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/75892)
- 152.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir ilindeki kongre turizmi verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/75893)
- 153.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Türkiye genelinde kongre turizmi verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/75894)
- 154.-İzmir Milletvekili Atıla Sertel'in, Diyarbakır'ın Sur ilçesinde bulunan bazı yapıların restorasyonu ile ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/75895)
- 155.-İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, bir vakfın kurucusunun kızının cinsel istismara maruz kaldığı iddialarına ve vakfın incelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76024)
- 156.-İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, büro işçisi kadrosunda görev yapan DÖSİMM personelinin kadroya geçirilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76025)
- 157.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Türkiye'de faaliyet gösteren vakıflara ve bu vakıfların denetimlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76026)

158.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, İzmir'de bulunan Paşalimanı Koyundaki arazilerin satışına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76027)

159.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, gece saat 12'den sonra uygulanan müzik yapma yasağının kaldırılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76028)

160.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, İzmir Müze Müdürlüğü hakkındaki yolsuzluk iddialarının araştırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76029)

161.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz'ın, 2018-2022 yılları arasında 657 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesi kapsamında Bakanlığa alınan personel sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76030)

162.-Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş'ın, Karadeniz Ereğli Lokomotif Bakım ve Onarım İşliği'nin restore edilerek endüstri mirası olarak değerlendirilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76031)

Milli Eğitim Bakanlığı

163.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bakanlık bünyesindeki akşam sanat okullarının öğretmen kadrolarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75896)

164.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir vakıf üniversitesinde öğrenim gören bir öğrencinin talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/75897)

165.-Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, Konya'da bir lise öğrencisinin kandırılarak cinsel istismara maruz kaldığı olaya ve Bakanlığın davaya müdahil olmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75898)

166.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, önerenin yanıtlandığı tarih itibarıyla Bakanlıkta Devlet Memurları Kanunu'na bağlı şekilde çalışan avukatlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/75899)

167.-İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, İzmir'in Bornova ilçesinde bulunan bir mesleki eğitim merkezinin yönetimiyle ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/75900)

168.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, YÖK'ün doktora bursiyerlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/75901)

169.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, Bakanlık bünyesinde uzman öğretici olarak çalışanların özlük haklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75902)

170.-İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, bir vakfın kurucusunun kızının cinsel istismara maruz kaldığı iddialarına ve istismar mağduru çocukların eğitim hakkına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76032)

171.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, üniversitede görev yapan bir öğretim üyesinin sosyal medya paylaşımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76033)

172.-Bursa Milletvekili Lale Karabıyık'ın, Konya'da bir lise öğrencisinin kandırılarak cinsel istismara maruz kaldığı olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/76034)

173.-İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, İstanbul'da bazı okulların kapasite ve altyapı sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76035)

174.-İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, Bakanlığın 2023 yılı bütçesinden Türkiye Maarif Vakfı'na aktarılan paya ilişkin yazılı soru önergesi (7/76036)

175.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, İzmir ilinde okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76037)

176.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Türkiye genelinde okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76038)

177.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Isparta ilinde okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76039)

178.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Iğdır ilinde okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76040)

179.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Hakkari ilindeki okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76041)

180.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Gümüşhane ilinde okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76042)

181.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Diyarbakır ilinde okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76043)

182.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Erzurum ilinde okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76044)

183.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Çankırı ilinde okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76045)

184.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Erzincan ilinde okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76046)

185.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bitlis ilinde okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76047)

186.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Düzce ilinde okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76048)

187.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bingöl ilinde okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76049)

188.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bolu ilinde okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76050)

189.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bayburt ilinde okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76051)

190.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Batman ilinde okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76052)

191.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Ardahan ilindeki okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76053)

192.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Aksaray ilindeki okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76054)

193.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Ağrı ilindeki okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76055)

194.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Yalova ilinde okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76056)

195.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Van ilinde okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76057)

196.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Şırnak ilinde okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76058)

197.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Siirt ilinde okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76059)

198.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Rize ilinde okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76060)

199.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Muş ilinde okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76061)

200.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Mardin ilinde okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76062)

201.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Kilis ilinde okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76063)

202.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Kars ilinde okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76064)

203.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Karabük ilinde okullarda son bir yılda uyuşturucu madde kullanımına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76065)

204.-Samsun Milletvekili Kemal Zeybek'in, öğrenci affı sonrası okula dönen öğrenci sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76066)

205.-Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan'ın, rehber öğretmenler ve psikolojik danışmanların normlarına yönelik düzenlemelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76067)

206.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz'ın, 2018-2022 yılları arasında 657 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesi kapsamında Bakanlığa alınan personel sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76068)

Milli Savunma Bakanlığı

207.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, sınır ötesi harekatlarda kullanılan mühimmatlar üzerine yazıldığı iddia edilen ibarelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/75903)

208.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, önerenin yanıtladığı tarih itibarıyla Bakanlıkta Devlet Memurları Kanunu'na bağlı şekilde çalışan avukatlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/75904)

209.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlığın görev alanında bulunan kurum ve kuruluşlara ait binaların engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/76069)

210.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, bir vakfa yapılan arazi satışıyla ilgili bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/76070)

211.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz'ın, 2018-2022 yılları arasında 657 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesi kapsamında Bakanlığa alınan personel sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76071)

Sağlık Bakanlığı

212.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2022 yılında sahte alkol nedeniyle hayatını kaybeden kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75905)

213.-Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal'ın, Kırıkkale'nin Keskin ilçesinde verilen sağlık hizmetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/75906)

214.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Karadeniz sahil yolu üzerinde meydana gelecek olası kazalara müdahale amacıyla acil yardım hastanesi kurulması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/75907)

215.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, önerenin yanıtlandığı tarih itibarıyla Bakanlıkta Devlet Memurları Kanunu'na bağlı şekilde çalışan avukatlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/75908)

216.-Batman Milletvekili Feleknas Uca'nın, Batman Devlet Hastanesi ihalesinin iptal edilme gerekçesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/75909)

217.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, sahte tıp diploması ile görev yapan kişileri tespit etmeye yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/75910)

218.-İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın, bazı ilaçlara erişimde yaşanan sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/76072)

219.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, kanser hastası sayısı ile bulunamayan ve SGK tarafından karşılanmayan kanser ilaçlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76074)

220.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, diyaliz teknikerlerinin atanmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76075)

221.-İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, Çeşme ve Urla Devlet Hastanelerinin uzman doktor ihtiyacına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76076)

222.-İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, 2002-2022 yılları arasında şiddete maruz kalan sağlık personeli sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76077)

223.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz'ın, 2018-2022 yılları arasında 657 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesi kapsamında Bakanlığa alınan personel sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76078)

224.-Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, vakıf üniversitelerinde okuyan intörn öğrencilere de asgari ücret verilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76079)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

225.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, önerenin yanıtlandığı tarih itibarıyla Bakanlıkta Devlet Memurları Kanunu'na bağlı şekilde çalışan avukatlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/75911)

226.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkan'ın, Kandıra Gıda OSB yol yapım inşaatıyla ilgili bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/75912)

227.-İzmir Milletvekili Sevdâ Erdan Kılıç'ın, yerli otomobilin üretim ve satışına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76080)

228.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz'ın, 2018-2022 yılları arasında 657 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesi kapsamında Bakanlığa alınan personel sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76081)

229.-Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki'nin, Batman Çayı Havzasına yapılması planlanan OSB'ye ilişkin yazılı soru önergesi (7/76082)

Tarım ve Orman Bakanlığı

230.-Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, ziraat mühendislerinin istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75913)

231.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Zonguldak'ın Kilimli ilçesine bağlı Tersane Sokak'ta gerçekleştirilen ağaç kesimlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/75914)

232.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'de 2018 yılından bu yana ormancılık faaliyeti dışına çıkarılan alan miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75915)

233.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'de bulunan ipotekli tarım arazilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/75916)

234.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'de Aralık 2022 itibarıyla çiftçi kayıt sistemine kayıtlı çiftçi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75917)

235.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Bakanlığın İzmir'de 2022 yılında tamamladığı ve 2023'te gerçekleştirilmeyi planladığı yatırım ve projelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/75918)

236.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, ülkemizde ve İzmir'de pamuk üretimi için verilen desteklemelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/75919)

237.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, önerenin yanıtlandığı tarih itibarıyla Bakanlıkta Devlet Memurları Kanunu'na bağlı şekilde çalışan avukatlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/75920)

238.-Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'in, 6088 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile bazı illerde bulunan ve orman vasfı dışına çıkarılan alanlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/75921)

239.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Kütahya'nın Gediz ilçesine hububat alımı için TMO tarafından şube açılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/75922)

240.-Antalya Milletvekili Hasan Subaşı'nın, Antalya'nın Manavgat ve Gündoğmuş ilçelerinde çıkan orman yangınında yanan bölgeler için taş ve maden ocağı arama ve işletme ruhsatı verildiği iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75923)

241.-Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır'ın, Sinop'ta meydana gelecek olası bir sel felaketine yönelik alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/75924)

242.-Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, Adana Hacı Sabancı OSB'deki bazı fabrikaların atıklarını Ceyhan Nehri'ne bıraktığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75925)

243.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Yusufeli Barajının faaliyete geçmesi nedeniyle çalışmalar tamamlanmadan ilçenin yeni yerleşim yerine taşınması için baskı yapıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76083)

244.-Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, veteriner sağlık teknisyenlerinin istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76084)

245.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2021-2022 yıllarında taklit ve tağşiş ürünlere yönelik yapılan denetimlere ve verilen cezalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/76085)

246.-İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, çiftçi kayıt sistemine kayıtlı çiftçi sayısı ile son 10 yılda çiftçilere sağlanan mazot desteğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76086)

247.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, 2018-2022 yılları arasında 657 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesi kapsamında Bakanlığa alınan personel sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76087)

248.-Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Şanlıurfa'da sert kabuklu meyve üretiminin desteklenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76088)

Ticaret Bakanlığı

249.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, kapanan iş yeri sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76089)

250.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, bölgesel yatırım teşvik sistemi kapsamında 6. bölgede yer alan firmaların merkezlerini üst bölgelerde yer alan illere kaydardıkları iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76090)

251.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ülkemizdeki kooperatif sayısına ve KOOP-DES kapsamında verilen desteklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76091)

252.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Helal Akreditasyon Kurumunun helal belgesi düzenlediği ürünlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76092)

253.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, satış sonrası servis hizmetlerinde işçilik ve malzeme fiyatlarındaki artışlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/76093)

254.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, aldatıcı reklam ve haksız ticari uygulamalar nedeniyle ceza verilen şirketlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76094)

255.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, tüketici hakem heyetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76095)

256.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, 2018-2022 yılları arasında 657 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesi kapsamında Bakanlığa alınan personel sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76096)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

257.-Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, trafik teknikeri istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75926)

258.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir ikinci çevre yolunun akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/75927)

259.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Çandarlı Liman Projesinin yapım aşamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/75928)

260.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Ankara-İzmir Hızlı Tren Hattı Projesinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/75929)

261.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, önerenin yanıtlandığı tarih itibarıyla Bakanlıkta Devlet Memurları Kanunu'na bağlı şekilde çalışan avukatlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/75930)

262.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Ankara-İzmir Hızlı Tren Hattı Projesinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/75931)

263.-Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, yap-işlet-devret projelerindeki garanti tutarlarının ödenmesi kapsamında Hazine tarafından Karayolları Genel Müdürlüğüne yapılan ödemelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/75932)

264.-Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, Ankara-Sivas Yüksek Hızlı Tren Hattı Projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76097)

265.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, 2018-2022 yılları arasında 657 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesi kapsamında Bakanlığa alınan personel sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76098)

11 Ocak 2023 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: İshak GAZEL (Kütahya), Sevda ERDAN KILIÇ (İzmir)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 48’inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, 11 Ocak Türkiye Sağlıkçılar Günü münasebetiyle söz isteyen Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan’a aittir.

Buyurun Sayın Aycan. (MHP sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan’ın, 11 Ocak Türkiye Sağlıkçılar Günü’ne ilişkin gündem dışı konuşması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Sağlıkçılar Günü nedeniyle gündem dışı söz almış bulunuyorum. Sizleri saygıyla selamlıyorum.

Milliyetçi Hareket Partisi Gurubu olarak devletine sadık, Türk milletine sadakatle, özveriyle hizmet eden tüm sağlıkçıları tebrik ediyoruz, tüm sağlıkçılara minnetlerimizi belirtmek istiyorum ve Sağlıkçılar Günü’nü kutluyorum.

Türkiye’de 39 farklı sağlık mesleği, 1 milyona yakın sağlık personeli, çeşitli sağlık kuruluşlarında sağlık hizmeti vermeye çalışmaktadır. Aralarında ciddi farklılıklar, statü farklılıkları, pozisyon farklılıkları, ücret farklılıkları vardır. Bu nedenle biz bu farklılıkların kalkmasını bekliyoruz. Özellikle, örneğin Sağlık Bakanlığı bünyesinde bir hemşire 6 farklı pozisyonda çalışmaktadır ve bu 6 farklı pozisyonda çalışanların özlük hakları birbirinden farklıdır.

Sağlık hizmeti bir kamu hizmetidir ve kamu hizmetinde esas, devlet memurluğudur. Bunun için sağlık kuruluşlarında vekil sağlık personeli, sözleşmeli sağlık personeli veya kamu dışı sağlık personeli gibi ayrımların kalkmasını, tüm sağlık personelinin devlet memuru statüsünde sağlık hizmeti vermesini bekliyoruz ve bunun doğru olduğunu belirtmek istiyoruz. Sağlık personeli arasında çok ciddi ücret farklılıkları vardır. Özellikle kamuda sağlık personelinin ücreti ek ödemeye belirlenmektedir fakat ek ödemedен yararlanamayan ya da az miktarda yararlanan sağlık personelinin, özellikle hemşirelerin, ebelerin, sağlık memurlarının, sağlık teknisyen ve teknikerlerinin durumları mutlaka iyileştirilmelidir. Ya ek ödemedен daha fazla yararlanmaları sağlanmalı ya da maaşlarında yapılan bir iyileştirmeyle sağlık personelinin ücretinde bir iyileştirme yapılmalıdır.

Tüm sağlık personeline aslında ücret farklılıkları her yerde görülmektedir. Kamu dışı sağlık personeli veya kamuda Sağlık Bakanlığı dışında çalışanlar arasında da çok ciddi farklılıklar vardır. Aynı şekilde, kamuda hastanede çalışan sağlık personeli ile hastane dışında çalışan veya başka kamu kuruluşlarında çalışan sağlık personeli arasında da ücret farklılıkları vardır. Bu farklılıkların giderilmesi en uygun yöntem olacaktır.

Bunun dışında, sağlık personelinde ciddi bir fazlalık vardır. Hekim dışında hatta eczacılar ve diş hekimleri de dâhil olmak üzere tüm sağlık mesleklerinde fazlalık vardır; bu, kaynak israfı demektir. Onun için YÖK'ün özellikle kontenjan düzenlemesi yaparken bunu dikkate alması gerekir. Şu an 800 bine yakın sağlık personeli iş arayışı içerisinde ve bu, tabii ki kaynağın doğru kullanılmaması anlamına gelmektedir. Bu nedenle bu kontenjan ayarlamasıyla bu sorun çözülmelidir. Bir taraftan da Sağlık Bakanlığının kamuda ciddi bir alım yapmasına da ihtiyaç vardır. Özellikle birinci basamak kuruluşlarını, aile hekimliğini dikkate alarak, bunun dışında da özellikle ilçe hastanelerini destekleyerek sağlık personeli alınması ilçe hastanelerinin daha iyi çalışmasını sağlayacaktır. Bu konuyu da önemsiyoruz.

Bir diğer taraftan da sağlık personeli arasında yeni yeni sağlık personeli unvanları ortaya çıkmaktadır. “Sağlık Meslekleri Kanunu” eski bir kanundur, bu kanun içerisinde birçok sağlık mesleği tanımlanmamıştır ya da görevleri tanımlanmamıştır. Onun için YÖK ve Sağlık Bakanlığının bir araya gelerek sağlık mesleklerinde yeni bir düzenleme yapması, yeni bir tanımlama yapması da çok doğru olacaktır çünkü birçok meslek tanımlanmamış meslektir, diplomalıdır fakat Sağlık Bakanlığının standart kadrosunda cetvellerde yer almamaktadır. Bunun baştan düzenlenmesi, hem tanımlanmamış sağlık mesleklerinin tanımlanmış olması hem de görev tanımlarının yeniden yapılması sağlık hizmetlerinin sunumu açısından çok yerinde ve yararlı bir uygulama olacaktır. Bunun da acilen yapılması gerektiğini düşünüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

SEFER AYCAN (Devamla) – Milliyetçi Hareket Partisi olarak biz tüm sağlık personeline çalışmalarında başarılar diliyoruz, onlara minnettarız ve buradan açıkça belirtmek istiyoruz ki sağlık personelinin ücreti veya özlük haklarıyla ilgili yapılacak her türlü düzenlemeyi ağızdan destekleme taraftarıyız ve bunu da tebliğ ediyoruz, belirtiyoruz.

Tüm sağlık personelinin bir kez daha minnetle, saygıyla selamlıyorum.

Sağ olun, var olun.

Teşekkür ederim. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, Edirne'nin sorunları hakkında söz isteyen Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'na aittir.

Buyurunuz Sayın Gaytancıoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Edirne'nin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; doksan iki yıl Osmanlı'ya başkentlik yapmış bir şehrin bugün sorunlarından bahsedeceğim.

Bu şehir, çağ açıp çağ kapatan Fatih Sultan Mehmet'in de doğduğu bir şehir. Kimse sağlık tedavisi vermezken akıl hastalarını daha 1500'lü yıllarda müzikle tedavi eden bir şehre sahibiz, Edirne Darüşşifasına sahibiz. Selimiye'ye, dünyanın, UNESCO'nun kültür mirasına sahip olan şehirlerinden biriyiz. Köprüleri, camileri, tarihî eserleriyle şehirlerin sultanı, sultanların şehri Edirne, kısacası bir tarih kenti. Aynı zamanda, bu tarihî kenti keşfetmek, Karaağaç'taki cumhuriyetimizin tapusu olan Lozan Anıtı'nı görmek ve ciğer yemek için misafirlerimizi de bekliyoruz; bir turizm kenti.

Bu tarih ve turizmi yaşamamızı sağlayan da ülkemizin kurucusu, mavi gözlü dev adam yani Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün doğduğu topraklara en yakın olan serhat şehrimiz. (CHP sıralarından alkışlar)

Arda, Tunca, Meriç ve Ergene'ye sahip olan bir su kenti ama bu sulara gem vuramamış, Suakacağı, Çömlekköy gibi barajları yapamamış. Vahşice sanayiye teslim edilmiş ve kirletilmiş bir Ergene'ye sahibiz. Dünyanın da kendi kendini temizleyebilen, ender körfezlerinden biri olan Saros Körfezi'ne sahibiz ancak vahşice saldırılara uğruyor Saros Körfezi. Yayla Sahili'nde yapın dediğimiz dalgakıranları bir türlü yapmıyorsunuz; projesi hazır. Vakıf Sahili'ni TÜGVA'ya verdiniz. Gökçetepe Sahili'ni TÜRGEV'e verdiniz, şimdi de Danişment Sahili'ne saldırıya çalışıyorsunuz. Bu sahillere gidebilmek için de yıllarca can veriyoruz, Keşan-Enez kara yolunu bir türlü tamamlamıyorsunuz; 2021'de sözde bitecekti ama hiçbir çalışma yok.

Edirne aynı zamanda üretici bir kent; ayçiçeği üretiyor, buğday üretiyor, çeltik üretiyor, temel gıda maddelerini üretiyor ama çiftçisi borçlu, çocuklarını da gurbete kaptırmış; Çorlu'ya, Çerkezköy'e İstanbul'a kaptırmış, göç var. Sadece bu ürünlerde bile kendi kendine yeterli olabilsek yılda 3 milyar dolar ülkemizde kalacak ve bundan aslan payını da Edirne alacak. Pirinçte Türkiye'nin yüzde 50'sini Edirne üretiyor ama bakın, bu pirinç Edirne Uzunköprü'den aldım; üretici bir bölge. Ne yazıyor arkasında? "Yunanistan'da üretilmiştir."

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Yazıklar olsun!

OKAN GAYTANCIOĞLU (Devamla) – Ya arkadaş, terciye tere satılır mı? Edirneli üretiyor, para kazanamıyor, biz Yunan çiftçisine milyonlarca dolar para ödüyünüz; yazıktır günahtır! (CHP sıralarından alkışlar)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – O ayıp da bu iktidara yeter!

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Bence de.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Devamla) – Evet.

Bu, bütün ilçelerde var ve Toprak Mahsulleri Ofisi satıyor yani siz kurdunuz, zarar eden Tarım Kredi marketlerinde yani sizin kurduğunuz Tarım Kredi marketlerinde satılıyor.

Edirne'ye Bulgarlar kimlikle geliyor. Bizim orada akrabalarımız var, vize almak için kuyruğa giriyoruz. 150 lira para veriyoruz, vize alabiliriz Edirneliler Bulgaristan'a gidebiliyorlar. 2002'de 50 kuruş verip 1 leva alabiliyorduk, sayenizde 2010'da 1 lira ile 1 leva eşit oldu, şimdi 1 leva alabilmek için yani Bulgar parası alabilmek için 10 lira para ödediğimiz bir şehir hâline getirdiniz Edirne'yi.

Bir zamanlar eğitimde ilk 3'e giren bir şehirdi Edirne, şimdi 40'ıncı sıralarda. İki yüz yıla yaklaşan Edirne Lisesini bile bir ara maalesef niteliksiz okullar sınıfına aldınız, bereket, bu yanlıştan döndünüz.

Tıp fakültemizin köklü bir geçmişi var, bir de ciddi bir personeli vardı ama şu anda doktorların çoğu gitti, hastalar randevu alamıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Devamla) – Bütün ilçelerimizde güzel güzel devlet hastaneleri yaptınız, müteahhitlere para kazandırdınız ama içinde doktor yok, hemşire yok, hasta bakıcı yok, hastalar da sırada.

Her tarafı tarım topraklarıyla kaplanmasına rağmen, sanayileşmek isteyen, bunu da OSB'ler aracılığıyla yani organize sanayi bölgeler aracılığıyla gerçekleştirmek isteyen bir kenttir Edirne. Ama Edirne'deki OSB'nin yolu köylerden geçiyor, doğru dürüst bir yol yapmadınız, para ayırmadınız.

Kısacası “tarih” var, “turizm” var, “tarım” var; 3 “T” var ama 4’üncü “T” Edirne’yi bozuyor, siz bozuyorsunuz; “tahribat” yapıyorsunuz Edirne’ye, AKP’li yıllarda bu “tahribat” daha da arttı. İnşallah, dört ay sonra iktidardan düştüğünüzde Cumhuriyet Halk Partisi iktidarıyla sadece Edirne değil tüm Türkiye kalkınacak diyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – AKP, Edirne’yi unutmuş.

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Kilis’in tarihî ve kültürel mirası hakkında söz isteyen Kilis Milletvekili Ahmet Salih Dal’a ait.

Buyurun Sayın Dal. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Kilis Milletvekili Ahmet Salih Dal’ın, Kilis’in tarihî ve kültürel mirasına ilişkin gündem dışı konuşması

AHMET SALİH DAL (Kilis) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kilis’in tarihî ve kültürel mirasıyla ilgili gündem dışı söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kilis, bereketli coğrafyalara, renkli ve zengin kültürlerle beşiklik etmiş ve tarih boyunca ticari hayatı, mimarisi, edebiyatı, mantık ve felsefe ilmi, kültür ve sanatı en üst seviyede yaşamış, sıcak iklimi ve yerleşmeye müsait coğrafyasıyla onlarca medeniyete ev sahipliği yapmıştır; Birinci Dünya Savaşı sonrası İngilizlerin ve Fransızların işgali altına girmiş, aylarca süren destansı mücadelesi neticesinde 7 Aralık 1921 günü tekrar bağımsızlığına kavuşmuştur.

İslam’la şereflenmesi Hazreti Ömer dönemine uzanan ve köklü bir medeniyetin vârisi olan Kilis, dünyanın gözü önünde, on yılı aşkın süredir devam eden insanlık krizinde ülkesinin yüklendiği tarihsel sorumluluktan payına düşeni fazlasıyla sırtlanarak katıksız bir insani ve vicdani duruş sergilemiş, âdetâ insanlığın onurunu kurtarma mücadelesi vermiştir.

Tarih boyunca beşiklik ettiği birikimini ve çeşitliliğini bağrında barındıran Kilis, birçok tarihî değere ve kültürel mirasa da ev sahipliği yapmaktadır. Tarihî camiler, sahabe türbeleri, hanlar, hamamlar, çeşmeler, tarihî taş yapılar, bölgenin binlerce yıllık tarihine ışık tutan Oylum Höyük, Mozaikli Bazilika, Ravanda Kalesi, nekropol, restorasyonu tamamlanmış havra ve burada sayamayacağım birçok zenginliğiyle Kilis, kültür ve inanç turizminin önemli merkezlerinden biri olma yolunda devam etmektedir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bunun yanında, binlerce yıl ev sahipliği yaptığı ve ilişki kurduğu farklı uygarlıkların mutfak kültürünü kendi toprağının bereketi ve nimetleriyle harmanlayan Kilis’in gastronomisi de kültürel bir miras statüsündedir. 300’den fazla yemek ve tatlı çeşidi bulunan Kilis, gelen ziyaretçilerine eşsiz lezzetler sunmaya devam etmektedir.

Kilis halkı, 3 Kasım 2002’de tüm Türkiye’de olduğu gibi Kilis’te de AK PARTİ’ye büyük destek vererek makûs tarihini ters yüz etmiş, o günden bu tarafa tarımda, sanayide, ulaşımda, sağlıkta, sosyal alanda, kültürel varlıkların canlandırılmasında çok önemli mesafeler katederek hak ettiği hedefe adım adım yaklaşmanın gayreti ve çabası içerisinde olmuştur.

Hükümetimizin sanayide çıkarmış olduğu teşvikler neticesinde, bugün, mevcut organize sanayi bölgemizde binlerce gencimizin istihdam edilmesi sağlanmıştır. Yine, Kilis Polateli Şahinbey Organize Sanayi Bölgemizde arsa tahsisleri yapılmış, altyapı çalışmaları hızla devam etmektedir ve tamamı bittiğinde uzun vadede 75 bin insanın çalışabileceği bir yer konumuna gelecektir. Bu da hem Kilis’in hem bölgenin ekonomisine ciddi bir katkı sağlayacaktır.

Tarım alanı olarak kullanılan arazilerimizin on binlerce dekarını yaptığımız baraj ve göletlerle suyla buluşturduk ve çiftçilerimizin ekonomisine ciddi katkılar sağladık. Başlıca tarım ürünlerimiz zeytin, üzüm, biber ve diğer tahıl ürünleridir ama özellikle de zeytinyağımız, horozkarası siyah üzümümüz, pul biberimiz ve dolmalık biberimiz ilimizin ve ülkemizin katma değeri olan, parlayan yıldızları arasındadır.

Her bir Kilisli hemşehrimizin yaşam konforunu artırmak için belediyemiz ve özel idareemiz büyük bir gayretle çalışmalarına devam etmektedir.

Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanımızın önderliğinde yirmi yıldır, halkımızdan aldığımız emanetin bilinci ve sorumluluğuyla memleketimize hizmet etmeye gayret gösteriyoruz. Dün hayal ettiğimiz yatırımların bugün bitmiş şekilde halkımızın hizmetinde olmasının mutluluğunu, bahtiyarlığımı hep beraber yaşıyoruz. Merhum Alaeddin Yavaşca'nın şu sözleriyle konuşmamı bitirmek istiyorum: "Kilis'in insanı misafirperverdir, cömerttir hem de efece merttir."

Bu duygu ve düşüncelerle Genel Kurulu ve ekranları başında bizi izleyen halkımızı sevgi ve saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Dal, ben de Kilis'in havasını ve tavasını ilave edeyim efendim.

Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Özkan...

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Cumhurbaşkanının "Yüz Yüze Türkiye Esnaf Buluşması" programı kapsamında esnafa verdiği müjdelere ilişkin açıklaması

HACI ÖZKAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Cumhurbaşkanımız ve Genel Başkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın "Yüz Yüze Türkiye Esnaf Buluşması" programında verdiği müjdeler esnafımızda mutluluk etkisi yaratmıştır. Bu bağlamda, esnaf destek paketini 50 milyar TL ilaveyle 150 milyar TL'ye çıkardık. Halkbank Paraf, Troy, Esnaf kredi kartı limitini 100 bin liradan 150 bin liraya çıkardık, ayrıca esnafımıza üç ay ödemesiz toplam on iki ay vadeli yüzde 9,75 gibi düşük faiz ve taksitlendirme fırsatı verildi.

Esnafıktan gelen bir milletvekili olarak, verilen müjdelerden dolayı Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a şükranlarımı sunuyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Karaduman...

2.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, kanser tedavisi gören 6 yaşındaki Yusuf Kerim'e ilişkin açıklaması

ABDULKADİR KARADUMAN (Konya) – Sayın Başkan, Yusuf Kerim 6 yaşında bir yavrumuz ve kanser tedavisi görüyor. Annesinin ilgi ve şefkatine ihtiyaç duyduğu bu en kritik zamanda annesi cezaevinde, kendisiyse hastanede tedavi altındadır. Yusuf Kerim'in hastalığının daha fazla ilerlememesi ve inşallah en kısa zamanda iyileşebilmesi için annesine kavuşması sağlanmalıdır. Annenin cezası ertelenmeli zira her ne suretle olursa olsun 6 yaşındaki masum bir çocuğun cezalandırılması asla kabul edilemez. Şunu unutmayalım ki kerim devlet anlayışımızın temelinde "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." anlayışı ve esası vardır. İnsanlığın, adaletin ve kerim devlet anlayışının gereği Yusuf Kerim'i annesine kavuşturmak olmalıdır. "Ben annemi istiyorum." diyen Yusuf Kerim'in bu çağrılarına daha fazla kulak tıkamayalım.

BAŞKAN – Sayın Altaca Kayışoğlu...

3.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa'nın termal bölgesi olan 110 dönümlük arazinin TOKİ marifetiyle betona dönüştürülecek olmasına ilişkin açıklaması

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Bursa'da sıcak su bölgesi olarak bilinen, adından da anlaşılacağı üzere termal bölgesi olan 110 dönümlük araziye turizm tesisleri, sağlık tesisleri, spor tesisleri yapılması planlanıyordu fakat şimdi ticaret ve konut alanına dönüştürölüp TOKİ marifetiyle yine betona dönüştürülecek, Bursa'nın bu merkezi de yok edilecek. Bursa'nın geleceği açısından bu karar asla kabul edilemez. Bursa'nın termal şehir kimliğini yok edecek, yine şehri betona, havasızlığa gömecek bu projeyi turizmciler de kabul etmiyorlar.

Uludağ'ı turizm bahanesiyle yok etmek isteyen, betona çevirmek isteyenlere sesleniyorum: Gerçekten niyetiniz turizmse bu alanı değerlendirebilirsiniz.

Teşekkürler. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Barut...

4.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, açıklanan işsizlik oranına ve bütün ücretlerin en az asgari ücret düzeyine getirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – Halkımız, AKP'nin neden olduğu ekonomik yangının içinde can çekiyor; yoksulluk, açlık, sefalet diz boyu. Bu topraklarda yoksulun ekmeği bile 5 lira. Bir simit, bir peynir alamaz hâle getirdiler insanlarımızı. İktidarın pembe boyacısı, işsiz sayısını 3 milyon 576 bin kişi olarak açıkladı. İşsizlik oranı yüzde 10,2 seviyesinde. Biliyoruz ki bu aldatmacalı rakamlar gerçeği gizleyemez.

Emeklimizin en düşük maaşı asgari ücretle aynı, 8.500 lira olmalıyken sadece 5.500 lirayı lütuf olarak gösterenler, sunanlar yaşanan kara tablonun sorumlusudur. Bu kara düzen bitsin artık. Bütün ücretler en az asgari ücret oranında artırılmalıdır, en düşük emekli aylığı asgari ücret düzeyine getirilmelidir. Halkın alım gücü sürekli düşerken işsizlik rekorlarını seyretmeyin.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kasap...

5.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, 11 Ocak Türkiye Sağlıkçılar Günü'ne ve AK PARTİ devrisaadetinde ülkenin geldiği duruma ilişkin açıklaması

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – AK PARTİ'nin yersiz, plansız politikaları sonucu hakir görölen, "Giderlerse gitsinler." denilen, dövölen, öldürölen, işsiz kalan, yoksulluk sınırında yaşayan tüm sağlıkçıların gününü yine de kutluyorum bu şartlara rağmen.

AK PARTİ devrisaadetinde ölkemiz ekonomisi yıllar içinde büyüdü ama her büyüme, gelişme anlamına gelmez. Bu büyüme refah artışına yansımadı; gelir hep düştü, orta sınıf kalmadı, milyonların sadece asgari ücret gibi bir gelirleri var; eğitim, sağlık, adalet, insan hakları, özgürlük, demokrasi, basın özgürlüğü, hepsi yerlerde sürünüyor; gençlerin hayallerini çaldınız, umutlarını çaldınız. Bakın, bugün Türkiye'de ne yeni bir ev ne yeni bir araba sahibi olamazsınız, kiranızı ödeyemezsiniz, ailenizle bir haftalığına bir yere tatile gidemezsiniz, yurt dışı tatili zaten imkânsız, yeni bir eşya alamazsınız, sağlıklı ve yeterli beslenemezsiniz. Türkiye'yi bu hâle getirdiniz; siz gidiyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Çepni...

6.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, 2022'de İzmir'de özellikle partikül madde değerlerinin sınır değerlerin üzerinde seyrettiğine ilişkin açıklaması

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ve İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne ait 23 hava kalitesi ölçme istasyonuna göre 2022'de İzmir'de özellikle partikül madde

(PM10) değerleri sınır değerleri üzerinde seyrediyor. Çevre Mühendisleri Odası İzmir Şubesi raporuna göre de Aliağa, Alsancak, Bornova, Çiğli, Gaziemir, Karabağlar, Karaburun, Karşiyaka, Menemen, Ödemiş ve Torbalı ilçeleri normalin üzerinde risk altında. Bu durum alarm durumudur. Başta Bakanlık ve Belediye olmak üzere, bilim insanlarıyla birlikte önlemler hızlıca alınmalı, halkın ve doğanın sağlığı korunmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Karahocagil...

7.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, AK PARTİ'nin başarısına ve kayıtlı üye sayısına ilişkin açıklaması

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Teşekkür ederim Başkanım.

AK PARTİ 2001 yılında kurulmuş; 2002 yılının 3 Kasımında milletimizle buluşmuş; iktidarının 21'inci yılında, yapılan tüm seçim ve referandumları kazanmış; halkımız, ak siyasilerle, ak siyasetle ve dünya lideriyle bütünleşmiştir.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Kara siyaset.

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Gerilim ve çatışmayla toplumun zaaf alanları üzerindeki siyaset geleneği milletimiz tarafından tasfiye edilmiş, 3 Kasım 2002'den sonra siyasetin aktörü millet olmuştur. Adalet ve kalkınmayı temel misyon olarak kabul ettik, hakikatin tamamen bizim tekelimizde olmadığını kabul ettik fakat bütün gücümüzle hakikate hizmet ettik. Sonuç; yirmi bir yılda, 15 seçim ve referandumda bu millet "Recep Tayyip Erdoğan" dedi. Bugün itibarıyla 11 milyon 241 bin 230 vatandaşımız AK PARTİ'nin kayıtlı üyesi olmuştur. Korkmak hakkınız muhalefet, 16'ncı seçim, 2023 seçimleri de sonunuz olacaktır. Komple tasfiyeye hazır olun.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Bülbül...

8.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, AKP iktidarının çiftçiden yana olmayan ithal tarım politikalarına ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) - AKP iktidarının çiftçiden yana olmayan ithal tarım politikaları yüzünden vatandaş artık et yiyemiyor, süt inekleri kesime gidiyor. Yılbaşından itibaren kırmızı ete tam 3 kez zam geldi. Aydın'da kasapların iki ay önce kilosunu 90 liraya aldığı karkas etin fiyatı 130 lira oldu, yapılan bu artış da doğrudan tüketiciye yansdı. Kasaplar, kırmızı ete önümüzdeki günlerde tekrar zam geleceği uyarısını yapıyor. Kuşbaşı etin kilosu 180 liraya, kıymanın 170 liraya, dana antrikotun 250 liraya, kuzu pirezolanın fiyatı ise 350 liraya dayandı.

Buradan tekrar uyarıyorum: İthal etle fiyatlardaki ateşi söndürebilirsiniz ama bu sadece geçici olacaktır. Bakın, üretici, maliyetlerden dolayı süt ineklerini kesime gönderiyor. Raflardaki süt fiyatı 25 lira olmuş durumda. Hayvancılığa destek verilmesi gerek. Hayvancılıkla ilgilenen vatandaşlarımızın maliyetlerinin yani girdi fiyatlarının düşürülmesi gerek. CHP iktidarında üreticiler desteklenecek. Tarım Kanunu'nun 21'inci maddesi gereği milli gelirin en az yüzde 1'i destekleme primi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Tuncer...

9.- Amasya Milletvekili Mustafa Tuncer'in, Amasya merkez ve ilçelerinde Vakıflar Bölge Müdürlüğünün maliki olduğu iş yerleri için belirlediği 2023 yılı kira artış oranına ilişkin açıklaması

MUSTAFA TUNCER (Amasya) - Sayın Başkan, Amasya merkez ve ilçelerinde Vakıflar Bölge Müdürlüğünün maliki olduğu ve Amasyalı esnaflarımızın da kiracı olduğu yüzlerce iş yeri bulunmaktadır. Vakıflar Bölge Müdürlüğü, 2023 yılı kira artışları için esnaflarımıza SMS yoluyla ve

yazılı olarak ihbarnameler göndermekte ve bu ihbarnamelerde kira artış oranının TÜİK tarafından açıklanan kira artış oranı kadar yapılacağını belirtmektedir; bu oran ise yaklaşık yüzde 72'dir. Ekonomik krizle boğuşan, sifatah yapamayan ve sattığını aynı paraya yerine koyamayan esnaflarımıza bir darbe de Vakıflar Bölge Müdürlüğü vurmaktadır. Zaten yüksek kiralar ödeyen esnafımıza "Kiranı yüzde 72 artır." demek "Ticareti terk et." demekle eş değerdir. Sayın Vakıflar Bölge Müdürü, Amasyalı esnaflarımızın feryatlarına kulak ver ve 2023 kira artışını sembolik bir rakam olarak belirle.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Fikret Şahin...

10.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, 11 Ocak Türkiye Sağlıkçılar Günü'ne ve Sağlık Bakanlığının 6 Ekim ve 7 Ocak tarihlerinde yayımladığı yönetmelik değişikliğine ilişkin açıklaması

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

11 Ocak Türkiye Sağlıkçılar Günü'nü kutluyor, büyük fedakârlıklarla sağlık hizmeti sunan, başta hekimlerimiz olmak üzere, tüm sağlık emekçilerini saygıyla selamlıyorum. Bu anlamlı günde Sağlık Bakanlığının da sağlıkçılarımıza hak ettiği değeri vermesini bekliyoruz. Zira Sağlık Bakanlığının 6 Ekim ve 7 Ocak tarihlerinde yayımladığı yönetmelik değişikliğiyle hekimlerimizin serbest çalışma hakkı, mesleki özgürlükleri engellenmiş, hastaların hekim seçme hakkı yasaklanmıştır. Kamu yararı bulunmayan bu yönetmelik, zincir hastanelerin isteği üzerine düzenlenmiş olup dünyada hiçbir örneği yoktur. Hekimlerimiz, bu yasakçı yönetmeliğin tamamen iptalini talep etmekte, Bakanlığın seslerini duymasını istemektedirler.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

11.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, 2023 yılının savunmada Türkiye Yüzyılı'nın başlangıcı olacağına ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın güçlü liderliğinde geliştirilen projeler sayesinde savunma sanayisi, yükselen Türkiye'nin yıldızı hâline geldi. 2023'te, geçmişte başlayan projeler tamamlanacak, bir yandan da yeni sistemler güvenlik güçlerine teslim edilecek ve ihtiyaçlara göre yeni projelere start verilecek. Dünyanın ilk SİHA gemisi olacak ANADOLU hizmete alınacak, Millî Muharip Uçak'ımızı hangardan çıkarıp tüm dünyaya göstereceğiz, HÜRJET ilk uçuşunu yapacak, Bayraktar KIZILELMA'nın çeşitli uçuş manevra testleri ve mühimmat entegrasyonları yapılacak, ANADOLU gemisine konuşlandırılacak Bayraktar TB3 SİHA ilk uçuşunu yapacak. Özgün helikopterimiz GÖKBEY'in ilk teslimatları Jandarma Genel Komutanlığına yapılacak, İMECE yer gözlem uydusu uzaya fırlatılacak.

2023, savunmada Türkiye Yüzyılı'nın başlangıcı olacak diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Güzelmansur...

12.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay'ın Defne ilçesine yapılacak olan devlet hastanesine ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

160 bin nüfuslu Defne ilçemizin devlet hastanesi ihtiyacını gidermek için uzun süredir mücadele ediyorum. Sağlık Bakanlığımızın hassasiyetiyle Defne'ye devlet hastanesi yapımı kararı alındı, ödenek de ayrıldı; teşekkür ediyorum. Koçören Mahallesi'nde 68 dönümlük bir arsada karar kılındı, arsa tahsisi yapıldı, proje aşamasına geçildi. Tam bu noktada sırf yerel yönetim zora girsin diye birtakım gereksiz

tartışmalar başlatıldı. O gün, bir hastane olmayacak arsalar gündeme getirildi, konuya ilişkin Sağlık Bakanıyla görüşüp daha sonra da soru önergesi verdim, Bakanlıktan da cevap geldi. Gelen cevap: “200 yataklı Defne Devlet Hastanesi Koçören’de bulunan 68 dönümlük arazi üzerinde yapılacaktır.” Böylece Defne Devlet Hastanesi arazisi tartışmaya kapanmıştır, tüm Defneli hemşehrilerime hayırlı uğurlu olsun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Çakır...

13.- Erzincan Milletvekili Burhan Çakır’ın, millî teknoloji hamlelerine ilişkin açıklaması

BURHAN ÇAKIR (Erzincan) – Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan öncülüğünde başlatılan Millî Teknoloji Hamlesi elhamdülillah meyvelerini vermeye başladı. Yıllardır “Yapamazsınız, başaramazsınız.” diyenlere inat geldiğimiz nokta tüm dünyada yakından ve takdirle takip ediliyor. Türkiye Yüzyılı için emin ve kararlı adımlarla ilerlemeye ve aziz milletimize hizmetkâr olmaya devam edeceğiz.

Cumhuriyetimizin ilanının 99’uncu yıl dönümünde banttan inen millî otomobilimiz Togg’un gururunu milletçe yaşadık. Muharip insansız savaş uçağımız KIZILELMA gökyüzümüzle buluştu. TUSAŞ tarafından üretilen Millî Muharip Uçak’ımız da inşallah en kısa sürede gökyüzüyle buluşarak vatan müdafaasında yerini alacak. Çeşme açılışını önemli bir yatırım, video konferansını yüksek teknoloji zannedenlere inat yolumuza kararlılıkla devam edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Erbay...

14.- Muğla Milletvekili Burak Erbay’ın, 11 Ocak Sağlıkçılar Günü’ne ve aile sağlığı çalışanlarının sorunlarına ilişkin açıklaması

BURAK ERBAY (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sağlık emekçilerimiz, yurttaşlarımızın sağlığı için canla başla çalışmakta, sağlık hizmetlerinin yürütülmesinde fedakârca görev yapmaktadırlar. Bu zor şartlar altında çalışan tüm sağlık emekçilerinin 11 Ocak Sağlıkçılar Günü’nü kutluyorum.

Sağlık çalışanlarının büyük sorunları bulunmaktadır; iş yükleri her geçen gün artmakta, şiddete maruz kalmaktadırlar. Bu olumsuzluklara rağmen özveriyle görevlerini yürüten sağlık çalışanlarına çok teşekkür ediyoruz.

Birinci basamak sağlık hizmetlerinde görev yapan aile sağlığı çalışanlarının da önemli sorunları bulunmaktadır. Aile Hekimliği Sözleşme ve Ödeme Yönetmeliği’ne göre aile sağlığı çalışanlarına teşvik ve destek ödemesi yapılmaktadır ancak motivasyonlarının sürdürülmesi için yapılan ödemelerde adaletsizlikler vardır. Aile sağlığı çalışanları gerekli hak edişlerini alamıyorlar. Bu durum, iş barışını ve çalışma motivasyonunu bozuyor. Aile sağlığı çalışanları, destek ve teşvik ödemesinde yaşanan adaletsizliğin giderilmesini, destek primlerinin adil bir şekilde dağıtılmasını talep ediyorlar.

BAŞKAN – Sayın Öztürk...

15.- Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk’ün, tüm kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan özel güvenlik ve temizlik görevlilerinin hiçbir şart aranmadan devlet kadrosuna alınmasına, özel güvenlik görevlilerinden alınan sertifika harcına ve 11 Ocak Sağlıkçılar Günü’ne ilişkin açıklaması

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Sayın Başkan, gerek TYP gerekse sözleşmeli olarak Millî Eğitim Bakanlığı bünyesindeki okullarda ve tüm kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan özel güvenlik görevlisi ve temizlik görevlisi çalışanlarımızın, işçilerimizin geçici süreli olmasından dolayı mağduriyetleri bulunmaktadır. Bu anlamda tüm kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan özel

güvenlik ve temizlik görevlilerimizin hiçbir şart aranmadan devlet kadrosuna alınarak hizmetlerin devamını sağlayabilmeliyiz.

Bir önemli husus da özel güvenlik görevlilerinden yılda bir alınan, yaklaşık 3 bin TL'yi bulan sertifika harcının kaldırılmasıyla önemli bir maddi yükün altından işçimiz kurtulmuş olacaktır.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığımızın bu talepleri dikkate alarak kadro çalışmalarını tamamlayıp Genel Kurula getirmesini istirham ediyor, bu vesileyle 11 Ocak Sağlıkçılar Günü'nü de kutluyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Antmen...

16.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Mersin'in Anamur ilçesinde birinci derece sit alanı olan bir alana jeotermal arama ruhsatı verilmiş olmasına ilişkin açıklaması

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Mersin'in, tarihiyle, doğasıyla, turizmiyle müstesna ilçelerinden Anamur'da bin yedi yüz yıllık Anamur Mamure Kalesi ve sahildeki Pullu Tabiat Parkı arasındaki 1.242 hektarlık bir alana, birinci derece sit alanı olmasına rağmen jeotermal arama ruhsatı verilmiş ve ocak ayının başında da maalesef “ÇED Gerekli Değildir” kararı alınmıştır.

Ben buradan bütün yetkililere sesleniyorum: Doğası, turizmi, tarımıyla Türkiye'nin en güzel ilçelerinden biri olan Anamur'a dokunmayın, tarihimize, doğamıza ihanet etmeyin. Bu işin peşini de bırakmayacağız. Ve şunu söylüyorum: Yazıklar olsun! Yazıklar olsun! Yazıklar olsun! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kaya...

17.- Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya'nın, AK PARTİ iktidarının yükseköğretimde gerçekleştirdiklerine ilişkin açıklaması

İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Eğitimde, sağlıkta, teknolojiye, ulaşımda, istihdamda olduğu gibi yükseköğretimde de bizden önce yapılanları 5'e, 10'a, 15'e katladık. Üniversite sayımızı 76'dan 208'e yükselttik. Yükseköğretim yurt yatak kapasitemizi 182 binden 850 bine ulaştırdık. Yurtlarımızda kalan öğrencilerimize yapılan beslenme yardımını 1.800 liraya yükselttik. 2022-2023 döneminde yurt ücretlerine zam yapmayarak öğrencilerimizin geçen yılki fiyatla barınabilmelerini sağladık. Bursları, lisans öğrencileri için 1.250, yüksek lisans öğrencileri için 2.500, doktora öğrencileri için 3.750 liraya çıkardık. 3,3 milyon öğrencimizi 27 milyar liralık bir maddi külfetten kurtardık. Muhalefetin kuru güvöltüsü, içi boş sloganları ve vaatlerine aldırış etmeyecek, gençlerimizden aldığımız destekle birlikte 2023 seçimlerinde onlar için çalışmaya, hayallerini gerçeğe dönüştürebileceğimiz daha iyi imkânlar sunmaya devam edeceğiz inşallah. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Şevkin...

18.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, çalışanlara ve emeklilere öngörülen yüzde 30'luk zamma ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ey Hükümet, ey iktidar vekilleri; 2023 ilk yarıyı zammı olarak işçi, esnaf emeklilerine, memur ve sözleşmeli personele, memur emeklilerine yüzde 30 oranında zam öngörüyorsunuz. Yahu, halktan bu kadar mı koptunuz? Pazara hiç mi çıkmıyorsunuz? Biraz sırça köşklerinizden çıkın. Her şeyin fiyatının 5 katına çıktığı, sizin pembe boyacınız TÜİK'in bile enflasyonu yüzde 65 olarak saptadığı bu dönemde en düşük emekli maaşı 5.500 TL. Siz, Sayın Cumhurbaşkanı bunu açıklarken ayakta

alkışlıyorsunuz. Yahu, Allah'tan korkun; açlık sınırının bile 8.130 liraya ulaştığı bu süreçte hemen, derhâl bu yasa teklifini geri çekin, zammı insani bir düzeye çıkarın. Bırakın karıncayı bile incitmemiş milletvekillerimizin dokunulmazlığını kaldırmayı, halka inin biraz lütfen, halka inin. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Gürer...

19.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 11 Ocak Sağlık Çalışanları Günü'ne ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

11 Ocak Sağlık Çalışanları Günü'nü kutluyorum. Atanamayan tüm sağlıkçıların bir an önce atamalarının yapılmasını, taşeron sağlıkçıların kadroya alınmasını, sağlık çalışanlarının özlük haklarının emeklerine uygun düzenlenmesini, aile sağlığı hekimlerinin ve çalışanların çalışma koşullarının iyileştirilmesinin sağlanmasını temenni ediyorum.

Fizyoterapistler, bireyin değerlendirilmesini ve tanınmasını hekimlerin yönlendirilmesiyle yapan, tedavi planlayan, uygulayan ve takip eden, mesleki yeterliliği olan, dört yıllık lisans programını tamamlamış sağlık profesyonelleridir. 40 bin mezun atama beklemektedir, yeterli alım bir an önce yapılmalıdır, en az 10 bin fizyoterapistin atanması sağlanmalıdır. Yataklı tedavi merkezleri, ayakta teşhis ve tedavi hizmetleri veren sağlık kuruluşları, özel eğitim uygulama okulları, özel eğitim ve rehabilitasyon merkezleri gibi yerlerde fizyoterapistlerin çalıştırılması olasıdır, onların da atanmaları sağlanmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Tutdere...

20.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'da içme suyunu kuyulardan sağlayan köylülerin yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Sayın Başkan, geçen hafta sonu, Kâhta ilçemizde örgütlerimizle birlikte bir dizi ziyarette saha çalışması yaparak hemşehrilerimizle bir araya geldik, vatandaşlarımızın dertlerini dinledik. Ziyaret ettiğimiz Tütenocak, Akdoğan, Narlıdere, Bağbaşı, Aydınpınar, Narince, Çardak, Hasandığın, Oluklu, Büyükbağ, Akkavak köylerimizde vatandaşlarımız dertli; zamlar hayat koşullarını çekilmez bir hâle getirmiş durumda. Adıyaman'da içme suyunu kuyulardan sağlayan köylülerimizin mağduriyeti yüksek elektrik faturaları nedeniyle gün geçtikçe katlanıyor, iktidarın duyarsızlığı devam ediyor. En temel insan hakkı olan temiz suya erişim hakkından vatandaşlarımız faydalanamıyor.

Buradan iktidara çağrı yapıyor, özellikle içme suyunu sağlayan kuyulardaki abonelerin ücretlerinin düşürülmesi için gerekli yasal çalışmalarını yapın diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İYİ Parti Grup Başkan Vekili Sayın Dursun Müsavat Dervişoğlu.

Buyurunuz Sayın Dervişoğlu.

21.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, 11 Ocak Sağlık Çalışanları Günü'ne, Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon gündemine alınan Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan ve Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'la ilgili dokunulmazlık dosyalarına ve Meclisin çalışma düzenine zarar verecek uygulamalardan vazgeçilmesini istiham ettiğine ilişkin açıklaması

DURDUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

11 Ocak Sağlık Çalışanları Günü'nü kutluyorum.

Bilindiği gibi, bugün, biz burada Genel Kurul çalışması yaparken diğer taraftan bir karma komisyon toplandı ve 2 milletvekilimizin dokunulmazlığının kaldırılması hususunda da kanaatim ve inancım odur ki bir karar verecekler. Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri hakkında düzenlenen yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkındaki istemler Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 131 ila 134'üncü maddeleri uyarınca Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonunda görüşülmektedir. Karma Komisyon gündeminde tam 1.760 dokunulmazlık dosyası bulunmaktadır. Bunların içinden Kocaeli Milletvekilimiz Sayın Lütfü Türkkan ve Cumhuriyet Halk Partisi Mersin Milletvekili Sayın Ali Mahir Başarır'la ilgili dosyalar cımbızlanarak Karma Komisyona getirilmek isteniyor. Bugüne kadar dosyaların hazırlık komisyonlarına havalesinde Başkanlıkça ya fezlekelerin Komisyona geliş sırasının dikkate alındığı ya da sevk maddelerine göre havale yapıldığı anlaşılmaktadır. Şimdi ne oldu da 1961 Anayasası'ndan bugüne kadar gelen teamüller yok sayılır hâle getirildi? Komisyonun asli görevi dosyaların giriş sırasına göre hakkaniyetli bir değerlendirme yapmakken Türkiye Büyük Millet Meclisi uhdesindeki bir komisyonun iktidar partisinin siyasi hesap ve hezeyanlarına alet edilmesini kabul etmiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Komisyonun uygulamalarının ve bu uygulamalara meşruiyet kazandırma arzularının bir aparatı olmamak adına Karma Komisyon toplantısına katılmayacağımızı, bu sığ siyasi hesapların bir tarafı hâline gelmeyeceğimizi bir kez daha buradan hem Türkiye Büyük Millet Meclisine hem de kamuoyuna duyuruyoruz.

Açıkça ifade ediyoruz ki ilgili Meclis Komisyonu kendi gündemine dahi sahip çıkamamaktadır, Komisyon kendi gündemine hâkim değildir, Komisyonun gündemi AK PARTİ iktidarının gündeminden ibarettir. Kaldı ki Karma Komisyonu oluşturan komisyonların gündemi yoğun olmadığı dönemlerde bile düzenli olarak çalıştırılmadığı bilinmektedir. Karma Komisyon, kamuoyunun gündemine gelen bir iki konu haricinde hiç toplanmamıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bu nedenle kamuoyunda sıklıkla da eleştirilmektedir.

Şunun altını çizmek istiyorum: Dokunulmazlık kurumu kamu düzenine dayanan bir haktr. Dolayısıyla İç Tüzük, dokunulmazlığın kaldırılmasını üyenin bizzat istemesi durumunda bile yeterli bir sebep olarak görmemektedir. Kamu düzeni üzerinden tanımlanan bu süreç siyasi kaygılar taşımadan sürdürülmeli, dokunulmazlık dosyaları gündelik siyasetin konusu yapılmamalı, hukuk dışı alana taşınmamalıdır. Sayın Lütfü Türkkan hakkındaki fezlekenin Komisyona havalesinden on dört ay geçtikten sonra âdeta cımbızla çekilerek gündeme alınması, her şeyden önce Karma Komisyonun siyasi maksatla hareket ettiğini açıkça ortaya koymaktadır. Karma Komisyonun bu gündemi, muhalefeti sindirme çabasının bir sonucu olarak tarihteki yerini alacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Ne Parlamento ne de onun uhdesinde çalışan Komisyon, yüce Türk milletinin dışında hiçbir kuvvetin, vesayetin, iktidarın ve onun iktidar hesaplarının

talimat görevlisi değildir. Millet egemenliğini kullanan bu Meclis, egemenliğini kullanırken şeffaf olmak mecburiyetindedir, yaptığı her işi milletin yararına ve milletin gözü önünde yapmalıdır. Şimdi, biliyorum ki oradan bir karar çıkacak. Diler ve umarım ki uyarılarımızı dikkate alır ve dikkatli bir karar verirsiniz. Aksi takdirde siyaseten istifade etmek amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine taşıyacağınız bu dokunulmazlık kaldırma hedefinin size hiçbir şey kazandırmayacağını da göreceksiniz, aynı zamanda da yaptığınız bu işin altında kalacaksınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Seçimlere çok az kaldı. Bu Meclisin çalışma düzenine zarar verecek uygulamalardan, hassaten istirahat ediyorum, vazgeçiniz. Bize geliyorsunuz, anayasal düzenlemeler yapacağımızdan bahsediyorsunuz, bu Meclisle birlikte uyum içerisinde kanun çıkarma arzunuzu ifade ediyorsunuz; anayasal düzenleme yapmaktan bahsederken onun uzlaşmayla yapılacağını, uyum içerisinde kanun çıkarmanın yine uzlaşmayla gerçekleşeceğini görmüyor musunuz? Siyasi gerekçelerle, siyasi saiklerle Türkiye'nin gündemine taşıyacağınız bu dokunulmazlık dosyalarından siyaseten yararlanacağınızı var sayıyorsunuz ya bugünden, ben o kararınızı gözden geçirmenizi bir kere daha söylüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bakınız, bizi tartışma konusu yapmaya çalışırken, üzülerken ifade ediyorum, iktidar partisi ve yürütmedeki bazı organlar tartışma konusu olacaktır ve bu yükün altında da siz kalacaksınız. Ben, her zaman olduğu gibi uyarımı yapmış olayım; hepinizi hukuka, adalete davet etmiş olayım.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Size de teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Hakkı Saruhan Oluç.

Buyurun Sayın Oluç.

22.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Halkların Demokratik Partisi hakkında devam eden kapatma davasıyla ilgili Anayasa Mahkemesine mütalaa veren Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının yaptığı basın toplantısına ve HDP'yi demokratik siyaset alanından tasfiye etme çabaları karşısında dik duruşlarından asla vazgeçmeyeceklerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, biliyorsunuz, Halkların Demokratik Partisi hakkında bir kapatma davası sürüyor Anayasa Mahkemesinde; prosedür devam ediyor, o konuda konuşmaya devam edeceğimiz fakat ben bugün meselenin başka bir yanına değineceğim. Dün Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Anayasa Mahkemesinde sözlü mütalaaasını verdikten sonra Anayasa Mahkemesinin önünde basın toplantısı yaptı; Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı. Kim bu Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı? 2021 yılı Mart ayında Anayasa Mahkemesine sunduğu kapatma davasına ilişkin iddianamesi geri gönderilen, Anayasa Mahkemesi tarafından “mesnetsizdir” diye geri gönderilen Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısından söz ediyoruz. Aslında biraz utanıp istifa etmesi gerekirdi ama etmedi, devam etti, sonra 2021 yılının Haziran ayında bir iddianame daha hazırladı; birincisinin devamı, benzeri bir iddianame hazırladı ama Anayasa Mahkemesine iktidar tarafından o kadar ağır bir siyasi baskı yapıldı ki Anayasa Mahkemesi o iddianameyi kabul etmek durumunda kaldı. İşte, bu Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı dün Anayasa

Mahkemesinin önünde basın açıklaması yapıyor. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının görevi mi basın açıklaması yapmak? Değil ama yapıyor ve basın açıklamasında âdeta Süleyman Soylu gibi konuşuyor, Süleyman Soylu; dili, üslubu aynı, aynı dil ve üslup. Sanki grup toplantısı yapıyor Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı.

Ya, ona öneriyoruz: Bak, üstündeki cübbeyi çıkar, gel karşımıza siyaset tartışalım; öyle üstüne cübbe giyip, kapatma davası açıp yargıdaki vesayeti siyaseti dizayn etmek için kullanarak olmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurunuz efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Yargıda kurulmuş olan vesayeti kullanarak siyaseti dizayn etme çabasıyla olmaz o iş, olmaz! Giyeceksin siyasetçi elbisesini, geleceksin karşımıza tartışacağız seninle; o günleri de göreceğiz, biliyoruz.

Şimdi, bu Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı kime benziyor biliyor musunuz? 2023 model Vural Savaş. Adalet ve Kalkınma Partisine kapatma davası açılmış olan zamandaki Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Vural Savaş, bugün işte sizin Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı kılığında Bekir Şahin olarak karşımıza çıkıyor; sizin Vural Savaş'ınız bu, Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarının Vural Savaş'ıdır esas itibarıyla; bunu tarih yazıyor. Ve mazlum bir halka, Kürt halkına karşı Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının nasıl düşmanlık yaptığını tarih yazacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurunuz efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Tekrar söyleyeyim: Mazlum bir halka, Kürt halkına karşı Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının nasıl bir düşmanlık yaptığını da tarih yazacak. Gülüyor dün Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı basın toplantısını yaparken, niye? Görevini yerine getirmiş, mükâfatını bekliyor Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı bu iktidardan.

Son gülen iyi güler Sayın Başsavcı, son gülen iyi güler. Sizi tarih yazacak kara harflerle, utançla yazacak ama HDP'yi tarih yazacak altın harflerle; demokrasi, adalet, özgürlük ve barış mücadelesinde altın harflerle yazacak HDP'yi; bunu da söyleyelim.

Şimdi, biz biliyoruz bu HDP'ye düşmanlık yapan, Kürt'e düşmanlık yapan savcılar, yargıçları, bürokratları ve siyasetçileri.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Hangi suçu işledilerse, hangi suçun içindelerse en çok HDP'ye ve Kürt halkına düşmanlık yapıp gürültü çıkartıyorsunuz. Sizleri biliyoruz; bürokratını, siyasetçisini, yargıcını, savcısını.

Bakın, size bir tavsiyemiz olsun Sayın Başsavcı: Yargıtaydaki FETÖ borsasını araştırın, torbacı ve uyuşturucu baronları borsasını araştırın; bir şey yapmak istiyorsanız tarihe onurlu bir şekilde geçmek için bunları araştırın. O yüzden bir kez daha hatırlatıyoruz: Bu yapılan işler karşısında biz mücadelemizden, hukuk mücadelemizden vazgeçmeyeceğiz ve sizin hukuksuz yere, tamamen siyasi emellerle HDP'yi demokratik siyaset alanından tasfiye etme çabalarınız karşısında asla dik duruşumuzdan vazgeçmeyeceğiz. Biz ne Yargıtay cumhuriyet başsavcılarını gördük ve atlattık, sizi de atlatacağız; bundan emin olun. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Özgür Özel konuşacak.

Buyurunuz Sayın Özel.

23.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Organize Sanayi Bölgesi Eğitim Kurumları Derneğinin talebine, Halkların Demokratik Partisine açılan kapatma davasıyla ilgili olarak Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Bekir Şahin'in Anayasa Mahkemesi önünde yaptığı basın toplantısına, askerî vesayete ve Meclis teamüllerine aykırı şekilde dokunulmazlık dosyaları üzerinden siyasi mühendislik yapıldığına ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ağır bir gündemimiz var. Bu ağır gündem konularına geçmeden önce hepimizin aslında üzerinde ortaklaşabileceği bir talep var Parlamentoda, bunu dile getirmeyi bir borç biliyorum.

Organize Sanayi Bölgesi Eğitim Kurumları Derneği bir talep iletiyor. Bu bölgelerde açılan okulların, ülkenin kalkınmışlığı ve mesleki okullaşmanın artması konusundaki katkıları hepimizin malumu. Bu kurumlara devlet bir destek veriyor. Bu kurumlar nasıl öğrenci yetiştiriyor dersek, benim çok beğendiğim bir tanımlamayla, hani hep “ara eleman” diyoruz ya, bu kurumlar aranan eleman yetiştiriyor; sanayinin ihtiyaç duyduğu, aradığı elemanı sanayiyle birlikte yetiştiriyorlar. Buna devlet desteği var, olması doğal ve doğru ancak 2012 yılında devlet desteğinin asgari ücrete oranı 6,42’ yken bu yıl 1,11’e düşmüş yani 6 kat gerilemiş. Diyorlar ki bu konuda: “Şubat-haziran ödenekleri için seyyanen 6.500 liralık bir ek ödeme olursa ancak öğretmenlerin maaşları ödenebilir, bu okullar gerçekten o aranan elemanları yetiştirme noktasındaki gayretlerini sürdürüp başarılarını devam ettirebilirler.” Bu konuyu tüm grupların bilgisine sunuyorum. Tahmin ediyorum, bu başvuru tüm gruplara ulaştı ya da ulaşacaktır mutlaka.

Sayın Başkanım, burada gerçekten çok rahatsız edici, Adalet ve Kalkınma Partisinin iktidarı öncesinde ve başlarında dile çok getirdiği hatta buraların üzerinden toplum desteği de sağladığı hususlar, iktidarlarının son aylarında aynen hatta misliyle yaşanmaya başladı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Örneğin, Meclisin 3’üncü grubu Halkların Demokratik Partisine açılan kapatma davası konusunda bizim tutumumuz belli, geçtiğimiz günlerde verilen kararın Anayasa’ya uygunsuzluğunu da eleştiriyoruz; bir seçim senesinde demokratik siyasete ne yapmaya çalıştığının da farkındayız, bunu da eleştiriyoruz. Ama dün Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Bekir Şahin’in Anayasa Mahkemesi önünde bir basın toplantısı düzenleyerek ki teknik bir basın toplantısı olsa olabilir zaten yazılı yapması lazım onu da ama “Şu şu aşamadayız.” dese neyse, gülererek, espriler yaparak, alay ederek vücut diliyle âdeta bir siyasi gibi davranmasını doğru bulmuyoruz yani bu jüristokrasiye Adalet ve Kalkınma Partisi bel bağladıysa vay hâline!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Bu yargısal aktivizme ihtiyacı varsa AK PARTİ’nin bu, en başta Ömer Çelik’e, sonra mevkidaşlarıma hakarettir. AK PARTİ’nin tezlerini savunacaksa, birilerinin gönlünü yapacaksa bunun için üzerindeki cübbeyi çıkarıp siyasete gelmesi lazım.

Bir başka mevzu, askerî vesayet; askerinin siyasete ve kamuoyuna, seçmene istikamet dayatması. Bu, bir tek iktidara yapıldığı zaman mı darbedir, iktidara yapıldığında mı vesayettir? Gitmekte olan bir iktidara alkışlarla destek verip gelmekte olan yeni yürütmeye veya onu seçecek millete, halka “Bunlara oy verirseniz biz karşınızdayız; bak, biz kimi alkışlıyoruz.” demek vesayet değil midir? Siyasete istikamet dayatmak değil midir?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Millete muhtıra değil midir? Halka gözdağı değil midir? Buna hiçbir şey demeyecek mi Adalet ve Kalkınma Partisi? Biden çıkmış, altı ay önce bir laf etmiş: “Muhalefeti destekleriz.” Cirmi kadar yer yakar, şöyle göstereyim. Ondan sonra kendileri bir şey dememiş, “Vay, altı aydır muhalefet buna susuyor.” E, günlerdir buna susuyorsunuz; yürütmenin başı olarak bir partinin genel başkanı -atıyorum- “Fırtına obüsleri yaptık.” “Askerin durumunu iyileştireceğim, savunmada şunu yapacağım.” dese, asker de gidip alkışlasa ona bir şey diyen yok. Ya, ana muhalefet liderinin yurt dışı temaslarını alaycı bir dille eleştirirken avuçları patlıyor beylerin. Herkes haddini, sınırını, hududunu bilecek! Askeri vesayete karşı mağduriyet anlata anlata geleceksiniz, gelişinize bakmazlar gidişinize bakarlar demokrasi terazisine çıkacaksınız, kantarına çıkacaksınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Buna mı kaldınız? Kuvvet komutanlarının alkışına mı kaldınız? Valisi yetmedi, kaymakamı yetmedi, emniyet müdürü yetmedi, mesajlarla davet verdiğiniz devlet memurları yetmedi, kuvvet komutanlarının alkışına mı kaldınız ya? Erdemliler hareketinin geldiği yere bak, savrulduğu yere bak!

Son hususumuz da şu Sayın Başkanım: Ek binada, şeklen de Parlamento benzemeyen, AKP'nin AVM tarzı inşa ettiği o ek binada, bu Meclis teamüllerine aykırı şekilde, 300 milletvekilinin dosyası varken 1.760 dokunulmazlık dosyasından 2'sini cimbızlayıp siyasi mühendislik yapıyorlar; her şey suç, bazı suçlar daha suç.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hukuk devletlerinde buna parlamento karar veriyor, ceza kanunu yapıyor. Biz de bir TCK yapmışız -beğenin beğenmeyin, eleştirin eleştirmeyin- suçların içinde kademeli artan cezalar var. Bekleyenlere bakın, iktidarınızda bekletilen dosyalara bakın; irtikaplar, rüşvetler, adam kayırmalar, onlar bunlar beklesin, hele hele son dönem bazı en ağır cezalı suçlara daha iddianame bile düzenlenemesin; ondan sonra şikâyete bağlı, yatarı olmayan bir suçtan “Dokunulmazlık kaldıracağım.” veya “Mahkeme bastı.” diye... Gitmiş oturmuş, kararı dinlemiş, dinlemiş; 3'üncü kez bilirkişi raporu... 3 bilirkişi raporu da Yalova Belediye Başkanımızı haklı görüyor. 1'inciden sonra 2'yi istiyor; 1'inci bilirkişiye suç duyurusu, 2'nciye gözdağı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 2'nci de haklı görüyor, bilirkişiye suç duyurusu. 3'üncü, 3'üncü de haklı görüyor; yine göreve iade etmiyor, niye? Çünkü rozetini beyefendi taktı AK PARTİ grup toplantısında Yalova'nın sözde Belediye Başkanına. Seçilmiş belediye başkanına 3 bilirkişi raporuna rağmen verme, ona isyan edip “Bu kadar da olmaz, çıkalım arkadaşlar.” diyene orada bir hâkim bir laf etmiş, o da diyor ki: “Ayıp ediyorsun, yazık ediyorsun, yazıklar olsun!” “Mahkeme basmış”mış; karardan sonra ya, karardan sonra! Karardan önce olsa, “Sen böyle karar verersen.” dese anlarım; terk ederken tepki... Buraya mı düştünüz, bunlara mı ihtiyacınız var? Bu noktada mıyız? Şimdi, bu arkadaşlarımız orada, olacak iş değil.

Sayın Başkan, anlayışınıza sığınarak son sözüm şu: Bakın, hakikaten içimiz yanıyor, çıldırmak üzereyiz ya!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şöyle bir şey olabilir mi? Orada AK PARTİ ve siyasi ittifak ortağı yani iktidar bloğu var; baş başalar, el eleler, yan yanalar; yapayalnızlar. Sayın Başkanım, demokrasilerde...

İktidar her rejimde var, her türlü zorba rejimde var; rejimi demokrasi yapan muhalefetin varlığıdır. Bakın, orada bir başınıza kaldınız, bir muhalefet milletvekili yok. İktidarlar meşruiyetlerini muhalefetin varlığından alırlar. Yarın burada da bir başınıza kalırsınız. Ne diyeceğiz dünyaya? Muhalefetin olmadığı bir yerde muhalefet milletvekillerini yargılayan, dokunulmazlığını kaldıran... Bunun için mi geldiniz buraya? Böyle mi geldiniz, böyle gidiyorsunuz? Böyle geldiniz, böyle mi gidiyorsunuz? (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar) Ayıptır, yazıktır, günahaftır!

Hakikaten her aşamasında muhalifiz ama...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - ...şu gidişinizi hiç yakıştıramadım Türkiye'ye.

Sağ olun. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Özlem Zengin.

Buyurunuz Sayın Zengin.

24.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Genel Kurul kapansın diye gayret sarf edilmesine, 11 Ocak Sağlık Çalışanları Günü'ne, AK PARTİ'nin Anayasa değişikliği teklifiyle ilgili randevu taleplerine, kimin gelip kimin gideceğine milletın karar vereceğine, Türkiye'de yargı ve askeri bürokrasinin vesayetini AK PARTİ'nin sonlandırdığına, Karma Komisyon gündeminde olan dokunulmazlık dosyalarına ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evveliyatla, tabii, dün Genel Kurul kapandığı için yapmamız gereken işleri yapamadığımız için üzgünüm yani “Genel Kurul kapansın.” diye hassaten gayret sarf etmeyi de demokrasi anlayışınız içerisinde nereye oturttuğunuzu da bilemiyorum.

Ben de tabii Sayın Müsavat Dervişoğlu gibi 11 Ocak Sağlık Çalışanları Günü'nü kutlayarak başlamak istiyorum. Çokça ağır ithamlar var. Önce ben de bu hafta içinde olan birkaç şeyden bahsederek genel anlamda bir cevap vermeyi tercih ediyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, biliyorsunuz yaklaşık iki ay kadar evvel bizler, AK PARTİ Grubundaki arkadaşlarımızla 5 siyasi parti grubunu yani Mecliste grubu olan siyasi partileri ziyaret ederek -içinde 2 madde olan- ama en önemlisi de başörtüsü yasaklarıyla ilgili olarak Cumhuriyet Halk Partisinin Sayın Genel Başkanının hassaten ifade ettiği ve devamında da bir kanun teklifiyle Türkiye gündemine gelen, aslında olmayan yasaklarla alakalı açılan bu gündeme dair bizim bir Anayasa teklifi çalışmamız olacağını diğer siyasi parti gruplarından mevkidaşlarımızla paylaştık. O gün yaptığımız görüşmelerde de bu görüşmelerin devamı olacağını ifade ettik, teklifimizden sonra. Nihayetinde biz kendi teklifimizi verdik, kamuoyuna açıklamış olduk; 2 maddelik bir teklif. Ben bu hafta içerisinde kendilerini, siyasi parti gruplarındaki mevkidaş arkadaşlarımı aradım ve bir randevu talebimiz oldu. Şimdi, bu talep karşısında gelişen tavırdan yola çıkarak şunu söylemek istiyorum: Evet, haklısınız, bir ülkede demokrasinin varlığı iktidar ile muhalefetin varlığıyla teşkil eder fakat bu varlığın oluşması vatandaşın verdiği reylerle olur. Eğer biz şu an buradaysak aslında milletimiz -iktidar muhalefet- bizlere bir tahsilat, bir paylaşım yaptı; o sebeple buradayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) - Milletin verdiği iradeyi burada kullanmak gerekir. Yani bu manada Türkiye’de demokrasinin işleyişiyle ilgili hiç kimsenin bir itirazı yok herhâlde, herkes burada ama burada Komisyona gelmemeyi tercih etmek işte o sizin kararınız. Bunu şuraya bağlayacağım: Yani bu hafta yaptığımız konuşmalarda... Bizim daha evvel yaptığımız bir gündem, daha evvel yaptığımız konuşma; uzlaşi üzerinde olduğumuzu düşünüyorum yaptığımız konuşmalardan. En azından bir araya gelebilmek, birlikte konuşabilmek, aynı masa, aynı oda içerisinde... Birbirimize itirazlarımızı nasıl Genel Kurulda birbirimizin yüzüne söylüyoruz. Bu randevu talebi neticesinde gördüğümüz şeyler, hayır cevabının sebepleri: Bir tarafta Anayasa Mahkemesi kararı, bir tarafta bugün Karma Komisyonunda görüşülmekte olan çalışma gösterilerek “Hayır.” cevabını işittik. Biz bugün MHP Grubuyla bir araya geldik daha evvelden planladığımız gibi ve önümüzdeki hafta perşembe günü Anayasa Komisyonuna biz kendi anayasa teklifimizi getireceğiz ve bu süreci devam ettireceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Şimdi, Sayın Başkanım, yapılan konuşmalara baktığım zaman hacmini aşan bir iddia görüyorum, bu iddia sürekli tekrar ediliyor: “Gitmekte olan... Gelmekte olan...” Ya, bunun bu kadar büyük söylenmesini biraz tuhaf karşılıyorum çünkü buna sizler karar vermeyeceksiniz, biz de karar vermeyeceğiz. Biz burada kendi tezlerimizi, kendi fikriyatımızı anlatıyoruz. Kimin geleceğine, kimin gideceğine millet karar verecek. Daha evvel eğer böyle kelimelerle olsaydı... Yıllardır bunlar söyleniyor Türkiye kamuoyunda ama tüm bunlara rağmen AK PARTİ bütün gücüyle burada, yapılan bütün anketlerde tablo ortada; biz burada olmaya devam edeceğiz ve Türkiye’de eğer bugün yargı erkinde bir ayrışma varsa, eğer Türkiye’de askerî vesayet, yargı vesayeti sonlanmışsa buradan soruyorum: Bunu kim yaptı? Bunu kim yaptı? Neredeydiniz sizler?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Neredeydiniz? “Asker nerede? Yargı bürokrasisi nerede?” diye sizler çağrılar yapıyordunuz. Türkiye’de yargı ve askerî bürokrasinin vesayetini sonlandıran AK PARTİ’dir, Sayın Cumhurbaşkanımızdır. Bunun bir kez daha altını çizmek istiyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sizi alkışlayınca vesayet olmuyor mu yani?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hiç alkışla ilgisi yok.

Sizler, değerli arkadaşlarım, oralardan artık güç gelmeyeceğini gördükten sonra, sivil siyasette vatandaşın kıymetini anladıktan sonra kendi tezlerinizi, kendi dilinizi değiştirdiniz. O yüzden AK PARTİ’ye teşekkür etmeniz lazım vatandaşla olan temasınızı arttırdığı için. Bizim neye ihtiyacımız var? Vallahi, bizim vatandaşla kendimizi anlatmaktan başka hiçbir şeye ihtiyacımız yok. Biz bugüne kadar meselelerimizi, yaptığımız işleri onlara anlattık; bugün de böyle yani kim, neyi, niçin kabul ediyor, niçin reddediyor? Ya, mevcut bir Anayasa’yı... Türkiye’nin temel meselesiyle alakalı bir konuda sözleşiyorsunuz, kafanıza en azından bir zemin oluşturuyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Daha sonra siyasetin akışı içerisinde ortaya çıkan bir sebepten dolayı farklı bir takvim var; bu ikisini aynı teraziye koyup tartıyorsunuz. Her şeyi aynı teraziye koyamayız.

Şu konuda aslında Müsavat Bey'e katılıyorum: Genel Kurulun bir ortak aklının olması çok önemli demokrasinin gelişmesi açısından. O yüzden kendi gündemimizi, bu manada daha üstte önemseydiğimiz konuları hâlâ konuşmaya -burada nasıl konuşuyorsak- hâlâ aynı masalarda oturarak fikirlerimizi söylemeye ihtiyacımız var; bunlardan imtina etmememiz lazım.

Şimdi, gelelim yapılan işlere. Neden bu dosyalar? Şimdi, bu konularla ilgili olarak bakıyorum, bir şey var yani yapılan işleri aşağıya doğru çekme hâli gözlemliyorum. Bir tarafta bakıyorsunuz, bir şehit ailesiyle alakalı çok nahos sözler. Diğer tarafta da özellikle kendisi de hukukun içinden gelen bir insanın... Soruyorum yani Sayın Başkan, bulunduğumuz yerde bir arkadaşımız size hakaret etse bu, kabul edilebilir bir şey midir yani?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Dokunulmazlığımı mı kaldıracaksınız?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bir saniye lütfen, rica ediyorum.

Mahkemenin vermiş olduğu kararı beğenmemek en tabii haktır. Yerel mahkemeye itiraz edersiniz, buna karşı tezlerinizi ortaya koyarsınız, bir üst merciye itiraz edersiniz ama mahkeme başkanına hakaret etmezsiniz, tehdit etmezsiniz; hele bir hukuk camiasının mensubuysanız, yargı erkinin içinde görev almış bir insansanız bunu asla yapmazsınız. Burada ben hep şuna inanıyorum: Hiçbir erk -yasama, yürütme, yargı- bir diğerinin yükünü artırmamalıdır, yargı erki de yasamanın ve yürütmenin yükünü artırmamalıdır; herkes kendi işini hacmince yerine getirmelidir. Bu manada, bugün de Meclisimizin burada olduğu gibi Karma Komisyonda yaptığı şey de yapması gerekeni, kendi görevini ifa etmektir. Arkadaşlarımızı başka bir şeyle itham etmeyi de büyük bir haksızlık olarak görüyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım ama sınırlı olacak.

Buyurunuz Sayın Oluç.

25.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan, sayın vekiller.

Şimdi iki noktaya çok kısa değineceğim Sayın Zengin. Birincisi, bizi kastederek söylediğiniz için ona çok kısa cevap vereceğim; bu Anayasa teklifi konusunda randevu verilmemesi meselesi. Çok açık söyledik, bakın, mesele Anayasa'yla ilgili bir mesele, biliyoruz. Başörtüsüyle ilgili hiçbir sorunumuz yok, bunu defalarca söyledik. 2015'ten beri bizim başörtülü milletvekillerimiz var, ayrıca partimizde başörtülü yöneticilerimiz en eskiden beri var. Burada bir sorunumuz yok ama sorun şu: Şimdi, Anayasa Mahkemesi Anayasa'yı çiğneyerek ve sizin iktidarınızın baskısıyla hazine yardımımızı bloke ediyor, Anayasa Mahkemesi yapıyor bunu. Biz Anayasa'yla ilgili bir tartışmayı samimi bulamayız, kusura bakmayın. Siz eğer Anayasa Mahkemesine:

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Siz eğer “Ya, seçim yılına girdik, Anayasa Mahkemesinin aldığı bu bloke kararı talihsizdir.” deseydiniz iktidar olarak, gerçekten samimi bir duruş göstermiş olurdunuz ama siz, baskı kurdunuz zaten bu karar çıksın diye. Dolayısıyla, o durumda biz bir samimiyet bulamadığımız için Anayasa tartışması yapmayı da gerçekten kendimize yediremiyoruz, bunu söyleyelim. Meselemiz başörtüsü değil, tekrar vurguluyorum.

İkincisi “Yargı vesayeti sonlandırıldı.” dediniz, yapmayın Allah aşkına. Yürütme yargı üzerinde tam bir vesayet oluşturdu, bağımlı ve taraflı bir yargı oluşturdu. Yürütmenin verdiği direktifler konusunda yargı adım atıyor.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ben genele konuşuyorum Sayın Başkanım, cevap hakkı değil bence, genele konuştum ben.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bakın, yürütme açısından söylüyorum, son bir örnek vereyim size: Cumhurbaşkanı Başdanışmanı Mehmet Uçum hukuk alanında değil mi, Mehmet Uçum daha iki gün önce....

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Oluç, bakın, benim o zaman sizin söylediğiniz her şeye cevap vermem lazım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Vesayet yok.” diyorsunuz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ben size sataşmıyorum, bir şey yapmıyorum; bunu ben kamuoyuna söylüyorum, siz buna cevap verdiğinizde başka bir yere gidiyor.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Efendim, haklısınız ama ben de bir cümleyle söyleyeceğim. (Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son kez açıyorum mikrofonunuzu.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bizi ilgilendirdiği için siz de cevap verin buna.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ama ben size bir cevap vermedim bakın, ben kendi durumumu izah ediyorum, lütfen...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Ama ben “Yargı vesayeti var.” dedim ilk konuşmamda. Siz de dediniz ki: “Biz yargı vesayetini kaldırdık.” Yani ben yalan mı söylüyorum?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – E, ben mi yalan söylüyorum?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – E, tamam, ikimiz de söylemiyoruz, onun için ben de pozisyonumu söylüyorum.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Öyle mi o zaman, ne demek ya? Ben size cevap vermiyorum Sayın Oluç, ben kamuoyuna söylüyorum. Lütfen, lütfen...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Ama tamam da beni o zaman doğru olmayan bir şeyi söylemekle itham ediyorsunuz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – O zaman siz de beni itham ediyorsunuz.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Ben de diyorum ki bir cümle söyleyeceğim Özlem Hanım, fazla uzatmayacağım müsaade ederseniz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Değil mi yani bu ülkede yargı daha evvel nasıldı hatırlar mısınız?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Mehmet Uçum -Cumhurbaşkanlığı Hukuk Başdanışmanı- iki gün önce demeç verdi ve diyor ki: “HDP kapatılmalıdır.” Ya, Cumhurbaşkanlığı Başdanışmanı, yürütmenin içinde bir unsur “HDP kapatılmalıdır.” diyorsa yargı vesayetinin âlâsıdır, Anayasa Mahkemesine baskıdır, Anayasa maddesine yol göstermektedir. Daha ne diyelim size ya, daha ne diyelim?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, buradan söz alabileceğim umarım, Özgür Bey de söylesin de madem.

BAŞKAN – Sayın Özel, buyurunuz.

26.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Cumhuriyet Halk Partisi yüz yıllık Parlamento deneyiminde, geçmişinde, geleneğinde hep kim randevu isterse görüşmek var. Geçen sefer de, daha önce istediklerinizde de hep görüştük ama şimdi şöyle bir şey var; 3 grup da görüştü sizinle geçen sefer. Şahsınıza demediğimi bugün basın toplantısında dedim ama görüşmeye gelirken “merhaba” ne demek? “Mir heba” demek “Okları attım, silahım yok.” demek.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Yok zaten.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “El sıkışmak” demek. Siz çıplak bir elle gelmek yerine, bir gönül selamı vermek yerine saraydan alınan kararlar sizin partiniz bize balta çekti; savaş baltaları gömülmeden müzakere masası kurulmaz. Siz balta çektiniz bize ve bakın, sade bize değil eş zamanlı İYİ Partiye, CHP’ye; HDP’ye de Anayasa Mahkemesinin o umulmadık ve saçma sapan kararıyla.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sizin niyetiniz başka. Siz, diyorsunuz ya... Siz, Ege Üniversitesi Eczacılık Fakültesinde okurken türban eylemlerinde, Ege Üniversitesinde boy gösteren... Hatta aynı eylemde Grup Yorum var diye sizin partiniz -bulmuş resmi- bana diyor ki: “DHKP-C’li bu.” Biz, türban eyleminde boy gösteriyoruz, destek veriyoruz solcu öğrenciler olarak. Yanımızda Grup Yorum varmış diye beni DHKP-C’li ilan ettiler. Grup Yorum’un da DHKP-C’li olduğu yok da sizin troller o resimle bana saldırıyor. Ben laboratuvar boşalttırıyorum arkadaşlarımla eğitim hakkı için. Bize diyor ki: Siz, o, bu... Biz sizden şunu duymak isteriz: Askerî vesayet muhalefete, muhalefet lideri ile bir partinin Genel Başkanı polemik yaparken vücut diliyle, alkışla bize, sivil siyasete müdahale ediyor. “Kınıyorum.” demenizi bekliyorum, “Hadsizler!” demenizi bekliyorum, “İşini yapsınlar.” demenizi bekliyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Bitirelim efendim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, bunlar tekrar oluyor artık, tamam, anladık. Bir kere de anlayabiliyor insanlar yani.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Siyaset yapacaklarsa üniformalarını çıkarınsınlar, AK PARTİ’ye gelsinler, başvurularını bekliyoruz.” demenizi bekliyorum. Bizim pozisyonumuz son derece nettir ve bizim arkadaşımızın, olmadığımız bir ortamda, mahkemede, yıllarca takip ettiği mahkemenin 3’üncü bilirkişi raporunu da hiçe saymasından sonraki kendi isyanı ve terk ederkenki tepkisi bitmiş mahkemeye, kararı açıklamış mahkemeye.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Tekrar ediyorsunuz aynı şeyleri. Sayın Başkan, lütfen...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Siz bunu “mahkeme basmak” diye gösterirseniz o zaman kusura bakmayın ama o davranıştan sonra grup kuracak milletvekiliniz kalmaz eğer o dosyalar sizin eleğinizden geçirilirse.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Dervişoğlu, bitiriyorsunuz bu tartışmayı efendim.

27.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Evet, onu yapmaya çalışacağım.

Öncelikle, şu randevu talebi işini konuşalım. Randevuya, benim talebinize nasıl yaklaştığımı gayet iyi biliyorsunuz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Gayet iyi biliyorum.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Konuya da nasıl yaklaştığımı gayet iyi biliyorsunuz. Benim bu konuyla alakalı hassasiyetlerimin bulunduğunu da biliyorsunuz yani bunun üzerinden spekülasyon yapmaya gerek yok. Biz randevu talebinin takvimiyle alakalı olarak itirazımızı bildirdik size. Dedik ki: Bir taraftan Karma Komisyonda dokunulmazlığın kaldırılmasını konuşacaklar, bir diğer taraftan da “Biz sizinle Anayasa konusundaki görüşlerimizi paylaşacağız.” Bu takvim uygun değil dedik. Şimdi diyorsunuz ki: “Görüşmek istiyoruz, işte, muhalefet randevu vermiyor.” Bir daha talep edin efendim, siyaset yapıyoruz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ona biz bakalım artık.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Diploması masası, o da sizin bileceğiniz iş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Siz o talepte bulunun, biz de yetkili organlarımızla düşünelim yani çoğunluk var diye neredeyse burnunuz düşse yerden almayacaksınız, böyle uzlaşma zemini oluşmaz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Öyle şey olur mu Müsavat Bey, yapmayın, rica ederiz, çok ayıp oluyor hakikaten yani.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Protez burun kullanıyoruz ki biz.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Efendim, bir dakika, bir dakika.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Pinokyo, Pinokyo; onu diyor, protezse Pinokyo'sun, ondan.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Pinokyo tartışmasını yaptık daha önce.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) - Ya, ne kadar güzel konuşuyoruz kendi aramızda hem de tartışmayı bitirmeye uğraşıyoruz.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Bizi de alın aranızda.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Şimdi, Anayasa uzlaşmayla çıkar, kanun da Meclisin uyumlu çalışmasıyla çıkar. İşte, dün olmadı kapandı, konudan ne kadar rahatsız olduğunuzu ifade ettiniz. Biz size demiyoruz...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat)- Ama sebebini söylüyoruz, insanlar maaşlarını almasın mı Müsavat Bey?

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir)- Tamam, bunlar olacak. Bakın, işte oraya taşımayın, o zaman ben de size “Bizden randevu talep ettiğiniz gün 2 partinin milletvekilinin dokunulmazlığını kaldırma hususunu Karma Komisyonda görüşüyorsunuz, randevu talebinize ret cevabı vermemizi mi istiyorsunuz?” diye de sorabilirim. Yani takvim bu kadar karıştırılmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Dervişoğlu.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Efendim, bir de karşılıklı da konuşabiliriz Özlem Hanım.

Şimdi, siz diyorsunuz ki: Neye itirazınız? İtirazımız şunadır, diyoruz ki: Meclis, gündemine hâkimdir; Komisyon da gündemine hâkimdir ama siz hem Meclisin hem Komisyonun gündemine hâkim olmaya çalışıyorsunuz Adalet ve Kalkınma Partisi olarak.

Şimdi, ifadeye bulundunuz, işte “Şehit ailesine hakaret...” Efendim, bir kere tartışılacak. Şehitlik üzerinden bir tartışma yapılmasını da son derece yersiz ve mahzurlu bulurum ben yani bunlar, bizim el üstünde tutmamız icap eden müesseseler inancımız gereği ama şimdi işte “şehit ailesi” diyeceksiniz, ben adım gibi biliyorum ki birileri de çıkacak, onun şehit ailesi olmadığını söyleyecek. Bu konuyla alakalı elimizde veriler var ve şehitlik üzerinden tartışılmasını istiyoruz. Şeyden bahsediyoruz... Mesela yani şehitlerle ilgili -benim “gaf” olarak nitelendirdiğim- Cumhurbaşkanımızın da ağzından çıkan ifadeler var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Dervişoğlu, tamamlayınız efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bitireceğim efendim.

Arkasına, diyorsunuz ki: “Mahkemenin tehdit durumu söz konusu.” Adalet ve Kalkınma Partisi Sayın Genel Başkanının tehdit etmediği adam kalmadı ki bizim Genel Başkanımızı da tehdit etti.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Rica ediyorum, yapmayın ya. Şu konuşmaları ben tehdit diye sayabilirim yani.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Müsaade buyurun, bakın, ben diyorum ki: Bir laf söylerken arkasından tartışma gelmesin; kapatmak için söylüyorum. Hepimiz siyaset yapıyoruz, mikrofon önümüze geldiğinde ağzımızdan bizi sonradan özür dilemek mecburiyetinde bırakan kelimeler da çıkmıştır; ben bu yüce Meclisten de zamanı gelmiştir özür dilemeyi becermişimdir.

Şimdi, ne olduğu belli oldu, Lütfü Bey’in meselesi bu Mecliste tartışıldı, bundan siyaseten nemalanılmayacağı da görüldü. Şimdi, size şunu mu diyelim; getireceksiniz bu dokunulmazlığı, ben de diyeceğim ki: Şerefli Türk polisine “şerefsiz” diyen milletvekiliniz nerede? Ne cevap vereceksiniz? (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Dervişoğlu.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Yani bu tartışmaları...

BAŞKAN – Sayın Dervişoğlu, teşekkür ediyorum.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bitiriyorum.

Bu tartışmaları yerinde bırakalım, siyaseten istifade edilebilecek argümanlara dönüştürmeye çalışmayalım. Bu Meclise kürsüye her çıkan “yüce Meclis” diyor, bu Meclisin mehabetinden bahsediyor. Allah rızası için ya, uzlaşamayacağımız bir konu yok, anlaşamayacağımız bir konu yok. Biz muhalefetiz, biz varsak demokrasi var; o zaman, bu vasattan müştereken yararlanmaya gayret sarf edelim diyorum.

Ayrıca, hassaten, konuşmamın başında da söyledim: Ya, bu Karma Komisyonadaki üyelerinize de söyleyin; şu Meclisin uyumuna zarar verecek, seçim öncesi tartışma çıkarabilecek, hepimizi milletvekili sıfatıyla zor durumda bırakacak adımları atmaktan vazgeçin diyorum.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum, size de müsamahanız için tekrar teşekkür ediyorum efendim.

BAŞKAN – Sayın Zengin, buyurunuz efendim.

28.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Genel Kurulun erken kapanmasına, İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu ile Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, doğrusu konuşmamı yaparken çok itinalı davrandığımı düşünüyorum, yapmamız gereken bir kanun var. Zaten dün Genel Kurul kapandı, kapandığı için emeklilerimizin maaş almaları neredeyse imkânsız hâle geldi, bu zamlı maaşı. O yüzden “Biz bu işi yapalım.” diye uzatmak istemiyorum, hiçbir arkadaşşıma da satışmak istemedim açıkçası.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bugün yarın çıkarırız efendim, rahat olun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Fakat şunu söylemek istiyorum: Bakın, ben, konuşmamı yaparken... Müsavat Bey burada, Saruhan Bey burada, Özgür Bey burada; biz, son derece iyi anlaşıyoruz, medeni, çok güzel konuşmalar yaptık. Ben, arkadaşlarımla şahsen bir sorun yaşamıyorum. Zaten biz kendi aramızda bunları konuşurken de kendilerinin başörtüsüyle alakalı bir meselesi olmadığını da ben biliyorum. İlk defa duyuyorum, Özgür Bey de eylemlere katılmış, ben teşekkür ederim. Ümit ediyorum, kendisinin diğer arkadaşları da gençliklerine dair “Ben de oradaydım.” “Ben de engel olmamıştım.” demişlerdir, diyorlardır içlerinden ama öyleyse merak ediyorum, bu yasakları kimler uyguluyordu? Yani “Ben yapmadım, ben yapmadım, ben yapmadım...” Kim yaptı, ben merak ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sizi alkışlayanlar!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Yani kim yaptı bu kadar sene?

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Yani cevabımızı bilemiyorum, sakil buluyorum. “Sizi alkışlayanlar.” değil, bizi iktidara getirenler bunun cevabını biliyorlar.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sizi alkışlıyorlar şimdi işte.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ben şunu söylüyorum: Bakın, Müsavat Bey, buradaki bu konuyu açma sebebim... Sizlerin başörtüsüne dair itirazınız olmadığını ben biliyorum ve ben inanıyorum Türkiye Büyük Millet Meclisinden bu, 400'ün üzerinde bir oyla çıkacak zaten. Buradaki mesele, biz neyi tartışırsak tartışalım Türkiye kamuoyu için önemli olan konularda biz birbirimizi ziyaret edebiliriz, birbirimizle konuşabiliriz ve şarta bağlı iş yapmadan da Türkiye kamuoyunda iyi işler ortaya çıkarabiliriz. Rahatsızlıklarımız olsa bile bunu yapabiliriz.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Randevu talebinizi bekliyoruz efendim İYİ Parti olarak.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ben bunun altını çiziyorum, bunu artık ifade ediyorum. İşte, ya Allah bismillah bakalım, ne çıkarsa artık bundan sonra.

Teşekkür ediyorum, sağ olun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Evet, izninizle efendim, gündeme geçiyoruz.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) ÖNERGELER

1.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, esas komisyon olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna, tali komisyon olarak da Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilen (2/4809) esas numaralı Kanun Teklifi'ni geri aldığına ilişkin önergesi (4/199)

BAŞKAN – Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Sayın milletvekilleri, esas komisyon olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna, tali komisyon olarak da Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilen (2/4809) esas numaralı Kanun Teklifi, Kayseri Milletvekili Çetin Arık tarafından geri alınmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının 3 tezkeresi vardır, ayrı ayrı okutup oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

B) TEZKERELER

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Türkiye-Madagaskar Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı ve Kilis Milletvekili Ahmet Salih Dal ile beraberindeki Dostluk Grubu üyelerinden oluşan bir heyetin, Madagaskar Parlamentosunun daveti üzerine 21-28 Ocak 2023 tarihleri arasında resmî ziyarette bulunmalarına ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/2235)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Türkiye Büyük Millet Meclisi Türkiye-Madagaskar Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı ve Kilis Milletvekili Ahmet Salih Dal, beraberindeki dostluk grubu üyelerinden oluşan bir heyetle 21-28 Ocak 2023 tarihleri arasında resmî bir ziyaret gerçekleştirmek üzere Madagaskar Parlamentosu tarafından davet edilmiştir.

Söz konusu davete icabet hususu 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 6'ncı maddesi uyarınca Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Mustafa Şentop

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Aynı noktada yoklama talebimiz var.

BAŞKAN – Kabul edenler...

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, yoklama talebimiz var, onu aktardım. Tutanağa da geçti efendim “Yoklama talebimiz var.” dedim.

BAYRAM ÖZÇELİK (Burdur) – Geçti, geçti, “Kabul edenler...” dedi.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – “Kabul edenler...” dedi, ondan sonra...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yoklama talebimiz var, tutanağa da geçti efendim.

BAŞKAN – Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Aynı noktada yoklama talebimiz var.” dedim, tutanağa da geçti.

BAŞKAN – Sayın Özel, oylamaya geçince ben size döndüm efendim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Oylamaya geçildi, Sayın Başkan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, yoklama talebimiz var, oylama sırasında, şimdi.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Oylamaya geçtik.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yapacak bir şey yok, tutanakta var, tutanakta var.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Oylamaya geçtik Sayın Başkan, oylamaya geçtik.

BAŞKAN – Bir sonrakinde olsun mu efendim?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Efendim, grubu... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bir oylama daha var.

BAYRAM ÖZÇELİK (Burdur) – Evet, bir sonra, bir sonra.

BAŞKAN – Oylamaya başladık, Sayın Özel, bir sonrakinde efendim. (AK PARTİ sıralarından “Geç kaldılar.” sesleri)

BAYRAM ÖZÇELİK (Burdur) – Ayakta durun, ayakta.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Efendim, grubu otur kaldır, doğru bulmuyorum.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, oylama başlamıştır.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Benim talebim var yani niye otursunlar?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Başkan, biz de ellerimizi kaldırdık, ne olacak şimdi?

BAYRAM ÖZÇELİK (Burdur) – Ayakta durun, ayakta.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Oylama başlamıştır.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, tutanakta var.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Oylama başladı Sayın Başkan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Grup ayakta.

BAŞKAN – Peki.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

BAŞKAN – Sayın Özel, Sayın Sümer, Sayın Gürer, Sayın Altaca Kayışoğlu, Sayın Antmen, Sayın Tanal, Sayın Şeker, Sayın Gündoğdu, Sayın Zeybek, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Zeybek, Sayın Kılıç, Sayın Aygun, Sayın Şahin, Sayın Özkan, Sayın Hancıoğlu, Sayın Ünlü, Sayın Ceylan, Sayın Şahin, Sayın Kayan, Sayın Göker.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.29

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 15.45****BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ****KÂTİP ÜYELER: İshak GAZEL (Kütahya), Necati TIĞLI (Giresun)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 48’inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı tezkeresinin oylamasından önce, istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)**B) TEZKERELER (Devam)**

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Türkiye-Madagaskar Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı ve Kilis Milletvekili Ahmet Salih Dal ile beraberindeki Dostluk Grubu üyelerinden oluşan bir heyetin, Madagaskar Parlamentosunun daveti üzerine 21-28 Ocak 2023 tarihleri arasında resmî ziyarette bulunmalarına ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/2235) (Devam)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık tezkeresini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer tezkereyi okutuyorum:

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Türkiye-Singapur Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı ve Denizli Milletvekili Nilgün Ök ile beraberindeki Dostluk Grubu üyelerinden oluşan bir heyetin, 15-19 Ocak 2023 tarihleri arasında Singapur’a resmî ziyarette bulunmalarına ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/2236)

6/1/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Türkiye Büyük Millet Meclisi Türkiye-Singapur Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı, Denizli Milletvekili Sayın Nilgün Ök’ün, beraberinde dostluk grubu üyelerinden oluşan bir heyetle 15-19 Ocak 2023 tarihleri arasında Singapur’a resmî bir ziyaret gerçekleştirmesi öngörülmektedir.

3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun’un 6’ncı maddesi uyarınca, Türkiye Büyük Millet Meclisi Singapur Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Heyetinin anılan ziyareti gerçekleştirmesi hususu Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Mustafa Şentop**Türkiye Büyük Millet Meclisi****Başkanı**

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğerini okutuyorum:

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Türkiye-Almanya Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı ve İstanbul Milletvekili Akif Çağatay Kılıç ile beraberinde Dostluk Grubu üyelerinden oluşan bir heyetin, 11-15 Ocak 2023 tarihleri arasında Almanya'ya resmî ziyarette bulunmalarına ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/2237)

6/1/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Türkiye Büyük Millet Meclisi Türkiye-Almanya Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı, İstanbul Milletvekili Sayın Akif Çağatay Kılıç'ın, beraberinde dostluk grubu üyelerinden oluşan bir heyetle 11-15 Ocak 2023 tarihleri arasında Almanya'ya resmî bir ziyaret gerçekleştirmesi öngörülmektedir.

3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 6'ncı maddesi uyarınca, Türkiye Büyük Millet Meclisi Almanya Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Heyetinin anılan ziyareti gerçekleştirmesi hususu Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Mustafa Şentop

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Samsun Milletvekili Erhan Usta tarafından, kuraklığın tarımsal etkilerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 4/1/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 11 Ocak 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

11/1/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 11/1/2023 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Samsun Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Erhan Usta tarafından, kuraklığın tarımsal etkilerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 4/1/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 11/1/2023 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Konya Milletvekili Sayın Fahrettin Yokuş.

Buyurunuz Sayın Yokuş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubumuzun önergesi hakkında söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bilindiği gibi, dünya üzerinde giderek artan iklim krizinin olumsuz etkileri ülkemizde de artarak devam etmektedir. Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü'nün Türkiye raporuna göre, Orta Anadolu'da yer altı sularının çekilmesiyle ve toprağın çökmesiyle oluşan obruklar uzun dönem kuraklıklarının emarelerinden biri olarak ortaya çıkmaktadır.

Özellikle memleketim olan Konya'da Karapınar bölgemizde geçen yıl sonu itibarıyla obruk sayısı 500'ü aşmıştır, Konya genelinde ise farklı yerlerde oluşan irili ufaklı obruk sayısı 2.600'ü bulmuştur. Oluşan bu obruklar, bölgede hem tarımda hem de yerleşim alanlarında tehlike arz etmektedir. Obruklar yaygın olarak Konya'da görülmekle beraber, Sivas, Batman, Çankırı, Eskişehir, Diyarbakır, Manisa ve Afyon gibi illerimizde de görülmeye başlanmıştır.

Değerli milletvekilleri, yapılan araştırmalara göre Konya havzası, Büyük Menderes ve Kızılırmak havzaları kuraklık sinyali veriyor. Bu havzalardaki yüzey sularının 2030 yılında yüzde 20'si, 2050 yılında yüzde 35'i ve 2100 yılında yüzde 50'si kaybolacaktır. Buna karşılık, sıcaklığın artmasıyla bitkilerde buharlaşma yoluyla meydana gelen su kaybı 2030 yılında yüzde 10 ve 2050 yılında yüzde 54 oranında olacaktır, sulama suyu ihtiyacı da buna paralel olarak, maalesef, eksilecektir.

Göllerimiz kuruyor, yer altı su kaynaklarımız azalıyor; ülkemizi yönetenler, maalesef, bu hususlarda hiçbir tedbir almıyor. Türkiye'nin en büyük tatlı su gölü olan Beyşehir Gölü son yirmi yılda 112 kilometrekare küçülmüştür, ortalama su derinliği 26 metreden 5,5 metreye düşmüştür yani Beyşehir Gölü'nün beşte 1'i yok olmuştur. Burada defalarca ifade ettim, Beyşehir Gölü'müz kuruyor, kirleniyor diye ancak sesimizi kimseye duyuramadık. Diğer taraftan, Göller Bölgesi'ndeki pek çok göl kurumuştur. Akşehir ve Meke Gölü kuruyan göllerimizin başındadır. Konya Ovası'nın en büyük sorununun su olduğunu defalarca bu kürsüden dile getirdim. Bize Kanal İstanbul değil "kanal Konya" "kanal KOP" projesi gerekir diye ısrarla söyledim, dış havzalardan Konya bölgemize su taşınması gerektiğini ifade ettim.

Türkiye, su stresi yaşayan ülkelerin başında gelmektedir. Bu nedenle, ülkemizin su kaynaklarının doğru kullanılması son derece önemlidir. Israf etmeden, tatlı su kaynaklarımızı koruyarak bir damla suyumuzu dahi denizlere akıtmamamız lazım.

Değerli milletvekilleri, bilindiği gibi tarımsal aktiviteler büyük ölçüde iklime dayanmaktadır. Yükselen sıcaklıklar ve yağış rejiminin değişmesi tarımsal ürünleri doğrudan etkilemektedir. Bu durum, tarımsal alanların sulanması için kullanılan sulara erişimi de etkilemektedir.

Ülkemiz, iklim krizinden bağımsız olarak bir de kuraklık sorunu yaşamaktadır. Kuraklığın tarım ürünleri üzerindeki doğrudan etkileri, yağmur suyuna bağımlı ve sulama sistemleriyle yapılan tarım ürünlerinin miktar ve kalitesinin düşmesine de sebep olmaktadır. Bütün bu etkiler göz önünde bulundurulduğunda, iklim değişikliği tarımı, gıda üretimini ve gıda kalitesini de olumsuz yönde etkilemektedir.

Türkiye'de geçtiğimiz yıl İç Anadolu Bölgesi'nde yaşanan yoğun kuraklık tarımsal üretimi önemli ölçüde azaltmış, olumsuz yönde etkilemiştir. 2023 yılında -şu ana kadar maalesef görünen o ki- Türkiye'miz yine kuraklık sorunuyla yüz yüze kalacaktır. Özellikle hububat üretimi açısından yağışların ciddi oranda azalması endişe vericidir. Yeterli hububat üretilmemesi demek, gıda güvenliği açısından ciddi bir tehlike arz etmektedir. Bununla birlikte, gelecek yıllarda Akdeniz ve İç Anadolu Bölgelerimiz başta olmak üzere iklim değişikliğinden olumsuz etkilenileceği uzmanlarca ifade edilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) - Değerli milletvekilleri, AK PARTİ iktidarı tarıma ve çiftçilere yeterli desteği sağlamadığı gibi, kuraklıkla ilgili mücadelede de maalesef, başarısız olmuştur. 2023 yılı bütçesinde Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne sadece 51 milyar lira ayrılması, iktidarın maalesef, kuraklıkla mücadelede ve su konusunda samimiyetsizliğini ortaya koymaktadır.

Değerli milletvekilleri, Dünya Tarım Örgütü (FAO), iklim değişikliği senaryolarından hareketle alınabilecek önlemlerin bazılarını şöyle sıralamaktadır: Tarımsal kuraklıklar için afet analizlerinin daha güvenilir verilerden elde edilebilecek şekilde yapılması; toprağın fiziksel, kimyasal ve biyolojik verimliliğinin iklim değişikliğinin etkilerine karşı korunması; tarımda kullanılacak olan su kaynaklarının sürdürülebilir bir şekilde planlanması; kuraklığa dayanıklı tohum çeşitlerinin geliştirilmesi ve sayılarının artırılması gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) - Bu nedenle, tarımı olumsuz etkileyen kuraklığın sebepleri nedeniyle vermiş olduğumuz İYİ Parti Grubumuzun önermesine desteğinizi bekliyor, hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Rıdvan Turan.

Buyurunuz Sayın Turan. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA RIDVAN TURAN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli vekiller; Genel Kurulu selamlıyorum.

Burada temel sorun, benim gördüğüm kadarıyla, insanın, insanlığın doğadan istediği ile doğanın verebileceği arasındaki çelişki, üretimin daha fazla artması, büyümenin -hani AKP de çok seviyor bu lafi- daha da fazla artabilmesi için doğa, doğal varlıklar -biz “varlık” diyoruz, “kaynak” demiyoruz- inanılmaz bir hızla talan ediliyor; dünyanın genelinde böyle.

Mesela, bir yıl içerisinde kullanılması gereken doğal varlıklar, geçen sene yani 2022'nin sonunda değil, haziran ayı gibi sona ermişti. Normal koşullarda ondan sonrası kullanılmaması gerekiyordu fakat bu daha fazla kâr elde etme hırsı, daha fazla servet biriktirme hırsı sonucunda doğal varlıklar sürekli azalıyor. Yirmi bir yıllık AKP iktidarı Türkiye’de bu işin şahikası oldu.

Şimdi kuraklık meselesinden bahsediyoruz ama mesela, niye bizim bir su politikamız yok, bundan bahsetmiyoruz. Mesele yalnızca su miktarının azalması değil, aynı zamanda kullanılabilir su varlıklarının da yok edilmesidir. Bunu niye söylüyorum? Çünkü tatlı su kaynaklarının çok büyük bir kısmı kimyasal kirlenmeyle karşı karşıya. Çok somut örnek yani az önce vekilimiz Konya’dan bahsetti, ben de Trakya’dan bahsedeyim. Örneğin, Trakya’da Ergene havzası boyunca sıralanmış olan 2 bine yakın sanayi tesisi -bunun içerisinde boya var, tekstil var, şu var, bu var, metal var- yer altı kaynaklarından yani akiferlerden çekmiş olduğu temiz suyu kirleterek dereye basıyor. Bunun sonucunda olağanüstü bir su kirliliği -tabii, debi inanılmaz artıyor- almış başını gidiyor ve bunun derin deşarj sayesinde şu anda Marmara’ya verildiğini ve Marmara’daki su kalitesini de inanılmaz bir biçimde olumsuz etkilediğini hepimiz biliyoruz. Yani mesele, bir taraftan su miktarının mutlak olarak azalması, diğer taraftan da nitelik olarak su kalitesinin ortadan kalkması.

Şimdi, şöyle bakıldığında, birinci planda, en fazla su kullanan sektör tarım, ardından sanayi geliyor ama Tarım Bakanı buraya geldiğinde her sene anlatıyor olmasına rağmen ürün desenine göre bir sulama politikası ne yazık ki hâlâ Türkiye’de egemen kılınmadı. Bakın, bazı yerlerde yapılıyor, yapılmıyor

demiyorum ama genel olarak, özellikle kuraklığın çok fazla etkisi altına aldığı mesela Diyarbakır, Urfa, Antep hattında, oradan Orta Anadolu'ya kadar olan alanda bu konuda sorun çözücü hiçbir çalışma ne yazık ki yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

RIDVAN TURAN (Devamla) – İkincisi, ha bire “Her gün duş almayın, üç günde bir duş alın.” “Arabanızı yıkamayın, silin.” falan deniliyor da iyi de kardeşim yani sermayenin kullanmış olduğu, mesela, kendi seçim bölgesinde kurulacak polipropilen tesisinin ne kadar olağanüstü akiferi yok edeceğini kimse söylemiyor. Dolayısıyla bir su politikasına, bu su politikasının mutlaka ama mutlaka ekolojikle uyumlu biçimde sürdürülmesine yani suyun yalnızca bizim ihtiyacımız değil, böceğin, tobağanın, kurbağanın, balığın, yılanın, hepsinin ihtiyacı olduğunu gören bir yerden bir su politikasına ihtiyaç var. Bu sebeple, biz bu önergeyi destekliyoruz ama iktidarın artık son günlerinin yaklaştığı dönemde de böyle bir perspektifinin olmadığını hepimiz biliyoruz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Cengiz Gökçel.

Buyurunuz Sayın Gökçel. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, demokrasi bizim kırmızı çizgimizdir. Demokrasiyi koruyacak ve güçlendirecek olan yüce Meclistir ama AKP, iktidarını kaybettiğini gördükçe baskıyla iktidarda kalacağını sanıyor; siyasi partilere yasak getirmeye, milletvekillerine yasak getirmeye çalışarak iktidarda kalacağını düşünüyor. AKP, hukuku, yargı sistemini, devletimizin tüm kurumlarını, hatta yüce Meclisimizi baskı altına almaya çalışıyor; yüce Meclisimizin tarafsız olması gereken Meclis Başkanını da buna alet ediyor. Mecliste 1.700'ün üzerinde dokunulmazlık dosyası raflarda beklerken Meclis Başkanı, tek adamın talimatıyla, Milletvekilimiz Ali Mahir Başarır'ın ve İYİ Partili Lütfü Türkkan'ın dokunulmazlık dosyasını Meclis gündemine getiriyor. Bu, keyfi bir uygulamadır, seçime giderken muhalefeti baskı altına alma çabasıdır. Asla bizi susturamazsınız, demokrasi gelinceye kadar mücadelemizi sürdüreceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, iklim krizini, afetleri, kuraklığı konuşuyoruz. İklim krizi nedeniyle her yıl daha fazla afete maruz kalıyoruz. Kuraklık da iklim krizi sebebiyle etkisini her geçen gün daha da artırıyor. Geçtiğimiz yıllarda yağışlar mevsim normallerine göre çok düşük seviyede kalmış durumda. Özellikle bu yıl da bunu çok ağır bir biçimde hissediyoruz, özellikle hububatta rekoltenin çok düşük olacağını tahmin ediyoruz. Hububat tarımı yapan çiftçilerimiz kışın ortasında, ocak ayında, yağış olmadığı için tarlalarını suladıklarını söylüyorlar, sulama imkânı olmayan çiftçilerimiz ise “Allah'ın rahmetine kaldık.” diyerek bu yıl üründen vazgeçtiklerini belirtiyorlar.

Değerli arkadaşlar, Türkiye su zengini bir ülke değil, kuraklıkla ilgili yapmamız gerekenler var. Yaşanan iklim kriziyle birlikte, su kaynaklarımız tehdit altına girdi. Buradan çok uzağa gitmeye gerek yok, Konya'ya gittiğinizde, çekilen yer altı suları nedeniyle oluşan obruklara denk gelirsiniz. Biliyoruz ki bunun sebebi vahşi sulama ve yer altı sularının çekilmesidir.

Değerli arkadaşlar, artık bir planlama yapmak zorundayız. Kuraklığa dayanıklı çeşitleri geliştirmemiz gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Gökçel.

CENGİZ GÖKÇEL (Devamla) – Suya ihtiyaç duyan ürünlerin üretimini azaltmamız, yeni çeşitler oluşturmamız gerekiyor; sulama yatırımlarının hızla hayata geçirilmesi gerekiyor. Havza bazlı üretici modeline geçmek zorundayız.

Biz iktidarımızda, havza bazlı desteklerle, gölet, baraj ve sulama sistemleri yatırımlarıyla planlı bir tarım yapacağız. İktidarımızda tüm çiftçilerimize rahat nefes aldıracağız.

Değerli arkadaşlar, özellikle, seçim bölgem olan Mersin’de 2015 yılında hizmete girip çiftçilerimize sulama ve içme suyuyla ilgili destek olacak olan Pamukluk Barajı hâlâ tamamlanamadı, hâlâ isale hatları kurulamadı, çiftçilerimiz çok yüksek fiyatla ve kuraklıkla karşı karşıya kalan... (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz Sayın Gökçel.

CENGİZ GÖKÇEL (Devamla) – Ben teşekkür ederim.

BAŞKAN - Anlayışınız için teşekkürler.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Karaman Milletvekili Sayın Selman Oğuzhan Eser.

Buyurunuz Sayın Eser. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA SELMAN OĞUZHAN ESER (Karaman) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubunun kuraklığın araştırılmasıyla ilgili verdiği öneri üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle şunu belirteyim: Öneriyle aynı konuda çalışma yapmak için, Küresel İklim Değişikliğinin Etkilerinin En Aza İndirilmesi, Kuraklıkla Mücadele ve Su Kaynaklarının Verimli Kullanılması İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu çalışmalarını tamamlayıp Meclis Başkanlığına raporunu teslim etmiştir. 2022 yılında çalışma yapan Komisyonunda her parti grubundan milletvekili vardı.

Değerli milletvekilleri, çok boyutlu küresel bir meselenin araştırılması konusunda DSİ’nin yatırımlarından başlamanın çok dar bir bakış anlayışı olduğunu belirtmeliyim. Neredeyse her ay yeni baraj ve gölet açılışları yapılırken, bu konuda, iklim değişikliği gibi dünya meselesinde DSİ yatırımları üzerinden Hükümeti yetersiz bulmak büyük haksızlık olacaktır. Yirmi yılda yüzlerce baraj ve gölet inşa eden, vahşi sulamadan basınçlı borulu sulama tesislerini yüzde 30’un üzerine çıkaran DSİ, kısa zamanda tamamlanacak projelerle yüzde 50 seviyesine ulaştıracaktır. Bunun yanında, mevcut sistemlerin bakım ve onarımları da devam etmektedir. On dört yılda yani geçtiğimiz on dört yılda 159 sulama tesisinin bakım ve onarımı yapılmıştır.

DSİ tarafından yapılan yatırımları burada tek tek anlatmamız zaten mümkün değil ama yine de birkaçından bahsedeyim: DSİ yirmi yılda yaklaşık 477 milyar liralık yatırım yaptı; bu kapsamda son yirmi yılda 716 baraj, 481 gölet ve bent, 101 yer altı depolama tesisi yapıldı. Burada daha devamı da var, tek tek sayabiliriz, 1.633 sulama tesisi, 318 toplulaştırma projesi... Yani burada, değerli milletvekillerimiz sahayı gezerken, yapılan yatırımları görüp gurur duyuyorlardır umarım.

Değerli milletvekilleri, Tarım ve Orman Bakanlığının büyük bir gayretle yürüttüğü, çölleşme ve erozyona karşı yaptığı çalışmaları, toprak ıslahı ve ağaçlandırmayla ilgili çalışmaları da buradan hatırlatmak isterim. Asıl büyük çalışmayı, ismiyle müsemma İklim Değişikliği Bakanlığımız, ulusal ve uluslararası alanda yapmaktadır, Sayın Bakanımız da bu konuya çok büyük hassasiyet göstermektedir. Sayın Cumhurbaşkanımızın Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda dünyaya ilan ettiği “2053 net sıfır emisyon ve yeşil kalkınma” hedefleri doğrultusunda gereken yapısal dönüşümün hazırlıkları da devam ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

SELMAN OĞUZHAN ESER (Devamla) - Öneri verilecekse içeriğinin doldurulması gerekir. Kurum yatırımlarının yetersizliğinden bahisle yola çıkılarak uluslararası meselenin araştırılması da mümkün değildir. “Ya”yı “ya da” yapan, “ve”yi “veya” yapan bu ve benzer tekliflerle yasama faaliyetlerine katılmanın ne bizlere ne de memlekete hayrı vardır. Keşke –“keşke” diyorum- PKK ve türevi terör örgütleri olmasaydı, bunlara destek verenler, destek verenlere ortaklık edenler olmasaydı da savunma sanayisinden biraz biraz kısıp Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğümüzün bütçesine ekleyseydik.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Gündoğdu...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

29.- *Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, esnaf ve sanatkarların içinde buldukları duruma ilişkin açıklaması*

VECDİ GÜNDOĞDU (Kırklareli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Esnaf ve sanatkarlarımızın son iki yılda pandemiden dolayı uzun süre iş yerleri kapalı kalmış, daha sonra ise salgının etkileri, fahiş zamlar ve yüksek enflasyon nedeniyle iş yoğunluğu ve iş hacmi daralmıştır. Bu nedenle esnafımız kirasını, vergilerini, BAĞ-KUR, SSK primlerini ve borçlarını ödeyemez hâle gelmiş, yapılan tüm destekler ise yetersiz kalmıştır. Ekonomik kriz, saatlik zamlar, yükselen enflasyon ve maliyet artışları vatandaş olduğu gibi esnafı da uçurumun kenarına itmiştir. İktidar ekonominin belkemiği esnaf ve sanatkarlarımızı içine düştükleri buhrandan kurtarmak için hangi ek tedbirleri almıştır? Kira artış oranlarına konutlarda olduğu gibi yüzde 25 sınırlaması getirmeyi düşünüyor mu? Verilecek olan kredinin faizi önceki gibi yüzde 4'e indirilecek mi?

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Aydınlık...

30.- *Şanlıurfa Milletvekili Aziz Aydınlık'ın, Ulaştırma ve Altyapı Bakanına sorduğu sorulara ve Bakanın yanıtına ilişkin açıklaması*

AZİZ AYDINLIK (Şanlıurfa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

14 Ağustos 2022 tarihinde, Ulaştırma Bakanına, 10 soruda, Urfalıya eziyet olan PTT kuyruklarını sormuştum. Sayın Bakan sorularımın sadece 2'sine yanıt vermiş, verdiği yanıtta sadece 41 kelime kullanmış, anlamsız bir cevap vermiş.

Soruyorum: Başkanlık sistemini savunurken dile getirdiğiniz güçlü Meclis nerede? Milletlin vekilinin soru önergesine 41 sözcükle mi yanıt verilir? 10 sorunun sadece 2'sine mi yanıt verilir? Şanlıurfa'nın PTT kuyruklarına 41 sözcükle mi çözüm olunur? Böyle sisteme 41 kere yazıklar olsun, yazıklar olsun!

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Filiz...

31.- *Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, emeklilerin maaşlarına ve bayram ikramiyelerine ilişkin açıklaması*

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ev kirası, doğal gaz, elektrik, telefon, ısınma giderleri göz önüne alındığında, en düşük emekli maaşı olan 5.500 TL'nin yetersiz olduğu açıktır. Emekliler kendilerini bir köşeye itilmiş hissediyorlar.

Bu miktar, emekliye yaşam değil sefalet ücretidir. Emekliler bu oranın kesinlikle kabul edilmeyeceğini belirterek en düşük emekli maaşının asgari ücrete yani 8.500 TL'ye yükseltilmesini talep ediyorlar. Ayrıca 2002'den önce en düşük emekli aylığının asgari ücretin yüzde 35 fazlası olduğunu anımsatarak bugünkü hesaba göre en düşük emekli aylığının 11.500 TL olması gerektiğini belirtiyorlar.

İktidara sesleniyorum: Bu öneriyi kabul etmiyorsanız emekli maaşlarına yüzde 30'a ilaveten yüzde 15 zam yaparak 14 milyon emekliyi sefaletten kurtarın. Ayrıca bayram ikramiyelerini 3.500 TL'ye yükselterek emeklileri rahatlatın diyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Çakırözer...

32.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, öğrencilerin KYK kredi borçlarına ilişkin açıklaması

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sayın Başkan, ülkemizde 3 milyon öğrenci KYK kredisi kullandı ya da kullanmakta, hepsi de ödeme gücü içinde. Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu'nun çağrıları sonrası iktidar çıktı “Milyonlarca gencin KYK borç faizlerini siliyoruz.” dedi. Meclisten yasa geçirdik, gençler sadece anaparayı ödeyecekti ama işte, Eskişehir’de, ülkenin dört bir yanında vergi dairelerine giden gençlerimiz şok yaşıyor. Bırakın faizin silinmesini, yeni yeni borçlar çıkarılmış, toplam borçları katlanmış. İşte, elimde belgesi, 8 bin liralık borç 9 bin lira olmuş, 7 binlik borç 12 bin lira olmuş, 15 binlik borç 20 bin lira olmuş. “Sıldık.” dediğiniz faiz, olmuş gecikme zammı. Böyle rezalet olabilir mi! Üniversitelerden mezun milyonlarca gencimiz zaten işsiz, binlercesine bu borçlar nedeniyle haciz gitti. Umutlarını yok ettiğiniz gençlere şimdi bir de yalan söylüyorsunuz ama milyonlarca gencimize sözümüz olsun: İktidarımızda faizmiş, gecikme zammıymış oyunları son bulacak; gençlerimizi işsiz bırakan, okumak için kredi aldı diye haciz gönderen, onların geleceğini çalan bu ahlaksız, vicdansız düzene son vereceğiz.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, demokratik siyasetin önündeki engellerin kaldırılması amacıyla 10/1/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 11 Ocak 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım:

11/1/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 11/1/2023 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Hakkı Saruhan Oluç
İstanbul
Grup Başkan Vekili

Öneri:

10 Ocak 2023 tarihinde Siirt Milletvekili, Grup Başkan Vekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili, Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, demokratik siyasetin önündeki engellerin kaldırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan 23450 grup numaralı

Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 11/1/2023 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Batman Milletvekili Sayın Mehmet Ruştü Tiryaki.

Buyurunuz Sayın Tiryaki. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Türkiye demokrasisi sivil, askerî veya bürokratik vesayet odaklarının yoğun müdahaleleriyle karşı karşıya kaldı, geçmişten beri, öteden beri bunu herkes biliyor. Şimdi, bu vesayete, bu vesayet rejimine aslında yenileri eklendi, bunlardan bir tanesinin Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi olduğunu düşünüyoruz. Nedeni de yürütme erkinde aşırı derecede güç tahkimine ve otoriterleşmeye yol açmış olması. Ayrıca, partimize yönelik, demokratik siyasete yönelik saldırıların arka arkaya sıralanması ne demek istediğimizi çok daha iyi açıklar. Bu biçimde yapılan saldırılarla aslında sadece demokratik siyasete, siyasi partilere müdahale edilmedi, yurttaşların seçme ve seçilme hakkına da doğrudan müdahale edilmiş oldu. HDP'ye açılan kapatma davası; Kobani kumpas davasında hakkında dava açılan kişilerin ifadesi alınmadan savcıdan mütalaa istenmesi ve ivedi bir şekilde karar verilmeye çalışılması; bileşenlerimizden Demokratik Bölgeler Partisine yönelik operasyon, neredeyse her il binasının basılması, eş genel başkanının gözaltına alınarak tutuklanması; ardından hazine yardımına el konulması -fiilî olarak değil, Anayasa Mahkemesi kararıyla- veya Cumhurbaşkanlığı adayı için ismi geçen İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanının bir kararla, tartışmalı bir kararla bir biçimde hükümlü hâle getirilerek adaylığının kesilmeye çalışılması gibi pek çok örnek demokrasiye nasıl müdahale edildiğini, demokratik siyasete nasıl müdahale edildiğini gösteriyor.

Şimdi, ben, en son kararla ilgili, Anayasa Mahkemesinin HDP'nin hazine yardımının yatırılacağı hesaplarına bloke koymasıyla ilgili birkaç şeyi söylemek istiyorum. Bakın, bu kararı Anayasa Mahkemesi verdi ve bir siyasi partinin yürüttüğü kampanya üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Anayasa Mahkemesine başvurdu ve Anayasa Mahkemesi de hazine yardımının yatırılacağı hesaba bloke konulması kararı aldı. Konu parayla ilgili, HDP'nin hazine yardımıyla ilgili. Siyasi partilerin hesaplarını kim denetliyor? Anayasa Mahkemesi denetliyor. Peki, bunu kime yaptırıyor? Sayıştaya yaptırıyor. Yani siyasi partilerin hesabına giren her kuruşu, yapılan her harcamayı en iyi bilen makam Anayasa Mahkemesi.

Bakın, elimde Anayasa Mahkemesi kararları var, Anayasa Mahkemesi HDP'nin 2012 yılı hesaplarına ilişkin diyor ki: “Siyasi Partiler Yasası'na uygun.” HDP'nin 2013 yılı kesin hesabını incelemiş Anayasa Mahkemesi, Anayasa Mahkemesi kararı “Siyasi Partiler Yasası'na uygun.” diyor. HDP'nin 2014 yılı kesin hesabının incelenmesi Kasım 2018'de açıklanmış, Resmî Gazete'de 2018'in sonunda yayımlanmış ve “Siyasi Partiler Yasası'na uygun.” diyor, Anayasa Mahkemesi söylüyor bunu. Anayasa Mahkemesi 2015 yılı kesin hesabımızı incelemiş ve Siyasi Partiler Yasası'na uygun bulmuş. Ne zaman söylemiş bunu? 21 Mayıs 2020'de söylemiş. Anayasa Mahkemesi 2016 yılı kesin hesabımızı incelemiş ve Anayasa'ya uygun bulmuş, ne zaman söylemiş? Ocak 2020'de söylemiş. Bütün hesaplarımızı en ince ayrıntısına kadar inceleyen Anayasa Mahkemesi, bugün, HDP'nin hesaplarına bloke konulması kararı alabiliyor. Neden? Çünkü bu bir yargı kararı değil, bu bir siyasi operasyon; eşitsiz bir seçim yarışı yaşamamız için 1 siyasi partinin, hatta -1,5 siyasi parti de demeyeyim- 2 siyasi partinin, 2 ortağın yürüttüğü bir kampanya. Buna karşı çıkılmasına, bunun eleştirilmesine bile tahammül edemiyor ülkenin güvenlik aygıtının başındaki İçişleri Bakanı “Nasıl Anayasa Mahkemesinin kararını eleştirebilirsiniz?” diyor.

Ben Anayasa Mahkemesiyle ilgili bir şey söyleyeceğim, bu benim bildiğim bir bilgi, kanıtlayamam, eğer inkâr ederlerse “Doğru değil.” derlerse kabul edeceğim. Bakın, kaç yıldır Adalet ve Kalkınma Partili cumhurbaşkanları bu ülkeyi yönetiyor? On beş yılı aşkın bir süredir, on beş yılı aşkın bir süredir. Anayasa Mahkemesi üyelerinin tamamı, bugün görev yapan 15 Anayasa Mahkemesi üyesinin tamamı Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı döneminde atandı; Cumhurbaşkanı tarafından atanmış 15 kişiden bahsediyoruz. Adalet ve Kalkınma Partisi Anayasa Mahkemesi üyesi atarken elbette formasyonuna bakıyordu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

Fakat iki önemli göstergeye bakıyordu; Adalet ve Kalkınma Partili arkadaşlarımızın hepsi biliyor bunu, iki şeye bakıyordu. Bir: Anayasa Mahkemesi üyesi olarak görevlendirilecek kişiler siyasi parti kapatma davalarına nasıl bakıyor? İki: Başörtüsü meselesine nasıl bakıyor? Neden? Çünkü siyasi partilerin kapatılması meselesinin ne kadar can alıcı bir sorun olduğunu kendileri de biliyordu. Tek başına iktidar oldukları dönemde Adalet ve Kalkınma Partisi hakkında kapatma davası açılmıştı ama Adalet ve Kalkınma Partisi bütün bunları unutmuş gibi gözüküyor. Geçmiş dönemde kendisi hakkında kapatma davası açıldığında, hazine yardımına bloke konulduğunda bunu demokratik değerlere aykırı bulan Adalet ve Kalkınma Partisi bugün Türkiye'nin 3'üncü büyük siyasi partisi, Mecliste grubu bulunan 3'üncü siyasi partisi hakkında kapatma davası açılmasını destekliyor, hazine yardımına bloke konulmasını da destekliyor. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Tiryaki.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Levent Gök.

Buyurunuz Sayın Gök. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

Verilen önerge, siyasetin önündeki engellerin kaldırılmasına dönük. Tabii, bu konuda yapılması gereken bir samimiyet testi var değerli arkadaşlarım. Özellikle iktidar partisinin kendi başına geldiği zaman şiddetle eleştirdiği ve karşı çıktığı konular, bir başka zamanda, bir başka parti için söz konusu olunca göstereceği refleks çok önem kazanıyor ama bu refleksi göremiyoruz. Şimdi, yapılması gereken hususun en birinci unsurlarından bir tanesi samimiyet testi. Samimi olacağız. Kendi başımıza geldiği zaman ne yapıyoruz, bir başkasının başına geldiği zaman ne yapıyoruz? Bunları yaparken ayrıca, dünyadaki uygulamalara ve insan hakları hukukunun siyasi partilerle ilgili içtihatlarına da bir bakmamız gerekiyor.

Değerli milletvekilleri, Birleşmiş Milletler, Amerikan Devletleri Örgütü ve Afrika Birliği Örgütüne göre siyasi partilerin kapatılması kabul edilebilir bir önlem değildir. Bakın, Afrika'da dahi siyasi partilerin kapatılması kesinlikle öngörülen bir sistem değildir. Bu kuruluşlara göre, siyasi parti özgürlüğü ortadan kaldırıldığında sadece siyasi parti kapatılmıyor, örgütlenme özgürlüğü yok ediliyor, ifade özgürlüğü, toplanma özgürlüğü, seçme seçilme hakkı, kendi ülkesinin yönetimine katılma hakkı da engelleniyor; çok daha geniş bir alana yayılıyor bu alan. Dolayısıyla Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komitesine ve diğer örgütlere göre, siyasal parti özgürlüğü katılımcı bir demokratik yönetim modeli için zorunludur.

Yapılması gereken şu: Türkiye'de 12 Eylülden sonra 14 siyasi parti kapatıldı, 14'ü de Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine başvurdu, 2'si sonradan vazgeçti başvurudan, 11'i hakkında Avrupa İnsan Hakları

Mahkemesi Türkiye'deki ifade ve örgütlenme özgürlüğünün ihlaline karar verdi. Şimdi bu örnekler elimizdeyken ve önümüzdeyken Venedik Komisyonu Türkiye'nin istisna olarak dar yorumlaması gereken siyasi partilerin kapatılmasıyla ilgili bir hükmü artık gelenek hâline getirdiğini ve esas hâline getirdiğini ve dünyadaki tek ülke olduğunu vurguluyor. Dolayısıyla yapılması gereken şudur değerli milletvekilleri: Siyasi partilerin kapatılması demokrasilerin ve özgürlüklerin korunmasında birincil ve tek yöntem değildir. Demokrasi ve özgürlükleri korumak isterken yola çıkarsanız bir bakarsınız ki demokrasi ve özgürlükleri yok edersiniz. Daha doğrusu, siyasi partilerin yargı organı kararıyla kapatılması pratiği Türkiye'de bir kısır döngüye dönüşmüştür. Kapatılan siyasi parti ertesi gün bir başka parti adı altında zaten kurulmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

LEVENT GÖK (Devamla) – Dolayısıyla, şimdi yapılması gereken bir kere samimi olmak. Kendi başımıza geldiğinde nasıl davranıyorsak bir başka parti için de aynı şekilde davranmak bir samimiyet testi olarak ortada durmaktadır. Ayrıca, yapılması gereken insan hakları alanında siyasi partilerle ilgili, dünyadaki örgütlerin vermiş oldukları içtihat kararlarının Türkiye'de uygulanmasını temin etmektir. O da nedir? Birleşmiş Milletlerde olsun Afrika örgütlerinde olsun Amerika örgütlerinde olsun orada kabul edilen ilkeyi kabul etmektir, siyasi partilerin kapatılmasına cevaz vermemektir. Türkiye eğer dünyayla ilgili bir standart yakalayacaksa bu standartları içine sindirebilirse, uygulayabilirse başarılı olur. Aksi takdirde, demokrasimiz her zaman sorgulanır ve Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nde en son sıralarda yer alırız.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP, HDP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kahramanmaraş Milletvekili Sayın Ahmet Özdemir.

Buyurun Sayın Özdemir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET ÖZDEMİR (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Halkların Demokratik Partisi grup önerisi üzerine grubumuz adına söz aldım.

Grup önerisinin gerekçesine ve içeriğine baktım. Aslında ilk okuduğumda, seçmenlerin oy kullanmasının önündeki bir engelden bahsediliyor zannettim ama aslında konunun esası, herhâlde Halkların Demokratik Partisine açılmış kapatma davasına bağlanmış siyasi bir saikle yapıldığı iddiasıyla. Dolayısıyla, biraz onun üzerinden değerlendirme yapmak lazım. Şöyle ki: Halkların Demokratik Partisine, HDP'ye açılan kapatma davası, HDP'nin terör örgütleriyle bağlantısına dayalı bir iddia üzerine, savcılığın iddiası üzerine açılmış bir dava ve o davada verilmiş tedbir kararı da aslında, vekilimin iddia ettiği aksine, hesaplarına bloke konulması tedbiri paranın kötüye kullanılmasıyla ilgili bir konu değil. O yüzden, geçmiş hesapları söylemenize gerek yok. Anayasa Mahkemesinin karar verme biçimlerinden bir tanesi yani ya temelli kapatma kararı verecek ya da hazine yardımının kısmen ya da tamamen kesilmesi kararını verecek. Dolayısıyla, hesapların kullanılma yöntemiyle ilgili bir tedbir kararı değil ama nihai olarak, davanın açılmış olmasının sebebi, HDP'nin terör örgütleriyle bağlantısının olması, HDP yöneticilerinin terör örgütleriyle irtibatlı olması veya terörü desteklemesi. Bununla ilgili birçok delil ve örnek var orada ama ben bir tanesini söyleyeyim size: 6-8 Ekim olaylarında, Selahattin Demirtaş'ın gidip Avrupa'da kendi lehlerine kamuoyu yapmaktan vazgeçmesine sebep olan bir olay var; PKK'nın sözde sorumlusu Sabri Ok onu arıyor, diyor ki: "Siz gitmeyin, burada öz yönetim ilan edin, eylem başlatın." ve Selahattin Demirtaş gitmekten vazgeçip orada...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İftira, iftira!

AHMET ÖZDEMİR (Devamla) – Ben mahkeme iddianamesinde ileri sürülen şeyleri söylüyorum burada.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir de baksaydın.

AHMET ÖZDEMİR (Devamla) – Ama şunu bilmenizi istiyorum: Şimdi, Cumhuriyet Halk Partili konuşmacı da söyledi ama dünyada terör örgütleriyle irtibatlı olan siyasi partilerin kapatılmasının doğru bulunduğu olaylar da var. Herri Batasuna olayını biliyorsunuz İspanya’da, sadece terörizmi kinamadığı için bu kapatılmış, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi de 10’uncu maddeyle kapatılmasını doğru bulmuş.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – 18 gerekçeden 1 tanesi o, onu söylemiyorsunuz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – “Bağı olabilir.” diyorsun yani.

AHMET ÖZDEMİR (Devamla) – Yani terör örgütlerini kinamamayı terör örgütlerine destek olarak değerlendirmiş, onunla HDP’nin kapatma davasını muhakkak Anayasa Mahkemesi hâkimleri doğru ve hukuki bir şekilde değerlendireceklerdir. Dolayısıyla burada siyasete atfedilecek, seçmenin iradesine atfedilecek, seçmenin iradesinin baltalandığını iddia edeceğimiz veya Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine atfedeceğimiz bir kusur yok. Aksine Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi çok hızlı karar alma, doğru karar alma mekanizmasıyla Türkiye’nin en zor günlerinde nasıl hızlı karar alınır ve başarılı sonuçlar ortaya konulur; Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi bunu açıkça göstermiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KEMAL PEKÖZ (Adana) – HDP’li belediyeye kayyum atadınız, iradenin gasbı değil midir o?

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

AHMET ÖZDEMİR (Devamla) – Elâzığ’daki depremde, Karadeniz’deki sel felaketinde, Ege’deki yangında Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi ve onun bakanlarının hızlı karar alma ve uygulama mekanizması buralardaki hasarların en aza indirilmesi ve meydana gelen hasarların da kısa sürede onarılmasıyla ilgili çok ciddi adımlar atmıştır. Biz bunu Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin başarılı, hızlı ve dinamik karar alma mekanizmasına bağlayabiliriz. Bunun dışında sisteme ve Cumhurbaşkanımıza atfettiğiniz hiçbir kusuru kabul etmiyoruz ve bu araştırma önergesine de “hayır” oyu vereceğimizi bildiriyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Oluç...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, hatip geçmiş dönem Eş Genel Başkanımız Selahattin Demirtaş hakkında asılsız iftiralarda bulundu. Cevap hakkını Sayın Tiryaki’ye vermenizi rica ediyorum.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Mahkeme zaptını okudu.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Tiryaki.

VIII.- SATIŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki’nin, Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir’in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine satışması nedeniyle konuşması

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Başkan.

HDP hakkında açılan kapatma davasıyla ilgili yüzlerce röportaj yaptım. Bana her sorana şunu söyledim, dedim ki: Adalet ve Kalkınma Partili hiç kimse, ne Genel Başkanı ne MYK üyeleri ne Grup Başkan Vekilleri ne milletvekilleri, hiçbir yöneticisi bu davayı savunan bir konuşma yapmamıştır.

Bütün röportajlarımı bakabilirsiniz; Numan Kurtulmuş'tan Grup Başkan Vekillerine kadar. Bir kişi yaptı, onun da ben Adalet ve Kalkınma Partisini temsil ettiğini düşünmüyorum; Süleyman Soylu. Onun dışında hiçbir Adalet ve Kalkınma Partili bu davayı savunmadı. İlk kez, bir milletvekili, AKP adına söz kuran bir vekil bu davayı savunuyor, bunun altında kalırsınız. En azından şimdiye kadar AKP bu dava konusunda sessiz kalmıştı. Anlaşıyor ki AKP artık sessiz kalmayacak, bu davanın arkasında olduğunu söylüyor; birincisi bu.

Herri Batasuna meselesine gelince, bence bu geleneği savunan hiçbir Adalet ve Kalkınma Partili Herri Batasuna kararından söz etmemeli. Herri Batasuna kararı emsal alınarak Refah Partisinin kapatılmasıyla ilgili dosyayı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi reddetmişti ama Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi HDP'nin geleneğini temsil ettiği bütün partiler hakkında ihlal kararı verdi. Yerinizde olsam bir daha Herri Batasuna kararına da atıfta bulunmam.

Sevgili Selahattin Demirtaş'a gelince, bu dosyanın her satırını tartışmaya hazırız -savunma ekibinin içerisinde yer aldım- her satırını tartışmaya hazırız. Arka arkaya iddiaları sıralamış, arka arkaya vekillerimiz, yöneticilerimiz hakkındaki ceza iddialarını sıralamış, HDP'ye yönelik tek bir tane suçlama olmayan bir kapatma davasından söz ediyoruz. Siz de aynısını yapıyorsunuz savcının yaptığı gibi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Bitiriyorum, bir dakika rica ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz. Sataşmadan olduğu için efendim...

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Siz de Selahattin Demirtaş'la ilgili aynı şeyi yaptınız. HDP'yle ilgili suçlama yok, vekillerimiz ve başkanlarımızla ilgili suçlama var. Ayrıca o iddia da gerçeği yansıtmıyor. Baştan sona yalan. Ne Sabri Ok görüşmesi var ne onunla görüştüğünden sonra buraya gelmesi var ne 6-8 Ekimle ilgili bu iddiaların da hiçbiri gerçeği yansıtmıyor. Bir kez daha savcı gibi iftira atmış oldunuz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tiryaki.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İftiracısınız, iftiracı!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Zengin...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

33.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki'nin sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, bir cümleyi ifade etmek istiyorum şimdi sayın hatibin ifadesine binaen.

Bir defa, biz AK PARTİ olarak ilkesel anlamda parti kapatmaya karşıyız; bugün değil, başından itibaren karşıyız. Bunu daha evvel çok defa söyledik, daha evvel bizim Anayasa değişikliği teklifimizde bu vardı. Bu ilkesel bir yaklaşımdır. Bu konuya dair olan süreçte de yargısal süreç başladıktan sonra biz kararın verilmesini yargıya bırakıyoruz. Doğrusu buradan yapılan tespitin o anlamda böyle okunması lazım, kamuoyu böyle okumalı. İlkesel olarak kararımız çok net ama nihayetinde bu konuya dair dava açmaya karar verecekse savcı karar verecektir. (HDP sıralarından “Tabii, tabii” sesleri, gürültüler) Mahkeme bu konuyla ilgili kararını kendisi verecektir.

Şimdi, söz aldığım için söyleme ihtiyacı duyuyorum, daha evvel hatip konuşmasında bir iddia ortaya attı, dedi ki: “İspat edemem.” Ki bence hukukçu -ve iyi de bir hukukçu- bu manada yani bir hukukçu iddiasını söylüyorsa ispatını da kendisi taşımalı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Siyasetçiyiz, siyasetçi.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – En azından kamuoyunu ikna etmelidir. Dedi ki: “Belirlenen, seçilen üyelerle ilgili olarak 2 temel kriter var.” Başörtüsü ve kapatma davasına dair tavrı üzerine bir kriter olduğunu söyledi; bu, külliyen yalandır, şiddetle reddediyorum, böyle bir şey olamaz. Sorulsun, hiçbir hâkim, bir tek hâkim böyle bir şey duymamıştır, bu iddiaya, bu kanaate nereden varıldığını da anlamak mümkün değildir, tamamen zan üzerine yapılan bir konuşmadır ve kamuoyunu yanıltmaktır.

Söz aldığım için ayrıca bunu da ifade etmek istedim.

Teşekkür ederim.

AHMET ÖZDEMİR (Kahramanmaraş) – Başkanım, “İftira atıyorsunuz.” diye şahsıma...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İftira atıyorsun tabii, iftira atıyorsun.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Hadi oradan! İftira sizin işiniz ya!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İftira atıyorsun, koy bir delil.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ne alakası var? İddianameyi okudu kardeşim, ne diyorsun? İddianameyi okudu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Salla gitsin.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özdemir.

VIII.- SATAŞMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir'in, Batman Milletvekili Mehmet Ruştı Tiryaki'nin sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

AHMET ÖZDEMİR (Kahramanmaraş) – Şimdi, bugüne kadar burada konuşurken önüme gelen konularda hep hukuki değerlendirme yapmaya çalıştım. Çünkü ben de avukatlık yapıyorum, hukuk mesleğini icra ediyorum, burada da doğal olarak önüme gelen dosyadaki bilgilere baktım ve o bilgilerle söyledim. Siz de şunu çok iyi bilirsiniz -konuşmayı yapan hatip de hukukçu- iddianame şudur: Makul şüphe varsa iddianame düzenlenir. Dolayısıyla ben o makul şüphenin delillerinden bir tanesinden bahsettim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Nerede delil? Hani delil?

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – AKP hakkında da var. AKP hakkında da vardı Ahmet Bey, hatırlıyorsun değil mi?

AHMET ÖZDEMİR (Devamla) – Bunu bir iftira olarak değerlendirirseniz bu konuyu anlamadığınızı gösterir.

İkincisi de şu: Ben bunu söylerken “HDP kapatılsın.” ya da “Kapatılmasın.” demedim, süreci anlattım.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Savundunuz.

AHMET ÖZDEMİR (Devamla) – Tedbir konulmasının sebebini anlattım, dava açılmasının sebebini anlattım, bununla ilgili delillerden bahsettim; kapatılması ya da kapatılmamasıyla ilgili bir fikir beyan etmedim, sadece hukuki bir değerlendirme yaptım. Bence siz bunu çok iyi anladınız

ama siz bunu anlamanıza rağmen bunun aksine bir şey ortaya koydunuz, iddia ettiniz çünkü yeni bir mecra açmak istiyorsunuz. Diyorsunuz ki: “HDP’ye karşı hiçbir şey söylenmedi, delillerde kişilerden bahsediliyor.” Zaten tüzel kişi cezaevine atılacak değil onun içerisinde eylem yapan kişilerle ilgili değerlendirme zaten, iddianameler de öyle. Dolayısıyla, bizim yaptığımız şey sadece dosyanın işleyişi hakkında hukuki bilgimiz ve dosyadaki bilgilerle değerlendirme yapmaktı. Tarafımıza “iftiracıdır” diye bir isnatta bulunmak bence ölçsüz oldu, bunu düzeltmenizi talep ediyorum.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Tiryaki...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

34.- Batman Milletvekili Mehmet Ruştı Tiryaki'nin, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadeleri ile Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Şimdi, Özlem Hanım beni yalancılıkla suçladı, ben konuşmamda dikkatle cümleleri seçtim, dedim ki: Ben bunu biliyorum.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ben kimseye “yalancı” demedim, nereden çıktı? Sayın Başkan, lütfen. Ne münasebet, ben kimseye “yalancı” demem, olamaz.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Ben ne söylediğimi biliyorum, söylediğim şey şu: Adalet ve Kalkınma Partisi açısından da Adalet ve Kalkınma Partili cumhurbaşkanları açısından da önemli referanslardı bunlar. Ayrıca hukuk formasyonları elbette göz önünde bulundurulmuştur dedim. Fakat bunlar önemli referanslardı, şimdi bu referansları unutmuş gözüküyorlar. Üstelik Anayasa Mahkemesi üyeleri de bundan uzaklaşmış gözüküyorlar, bu son verdikleri karar bu anlama geliyor.

Şimdi, Ahmet Bey’e gelince, arka arkaya o iddiaları tekrar edeceksiniz, buradan bu kürsüden Genel Başkanımızı, Eş Genel Başkanımızı örgütten talimat almakla suçlayacaksınız, sonra diyeceksiniz ki: “Ben hukukçu olarak bir değerlendirme yapıyorum.” Öyle mi? Kimse bizim aklımızla falan alay etmesin. Herkesi gayet iyi dinliyoruz, ne söylemek istediğinizi de anlıyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – İddianameyi okuyor, itham etmiyor.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, bir cümle söyleyeceğim.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Zengin.

35.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Batman Milletvekili Mehmet Ruştı Tiryaki'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, ben bu “yalancı” kelimesinden nefret eden insanlardanım, ben hiç kimseye “yalancı” demedim, size de söylemiyorum.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Kayıtlar orada.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hiç yok, “yalancı” falan yok ortada.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Tutanaklara bakın.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Buyurun bakın “yalancı” demiyorum size.

Ben şunu ifade ediyorum Değerli Başkanım: Yani sonuç olarak biz burada... İlkel bir şeyden bahsetmek başka bir şey, bir konu yargıya intikal ettikten sonra yargının kendi özgür iradesiyle...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Bağımsız yargı” değil mi?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ben öyle inanıyorum, inanmıyorsanız siz bilirsiniz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tabii, tabii (!)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – ...bağımsız yargının karar vermesini beklemek başka bir şey; biz bunu yapıyoruz. O yüzden, burada sesinizi yükselterek, hakaret ederek bir yere varmak da mümkün değil. Hele söylemediğimiz sözleri de lütfen bize hiç yüklemeyiniz.

Teşekkür ediyorum.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Hakaret etmedik. Kime hakaret ettik?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Tutanağa bakın.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, demokratik siyasetin önündeki engellerin kaldırılması amacıyla 10/1/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 11 Ocak 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Aygün...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

36.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygün'un, Çorlu tren katliamına ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGÜN (Tekirdağ) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Çorlu tren katliamı, tarih 8 Temmuz 2018; bugün 11 Ocak 2023, Çorlu tren katliamının üzerinden tam bin altı yüz kırk yedi gün geçti ama aileler hâlâ adalet arayışını sürdürüyorlar. 8 Temmuz 2018'de sadece tren değil, adalet de raylara çarpmıştır. 25 canımızı verdik, 340 vatandaşımız yaralandı. Ne yazık ki bu büyüklükteki bir kazada birinci derece sorumluluğu olan Devlet Demiryollarının üst yönetimi yargılanmıyor. Bugün tam 12'nci duruşma, Çorlu Ağır Ceza Mahkemesinden istenilen sonuçlar hâlâ ortaya çıkmadı. Aileler feryat ediyor, bugün yine adalet için yürüyüş yaptılar. Oysaki çocuklarını, annelerini, babalarını ve yakınlarını kaybeden aileler, sadece adaletin tecelli etmesini, sorumluların yargılanmasını istiyorlar. Çorlu tren kazasının araştırılması için 2 önerge verdim ama maalesef hiçbiri gündeme alınmadı çünkü AK PARTİ iktidarı, konunun tartışılmasını dahi istememekte, konuyu kapatmak için mücadele etmektedir. Biz vazgeçmiyoruz, adalet gelene kadar mağdur ailelerle birlikte mücadele edeceğiz, haklarını arayacağız.

BAŞKAN – Sayın Özer...

37.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, AKP'nin kurmak istediği arkeoloji vakfına ilişkin açıklaması

AYDIN ÖZER (Antalya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Çevre Bakanlığı, kamu kurumu olarak işini yapamadığı için Çevre Ajansı adında paralel ve özel bir yapı kuran AKP, şimdi de Kültür Bakanlığı kültürel mirasımıza sahip çıkmadığı için bir arkeoloji vakfı kurmak istiyormuş. Bu vakıf, kültür varlıklarımızı yönetecek, denetleyecek ve restore edecekmiş. Vakfın merkezi de Ankara'da değil, Gaziantep'te olacakmış çünkü kanunla bir enstitü kurularak

araştırma, inceleme, çalışma, yayın çıkarma gibi faaliyetler gerçekleştirilecekmiş ve tam böyle bir enstitü Gaziantep'te zaten faaliyetteymiş yani meğer enstitü çoktan kurulmuş, beş yıl sonra bugün yasal dayanağa kavuşturmaya koyulmuşlar.

Soruyoruz: Sayın Millî Eğitim Bakanı, kanunen bir enstitünün size bağlı olarak YÖK bünyesinde kurulması gerekmiyor mu? Öyleyse neredesiniz? Sayın Kültür ve Turizm Bakanı, yetkilerinizin neredeyse tamamını vakfa devredecekseniz siz hangi sebeple o makamda oturmaya devam ediyorsunuz?

BAŞKAN - Sayın Sümer...

38.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Aşağı Körkün Hacılı Bendi Sulama Projesi'ne ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Cumhurbaşkanlığı Yatırım Planlama Ofisi tarafından açıklanan Adana Karaisalı ilçemizde Aşağı Körkün Hacılı Bendi Sulama Projesi açıklanmıştı. Projenin 2021 yılında başlayıp 2025 yılında tamamlanması ve 3 bin hektar alanın sulama ihtiyacının giderilmesi hesaplanıp 196 milyon tutarında sulama projesi açıklandı. Bugüne kadar geçen iki sene içerisinde hiçbir çivi dahi çakılmadı. Bu, aslında, “Biz, bu projeyi açıkladık ama yapmayacağız.” demektir. Söz konusu Adana olduğu zaman, iktidarın yapmadıklarını yapmış gibi göstermesine, özel sektöre ait fabrikaları kendi yapmışçasına açılış yapmasına, Adana’yı devlet yatırımlarından mahrum bırakmasına alışkınız ancak özellikle tarım sektörü ve çiftçilerimizi ilgilendiren, tarladan markete, raflara kadar her yeri etkisi altına alan projelerin yarım bırakılmasını asla kabul etmiyoruz. Adana’nın ve Adanalı çiftçimizin yararına olacak söz verilmiş tüm projelerin bir an önce tamamlanmasını istiyoruz yoksa Sayın Cumhurbaşkanının her Adana’ya geldiğinde verdiği sözlerin tamamı havada kalacaktır.

BAŞKAN – Sayın Koç...

39.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Şebnem Korur Fincancı'ya verilen cezaya ilişkin açıklaması

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bilimsel bir görüşü nedeniyle Sayın Şebnem Korur Fincancı öncelikle aylarca tutuklandı ve arkasından yapılan yargılama sonucunda iki yıl sekiz ay on beş gün cezayla karşı karşıya kaldı. Biz şunu burada belirtmek isteriz ki verilen bu ceza hukuksuzluktur, kanun tanımamazlıktır ve düşünce suçuna ilişkin olan bir eylemdir. Bu nedenle, burada belirtmek isteriz ki Şebnem Korur Fincancı yalnız değildir ve milyonlar yanındadır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kabukcuoğlu...

40.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 11 Ocak Sağlıkçılar Günü'ne ilişkin açıklaması

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Teşekkür ederim Başkanım.

11 Ocak Sağlıkçılar Günü kutlu olsun. Türk sağlıkçıları İbni Sina'dan bu tarafa milletinin hizmetindedir.

Her dönemde sağlık personeli canla başla çalışmış, son sınavlarını hasta olarak, canlarını vererek Covid-19 pandemisinde göstermişlerdir. Allah'tan hayatını kaybedenlere rahmet, hasta olanlara şifalar diliyorum.

Sağlık personeli her ne kadar ülkemizi yönetenlerce rencide edilseler de onlar hizmet aşkından vazgeçmeyeceklerdir. İYİ Parti, sağlık çalışanlarının sorunlarını biliyor. Hemşire, laborant,

fizyoterapist, anestezi teknisyeni, hasılı 39 branştan 500 bin sağlık personeli atama beklemektedir. İYİ Parti iktidarında sağlık çalışanlarının ve atamayı bekleyen sağlık personelinin sorunları çözülecek, ülkemize canla başla hizmet etmeye devam edeceklerdir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- *CHP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ile Sakarya Milletvekili Engin Özkoç tarafından, yasama ve yürütme üyelerinin görevleriyle bağdaşmayan suçlar karşısında adil ve tarafsız mahkemeler önünde hesap vermesi, TBMM'nin itibarının korunması, şeffaf ve hesap veren siyaset için siyasi ahlaksızlıkla etkin mücadelede çözüm yollarının tespiti, kalıcı etik ilke ve kurullarının oluşturulması amacıyla 5/1/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 11 Ocak 2023 arşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi*

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

11/1/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 11/1/2023 arşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Özgür Özel

Manisa

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Grup Başkan Vekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ile Sakarya Milletvekili Engin Özkoç tarafından, yasama ve yürütme üyelerinin görevleriyle bağdaşmayan suçlar karşısında adil ve tarafsız mahkemeler önünde hesap vermesi, TBMM'nin itibarının korunması, şeffaf ve hesap veren siyaset için siyasi ahlaksızlıkla etkin mücadelede çözüm yollarının tespiti, kalıcı etik ilke ve kurullarının oluşturulması amacıyla 5/1/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (3850 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 11/1/2023 arşamba günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Mahmut Tanal.

Buyurunuz Sayın Tanal. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli Başkanım, değerli milletvekilleri; hepimizi saygıyla hürmetle selamlıyorum.

Tabii, biraz önce bir tartışma devam ediyordu HDP'nin kapatılmasıyla ilgili. “AK PARTİ partilerin kapatılmasından yana mıdır, değer midir?” diye devam ederken Genel Başkanınız ve MHP olmak üzere “HDP milletvekilleri, HDP Grubu teröristtir, kapatılmalıdır.” diye sabah akşam 30 tane televizyonda bu söyleniyor.

Şimdi, mademki HDP milletvekilleri, HDP, terörist partiye hepimiz burada Nimetullah Bey'den söz alarak konuşuyoruz. Kendisi HDP milletvekili; kendisiyle de gurur duyuyoruz, namuslu, dürüst, bayrağına, vatanına, dinine bağlı bir insan. Peki, madem bunlar teröriste ya ne diye arkadaşım siz buradan söz istiyorsunuz? Eğer o söz vermezse biz burada konuşamıyoruz. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar) Bir kere Parlamento üyelerinin namuslu ve dürüst hareket etmesi lazım. Mademki bunlar teröristler niye söz alıyorsunuz?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Tribünlere oynuyor.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Söz vermeden size, siz niye konuşamıyorsunuz? Onun için sizden istirhamım, Parlamento üyeleri, -parlamentarler- milletvekilleri namuslu ve dürüst bir şekilde hareket etmek zorunda. Bu şekilde konuşulması yani bir algı yönetimine gidilmesi doğrusu bir yolsuzluktur. Yolsuzluk demek mutlaka cebinden para çıkararak vermek demek değildir. Burada, 1.700 tane dosyanın içerisinde 2 milletvekilinin dosyası çıkarılıyorsa bu da bir yolsuzluk çeşididir.

Şimdi, bizim önergemizde, bakın... Hatırlarsanız -gayet rahat- kamuoyunu haftalarca yönlendiren bir husus oldu, bu hususu bilmeyen kimse yok; Sayın Zehra Taşkesenlioğlu. Bunun eşi ve ağabeyiyle ilgili kamuoyuna yansıyan bilgilere rağmen o dosya buraya, Meclise gelmeyecek, efendim, 2 milletvekilinin dosyasını buraya getireceksiniz.

Şimdi, Değerli Başkanım, arkanızda Kanunlar ve Kararlardan oturan arkadaşlarımız var, bu arkadaşlarımız şunu çok iyi bilirler: Fezlekeler Meclise geliş sırasına göre gelir. Geliş sırasına göre getirilmeyen fezlekeler Meclisin kanun yapma tekniğine, tüzüğe, Anayasa'ya aykırılıktır, bu bir keyfildir. Bu keyfilik aynı zamanda bir yolsuzluk çeşididir.

Hatırlar mısınız, 4 Bakan vardı, bu 4 Bakana Sayın Cumhurbaşkanı dedi ki: “Kardeşim, istifa edin.” O dönem, namuslu, dürüst bir şekilde Çevre ve Şehircilik Bakanı -Sayın Demir de çok iyi bilir- orada dedi ki: “Yapılan her işi Cumhurbaşkanı'nın muvafakatiyle yaptım.” Eğer bu arkadaşlarımız yolsuzluk yaptıysa, o zaman bu işin içerisinde Cumhurbaşkanı'nın muvafakati varsa demek ki onun izniyle yaptılar.

Gelelim ikinci bir dosyaya. Şu anda AK PARTİ sıralarında oturan Erzincan Milletvekili... Burada rüşvet sözleşmesi var, kamuoyunda paylaşılan rüşvet sözleşmesi. Bakın, 5 milyon USD'lik rüşvet sözleşmesi var; kamuoyunda... İnternete girin, burada, Sayın Süleyman Karaman'a ödenmesi için bir sözleşme var. Çıksın, bu Millet Meclisinde “Ben böyle bir sözleşme yapmadım, böyle bir taahhütte bulunmadım.” desin.

Bu Meclis suçluların barındığı bir yer olamaz arkadaşlar; bu Meclis namuslu, suça bulaşmamış, temiz insanların yeri olmalı. Yani, bakıyorsun, dolandırıcısı var, üçkâğıtçısı var, hırsız var, banka dolandırıcısı var, insan öldüreni var. Olamaz arkadaş, olamaz, olmamalıdır; onun için...

AK PARTİ 3 tane Y'yle geldi. “Yolsuzlukları bitireceğiz.” yolsuzluklar paçalarınızdan akıyor ya! Şu paçalarınızdan yolsuzluklar akıyor. (CHP sıralarından alkışlar) “Yasakları bitireceğiz, partileri kapatmayacağız.” Yasaklar artık her tarafa yayıldı. Vatandaş Twitter yüzünden evinden gözüne almıyor. “Yoksulluğu bitireceğiz.” Arkadaşlar, siz yoksulluğa pik yaptırınız, pik ve bu yoksulluğu bitiremediğiniz gibi, bir Y daha getirdiniz, 3Y'nin üzerinden yozlaşmayı getirdiniz. Bu Rabia değil; 4 tane Y yaptınız, 3 tane Y'yle geldiniz, 4 tane Y yaptınız. Her tarafta yozlaşma, çürüme var.

Bakın, bu yoksulluk ile yozlaşma eş başlı yükseliyor; ne kadar bu toplumda yoksulluk varsa, yozlaşma varsa atbaşı olarak yoksulluk da o kadar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TANAL (Devamla) – Son sözler Başkanım.

Sözün kıyası, AK PARTİ demek “pahallılık” demektir, AK PARTİ demek “enflasyon” demektir, “işsizlik” demektir, AK PARTİ demek “israf” demektir, AK PARTİ demek “yasaklar” demektir, AK PARTİ demek “yoksulluk” demektir, AK PARTİ demek “yozlaşma” demektir, AK PARTİ demek “adaletsizlik” demektir.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Hepsi iftira, hepsi iftira.

MAHMUT TANAL (Devamla) – AK PARTİ demek “çürümüş sistem” demektir.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Bir tane doğru bir şey söyle ya, bir kere de doğru bir şey söyle ya; hepsi iftira ya! Kendi içinizdekileri yansıtıyorsunuz ya!

MAHMUT TANAL (Devamla) – AK PARTİ demek “çürümüşlük” demektir, “pahallılık” demektir, “itibarsızlaşma” demektir, “borç batağına sürüklenme” demektir. (CHP sıralarından alkışlar)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Kendinizi paylaşıyorsunuz ya, kendinizi tarif ediyorsunuz.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Değerli arkadaşlar, AK PARTİ artık tek partili sisteme geçiş yapan bir partidir.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Kendinizi tarif ediyorsunuz.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Onun için AK PARTİ artık miadını doldurmuş, meşruiyetini kaybeden bir partidir. Kanunu hiçe sayıyor, Anayasa’yı hiçe sayıyor, 1.700 tane dosyanın içinden keyfî olarak 2 milletvekilinin dosyası geliyorsa, bu, kanunsuzdur; kanunsuz hareket eden iktidar meşru iktidar değildir, gayrimeşru iktidarsınız. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hepsini reddediyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Başkanım....

BAŞKAN – Sayın Can, buyurun.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Kürsüden efendim, kürsüden...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

41.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can’ın, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal’ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Başkanım, AK PARTİ’nin hükmi şahsiyetini tahkir edici açıklamalarda bulunmuştur.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Doğru diyorum, gerçeği söyledim.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Hepsi yalan, hepsi iftira.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Gerçeği söyledim Başkanım, gerçeği.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Şunu söylemek istiyorum: Cumhuriyet Halk Partisiyle ilgili de biz madde madde bir sürü şey sayabiliriz. Bunlar doğru değildir, bunları kabul etmemiz mümkün değildir; aynen iade ediyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bravo!

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Can.

VII.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

3.- *CHP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ile Sakarya Milletvekili Engin Özkoç tarafından, yasama ve yürütme üyelerinin görevleriyle bağdaşmayan suçlar karşısında adil ve tarafsız mahkemeler önünde hesap vermesi, TBMM'nin itibarının korunması, şeffaf ve hesap veren siyaset için siyasi ahlaksızlıkla etkin mücadelede çözüm yollarının tespiti, kalıcı etik ilke ve kurullarının oluşturulması amacıyla 5/1/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 11 Ocak 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın İbrahim Halil Oral.

Buyurunuz Sayın Oral. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Vallahi, gerçeği söyledim, tekrar tekrar söylüyorum.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Reddediyoruz, ret.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Gerçeği söylüyorum.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Reddediyoruz, ona millet karar verir sen karar veremezsin, millet karar verir. İşine bak.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Gel seninle birlikte Kızılay'a gidelim millet sana mı bakacak bana mı bakacak?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Her zaman giderim fark etmez, hadi gidelim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Tanımıyor kimse seni ya! Bakan oldun, bu ülkede seni kimse ... Hiçe sayıyor ya, Bakan oldun kimse tanımıyor ya!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hadi canım, nerede tanımıyor ya? Sen kendine bak ya!

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Allah Allah ya!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sen kendine bak!

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ne alakası var? Toplumda ne karşılığın var bana söyler misiniz?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sana ne ya!

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Zerre kadar, beş kuruşluk bir karşılığın var mı?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sensin beş kuruş, sen kendine bak!

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Beş kuruşluk karşılığın var mı bu toplumda? Geçin ya!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, hatip kürsüde.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Vallahi ya, beş kuruşluk karşılığın var mı?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sen böyle konuşamazsın. Senin ne karşılığın var! Senin ne karşılığın var! İşine bak sen!

BAŞKAN – Sayın vekiller, Sayın Bak, lütfen...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Senin kendinin ne karşılığı var?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Beyefendi, beş kuruşluk karşılığın var mı?

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Tamam, yapma, yeter! Tamam, yaptın şovunu, tamam.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sen kendine bak! Sen kendine Bak!

BAŞKAN – Sayın Bak...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – İnsanlar hakkında böyle konuşamazsın. Sen ölçemezsin, onu millet ölçer. Senin öyle bir yetkin yok, öyle bir haddin de yok.

BAŞKAN – Hatip kürsüde.

Buyurunuz Sayın Oral.

Buyurunuz efendim.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Başkan...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Millet ölçer, kararı millet verir.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Beyefendi, özel hayat değil, senin beş kuruşluk karşılığın var mı yok mu?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Var, var, her yerde var.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – E, git bir ölçelim, hele bir yürü! Var mı yok mu, hele bir yürü!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Her yerde var. Sen kendine bak, görürsün karşılığı. Neyin ne olduğunu biliyorlar, boş ver. AK PARTİ'ye attığın iftiraları da iade ediyorum sana. Kendine bak!

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Oral.

Buyurunuz efendim.

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Sayın Başkanım, lütfen süreyi yeniden başlatırsak.

BAŞKAN – Tekrar başlatalım.

Buyurun.

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altındaki siyasi ahlaksızlık ve suçlarla mücadele bağlamında verdiği grup önerisi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kıymetli milletvekilleri, hepimiz bu çatı altında bir kamu görevi ifa ediyoruz, aynı zamanda bir millî mücadele yönetmiş, darbelerle karşı dik durmuş bir Meclisin üyeleri olarak da kutsal bir sıfatı da taşıyoruz. Bu tabloda siyasal çoğunlukla Meclisin gündemini belirleyen partilerin çifte standart uyguladığını düşünüyorum ve görüyorum. Terörle arasına mesafe koyamamış, teröristlerle boy boy poz veren milletvekillerine haklı olarak jet hızıyla fezleke görüşmesi açan Cumhur İttifakı, konu kendilerine dokununca maalesef üç maymunu oynamaktadırlar. Üstüne bir de görüşülmek için bekleyen 1.760 dosya varken iktidar, Sayın Lütfü Türkkan ve Ali Mahir Başarır'ın dosyalarını bir seçim yatırımı için gündeme almışlardır. Adalet, adaletsizlikle sağlanamaz. Belki sesim duyulmadı, tekrar etmek istiyorum: Adalet, adaletsizlikle sağlanamaz. Sayın Türkkan kardeşimi ve Sayın Başarır'ı da sizin siyasi hesaplarınıza asla harcatmayız. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

Sedat Peker günlerce YouTube'den çeşitli iddialarda bulundu, yer yerinden oynadı ama ne hikmetse bu iddiaların tamamına yakını hakkında bir cumhuriyet savcısı dahi elini kıpırdatamadı. Aynı durum çeşitli vesilelerle adı geçen milletvekilleri hakkında da oldu. “10 bin dolar alan milletvekili var.” diye bir iddia ortaya atıldı. İçişleri Bakanı bu iddiayı dillendirdi ama iddianın muhatabı da iktidar partisi de maalesef açıkça kulağının arkasına yattı. CHP'nin grup önerisinde ismi geçen, geçmeyen bütün milletvekilleri bu iddialarla yüzleşmelidir, gerekiyorsa yargılanma talep etmelidirler. Bütün milletvekillerimizin, ilçe başkanından genel başkan sıfatına kadar siyasetçilerin mal varlıklarını kamuoyuna açıklamaları zorunlu tutulmalıdır ama maalesef biz bunu söylerken zamanında bir siyasi

parti genel başkanı çıkmış “Şeffaflık yasası gelirse il ve ilçe başkanı yapacak adam bulamayız.” diyebilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Sayın Başkanım, bitiriyorum.

Doğrudur, biz buluruz ama onlar bu zihniyetle bulamazlar. Bu çatı milletin çatısıdır; bu çatıya yolsuzluk, ahlaksızlık çamuru bulaşmamalıdır. Bu hususta alınacak tedbirlerin araştırılması yönünde verilen bu grup önerisini desteklediğimizi ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Ağrı Milletvekili Sayın Abdullah Koç.

Buyurunuz Sayın Koç. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kıymetli halkımız, sizleri saygıyla selamlıyorum.

Cumhuriyet Halk Partisinin rüşvet, yolsuzluk, ihale komisyonculuğu nedeniyle bu suçlara karışan ve yüz kızartıcı suçlara karışan milletvekillerinin dokunulmazlığıyla ilgili vermiş olduğu araştırma önergesi üzerine ben de söz almış bulunmaktayım.

Değerli halkımız, şunu hemen sizinle paylaşmak isterim ki: Bu dokunulmazlık meselesi... Şimdi, mesele Kürt milletvekilleri veya Halkların Demokratik Partisi milletvekilleri olunca... Şu anda cezaevlerindeki eş genel başkanlarımız başta olmak üzere, Figen Yüksekdağ, Selahattin Demirtaş, Leyla Güven, Musa Farisoğulları'nın dokunulmazlıkları sırf siyasi çalışmalarını nedeniyle kaldırıldı. Eş başkanlarımız, milletvekillerimiz Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararına rağmen hâlâ cezaevlerinde. Dolayısıyla ben, bu arkadaşlarımızın şahsında, cezaevlerindeki bütün arkadaşlarımı saygıyla selamlamak isterim.

Bakın, bu Meclis, sadece bir fotoğraftan dolayı bir arkadaşımızın dokunulmazlığını ilk önce kaldırdı ve arkasından da milletvekilliğini düşürdü. Bu Meclis bunu yaparken, bakın, paçasından kir akan, aynı zamanda bütünüyle yolsuzluğa karışan ve bütün pisliklere karışmış olan kendi içlerindeki milletvekillerinin dokunulmazlıklarına ilişkin hiçbir şekilde harekete geçmedi. Bununla ilgili sosyal medyada ve mevcut olan medyada çarşaf çarşaf olaylar var.

Bakın, bir iddia: “SGK'deki yolsuzluk soruşturmasında Süleyman Soylu'nun kuzeni çıktı.” deniliyor; bununla ilgili bir soruşturma var mı? Yok.

Bir diğer mesele, yine, Süleyman Soylu'nun “yakınım” dediği kişinin, Thodex meselesinde yolsuzlukları çıktı; bununla ilgili herhangi bir soruşturma var mı? Yok.

Bir diğer mesele değerli arkadaşlar, Ticaret Bakanının, hepimizin bildiği gibi eski Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın bu dezenfektan meselesi var ya -hani temizlik için olan dezenfektan meselesi-pazardaki 100 liralık malzemeyi kendi Ticaret Bakanlığına tam 175 liraya sattı yani bu temizliğin içerisinden kirlilik aktı, kirlilik. Buna ilişkin bu Meclisin herhangi bir çalışması var mı, bunlara ilişkin dokunulmazlıkla ilgili bir çalışması var mı? Yok.

Değerli arkadaşlar, bakın, başlarındaki şu anda Süleyman Soylu'nun yakınları. Süleyman Soylu'nun dile getirdiği ve “Her ay 10 bin dolar para alıyor.” dediği kişi hakkında herhangi bir soruşturma var mı? Bakın, bu iktidar buna gelince, bu meseleye gelince, kendilerine gelince hareket etmeyen bir iktidar ama siyasi çalışması nedeniyle milletvekillerine dönük çok hızlı bir şekilde

soruşturma dosyaları oluşturuluyor ve bu Anayasa ve Adalet Karma Komisyonundan bunlar geçirilmek suretiyle arkadaşlarımızın dokunulmazlıkları kaldırılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ABDULLAH KOÇ (Devamla) – Siz önce kendinize dönüp kendi içinizdeki o pislige, o mevcut olan yolsuzluklara bakın bir. Buna ilişkin, dokunulmazlığı olan kişilerin bu dokunulmazlıklarının kaldırılmasıyla ilgili önce harekete geçin. Çünkü önümüzdeki seçimde bu halka o cevabı veremezsiniz; nitekim de vermeyeceksiniz, biz bu önergeyi destekliyoruz.

Teşekkür ediyorum. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Mahmut Atilla Kaya.

Buyurunuz Sayın Kaya. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi hakkında söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, artık klasikleşen Cumhuriyet Halk Partisi grup önerileriyle karşı karşıyayız. Her seçim öncesi geldiğinde, AK PARTİ içerisinde siyaset yapan birkaç arkadaşımızı hedef göstererek sürekli bu noktalarda hukuki temeli olmayan, mesnetsiz iddialarda bulunuyorlar. Burada demin AK PARTİ'ye ilişkin yakıştırmalar yaptı bu noktada Cumhuriyet Halk Partisi adına konuşan Sayın Tanal da; 15 seçimdir yapıyorsunuz bunu, sonuç 15-0. 2023'te göreceksiniz, yine aynı yöntemi deniyorsunuz, sonuç aynı olacak, yine AK PARTİ kazanacak, yine Cumhur İttifakı kazanacak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Evet, tabii ki buradaki iddialara bakınca, olayları inceleyince, Anayasa'daki dokunulmazlık ve daha sonra özellikle hem kürsü dokunulmazlığı açısından hem de yasama dokunulmazlığı açısından özellikle belirlemeler yapılmış. Evet, bu kürsünün dokunulmazlığı, kürsünün masuniyeti Anayasa'mızın 83'üncü maddesinde de düzenlenmiş ve bu konuda her milletvekilinin söz, eylem ve düşüncelerine ilişkin sorumlu olamayacağı da ifade edilmiştir. Ancak bu sorumsuzluk hâli, kürsüye gelip bir milletvekilinin bir kişiye, hatta milletin helal oylarıyla seçilmiş bir milletvekiline hakaret ve iftira etme sorumsuzluğunu da getiremezsin; bunun altını çizerek ifade etmek istiyorum.

Evet, bakın, ben size İzmir'den bir örnekle ifade edeceğim. Milletvekili tabii ki eleştiriye daha fazla tahammül gösterecektir ama başka bir milletvekili de başka bir milletvekiline ilişkin bir iddia, isnat olduğunda değerlendirmesi lazım. Bakın, İzmir'de sizin Menemen Belediye Başkanınız biliyorsunuz yolsuzluktan görevden alındı ve bu yolsuzluktan görevden alındığından sonraki süreçte sizin 2 milletvekilinizi töhmet altında bırakacak açıklamalar yaptı. Biz o soyut iddiaları ne İzmir'de ne de bu kutsal kürsüde hiçbir defa dile getirmediğimiz çünkü iddialar temelsizdi ama Sayın Tanal, siz burada karısını kamera kaydına almış bir ahlaksızın ifadelerini tekrar ettiniz; bu ayıp size yeter, bu ayıp size yeter diyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Evet, Sayın Taşkesenlioğlu bu konuda açıklamasını yaptı, zaten ağabeyi ve eski eşine ilişkin değerlendirmeler yapılmış; 2'sinin de dokunulmazlığı yok, bunlara ilişkin istediğiniz gibi elinizde bilgi, belge, emare varsa suç duyurusunda bulunursunuz, gereği yapılır. Kendisi de olayların açıklanması adına zaten cumhuriyet savcılığına başvurmuş durumda. Yine, özellikle, burada Milletvekilimiz Süleyman Karaman'la ilgili... Ki bir de hukukçusunuz, bir sözleşme kaç taraftır Sayın Tanal, onu dahi bilmiyorsunuz. İşte, kâğıt parçası, bakın, sözleşme değil, kâğıt parçası; burada Milletvekilimiz Süleyman Karaman'ın imzası var mı?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yok.

MAHMUT ATİLLA KAYA (Devamla) – İmzası yok. Bu belgede, bu kâğıt parçasında baktığımız zaman ismi geçen şahıs “Bu imza benimdir.” diyor mu?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Hayır.

MAHMUT ATİLLA KAYA (Devamla) – Yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MAHMUT ATİLLA KAYA (Devamla) – Bu kâğıt parçasının düzenlendiği tarihte Süleyman Karaman Devlet Demiryolları Genel Müdürü mü? Hayır, değil. Bu kâğıt parçasının düzenlenmiş olduğu tarihte Süleyman Karaman milletvekili mi? Hayır. Ve bu kâğıt parçasında ismi geçen şahıs ve şirketler Süleyman Karaman’ın Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğünde hiç ihale almış mı? Almamış ama bakın, siz gelip bu kürsüde, bu kutsal kürsüde milletin helal oylarıyla seçilmiş bir milletvekiline bir kâğıt parçasını gösterip bu noktada iddialarda bulunuyorsunuz. Bu, kabul edilebilir bir şey değildir. Bakın, siyasi etikten bahsediyorsak bu hususlara da ciddi şekilde dikkat etmemiz lazım. Ben de şimdi gelip size bu kürsüden “Neden 60 danışman değiştirdiniz?” diye ifade de mi bulunayım, bunu mu yapalım, bu kürsüdeki seviyeyi bu noktaya mı getirelim? Önce bunları değerlendirmemiz lazım.

Bakın, yine buradan şunu ifade etmek istiyorum... Sayın Özel oradan kafa sallıyor, İzmir’le de özel ilgisi var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT ATİLLA KAYA (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım, tamamlıyorum.

BAŞKAN – Vermedik şimdiye kadar...

Buyurunuz, tamamlayınız.

MAHMUT ATİLLA KAYA (Devamla) – Tamam Başkanım, bitiriyorum.

Siyasi etikle ilgili olayları aramak istiyorsanız gelin İzmir’de Menemen Belediyesine bakın, gelin İzmir’de Menderes Belediyesine bakın, gelin İzmir’de Büyükşehir Belediyesinin bu noktada yapmış olduğu işlemlere bakın.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Nevşehir’e ne oldu?

MAHMUT ATİLLA KAYA (Devamla) – Bakın, sadece Buca metrosu ihalesinde 529 milyon fazlaya burada ihale yapılmış, bir işlem gerçekleşti ve yeterliliği olmadığı için ikinci sırada kalmış firma -biliyorsunuz- Marmaray’ı da yapan, Çanakkale Köprüsü’nü de yapan, geçmişte de sosyal demokrat olup sizde de siyaset yapmış arkadaşlardan oluşan bir şirket. Ama bakın, siyasi nitelikte bir araştırmayı incelemeyi istiyorsanız gidersiniz İzmir’de bu açıklamaları da araştırmaları da yaparsınız diyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Onun için, iğneyi önce kendinize, çuvaldızı başkasına batırın diyorum.

Yüce heyeti tekrar saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan...

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Tanal, bir saniyenizi rica edeceğim.

Sayın Karaman...

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Sayın Tanal tarafından şahsıma iftira atılmıştır, söz almak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Karaman. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VIII.- SATAŞMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- *Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman'ın, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması*

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; CHP grup önerisiyle ilgili olarak söz almış bulunuyorum.

Sayın Ahmet Ergün'ün taraf olduğu şahsi bir davada sunulduğu iddia edilen, ne olduğu bilinmeyen, benim bilğim dışında, başkaları tarafından yazılan sahte bir kâğıt parçası dayanak gösterilerek şahsımın menfaat sağladığı iddia edilmektedir.

Bir: Şahsıma yöneltilen bu isnat yalandır, iftiradır; reddediyorum, kabul etmiyorum.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Yargıya gittin mi?

SÜLEYMAN KARAMAN (Devamla) – Benim Genel Müdürlük yaptığım dönemde ne bu şahıs ne de firması TCDD'den herhangi bir ihale almamıştır.

Üç: Bu şahıs tarafından yazıldığı ve menfaat sağladığım iddia edilen beyanın tarihinde, 2017'de ben TCDD Genel Müdürü değilim, milletvekili de değilim.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Yalana bak, yalana!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ya, Tanal, tamamen yalan ya!

SÜLEYMAN KARAMAN (Devamla) – Bu beyanın bu şahsa ait olup olmadığı da bilinmiyor, kim tarafından düzenlendiği de belli değil.

Bu konuyu gündeme getiren herkes hakkında suç duyurusunda bulundum, bulunmaya da devam ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu iftira kişilik haklarıma saldırı niteliğindedir, bu iftiranın gündeme getiriliş amacı ise tam bir itibar suikastıdır ve siyasi kişiliğimin yıpratılmasına yöneliktir. Üçüncü kişi tarafından benim bilğim dışında düzenlenen sahte bir kâğıt parçasıdır; herkes tarafından düzenlenebilir, herkes için de düzenlenebilir.

Sonuç olarak bu iftirayı gündeme getiren herkesle hukuk önünde hesaplaşacağız. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SÜLEYMAN KARAMAN (Devamla) – Şahsıma yöneltilmiş olan bu iftirayı kabul etmiyorum, bundan sonra da hukuk önünde...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – “Hesap soracağım...”

SÜLEYMAN KARAMAN (Devamla) – ...hesap soracağım. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Tanal...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli Başkanım, hatip bana dedi ki: “Çetelerin ağzıyla konuşuyorsun.”

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Önceki hatip...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Önceki hatip... O onu söyledi.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, lütfen artık yeterlidir.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bir önceki hatip de yine aynı şekilde. Bunlar benim şahsımı küçük düşüren şeyler.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) - Senin hayatın yalan, hayatın yalan!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yok öyle, yeni iftiralar mı atacaksın Sayın Tanal?

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) - Hayatın yalan senin!

BAŞKAN – Yeni bir sataşmaya mahal vermeyelim Sayın Tanal.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Böyle bir imkân yok Sayın Başkan, muhakkak olacaktır.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yeni iftira...

4.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, İzmir Milletvekili Mahmut Atilla Kaya'nın CHP grup önerisi üzerinde ve Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmaları sırasında şahsına sataşmaları nedeniyle konuşması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli arkadaşlar, “Rüşvetin belgesi de bu ülkede olmadı.” diyen siyasetçiler var.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Şimdiye kadar belge gösteriyordun hani!

MAHMUT TANAL (Devamla) – Şimdi, bu sözleşme...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Hani belge gösteriyordun?

MAHMUT ATİLLA KAYA (İzmir) – “Sözleşme” diyorsun hâlâ ya!

MAHMUT TANAL (Devamla) – Bu sözleşme, “Bu bir kâğıt parçası...”

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Böyle bir sözleşme yok.

MAHMUT ATİLLA KAYA (İzmir) – Sözleşmede kaç taraf olur ya? Ayıp ya!

MAHMUT TANAL (Devamla) – Peki, “Bu bir kâğıt parçası.” diyorsunuz, niye benim adıma yapılmıyor, niye MHP'den birinin adına yapılmıyor, niye İYİ Partiden birinin adına yapılmıyor, CHP'den yapılmıyor, AK PARTİ'den diğer arkadaşlarla yapılmıyor, sizinle yapılıyor? Bakın; bu bir. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Hepsinin adına yapılıyor, sizin adınıza da var. Var, var da biz iddia etmiyoruz.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Böyle bir savunma mı olur “Şuna yapılmıyor, buna yapılmıyor.” diye?

MAHMUT TANAL (Devamla) – İlk önce Meclis bununla ilgili cumhuriyet savcılarının... Ne aşamadır? Bu konuyla ilgili fezlekenin buraya gelmesi lazım.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Yazalım gönderelim o zaman!

MAHMUT TANAL (Devamla) – Burada senin savunmanı yapıp, senin lekelenmeme hakkın var, lekelenmeme hakkını senin Meclise getirip... Ali Mahir'den sonra dosyan gelmez. Ali Mahir'den sonra senin dosyan nasıl geliyor? (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Böyle bir şey olabilir mi? Gel burada lekelenmeme hakkını kullan, gel burada aklan.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Özür dileyin ya!

MAHMUT TANAL (Devamla) – Gelelim diğer hatibin dediğine... Zehra Taşkesenlioğlu'yla ilgili, efendim, diyor ki: “Gizli kamera koymuş.” Ya, arkadaş, yapılan olaylar doğru mu yanlış mı?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Özür dile, özür dile!

MAHMUT TANAL (Devamla) – Ya, bu ahlaksızlık doğru mu yanlış mı?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yanlış, yanlış!

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Yanlış, yalan; yanlış, yalan!

MAHMUT TANAL (Devamla) – Gelin buna cevap verin. Bunlar sermaye piyasasıyla ilgili borsada manipülasyon yaptı mı yapmadı mı? Gelin bu gerçekleri konuşun. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Bakın, videoyu konuşmayın, gelin, bu spekülasyon oldu mu olmadı? Borsada manipülasyon oldu mu olmadı mı?

BURHAN ÇAKIR (Erzincan) – Aynaya bak, aynaya!

MAHMUT TANAL (Devamla) – Servetlerine servet kattı mı katmadı mı?

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ya, bu belgeyle bunun işi ne? Belgenin cevabını ver.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Gelin, bunlara cevap verin kardeşim.

MAHMUT ATİLLA KAYA (İzmir) – Özür dile Mahmut.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Gösterdiğin belgenin cevabını ver Tanal.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Onun için burada tek kelimeyle AK PARTİ yolsuzluğa bulaşmış bir partidir. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – O sizde...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Belgeni savun Sayın Tanal.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Bir ay önce sen yazdın onu, bir ay önce.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ile Sakarya Milletvekili Engin Özkoç tarafından, yasama ve yürütme üyelerinin görevleriyle bağdaşmayan suçlar karşısında adil ve tarafsız mahkemeler önünde hesap vermesi, TBMM'nin itibarının korunması, şeffaf ve hesap veren siyaset için siyasi ahlaksızlıkla etkin mücadelede çözüm yollarının tespiti, kalıcı etik ilke ve kurullarının oluşturulması amacıyla 5/1/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 11 Ocak 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, aynı şeylerin tekrarına niye müsaade ediyorsunuz? Bu cevap değil ki. Hepsine tek tek cevap vermemiz lazım. Bunların aynıysa söylendi, arkadaşlarımız cevap verdi, bir daha gelip aynı şey tekrar ediliyor. Bu, burayı sabote etmektir, olmaz böyle bir şey.

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım... Sayın Başkanım, biraz önce hatip ismimi de söyleyerek...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Benim sekreterim, danışmanım akrabam değil. Akrabanızı sekreter yapmışsınız, danışman yapmışsınız. Ayıp değil mi? Yaptığınız, yolsuzluğun âlâsı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Mahmut ağabey, ayaktayım ayakta.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Canım Başkanım, özür dilerim sizden ama kendi sekreteri akrabası. Utanmadan o lafı bana söylemesin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Olmaz böyle bir şey!

MAHMUT ATİLLA KAYA (İzmir) – Doğru değil, doğru değil.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Danışmanı, akrabası.

MAHMUT ATİLLA KAYA (İzmir) – Bak, doğru değil diyorum.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Artık geçelim şunu Sayın Başkan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Benim ismimi anarak yaptığı itham hakkında açıklama yapacağım efendim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hiç itham falan yok Sayın Başkan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, var. Arkanızda, sor bir bakalım.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – İtham yok, ben dinledim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Dinlemediniz, yaktunuz demek ki.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ben çok iyi dinledim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Peki, sataşmadan isteyeyim o zaman.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – İtham yok, itham yok Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Özel, bir sataşma yok efendim, bir sataşma yok.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sataşma yok Sayın Başkanım, böyle bir şey yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, peki, diyor ki: “Özgür Özel gayet iyi bilir.” Peki, ben size söyleyeyim...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – “Gayet iyi bilir.” değil “Takip eder.”

MAHMUT ATİLLA KAYA (İzmir) – “Takip eder.” dedim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben şöyle söyleyeyim...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – “Takip eder.” Dinlememiş. “Takip eder.”

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Özgür Özel gayet iyi bilir. İzmir’e...”

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – “İzmir’i takip eder.” dedi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Tutanaklara bakılsın, tutanaklara bakılsın.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Kızarma Akbaşoğlu, kızarma!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Arkadaşlar... Ah, ağabeyciğim, ah ya; Özgür Özel böyle şeye teslim olup susar mı ya!

BAŞKAN – Sayın Özel, teşekkür ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, lütfen...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – “İzmir’i takip eder.” dedi.

BAŞKAN – Peki, yerinizden buyurun.

Sataşma yok ki efendim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, bir tane sataşma yok, rica ediyorum.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Tutanaklara bakın Başkan, tutanaklara bakın.

SABAHAT ÖZGÜR SOY (Hatay) – Tutanakları isteyin Başkanım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, Sayın Başkanım, İzmir’e olan yolsuzluklardan bahsediyor, “Özgür Özel iyi bilir, ilgisi yüksektir.” Anlatacağım.

BAŞKAN – Hâkim olduğunuzu söylediler, İzmir’e hâkim olduğunuzu söyledi.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Takip ettiğini söyledi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, peki, bakın, ben...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Evet, övdüler sizi, övdüler. Övdüler Sayın Başkanım, övgüye alışkın değil.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ya, bakın, eğer bu kadar korkuyorsanız hakikaten oturayım, söylemeyeyim; Allah Allah! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Özel, lütfen yerinizden buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

42.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, İzmir Milletvekili Mahmut Atilla Kaya’nın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bir: Şimdi, bu tartışma değerli hatip tarafından İzmir’de sürekli gündeme getiriliyor; hazır tutanak altındayken İzmir basını da ilgilenir; iyi bir şey oldu.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ama bu sataşma değil Sayın Başkanım. Bakın, bunun için ayrıca söz alması lazım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir müsaade edersiniz Başkanım.

Sayın Başkan, gerçekten incineceğim ama yani tercih etmem böyle yapmanızı.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ben de etmiyorum sizin bu üslubunuzu.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ortaokul, lise, üniversite, askerlik benim İzmir’de. Evim İzmir’e yirmi dakika mesafede. Partinin Grup Başkan Vekiliyim. İzmir’de beni panele çağırıyorlar, beyefendiler diyor ki: “Özgür Özel İzmir’in yeni patronu, bir sonraki dönem İzmir’e gelecek.”

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Hayırlı olsun(!)

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Sıkıntı yok(!)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tutanak altında söylüyorum, tutanak altında: Taş yerinde ağırdır, Manisa dışında bir yerde siyaset düşünmüyorum; bunu yazın. (CHP sıralarından alkışlar)

İki: Adımı andığı... İzmir AK PARTİ örgütünün benden bu kadar tedirgin olmasını kendime bir önem atfetmiyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Müsaadenizle.

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – AK PARTİ teşkilatının benden bu kadar endişe etmesini hani biraz kibirli olsam kendime önem atfedeceğim ama bunu sizin kendinize öz güvensizliğiniz olarak kabul ediyorum.

Bahsettiğiniz Menemen’de bir belediye başkanı hakkında sizin bahsettiğiniz işlem olmadan bir buçuk ay önce CHP müfettiş görevlendirmiş, usulsüzlük tespit etmiş, partiden ihraç etmiş. Sizin “Ya görevden istifa et ya gereğini yaparız.” dediğiniz “Ya FETÖ’cüsün ya rüşvetçisin.” dediğiniz belediye başkanlarından birisi hakkında gidip de gereğini yaptınız mı? Bu utançla yaşayın ya, bu utançla yaşayın! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Zengin...

43.- *Tokat Milletvekili Özlem Zengin’in, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal’ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadeleri ile Manisa Milletvekili Özgür Özel’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, söz verilmeden...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şimdi, Özlem Hanım, ben konuşsam mesela hoşunuza gidecek mi bu aşamada?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Yo, tabii, gider çünkü...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O yüzden konuşmayacağım.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ama hayır, şöyle, siz bana...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, ne yaptığımızı anlayın, ben konuşmayacağım.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Özgür Bey, ben iradeliyim, ne yaptığımı gayet iyi biliyorum. Eğer gerçekten size satışma olsa ben derim ki: “Lütfen, Özgür Bey’e söz verin.” Size sadece denildi ki: “Özgür Bey bu mevzuu yakından takip ediyor.” Bu kadar.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Öyle demedi, “İzmir’e özel ilgisi var.” dedi.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Yani “İzmir’i yakından takip ediyor.”

Şimdi, Sayın Başkanım, ortada hiçbir satışma yok.

Aynı şey Sayın Tanal için geçerli. Sayın Tanal bir sürü laf söyleyecek, 3 arkadaşımıza -burada olmayanlar da dâhil- sözler söyleyecek, kendine cevap verilince gelip aynı lafları tekrar edecek. Bir defa, bu, usule aykırı; bir.

İkincisi, Sayın Özel’e satışma olsa ben söz hakkına hürmet ediyorum, lütfen konuşsunlar ama yaptığı açıklama zaten satışmayla hiç alakalı değil. Bu olurken de bize öz güvensizlik suçlaması yöneltiyor. Allahuekber, Allahuekber! Yani İzmir’de aday olmak istiyorsanız buyurun, biz seviniriz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Zengin.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – E, devamlı öyle söylüyor: “Özgür Özel İzmir’e gelecek.”

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Ya, ben öyle bir şey mi dedim?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Öyle dedin.

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Demedim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Her gün İzmir’de.” diyorsun, “Her gün İzmir’de.” diyorsun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hayır, öyle söylemedi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Var mı açıklaman, yok mu?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – “İzmir’i takip ediyor.” dedi canım, güzel bir şey.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Var mı, yok mu açıklaman?

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Var tabii canım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – E, var, Allah Allah! “Demedim.” diyorsun.

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Hayır, takip ediyordunuz Veli Ağbaba’yla ikiniz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Değerli Başkanım, söz bende.

Atilla Bey, rica ediyorum...

Özgür Bey şöyle bağlayacağım: Yani istediğiniz yerden...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, bu kadar da olmaz! “Öyle bir açıklamam yok.” diyor, söyleyince “Var, var, tamam.”

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Özgür Bey... Özgür Bey, buna ne diyeceğiz?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Usulden bahsediyorsunuz yani lütfen...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ettiğini bulma diyeceğiz, ne diyeceğiz? Ettiğini buluyorsun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ben mi yaptım yani?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – E, sen yaptın.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bak, hâlâ “sen” diyor. Üslup, inanamıyorum, kızınca bu üslup...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Peki, sustum.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Neyse ben bir şey söylemeyeceğim.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Değmez, değmez Başkanım.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Üslup, işte, aynıyla beyandır insan için, burada görülüyor. Bizim öz güvenimiz tam yerinde, Özgür Bey de rahat olsun; ister İzmir ister Manisa, gelin, fark etmez, meydan ortada. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Teşekkür ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hiç fark etmez İzmir, İstanbul; istediğiniz yerden aday olun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, hanımefendiye şunu söylüyorum: Hepiniz biliyorsunuz -en çok da Genel Başkan Yardımcılarınız- Manisa’da siz ne durumdasınız Özgür Özel ne durumda. Dilediğiniz seçim bölgesinde karşı karşıya gelelim, gelin cesaretiniz varsa. (CHP sıralarından alkışlar)

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Seçimler geliyor! Sandık geliyor, sandık!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bu iddiayı anlamak mümkün değil, Genel Başkan Yardımcımız yok Manisa’dan ya.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben Grup Başkan Vekiliyim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bizim Genel Başkan Yardımcımız yok Manisa’dan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – İzmir’deki Genel Başkan Yardımcınız Hamza Dağ “Manisa’da 2’nci parti olduk.” diye Manisa’ya gelip toplantı yaptı.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – İsteddiğiniz yerden aday olun Özgür Bey.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

4.- AK PARTİ Grubunun, bastırılarak dağıtılan 392 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının 1’inci sırasına, yine bu kısımda bulunan 375, 376 ve 380 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin ise aynı kısmın sırasıyla 3, 4 ve 5’inci sıralarına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun çalışma saatlerine ve 392 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağız ve oylarınıza sunacağım.

11/1/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 11/1/2023 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Özlem Zengin

Tokat

AK PARTİ Grubu

Başkan Vekili

Öneri :

Bastırılarak dağıtılan 392 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına, yine bu kısımda bulunan 375, 376 ve 380 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin ise aynı kısmın sırasıyla 3, 4 ve 5'inci sıralarına alınması ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi;

Genel Kurulun;

11 Ocak 2023 Çarşamba günü (bugün) birleşiminde 392 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

12 Ocak 2023 Perşembe günü birleşiminde ise 380 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

çalışmalarını sürdürmesi;

392 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi ve bölümlerinin ekteki cetveldeki şekliyle olması,

Önerilmiştir.

392 Sıra Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4810)		
Bölümler	Bölüm Maddeleri	Bölümdeki Madde Sayısı
1. Bölüm	1 ila 5'inci maddeler	5
2. Bölüm	6 ila 9'uncu maddeler	4
Toplam Madde Sayısı		9

BAŞKAN – Öneri üzerinde söz isteyen, İYİ Parti Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Hayrettin Nuhoğlu.

Buyurunuz Sayın Nuhoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun Genel Kurul çalışma gün ve saatlerinin belirlenmesi hakkında vermiş olduğu önerge üzerine İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Selamlarımı sunarım.

Bu önerge dün görüşülecek ve haftalık çalışma programı belli olacaktı fakat yapılan yoklamada çoğunluk olmadığı için Genel Kurul çalışmadı. Meclisi çalıştırması gereken iktidar partisi grubudur, ne yazık ki iktidar milletvekilleri Genel Kurul çalışmalarına ilgi göstermemektedirler. 27'nci Dönemde

dört buçuk yıldan beri her zaman şahit olduğumuz durum maalesef böyledir. İktidar kanadından konuşmaları dinleyen milletvekili sadece birkaç kişiden ibaret olmaktadır. Her gün yoklama yapılsa Meclis her gün kapanır çünkü her gün böyledir. İktidar, Meclis çalışmalarını İç Tüzük'e ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin itibarına yakıştır, yerleşmiş teamüllere uygun şekilde sürdürmekten yana değildir.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Muhalefet nerede?

HAYRETTİN NUHOĞLU (Devamla) – Yapmak istedikleri, aldıkları talimat doğrultusunda tekliflerinin olduğu gibi kabul edilmesidir; bunun en belirgin göstergesi oylamalarda ortaya çıkmaktadır.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Muhalefet Kordonboyu'nda mı? Muhalefet nerede?

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Dinle, dinle!

HAYRETTİN NUHOĞLU (Devamla) – Kanun maddelerinin ve önergelerin oylamalarında iktidar sıraları kısa sürede doldurulmaya çalışılmakta; oylama biter bitmez, hemen boşalmaktadır. Ne var ki yoklamalarda da genellikle çoğunluk sağlanamamakta ve bu yüzden Meclis çalışmaları aksamaktadır. Öyle anlaşılıyor ki Cumhurbaşkanının kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisinin yetersiz kaldığı konularda hazırlanan tekliflerin kanunlaşması için Meclisin onayı gerekmektedir, yoksa oylamalara da katılmazlar. Nasıl olsa “Anayasa”, “İç Tüzük”, “kuvvetler ayrımı” ve “hukukun üstünlüğü” gibi kavramların onlara göre anlamı yoktur. Kanun tekliflerinin içeriği hakkında, teklife imza koyan milletvekillerinin bile bilgisi olmadığını gördük. Noktasına ve virgülüne bile müdahale edilmesine müsaade edilmeyen tekliflerin komisyonlardan ve Genel Kuruldan aynen çıkması için çaba gösterildiğine, Meclisin noter gibi kullanılmak istenildiğine defalarca şahit olduk; bu da kanun tekliflerinin Külliye'de hazırlandığı ve milletvekillerine imzalatırıldığı kanaatini uyandırmaktadır.

Değerli milletvekilleri, Anayasa'ya ve “kuvvetler ayrılığı” ilkesine inanan İYİ Parti Grubu olarak bizler, iktidarın Türkiye Büyük Millet Meclisinde gösterdiği bu tutuma ve kanun yapma usulüne karşıyız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAYRETTİN NUHOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim.

Üzülerek ifade etmek istiyorum ki 27'nci Dönemde getirilen kanun tekliflerinin tümünde, teamüllere aykırı olarak İç Tüzük'ü zorlama, satır aralarına sıkıştırılmış kötü niyet ve şaibe görmekteyiz. Cumhuriyetin 100'üncü yılına kavuştuğumuz bugünlerde partili Cumhurbaşkanlığı sisteminin de sonuna yaklaştığımız anlaşılmaktadır. Onun için, 2023 önemli bir yıl olacaktır. Güçlendirilmiş parlamenter sisteme dönerek Türkiye Cumhuriyeti devletinin kuruluş felsefesine uygun olarak Türkiye Büyük Millet Meclisinin yeniden saygın duruma getirileceğine olan inancım tamdır. Konuşmama Atatürk'ün “Türkiye Büyük Millet Meclisinin haricinde hiçbir makam millî mukadderata hâkim olamaz.” sözleriyle son verir, saygılar sunarım. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

44.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun AK PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Biraz evvel kürsüde konuşan hatibi kendi partisinden tam 7 kişi dinledi. Gruplarının sayısını nazarıdikkate alırsak kendi grubundan ne kadar kişiye hitap ettiği ayan beyan ortada. Bizim grubumuz da burada.

Sonuç itibarıyla, bu suçlamaların hiçbiri gerçeği yansıtmıyor; bu, bir iftira aslında. Dün hep beraber buradaydık, zatialiniz on dakika ara verdi 1'inci yoklama sonrasında. Birçok arkadaşımız burada pusula vermeye imkân bulamadı, çoğunluk sağlanmıştı, eğer on beş dakika olsaydı çoğunluk sağlanmış olacaktı. Sonuç itibarıyla, milletvekillerimiz kendi odalarında seçmenleriyle muhataplar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Cenazemiz vardı Başkanım.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ya, ne işi var vekillerin?

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın milletvekillerimizin hepsi görevinin başında, yoksa bu kanunlar nasıl çıkacak? Dolayısıyla, bu tür suçlamaların hiçbir haklı gerekçesi söz konusu değildir. Burada her parti grubu mutlaka seçmenleriyle, kendilerini ziyaret eden kişilerle, sivil toplum kuruluşlarıyla görüşmeler yapıyorlar ve milletvekillerimiz, kendi illeriyle ilgili, bakanlıklar nezdinde de kendi hizmet alanlarına ilişkin işleri takip ediyorlar, milletimize hizmet noktasında bir görevi ifa ediyorlar. Dolayısıyla, yoklama olduğunda, oylama olduğunda da eksiksiz bir şekilde buraya katılım için çaba sarf ediyorlar. Ancak takdir edersiniz ki Halka İlişkiler Binası'nın üst katından asansör bekleyip, aşağı kata inip, oradan yürüyerek buraya gelmek ortalama zaten on beş dakikayı buluyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız Sayın Akbaşoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sonuç itibarıyla, İç Tüzük kuralları çok açık ve seçik; burada sadece iktidarın değil, muhalefetin de -hepimizin- bu Meclisi çalıştırma görevi, sorumluluğu söz konusu. Dolayısıyla, bu itirazların hiçbiri haklı değildir ve milyonlarca insanımız, memurumuz, emeklimiz bu görüşeceğimiz kanunu beklerken bu konuda irade beyanı noktasında da burada, İç Tüzük'te detaylı bir şekilde aslolanın Genel Kurulun çalışmasına dönük bir iradenin ortaya konulması, hem iktidar hem muhalefet -herkes- tarafından gözetilmesi gerekirken birtakım oldubittilerle beş dakikalık ara vermek suretiyle Genel Kurulu kapatmaya matuf iradeyi aslında milletimize şikâyet ettiğimi ifade ediyor, teşekkürlerimi sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sen neden 70 kişi olduğunun hesabını ver. Geçen hafta neden karar yeter sayısı istedin, onun hesabını ver Akbaşoğlu; geçen hafta neden karar yeter sayısı istedin, kapattın Meclisi?

BAŞKAN – Sayın Başkan, on beş dakika ara verdik bugün efendim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ben, sizinle ilgili değil, çünkü olaya atıf yapıldı, çünkü olayla ilgili de açıklamada bulundum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Dervişoğlu.

45.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Efendim, ben bir açıklama yapma ihtiyacı hissetmişim, Sayın Akbaşoğlu konuştuktan sonra iştahım kapandı çünkü ne diyeyim yani tartışma mı yapayım kendisiyle?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Doğru karşısında “Haklısınız.” demeniz lazım.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Hangi doğru?

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Şimdi konuşayım o zaman, dinleyin.

Dün Türkiye Büyük Millet Meclisi kapanmadı mı yoklamada? Yoklamada kapandı. Bu getirdiğiniz kanun teklifi görüşülürken yoklamada burada bulunmamanın ne tür bir mazereti olabilir ki siz bizi millete şikâyet ediyorsunuz? Millete şikâyet edilmesi icap edenler, milletin böyle bir kanun çıkması beklentisi varken o milletin beklentisine karşılık vermekten uzak duran iktidar grubudur. Yani bunun savunulacak bir tarafı yok ki.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız Sayın Dervişoğlu.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Türkiye Büyük Millet Meclisi kapanıyorsa, Türkiye Büyük Millet Meclisinde yoklama esnasında milletvekilleri bulunmuyorsa -bulunmayan milletvekillerinin elbette ki mazeretleri vardır ama- Grup Başkan Vekili olarak sizin sığınacak bir mazeretiniz yok; bunu niye görmüyorsunuz? Bu tartışmayı derinleştirerek birbirimizi üzmemize vesile olacak kelimalar sarf etmeye niye zemin hazırlıyorsunuz ya? Bir laf söylendi, hiçbir şey söylenmeyecek mi size Muhammet Bey, her lafın üstüne çıkmak gibi bir mecburiyetiniz mi var? Söyle bir laf, altında kalayım, mutlu ol, hadi bekliyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Özel, İç Tüzük tartışmalarına girmiyoruz değil mi efendim?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Yok efendim, Anayasa.

BAŞKAN - Buyurunuz efendim.

46.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Tam da dediğiniz gibi, efendim, İç Tüzük değil, en üst norm Anayasa, madde 96: “Türkiye Büyük Millet Meclisi, yapacağı seçimler dahil bütün işlerinde üye tamsayısının en az üçte biri ile toplanır.” diyor. Bu konuyu... Siz “Bir İç Tüzük değişikliğiyle bu yoklamalar belli şartlarda alınsın.” dediniz, Anayasa Mahkemesi öyle bir ret kararı yazdı ki, diyor ki: “Bu iş yapılacaksa 200 kişi bu salonda olacak.”

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Burada olduğunuz hâlde yoklamaya girmiyorsunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Öyle dediğiniz gibi, “Açılıştaki olacak, oradan odaya gidecek, ondan sonra yetişecek makul süre verilirse gelecek.” demiyor, “Burada olun.” diyor. Bu, Anayasa'nın bir gereği ve dünyanın bütün parlamentolarında ilgili sayıyı sağlamak iktidarın, denetlemek muhalefetin işidir; daha bunu özümseyememiş, anlayamamış bir anlayışın karşısında dilimizde tüy bitti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Son cümlem Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Anayasa bana diyor ki: “İktidar partisi 200 kişiyi toplayacak, sen de bunu denetleyeceksin.” Bu, evrensel bir parlamento kuralıdır, buna isyan etmek parlamenter demokrasiye, milletin verdiği ödevi yerine getirmeye isyan etmektir.

Yorulduğunuz anlaşılıyor, tükendiğiniz anlaşılıyor; önümüzdeki sene nasıl iktidar toplanır, nasıl kanun çıkartılır Millet İttifakı'ndan, Türkiye İttifakından izlersiniz.

Sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Akbaşıoğlu, lütfen ikinci bir sataşma veya bir tartışma olmasın.

Buyurun.

47.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu ile Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadeleri ile Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan AYGUN'un yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Efendim, biz, elhamdülillah, daha yeni başlıyoruz, o konuda hiçbir problemimiz yok.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bu kanun Sayın Akbaşıoğlu sayesinde çıkarılamaz olacak ya!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Biz her daim yenileniriz, biz yeni başlarız, inşallah ilk yirmi yıllık dönemimizde altyapıyı hazırladık, ikinci yıl yirmi yıllık dönemimizde de büyük ve güçlü Türkiye'nin öncülüğünde yepyeni bir dünya kuracağız Allah'ın izniyle, siz daha çok beklersiniz o konuda.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Hayal kur; sen hayal kur, sen hayal kur!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Şunu söyleyeyim: Bak, burada “iktidar milletvekilleri” demiyor, burada “Milletvekilleri, Genel Kurulda bulunur.” diyor. Herkes kendi grubuna bu manada, burada bulunup da bulunmadığıyla ilgili efendim...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ya, ya, ya! Vay, vay, vay! Şark kurnazına bak be! Vay be, şark kurnazı!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – ...bir yaklaşım sergilemek de...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – AK PARTİ “muhalefet” derken ne anlıyordu?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – O milletimizin maşerî vicdanındadır. Ben, biraz evvel bizim grubumuza yönelik yapılan saldırılara...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ya, sen barajı kaybettin be, barajı; kendi ilindeki barajı kaybettin!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – ...ve iftiralara cevap veriyorum.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sen, kendi ilindeki barajı kaybettin be! Sen kendi ilindeki barajı kaybettin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu konuda tabii bir şekilde cevaplamalarımızı bile maalesef sindirememe, hazmedememe söz konusu.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ya, sen kendi ilindeki barajı kaybettin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Hakikatler...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bitiriyorum Sayın Başkanım.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Başkanım, yeter, barajı kaybetti kendi ilindekini arkadaş ya!

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sonuç itibarıyla... “Barajı kaybettim...” Bak, Allah nasip ederse gel, onu, göstereyim barajı.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Göreceğim, tabii, gittik arkadaşlar...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Şu anda Çankırı tarihinin en büyük kamu yatırımı...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sen kendi ilindeki barajı kaybeden vekilsin be! Kendi iline sahip çıkamıyorsun ki ülkeye nasıl sahip çıkacaksın?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Çankırı, Çorum ve Kastamonu'yu sulayacak, 160 bin dekar araziye sulayacak Kızlaryolu Barajı yükseliyor...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Takvime bak, takvime! Sen anca bu hayallerle gidersin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – ...ancak ona “Hayali baraj.” “Baraj yok.” diye iftira atanların yaklaşımı işte ortada.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ya, ya, ya! İftira atan sensin! Sensin iftira atan, sensin, sensin!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Biraz sonra size fotoğrafını göstereceğim. Kızlaryolu Barajı'nın fotoğrafını göstereceğim.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ya, tabii! Aç tavuk kendini darı ambarında görmüş! Aç tavuk kendini darı ambarında görmüş!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Yarısından fazlası yükseldi ve 100 metre yüksekliğinde 160 bin dekar araziye sulayacak bir baraja “Yok.” diyen zihniyetten hiçbir hayır gelmez diyor, Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkan, şaşırdı ne konuşacağımı zaten.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, değerli arkadaşlar; demokrasi kendi içinde esnekliği de barındırır ve zaman zaman bu Mecliste yoklamayla ilgili olsun, başka tür müzakerelerde olsun elbette esneklikler olacaktır yani bunları fazla tartışmaya gerek yok.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

4.- AK PARTİ Grubunun, bastırılarak dağıtılan 392 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının 1'inci sırasına, yine bu kısımda bulunan 375, 376 ve 380 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin ise aynı kısmın sırasıyla 3, 4 ve 5'inci sıralarına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun çalışma saatlerine ve 392 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Hakkı Saruhan Oluç.

Buyurunuz Sayın Oluç. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın vekiller; bugün bu kapatma davası ve Anayasa Mahkemesi üzerine konuşmaya başladık, ben devam edeceğim bu konuşmaya.

Evet, hep çok açık bir şekilde söyledik, söylemeye devam ediyoruz: Adalet ve Kalkınma Partisi yargı üzerinde büyük bir vesayet oluşturdu, yürütme eliyle baskı kurdu, tahakküm altına aldı ve yargının bütün kademelerinde bu tahakkümünü sürdürüyor. Yani yargı vesayeti el değiştirdi bu iktidar zamanında; bu çok açık.

Anayasa Mahkemesi 2021 yılının Mart ayında HDP hakkında verilen iddianameyi “Mesnetsiz iddialar var.” diye Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına iade etti; 2021 Mart, iade etti, ilk defa böyle bir şey oluyor. Sonra, haziran ayında tekrar bir iddianame hazırlandı ve iktidarın baskılarıyla Anayasa Mahkemesi aynı iddianameyi, mesnetsiz iddialarla dolu iddianameyi kabul etmek zorunda kaldı ve o zamandan beri de bu çalışma sürüyor. Peki, Anayasa Mahkemesi başka neyi reddetti? Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı 2 kez HDP’nin banka hesaplarına bloke konulmasını talep etti; reddetti Anayasa Mahkemesi bunu, “Mesnetsiz.” dedi, “Ortada bir gerekçe yok.” dedi. Baskılar devam etti, 2022 Aralık ayında, Kasım ayındaki siyasi baskılar sonucunda, Aralık’ın 13’ünde Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı tekrar bir talepte bulundu hesaplara bloke konulması için ve o baskılar, siyasi baskılar sonucunda, Cumhur İttifakı’nın siyasi baskıları sonucunda Anayasa Mahkemesi bu talebi kabul etmek durumunda kaldı. Ve üstelik, bakın, nasıl bir hukuksuzluk? Hani sizin bir İçişleri Bakanınız var ya, diyor ki: “Önce yık, sonra hukuk.” Anayasa Mahkemesini bu noktaya getirdiniz siyasi baskılarla. Anayasa Mahkemesi önce tedbir kararı koydu, sonra dedi ki: “Savunmanızı bir ay içinde yapın.” Yani önce karar veriyor, sonra “Savunmanızı yapın.” diyor. Ya, böyle bir şey var mı? Ama yaptırıyorsunuz siyasi baskılarla. Neden bu siyasi baskıyı kuruyorsunuz? Yargı üzerindeki vesayet aracılığıyla siyaset alanını bu iktidar dizayn ediyor, esas olarak bunu yapıyor ve neden şimdi yapıyor bunu? Seçimlere kalmış dört ay, dört ay kala önce hazine yardımına bloke, arkasından seçim yardımına bloke gelecek, arkasından kapatma kararı verdirek Anayasa Mahkemesine istiyorsunuz ki seçimler sizin istediğiniz ortamda yapılsın; işte bu nedenle bu baskıyı kuruyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dolayısıyla, Anayasa Mahkemesi kararının sadece mahkemede verilmediğini biz çok iyi biliyoruz. Anayasa Mahkemesi kararı nerede veriliyor? Sizin iktidar odaklarınızda veriliyor, Beştepe’de veriliyor, Kabinenizde veriliyor, Cumhurbaşkanlığının Hukuk Başkanlıklarınca veriliyor esas itibarıyla. O nedenle, bir kez daha vurguluyorum, çok net: Geçmişte Nuh Mete Yükseller, Vural Savaşlar, Sabih Kanadoğlular ne yaptıysa bugün siz Bekir Şahin’e iktidar eliyle bunu yaptırıyorsunuz. Vesayetçi bir yargı anlayışına sahip bir iktidarsınız ve bir ittifaksınız. Açık ve net bunu halkımız bilmelidir ve halkımız bunu görecektir, seçimlerde bunun hesabını mutlaka soracaktır. (HDP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, kayıtlara geçmesi açısından söylüyorum: Tüm iddiaları reddediyoruz. Anayasa Mahkemesi kendi mevzuatı çerçevesinde gündemine hâkim olarak usul ve esasa dair kanaatlerini tarafsız, bağımsız bir şekilde ortaya koymaktadır, en ufak bir siyasi baskı söz konusu değildir. Bu mesnetsiz iddiaların tümünü reddediyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Manisa Milletvekili Sayın Özgür Özel.

Buyurun Sayın Özel. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; elimizde Adalet ve Kalkınma Partisinin grup önerisi var, onu görüşüyoruz. “Nasıl çalışalım?” diyorlar, “9 maddelik kanun var, 4’le 5 diye ikiye bölelim, temel kanun yapalım.” diyorlar. Gerçekten yıllar sonra “Bu AK PARTİ iktidarının öncesinde kanunlar nasıl çıkıyordu, şimdi nasıl çıkıyor?” diye böyle arşivleri karıştıran, tutanaklara bakan siyaset bilimi öğrencileri Türkiye nasıl bir dönem yaşamış, Parlamento nasıl bir dönem yaşamış gerçekten utanç duyacaklar. 4 ve 5 maddeye ayrılmış bir temel kanun. Biz deriz ki bunların yerine, bunları hemen yapalım ama emeklilikte yaşa takılanlar yirmi üç yıldır mağdurlar,

yirmi bir yılı size ait bu mağduriyetin, yedi ay önce ancak kabul ettiniz, hâlâ bekletiyorsunuz. Şimdi, bu ay sonunda EYT'yi çıkaralım, mart sonunda maaş alsınlar, elleri sıcakken o ellerle bize oy atsınlar. Vallahi EYT'liler yirmi yıldır zulüm çektii. Ben hep söylüyorum, kış geçermiş ama kurt yediği ayazı unutmamış; bu EYT'lilerin sizin bu oyunlarınıza karnı tok, buna asla izin vermeyecekler. (CHP sıralarından alkışlar) Ama çıraklık ve staj mağdurlarını bu işe dâhil etmezseniz çok büyük bir vebal altında kalacaksınız.

Sözleşmeli, kadro bekliyor; yüz binlere, KİT'lerde, belediye iktisadi teşekküllerinde ve Aile Bakanlığında ek dersli çalışan personele mutlaka kadro verilmek durumunda. Ek ders, Millî Eğitimde öğretmen ek ders verince ödenen bir işken Aile Bakanlığı almış buradan önce öğretmen, sonra sosyolog, sonra psikolog, sonra sosyal çalışmacı; aklınıza ne geldiyse ek dersli çalıştırıyor. Yılın 4'üncü ayında maaşları asgari ücretine altına düşüyor, bu arkadaşlarımıza mutlaka ve mutlaka kadro verilmesi gerekiyor.

Ayrıca, atama bekleyen sağlıkçıların, atama bekleyen tüm meslek mensuplarının haklı taleplerini bir an önce bu Meclisin duyması gerekiyor.

Özel okul öğretilerleriyle ilgili 2014 yılına kadar ilgili kanunda "Devlette ne maaş alıyorlarsa onun altında kalmaz." diye son derece etkin bir denetim ve koruma vardı. Bir gece yarısı, AK PARTİ Grup Başkan Vekilinin çıkardığı önergeyle gece biri yirmi geçe bu madde kalktı ve sekiz yıldır birçok öğretmen asgari ücretin altında veya asgari ücret sınırında maaşa mahkûm oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – AK PARTİ'nin 2014'te yapmış olduğu bir şey yani lafa gelince "kul hakkı" "kul hakkı" deniyor ama bu kadar özel okulda çalışan öğretmenin hakkının bu kadar açık gasbedildiği, gasbedilmesine göz yumulduğu, emek sömürüsüne yol verildiği bir kanun değişikliğinin derhâl geri alınması gerekiyor.

Son olarak da yüce Meclise, bir kez daha, özel sektörde çalışanların arada işveren olmaksızın promosyon alabilmesine yönelik kanun teklifimizi arz ediyoruz, hatırlatıyoruz. Bu olursa -bakın, EYT'liler için dahi 10 bin lira, 11 bin lira promosyon yarışı var bankalar arasında- bu çalışanlar için 15 bin liraya varacak promosyon mümkün. Taş atıp da kolumuz ağrımayacak ama aradan işvereni çekmemiz lazım. Hepinize bu konuda bir kez daha çağrıda bulunuyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gündemin "Seçim" kısmına geçiyoruz.

IX.- SEÇİMLER

A) KOMİSYONLARA ÜYE SEÇİMİ

1.- (10/6818, 6819, 6821, 6822, 6823, 6824, 6825) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonuna üye seçimi

BAŞKAN – Altı Yaşındaki Bir Kız Çocuğunun Evlilik Adı Altında Cinsel İstismara Maruz Bırakılması Olayının Araştırılarak Benzer Olayların Yaşanmaması ve Her Türü Çocuk İstismarının Önlenmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonuna üye seçimi yapılacaktır.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkanım, özür dilerim yani milletvekillerinin oturma yeri orası değil ki. Daha kanuna geçmemişiz, böyle bir oturma düzeni yok. Ya, böyle bir şey olabilir mi? Olmuyor işte. Kanuna geçmemişiz, öyle şey mi olur ya?

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Ne fark ediyor?

BAŞKAN – Komisyon üyelikleri için siyasi parti gruplarının gösterilen adayların listesini okutup oylarınıza sunacağım.

Altı Yaşındaki Bir Kız Çocuğunun Evlilik Adı Altında Cinsel İstismara

Maruz Bırakılması Olayının Araştırılarak Benzer Olayların Yaşanmaması

ve Her Türlü Çocuk İstismarının Önlenmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi

Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu Üyelikleri

Aday Listesi

(10/6818, 6819, 6821, 6822, 6823, 6824, 6825)

Adı Soyadı	Seçim Çevresi
Adalet ve Kalkınma Partisi	(10)
Cengiz Aydoğdu	Aksaray
Arife Polat Düzgün	Ankara
Arzu Aydın	Bolu
Abdulkadir Özel	Hatay
Mahmut Atilla Kaya	İzmir
Ahmet Özdemir	Kahramanmaraş
Radiye Sezer Katırcıoğlu	Kocaeli
Gülây Samancı	Konya
Çiğdem Erdoğan Atabek	Sakarya
Mustafa Arslan	Tokat
Cumhuriyet Halk Partisi	(4)
Murat Emir	Ankara
Suzan Şahin	Hatay
Ali Fazıl Kasap	Kütahya
Candan Yüceer	Tekirdağ
Halkların Demokratik Partisi	(2)
Filiz Kerestecioğlu Demir	Ankara
Fatma Kurtulan	Mersin
Milliyetçi Hareket Partisi	(2)
Metin Nurullah Sazak	Eskişehir
Halil Öztürk	Kırkkale
İYİ Parti	(1)
Aylin Cesur	Isparta

BAŞKAN - Okunan listeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)**C) DUYURULAR**

1.- Başkanlıkça, komisyonların başkan, başkan vekili, sözcü ve kâtip üye seçimlerini yapmak üzere toplanacakları gün, saat ve yere ilişkin duyuru

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Meclis Araştırması Komisyonuna seçilmiş bulunan sayın üyelerin 12 Ocak 2023 Perşembe günü saat 13.30’da Halkla İlişkiler Binası Komisyonlar Bloku, Alt Zemin, 1 Numaralı Toplantı Salonu’nda toplanarak başkan, başkan vekili, sözcü ve kâtip seçimini yapmalarını rica ediyorum. Komisyonun toplanma gün, saat ve yeri ayrıca elektronik ilan panosunda ilan edilecektir.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, özür dilerim, kanuna geçmeden önce, on beş-yirmi dakikadır bu arkadaşlarımız orada oturuyor. Bu Mecliste, İç Tüzük’e göre bir oturma düzeni var. Yani benim sizden istirhamım, bu arkadaşlarım önce yerlerine otursunlar sonra...

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – İstedğim yerde otururum, vekilim ben.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Komisyon yerini alacak tabii ki Komisyon yerini alacak, evet.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani bu, gruba da saygısızlık, Parlamente’ya da saygısızlık.

BAŞKAN – 1’inci sıraya alınan, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş ve 62 Milletvekilinin Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**A) KANUN TEKLİFLERİ**

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş ve 62 Milletvekilinin Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4810) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 392) ()*

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 392 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince, bu teklif İç Tüzük’ün 91’inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görüşülecektir. Bu nedenle, teklif, tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen, İYİ Parti Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Erhan Usta.

Buyurun Sayın Usta. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 392 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin tümü üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlarım.

(*) 392 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Şimdi, bu, tabii, torba kanun, artık o eleştirilerimizi sürekli yapıyoruz, onları yapmadan direkt kanunun içeriğine geçmek istiyorum. 3 tane önemli düzenleme yapılıyor bu kanun teklifiyle; bir tanesi en düşük emekli maaşının yükseltilmesi, ikincisi memur ve emekliler için maaş artışı, aylık artışı, üçüncüsü de işveren katkı payına ilişkin bir düzenleme. Şimdi, tabii, memur ve emeklilerin maaş artışlarının nasıl olacağını aslında bir formülasyonu var. Bu formülasyon belli fakat bu formülasyonda bir miktar değişiklik yaparak Hükümet önümüze bir maaş ve ücret artışı getirdi. Şimdi, tabii, şunu sormak gerekiyor: Niye bu kadar gecikti bu? Yani çok daha öncesinde yapılabilirdi, yılın başından itibaren bu yapılabilirdi ama bugüne kadar gecikti. Hâlbuki maaşların alınma vakti geldi neredeyse, emekli aylıkları geçti bile; bunları zamanında yapmadan bu şekilde geldi.

İkincisi, Sayın Cumhurbaşkanı bir yüzde 25 açıkladı memur ve emekliler için, sonradan durdu, bir gün sonra yüzde 30 açıkladı. Yani tabii, bunun devlet ciddiyetiyle bağdaşmadığı çok açık ve net bir şekilde ortada. Niye yüzde 25? Sonradan niye yüzde 30? Madem yüzde 30'u baştan verebiliyordunuz, niye öncesinde yüzde 25 teklif ettiniz? Bu yüzde 30'u irdelleyeceğiz. Bu yüzde 30, refah kaybını oradaki... "Enflasyona ezdirmedik." diyor ya Sayın Cumhurbaşkanı, o enflasyona ezdirmemiş mi oluyor, bunların hepsine tek tek bakacağız. Ama bir defa, hani usul olarak yani bugüne kadar gecikmemesi gereken bir işti, gecikti. Niye? Çünkü Hükümet normal formülasyondan ne geliyorsa onu vermeyi arzu ediyordu fakat toplumda ortaya çıkan tepkiler, muhalefet partileri olarak bizlerin bu talepleri sık sık gündeme getirmesi neticesinde bir miktar ekstra -güya ekstra- artış verilmek durumunda kaldı. Bu düşük oldu ancak yine burada çok net bir şekilde bunu görüyoruz ki bu, muhalefetin bir başarısıdır. Yani muhalefetin bu baskısı olmamış olsaydı bugün, işte, memur ve emekli aylıkları yaklaşık yüzde 16 civarında artırılacaktı. Yine yüzde 25'ten 30'a çıkışı da aynı şekilde değerlendirebiliriz. Tabii, burada, Hükümetin yaptığı işlerin bir hesaba kitaba dayandığını söylemek hiç mümkün değil, hesap kitap yok. İşte, kanun teklifi geldi, hiçbir etki analizi yok, önümüze bir etki analizi konulmadı. Sonradan, işte, zorla sorulan sorular karşılığında bir kısım rakamlar alıyorsunuz, o rakamların da ucu nedir, arkasında ne var, önünde ne var; bunların hiçbirini belli değil yani böyle bir düzlem içerisinde mesele gidiyor. Ortak akıl yok, kurumlar çalışmıyor; işte, bu sistemin getirdiği en büyük kusurlardan bir tanesi bu, kurumlar çalışmıyor. Bakın, ben yaklaşık otuz yıldır mesleğin içerisindeyim, bunun bir kısmı... Şimdi siyasetçiyiz, yirmi altı buçuk yıl Devlet Planlama Teşkilatında çalıştım. Yıllarca biz bu işi yaptık, ilk kez böyle bir şeyle karşılaşılıyor yani bir belirsizlik içerisinde maaşlar alınacak, ne olduğu belli değil. Enflasyon ortaya çıkmış -madem enflasyona göre vereceksen- yine hâlâ belli değil. Enflasyon TÜİK enflasyonu; tabii, ne kadar baskı altında kalmış olduğunu artık Sayın Erdoğan da itiraf etmiş oluyor aslında bu yaptığıyla. Madem bu enflasyona güveniyorsun, bu enflasyon doğru bir enflasyon, normal formülasyona göre maaş artışı verseydiniz. Niye ona göre vermiyorsunuz? Çünkü artık vicdanları kanatan bir TÜİK enflasyonu var. Dolayısıyla bunun da itirafıdır. Kurumlar çalışmıyor, kurumlar çalışmadığı zaman da bu iş böyle oluyor. İşte, hazret bir gün kalkıyor "25" diyor, ertesi gün kalkıyor "30" diyor; işte, biraz daha bastırdık biz, ben bunun hâlâ da bir miktar Genel Kurulda değiştireceğini tahmin ediyorum yani çünkü 30 da bu kayıpları telafi etmiyor. Şimdi, dolayısıyla iki gün sonrası planlayamayan bir iktidar, bir hükümet var. Bir de kalkıyorlar, 2053, 2071 edebiyatı yapıyorlar bu ülkede. Ya, iki gün sonrası göremiyorsun kardeşim, iki gün sonra ne yapacağını bilmiyorsun. Her gün karar değiştiren bir hükümetle gidiyoruz, bunun örneklerini birazdan artıracam. Tabii, bu arada, 2053, 2071 derken de 2023 hedeflerini, bunu unutturacak değiliz, tekrar 2023'ün de bunun da çöp olduğunu, on bir yıl önce konulan hedeflerin konulduğu günün çok altında bir Türkiye olduğunu, bugün burada o tespiti tekrar yapmamız gerekiyor. Rakamları hatırlatalım yani 2011 yılında, biliyorsunuz, 2023 hedefleri resmî olarak AK PARTİ hükümetleri tarafından konulmuştu. O güne göre, 2022 sonu itibarıyla -tamamen Hükümetin rakamlarını kullanıyorum- reel dolarla baktığımızda kişi başı

gelir -bırakın hedeflerin tutturulmasını, 25 bin doların tutturulmasını filan beklemiyoruz artık biz bu iktidardan- hedeflerin konulduğu günün 5.364 dolar altında bugün yine Hükümetin rakamlarıyla. Yani Allah'tan hedef koydunuz, hedef koymasanız ne olacaktı biz bilmiyoruz. Hedefi koyduğunuz günün 5.364 dolar altında kişi başı gelir var.

Muhammet Bey, buna mutlaka söyleyecek bir şeyiniz vardır.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Çok şey var, çok.

ERHAN USTA (Devamla) – Şimdi, diğeri, toplam gelir açısından da bakalım, toplam gelir açısından. Bakın, toplam gelir -biraz rakamların detayını vereyim- 2011 yılında o günkü dolarla 839 milyar dolarmış. Dolar da enflasyon olduğuna göre, hatta son zamanlarda da Amerika'da enflasyonun çok yükseldiğini sık sık Hükümet de söylediğine göre, dolarla bunu düzelttiğimiz zaman 2011 yılı yani 2022 dolar fiyatlarıyla 1 trilyon 102 milyar dolar Türkiye'nin milli geliri varmış. Bugün Hükümet ne olacak diyor 2022'de? "808 milyar dolar olacak." diyor. Arkadaşlar, 294 milyar dolar, 2023 hedeflerin konulduğu günün altında bugün Türkiye toplam milli gelir açısından. Dolayısıyla bunu millet adına soruyoruz. Bırakın 2 trilyon doları, bu 294 milyar dolar nereye gitti? Bu 294 milyar doları kimin cebine akıttınız? Hangi yolsuzluklara, hangi usulsüzlüklere meze yaptınız bu 294 milyar doları diye sormak istiyorum.

Şimdi, Hükümet, Sayın Cumhurbaşkanı açıklama yaptı "Yüzde 30 memur maaşlarını ve emekli maaşlarını artıracacağız." dedi. Peki, bu artışlar vatandaşın 2022 yılında sadece... Bakın, geçmiş yılları söylemiyorum, birazdan onların da detayına vaktim kaldıkça gireceğim. Sadece 2022 yılındaki refah kaybını veya -"refah" kelimesi çok lüks oluyor bizim memur ve emeklilerimiz için- alım gücü kaybını telafi etmeye yetiyor mu? Şimdi, Türkiye İstatistik Kurumunun yıl sonu enflasyonu 64,3 olarak çıktı. İTO bunun aynısına "yüzde 93" diyor. İTO'yu niye dikkate alıyoruz? Çünkü bakın, ENAG'ı söylemiyorum bile burada, ENAG'la öteden beri farklılaşıyor ama İstanbul Ticaret Odası enflasyonu ile TÜİK enflasyonu arasında bu yıla kadar neredeyse hiç fark olmamış, 1 puan, 2 puan; kimi zaman biri, kimi zaman diğeri olmuş. Arada bir fark yok, metodoloji aynı, ürün sepeti aynı neredeyse fakat bu yıl baktığımızda arada 28,7 puan var. Değerli arkadaşlar, buradan memurlarımıza, emeklilerimize ve işçilerimize sesleniyorum: Bakın, bu 28,7 puanlık enflasyonun aşağıya çekilmesinin yarattığı baskı ve vicdan azabıdır muhtemelen Sayın Erdoğan'ı işte 25-30 maaş artışına zorlayan şey ama bu da yeterli değil, bunun da ne olduğunu birazdan söyleyeceğim. Şimdi, bu TÜİK rakamının inandırıcı olmadığını zaten kendileri de bu şekilde itiraf etmiş oluyorlar.

Şimdi, sadece 2022'deki refah kaybının telafi edilebilmesi için 2023 yılının Ocak ayında yapılması gereken maaş artışı neydi? Sıfır enflasyon varsayımıyla söylüyorum yani 2023 yılında hiç enflasyon olmamış olsa bile TÜİK enflasyonunu esas aldığımızda 2023 yılı Ocak ayında yani bugün konuştuğumuz meseledeki bu artış yüzde 26 olmalıydı arkadaşlar. Ne için? 2022'deki refah kaybının telafi edilebilmesi için. Bunun üzerine bir de ne koyacağız? 2023 için öngörülen veya tahmin edilen enflasyonu koymamız lazım. Burada da genelde şöyle yapılır: Tahmin edilen enflasyon 2'ye bölünür; yarısı ocakta verilir, yarısı temmuzda verilir. Hükümet "25" diyor ama bütün piyasa tahmini 40 civarında. 40 enflasyonu esas alsak yani bunun 20'sini ocakta vermek durumundasınız, yüzde 26 da 2022'den gelen refah kaybı var, bunu telafi ettiğimizde yüzde 50'nin, 55'in üzerine çıkan bir şey vardır; 26 ile 20'yi direkt toplayamazsınız, çarparak gitmek gerekiyor.

İTO enflasyonunu esas aldığımızda refah kaybı, 2022'deki refah kaybı yüzde 43'tür yani 2023'te hiç enflasyon olmayacak olsa bile, Hükümet "2022'deki refah kaybını telafi edecek bir artış yapıyorum." demiş olsaydı yüzde 43 yapmalıydı en az. Bunun üzerine tekrar enflasyonu, yüzde 20 ocak enflasyonunu koymuş olsak bunun üzerine, yüzde 70'in üzerinde bir artış gerekiyordu. Dolayısıyla, ortaya konulan

yüzde 30'luk -lütfedip hani 25'ten 30'a çıkardı- memur ve emekli maaş artışı son derece yetersizdir değerli arkadaşlar. Ve burada, Sayın Cumhurbaşkanı bir yandan diyor ya "Enflasyona ezdirmedik." diye, enflasyona çok net bir şekilde milletimiz ezdirilmiştir. Zaten emeklilerin ve memurların alım gücü düşüktü, iyice düşmüştür. Dolayısıyla, biz şunu söyledik: En azından bu yüzde 30 oranının -buna ilişkin önergemiz de olacak- asgari ücretin ocak ayındaki artışı olan yüzde 55 kadar olması gerekir ki bu refah kaybının bir kısmını telafi edebilelim. Bunun altında yapılacak her artış memurun ve emeklinin biraz daha ezilmesi anlamına gelecektir.

Şimdi, Sayın Erdoğan ne dedi? "Enflasyona ezdirmedik." diyor. Şimdi, ben bunu daha önceden de burada açıkladım ama bunları defalarca söylememiz gerekiyor çünkü ortada çok net bir resim var, bu resmi görmemek mümkün değil. Millî gelir rakamlarını TÜİK açıklıyor, bunun detaylarını da açıklıyor. Ne açıklıyor Türkiye İstatistik Kurumu? Bu millî geliri üretim yoluyla açıklıyor, harcama yoluyla açıklıyor, bir de gelir yoluyla açıklıyor; diyor ki: "Bu millî geliri -bir gelirse bu- hangi gruplar, hangi kesimler almış?" Bunların içerisinde bir tanesi de ücretliler. Ya, bu millî gelirden ücretliler ne kadar pay almış? Bakın, size 2016 yılı rakamlarını söyleyeyim. Bu, AK PARTİ hükümetleri döneminde belli ölçüde artmıştır, onu söyleyeyim yani geçmişte biraz daha düşüktü, AK PARTİ hükümetlerinin uyguladığı politikalarla ücretlilerin, gayrisafi yurt içi hasıladan aldığı payda belli bir artış oldu. Ne zaman? Şimdi değil ama daha önceki dönem. 2016 yılında ilk çeyrekte ücretlilerin millî gelirden aldığı pay 32,1' miş, bunlar mevsimsel düzeltilmiş veridir -Fuat Oktay'ın da buradan kulaklarını çınlatalım, ona hâlâ nasıl olduğunu öğretemedim bunun- ikinci çeyrekte 32,2; üçüncü çeyrekte 33,1; dördüncü çeyrekte 30,7 yani hepsi 30'un üzerinde. Bakın, 2022 yılında elimizde üç çeyrek rakamı var; 32,1 olan, 2022 yılının ilk çeyreğinde değerli arkadaşlar, yüzde 24,6'ya düşmüş. Kaç puan düşüş var? 7,5 puan, ücretlilerin millî gelirden aldığı payda bir düşüş var. Bunun her birinin yıllık etkisi, 1 puanın yıllık etkisi 130 milyar TL'dir. Bu 1 puan çok önemlidir yani ülkeler ücretlilerin payını 1 puan arttırmak veya 1 puan düşürmek için dünya kadar politika uyguladılar. Bizde maşallah böyle rastgele olunca çok daha radikal değişiklikler olabiliyor burada.

İkinci çeyrekteki düşüş 10,8 puandır. Üçüncü çeyrekteki düşüş ise 8,2 puandır 2016 yılına göre. Şimdi, burada özellikle dikkatinizi çekmek istediğim şey, düşüşler birinci çeyrekte ve üçüncü çeyrekte nispeten daha az ama ikinci ve dördüncü çeyreklerde yüksek. Niye? Çünkü zamlar ocakta ve temmuzda yapıldı bu zamlar hemen eriyor ve bir sonraki çeyrekte ücretlilerin millî gelirden aldığı pay daha da düşüyor. İşte, o yüzden bu formülasyon, bu enflasyon farkını gecikmeli olarak vermek yani enflasyon ister doğru enflasyon olsun isterse yanlış enflasyon olsun, bunu gecikmeli olarak vermek "Çalışanları enflasyona ezdirmedik." anlamına gelmiyor; çok net bir şekilde Türkiye İstatistik Kurumu rakamları da bunu destekliyor.

Şimdi bir düzenleme daha yapılıyor, en düşük emekli maaşı 3.500 liradan 5.500 liraya çıkarılıyor. Asgari ücret ne kadar? 8.500 lira. Açlık sınırı ne kadar? Aralık ayı açlık sınırı -bunlar çünkü ocak ayı olduğu için ocağı getirmek lazım- 8.130 TL. Ocakta da tahminen tam 8.500 lira civarında bir açlık sınırı olacak. Şu anda verdiğimiz asgari ücret açlık sınırıyla ocak ayında başa baş, şubat ayından itibaren temmuza kadar olan süreçte de hatta aralığa kadar -şu anda bir artırım öngörülmediğine göre- açlık sınırının altında kalacak. "Asgari ücret" dediğimiz şey daha birinci ayında açlık sınırının altında kalıyor. E, peki, emekli maaşı? 5.500 lira olmuş olsa bile -ki emeklilerin önemli bir kısmı buradan maaş alıyor- bunlar açlık sınırının çok ciddi bir şekilde altındadır. O yüzden biz Komisyonda bu 5.500 lira olan en düşük emekli maaşının 8.500 lira olan asgari ücrete eşitlenmesine ilişkin önerge verdik. Maalesef, AK PARTİ ve MHP oylarıyla bu önergelerimiz reddedildi. Dolayısıyla, biz bununla ilgili 4 Ocakta bir araştırma önergesi verdik, bunu tartışın Meclis dedik, bu konuyu çalışalım dedik. Araştırma önergemiz de yine Cumhuriyet İttifakı'nın oylarıyla maalesef reddedildi. Dolayısıyla şunu söylemeye çalışıyorum: Bu

5.500 lira olan en düşük emekli maaşı olmaz. Bunun asgari ücrete çıkarılması önemli bir konudur ve çok büyük bir ihtiyaçtır.

Biz Plan ve Bütçe Komisyonunda, bir de bu bayram ikramiyeleri her bayram geldiğinde sorun oluyor, buna ilişkin de bir önerge verdik. Nedir o? Şu anda 1.100 TL. Bu, ilk olarak 2018'de çıkmış. Değerli arkadaşlar, bakın, ya, devlet işi ciddiye ister. Devleti yönetirken de yani bir rakamı bir yerde koyup ondan sonra orada unutmak diye bir şey olmaz böyle yüksek enflasyonda. 2018'de bin lira vermişsiniz, bunu bugünkü TÜFE'ye getirdiğimizde 3.500 lira oluyor yani TÜFE'yle bugün güncellediğimizde, bu bin liranın o günkü değerini korusak, hiç refah payı vermesek bile 3.500 lira olması lazım bugün bayram ikramiyesinin. Buna ilişkin, 3.500 lira olmasına ilişkin Komisyon üyesi arkadaşlarımız önerge verdiler fakat önergemiz -yine millete buradan şikâyet ediyorum- Cumhuriyet İttifakı milletvekilleri tarafından reddedilmiştir. Bunu da buradan söylemek istiyorum.

Şimdi, diğer bir husus, işverene destek. Şimdi, ekonomi o kadar kötü yönetildi ki bu "asgari ücret" dediğimiz rakam çalışan için yeterli mi? Yetersiz, açlık sınırının altında diyoruz fakat ekonomi o kadar kötü ki kâr marjları allak bullak olmuş, her şey o kadar kötü yapılıyor ki yönetilmeyen bir ekonomide, maalesef, bu rakam işveren açısından da yüksek bir rakam olarak kalıyor. Dolayısıyla ekonomiyi kötü yöneten siz olduğunuza göre, devletin kaynaklarını da AK PARTİ kullandığına göre biz şunu söyledik: İşveren katkı payı artırılmalı dedik. En son birleşimde, 2022'nin son birleşiminde AK PARTİ Grup Başkan Vekili arkadaşımız bununla ilgili bir önerge vereceklerini, bize destek vermemizi söyledi. Kaç lira yapacaksınız dedik, "250 lira yapacağız." dedi; bu 100 liraydı biliyorsunuz -geçmişte konulmuştu, 2016'da 100 liraydı- 250 lira. Niye 250 lira, hangi hesaba dayanarak "250 lira" diyorsunuz arkadaş buna dedim, hiçbir şey yok. Ya, devlet hesapsız kitapsız iş yapar mı? Ve onlara şunu söyledim: Biz, 250 lira olacak bir işveren katkı payına destek vermeyiz. Bunu eğer ilk konulduğu gündeki gibi TÜFE'yle artırırsak olması gereken rakam 400 liradır, ilk konulduğu gündeki brüt asgari ücrete oranını alırsak -hani brüt asgari ücretin yüzde 6,1'ni sübvansen etmiş oluyor devlet- o oranı korursak da olması gereken rakam 600 liradır. Ya 400 getireceksiniz ya 600 getireceksiniz, diğer türlü biz İYİ Parti Grubu olarak buna destek vermeyiz dedik. Daha sonra, Sayın Genel Başkanımız da bunu grup toplantı gündeme getirdi, saat 10.30'da Meral Akşener dedi ki: "Bu en az 400 lira olmalıdır." Saat 13.30'da Recep Tayyip Erdoğan "250 lirayı 400 liraya çıkarıyoruz." diye ilan etti. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) İşte, bu da İYİ Partinin işverenlerimize bir katkısı olmuştur ama bu da asgari olması gerektir, yetersizdir; bunun daha yüksek rakamda olması lazımdır.

İkinci itirazımız, burada, İşsizlik Sigortası Fonu'na. Buna ilişkin de önerge verdik, önergemiz reddedildi. Bu destek biliyorsunuz İşsizlik Sigortası Fonu'ndan veriliyor. İşsizlik Sigortası Fonu, işsiz kalan, gelecekte işsiz kalacak olan işçilerin hakkıdır. Bunun hazine tarafından karşılanması lazım, Komisyon üyesi arkadaşlarımız buna ilişkin de önerge verdiler fakat önergelerimiz maalesef reddedildi.

Şimdi, millete böyle gıdım gıdım verirken... Küçük bir örnek vereceğim; bu örnekler çok fazla hem yolsuzluk hem israf örnekleri. Biraz da seçim bölgem olduğu için buradan Büyükşehir Belediye Başkanına da bir selam göndermiş olalım. Şimdi, millete gıdım gıdım verirken Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı gidiyor 7,5 milyon liraya lüks bir otomobil alıyor arkadaşlar. Hani yerli, millîler ya arkadaşlar; Alman ekonomisine katkıda bulunuyor Samsun Büyükşehir Belediyesi. Hazineye borcu var, borcunu ödemiyor, millete borcu var, borcunu ödemiyor; efendim, su zamlarını olağanüstü yüksek yapıyor. Diyorlar ki: "Efendim, niye bu lüks otomobili aldın?" "Bir sürü KDV'miz çıkmıştı, hazineye KDV ödeyeceğimiz yerde..." Bakın, şöyle bir anlayış olabilir mi? "Hazineye KDV ödemek yerine kendimize lüks otomobil aldık." Özü kabahatinden büyük. Yani 1.100 lira KDV'yi düşmek için 7,5 milyon liralık otomobil, lüks otomobil alıp sonra yerli, millî edebiyatı yapan bir siyasi parti tarafından

yönetiliyor maalesef bu ülke. Dolayısıyla, bu anlamda Sayın Cumhurbaşkanına Samsun Büyükşehir Belediye Başkanını buradan şikâyet etmek istiyorum. Böyle bir şey olamaz, özrü de kabahatinde büyük; hazineye KDV ödememek için böyle bir operasyon yapmışlar.

Bakın, yüzde 25'in, 30'un ne kadar yetersiz olduğunu söyledim veya emekli aylığı artışı veya asgari ücret artışı veya önümüzde EYT var, 3600'le ilgili düzenlemeler var. Kritik soru şu: Bu yükün altından bu Hükûmet kalkabilir mi değerli arkadaşlar? Evet, biz bunu muhalefet olarak talep ediyoruz, biz bunu programlarımıza da koyuyoruz, biz bunu yapacağız diyoruz. Bu kritik soru: Bu Hükûmet bu yükün altından kalkabilir mi? Maalesef AK PARTİ bu yükün altından kalkamaz çünkü AK PARTİ'nin bütçe tercihleri farklı. Siz bir yandan kur korumalı mevduatı devam ettireceksiniz, bir yandan kamu-özel iş birliği projelerinden yandaşlara dolar üzerinden şakır şakır para transferine devam edeceksiniz, israf kalemlerinizi -az önce bir örneğini söylediğim gibi- devam edecek; faiz yükü, risk primi olağanüstü yüksek olacak; her yıl yurt dışına 15 milyar doların üzerinde faiz ödeyeceksiniz; bir de gelecek siz milletin bu yaralarını saracak bu uygulamaları yapacaksınız; olmaz. Sırf bu nedenden dolayı bu düzenlemeler muhalefetin talepleri doğrultusunda ve muhalefetin başarısı olarak yapılmıştır, doğru düzenlemelerdir ancak ülkede büyük bir sıkıntı çıkmaması açısından da yapılması gereken şey, inşallah, yapılacak ilk seçimlerde bu Hükûmeti artık iktidardan uzaklaştırmak olmalıdır. Yoksa bakın, AK PARTİ hükûmetlerinin -ben size buradan çok net bir şekilde söylüyorum- güveni sağlayamayan bir iktidarın bunları finanse etme imkânı yoktur, hâlâ yandaş kayıran bir iktidarın bunu finanse etme imkânı yoktur. Şimdi, dolayısıyla, bunları söyledik, Plan ve Bütçe Komisyonunda bütçe konuşulurken ödeneklerini koyun dedik, EYT ödeneği için 100 milyar lira teklif verdik reddedildi. Yani şu anda konuştuğumuz rakamların, bunların hiçbirinin ödeneği dahi yok bütçede. Ya, bütçenin mürekkebi kurumadı arkadaşlar, böyle bir devlet yönetimi olur mu? Şimdi, bu vatandaşlar çıkıyor 2071 edebiyatı yapıyorlar ya. Bu kadar hamaset olur mu? Yani verdiğiniz maaşların, yaptığımız, çıkardığımız kanunların ödenekleri yok bütçede efendim, ta, elli yıl sonrası için Türkiye'ye vizyon vermeye çalışıyorlar.

Hükûmetin stratejisi şu, şöyle bir strateji içerisinde hareket ediyor: “Bir an evvel seçime gidelim, bu verdiğimiz paralar iyice erimesin, dolar patlamasın, enflasyon -enflasyon zaten çok yüksek, dünyada 3'üncü sıradayız- daha da fazla azmadan bizim bir an önce seçime gitmemiz lazım.” diyor. Hükûmetin şu anda üzerindeki seçim baskısı da bu. Biz seçime gidelim diyoruz ama 6 Nisandan önce getirirseniz, 6 Nisandan sonra gelecek seçime hiçbir şekilde “evet” vermeyeceğimizi de zaten söyledik.

Şimdi, vergi artışlarını yüzde 123 yapıyor. Ya, şimdi, ortada enflasyonla mücadele yok. Yani enflasyonla mücadele olmayan bir ortamda zaten düşük olan bu rakamların hiçbirinin bir anlamı olmadığını da ifade etmemiz lazım. Buradan Sayın damat Bakanın da kulaklarını çınlatalım, bakın -şimdi, denenmiş şeyler- o ne diyordu? “Enflasyonla topyekûn mücadele.” Şimdi ne diyorlar? “Fiyat sabitleme.” Arkadaşlar, bu şekilde enflasyonla mücadele olmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERHAN USTA (Devamla) – Biz bunları defalarca ifade ettik, enflasyonla mücadele etmenin yolu makro dengeleri düzeltmekten geçer. Makro dengeleri düzeltmeden, güveni sağlamadan... “Cari fazla vereceğiz.” dediniz, işte cari açık rakamları açıklandı. On bir aylık cari açık 41,8 milyar dolar. Ya, cari fazla verecektiniz, 42 milyar dolar cari açık verdiniz. Bu nasıl iş? Bunları sağlamadan, buraları düzeltmeden hiçbir şekilde zaten enflasyonla mücadele olmaz; enflasyonla mücadele olmayan bir yerde de -az önce ifade ettiğim gibi- ücretliler, çalışanlar, emekliler bugünkü durumlarından çok daha kötü olurlar, ezildikçe ezilirler.

Dolayısıyla biz, önergelerimizle buradan -Cumhur İttifakı'ndan da talep ediyoruz- bu rakamların, bu artışların düzeltilmesini talep edeceğiz; önergelerimize de buradan destek istiyoruz. Merak etmeyin, inşallah, seçimlerden sonra bu Hükümet değişecek, zaten bu bütçeyi biz yöneteceğiz, bugün bu yetkileri verelim, Millet İttifakı bunun gereğini yapacaktır ve milleti refaha kavuşturacaktır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Gültekin...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

48.- *Niğde Milletvekili Selim Gültekin'in, yazar Yaşar Kaplan'ın vefatına ilişkin açıklaması*

SELİM GÜLTEKİN (Niğde) – 7 Ocak tarihinde Almanya'da vefat eden mütefekkir, edebiyatçı, dil bilimci, fikir ve dava adamı Niğdeli hemşehrımız üstat Yaşar Kaplan ağabeyimizi dün Hacı Bayram Veli Camisi'nde kılınan cenaze namazı sonrasında dualarla Taceddin dergâhında ebediyete yolcu ettik. Kendisi, gençlerin ruhunda esen fırtınaları doğru yönde kullanmaları için hayatını adanmış, düşünmenin bedelini 28 Şubat postmodern darbesinde en ağır şekilde ödemiş, sonrasında gurbet ellere mahkûm edilen kıymetli bir dava adamıydı. “Müslümanlar ancak kardeştir.” sözünü özümsemiş, maneviyat dolu bir gençlik hedefi vardı. Birçok eserde ve dergide imzası vardı, Malcolm X'in hayatını Türkçe'ye çeviren kalemdi. Fikir dünyamıza miras bıraktığı eserleriyle her daim bizlere yol göstermeye devam edecek olan hemşehrımız Yaşar Kaplan ağabeyimize Allah'tan rahmet diliyorum, mekâmı cennet olsun.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) *KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- *Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş ve 62 Milletvekilinin Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4810) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 392) (Devam)*

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Sayın Mustafa Kalaycı.

Buyurunuz Sayın Kalaycı. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 392 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin geneli üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Bu vesileyle sizleri ve aziz milletimizi hürmetle selamlıyorum.

Kanun teklifinde emeklilerin ve kamu çalışanlarının aylıklarında artış yapılması, asgari emekli aylığının yükseltilmesi, istihdamı korumak amacıyla asgari ücret desteğinin artırılması, kısa çalışma ödemelerinde sigortalıların eksik bildirilen hizmetlerinin düzeltilmesi ve Türkiye'de oynanacak UEFA Şampiyonlar Ligi Finali için sağlanan vergi istisnası ve muafiyetiyle ilgili düzenlemeler yer almaktadır. Komisyon görüşmelerinde etki analizi olarak verilen bilgilere göre, kanun teklifinin 2023 bütçesine getireceği maliyet toplamı 299 milyar liradır.

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı verilerine göre, Eylül 2022 itibarıyla kamuda çalışan 3 milyon 650 bin kadrolu ve sözleşmeli personel bulunmaktadır. Sosyal Güvenlik Kurumu verilerine göre de memur emekli sayısı 2 milyon 400 bindir. Bilindiği üzere, kamu çalışanları ve emeklilerinin mali ve sosyal hakları 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu hükümlerine göre toplu sözleşmeyle belirlenmektedir. 25 Ağustos 2021 tarihli Resmî Gazete'de yayınlanan 6. Dönem Toplu Sözleşme hükümlerine göre kamu çalışanları ve emeklilerinin maaşlarına 2022 yılının ilk altı ayı için yüzde 5, ikinci altı ayı yüzde 7; 2023 yılının ilk altı ayı yüzde 8, ikinci altı ayı yüzde 6 ve enflasyon farklarından oluşan artış yapılması öngörülmüştür. Buna göre,

aylıklar, 2022 yılı Ocak ayında yüzde 23,45 enflasyon farkı, yüzde 5'lik toplu sözleşme ve yüzde 2,5 ilave refah payıyla birlikte yüzde 30,95 oranında; temmuz ayında yüzde 34,85 enflasyon farkı ve yüzde 7'lik toplu sözleşme artışıyla birlikte yüzde 41,69 oranında artırılmıştır. 2022 yılında kamu çalışanları ve emeklilerinin aylıklarındaki yıllık artış yüzde 85,5 olmuştur. 2022 yılı başından itibaren, çalışanların asgari ücret kadar gelirlerinin vergi dışı bırakılması tüm çalışanlara maaş artışı olarak yansımıştır.

2023 yılının ilk altı ayı için toplu sözleşme hükümlerine göre bu ay aylıkların, yüzde 8,48 enflasyon farkı ve yüzde 8'lik toplu sözleşme artışıyla birlikte yüzde 16,48 oranında artırılması gerekmektedir. Kanun teklifiyle kamu çalışanları ve emeklilerin aylıklarında yapılacak artışın yüzde 16,48 yerine yüzde 30 oranında olması düzenlenmektedir. Buna göre yüzde 13,52 oranında refah payı artışı yapılmaktadır. Ayrıca 2023 yılı için gelir vergisi tarife dilimleri yeniden değerlendirme oranı da yükseltilmiş olup bu da çalışanların aylıklarında bir artış sağlayacaktır.

Yine, 2022 yılında yapılan memurlara yönelik ek gösterge düzenlemesiyle ek göstergelerde genel anlamda 600 puanlık artış yapılmış; kamu avukatı, öğretmen, polis, bekçi, sağlık personeli, din görevlisi, uzman çavuş, jandarma ve müdür gibi bazı unvanların ek göstergeleri 3600'e çıkarılmıştır. Bu yıldan itibaren yürürlüğe giren ek gösterge artışı, özellikle emekli ikramiyeleri ve emekli maaşlarında ciddi kazanımlar getirmektedir. Bu artışlar hâlen emekli olanların emekli aylıklarına da aynen yansımaktadır.

Kamuda çalışan sözleşmeli personel ile geçici ve mevsimlik işçilerin ve taşeron işçilerin kadroya alınmasıyla ilgili çalışmalar yapıldığı daha önce açıklanmıştır. Cumhurbaşkanımız da kamudaki 520 bin sözleşmeli personelden 424 bininin isteğe bağlı olarak kadroya geçebileceği müjdesini vermiştir. Önümüzdeki günlerde Türkiye Büyük Millet Meclisinde yapılacak yasal düzenlemeyle sözleşmeliler kadroya geçiş hakkına kavuşacak, böylelikle aile birliği sağlanacak, mağduriyetler giderilecektir.

Değerli milletvekilleri, Sosyal Güvenlik Kurumu verilerine göre 2022 yılı Ekim ayı itibarıyla yaşlılık, malullük ve ölüm aylığı almakta olan 13 milyon 894 bin emekli, dul ve yetim bulunmaktadır; bunlardan 9 milyon 485 bini yaşlılık aylığı, 140 bini malullük aylığı, 4 milyon 84 bini dul ve yetim aylığı, 185 bini de sürekli iş göremezlik ve ölüm geliri almaktadır. Emekli, dul ve yetimlerin 8 milyon 775 bini SSK emeklileri, 2 milyon 718 bini BAĞ-KUR emeklileri, 2 milyon 400 bini de memur emeklileridir.

SSK ve BAĞ-KUR emekli aylıkları 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 55'inci maddesinin ikinci fıkrasına göre her yıl ocak ve temmuz ödeme tarihlerinden geçerli olmak üzere bir önceki altı aylık döneme göre TÜİK tarafından açıklanan Tüketici Fiyatları Genel Endeksi'ndeki değişim oranı kadar artırılarak belirlenmektedir. Buna göre, SSK ve BAĞ-KUR emekli aylıkları 2022 yılı Ocak ayında yüzde 25,47; temmuz ayında yüzde 42,35 oranında artırılmıştır. 2022 yılında SSK ve BAĞ-KUR emekli aylıklarındaki yıllık artış yüzde 78,6 olmuştur. 5510 sayılı Kanun'a göre, 2023 yılı ilk altı aylık dönemi için SSK ve BAĞ-KUR emekli aylıklarının bu aydan itibaren bir önceki altı aylık döneme ait TÜFE oranı olan yüzde 15,4 oranında artırılması gerekmektedir. Kanun teklifiyle, SSK ve BAĞ-KUR emekli aylıklarına bu ay yüzde 15,4 yerine yüzde 30 artış yapılması düzenlenmiş, böylelikle yüzde 14,6 oranında refah payı artışı öngörülmüştür.

Teklifle yaşlılık, malullük, ölüm aylığı almakta olan emeklilerimize ve hak sahiplerine dosya bazında 3.500 lira olan aylık asgari ödeme tutarı 5.500 liraya yükseltilmektedir. İlk defa 2019 yılında 1.000 lira olarak belirlenen emekli aylığı alt sınırı Mart 2020'de 1.500 liraya, Ocak 2022'de 2.500 liraya, Temmuz 2022'de 3.500 liraya yükseltilmiş, 2023 Ocak ayından itibaren de 5.500 liraya çıkarılmaktadır. Böylelikle, en düşük emekli aylığı 2022 yılında yüzde 133,3 oranında artırılmış, bu aydan itibaren de yüzde 57,1 oranında artırılmaktadır. Komisyonca verilen bilgilere göre, 5.500 liranın altında aylık kapsamına giren 2 milyon 721 bin emekli dosyası bulunmaktadır.

Emeklilere 2018 yılından itibaren Ramazan ve Kurban Bayramlarında ikramiye ödenmektedir; yılda 2 defa verilen bayram ikramiyesi 2021 yılında 1.100 liraya yükseltilmiştir. Emeklilere ödenen bayram ikramiyesinin de güncellenerek artırılması uygun olacaktır.

Bilindiği üzere Cumhurbaşkanımız, emeklilikte yaşa takılanların büyük bir umutla bekledikleri düzenlemenin müjdesini vermiştir. Böylelikle 8 Eylül 1999 günü ve öncesinde sigorta girişi olan vatandaşlarımız yaş şartı aranmaksızın emeklilik hakkına kavuşacaktır. Önümüzdeki günlerde Türkiye Büyük Millet Meclisinde yapılacak yasal düzenlemeyle yaklaşık 2 milyon 250 bin vatandaşımız daha emekli olma hakkını elde edecek, emeklilikte yaşa takılanların mağduriyetleri köklü çözümlerle buluşturulacaktır.

Değerli milletvekilleri, bilindiği üzere 2023 yılına dair net asgari ücret 8.506,80 lira olarak belirlenmiştir. Böylece asgari ücret önceki yıla göre yüzde 200, geçen yılbaşına göre yüzde 100, temmuz ayına göre yüzde 54,7 oranında yükseltilmiştir. Asgari ücretin işverene toplam maliyeti de 2022 Ocak ayındakine göre yüzde 100, temmuz ayındakine göre yüzde 54,7 oranında artarak 11.759,40 liraya çıkmıştır. Kanun teklifinde yer alan düzenlemeyle işverenlerin iş gücü maliyetlerini düşürerek istihdamı korumaları ve artırmalarını desteklemek amacıyla 2016 yılında başlatılan asgari ücret desteği uygulamasının 2023 yılı ilk altı aylık dönemi için aylık 400 liraya yükseltilerek devam ettirilmesi öngörülmektedir. Ekonomimizin rekabet gücünün olumsuz etkilenmemesi, kayıt dışı istihdama ve işçi çıkarmalarına neden olunmaması bakımından asgari ücret artışından gelen maliyetin hafifletilmesi yaklaşımını Milliyetçi Hareket Partisi olarak önemli görüyoruz.

2022 yılı başından itibaren asgari ücretle çalışanların asgari ücret kadar gelirleri vergi dışı bırakılarak tarihî bir reform gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, 2023 yılı için gelir vergisi tarife dilimleri yeniden değerlendirilme oranında yükseltilmiş olup bu da çalışanların ücretlerinde bir artış sağlayacaktır.

Ayrıca, geçen yıl yapılan düzenlemelerle çalışanların mevcut ücretlerine ilave olarak elektrik, doğal gaz ve ısınma giderlerini karşılamaları için yapılan, 1.000 lirayı aşmayan ödemeler ile işçilere nakit olarak yapılan ve bu yıl için günlük 110 lirayı aşmayan yemek ödemeleri gelir vergisinden istisna edilmiş, bu ödemeler teşvik edilmiştir.

Asgari ücret artışından işverenlere gelen maliyet artışının yanı sıra BAĞ-KUR primleri ve genel sağlık sigortası primleri ile idari para cezaları başta olmak üzere asgari ücrete endeksli birçok yükümlülük aynı oranda artmaktadır. Nitekim, prime esas en düşük kazanç olan asgari ücretteki artış, esnaf ve çiftçinin ödediği SGK primlerini de aynı oranda artırmıştır. En düşük esnaf ve tarım BAĞ-KUR primi 2022 Ocak ayına göre yüzde 100, temmuz ayındakine göre yüzde 54,7 oranında artmıştır. Esnafımıza ve çiftçimize de destek sağlanmalı ya da esnaf ve çiftçinin BAĞ-KUR prim oranlarında indirim yapılmalıdır.

Asgari ücret artışı başta muhtar maaşı, işsizlik maaşı, kıdem ve ihbar tazminatı, güvenlik korucuları ve sosyal güvencesi olmayan muharip gazilerin aylıkları olmak üzere birçok kesimin gelirini de aynı oranda artırmıştır. Yine hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarı asgari ücretin aylık net tutarının 1/3'ünden az olanlara bağlanan 65 yaş aylığı ve engelli aylıkları ile yine hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarı asgari ücretin aylık net tutarının 2/3'ünden daha az olanlara ödenen engelli bakım ücretinden yararlanacakların kapsamı da genişlemiştir ancak Kore ve Kıbrıs muharip gazilerimizden sosyal güvencesi olmayanlar ile sosyal güvencesi olanlara bağlanan aylıklar arasında büyük bir fark oluşmuştur. Zira 1005 sayılı Kanun'da, muharip gazilerimizden sosyal güvencesi olmayanlara net asgari ücret, sosyal güvencesi olanlara 6503 gösterge rakamı üzerinden şeref aylığı bağlanması düzenlenmiştir. Milliyetçi Hareket Partisi olarak muharip gazilerimizin şeref aylığının mutlaka eşitlenmesi ve artırılması görüşündeyiz. Bununla birlikte, şehitlerimizin anne ve

babalarının aylıklarının artırılmasını, şehit çocuklarının hepsine iş imkânı verilmesini, gazilerimize de ÖTV'siz araç alma imkânı verilmesini ve malul sayılmayan gazilerimize "gazi"lik unvanı ve haklar verilmesini gerekli görüyoruz.

Kanun teklifiyle, salgın sebebiyle yapılan kısa çalışma ödemelerinde hatalı işlemlerden dolayı hizmetleri Kuruma eksik bildirilen sigortalıların hizmetlerinin fiili duruma getirilmesine imkân verilmektedir.

Yine, kanun teklifiyle, Türkiye'de oynanacak 2023 UEFA Şampiyonlar Ligi Finali'yle ilgili olarak KDV istisnası ve vergi muafiyeti düzenlemeleri yapılmaktadır.

Değerli milletvekilleri, 2023 yılının ilk altı ayı için öngörülen yüzde 30 maaş artışından sayıları 20 milyonu bulan tüm emeklilerimiz ve kamu çalışanlarımız doğrudan yararlanacaktır. Elbette gönül ister ki daha yüksek artışlar yapılabilsin. Bütçe performansından sağlanan iyileşme doğrultusunda önümüzdeki dönemde de emeklilere ve memurlara refah payı verilmesine devam edileceğine inanıyoruz. Milliyetçi Hareket Partisi olarak vatandaşlarımızın ekonomik yararını gözeten, gelir ve ücret artışını sağlayan, enflasyona karşı koruyan her kararı elbette sonuna kadar destekliyoruz. Çalışanları, emeklileri, dul ve yetimleri sevindirecek her teklifin arkasındayız.

Son dönemde, asgari ücretin ve çalışanların asgari ücret kadar gelirinin vergi dışı bırakılması, memurlara yönelik ek gösterge düzenlemesi tarihî nitelikte adımlar olmuştur. Aynı şekilde, sözleşmelerin kadroya alınması ve emeklilikte yaşa takılanların mağduriyetinin giderilmesi çalışmaları da büyük önem taşımaktadır. Bunların yanında muhtara ve güvenlik korucularına verilen aylık tutar, net asgari ücret tutarına yükseltilmiş, tıp ve diş hekimliği fakültesi son sınıf öğrencilerine asgari ücret kadar aylık belirlenmiştir.

Konutta ve iş yerlerinde kullanılan elektrik ve doğal gazda indirimli kademeli tarifeye geçilmiş, ihtiyaç sahibi hanelere ilk defa elektrik ve doğal gaz tüketim desteği başlatılmış, elektrik faturalarında TRT payı ve Enerji Fonu kesintileri kaldırılmış, konutlarda ve tarımsal sulamada kullanılan elektrikte KDV yüzde 18'den yüzde 8'e indirilmiştir. Tarım destekleri artırılmış, tarımsal destekler gelir vergisinden istisna edilmiş ve beş yıllık kesintiler iade edilmiş, başta buğday ve şeker pancarı olmak üzere tarımsal ürün alım fiyatlarıyla çiftçimiz sevindirilmiş, kimyevi gübre ve karma hayvan yemi fiyatlarında indirim yapılmış ve 2023 Nisan sonuna kadar fiyatlar sabitlenmiştir.

Basit usule tabi 835 bin küçük esnaf gelir vergisinden istisna tutulmuş, gelir ve kurumlar vergisinde dördüncü geçici vergi dönemi kaldırılmıştır. Esnafımız ve çiftçimiz için uzun vade ve düşük faizle kredi kampanyası başlatılmış, takibe düşen kredi borçlarına tasfiye imkânı sağlanmıştır. Bu konuların tamamı Milliyetçi Hareket Partisinin milletimize verdiği sözler arasında yer almakta olup bir bir yerine gelmektedir.

Ayrıca, iddia edilenin aksine bütçe disiplininden de taviz verilmemektedir. Nitekim, yapılan vergi indirimlerine, toplum kesimlerine verilen desteklere ve aylıklarda sağlanan artışlara rağmen bütçe açığı 2022 yılının on bir ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 56 oranında azalarak sadece 20,4 milyar lira olarak gerçeğe düşmüştür.

Orta vadeli programda 2022 yılı için gayrisafi yurt içi hasılanın yüzde 3,4'ü oranında bütçe açığı öngörülmesine karşın yüzde 1 civarında bütçe açığı oluşması beklenmektedir. Yine, orta vadeli programda 2022 yılı için 131,4 milyar lira faiz dışı açık öngörülmesine karşın on bir aylık dönemde 272,2 milyar liralık faiz dışı fazla oluşmuştur.

Hazine nakit gerçekleştirmelerine göre de 2022 yılı nakit açığı 169,4 milyar lira; faiz dışı nakit fazlası 110,6 milyar lira olmuştur. Nakit açığı 2021 yılı rakamına göre 26,9 milyar lira artmakla birlikte 2020 yılındakine göre 12,5 milyar lira daha az gerçekleşmiştir.

Emeklilerimize, çalışanlarımıza, çiftçimize, esnafımıza, gençlerimize velhasıl tüm vatandaşlarımıza yönelik aylık ve gelir artırıcı düzenlemeler ve verilen müjdelere dolayı Sayın Cumhurbaşkanımıza yürekten teşekkür ediyoruz. Çalışma hayatındaki her meseleye el atan ve çözüme kavuşturma iradesini ortaya koyan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanımıza, Hazine ve Maliye Bakanımıza ve kıymetli bürokrat arkadaşlarımıza da teşekkür ediyoruz.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak “kabul” oyu vereceğimiz kanun teklifinin ülkemize ve milletimize hayırlar getirmesini niyaz ediyorum. Emeklilerin ve çalışanların artırılan aylıklarının bereketli olmasını diliyorum. Allah devletimize zeval vermesin. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Güzelmansur...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

49.- *Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Serinyol-Madenli yoluna ilişkin açıklaması*

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Başından beri takibini yaptığım, 2'nci yüzyılın ilk dev projesi olan, 9 ilçeyi denize bağlayacak, Antakya-Arsuz yolunu 75 kilometreden 55 kilometreye, süresini seksen dakikadan elli dakikaya düşürecek Serinyol-Madenli yolunun temelini geçtiğimiz cuma günü attık. Hatay Büyükşehir Belediye Başkanımız tarafından yapılan bu yolun bir an önce bitirilmesi için hem Serinyol tarafından hem de Madenli tarafından yani 2 yönlü olarak yapımına başlandı. Hatay Büyükşehir Belediye Başkanımız Sayın Lütfü Savaş'a bu yolun yapımı için teşekkür ediyorum ve tüm Hataylı hemşehrilerime hayırlı olsun diyorum.

Antakya-Samandağ yolunu, Antakya-Altunözü yolunu bitiremeyen, Edirne'den başlayıp Belen'e kadar gelen otoyolu Belen'de kesip sonraki 38 kilometreyi yapmayan Karayolları...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.28

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 18.39****BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ****KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Sevdâ ERDAN KILIÇ (İzmir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 48’inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş ve 62 Milletvekilinin Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4810) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 392) (Devam)

BAŞKAN – 392 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Şimdi Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sayın Garo Paylan.

Buyurun Sayın Paylan. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, yeni yıla da bir torba yasayla başladık. 2023 yılının ilk torbası ve bu yasama döneminin son aylarına girdik değerli arkadaşlar. Torbada ne var? Memur maaşları, emekli maaşları, en düşük emekli maaşı; orada bitiyor arkadaşlar. Peki, değerli arkadaşlar, emeklilikte yaşa takılanlara “2022 yılı sonuna kadar bu yasa çıkacak.” diye taahhüt ettiniz mi, etmediniz mi? Ettiniz. “Emeklilikte yaşa takılanlar yasası 2022 yılı sonuna kadar çıkacak, 1 Ocak itibarıyla uygulanacak.” dediniz mi, demediniz mi? Niye bu torbada yok arkadaşlar? Bunu Plan-Bütçe Komisyonunda sorduk. Milyonlarca emeklilikte yaşa takılan, emeklilik bekliyor. Niye bu torbada yok değerli arkadaşlar, niye yok? Bülent Turan açıkladı “Mart ayında olacak.” dedi. Niye Mart ayında oluyor arkadaşlar? “Seçime bir ay kala yapalım, milleti kandıralım.” Değerli arkadaşlar, sözünüzü tutun. “1 Ocak” dediniz, 1 Ocakta emeklilikte yaşa takılanlar uygulanmalıydı.

Başka ne yok bu torbada? Kredi Yurtlar Kurumuna borçlularla ilgili Sayın Cumhurbaşkanı ne dedi? “Yalnızca anapara” dedi, değil mi? “Yalnızca anapara.” dedi ama yasa nasıl çıkmış? Gecikme faizinin yerini gecikme zammı almış. Bunu ortaya koyduk “Yılbaşına kadar düzelteceğiz.” dediniz ama bakın, bu torbada yok. Kredi Yurtlar Kurumuna borçlu, milyonlarca gencimizin borcunun yalnızca anapara olması bu torbada yok arkadaşlar. Niye yok? Ben bunu, Plan-Bütçe Komisyonunda sordum. Niye yok arkadaşlar? İşinize öyle geliyor, değil mi? Bak, gençlere haciz geliyor.

Değerli arkadaşlar, bakın, bu yasama döneminin sonuna geliyoruz artık. Yaklaşık beş yıl önce seçildik, Cumhurbaşkanı da beş yıl önce seçildi, bizler de beş yıl önce seçildik. Siyasetin görevi nedir? Nedir bizim amacımız? Yurttaşlarımıza huzur ve refah vermek, daha fazla huzur, daha fazla barış ve daha fazla refah sağlamak. Size soruyorum: Bu dönem boyunca yurttaşlarımıza daha fazla huzur verdik diyebiliyor muyuz? Maalesef diyemiyoruz. Toplumsal barışı sağladık diyebiliyor muyuz? Hayır, diyemiyoruz. Peki, refah sağladık diyebiliyor muyuz arkadaşlar? Diyebiliyor musunuz bu beş yılın içinde biz refah sağladık? Bir kişi çıksın desin, alnını karışlarım.

Sayın Cumhurbaşkanı “Bana yetkiyi verin, Türkiye’yi uçuracağım.” dedi, değil mi? “Türkiye’yi uçuracağım.” dedi mi arkadaşlar? E, dedi.

KANİ BEKO (İzmir) – Uçurumdan aşağıya düştük.

GARO PAYLAN (Devamla) - Kimi uçurdu arkadaşlar, Sayın Cumhurbaşkanı, kimi uçurdu, kimi; işçiyi mi uçurdu, esnafı mı uçurdu, çiftçiyi mi uçurdu, memuru mu uçurdu? Hepsi “Perişanız.” diyor. Ama bakın, birilerini uçurdu, tablo burada. Bakın, kimleri uçurmuş Sayın Cumhurbaşkanı, değerli arkadaşlar. Tablo burada, bakın, değerli arkadaşlar, tek adam rejimine geçtikten sonra, özellikle epistemolojik heterodoks nöro ekonomi politikalarına geçtikten sonra... Bakın, bu tablo neyi gösteriyor, biliyor musunuz? Üretimden kim, ne pay alıyor, bunu gösteriyor. Değerli arkadaşlar, işte, bu epistemolojik heterodoks nöro ekonomi politikalarına geçtikten sonra kırmızı çizgi, patronların payını gösteriyor, patronlar yani yüzde 1. Bak, yüzde 1’in payı ne olmuş? Yüzde 40’tan yüzde 55’e yükselmiş! Kurt, böyle paylaşım yapar mı ya, kurt, kurt! Değerli arkadaşlar, işçilerin payı ne olmuş? İşçinin, memurun, emeklinin payı ne olmuş yani yüzde 99’un payı ne olmuş? Yüzde 40’tan yüzde 24’e gerilemiş! Kimi uçurmuşsunuz? Yüzde 1 uçmuş. Kim batmış? Yüzde 99; işçi, memur, emekli, çiftçi, esnaf batmış, baş aşağı gitmiş.

Değerli arkadaşlar, işte, bu şartlarda şimdi işçiyi, memuru, emekliyi ilgilendiren konuları konuşacağız. Bu epistemolojik heterodoks nöro ekonomi politikaları neye yol açtı arkadaşlar? Enflasyonu patlattı, değil mi? Peki, size sorarım: Yurttaşlarımız pek çok vergi ödüyor, en adaletsiz vergi nedir bu ülkede? Nedir en adaletsiz vergi? Enflasyondur değerli arkadaşlar, enflasyon. İşte, bu epistemolojik politikalar enflasyonu patlattı; işçinin, memurun, emeklinin alım gücünü aldı götürdü.

Şimdi, bu yasa ne diyor, biliyor musunuz arkadaşlar? Diyor ki: “Biz memurların, kamu emekçilerinin alım gücünü yerine koyacağız.” Öyle mi Sayın Bakan Yardımcıları? “Memurun, emeklinin alım gücünü yerine koyacağız.” diyor. Peki, değerli arkadaşlar, neye göre bunu yapacağız diyor? “Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) enflasyonu yüzde 64 açıkladı, ikinci altı ayında enflasyon yüzde 15-16; biz buna göre zam yapacağız.” diyor.

Değerli arkadaşlar, içinde alışıveriş yapan var mı bilmiyorum, ben kendi alışverişlerimi kendim yapıyorum. Geçenlerde Diyarbakır peynir pazarına gittiğimde de şunu gördüm: Geçtiğimiz yıl bu zamanlarda 30 lira olan peynirin 150 lira olduğunu gördüm. Bakın, 30 lira olan peynir, 150 liraya çıkmış. Yüzde kaç artmış peynir? Yüzde 500. Geçtiğimiz yıl 6 lira olan, bakın, 6 lira olan süt, şu anda 25 lira. Yüzde kaç artmış? Yüzde 400.

Peki, işçi, memur, emekli gıda dışında neye para harcıyor? Kirasını ödemeye çalışıyor, değil mi arkadaşlar? Kirasını ödemeye çalışıyor. Bakın, büyükşehirlerde geçtiğimiz yıl mütevazı bir ev 2 bin-3 bin lira, 4 bin liraydı. Şu anda büyükşehirlerde 8 bin liranın, 10 bin liranın altında oturulabilir ev yok. Yani kiraya yüzde 200 zam gelmiş. Hadi, buyurun. Nasıl “Enflasyon yüzde 64.” arkadaşlar?

Peki, yurttaşlarımız başka neye para harcıyor? Lükse, şatafata para harcamıyor sizin gibi; ulaşım için para harcıyor. Ulaşım maliyetlerine yüzde 200 zam gelmiş. Başka neye para harcıyor? Doğal gaz, elektrik, su, internet faturalarına para harcıyor; onlara da yüzde 150, yüzde 200 zam gelmiş. Yani işçinin, memurun, emeklinin, dar gelirlinin enflasyonu yüzde 150, yüzde 200’ken siz yüzde 64 üzerinden zam yapıyorsunuz değerli arkadaşlar ve diyorsunuz ki: “İkinci altı ay enflasyonu yüzde 16.” Bakın, Sayın Cumhurbaşkanı ne diyor, biliyor musunuz arkadaşlar? Sayın Cumhurbaşkanı diyor ki: “Bu yüzde 16’nın üzerine, ben, yüzde 13,5 da refah payını size lütfediyorum ve böylece yüzde 30 zam yapacağım ve böylece alım gücü kayıplarımızı karşılayacağım.”

Ben buradan tüm işçi, memur emeklilere sorarım: Yüzde 30 zam sizin alım gücü kayıplarınızı karşılar mı? Karşılama değerli arkadaşlar. Bakın, size söyleyeyim, kamu emekçilerine söylüyorum, bu zamlar sonrası en düşük memur maaşı kaç lira olacak, biliyor musunuz? 10.400 TL olacak arkadaşlar, 10.400 TL. Ben tüm milletvekili arkadaşlarımıza çağrı yapıyorum: Buyurun, 10.400 TL'yle bir ay geçinmeyi deneyelim. Çoğumuz kira veriyoruz -mal sahibi olanlar da var ama ben kira veriyorum-faturaları ödüyörüz, geçimimizi sağlamaya çalışıyoruz; hadi buyurun, 10.400 TL'yle geçinelim. Bakın, yoksulluk sınırı 26.500 TL, bu yüzde 30'luk zamdan sonra kamu emekçilerinin yüzde 99'u bu yoksulluk sınırının altında kalacak. Bu nasıl zam Sayın Erdoğan?

Sayın Erdoğan fermanı yazmış. Bakın, burada "tweet"ini atmış, ferman burada. "Memurlarımızın ve tüm emeklilerimizin maaş artış oranı yüzde 30 olarak uygulanacaktır." diyor arkadaşlar. Bakın "Uygulanmasını Meclise öneriyorum." demiyor, "Uygulanacaktır." diyor. Bu ne demektir? "Ferman" demektir. Şimdi, Sayın Erdoğan millettten kopmuş olabilir, kamu emekçilerinin hâlini bilmiyor olabilir. Alışverişi de yapmıyor, en son bir buçuk yıl önce alışveriş yaptı, abur cubur aldı. Bilmez sütün fiyatını, peynirin fiyatını Sayın Erdoğan ama milletin vekilleri sütün fiyatını da bilmeli, peynirin fiyatını da kirayı da faturaları da bilmeli. Şimdi, Sayın Erdoğan "Yüzde 30." diye fermanı yazmış ve fermanı bu şekilde Meclise göndermiş, 100'e yakın AKP'li milletvekili bu fermanı imzalamış. Değerli arkadaşlar, bu fermana söyleyecek sözünüz var mı? Yani Sayın Erdoğan "Yüzde 30 zam." dediğinde "Yüzde 30 yetmez Sayın Erdoğan. Yüzde 40, yüzde 50, yüzde 60 yapalım." diyecek bir milletvekili var mı içinizde? "10.400 TL'yle bir kamu emekçisi geçinebilir." diyen bir milletvekili var mı? Eğer değerli arkadaşlar, buna itiraz ediyorsanız şimdi sesinizi yükseltmelisiniz. Bak, biz HDP olarak ne diyoruz: Kamu emekçilerinin enflasyondan birikimli kayıplarını karşılamak için yüzde 100 zam yapalım. Yüzde 100 zam yapalım diyoruz ancak öyle alım gücü kayıplarını bir miktar karşılayabiliriz

Değerli arkadaşlar, diyeceksiniz ki "Kaynak nerede?" Öyle değil mi? "Kaynak yok." diyeceksiniz, kaynak bütçe tercihlerinde. Eğer ki aşırı güvenlikçi politikalara, savaşlara, yandaşlara para harcamazsak çok rahat bir şekilde kamu emekçilerine yüzde 100 zam yapabiliriz değerli arkadaşlar.

Değerli arkadaşlar, bakın, kamu emekçilerine yüzde 100 zam yapacağız dedik. Peki, kamudan emekli olanların maaşları ne olacak? Ben size söyleyeyim: En düşük memur emekli maaşı 7.900 lira olacak sevgili memur emeklileri. Bu zamdan sonra bakın, en düşük memur emekli maaşı 7.900 lira olacak diyorum. Ya, büyükşehirlerde 8 bin liranın, 10 bin liranın altında ev kalmamış, faturaları 2-3 bin lira olmuş, yalnızca mutfak masrafı 8.500 lira olmuş o da asgari. Memur emeklisine 7.900 lirayı reva görüyor bu vicdansız iktidar. Peki, siz neyi reva görüyorsunuz ey milletin vekilleri, siz neyi reva görüyorsunuz? Soru burada. Fermanı Sayın Erdoğan yazmış olabilir, padişahlar böyle vicdansız fermanlar yazabilirler ama buna karşı milletin vekilleri halktan yana tercihler kullanırlar ve o fermanı değiştirirler, daha yüksek zamlar yaparlar. En düşük memur emekli maaşının 7.900 lira olmasını siz vicdanınıza sığdırıyorsanız buyurun, buradan devam edin değerli arkadaşlar.

Bakın, size söyleyeyim: Ortalama memur emekli maaşı da 8.600 lira olacak. Ya, düşünebiliyor musunuz, milyonlarca memur emeklisinin ortalama maaşı 8.600 lira yani ocak ayındaki açlık sınırı kadar olacak yani memur emeklileri yalnızca mutfak masrafını karşılayabilecek ama kirasını öderse, faturalarını öderse açlığa mahkûm kalacak, değerli arkadaşlar.

Peki, gelelim emeklilere. Değerli arkadaşlar, emeklilere gelelim. Şimdi, Sayın Erdoğan bir ferman daha yazmış, buyurun size göstereyim. Bakın, Sayın Erdoğan "tweet" atmış, ferman yazmış "En düşük emekli maaşı 5.500 TL olacak." diyor, "Olsun diye öneriyorum." demiyor, "Olacak." diyor, fermanı yazmış, Meclise göndermiş, altına da "Recep Tayyip Erdoğan" diye imzasını atmış. Değerli arkadaşlar, şimdi, Sayın Erdoğan'ın emeklinin kombiyi çalıştıramadığından haberi yoktur, bilmez o. Yani bir eve

1.500-2 bin lira doğal gaz faturası geldiğinden haberi yoktur, emeklinin de kombiyi çalıştıramadığını, battaniyeyle oturduğunu bilmez Sayın Erdoğan ama milletin vekilleri bunu bilmeli çünkü bizler kapı kapı gezenleriz, emeklinin, işçinin, memurun hâlinde anlayanlarız. Bu anlamda, değerli arkadaşlar, siz Sayın Erdoğan'ın yazdığı bu "En düşük emekli maaşı 5.500 lira olacak." fermanına "uygundur" diyor musunuz, demiyor musunuz, bugün buna karar vereceksiniz arkadaşlar, bugün bunlara karar vereceksiniz.

Bakın, memlekette 2 kuyruk var, size söyleyeyim. Sayın Nebati'nin bu epistemolojik politikalarının sonucunda patronlar daha çok para kazandılar ve lüks araba kuyruklarında bekliyorlar biliyor musunuz? Lüks araba bayilerinde bir yıl kuyruk var. Gidin bir lüks araba bayisine, size "Kusura bakmayın, o kadar çok kuyruk var ki bir yıl sonrasına size tarih verebiliyoruz." diyor. Çünkü yüzde 1'i zenginleştirdiniz; yatlarda kuyruk var, lüks evlerde kuyruk var ama bir kuyruk daha var, o da yüzde 99'un yani büyük çoğunluğun yani emeklilerin kuyruğu; o da ucuz ekme kuyruğu değerli arkadaşlar. Şu anda memlekette bir ucuz ekme kuyruğu var, bir de lüks araba kuyruğu var.

Değerli arkadaşlar, şimdi, bu ferman yazılmışsa 5.500 lira, buna karşı milletin vekillerinin de söyleyeceği bir söz olmalı, demeliyiz ki: "Sayın Erdoğan, açlık sınırı 8.500 lirayken en düşük emekli maaşı 5.500 lira olmaz." Biz HDP olarak düşük emekli maaşının 8.500 TL'ye taşınmasını öneriyoruz. Diyeceksiniz ki: "Kaynak nerede ya?" Kaynak nerede, biliyor musunuz arkadaşlar? Bu gözlerinden ışık saçan Sayın Nebati var ya, kur garantili mevduat üzerinden 2022 yılında Merkez Bankası, hazine ve vergi üzerinden 250 milyar TL yoksulun vergisini zengine aktardı. Bundan vazgeçseydik 8.500 liraya rahatlıkla taşırđık. 2023 yılında da kur garantili mevduatla yoksulun vergisinden zengine 500 milyar TL aktaracak. Değerli arkadaşlar, eğer bundan vazgeçersek en düşük emekli maaşını 8.500 TL yapabiliriz. Biz tüm emeklilere de yüzde 100 zam yapılmasını öneriyoruz. Bunun için de kaynak var, emeklimizi perişanlığa sevk edemeyiz; buna saray sessiz kalıyorsa milletin vekilleri sessiz kalamaz.

Değerli arkadaşlar, şu anda size Türkiye Cumhuriyeti tarihinin en büyük yolsuzluğunu ilan edeceğim; bakın, iddiaıyla söylüyorum, Türkiye Cumhuriyeti tarihinin en büyük yolsuzluğu. Hani 3 milyar, 5 milyar, 10 milyar yolsuzluk buluyoruz ya, bunların hepsi hikâye; Türkiye Cumhuriyeti tarihinin en büyük yolsuzluğu TÜİK eliyle yapılmıştır. Türkiye İstatistik Kurumu yüzde 150 olan enflasyonu yüzde 64 olarak göstererek işçinin, memurun, emeklinin kursağından çalmıştır, alım gücünü çalmıştır, hem de trilyonlarca lira çalmıştır ve çaldığı bu trilyonlarca lirayı yüzde 1'e, patronlara aktarmıştır değerli arkadaşlar; bunu sizin vicdanınız kabul ediyor mu? Peki, Sayın Nebati ne diyor bu durumda? Hani çalınmış ya işçinin, memurun, emeklinin alım gücü; diyor ki: "Ya, asgari ücretliye, memura, emekliye ne verilse hakkıdır; fakire fukaraya vermek bereket getirir." Bakın, bunu dedi, diyebildi, böyle bir vicdansızlığa imza attı, diyor ki: "Fakire fukaraya vermek yani işçiye, memura, emekliye vermek bereket getirir." Yani fitre, zekât vermek gibi bakıyor meseleye. Değerli arkadaşlar, milletin vekilleri olarak bizler böyle bakabilir miyiz, böyle bakmak gibi bir hakkımız olabilir mi?

Sevgili memurlar, sevgili kamu emekçileri, sevgili emekliler, yurttaşlarımız, işçiler; cebinizden alım gücü çalınıyor, hırsız var, hırsız var, hırsız var! Hırsız olunca ne yaparsınız? İtiraz edersiniz, cebinizden 5 lira alınırsa canınız pahasına buna itiraz edersiniz. Bu duruma itiraz edin ama milletin vekilleri de buna itiraz etmeli, bu vicdansızlığa itiraz etmeli, bu soyguna, bu alım gücü hırsızlığına itiraz etmeli, "Yüzde 30'la alım gücü kaybı kapatılmaz, yüzde 100 zam yapmalıyız." demeli memura, emekliye, kamu emekçisine.

Değerli arkadaşlar, vicdanı kurumamış milletvekillerine soruyorum burada: Şimdi, tablo böyleyken yani yüzde 1, patronlar zenginleşmişken ve işçi, memur, emekli fakirleşmişken milletin vekilleri kimi teşvik ederler? Soruyorum size: Yani yüzde 1'i mi teşvik ederler yoksa yüzde 99'u mu teşvik ederler,

onlara mı destek olurlar, onun mu yanında olurlar? Bak, bu torbada bir madde var, ne diyor, biliyor musunuz? Ya, bu patronlar çok para kazanmış. Geçtiğimiz yıl kurumlar vergisi yüzde 300, yüzde 400 artmış yani çok para kazanmışlar, servetlerine servet katmışlar. Bu torbada nasıl bir madde var, biliyor musunuz? Diyor ki: “Bu patronlar çok kazanmış, bizim onları daha da teşvik etmemiz lazım. Asgari ücretliye karşılık ödenecek vergilerden patronlara 400 lira teşvik edeceğiz, işçi başına aylık 400 TL teşvik edeceğiz.” Ya, Allah’tan korkun be! Kuldand utanın be! Yani işçiler perişanlığa sürüklenmişken milletin vekilleri işçileri teşvik edeceğine, onların yanında olacağına patronlara teşvik veriyorlar. Değerli arkadaşlar, bu durumu siz vicdanlarınıza sığdırıyor musunuz?

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sığdıramıyoruz.

GARO PAYLAN (Devamla) – Yapmamız gereken nedir? İşçinin, memurun, emeklinin yanında olmaktır.

Peki, size sorarım: Bu vicdansızlar “Patronları daha fazla teşvik edeceğiz.” diyorlar ya, nereden teşvik etmeleri lazım? Hazineden, öyle değil mi? Yani hazinede kaynakları varsa patronları teşvik etmesi lazım. Ama daha katmerli bir vicdansızlığa nasıl imza atıyorlar, biliyor musunuz? Patronları işçinin parasıyla teşvik ediyorlar. İşsizlik Sigortası Fonu’yla teşvik ediyorlar. Şimdi, milletin vekilleri buna “evet” mi diyecek “hayır” mı diyecek? Hadi buyurun, soruyorum size. Bak, patronlar zaten servetine servet katmış, daha da fazla teşvik vereceğiz ve bu teşviki de İşsizlik Sigortası Fonu’yla yapacağız. Değerli arkadaşlar, bu durumu vicdanlarınıza sığdırmayın, buna “evet” demeyin. Bu büyük bir vicdansızlıktır ve ahlaksızlıktır; açıkça söylüyorum.

Değerli arkadaşlar, bizler Emek ve Özgürlük İttifakı olarak yola çıktık ve hakça bir paylaşım düzeni hayal ediyoruz, hakça bir paylaşım düzeni.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

GARO PAYLAN (Devamla) – Ve bu hakça paylaşım düzeninde hep beraber üreteceğiz, daha fazla üreteceğiz, doğayı katletmeden, emeği sömürmeden üreteceğiz ve hakça paylaşacağız değerli arkadaşlar. Tüm yurttaşlarımızı ekonomik güvenceye alacağız. Bütçe kaynaklarını yandaşlara değil, savaşımlara değil, saraylara değil, yoksullara, halka, emekçiye aktaracağız ve adil, hakça bir düzen kuracağız, toplumsal barışı sağlayacağız; işte bunun için yola çıktık. Sizleri de hakça yasalar çıkarmaya çağırıyorum.

Bakın gidiyorsunuz, bari giderken arkanızdan lanet okutmayın. Yüzde 30 zamlarla emeklinin, emekçinin, kamu emekçisinin enflasyondan doğan kayıplarını gideremezsiniz. Gelin, bu yüzde 30 zamları yüzde 100’lere çıkaralım; işçinin, memurun, emeklinin yanında olduğumuzu gösterelim.

Hepinize saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Baltacı...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

50.- *Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı’nın, Kastamonu’nun Taşköprü ilçesindeki Bükköy ve Yavuç Çayı Köprülerine ilişkin açıklaması*

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kastamonu’da 11 Ağustos 2021 ve 28 Haziran 2022 tarihlerinde meydana gelen sel felaketinin özellikle köylerimizde neden olduğu mağduriyetler hâlen devam etmektedir. Tarımsal üretim ve hayvancılıkta Kastamonu’muzun en önemli ilçelerinden olan Taşköprü’müzün Karşı, Bük, Aşağıçit, Yukarıçit ve Kızılcaören köylerinde yaşayan vatandaşlarımızın her gün kullanmak zorunda olduğu

Bükköy Köprüsü yıkılmış, Yavudçayı Köprüsü ise yıkılmak üzeredir. Hemşehrilerimiz kış bastırıp sular yükselmeden Yavudçayı Köprüsü'nün bir an önce onarılmasını, Bükköy Köprüsü'nün ise kalıcı olarak yapılmasını beklemektedir. Verdiğimiz vergiler, bu ülkenin kaynakları yandaşa değil, vatandaşa, köylerimizin ihtiyaçlarına harcanmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Şahin...

51.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Hatay'ın Adalet Bakanlığından taleplerine ilişkin açıklaması

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Seçim bölgem Hatay'ın Erzin ve Samandağ ilçelerine adliye binası yapılması konusunda Adalet Bakanlığına talepte bulunduk. Erzin için Mayıs 2020'de ihale edileceği, Samandağ için de “Hemen yapacağız.” denilmişti ancak hâlâ bir girişimde bulunulmadı, yatırım planlarına alınmadı.

Dörtüyl Adliyemizde de ağır ceza mahkemesi yok. Dörtüyllü vatandaşların gitmek zorunda kaldığı İskenderun Adliyesindeki ağır cezalarda da aşırı yoğunluk yaşanmakta. Dörtüyl Adliyesinde ağır ceza mahkemesi kurulmasını talep ediyoruz.

Aynı şekilde, Antakya Adliyesinde ticaret mahkemelerinin iş yükü çok ağır, burada da acilen ticaret mahkemesi kurulması gerekmektedir.

AKP, Hatay'ın dertleriyle dertlenmiyor, biliyoruz. Usanmadan halkımızın mağduriyetlerini Meclise taşıyıp sesleri oluyoruz, kulaklarını tıkıyorlar. Gerekli adımları atın artık diyoruz.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Orhan Işık...

52.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, kanser tedavisi gören 6 yaşındaki Yusuf Kerim'e ilişkin açıklaması

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Teşekkürler.

Türkiye'de terörle mücadele terörü AKP eliyle devam ediyor. 2 milyona yakın yurttaş terör soruşturmasından geçirildi, bunlardan biri de Gülten Sayın ve cezaevinde. 6 yaşındaki oğlu Yusuf Kerim ağır bir kanser hastası, sayenizde en çok ihtiyacı olduğu süreçte annesiz. Tıbben son zamanlarını yaşadığı söylenen Yusuf Kerim'in annesinden ayrı bırakılması hiçbir hukuk ve vicdanla izah edilemez. Adalet Bakanlığını işgal edenler, adalet değil zulüm dağıtıyorsunuz. Bu kadar mı vicdanlarınızı yitirdiniz? 6 yaşındaki Yusuf'un suçu ne ki bu işkenceyi reva görüyorsunuz? 6 yaşında ağır hasta bir çocuğa en iyi ilaç anne kucağı, şefkati ve sevgisidir. Sessiz kaldığımız her dakika Yusuf'un zamanı azalıyor, acısı büyüyor. “Ben annemi istiyorum.” çığlıklarına kulaklarınızı kapatıp belki de son günlerini yaşayan Yusuf'a daha fazla zulmetmeyin; infaz ertelensin, Yusuf özlemine çektiği annesine kavuşsun.

BAŞKAN – Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.05

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 19.30****BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ****KÂTİP ÜYELER: İshak GAZEL (Kütahya), Sevda ERDAN KILIÇ (İzmir)**

BAŞKAN – Sayın Milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 48’inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş ve 62 Milletvekilinin Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4810) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 392) (Devam)

BAŞKAN – 392 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Bülent Kuşoğlu.

Buyurunuz Sayın Kuşoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Sıra sayısı 392 olan Kanun Teklifi üzerinde grubum adına söz aldım.

Değerli arkadaşlar, Meclisin seçim havasına girdiği bir dönemdeyiz. Tabii, herkes, milletvekilleri ağırlıklı olarak kendi gelecekleriyle ilgili olan durumu gözden geçirmeye çalışıyor, görmeye çalışıyor. Konular böyle dönemlerde farklılaşıyor, onun için Meclis sıraları da tenhalaşıyor. Ancak çok önemli konular da maalesef bugünlere kalmış vaziyette. Bu kanun teklifiyle, önümüze gelecek olan birkaç kanun teklifiyle çok önemli konuları ele alacağız, değerlendireceğiz. Bugün de milyonları ilgilendiren, Türkiye’nin emeklileri ile kamu çalışanlarını ilgilendiren, ailelerini ilgilendiren, dolayısıyla en az yarısını ilgilendiren bir kanun teklifiyle ilgili olarak görüşmelerimiz var. Onun için önemsememiz lazım, onun için dikkatimizi bu konuya daha fazla hasretmemiz lazım.

Şimdi, size şöyle bir soru sorayım da giriş yapayım: Sizce yürütme erkinin bir ekonomi politikası var mı? Var aslında, bir ekonomi politikası var ancak bu ekonomi politikası “Seçime kadar bu işi götürelim, seçime kadar gidelim, ondan sonrası Allah kerim.” politikası. Böyle bir politika olmaz tabii ki. Bir program söz konusu değil, bir programdan yoksun yürütme erki maalesef.

Şimdi, böyle bir iddiada bulununca örneklerini de vereyim. Mesela, 2022’nin Orta Vadeli Programı’nda (OVP) gayrisafi millî hasıla 7 trilyon 880 milyar olarak görülmüştü. Şimdi, yıl sonu itibarıyla -henüz açıklanmadı ama- 14 trilyonu geçecek yani yüzde 100’e yakın bir farklılık söz konusu olacak. Bir bütüncül ekonomi programı olan idarenin, bir hükümetin, kabinenin böyle bir hata yapmaması lazım yani gayrisafi millî hasılda yüzde 100’e yakın bir hata var mesela. Mesela, ticaret açığı 2022 için 51 milyar dolar olarak öngörülmüştü, yıl sonu hedefleri 110 milyar dolar olarak ancak tutabildi, 110 milyar dolar; bu, cumhuriyet tarihinin en büyük açığı. Mesela, cari açık 18,6 milyar dolar olarak öngörülmüştü, o da 50 milyar dolara yaklaştı.

Şimdi, hedefler şaşıyor, bir bütüncül program yok, kâğıt üzerinde olsa da bunu uygulama iradesi yok çünkü her şey seçime endeksli götürülmeye çalışılıyor. Böyle bir anlayışla da başarılı bir ekonomi programının olması mümkün değil. Dolayısıyla kamu çalışanları için, emekliler için getirilmeye çalışılan bu düzenlemelerde de başarısızlıklar var; hem kamu çalışanları için hem emekliler için iyi bir düzenleme yapılmamış vaziyette hem de ekonomi açısından, ülke açısından, ülke hazinesi açısından, ülke ekonomisi açısından çok kötü bir düzenleme yapılmış vaziyette maalesef. (CHP sıralarından alkışlar) Ülke dengeleri bozulmuş, ekonomik dengeler bozulmuş. Ekonomi, denge demektir, beklenti demektir. Dengeler altüst olunca maalesef sıkıntılar da baş göstermiş.

Bir de değerli arkadaşlarım, konunun usulle ilgili olan bölümü var, bunu da özellikle kayıtlara girmesi açısından değerlendirmek istiyorum, dikkatinize sunmak istiyorum. Şimdi, daha önceki Anayasa'da, referandum öncesi, 2018 öncesi, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi öncesi Anayasası'nda, bir, kanun teklifleri vardı, şimdiki gibi milletvekilleri tarafından veriliyordu; bir de kanun tasarıları vardı, bu da hükûmetten geliyordu. Hükûmet tarafından çıkarılması uygun görülen kanunlar hükûmet tarafından doğrudan Meclise geliyordu. Sonuç olarak, kanunu Meclis yapar, Parlamento yapar, yasama erki yapar; kanunu burası yapıyordu ama ihtiyaç olan kanunlar da oradan bildiriliyordu, tasarıyla bu tarafa aktarılıyordu.

Şimdi, bugün değerlendirmekte olduğumuz emeklilerle ilgili, kamu çalışanlarıyla ilgili kanun teklifine bakalım. Biliyorsunuz, referandumla yeni Anayasa'da kanun tasarısı kaldırıldı. Dediler ki: "Güçler ayrılığı ilkesi uygulanacak, kesinlikle yürütme erkinden kimse, hiçbir bakan yasama erkine gelmeyecek, Meclise gelmeyecek. Kesin bir ayrılık söz konusu olacak, hiçbir şekilde yasama erkine karışılmayacak." Şimdi, bu, akla mantığa uygun değildi, itiraz ettik ama maalesef kabul edilmedi o tarihte, bugünlere geldik. Şimdi, görüyorsunuz, Sayın Cumhurbaşkanı mevcut mevzuata göre bir değerlendirme yaptı, işte, enflasyon oranı, refah payı vesaire önce yüzde 25'lik bir artış açıkladı, ondan sonra tepkiler söz konusu oldu, Sayın Cumhurbaşkanı ertesi gün, yirmi dört saat bile geçmeden bu zam oranını yüzde 30'a çıkardı ve yüzde 30 olarak buraya geldi. Şimdi, buradaki irade bunu yüzde 30 olarak öngörmedi, altında imzası olan milletvekillerinin hiçbirisi de bunu böyle öngörmedi. Bu doğrudan idareden gelen bir teklif, olması gereken de odur. Yürütme erki, adı üzerinde, iş yaparken ihtiyacı olan kanunları, mevzuatı saptar. O saptamaya göre ihtiyacı olanı belirler, buraya gönderir, burası kanunu çıkarır. Yasama erki kanunu yapar ama ihtiyacı belirlemesi gereken, kanun ihtiyacını belirlemesi gereken yer de işle doğrudan, bizatihi uğraşan yürütme erkidir, normali odur; normali, gerçekten de idareden buraya bu tür tekliflerin gelmesidir, doğrusu o. Doğrusu yapıldı ama Anayasa'da, bu Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminde böyle bir şey yok, illa milletvekili verecek önergeyi. E, o zaman gerçek bir iş yapılmamış oluyor; milletvekilinin iradesi değil de hükûmetin iradesi, yürütme erkini iradesi geçerli olmuş oluyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Muvazaalı işlem.

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – Hukukta buna "muvazaa" denir. Kaba olarak söylemek istemiyorum muvazaanın öbür türlü, halk arasında ne anlama geldiğini ama yapılan iş gerçekçi bir iş değil, doğru bir iş değil, yanlış bir iş. (CHP sıralarından alkışlar) "Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi" diye getirdiğiniz sistem böyle bir sistem. Hâlbuki doğrusu, daha önceki sistemde anlattığımız şekilde, ihtiyacı saptayan yürütme erkini nasıl bir ihtiyaç içerisinde olduğunu buraya bildirmesi, bir kanun teklifiyle gelmesi -"tasarı" deniyor ona- buranın da tartışması, konuyu masaya yatırması, ilgili kurumu masaya yatırması, ondan sonra da hem denetim görevini hem de yasama görevini yerine getirerek bu kanunu çıkarmasıydı, doğrusu o ancak görüyoruz ki bu şekilde kanun yapmak çok çok yanlış, sıkıntılı bir iş hâline gelmiş vaziyette. Hani, biz bu beş seneyi geçirdik, bir tecrübeye sahip olduk, bu tecrübeyle

bundan sonraki dönemde Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin, bu kanun çıkarma şeklinin devam etmemesi gerekir diye özellikle bunu anlatmak istedim, bu son örneklerden bir tanesi. Önümüzde “EYT” gibi bir düzenleme daha söz konusu olacak, onda da aynı şekilde idarenin ancak saptamasıyla, tespitleriyle uygulamaya geçebilecek bir konu yine bir milletvekilinin ya da bir milletvekili grubunun teklifiyle gelecek. Ne kadar yanlış olduğunu görüyorsunuz. Bundan sonraki sistemde inşallah, bunu düzeltmek, önce milletin iradesiyle, seçmenin iradesiyle, arkasından bizlerin iradesiyle nasip olacaktır diyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, bir de işin şu yönü var: Ekonomik durum kötü, dünyada da kriz var, bizde de kriz var ama bizdeki kriz dünyadaki krizin kat kat fazlası. Bizde esaslı bir kriz var, buhran olarak nitelendirebileceğimiz boyutlarda bir kriz söz konusu. Dünyadaki krizin, dünyadaki enflasyonun kat kat üzerinde sıkıntılarımız, sorunlarımız var ama bu kadar sorunlu, sıkıntılı bir dönem geçirmekte olmamıza rağmen tabii bir seçim söz konusu ama seçim ekonomisini de aşan bazı uygulamalar var, buna da dikkatinizi çekmek istiyorum. Şimdi, mesela Sosyal Güvenlik Kurumu 2023 yılında hazineden ne kadar destek alacak, yardım alacak? Hazineden SGK’ye 582 milyar destek gelecek. EYT’yle beraber, bu kanunla beraber çok çok fazlası söz konusu olacak, 1 trilyon lirayı bulacak. Şimdi “Bunu yapmamız lazım...” Evet, bunları yapıyoruz ama bir taraftan da bu kurumlara da bu sistemi de bunun geleceğini de düşünmek zorundayız. Buna ilişkin hiçbir şey yapılmış vaziyette mi değerli arkadaşlar? Yok. Yani primlerin artışıyla ilgili, sosyal güvenlik reformu hazırlanmasıyla ilgili, aktif-pasif oranıyla ilgili hiçbir hazırlık var mı? Yok. O zaman nasıl olacak? Yani “Biz bu işleri yapıyoruz...” Anladım, önümüzde de bir seçim var, hiçbir iktidar seçim sırasında sıkmaz, tasarruf etmez, seçim ekonomisi uygular ama buradaki, seçim ekonomisini de aşmış, yıkım ekonomisine dönüşmüş vaziyette. Sonuçta bu ülke bizim ülkemiz, biz bu ülkede yaşayacağız; geleceğimizi de çocuklarımızın geleceğini de düşünmek zorundayız.

Bakın, daha önce de anlattım, burada da anlatma gereği hissediyorum, onun için söylüyorum: Kasıma kadar 20 milyar açık vermiştik bütçemiz. Aralıkta bir kanun çıkardık, ilave olarak 473 milyar lira borçlanma yetkisi aldı iktidar. 473 milyar lira aralığın sonlarında çıktı, 20’li günlerinde çıktı, Resmî Gazete’yi tam hatırlamıyorum. Yani o tarihten sonra 473 milyar lira borçlanacak mı 2022 için? Yok. Bunun çoğu 2023’te borçlanılacak yani seçimler için borçlanılacak bir meblağ olacak, aktarılacak 2023’e. 2023’teki bütçe açığı ne kadar? 659 küsur milyar lira, 473 milyar lira da buradan -bunun önemli bir kısmı, 400 milyar liraya yakın 2022’den gelecek- 1 trilyonu geçecek borçlanma, 2023 için seçim öncesi kullanılacak borçlanma 1 trilyonu geçecek; bu, ülke için aynı zamanda yıkımdır değerli arkadaşlar. Bunları düşünmek zorundayız, bunların karşılığının olması gerekir bir kere. Karşılığı nasıl olacak? Altı ay önce yaptığımız ek bütçede olduğu gibi enflasyonla olacak. Enflasyon nedir? Halktan alınan, halkın ezilmesi suretiyle halkın gırtlığından alınan meblağlardır; devlet yönetiminin yanlış yapılması, ekonomi yönetiminin yanlış olması sonucu alınan meblağlardır. Yine, o şekilde alınacak, bunun karşılığı böyle olacak ama bunlar doğru değil, bunlar ülkeye hayır getirecek işler değil maalesef; işin bu tarafını da görmemiz lazım. Yani seçimler sırasında aşağı yukarı 1 trilyon lira da ilave bir borçlanma hakkı elde etmiş vaziyette iktidar, bunu veriyoruz; bununla beraber, ülkeye çok büyük sıkıntılar da gelecek demektir. Dediğim gibi, karşılığı hiçbir şekilde bir reform yapılarak bulunmuş değil.

Peki, biz bunları yapmak zorunda mıyız? Yapmak zorundayız. Şimdi, 14 milyona yakın emekli, dul ve yetim var aylık alan; EYT’yle beraber de 2 milyon 250 bin geleceği söylenmişti yani 16 milyonu bulacak emekli, dul ve yetim aylığı alanlar. Aileleriyle birlikte bu 40 milyon civarında bir nüfusun bu konuyla ilgilendiğini gösteriyor. Demek ki 40 milyona yakın kişi yani Türkiye nüfusunun yaklaşık

yarısı bu konuyla ilgili, bugün çıkarmaya çalıştığımız kanunla ilgili. Tabii ki onlar hakları olan bu meblağları almak zorundalar çünkü enflasyon altında ezilmiş vaziyeteler, sıkıntılardır.

Biliyorsunuz, biz, geçmiş dönem enflasyonuna göre bazı saptamaları yaparak geleceğe yönelik ödeme yapıyoruz, alacaklarını ona göre hesaplıyoruz. Ve maalesef, TÜİK'in enflasyonu yanlış hesaplaması nedeniyle, maalesef bunu böyle yapması nedeniyle, sonuç olarak emekli, dul ve yetimler ile kamu çalışanları enflasyon altında eziliyor. Enflasyon -biraz önce söylediğim gibi- sonuçta kötü yönetimlerin sonucudur, yapılan yanlış işlerin sonucudur. Bunun sonucu olarak kamu çalışanları, emekli, dul ve yetimler maalesef eziliyor, ücretliler eziliyor.

Bugün Türkiye'de yüzde 50'nin üzerine çıkmıştır asgari ücret alanlar, hiçbir ülkede böyle bir durum söz konusu değil değerli arkadaşlar. Bir Almanya'da, İngiltere'de yüzde 5'tir asgari ücret alan çalışanlarda, ücretlilerde; bizde yüzde 50'yi geçmiş vaziyette. Bu, çok sıkıntılı bir dönemde olduğumuzu gösteriyor maalesef, çok sıkıntılı bir gidişat olduğunu gösteriyor. Ki bununla ilgili olarak da şu rakamları vereyim ben: Mesela 2002'de... 2002 yılı en kötü yıldır cumhuriyet tarihinde, ekonomi yönünden ele alındığında 2002 en kötü yıldır. Yirmi yıldan beri de hep 2002 baz alınarak kıyaslamalar yapılmıştır. 2002'de asgari ücret 184 lira iken, bakın, 184 lira iken en az emekli aylığı 252 liraydı yani asgari ücretin yüzde 37 üzerindeydi; 2002 yılında bile en az emekli aylığı asgari ücretin yüzde 37 üzerindeydi. 2022'de asgari ücret 5.500 liraydı, en az emekli aylığı 3.500 liraydı yani yüzde 57 de altındaydı. 2023 için bu kanunla getireceğimiz düzenlemeyle, biliyorsunuz, asgari ücret 8.500 lira, en az emekli aylığı 5.500 lira olacak; yüzde 35 altında olacak. Bakın, kıyaslayınca 2002'nin bile çok çok çok altında kalıyor. 2002'de asgari ücret 184 lirayken en az emekli aylığı 252 liraydı; çok büyük bir farklılık var. Bu, gittikçe, ücretliler açısından durumun kötü olduğunu, ücretlilerin ezildiğini gösteriyor. Ya, diyeceksiniz ki "Nereden verilsin bu para? Yani iktidarın da Hükûmetin de devletin de belli bir kaynak var elinde." Arkadaşlar, kur korumalı mevduat hesabı için verilen para bu sene içerisinde -tam açıklanmadı ama- aşağı yukarı 100 milyar lira hazine den giden, 100-130 milyar Merkez Bankasından giden, 130 milyar kambiyo kârlarından vazgeçilen bir meblağ olarak alıyorum, 40 milyar da vazgeçilen tevkifat olarak alıyorum, aşağı yukarı toplam 300 milyara yakın yapıyor, 300 milyar.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Bunlar tefecilere çalışıyor Başkan.

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – E, peki, bu ne kadar tutuyor, vereceğimiz bütün bu meblağlar ne kadar tutuyor? Emeklilere ve kamu çalışanlarına ilave vereceğimiz bu yüzde 30 yükün toplamı nedir? 259 milyar, 260 milyar bile değil. 260 milyar bu tutuyor, 300 milyar kur korumalı. Emekli, dul ve yetimleri ve kamu çalışanlarını dikkate alın, en az 20 milyon, aileleriyle birlikte 50 milyon yapıyor; bakın, deminki sadece emeklilerdi, kamu çalışanlarıyla birlikte 50 milyonu ilgilendiriyor.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Bunlar hep zengine çalışıyor, zengine!

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – Türkiye'de kur korumalı mevduat hesabı olan 1 milyon kişi var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

1 milyon kişiye verdiğimiz para, geçen senenin parasıyla 300 milyar, bu senenin parasıyla emekli, dul ve yetimlere ve kamu çalışanlarına verilecek olan 260 milyar. Görüyor musunuz? Bu sene kur korumalı mevduat böyle devam ederse, geçen seneki gibi dolardaki artış yüzde 50 olursa gelecek sene bu meblağ 1 trilyona bile yaklaşabilecek.

Diğer taraftan, yine bu kanunda İstanbul'da yapılacak olan UEFA'yla ilgili 2 şampiyona var, 2 final var. Türkiye'de oynanmasından mutluluk duyarız tabii ki fakat Türkiye basit bir ülke değil, Katar gibi rüşvet vererek kendisinde şampiyonaların düzenlenmesini isteyecek bir ülke değil, gönüllü olarak Türkiye'ye gelmeleri lazım, gelebilirler de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – Çok teşekkür ederim Başkanım.

Yani bu tür şampiyonaların Türkiye'de, Katar'da olduğu gibi rüşvetle değil de gönüllülük esasıyla olmasını arzu ederdik.

Ben bu vesileyle hepinize saygılar sunuyorum.

Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Şahısları adına Muğla Milletvekili Sayın Süleyman Girgin.

Buyurunuz Sayın Girgin. (CHP sıralarından alkışlar)

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bir ülke düşünün ki asgari ücret işçi tarafının karşı çıkmasına rağmen açlık sınırı seviyesinde belirlenmiş olsun, emekli aylıkları asgari ücretin binlerce lira aşagısında kalsın, işsizler için kurulan fondan işverenler faydalansın; bir ülke düşünün ki iktidarın yarattığı ekonomik krizin küfesi yine halkın omzuna yüklenmiş olsun. İşte, değerli arkadaşlar, ne yazık ki 2023'ün ilk günlerinde ülkemizin acı gerçeği budur.

Değerli milletvekilleri, teklif henüz Meclise sunulmadan önce, partili Cumhurbaşkanı tarafından, memurların ve emeklilerin maaşlarında artış oranı önce yüzde 25 olarak ilan edildi. Memurlar ve emekliler tepki gösterip Genel Başkanımız “Yetmez.” deyince hemen ertesi gün bu müjdeye yüzde 5 daha eklendi; öngörülen artış yüzde 30'a çıkarıldı. Sosyal taraflar yok sayılarak “ben, kendim ve şahsım”ın kararı Meclise dayatıldı, “Tek adamın hikmetinden sual olunmaz.” denilmeye yine devam edildi, üyelerini tenzih ediyorum, yandaş sendika da bunu alkışladı. Sayın Erdoğan bir yılda soğanın yüzde 315, limonun yüzde 203, şekerin yüzde 165 zamlandığını bilmiyor mu? Bal gibi biliyor. Memura, emekliye, dul ve yetime yüzde 30 zam yeter mi? Vergi, harç ve cezalara yüzde 123 zam; memura, emekliye yüzde 30 zam; almaya gelince sokak enflasyonu, vermeye gelince tabela enflasyonu. Çok net ortada; ücretlilerin, çalışanların, işçilerin ve memurların, emeklilerin, işsizlerin, kısacası bu halkın sizden bir beklentisi kalmamıştır.

Değerli milletvekilleri, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Bilgin bir paylaşım yaptı, 2023 asgari ücretini cumhuriyet tarihinin en yüksek asgari ücreti olarak gösteren bir tablo paylaştı; 2023 yılı asgari ücretini 2022 Aralık ayı döviz kuruna bölerek bir hesap yapmış, 455 dolar bulmuş, bunu da en yüksek asgari ücret olarak söylemiş, tablo burada. Sayın Bakana bir uyarıda bulunmak istiyorum: En yüksek asgari ücret dedikleri ücret 455 dolar, 2013 yılında 451 dolar asgari ücret yani on yılda sadece asgari ücret 4 dolar artmış. Sayın Bakan, o hesap öyle yapılmaz, o hesap şöyle yapılır: Yapmanız gereken doları orta vadeli programda veya Merkez Bankasının öngörülerindeki 2023 dolar tahminine bölmektir. Kur tahminleri tutarsa 2023 yılı asgari ücreti, orta vadeli programa göre 395 dolar, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası beklentisine göre 373 dolar. Demek ki neymiş? Aslında, asgari ücret artmamış, azalmış.

Değerli milletvekilleri, Bakanın verdiği bu bilgiler çok yanıltıcı; bunu burada herkesle paylaşmak istedim. Çok açık ki 2023 yılı için belirlenen asgari ücretle işçi ve ailesinin kirayı geçtim, faturayı geçtim, sadece mutfak harcamasını bile karşılaması mümkün değildir. Zaten yetersiz ve düşük belirlenen bu asgari ücret ortadayken en düşük emekli aylığının asgari ücretten 3 bin lira daha az belirlenmesi ve bunun müjde olarak sunulması emeklilerle alay etmek değil de nedir? Kolaysa emekli maaşıyla siz yaşayın. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, emekli aylığı gerçeğine daha yakından bakalım: 2002’de en düşük emekli aylığı 257 TL, asgari ücret 184 TL; asgari ücretin yüzde 40 üzerinde. 2023 yılına gelelim, en düşük emekli aylığı 5.500 TL, asgari ücret 8.506 TL yani asgari ücretin yüzde 35 altında; bu da emekli aylığı gerçeği.

Bir de bu konuda somut örnek vermek istiyorum: Bakın, bu, otuz yıl infaz koruma memurluğu yapmış bir vatandaşımızın ücret bordrosu, emekli bir vatandaşımızın; Aralık 2022 tarihinde maaşı 6.200 lira. Ocakta ne olacak bu maaş? 8 bin lira olacak yüzde 30 zamlı birlikte. Şöyle çevirelim: Emekli maaşı aslında artmadı, azaldı arkadaşlar. Aralık 2022’de 6.200 lira olan bir emeklinin maaşı, asgari ücretin 700 lira üzerindeydi. Ancak, Ocak 2023’te yüzde 30 zamlı 8 bin TL olan emeklinin maaşı, asgari ücretin ne kadar altına düşüyor? Tam 500 lira altına düşüyor. Demek ki emekli maaşı aslında artmadı, azaldı.

Ey iktidar, senin görevin, emeklilerin yıllar boyu akıttıkları alın terinin karşılığını almalarını sağlamak değil midir? Peki, siz ne yapıyorsunuz? Sosyal devletin sosyal niteliğini ortadan kaldırmakla meşgulsünüz. Seçim geliyor diye kesenin ağzını açar gibi yapmakla kurtulamayacaksınız.

Ey emekliler, Komisyonda, en düşük emekli aylığı asgari ücret seviyesine çekilsin dedik; AKP’li ve MHP’li vekillerin oylarıyla reddedildi, hepimiz bilin. En düşük emekli aylığının asgari ücret düzeyinde olması yetmez, emekli aylıkları artış oranı en az asgari ücret kadar olmalı ve bundan sonraki artışlarda TÜFE ve büyüme oranının tamamı dikkate alınmalıdır. (CHP sıralarından alkışlar)

İkinci olarak, emeklilik sisteminin en büyük sorunu intibaktır. Prim ödeme gün sayıları ve çalışma süreleri eşit olmasına karşın, 2000 yılı sonrasında ve öncesinde emekli olanlar arasında büyük bir eşitsizlik vardır. BAĞ-KUR ve SSK emeklileri arasında çok büyük eşitsizlik vardır. Ey emekliler, Bay Kemal’in sözü var; hiç meraklanmayın, halkın iktidarında intibak yasası çıkacak. (CHP sıralarından alkışlar)

Üçüncüsü: Biliyoruz, emekliler en büyük kazığı AKP döneminde yedi. 2008 yılında çıkarılan bir yasayla aylık bağlama oranı yüzde 65’ten yüzde 50’ye düşürüldü. Aylık bağlama oranı da mutlaka yükseltilmelidir.

Dördüncü olarak, emeklilerin bayram ikramiyeleri mutlaka güncellenmelidir. Ey emekliler, Komisyonda bir önerge daha verdik, bayram ikramiyeleri asgari ücret kadar olsun dedik. Yine, AKP’li ve MHP’li vekillerin oylarıyla reddedildi. Sadece bunlar mı? Hayır. Komisyonda, Cumhuriyet Halk Partisi olarak emeklilere ve kamu emekçilerine ekim ve şubat ayları arasında 2 bin lira yakacak yardımı yapılsın dedik. Yeniden değerlendirme oranı yüzde 123 baz alınarak kamu emekçilerine yüzde 30 değil yüzde 81,8 zam yapılsın dedik. AKP ve MHP milletvekillerinin oylarıyla reddedildi. Teklifte, iş yerlerine işçi başına 100 lira olan asgari ücret teşviki 400 liraya çıkartılıyor arkadaşlar. İşçi kardeşlerim, Komisyonda, İşsizlik Fonu’ndan son üç yılda işsizlere 23 milyar lira işsizlik ödeneği verilirken, işverenlere 58 milyar lira teşvik verildi, işverene destek verecekseniz bütçeden verin dedik. Kısa çalışma ödeneği verilen sürelerde işveren ücret ödemiyor, sigorta primi bildirmiyor; bu bakımdan kısa çalışma ödeneği dönemlerinde işçinin sigortası yatmıyor. Pandemi döneminde kısa çalışma ödeneği alanların

emekliliğe yansiyacak uzun vadeli sigorta primleri İşsizlik Sigortası Fonu'ndan ödensin dedik. Yine, AKP ve MHP'li vekillerin oylarıyla reddedildi.

Değerli milletvekilleri, 7 milyon emeklinin çalışmak zorunda kaldığı bir ülkede emekliler, asgari ücretin katbekat altında aylıklarıyla yaşam mücadelesi veriyorsa, emekliler, kara kışın kapıyı çaldığı bugünlerde kışı soğukta ve karanlıkta geçiriyorsa iktidar, emeklileri hak sahibi yurttaş olarak görmüyor demektir. Kendileri ve aileleriyle birlikte insan onuruna yaraşır bir aylık talep eden 14 milyon emekli ve hak sahibi yurttaş yalnız değildir, haksız da değildir. İktidar ekonomik krizin küfesini işçinin, emekçinin, emeklinin sırtına yüklemekte ısrarcı ise işçi, emekçi ve emekli de iktidara direnişçi olmakta ısrarcıdır. İşçilerin, emekçilerin, emeklilerin kemerini daha da sıkarken sermayeninkini gevşetenlerin dönemi sona erecektir.

Kanunların işçiler, emekçiler, emekliler için yapılacağı, adaletin ve eşitliğin yaşama geçirileceği yarınlar yakındır diyor ve bir kez daha hatırlatmak istiyorum: Saltanat kayığınızı su almaya başladı, batıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

SÜLEYMAN GİRGİN (Devamla) – Sicilinizde şu yazacak: “Adaletsiz, israf düşkünü, kibirli, faiz baronlarından, 5’li çetelerden taraf olan bir iktidar.” Böyle hatırlanacaksınız. Biz de tarafız; işçiden tarafız, emekçiden tarafız, emekliden tarafız; biz, halktan, halk için bütçeden, halk için kanundan tarafız. Halkın emeğinden geçinenleri, insan onuruna yaraşır yaşam hakkına göz dikenleri tarihin tozlu sayfalarına mahkûm edeceğiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahısları adına ikinci konuşmacı Ankara Milletvekili Sayın Orhan Yegin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ORHAN YEGİN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun teklifinin geneli üzerinde konuşmak üzere şahsım adına söz almış bulunuyorum. Aziz milletimizi ve onu temsil eden Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Kıymetli milletvekilleri, gün boyu konuşan hatipler, kanun teklifi üzerine konuşan hatipler kanun teklifinin maddeleri üzerine söz alırken biraz partimize dönük -elbette siyasi eleştiriler olur, yapılanlara karşı elbette beğenilmeyen taraflar olur, eksik bulunan taraflar olur- AK PARTİ'nin sermayenin temsilcisi olması gibi, işte, az önce konuşan hatibin “Şöyle anılacaksınız, böyle anılacaksınız.” dediği gibi, işçi düşmanı olmak gibi, çalışanın, emeğin karşısında durmak gibi, hep sermayeyi korumak gibi bizim katılmadığımız birtakım ithamlarda bulundular. Tabii, bunları kabul etmemiz zinhar mümkün değil çünkü AK PARTİ, kurulduğu zaman, sessiz milyonların sesi, kimsesizlerin kimsesi olma iddiasını ortaya koydu -Komisyonda da mevzu oldu, orada da söyledik- ve çevreyi merkeze taşıma, merkez tarafından, merkezdeki yerleşikler tarafından çevrenin uzun yıllar kendisinden mahrum edilen hizmetleri ve haklarını çevreyle buluşturmak gibi bir derdi olan ve onları merkeze taşıyarak bir nevi devlet ile milleti barıştıran, buluşturan bir siyaset güdeceği iddiasını ortaya koyarak milletin karşısına çıktı. Millet bu iddiayı ortaya koyan lidere ve onun etrafında şekillenmiş kadrolara güvendi, emaneti teslim etti ve emaneti alan o kadrolar, o lider ve bugün Cumhur İttifakı olarak devam ettiğimiz bu birliktelik yirmi küsur yıldır milletin yüzünü güldürmeye devam etti. Cenab-ı Allah’a sonsuz şükürler olsun. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Ve bunu yaparken... Şimdi, az önce, hatip tarafından “Sosyal devlet olan, Anayasa’da ‘sosyal devlet’ yazan devletin sosyal özelliği ortadan

kaldırıldı.” denildi. Kime denildi bu? İktidara geldiği zaman 4 kaleme, başlıkta ödenen sosyal yardımları bugün 50 kaleme çıkaran yani fakirleşen vatandaşın...

YÜKSEL MANSUR KILINÇ (İstanbul) - Fakirleşen halkı kabul ediyorsunuz yani!

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Fakirlik arttı, fakirlik!

ORHAN YEGİN (Devamla) – ...veyahut da devletin halkın fakirleşmesinden dolayı bütçeyi artıran değil, hassasiyeti arttığı için, vatandaşın omzundaki yükü devlet olarak daha fazla paylaşması gerektiği, vatandaşa ram olan bir siyaset anlayışının gereği için daha önce 4 kaleme, 4 başlıkta ödenen sosyal yardımları bugün 50 kaleme çıkardık, neyi sayarsanız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Bunlar maharet değil, yoksulluğu kaldırın, yoksulluğu!

ORHAN YEGİN (Devamla) – Yani çocuğu askerde olan anneye, babaya destek olmaktan tutun da kronik hastalığı olan hastalara ödenen aylık ücretlere kadar, gıda yardımına kadar, doğal gaz desteğine kadar birçok alanda 50 kaleme, 50 başlığa çıkaran bir devlete, sosyal devlet kimliğini tahkim eden bir iktidara “Siz Anayasa’daki ‘sosyal devlet’ hükmünü ortadan kaldırdınız.” demek bence doğru bir tespit değil, bir haksızlık; bunun altını özellikle çizmek istedim.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – İnsafsızlık!

ORHAN YEGİN (Devamla) – Kıymetli milletvekilleri, şimdi, bakınız, şu kanun teklifinde yer alan, altı aylık, işverene verilen 400 TL’lik asgari ücret desteğini “Siz işverenden tarafsınız, işte bakın, işverenin geliri şu kadar artmış, bilmem çalışanın geliri bu kadar düşmüş.” tablosu üzerinden “İşvereni destekliyorsunuz.” diye sunmak, meseleyi, aslında yapılmak isteneni ya bizim anlatamadığımız ya da duyanın, o konuşanların tam olarak anlamadığı anlamına gelir.

2016’da ilk asgari ücrete destek çıktı.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) - Kılıçdaroğlu sayesinde olmuştu.

ORHAN YEGİN (Devamla) – O zaman asgari ücret de 900 küsurlardan 1.300 liraya gelmişti ve bu ani artıştan dolayı bir işsizlik oluşabilir, bu ani artış bir işsizlik durumu oluşturabilir diye, oluşturmasın diye o zaman 100 TL’lik bir destek verilmişti ve o zaman o 100 TL brüt asgari ücret üzerinde yüzde 6’ya tekabül ediyordu ve bu on iki ay boyunca verilerek devam etti.

Şimdi, bakınız, biz geçen sene asgari ücret desteği olarak aylık 100 TL para ödedik. Şimdi, biz, bunu, bugün bu kanun teklifiyle 400 TL’ye çıkarıyoruz, doğru ama altı aylığına, haziran dâhil, ocaktan hazirana kadar altı aylığına çıkarıyoruz yani $6 \times 4 = 24$; 2.400 lira altı ay boyunca işverene bu anlamda bir ücret desteği veriyoruz. Neden? Her ne kadar biz yetersiz bulsak da biz daha fazla yapılması için gayret ve çaba ortaya koysak da asgari ücretteki bu artıştan bir işsizlik riski oluşmasından da bütün piyasalarda, herkeste bir kaygı oluştuğu için o ilk altı aylık dilimde bir 400 TL’lik destekle bunu önleyelim diyoruz; yıllık 2.400 TL’ye geliyor.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – 70 sente muhtaç ettiniz; günlüğü 70 sente geliyor Orhancığım.

ORHAN YEGİN (Devamla) – Geçen sene verdiğimiz aylık 100 TL üzerinden hesap etsek 1.200’ü 2.400’e çıkarıyoruz yani 2 katı bir desteğe çıkarmış oluyoruz. İlk geldiği sene, yüzde 6 üzerinden yapmış olsaydık bunun bugün her ay 600 TL verilen bir destek olması gerekirdi. Dolayısıyla, bunun üzerinden “İşvereni koruyorsunuz.” “İşvereni kolluyorsunuz.” “Siz işverenin kârını arttırmaya çalışıyorsunuz.” demek, Türkiye’de ücret artışlarından yahut da dünyadaki işte, resesyon endişelerinden, bunun bizim ülkemize yansıma durumlarından kaygıyla bir işsizlik durumu oluşmasın, bir işten çıkarmalar oluşmasın diye verilmiş bir destek olduğunu atlamak demek. Artı, bakınız, bu desteği almanın, bu destekten yararlanmanın en önemli şartı, cari ay bir önceki yılın aynı ayına kıyaslandığında bir önceki yıl aynı

ayda çalıştırılan işçi sayısı 1 tane bile altına düşse işveren bu destekten yararlanamayacak. Yani işten çıkarmaların önüne geçmek üzere ortaya konulmuş ve çerçevesi çizilmiş bir teşvikten bahsediyoruz.

Şimdi, yine kanun teklifi görüşülürken işte, “Yüzde 50 arttı, yüzde 20 arttı, yüzde 30 arttı.” gibi altı ay önceki rakamlar alınarak verilen rakamlar doğrudur, belki yanlış kullananlar da olmuştur, hepsini dinlemedim. Ama bakınız, yıllık bazda baktığımız zaman, 2022 Ocak ayında en düşük memur maaşı 6.364 iken -yuvarlama rakam 6.400 iken- 2023 Ocak ayı için ödenecek en düşük memur aylığının 11.400 liraya çıktığını yani yüzde 80’lik, geçen sene ocak ile bu sene ocak arasında yüzde 80 oranında bir artış yapıldığını görüyoruz.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) - Hangi memur emeklisi Orhan Bey bu?

ORHAN YEGİN (Devamla) – En düşük, en düşük memur aylığı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 11.400

ORHAN YEGİN (Devamla) – Şimdi, asgari ücrete geldiğimiz zaman, 2022 Ocak ayı için uygulanan asgari ücretin 4.250 TL’den, bugün 8.500 TL’ye yani yüzde 100’lük bir artışa geldiğini görüyoruz. En düşük emekli maaşının ise biraz daha pozitif ayrımcılık yapılarak 2022 Ocak ayında 2.500 TL iken, bugün 5.500 TL’ye yani yüzde 120’lik bir artışa getirildiğini görüyoruz. “Bunlar yeterlidir kardeşim.” diyen varsa veya benim üslubumdan böyle bir şey anlıyorsanız ben arkadaşlarımı temsil edemiyor, yanlış bir cümle konuşuyorum demektir veya içinde “Bunlar yeter kardeşim.” gibi anlayan varsa bizim söylediğimizi anlamıyor demektir. Biz bunları elbette yeterli bulmuyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Önerge verin, artıralım.

ORHAN YEGİN (Devamla) – Biz bunları elbette yeterli bulmuyoruz ama biz daha fazlasını ortaya çıkarabilmek için, daha fazlasını çalışanımıza, işçimize, memurumuza sağlayabilmek için hep beraber gece gündüz çalışıyoruz. Bir yandan bu ülkeyi paçalarından tutup aşağıya çekmeye çalışan terör örgütleriyle uğraşarak, bir yandan bu ülkeye kötülük etmeye çalışan başka başka örgütlerle uğraşarak, bir yandan bu ülkeyi yolundan etmeye çalışan her türlü zihniyetle mücadele ederek, bir yandan demokrasimizi güçlendirmeye çalışarak, bir yandan yatırımları artırmaya çalışarak, istihdamı artırmaya çalışarak, bir yandan petrol arayıp Karadeniz’de bulup gazı bulmaya çalışarak, Gabar Dağı’nda terörü bitirip petrol çıkarmaya çalışarak, bir yandan Akdeniz’de hakkımız olduğu hâlde bizden gizlenen, bizden kaçırılmaya çalışılan o hidrokarbon aramalarına müdahale ederek yani hem paçalarımızdan tutup bizi aşağı çekmeye çalışanlarla mücadele ederek hem de içeride ve dışarıda bu ülkeyi küçük düşürmeye çalışan hamlelere karşı yatırımlarla ve mücadelelerle büyük bir mücadele ortaya koyarak hem de savunma sanayimizi güçlendirerek hem de petrolümüzü, gazımızı arayarak, bularak hem de ülkenin dört bir tarafına devletin sunduğu bütün hizmetleri ki pandemide dünyanın süper ülkeleri maske bulamazken biz tarlasında çalışan Ahmet amcanın ayağına sağlık ordumuzu gönderip “Ahmet amca, senin aşın gelmiş ve yaptırımamışsın.” diyerek, milletin ayağına giden bir devlet inşa ederek bunları başarmaya çalışıyoruz, bunları hayata geçirmeye çalışıyoruz. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Cenab-ı Allah’a sonsuz şükürler olsun, biz milletimize ne yapsak, biz çalışanımıza, ücretlimize, emeklimize ne sağlasak “Yeter.” demeyi kendisine yakıştırmayacak, bundan utanacak, bundan hicap edecek bir siyasi hareketiz ve bir ittifakız. Ve sadece bundan hicap etmekle kalmayıp milletin standardını yükseltmek için gecesini gündüzüne katıp el ele verip omuz omuza verip...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Kimin standardı yükseldi Orhan Bey ya, kimin standardı yükseldi?

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ORHAN YEGİN (Devamla) – ...memleketi ve milleti büyüterek o büyümeden, o oluşan refahtan toplumun bütün kesimlerine, başı açığına örtülüsüne, eteği kisasına, çarşaf giyenine, namaz kılanına, binamaz olanına, oruç tutanına, bayramdan bayrama, seyrandan seyrana iftar edene de, camiye gidene, kiliseye gidene, cem edene, ibadet eden kim varsa hiçbir ayırım yapmadan...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ne zaman?

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Hepsini yoksullaştırdınız.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Cemevlerine sanayi elektriği tarifesi uyguladınız ya!

ORHAN YEGİN (Devamla) – ...Güneydoğu'ya da Şırnak'a da Van'a da Tekirdağ'a, Çanakkale'ye, Antalya'ya, Çamlıdere'ye de Akseki'ye de her yere hizmet götürün; oy alsın almasın, kendisine oy vermiş vermemiş her yere hizmet götürüp memleketin içerisindeki bölgesel farklılıkları ortadan kaldırmaya ant içmiş bir hareket, bir ittifak ve bir siyasetiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bu düzenlemenin hayırlara vesile olmasını ve çok daha güzel düzenlemeleri yapacak imkânı, fırsatı bu millete ram olmayı kendisine temel felsefe edinmiş siyasete nasip etmesini Cenab-ı Allah'tan niyaz ediyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bir kısa söz talebim var.

BAŞKAN – Sayın Özel...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

53.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Ankara Milletvekili Orhan Yegin'in 392 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, Orhan Başkan bizim çok değer verdiğimiz bir isim; konuşmasının son bir dakikasında -son bir dakikasını çok beğenerek, çok dikkatle takip ettim özellikle- Adalet ve Kalkınma Partisinin ülkeyi getirdiği durumdan ülkeyi çıkaracak olan bundan sonraki cumhuriyet hükümetinin nasıl olması gerektiğini tarif etti, biz de bunu taahhüt ediyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş ve 62 Milletvekilinin Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4810) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 392) (Devam)*

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, soru-cevap işlemi bulunmamaktadır.

Şimdi, sisteme giren 10 sayın milletvekiline yerlerinden söz vereceğim.

Sayın Gürer...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

54.- *Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, AKP'nin yanlış tarım politikalarına ilişkin açıklaması*

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Süt yeminin 50 kilosu 400 lira, yoncanın 1 tonu 3.500-4.000 lira, samanın 1 tonu 2.000-2.500 lira, küspenin 1 tonu 2 bin lira, silajın 1 tonu 2.000-2.500 lira, kaliteye göre fiyatlar değişiyor. Yem fiyatları uçtu, ahır giderleri arttı, zorunlu süt ve gebe inek, düveler kesime gitti, hayvan sayısı azaldı ve et fiyatları patladı. Ete dokuz günde 3 kez zam geldi, ciğerin kilosu 200 lira, kuyruk yağının 120 lira, İstanbul'da kıymanın kilosu 200 lira, kuşbaşı 220 lira oldu. Kasabın da gideri uçtu, çoğu kasap bu fiyatla

dahi kazanmadığını söylüyor. Emekli ne yapsın, vatandaş ne yapsın, besici ne yapsın? AKP'nin yanlış tarım politikaları her kesimin canına okudu, üretene mağdur etti, tüketeni alamaz kıldı, et fiyatlarıyla da et, ülkede ne yazık ki yoksulların yemeği durumundan çıktı, uzak fiyatlara erdi.

BAŞKAN – Sayın Altaca Kayışoğlu...

55.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, emeklilerin, engellilerin, stajyer ve çıraklık mağdurlarının beklentilerine ilişkin açıklaması

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Kendi alacağına yüzde 123 zam yaparken emekliye, memura yüzde 30 zam yapan iktidara sesleniyorum: Emekliler adalet istiyor, intibak yasası bekliyor. Engelliler ÖTV'siz araç için mevcut limitin ihtiyaçlarını karşılamadığını söylüyor ve limit yerine daha objektif kriter olabilecek D segmentin üzerinde araç alma hakkı istiyor. Emekliler 2002'de asgari ücretin üzerinde maaş alırken şimdi asgari ücretin çok altında maaş alıyor ve en düşük maaşın asgari ücret düzeyine çıkarılmasını istiyor. Stajyer ve çıraklık mağdurları EYT kapsamına alınmak istiyor. Eğer, kaynakları faiz lobilerine, kur korumalı mevduat sahiplerine ve döviz garantili ihaleler alan 5'li çeteğe ayırmak yerine, milyonlarca işçiye, emekliye, gence ayırırsanız bütün milletin derdi çözümler diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

56.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, yirmi yıllık AKP iktidarının sonunda eğitim sisteminin çöktüğüne ve öğretmenlerin kölelik ücretleriyle çalıştırıldığına ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkürler Başkan.

“Bana bir harf öğretmenin kırk yıl kölesi olurum.” AKP'liler Hazreti Ali'nin bu sözünü zaman zaman kullanırlar. Yirmi yıllık AKP iktidarının sonunda geldiğimiz nokta, çökmüş bir eğitim sistemi ve kölelik ücretleriyle çalıştırılan öğretmenler. Bırakın harf öğretmenlere köle olmayı, en kutsal mesleklerden biri olan öğretmenliği kölelik düzeyine indiriniz. Kadrolu, sözleşmeli, ücretli; çeşit çeşit öğretmenlikler yaratıldı. Kadrolu öğretmenlerimiz köle gibi çalıştırılırken ücretli öğretmenlerimiz kölelikten beter şartlara mahkûm edildi. “Mühendisler de atanamıyor ama böyle ağlamıyorlar.” diyen, kendisine cumhuriyetin 100'üncü yılında 100 bin öğretmen talebini bir buket çiçekle ileten genç öğretmenin uzattığı çiçeği kabul etmeyip kulağını kaşıyan bir Millî Eğitim Bakanından bir şey beklemek hata olur.

Bizim iktidarımızda, öğretmenler, hak ettikleri şartlarda, hakları olan maaşlarla ve tamamı kadro olarak çalıştırılacaklardır. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Sümer...

57.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Millî Eğitim Bakanlığının özel okullar için belirlediği zam oranının sınırına ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Memura, emekliye yüzde 30 zam oranı açıklanmasına rağmen, Millî Eğitim Bakanlığı özel okulların zam oranının sınırını yüzde 65 olarak belirledi. Eğitim sistemindeki aksaklıklar, öğretmen atamalarında yaşanan torpil iddiaları, yetersiz derslikler, kalabalık sınıflar gibi etkenlerden dolayı veliler, çocuklarını bütçelerinin yettiği özel okullara göndermek istiyor. Bir örnek vermek gerekirse, memleketim Adana'da orta düzeyli bir özel okulun aylık taksiti 5 bin lira civarındadır. Yüzde 100 burslu okuyan çocukların bile artık -okul- kırtasiye, servis, yemek, kıyafet ücretleri 55 bin Türk lirası etmektedir. Bakanlığın özel okulların zam oranı için açıkladığı yüzde 65'lik rakam yeniden gözden

geçirilerek aşağı çekilmelidir; aksi hâlde, özel okullarda eğitime devam eden milyonlarca çocuğumuz okula gidemez duruma gelecektir. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ataş...

58.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, araç muayene ücretlerine ilişkin açıklaması

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Araç muayene ücretlerine 2023 yılında yüzde 122 zam gelmiştir. Küçük araç muayenesi 507 liradan 1.137 liraya, büyük araç muayenesi 685 liradan 1.528 liraya, traktör ve motorlu bisiklet muayenesi 258 liradan 575 liraya, egzoz muayenesi ise 110 liradan 180 liraya çıkmıştır. Sadece on beş-yirmi dakika süren ve zorunlu tutulan bu işlem için bu fiyatlar çok yüksektir; vatandaşa bakım, onarım, tamir, değişim gibi hiçbir hizmetin sunulmadığı bu işin maliyeti de oldukça düşüktür. Vatandaşın zorunlu ihtiyaçlarını karşılamadığı, akaryakıtta gelen zamlar yüzünden aracına dahi binemediği bu dönemde bu ücret ve zamlar gözden geçirilmeli ve tekrar düzenlenmelidir. AKP iktidarı vatandaşın cebinden elini çekmelidir. Zira, yirmi yıllık iktidarının sonucunda vatandaşın cebinde bir şey kalmamıştır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın İlhan...

59.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, ilaç krizine ilişkin açıklaması

METİN İLHAN (Kırşehir) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sağlık sisteminde hâlihazırda devam eden sorunlara ek olarak gün geçtikçe derinleşen bir ilaç kriziyle de Türk toplumu karşı karşıya kalmıştır. Geçen hafta Kırşehir'de hastaneyi ve eczaneleri ziyaret ettim ancak karşılaştığım manzara hiç de Sayın Bakanın ve Hükûmetin söylediği gibi değildi. Antidepresanlardan antibiyotiklere, ateş düşürücü şuruplardan kulak damlalarına varana kadar birçok ilaca ulaşmakta büyük sorun olduğuna tanık oldum. Bakınız, hastalarımız zaten günlerce muayene randevusu beklemekteyken bir de bunun üstüne ilaca ulaşamama sıkıntısı yaşayınca inanın insanların canı çok sıkılmaktadır. Ziyaretlerim esnasında birçok vatandaşımızla bu durumu konuştum ve çok sert bir şekilde dile getirilen şikâyetlerin oldukça fazla olduğunu gördüm.

Buradan toplum sağlığı açısından çok önemli bir konumda olan, ilaç politikalarında yanlışlara devam eden ve bizi tamamen ithalata bağlı hâlde bırakan iktidara sesleniyorum: Geçici seçim şovlarınızı bir kenara bırakın ve acilen ilaçta yaşanan bu krizi çözün.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Şevkin...

60.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, kapsam dışı kalan sözleşmeli personel için yeni bir düzenleme yapılmasının şart olduğuna ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Cumhurbaşkanının açıklamasına göre kamuda çalışan 520 bin sözleşmeli personelin 424 bini kadroya geçebilecek. Düzenleme henüz Meclise sunulmadı ve sözleşmeliler kadro haklarına kavuşmayı bekliyor. Geriye kalan 96 bin sözleşmeli çalışan ise bu kapsam dışında tutulacak. Sözleşmeli olarak istihdam edilenlerden kısmi zamanlı ve proje bazlı çalışanlar, askerî personel, akademik personel, KİT personeli, sanatçılar, Meclis danışmanları, Sağlık Bakanlığı yöneticileri ile personelinin tamamı sözleşmeli olan kurumlarda çalışanlar kadroya geçiş kapsamı dışında kalacak. Düzenlemenin anılan kurumlarda çalışan 96 bin sözleşmeli personeli de kapsamı için yeni bir düzenleme yapılması şarttır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kayan...

61.- *Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan'ın, İstanbul Belediye Başkanını görevden almak için yapılanlara ilişkin açıklaması*

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İsmi “adalet”le başlayan ve “kalkınma”yla biten AKP ülkede ne adalet bıraktı ne de kalkınma. 2019’da İstanbul, Ankara, Adana, Antalya gibi büyük illerimizdeki belediyelerin kaybı canlarını pek yakmış olacak ki 13 bin farkı içlerine sindiremedikleri için bir sandıktan çıkan 1 zarfın içindeki 4 oydan sadece 1 tanesini geçersiz sayıp yeniden seçime gittiler. Bu seçimde 800 bin fark yiyince canları çok fena yandı ki İstanbul Belediye Başkanını görevinden almak için artık bin bir dalavere, bin bir dümen, bin bir adaletsizliğe başvurdular. Önce “ahmak” lafını tutturdular “Yok, bana demedi, memurlara dedi. Böyle dedi, böyle dedi...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Tutdere...

62.- *Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Gerger Devlet Hastanesine diyaliz ünitesi açılması gerektiğine ilişkin açıklaması*

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gerger ilçemizdeki diyaliz hastalarının çektiği çileden söz etmek istiyorum. Gerger ilçemiz Adıyaman'ın en uzak ilçelerinden bir tanesi. İlçeyi Kâhta'ya ve kent merkezine bağlayan yolların fiziki koşulları çok kötü. Diyaliz hastaları bu kötü yol koşullarında her gün seyahat etmek zorunda kalıyor. İktidar yetkilileri Gerger Devlet Hastanesine diyaliz ünitesi açılması için sürekli söz verdiler ancak bu sözlerin gereği yerine getirilmedi, hastaların çilesi devam ediyor.

Ben buradan Sağlık Bakanlığına açıkça çağrı yapıyorum: Gerger Devlet Hastanesi'ne diyaliz ünitesinin kurulması için gerekli çalışmaları bir an evvel yapın, hastalarımızın çilesine son verin diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Orhan Işık...

63.- *Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, dul ve yetimlerin, engellilerin ve BAĞ-KUR'luların 392 sıra sayılı Kanun Teklifi'nde olmadıklarına ilişkin açıklaması*

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bir sorum vardı. Bu düzenlemede dul ve yetimler yok, engelliler yok, BAĞ-KUR'lular yok. Sanırım iktidar, bu vatandaşları yurttaş olarak görmüyor çünkü bu insanlar yapılan zam oranlarının dışında tutulmuş. Hâlen bu ülkede bin lirayla geçinmek zorunda kalan BAĞ-KUR emeklileri var. Bu insanlara yapılacak olan yüzde 30'luk zamlarla bu insanlar en fazla 1.300-1.500 lirayla geçinmek zorunda kalacak. İnsanları açlığa, sefaletle mahkûm etmiş bir iktidar, burada çıkıp bütün yurttaşlara eşit davrandığını söylüyor, hizmet götürdüğünü söylüyor. Açlık sınırının altında, sefalet sınırında yaşayan bu insanlarla ilgili ne zaman bir düzenleme yapılacak? Bu insanlar açlığa, sefaletle mahkûm mu edilecek?

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) *KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- *Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş ve 62 Milletvekilinin Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararıyla Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4810) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 392) (Devam)*

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Özel...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

64.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri Mehmet Ali Kumbuzoğlu'nun babasının vefatına ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, biraz önce Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri Sayın Kumbuzoğlu'nun babasının vefat ettiği haberini aldık, sosyal medyaya da yansıdı, kendisi de durumu bizimle paylaşmış. Uzun süredir tedavi görüyordu, yoğun bakımdaydı, biz de elimiz erdiğince yakından takip etmeye çalışıyorduk. Bu habere üzüldüğümüzü ve ailenin acısını paylaştığımızı ifade etmek isterim. Merhuma Allah'tan rahmet, acılı ailesine de Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak başsağlığı diliyoruz.

BAŞKAN – Sayın Zengin...

65.- *Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri Mehmet Ali Kumbuzoğlu'nun babasının vefatına ilişkin açıklaması*

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, Genel Sekreterimiz Sayın Mehmet Ali Kumbuzoğlu'nun babalarının vefatı haberini aldık. Grubumuz adına ben de kendisine başsağlığı diliyorum ve babasına Allah'tan rahmet diliyorum. İnsanın hangi yaşta olursa olsun ailesini, annesini, babasını kaybetmesi çok zor. O sebeple tekrar üzüntülerimizi belirtmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Oluç...

66.- *İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri Mehmet Ali Kumbuzoğlu'nun babasının vefatına ilişkin açıklaması*

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bizler de HDP Grubu olarak Sayın Kumbuzoğlu'na başsağlığı diliyoruz. Merhuma Allah'tan rahmet diliyoruz, aileye de başsağlığı ve sabır diliyoruz.

BAŞKAN – Sayın Bülbül...

67.- *Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri Mehmet Ali Kumbuzoğlu'nun babasının vefatına ilişkin açıklaması*

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim.

Biz de Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri Sayın Mehmet Ali Kumbuzoğlu'na ve ailesine başsağlığı diliyoruz, vefat eden babalarına da Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Koncuk...

68.- *Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri Mehmet Ali Kumbuzoğlu'nun babasının vefatına ilişkin açıklaması*

İSMAİL KONCUK (Adana) – Biz de İYİ Parti Grubu olarak Genel Sekreterimiz, Devlet Personel Başkanlığından da çok yakından tanıdığım Sayın Kumbuzoğlu'nun babasına Yüce Allah'tan rahmet diliyoruz. Kumbuzoğlu ailesine başsağlığı diliyoruz. Allah rahmet eylesin.

XI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- *Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimettulah Erdoğan'ın, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri Mehmet Ali Kumbuzoğlu'nun babasının vefatına ilişkin konuşması*

BAŞKAN – Divan olarak Sayın Genel Sekreterimizin acısını paylaşıyor, vefat eden babasına da Allah'tan rahmet diliyor, aileye de sabırlar niyaz ediyoruz.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş ve 62 Milletvekilinin Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4810) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 392) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi birinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

Birinci bölüm 1 ila 5'inci maddeleri kapsamaktadır.

Birinci bölüm üzerinde söz isteyen, İYİ Parti Grubu adına Erzurum Milletvekili Sayın Muhammet Naci Cinisli.

Buyurunuz Sayın Cinisli. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakan Yardımcıları, değerli bürokratlar; ben de sizleri saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında, bendeniz de Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreterimiz Sayın Kumbuzoğlu'na ve değerli ailesine başsağlığı dilerim; merhum babalarına da Allah rahmet eylesin, makamı cennet olsun.

3 farklı kanun ve 1 kanun hükmünde kararnamede değişiklik yapan yeni bir torba kanun teklifini görüşüyoruz. 14 milyon emeklimizi, 5 milyona yakın kamu çalışanımızı ilgilendiren, yüksek enflasyondan muzdarip milletimizin rahat bir nefes almak için beklediği teklifi görüşüyoruz. Alelacele getirilmesi bir yana, böylesine önemli bir teklifin Komisyon görüşmeleri esnasında “etki analizi” adı altında tek sayfalık bir çalışmanın dağıtılmış olması, hazırlıksız, gayriciddi sunumu konuya çözüm için değil, seçim yatırımı için yaklaşıldığının en önemli göstergesi. Seçimden öncesi yaşadığımız bu süreç AK PARTİ'nin samimiyet testidir. Önümüzde bir erken seçim ihtimali belirmeseydi, yumurta kapıya dayanmasaydı, bir ay önce kanunlaşan bütçede dahi, AK PARTİ'nin aklına gelmeyen, yetersiz bulduğumuz bu iyileştirmeler önümüze gelir miydi, birbirimize sormamız lazım.

Yetersiz ve eksik bulduğumuz kanun teklifinde milletimizin haklı talepleri doğrultusunda yaptığımız değişiklik önerileri ise Komisyon görüşmelerinde Cumhur İttifakı'nca maalesef reddedildi. AK PARTİ, ülkemizi maruz bıraktığı ve mahkûm ettiği hayat pahalılığı karşısında milletimize yapılan kısıtlı artışları lütuf gibi görüyor; kendilerini sanki milletin patronu gibi konumlandırıyorlar. AK PARTİ siyasilerinin bilinçaltılarının yansıması olan çok sakıncalı ve sağlıksız bulduğum bu durumun aksine, siyasi iktidar asla ve asla kendilerini milletin patronu olarak göremez. Milletvekilleri milletimizin hizmetkârları olarak seçilmişlerdir ve bu amaçla görev ifa etmektedirler. İktidar milletvekillerinin kendilerini patron olarak değerlendirmeleri, aziz milletimizin verdiği emanetin kutsiyetini ve mahiyetini anlamamış olmalarıdır. Ayrıca, tükenmişliğin bir tezahürü olan, 2023 yılında hâlâ 2001, 2002, 2003 yılları rakamlarından devamlı bahsetmek AK PARTİ'nin bugünü izah etmekte zorlandığını gösteriyor. Tükenmiş iktidar, gelecek projeksiyonu yapma kabiliyetini yitirmiştir.

Aslında, 2021 yılı sonundan beri talimatla düşürülen politika faiziyle birlikte rakamların pek bir değeri kalmadı, politika faizi oldu politikacı faizi. Çin modeli-Türk modeli bocalaması sonrası dengeler altüst edildi. Ekonomik rakamlar kontrolden çıktı, bu nedenle rakamlar üzerinde afaki konuşuyoruz aslında. Bilime, akla ve mantığa aykırı olarak uygulanan ön yargılı ekonomi anlayışıyla ülkemiz büyük bir batağa sürüklendi, enflasyon patlatıldı. Üzülerek ifade etmek zorundayım, ülkemizin ekonomisi bir millî güvenlik sorunu hâline geldi. Bu tespitimi daha önce de dile getirdim, hatta Sayın Millî Güvenlik

Kurulu Genel Sekreterine Kurulun gündemine Türk ekonomisini ve müsebbiplerini de almalarını bütçe görüşmelerinde tavsiye ve rica ettim.

Değerli milletvekilleri, teklifin 1'inci ve 6'ncı maddeleriyle 2023 yılı Şampiyonlar Ligi Finali organizasyonu için KDV istisnası, gelir ve kurumlar vergisinden muaf tutulma şartları getiriliyor. Ülkemiz geçmişte çok önemli müsabakaları ve organizasyonları başarıyla gerçekleştirdi. Bu nedenle, yarışma unsuru olarak görülen ve maddede teklif edilen vergi istisnalarına neden ihtiyaç duyulduğu açıklanmalı. Ülkemiz yeterli organizasyon birikimine ve tecrübesine sahipken böylesine tavizlere neden ihtiyaç duyuyoruz? Komisyon görüşmeleri sırasında ülkemizden başka hangi ülkelerin bu yönde tavizler sağladığı sorusuna karşılık yalnızca 2 ülke örneği verilebildi. Biri bu finale mahsus rekabet ettiğimiz Portekiz, diğeri de İngiltere'deki bir uluslararası kadın futbol müsabakası. Anlıyoruz ki teklif edilen düzenleme dünyada diğer ülkelerin uygulama ihtiyacı duymadığı bir yöntem. Ayrıca organizasyon yeteneğimizin yanında asıl maharetin bu organizasyonlarda yer almak olduğunu belirtmeliyim. AK PARTİ'nin iktidara geldiği 2002 yılından beri kadın voleybolcularımız dışında üst yapılarda millî takımlar ve kulüpler bazında bir başarımız maalesef yok. Umarım gelecek yıllarda kulüplerimizle, sporcularımızla, hakemlerimizle, spor kültürümüzle birlikte uluslararası üst düzey rekabet içinde oluruz.

Teklifin 2'nci maddesiyle en düşük emekli aylığının 3.500 liradan, 5.500 liraya çıkarılması düzenleniyor.

3'üncü maddesiyle de kadrolu ve sözleşmeli personel olarak istihdam edilen kamu çalışanlarına enflasyon farkı dâhil yüzde 30 oranında zam yapılması düzenleniyor. Yüksek enflasyon ve hayat pahalılığıyla mücadele eden milletimize verilen rakamların son derece yetersiz olduğunu belirtmeliyim. Aziz milletimize bir hakaret olarak görüyorum aslında. Sanki "Siz bunlarla yaşayın, daha fazlası size ne lazım?" deniyor. En düşük emekli aylığını 5.500 lira yapmak ayıptır. "Asgari ücret" diye bir tabir var. Neden adı "asgari ücret" hiç düşünüldü mü? Adı üstünde, daha aşağısı olamaz da o yüzden. Asgari ücret rakamı bugün 8.506 liraysa emekli maaşları da asgari 8.506 lira olmalıdır. Yoksulluk sınırı 26.481 lira, açlık sınırı 8.130 lira. Bu rakamlar ortadayken emekli maaşını 5.500 lira olarak açıklamak vicdana sığmaz, kabul edilemez. Bu amaçla en düşük emekli maaşının en düşük ücret olarak kabul edilen asgari ücrete eşit olmasını Komisyonunda teklif ettik. Önergemiz ne yazık ki yine Cumhuriyet İttifakı oylarıyla reddedildi. İnşallah, İYİ Parti iktidarında en düşük emekli maaşını asgari ücret seviyesine çıkaracağız. Ayrıca bu çerçevede belirlenecek adaletli bir artış oranıyla farklı rakamlarda emekli maaşı alanların yeni bir mağduriyet yaşamalarına engel olacağız. Düşük asgari ücretle ve asgari ücretten de düşük emekli maaşıyla geçinmeye çalışan, barınma, giyinme ve gıda gibi temel ihtiyaçlarını bile karşılamakta güçlük çeken, doğal gaz, elektrik faturalarını ödemekte sıkıntılar yaşayan ve yoksulluğu her gün daha fazla hisseden vatandaşlarımıza kaynak bulmak bir iktidarın asli görevidir. İYİ Parti olarak bu sorumlulukla hareket edeceğiz.

Diğer yandan, emeklilerimize 2018 yılından itibaren bayram ikramiyesi ödeniyor. Bin lira olarak başlayan ikramiye 2021 yılında yalnızca 100 lira artırılarak 1.100 liraya çıkarıldı. AK PARTİ iktidarı ülkemizde yaşanan enflasyonu görmezden gelerek bayram ikramiyesi ödemelerinde bir kez ve göstermelik oranda artış yaptı. Hâlbuki o günün bin lirası bugünün 3.500 lirasına denk geliyor. Emeklilere verilen bayram ikramiyelerinin son dört yılda yalnızca 100 lira artması emekliyi hiçe saymaktır. Bu nedenle, Komisyonunda verdiğimiz önergeyle bayram ikramiyelerinin 3.500 lira olarak belirlenmesini ve her yıl TÜFE oranında artırılmasını teklif ettik. Bu önergemiz de Cumhuriyet İttifakı tarafından yine reddedildi.

Sayın milletvekilleri, kamu çalışanlarına yapılacak zammın yüzde 25 olarak açıklanıp bir gün sonra yüzde 30 olarak güncellenmesi son derece keyfi bir tutum ve yapıcı muhalefetin de gücüdür. Yüzde 5'lik bu artışın Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener Hanımefendi'nin İYİ Parti grup toplantımızdaki ifadelerinden bir saat sonra yapıldığını da hatırlatmak isterim. Bu durum, iktidarın bu artışı belli bir planlama ve hesaplama dâhilinde millet için yapmadığını, muhalefet korkusuyla yaptığını gösteriyor. Biz, bundan tabii ki memnunuz. Aslında, AK PARTİ bu ibretlik hareketiyle milletimizin refahını düşünmek yerine öncelikli olarak panik içinde siyasi kazanç elde etmeye odaklandığını ispat etti. Refah payı, TÜİK enflasyon farkı gibi vebal taşıyan hesaplarla belirlenen artış oranının ne kadar gerçekçi yapıldığına karşı ciddi şüpheler taşıyoruz.

Teklifin 4'üncü maddesiyle, işverene sağlanan asgari ücret desteğinin aylık 400 lira yapılması öngörülüyor. Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener Hanımefendi grup toplantımızda bu konuya da değinmiş ve desteğin 400 lira olması gerektiğini vurgulamıştı. Grup toplantımızdan bir saat sonra, kendi grup toplantılarında Sayın Cumhurbaşkanı, işverene verilecek olan asgari ücret desteğinin 400 lira olacağını paylaştı. Kendilerine Sayın Genel Başkanımızın tavsiyelerine uydukları için teşekkür ederiz. İşverenlerimizin desteklenmelerini önemli ve yerinde bulmakla birlikte İşsizlik Sigortası Fonu'ndaki birikimin işverene destek amaçlı kullanılmasını uygun bulmuyoruz. İşsizlik Sigortası Fonu, işini kaybeden sigortalıların işsiz kaldıkları dönemin belirli bir bölümünde geçinebilmeleri için AK PARTİ iktidara gelmeden önce kurulmuş bir kurum ancak iktidarın tercih etmekte olduğu politikalar sonucunda bu Fon, işçiler için kullanılan bir kaynak olmaktan çok, farklı amaçlar için kullanılan bir fona dönüştürüldü. 400 liralık asgari ücret desteği Hazine tarafından karşılanmalıdır. Toplam 17,1 milyar liralık asgari ücret desteğinin işçinin sigorta fonundan değil de KKM için 1 milyon kişiye milletin vergileriyle yüzlerce milyar lira ödeyebilen Hazine tarafından karşılanmasına ilişkin verdiğimiz önerge de yine Cumhuriyet İttifakı tarafından reddedildi.

Sözlerimin sonunda, yetersiz de bulsak milletimize bir nebze nefes aldırmasını umduğumuz kanun teklifinin hayırlı olmasını umar, Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın İsmail Faruk Aksu.
Buyurunuz Sayın Aksu. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Sayın başkan, sayın milletvekilleri; 392 sıra sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Gazi Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Görüşmekte olduğumuz kanun teklifi; memur ve memur emeklileri ile SSK ve BAĞ-KUR emeklilerinin maaşlarında 2023 yılının ilk altı ayı için yüzde 30 oranında artış yapılmasını, işverene 400 lira asgari ücret desteği verilmesini, en düşük emekli aylığının 5.500 liraya çıkarılmasını ve kısa çalışma ödeneğine ilişkin sigorta bildirim eksikliklerinin giderilerek ilgililerin sigortalılıklarının fiili duruma getirilmesini öngörmektedir.

Konuşmamın başında, kanun teklifini desteklediğimizi ifade ederek, yapılan maaş artışının çalışanlarımıza ve emeklilerimize hayırlı olmasını diliyorum.

Bilindiği gibi, kamu görevlilerinin geneline ve hizmet kollarına yönelik mali ve sosyal haklara ilişkin 2022 ve 2023 yıllarını kapsayan 6. Dönem Toplu Sözleşme hükümleri 25 Ağustos 2021 tarihinde akdedilerek kamu görevlilerinin aylık ve ücretlerinde 1/1/2023 ile 30/6/2023 tarihleri arasında

uygulanacak maaş artış oranları belirlenmiştir. Toplu sözleşmede ayrıca oluşan enflasyon farkının da memur ve emeklilerimize ödenmesi öngörülmüştür. SSK ve BAĞ-KUR emeklilerinin maaş artışlarına ilişkin düzenleme ise 5510 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinde yer almıştır. Bu hükümler çerçevesinde, 2022 yılı sonu itibarıyla memur ve emeklilerine yüzde 16,48; SSK ve BAĞ-KUR emeklilerine ise yüzde 15,40 oranında artış yapılma zarureti ortaya çıkmıştır. Kanun teklifiyle ise toplu sözleşme hükümleri gereğince kamu görevlilerinin aylık ve ücretlerinde 2023 yılının ilk yarısı için enflasyon farkı dâhil uygulanması öngörülen yüzde 16,48 artış oranının yüzde 13,52 oranında ilave artışla yüzde 30 olarak uygulanması ve yapılan ilave artışın aynı döneme ilişkin enflasyon farkı hesaplanmasında dikkate alınmaması öngörülmektedir. Ayrıca, Hazine ve Maliye Bakanlığına katsayıları, sözleşme ücret artış oranlarını, ücret tabanlarını ve ortalama ücret toplamı üst sınırını yüzde 30 artış oranına uygun olarak belirleme ve duyurma yetkisi verilmektedir.

Diğer yandan, 5510 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamında ödenen malullük, yaşlılık ve ölüm aylıklarında uygulanması gereken yüzde 15,40 artış oranının yüzde 14,60 oranındaki ilave artışla yüzde 30 olarak uygulanması temin edilmektedir. Böylece, tüm emeklilerimizin maaşlarının yılın ilk yarısı için yüzde 30 olarak aynı oranda artırılması öngörülmektedir. Kanun teklifiyle en düşük emekli aylığı da yüzde 57,2 oranında artırılmakta, yaşlılık, malullük, ölüm aylığı almakta olan emeklilerimize ve hak sahiplerine dosya bazında 3.500 lira olan aylık asgari ödeme tutarı 5.500 liraya yükseltilmektedir.

Yapılan bir başka düzenleme de işverenlerin iş gücü maliyetlerini düşürerek istihdamı korumaları ve artırmalarını desteklemek amacıyla 2016 yılından 2022 yılı sonuna kadar her yıl uygulanan asgari ücret desteğinin devam ettirilmesine ilişkindir. 5510 sayılı Kanun'a eklenen geçici maddeyle öngörülen şartları sağlayan işverenlere 2023 yılı Ocak-Haziran döneminde günlük 13,33 lira, aylık 400 lira asgari ücret desteği sağlanması amaçlanmaktadır. Bu şekilde, özellikle küçük işletmelerimizin asgari ücrette yapılan artışa ilişkin üstlenecekleri yükün hafifletilmesi ve istihdamın korunmasını temin amacıyla işçi başına işverenlere verilen asgari ücret desteğinin 100 liradan 400 liraya, toplu iş sözleşmesine tabi özel sektör işverenlerine ait iş yerleri için ise sendikacılığı desteklemek amacıyla 500 liraya çıkarılması öngörülmektedir.

Kanun teklifiyle 5510 sayılı Kanun'da yapılan bir diğer düzenlemeyle de coronavirus salgını sebebiyle yapılan kısa çalışma ödemelerinde hatalı işlemlerden dolayı hizmetleri Kuruma eksik bildirilen sigortalıların hizmetlerinin fiilî duruma getirilmesi temin edilmektedir.

Diğer taraftan, ülkemizde yapılması planlanan ve pandemi nedeniyle organize edilememiş olan 2021 UEFA Şampiyonlar Ligi Finali yerine 2023 UEFA Şampiyonlar Ligi Finali'nin ülkemizin ev sahipliğinde yapılması UEFA tarafından kararlaştırılmıştır. Bu nedenle, 2021 yılında yapılacak organizasyon için sağlanan vergi istisnası ve muafiyetlerin 2023 yılı UEFA Şampiyonlar Ligi Finali için de geçerli olması yönünde düzenleme yapılmaktadır.

Değerli milletvekilleri, Milliyetçi Hareket Partisi olarak çalışma hayatına ilişkin politikalarımızın esası, toplumun tüm kesimlerine insana yaraşır iş fırsatlarının sunulduğu, iş gücünün niteliğinin yükseltilip etkin kullanıldığı, iş sağlığı ve güvenliği şartlarının iyileştirildiği bir iş gücü piyasasının oluşturulmasına dayanmaktadır. Çalışma hayatının işçi ile işveren haklarının dengeli bir şekilde korunması yanında işin korunmasını da dikkate alan politikalar çerçevesinde tanzim edilmesini, benzer işler yaptığı hâlde farklı maaş ve ücret alan çalışan ve emekliler arasındaki dengesizliği giderecek bir ücret sistemi oluşturulmasını öngörmektedir. Çalışma hayatındaki problemlerin çözümü ve çalışma barışının tesis edilmesi için çalışma hayatındaki çoklu danışma mekanizmalarının güçlendirilmesini ve tarafların etkin katılımlarının sağlanmasını esas almaktadır. Bu doğrultuda, programlarımızda ve beyannamelerimizde

çalışanların çalışma şartlarının iyileştirilerek adaletli bir ücret sistemine kavuşturulması, kamudaki sözleşmeli, geçici, taşeron, vekil ve benzeri adlar altında istihdam edilenlerin kadrolu hâle getirilmesi, emeklilikte yaşa takılanların mağduriyetlerinin giderilmesi, asgari ücretin ve bütün çalışanların gelirlerinin asgari ücret kadar kısmının vergi dışı bırakılması, memurların ve emeklilerinin 3600 ek gösterge beklentilerinin karşılanması, kamu çalışanlarının enflasyona ezdirilmemesi, maaş ve ücret artışlarında enflasyon artışı yanında ekonomik büyümeye bağlı refah artışı farkının da dikkate alınması gibi hususlara yer verilegelmiştir. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin uygulandığı son dört buçuk yılda, Cumhuriyet Halk Partisi birlikteliğinde çalışan ve emeklilerimizin bu yöndeki beklentilerinin birçoğu gerçekleştirilmiştir. Asgari ücret ve çalışanların asgari ücret kadar geliri vergi dışı bırakılarak tarihî bir adım atılmıştır. 2022 yılı içinde ilk defa olarak temmuzda da yapılan artışla birlikte asgari ücret net yüzde 95, memur ve emekli maaşları yüzde 85,5, SSK ve BAĞ-KUR emeklilerinin aylıkları yüzde 78,6 oranında artırılmıştır. Memur ve emeklilerimize yönelik reformist adımlarla tüm memurlara ek gösterge artışı yapılmış, öğretmen, polis, sağlık personeli, din görevlisi, kamu avukatı, uzman erbaş, müdür ve benzeri birçok kamu çalışanımızın 3600 ek gösterge beklentisi karşılanmıştır. Sözleşmelilerin kadroya geçirilmesi ve EYT sorununun yaş şartı aranmaksızın çözümüne ilişkin siyasi irade ortaya konulmuş, yasal düzenleme de çok yakında Meclisimiz tarafından gerçekleştirilecektir. Milliyetçi Hareket Partisi, işçimizin, memurumuzun, çalışanımızın ve emeklilerimizin her daim yanındadır. Bugüne kadar onların sorunlarını çözecek, beklentilerini karşılayacak ve refahını artıracak politikaların takipçisi olduk, bundan sonra da teminatı olmaya devam edeceğiz. Cumhuriyet Halk Partisi olarak laf değil iş üretiyor, milletimizin talep ve beklentilerini bir bir yerine getiriyoruz. Ülkemizin kalkınması, milletimizin huzur ve refahı için samimiyetle gayret gösteriyoruz. İnaniyoruz ki yapılan düzenlemelerle 14 milyona yakın emeklimizin, 3,5 milyon kamu çalışanımızın ve asgari ücretlilerimizin geçim şartları daha iyileşecek, huzur ve refahlarının artmasına katkı sağlanacaktır.

Bu düşüncelerle, kanun teklifinin ülkemize ve milletimize, çalışan ve emeklilerimize hayırlı olmasını diliyorum, emeği geçenlere teşekkür ederek sizleri saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Rıdvan Turan.

Buyurunuz Sayın Turan. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA RIDVAN TURAN (Mersin) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, son söyleyeceğimi baştan söylemiş olayım da... Değerli arkadaşlar, bu 1 Ocakta yürürlüğe girecek olan EYT'ye ne oldu? Şimdi, büyük olasılıkla bu seçimden önceye kadar ertelendi. Bu konuda Cumhurbaşkanının verdiği sözler vardı. Gerçekten soruyorum: Ne oldu yani? Milyonlarca insanı aldatıyor olmak nasıl bir şeydir? Bu kadar muhtaç durumda insanın derdine derman olmaktan bu kadar imtina etmek gerçekten neyin nesi, anlayabilmek mümkün değil.

EYT'yi en kısa sürede getirin sayın iktidar bloku ama EYT'yi getirirken aynı zamanda stajyerlerin sorunlarını çözerek yani staj başlama tarihini aynı zamanda da sigorta başlangıcı olarak alarak EYT'yi getirin. Aynı zamanda, çeşitli sebeplerle bir gün, bir ay bu belirlediğiniz 09/09/1999 tarihinden sapma gösteren insanların mağduriyetini ortadan kaldırarak EYT'yi getirin. Yani düşünün ki "9/9/1999" demişsiniz ama bir gün önce ya da çalışmaya daha önceden başlamış fakat sigorta bildirimini yapılmamış insanların oluşmuş ciddi bir mağduriyeti var. Aynı zamanda, deprem sebebiyle canı başı derdine düşmüş insanların bu sigorta işiyle ivedilikle ilgilenememiş olmasından kaynaklı ortaya çıkan mağduriyetler var. EYT'yi bir an evvel getirin ama bu mağduriyetleri de ortadan kaldırarak getirin.

Bir başka mesele var, tarım danışmanları. Evet, sayıları az fakat 2023 yılı için söylüyorum, yıllık olarak devletin verdiği destek 72 bin lira, aya 6 bin lira gibi, asgari ücretin epeyce altında bir meblağ

düşüyor. Tarımın bu kadar önemli olduğu ve bütün dünyanın bir gıda krizine doğru sistematik bir biçimde gittiği bir konjonktürde tarım danışmanlarının özlük haklarının iade edilmesi ve mutlak suretle bu desteklerin asgari ücret düzeyine taşınması gerekli, bu ivedilikle gerekli.

KYK borçları... Her gün onlarca telefon alıyoruz bu meseleye ilişkin ama ne yazık ki iktidar KYK borçları konusunda da verdiği sözün gerisinde kaldı.

Şimdi, ben konuşmalarında, Plan ve Bütçe Komisyonunda da müteaddit defalar AKP iktidarının bir sermaye iktidarı olduğunu söylerim ve AK PARTİ'li milletvekilleri de zıplırlar, bu yakıştırmayı beğenmezler. Ama işin esası şudur değerli arkadaşlar: Bakın, şimdi, yüzde 30 memura ve memur emeklilerine zam veriyorsunuz. Aslında, kanuni açıdan konu değerlendirildiğinde yani 2022 yılının altı aylık enflasyonu baz alındığında BAĞ-KUR ve işçi emeklilerine verilebilecek oran 15,4. Toplu sözleşme sebebiyle 1 puan memur için ekstrası var, 16,4; yasal olarak verilecek olan şey bu. Ama Erdoğan dedi ki "25 verin." Sonra dedi ki: "Yok, 25 değil, 30 verin." Şimdi, ben, bu bir devlet ciddiyetine yakışır mı, yakışmaz mı tartışması yapmıyorum ama bakın şunun tartışmasını yapıyorum: Bundan dolayı insanların müteşekkir olması bekleniyor yani yasal olarak bu kadar zam verilecekken bunun yüzde 30'a taşınmasından dolayı çalışanların ve emeklilerin müteşekkir olması bekleniyor. Oysa sorulması gereken soru şu değil mi: Bu yirmi bir yıllık zaman dilimi içerisinde bunları yasal mevzuatlar hâline getiren kimdir? Bu çalışma rejimini inşa eden, imar eden kimdir? Dolayısıyla, memurların toplu sözleşme düzeni 2012 yılından itibaren iktidar tarafından kaim kılındı, doğru mu? Evet. Yine, emekli aylıkları sistemi yani 5510 sayılı Yasa'nın içerisinde olan emekli aylıkları sistemi yine iktidar tarafından getirildi. Bu emekli aylıkları sistemine göre eğer düzenleme yapılmış olsaydı, asgari ücretin yarısı gibi bir maaş söz konusu olacaktı ama mesele, burada "Bakın, biz size güzellik yapıyoruz, bu işi yüzde 30'a çıkarttık." meselesi değil. Mesele, çalışma hayatını olağanüstü bir cendere altına almış olma meselesi yani aslında yaptığımız yasaların mantığı sonucu insanlara yüzde 15'i, yüzde 16'yı reva görebiliyor olmanız meselesi. Bu kabul edilebilir değildir. Mesele sadece bu mu? Aynı zamanda zımnen Recep Tayyip Erdoğan bunu yüzde 25'e ve 30'a çıkartarak TÜİK'e inanmadığını da göstermiş oldu çünkü TÜİK'in söylediği ve işaret ettiği şey bu değil. Erdoğan dahi TÜİK'in enflasyon oranıyla yaşamının mümkün olmayacağını görmüş ve teyit etmiş ki bu oranların yükseltilmesinden yana davranıyor ama burada bu çalışma yaşamını, çalışma rejimini böyle bir tasallut altına alan şey aslında yalnız başına TÜİK değil, aynı zamanda "MEMUR-SEN" denilen, grevli ve toplu sözleşmeli bir sendika hakkının yanından dahi geçmeyen ama memurların büyük bir kısmının içinde ne yazık ki örgütlü olduğu iktidar örgütlenmesidir. Yani bir tarafta TÜİK'le bir tarafta MEMUR-SEN ile iktidar çalışma hayatını zapturapt altına almış ve esasında emek gelirlerinin üzerinde de olağanüstü bir baskı kurmuş durumda. Mesele böyle olduğunda hiç kimse çıkıp da "Ya, biz çalışma hayatını demokratikleştiriyoruz, özgürleştiriyoruz ve TÜİK'in göstermiş olduğu, işaret etmiş olduğu enflasyon oranının da üzerinde bir hak tanıyoruz." falan demiş olmasın. Arkadaşlar, nominal olarak artan şeyin reel olarak piyasada, çarşıda, pazarda ne anlama geldiğini bilmiyor muyuz? Yani bu sözünü ettiğiniz yüzde 30'la çarşıya, pazara çıkıldığında bir insanın insan onuruna yakışır bir biçimde alışveriş yapamayacağını, sağlıklı bir konutta oturamayacağını, sağlıklı biçimde çocuğuna çocuğuna üst baş alamayacağını -değil mi- sağlıklı bir biçimde çocuklarına bir gelecek kuramayacağını farkında değil miyiz? Bu kadar parayla geçinmeye çalışmanın sonucunun açlık sınırının altına -hadi, onu da ben uydurmuş olayım- bir sefalet sınırına insanları sürüklemek olduğu anlaşılıyor mu? Oysa bakın, Plan ve Bütçe Komisyonunda dedik ki: "En düşük emekli aylığı en azından asgari ücret düzeyine çıksın." Asgari ücret de açlık sınırı düzeyinde, ayrı mesele ama en azından oraya kadar çıksın dedik. Bakın, en düşük emekli aylığının 3.500'den 5.500 liraya çıkmasının karşılığı, maliyeti 22 milyarmış, Plan ve Bütçe Komisyonunda söylediler. Ancak eğer bunu asgari ücret düzeyine çekersek bunun da ederi, bütçeye yükü 50 milyarmış.

Arkadaşlar, 940 milyar lira bu bütçede “vergi harcamaları” adı altında, içinden asgari ücretin vergi dışı bırakılmasını bir kenara koyarsanız, 800 milyar lira sermayeden almaktan vazgeçtiğiniz para var ya, 50 milyar burada devde kulak değil. Yani milyonlarca insanın biraz daha insanca yaşaması için 50 milyar lirayı vermeyi göze alamayan iktidara, işte o yüzden “sermaye düzeni”, o yüzden “sermaye iktidarı” diyorum. Bunu göze alamayan iktidar, dönüyor, sermaye söz konusu olduğunda, onların kârları söz konusu olduğunda, vergi harcamalarından vergilerin düşmesi söz konusu olduğunda bu kadar bonkör oluyor. Hiç kimse kusura bakmasın, bu ne insani ne vicdani, biz sonuna kadar bunun karşısında oluruz. Eğer, TÜİK’in resmî enflasyonu dahi baz alınmış olsaydı yüzde 30’un çok daha üzerinde maaş zamlarının veriliyor olması gerekirdi fakat iktidarın şöyle bir hesabının olduğunu biz görüyoruz: Bir taraftan bu kadar geniş kitleleri küstürmek istemiyor çünkü hemen burnumuzun dibinde seçim var ama bir taraftan da sermaye birikim rejimini riske edecek, tehlikeye atacak ve sermayeye olan kolaylıkları ortadan kaldıracak bir yaklaşım içerisine de girmek istemiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

RİDVAN TURAN (Devamla) – Dolayısıyla, aslında, böyle, sırat köprüsünden geçer gibi, kıldan ince kılıçtan keskin bir köprüden geçer gibi bir durumda ama görüyor ve biliyoruz ki buradaki pozitif ayrımcılık her zaman sermayeye oluyor. Bütçenin nasıl terkip edildiğini, bütçede halktan alınan vergilerin oranının ne olduğunu, sermayeden toplananların ne kadar olduğunu ve bütçe önceliklerinin nereye verildiğini hepimiz biliyoruz. Oysa küçük tercih değişiklikleriyle yani daha halkçı bir bütçeyle, örneğin, böyle, savaşa, militarizme olan harcama merakını, tercihini bir kenara bırakarak bu ülkede gerçekten bir ekonomik demokrasiyi yaratmak, örgütlemek mümkün olacak ama ne diyelim, bu zamana kadar, yirmi bir yıldır nasip değilmiş, belki bundan sonrasına nasip olur.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Emine Gülizar Emecan.

Buyurunuz Sayın Emecan. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, evet, mini bir torba kanun görüşüyoruz. Görüştüğümüz bu torba kanun teklifinde -özellikle de milyonlarca vatandaşımız bu çıkacak olan kanun teklifini bekliyor- neler var diye baktığımızda önemli maddelerden bazıları şunlar: En düşük emekli aylığı 3.500 TL’den 5.500 TL’ye çıkarılıyor, işçi ve esnaf emekli aylıklarına, kamuda çalışan memur ve sözleşmeli personel ile memur emeklilerine 2023 yılı Ocak ve Haziran dönemi için yüzde 30 oranında zam yapılması öngörülüyor, özel sektör işverenlerine 2023 Ocak-Haziran döneminde çalıştırdıkları işçi başına 400 lira aylık prim desteği veriliyor. Coronavirüs salgını sebebiyle yapılan kısa çalışma ödemelerinde hatalı işlemlerden dolayı hizmetleri Kuruma eksik bildirilen sigortalılar için yeniden beyanname verme hakkı getiriliyor değerli arkadaşlar. Tabii, bu teklifin içinde ne yok diye baktığımızda; bu teklifin içinde milyonlarca EYT’linin beklediği EYT’yle ilgili düzenleme yok. Onu bir türlü getiremediniz; milletimizin önüne, Meclisimizin önüne sunamadınız.

Şimdi, gelelim biz bu torba kanunun içindeki düzenlemelere ama önce usulle ilgili bir değerlendirme yapmak istiyorum çünkü bu zam oranlarının kamuoyuyla paylaşılması bile bir sorun oldu. Nasıl oldu? Ocak-Haziran 2023 dönemi memur, emekli aylıklarına yapılacak olan artış oranı önce Cumhurbaşkanı tarafından kamuoyuna açıklandı. Neydi bu zam? Yüzde 25 zamdı. Enflasyon ve refah payı olarak hesaplanan yüzde 25 zam Cumhurbaşkanı tarafından açıklandı ama ne oldu kamuoyunda yansımaları?

Tabii ki bir memnuniyetsizlik. Fark edilen bu memnuniyetsizlik karşısında, vatandaşın tepkisi karşısında Cumhurbaşkanı ertesi gün, daha bir gün sonrasında yüzde 5 daha zam yaptı “Yüzde 30 yaptık.” dedi. Peki, bunun bu şekilde mi açıklanması gerekiyordu? Hâlbuki bu zam oranlarındaki değişiklik, yasa değişikliğiyle önce Türkiye Büyük Millet Meclisinde onaylanmalıydı yani Cumhurbaşkanının “Ben yaptım, verdim.” şeklindeki bu açıklaması ve bir gün arayla değişiklik yapması devlet ciddiyetinden tamamen uzaklaşıldığının da bir göstergesidir. (CHP sıralarından alkışlar) Bugün, 24 Haziran seçimleri sonrası uygulanan tek adam yönetiminin de sonuçlarıdır değerli arkadaşlar.

Şimdi, verilen zam oranları için de size, özellikle iktidar partisindeki arkadaşlarımıza şunu sormak istiyorum: Arkadaşlar, attığınız taş ürküttüğünüz kuşa değdi mi? E, bakalım değmiş mi yani bir bakalım. Bugün millete dayattığınız yeni ekonomi modeli çökmüş durumda; fiyatlar aldı başını gitti, çarşı pazar kan ağlıyor. Bakın, ben sadece birkaç örnek vereceğim, birkaç rakam ya, hepsine giremiyoruz tabii. Bir yılda kuru soğan yüzde 315, mevsim sebzesi ıspanak yüzde 163, mevsim meyvesi portakal yüzde 142 zamlandı. Arkadaşlar, taze süte yüzde 113, peynire yüzde 106, elektriğe yüzde 102, doğal gaza yüzde 166 zam yaptınız. İstanbul’da kiralar aldı başını gitti değerli arkadaşlar. Bugün sizin en düşük emekli maaşı olarak reva gördüğünüz 5.500 TL’ye İstanbul’da bugün değil bir daire, bir oda bile kiralayamazsınız arkadaşlar, bir oda bile kiralayamazsınız. Bugün koşullar bu hâle gelmiş durumda sayenizde.

Evet, bugün en düşük emekli aylığını enflasyon karşısında da ezdiniz. Bakın, 3 çeşit enflasyon var, bugün bunu konuşuyoruz: TÜİK enflasyonu, ENAG enflasyonu ve İstanbul Ticaret Odasının enflasyonu. ENAG ne açıkladı yıllık 2022 enflasyonunu? Yüzde 138. TÜİK yüzde 64, İstanbul Ticaret Odası da yüzde 93. Tabii, TÜİK’e göre açıklanan enflasyon da altı aylık enflasyon da yüzde 15,4 olarak hesaplandı. Şimdi, aradaki puan farklarına baktığımızda ENAG enflasyonu ile TÜİK arasında 74 puan, İTO’nun enflasyonu arasında ise 29 puan fark var. Ortalamasını alsak yani yüzde 50 oranında. Bu TÜİK enflasyonu, halkın yaşadığı enflasyonun yüzde 50 altında açıklanmış oluyor. Aslında TÜİK’in de yok hükmünde bir kurum olduğunun bir göstergesidir bu. (CHP sıralarından alkışlar)

Evet, değerli arkadaşlar, diğer yandan bir de aralık enflasyonu var tabii. Aralık ayı enflasyonu maaş zamlarının belirlenmesinde etkili oluyor, önemli bir gösterge ve onu da ancak yüzde 1,2 olarak açıklayabildiniz. İşçinin, memurun, emeklinin cebinden bu enflasyon verisiyle de çaldınız.

Değerli arkadaşlar, sadece bu değil, emekli aylıkları asgari ücretin altında da kaldı. Bakın, 2002’de bu ülkede net asgari ücret 184 lirayken en düşük memur emekli aylığı 377 lira, en düşük işçi emekli aylığı 257 lira, en düşük esnaf emekli aylığı ise 150 lira. Mesela, sadece bir örnek, bu hesap üzerinden bugünkü oranlarla en düşük esnaf emekli aylığının 6.923 lira olması gerekiyordu; şimdi asgari ücret 8.506, en düşük emekli aylığı 5.500. Bizim, en düşük emekli aylığının asgari ücret seviyesine, 8.506 TL seviyesine yükseltilmesi önergemiz de sizlerin ret oyuyla kabul edilmedi, reddedildi Komisyonunda.

Bir de en düşük emekli aylığı, açlık sınırının da altında kaldı. Bugün TÜRK-İŞ verilerine göre nedir açlık sınırı? 8.130. Yoksulluk sınırı 26.485 TL. Şimdi “İşçimizi, memurumuzu enflasyon karşısında ezdirmeyeceğiz.” sözü yalan oldu; 13,9 milyon emekçimizi gerçekten ezdiniz, ezdirdiniz, cebinden çaldınız. Verdiğiniz zamlar bir iki ay sonra zaten eriyecek, temmuz ayını bile göremeyecek. Sonuç olarak enflasyonun karşısında, açlık sınırının karşısında ve asgari ücretin karşısında altta kalan, eriyen bir zam oranıyla karşı karşıyayız.

Şimdi, değerli arkadaşlar, asıl sorun ne? Şimdi, neden siz yüzde 30’un üstünde bir zam veremiyorsunuz değerli arkadaşlar? Neden siz en düşük emekli aylığını 5.500 TL’nin üzerinde açıklayamıyorsunuz? Aslında biraz bunu değerlendirmek lazım yani çok mu cimrisiniz? Hayır, eliniz dar; eliniz dar, bunu yapamıyorsunuz. Neden yapamıyorsunuz? Çünkü Türkiye’de milyonlarca

insanı ilgilendiren çok ciddi bir bölüşüm şoku yaşıyor. Bu bölüşüm şokunda fakirin cebinden alıp zengininin cebine aktardığımız için eliniz dar, artıramıyorsunuz. Peki, bunu nasıl yapıyorsunuz? Milletten topladığımız vergileri, işte, milletin geçmediği garanti ödemeli köprülere, tünellere, uçmadığı havalimanlarına aktarıyorsunuz, müteahhitlere aktarıyorsunuz, aile vakıflarına milyonlarca lira aktarıyorsunuz. Yolsuzluklara yol veriyorsunuz, yolsuzluklar yoluyla milletin parasının bir avuç zengininin cebine girmesine sebep oluyorsunuz. Kur korumalı mevduatla 1 milyon mevduat sahibinin cebine hazineden para aktarılmasını sağlıyorsunuz.

Şimdi, burada, baktığımız zaman, garanti ödemelerinde büyük bir soygun olduğu görünüyor. Bir tane örnek vereceğim değerli arkadaşlar; eskiden köprü, tünel geçişlerinde sözleşme ücretleri yılda 1 defa yenileniyordu, şimdi 3-4 defa yenileniyor ve vatandaşın bundan çok rahatsız olmasından, fiyatların çok artmış olmasından dolayı artık vatandaşa bu zammı yansıtmıyorsunuz. Örneğin, Osmangazi Köprüsü'nde 2022 geçiş ücreti 690 liraydı ancak köprüden geçen araç sahibi 184 lira ödüyordu; aradaki 506 liralık fark devlet tarafından bütçeden müteahhitlere aktarılıyor. Ne oldu? Vatandaş bunu fark etmesin. Bu rakama baktığımız zaman, Ulaştırma Bakanının da açıklamalarından, geçen yılın tamamında Osmangazi Köprüsü'nden geçen araç sayısı 14,2 milyon; köprüden geçmeyenler adına 7,3 milyar TL fark ödenmiş. Bu yıl fiyatlara baktığımızda 966 lira; 11,4 milyar lira fark çıkacak. Bakın, değerli arkadaşlar, 11,4 milyar lira fark çıkacak. En düşük emekli aylığının 3.500 TL'den 5.500 TL'ye yükseltilmesinin bütçeye yansması -bizimle paylaşılan rakam- 21,9 milyar lira hâlbuki tüm garantiler için bütçeden ayrılan pay 55 milyar lira. Eğer bu pay müteahhitlere gitmeseydi emekliye çok daha fazla para verebilirdiniz. Aynı şekilde, kur korumalı mevduata ayrılan pay...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (Devamla) – 2022 yılında kur korumalı mevduata toplamda yaklaşık olarak 250-300 milyar lira pay ayrıldı değerli arkadaşlar ve bugünkü yapılan hesaplamalara göre 2023'te bunun 1 trilyon liraya yaklaşacağını bütün ekonomistler söylüyor, bizler de söylüyoruz. Kamu görevlilerinin aylık ve ücretlerine ve emeklilerin aylıklarına yapılan yüzde 30 zammın bütçeye etkisi toplamda sadece kaç lira biliyor musunuz? Toplamda 259 milyar lira. Sadece 2022 yılında KKM'ye aktardığımız bu milyarlarca lira aktarılmasaydı bu maaşlara yüzde 30'dan yüksek zam yapabilirdiniz.

Değerli arkadaşlar, bu kanun teklifinde -dediğim gibi- özellikle milyonları ilgilendiren maaşlarla ilgili düzenleme var ama hiçbir şekilde yeterli gelmeyecek ve millet sandıkta size bunun cevabını verecek.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahısları adına Samsun Milletvekili Sayın Bedri Yaşar.

Buyurunuz Sayın Yaşar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, kanun teklifine olumlu yaklaşıyoruz ama kanun teklifi hazırlanırken özellikle ilk tespitlerde yüzde 25'ten yüzde 30'a çıkması, yine işveren payına, işverene ödenen rakamın 200 liradan 400 liraya çıkması... Yani işin özeti şu: Sizin başlangıçta bütçe yaparken de dâhil bu rakamları baştan iyi hesap etmeniz lazım; muhakkak belli rakamları çarpıp topladınız, bu rakamı verdiniz. İşin enteresan tarafı, yüzde 25'i ayakta alkışlayan sendika temsilcisi yüzde 30'u da başarı olarak gösteriyor. Yani bu rakamların hiçbir tanesinin yetmediğini hepimiz biliyoruz.

Yine, emekli maaşı... Arkadaşlarımız Komisyonda da gündeme getirdiler “5.500 liralık emekli maaşı hiç olmazsa asgari ücret kadar olsun.” dediler; 8.500 lira. İnanın, bugün zaten 8.500 lirayla geçinmek mümkün değil. Sizin iktidara geldiğiniz günden bugüne özellikle asgari ücret ile minimum emekli maaşı arasında bir ilişki vardı, şimdi aldı başını gitti. Şunu da açık ve net söyleyeyim: Verdiğiniz emekli maaşıyla, 8.500 lirayla birinin geçinmesi mümkün değil ama buna paralel olarak 8.500 liranın işverene maliyeti de yaklaşık 11.700 lira yani ne işverenler bu bedeli ödeyebiliyor ne de alanlar bu rakamla geçinebiliyor. Ülkenin içinde bulunduğu durumu bence en iyi bu rakamlar arasındaki ilişki tarif ediyor. Dolayısıyla, sizin verdiğiniz desteklerin de bugünkü rakamlarla işi bir yere götürmesi mümkün değil.

Yine, sosyal yardımlardan bahsetti arkadaşımız. Siz iktidara geldiğinizde 2,2 milyon kişi sosyal yardım kuruluşlarından destek alıyordu -4 ile çarparsanız yaklaşık 8 milyon kişi- bugün geldiği nokta itibarıyla 6,3 milyon aile sosyal güvenlik kurumlarından geçiniyor, bunu da 4’le çarptığımız zaman 24 milyon yani yaklaşık nüfusun neredeyse yüzde 22’si, 23’ü sosyal yardım kuruluşlarından geçiniyor. Hâlbuki siz iktidara gelirken dediniz ki: “Yoksullukla mücadele edeceğiz.” Yani dünyanın hiçbir yerinde... “Yoksul sayısını artırdık, yardımları artırdık; milleti daha fazla fakirleştirdik.” gibi bir iddiayla orta yere çıkmanız hakikaten anlaşılabilir değil. Sonuç ne olursa olsun sizin bir hedefiniz vardı “Kalkındıracağız.” diyordunuz.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Kalkındırdık.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Öyle yapıyoruz zaten.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Yani 25 bin dolar 2023 yılı hedefiniz vardı, 25 bin dolar. 25 bin doları boş verin, eğer 12 bin dolarlar mertebesinde bile olsaydı bugün asgari ücret de emeklilere verdiğiniz rakam da geçinilebilir olabilirdi ama hedeflerinizi tutturamadığımız gibi -demin de söyledim- ne bu parayı veren işverenler memnun ne de asgari ücret alanların geçinmesi mümkün. Biz dedik ki hiç olmazsa emekli maaşı asgari ücrete denk gelsin, bunun da hesabı kitabı olmasın; adı üstünde asgari ücret.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Eskiden denk mi geliyordu?

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Eskiden denk geliyordu, iktidara geldiğiniz yıllardaki rakama bakarsanız daha rahat hareket edersiniz.

Dolayısıyla bu rakamlarla geçinmek mümkün değil. Alın bir emekli maaşını, 5.500 lirayla geçinin, ondan sonra da çıkın, meydanda “5.500 lira emekli maaşıyla geçiniyoruz, 8.500 lira asgari ücretle geçiniyoruz.” deyin -millet orada, meydan orada, çarşı orada, pazar orada- biz de sizi alkışlayalım.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Türkiye de burada, seçmen de burada.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Seçmen de burada, inşallah göreceğiz.

Bayramlarda 1.100 lira veriyorsunuz; hâlâ 1.100 lira, yerinde duruyor. Hiç olmazsa emeklilere Kurban Bayramı’nda -bırakın, Ramazan’ı da geçtik- verdiğiniz bayram parasının bir kurban parasına tekabül etmesi lazım. Bu rakamları siz bizden daha iyi biliyorsunuz. Yani bayramda vereceğiniz ikramiyeler hiç olmazsa 1 tane kurban bedeline isabet etsin ama maalesef o da yok. Yine, buna paralel olarak bu ücretlerin... Aynı şekilde, yakıt yardımı yapıyorsunuz, mesela doğal gazla ilgili, elektrikle ilgili çeşitli sosyal yardımlarınız var ama bundan istifade edemeyen bir sürü vatandaşımız var, burada da bir adaletsizlik var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.

Anayasa'nın hiç olmazsa eşitlik ilkesine göre bu yardımları diğer tarafa da yayabilirsiniz diye düşünüyoruz.

Tabii, asıl olan, geçim standartlarını yükseltmek ama bu rakamdan sonra sizin 2023 yılıyla ilgili ne büyüme hedefiniz tuttu ne dolar hedefiniz tuttu ne kişi başına düşen millî geliriniz tuttu. Sayın Cumhurbaşkanımız seçim beyannamesinde diyordu ki: “Verin bu kardeşinize yetkiyi, doların nasıl düştüğünü, faizin nasıl düştüğünü, büyümenin nasıl gerçekleştiğini, dolarla nasıl mücadele edildiğini hepimize gösterelim.” Ama o gün ile bugüne baktığınız zaman nelerin düştüğünü...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Faizi düşürdük.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Siz faizin düştüğünü söylüyorsunuz Değerli Vekilim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Yani bankalardaki faizlere bir baktığınız zaman -geçerli olan faize bakın- bugün piyasada işlem gören faiz 9 değil, iş dünyasının içinde olan arkadaşlarımız biliyor ki bunun çok çok daha üzerinde.

Ben, yine de emeklilerimize, çalışanlarımıza hayırlı uğurlu olsun diyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahısları adına ikinci konuşmacı Manisa Milletvekili Sayın Uğur Aydemir.

Buyurunuz Sayın Aydemir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 392 sıra sayılı Kanun Teklifi'mizin birinci bölümü üzerine söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, yüce heyetinizi ve bizleri takip eden aziz vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın geçtiğimiz günlerde milletimizle paylaşmış olduğu müjdelerin de yer aldığı ve toplam 9 maddeden oluşan kanun teklifimizi hazırlayarak huzurunuzda gelmiş bulunuyoruz. Milletimizin heyecanla beklediği bu kanun teklifimizi de inşallah Meclisimizin iradesiyle yasalaştıracağız.

Teklifimizin birinci bölümü 5 maddeden oluşmaktadır. 1'inci maddeye baktığımızda, malumunuz, UEFA 2023 yılındaki Şampiyonlar Ligi Finali'nin İstanbul'da yapılacağını açıklamıştı. Yaptığımız düzenlemeyle, Şampiyonlar Ligi final maçı için KDV istisnası sağlıyoruz. Bizimle aynı statüde yarışan Portekiz de vardı ama UEFA, Türkiye'yi tercih etmiştir. Dolayısıyla Şampiyonlar Ligi'nin Türkiye'de, İstanbul'da oynanması bizim için bir itibar kaybı değil; Türkiye'nin reklamı olacak diye düşünüyoruz. İnşallah, final maçı olduğu gün bütün dünya hem Türkiye'yi hem de İstanbul'u yakından takip edecektir diye düşünüyoruz.

2'nci maddeye baktığımızda, en düşük emekli maaşını 3.500 TL'den 5.500 TL'ye yükseltiyoruz. İnşallah yasalaşırsa da şimdiden emeklilerimize hayırlı olsun diyorum.

3'üncü maddeye baktığımızda, diğer emeklilerimizin maaşlarında da enflasyon farkı ve refah payıyla birlikte yüzde 30 artış sağlıyoruz. Memur ve emeklilerimiz için yapılan bu zamlar 2023 yılının sadece ilk altı ayı içindir, temmuz ayında tekrar güncellenerek memur ve kamu emeklilerine tekrar ayrıca zam yapılacaktır.

Değerli arkadaşlar, 4'üncü maddemize geldiğimizde, işverene hâlihazırda 100 TL olarak asgari ücret desteği sağlanmakta, bunu biz 400 TL'ye yükseltiyoruz. Buradaki amacımız, asgari ücretin yüksek seviyeye çıkmasından dolayı, yüksek oranda olmasından dolayı herhangi bir istihdam kaybı yaşanmasın diye işverenlerimize destek sağlamak. Bunun tabii ki bir ayrıcalıklı durumu var, 2023

yılında eğer istihdamda bir eksilme olursa işverenlere bu teşvik iş yerlerinde uygulanmayacak diye ifade etmek istiyorum.

5'inci maddeyle pandemi döneminde kısa çalışma ödeneği kapsamında yapılan hatalı işlemlerin düzeltilerek fiili duruma uygun hâle getirilmesini sağlayacağız. Buradaki düzenlemeyle hem eğer gün kaybı olan işçilerimiz, vatandaşlarımız varsa onlar günlerine kavuşacaklar, diğer taraftan da işverenlerimiz yapılan bu hatalı durumlardan dolayı cezai durumdan kurtulacaklar ve ayrıca yararlandıkları teşviklerden de yararlanmaya devam edeceklerdir.

Evet, değerli milletvekilleri, birinci bölüm 5 maddeden oluşmaktadır. Ben kısaca bazı hatiplerin konuşmalarına değinmek istiyorum. Bakınız, bütün dünya zor dönemden geçiyor; Türkiye de dünyanın bir parçası, küresel ekonominin bir parçası, bunu hep birlikte müşahade ediyoruz. Dünya enflasyonist bir dönemden geçti, son elli yılın en enflasyonist döneminden geçti. Bizler de Türkiye olarak vatandaşlarımızı pahalılığa kurban etmemek için, onları ezdirmemek için, onların refah seviyesini daha yükseltebilmek için Hükümetimiz gece gündüz çalışmakta ve vatandaşlarımızın lehine düzenlemeler yapmaktayız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bakınız, bu düzenlemeyle, bu torba yasayla vatandaşlarımıza 300 milyara yakın teşvik ve katkı sağlıyoruz, sadece bu torbayla. Bakınız, yaptığımız düzenlemelerle asgari ücretten alınan vergileri ve diğer ücretlerdeki vergilerin asgari ücret kadar olan kısmı ne yaptık? Kaldırdık. Ne oldu bu vergileri kaldırdık da? Az önce bazı arkadaşlarımız “Siz sermayedarların Hükümetisiniz; garibani, vatandaşı düşünmüyorsunuz.” dediler, kur korumalı mevduatla alakalı örnekler verdiler. Tabii ki 100 milyar, 120 milyar olan örnekleri 300 milyar civarına falan çıkardılar; bu rakamları nereden aldıklarını bilmiyorum da ama ben size gerçek rakamlardan bahsedeyim. Mesela, ücret geliri elde eden vatandaşlarımızdan vazgeçilen vergi tutarı ne kadar arkadaşlar 2023 yılı için? 374 milyar. Ne kadar? 374 milyar, ücretli vatandaşlarımızın ceplerinde kalan para. Evet, bunun yanında değerli arkadaşlar, bir de konutlarda doğal gaz destek sağlıyoruz. Ne kadar destek sağlıyoruz? Yüzde 75 oranında. Bunun 2023 tutarı ne kadar? 550 milyar lira. 374 milyar lira ile 550 milyar lirayı toplarsanız 924 milyar lira sadece 2 kalemde vatandaşımızın cebine para aktarıyoruz değerli arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Aydemir.

UĞUR AYDEMİR (Devamla) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sadece 2 kalemde 924 milyar lira ne yapıyoruz? Devletimiz vatandaşını, gariban vatandaşımızı, dar gelirli vatandaşlarımızı düşündüğünden dolayı onların cebine 924 milyar lira para aktarıyoruz. 2023 yılı bütçe açığımız ne kadar olacak? 659 milyar. 2 kalemi biz vermesek vatandaşlarımıza bütçemiz 300 milyar lira fazla verecek zaten. Bakınız, hani arkadaşlarımız ifade ettiler ya “Seçim yaklaştı, işte torba yasalar gelmeye başladı.” diye. Bu torba yasayı seçim için getirdiğimizi ifade eden arkadaşlarımız oldu, arkasından da bu torba yasadaki maddelerin bir yaraya merhem olmadığını ifade ettiler. E, şimdi, kendi içerisinde, iki dakika içerisinde insanlar çelişiyorlar. Hem “Seçim için yasa getiriyorsunuz.” hem de “Yaraya merhem olmayacak.” diyeceksiniz. Dolayısıyla bu gibi ifadelere katılmamız mümkün değil.

Değerli arkadaşlar, dar gelirlinin yanında olduğumuzu gösteren ifade -her defasında ifade ediyoruz- nedir? Basit usuldeki vergiyi kaldırdık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

UĞUR AYDEMİR (Devamla) – Kim kaldırdı? AK PARTİ Hükümeti. Dolayısıyla, AK PARTİ hükümetleri seçim için değil, nesiller için siyaset yapan bir iktidar.

Dolayısıyla, her teklifimizde vatandaşımızın yanında olduğumuzu ifade ediyor, şimdiden kanun teklifimizin hayırlı olmasını Cenab-ı Allah'tan niyaz ediyor, saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Soru-cevap işlemi bulunmamaktadır.

Birinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, birinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

1'inci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 392 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Erol Katırcıoğlu

Fatma Kurtulan

Mensur Işık

İstanbul

Mersin

Muş

Murat Çepni

Kemal Peköz

Mehmet Ruştu Tiryaki

İzmir

Adana

Batman

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Erol Katırcıoğlu.

Buyurunuz Sayın Katırcıoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben -aşağı yukarı yani işte dönem bitmek üzere, 27'nci Dönem- bu dönemi burada sizinle birlikte yaşamış bir arkadaşınız olarak şunu anlıyorum ki bu Meclisin gerçekten Türkiye'nin gerçek sorunlarıyla ilgilenmek gibi bir derdi yok, ben bunu anlıyorum.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Uğur'a mı diyorsun?

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Hayır, Uğur'a söylemiyorum tabii ama bunu ben genel olarak söylüyorum.

Bize soruyorlar “Ya, niye aday çıkardınız?” diyorlar çünkü arkadaşlar, Türkiye'nin konuşulması gereken ve çözülmesi gereken sorunları var ve siz bu sorunları konuşmuyorsunuz, konuşmamaya çalışıyorsunuz yani gerçekten anlamakta çok zorlanıyorum.

Şimdi, konuşacağımız konu UEFA'yla ilgili, 1'inci madde, onunla ilgili benim çok bir şey söylememe gerek yok çünkü bu zaten daha önceden alınmış bir karardır, bunun yenilenmesi lazım vesaire.

Fakat benim bu yasayla ilgili dikkatimi çeken şeylerden bir tanesi şu oldu, bu konuda görüşlerimi sizlerle paylaşmak istiyorum: Efendim, 4'üncü maddede iş gücü maliyetlerini düşürmekle ilgili olarak asgari ücret desteği vermekle ilgili bir kanaat var, bir karar var; bu karar geçecek burada. Değerli arkadaşlar, gerçekten Türkiye'de ekonomideki aktörlerin ne olduğunu, ne yaptığını bilmiyorsunuz. Bakın, Türkiye 1960 ile 1980 arasında bir politika uyguladı, ithal ikamesi politikaları uygulandı ve

bu politikalar sonucunda dünya ölçeğine yakın şirketlerimiz oldu fakat hazinemiz 80 cente ya da 70 cente muhtaç bir hazine olarak kaldı. Çünkü iş dünyasının çıkarları ile siyasetin çıkarları her zaman örtüşmüyor. Şimdi, Orhan arkadaşım diyor ki: “Bizi niye sermayenin adamı gibi gösteriyorsunuz?” Haklısın, çok rahatsız edici bir şey ama maalesef öyle. Şimdi, durup dururken, Allah aşkına, biz niye işverenlerin asgari ücret maliyetlerini düşürmeye yönelik olmak üzere bir kanun maddesi geçirmeye çalışıyoruz burada? Niçin yapıyoruz bunu?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – İstihdamı koruyalım diye.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Bakın, ben size söyleyeyim değerli arkadaşlar. Bakın, bu söylediğim ithal ikamesi politikaları süresince Türkiye’deki siyaset KİT’leri böyle kullanmıştır; KİT’ler 10’a ürettikleri malı 7’ye satmışlardır. Kime satmışlardır? Özel sektöre satmışlardır. Niçin satmışlardır? Çünkü özel sektörün maliyetleri düşün diye satılmıştır. Doğru bir tespit gibi fakat değerli arkadaşlar, bu politikanın anlamlı olabilmesi için fiyatların da düşmesi lazım. Eğer fiyatlar düşmüyorsa o zaman ne oluyor değerli arkadaşlar? Sizin yaptığınız, verdiğiniz indirimler veya teşvikler doğrudan doğruya iş dünyasının kâr marjlarını artırıyor. Bunu görmüyor musunuz? Yani fiyatlar üzerinde rekabetçi bir baskı olmadığı sürece sizin maliyetleri düşürmeye yönelik olmak üzere uyguladığınız her politika, esas itibarıyla bir sermaye transferinden ibarettir. Onun için “Biz sermayenin adamı mıyız?” diye muhtemelen üzülsünüz ama gerçekten bu madde, mesela sermayenin adamlarının desteklemesiyle çıkabilecek olan bir madde. Ve ben sizi anlamakta da zorlanıyorum hakikaten.

Mesela, Tayyip Erdoğan, belki de yukarıda olmanın getirdiği bir şeyle, bir ölçüde şunu görüyor: Banka faizleri yüzde 9’a indirildi ama bankalar kredi faizlerini hâlâ yüzde 40’ın üzerinde taşıyorlar ve eğer Tayyip Erdoğan’ı dinliyorsanız -doğrusunu isterseniz ben dinliyorum- bu konular gündeme geldiğinde neredeyse her konuşmasında bankalarla ilgili rahatsızlığını dile getiriyor. Neden? Çünkü değerli arkadaşlar, uyguladığımız politikalar bankaları daha da zengin etti ve onun için şimdi ne yapıyorsunuz? Bankalara tazyik yapıyorsunuz, bankalara düşük faizli kredi vermesi için her türlü imkânı getirmeye çalışıyorsunuz.

Şimdi, dolayısıyla da -yani süre bitiyor tabii- eğer gerçekten Türkiye’nin sorunlarını konuşacaksak, kusura bakmayın, bu madde yanlış bir maddedir. Türkiye’deki işverenlerin işçi maliyetini düşürmek diye Hükûmetin bir derdi olamaz, olamaz çünkü Türkiye’deki iş dünyası zaten çok yüksek kârlar elde ediyor. Siz ne yapıyorsunuz bunu yaparak? Daha da kârlarını artırıyorsunuz; bu gerçeği görmüyor musunuz?

Şimdi “enflasyon” diyorlar. Enflasyon, enflasyon... Ya, arkadaşlar, görmüyor musunuz? Enflasyon sadece maliyet artışlarından kaynaklanmıyor, kâr marjlarının artışından kaynaklanıyor. Yüzde 10 maliyet artmışsa eğer firmalar yüzde 25-30 fiyat artırıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Neden? Çünkü kâr marjlarını yüksek tutuyorlar. Yani bakmayın siz zincir marketlerin “Efendim, işte, sabitliyoruz fiyatları.” dediğine, bunların hepsi palavra. O zincir marketler, arkadaşlar, öyle yüzde 4 falan kâr etmiyorlar; onlar zaten sattıkları malları kendileri üretiyorlar ya da ürettiriyorlar, kendilerinin belirlediği fiyatlarda ürettiriyorlar. Dolayısıyla da bu ülkede serbest piyasa ekonomisi yoktur, serbest piyasa ekonomisinin olmadığı yerde de ekonomi böyle konuşulamaz çünkü ekonomide güç vardır, güçlü şirketler vardır, güçlü şirketler sizi kullanırlar ve kullanıyorlar da zaten, bu kur korumalı mevduat

da bundan başka bir şey değildir. Ve dolayısıyla da kasalarını ve ceplerini daha zenginleştirmiş oluyorsunuz.

Hepinize saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 392 sıra sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

MADDE 1 – 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun geçici 40 ncı maddesinin birinci fıkrasında bulunan “2019 UEFA Süper Kupa Finali ve 2021 UEFA Şampiyonlar Ligi Finali müsabakalarına” ifadesi “2023 UEFA Şampiyonlar Ligi Finali müsabakasına” şeklinde değiştirilmiştir.

Süleyman Girgin	Kani Beko	Cavit Arı
Muğla	İzmir	Antalya
Emine Gülizar Emecan	Bülent Kuşoğlu	Baha Ünlü
İstanbul	Ankara	Osmaniye
İlhami Özcan Aygun	Mahmut Tanal	Fikret Şahin
Tekirdağ	İstanbul	Balıkesir
	Ömer Fethi Gürer	
	Niğde	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi Gürer.

Buyurunuz Sayın Gürer. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu, bir torba yasa. 1'inci madde UEFA'nın Türkiye'de düzenleyeceği final maçıyla ilgili vazgeçilenlerin yer aldığı bir madde ama ben esas, teklifin bütünüyle, emeklilere ve kamu çalışanlarına reva gördüğünüz ücretle ilgili konuşacağım.

Bugün sabah gelirken fırından 1 adet simit aldım, 1 de su aldım; 13,5 lira para ödedim. 4 kişilik bir aile, 3 öğün simit ve su tüketse günlük 162 lira yapıyor, aylık 4.860 lira yapıyor. Yalnızca simit ve suyla yaşayan bir ailenin aylık gideri 4.860 lira, sizin emekliye reva gördüğünüz ise yalnızca 5.500 lira. Eğer bu emekli, büyükşehirlerde yaşıyorsa vereceği kirayla simit ve su da alamıyor.

Değerli arkadaşlar, emekli aylık bağlama oranını 2008 yılında eğer Adalet ve Kalkınma Partisi değiştirmeseydi yüzde 70 katsayısıyla bugün en düşük emekli maaşı asgari ücret düzeyinde olacaktı ama 2008 yılında aylık bağlama oranı yüzde 70'ten yüzde 30'a düşürüldü. Ne deniyor? “Biz, emekli maaşının artışını sağladık.” Hayır, gasbettiğiniz hakkın bir kısmını iade ediyorsunuz, emeklinin hakkını vermediniz.

Adalet ve Kalkınma Partisi kurulduğu zaman bugünün Cumhurbaşkanı, o zamanın parti lideri ne diyordu: “Bu zalim yönetim bu aziz millete 1 bardak çay ile 1 simidi bile layık görmüyor. Bunların peşinden nasıl gideceksiniz? Evin kirasını kim ödeyecek? Elektrik parasını kim ödeyecek? Su parasını kim ödeyecek? Çoluk çocuğun okul masrafını kim karşılayacak?” İşte, ülkeyi bugün bu hâle getirdiniz ve verdiğiniz ücret artışını “müjde” diye veriyorsunuz.

Kamuda çalışanların ücretleriyle ilgili yaptığınız düzenlemede ise onların daha önceden toplu sözleşmeyle kazandıkları yüzde 8’lik hakkı da buraya katarak sanki zam yapmış gibi davranıyorsunuz. Kamu çalışanlarının bu ücretle geçinebilmesi olası değil; büyükşehirlerde memur, kira kadar maaş aldığı için memurlar büyükşehirlerde çalışmak istemiyor.

Bakınız değerli arkadaşlar, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanına bir soru önergesi verdim, sosyal yardım alan hane sayısını sordum. Sayın Bakan yanıt verdi, 4 milyon 332 bin 805 hane sosyal yardım alıyor. Bu ülkede yaşayan her 5 kişiden 1’ini sosyal yardıma muhtaç kılmışsınız, 15 milyon insanı sosyal yardımla yaşamak zorunda bırakmışsınız. (CHP sıralarından alkışlar) Bu, Adalet ve Kalkınma Partisinin ülkeyi yirmi yılda getirdiği durum. Bu nedenle, işçi, memur aylık geliri yoksulluk sınırının altında olmamalıdır. Onun için de yapılan düzenlemelerde verilen ücretler yeterli değildir.

Kanun teklifleri getirdik; en düşük emekli aylığı asgari ücret kadar olsun, bayramlarda bayram ikramiyesi asgari ücret kadar olsun, ilaç katkı payı kaldırılсын; ayrıca, sosyal yardım ve yakacak, kira yardımı emekliye yapılsın; emeklilerin yaşamı iyileştirilsin, sorunlarına inilsin dedik ancak hiçbirine iktidar yaklaşım göstermedi. “Bu ülkede yalnız iktidar partisinin kanun teklifi gelir.” diye bir uygulama sürüyor sanki, oysa 1’inci partinin milletvekillerininki gibi 2’nci partinin milletvekillerinin getirdiği kanun tekliflerinin de burada görüşülmesi lazım. 2’nci parti alanlarda, sokakta, sorunu yaşayanların içinde, onların taleplerini Meclise getiriyor.

Bugün için en düşük emekli aylığı eğer asgari ücret olmazsa yine yokluğa, yoksulluğa mahkûmlar; beyaz eti dahi alamaz duruma gelmişler, sabahları bayat ekmeğin ya da ucuz kıymanın alınabileceği yerlerde kuyruk oluşturuyorlar, pazara çıkamıyorlar, markete gidemiyorlar, torunlarının yüzüne bakacak hâl kalmamış; 5.500 liraya çıktı diye övünüyorsunuz. Bu, övülecek bir ücret değil, utanılacak bir ücrettir. (CHP sıralarından alkışlar)

Emeklinin mağduriyetini giderecek düzenlemeler yapılmalı, emeklinin, kamu çalışanlarının durumları iyileştirilmeli, kamu çalışanlarının ücretlerine seyyanen zam yapılmalı, daha düşük ücrette kalıp daha çok mağduriyet yaşayanların ücretlerinin artışı da sağlanmalıdır, verilen ücret artışları yetersizdir. UEFA’yla ilgili firmalardan alınacak vergiyi düşürecekimize aklınız biraz da EYT’liye, taşeronla, stajyer olarak çalışana, diğer mağdurlara sosyal anlamda verilecek desteklere ersin, onları destekleyin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Güner.

ÖMER FETHİ GÜRER (Devamla) – Biz bir öneride bulunuyoruz; örneğin, ehliyet affını getirin, hiç kimsenin canına kastetmemiş 1 milyona yakın insanın bir nedenle -hata işlemiş- ehliyeti alınmış, bunların çoğu şoför, bir kez de bunlara af getirin diyoruz; bunu getirip burada gündeme almıyorsunuz.

“Emeklilikte yaşa takılanların 2022 yılı sonunda sorununu çözeceğiz.” dediniz, bugün ayın 11’i oldu hâlihazırda olanlarla ilgili Meclise bir kanun teklifi getirmediğiniz. Taşeron, geçici işçi, mevsimlik, sözleşmeli çalışanlar ne olacaklarını bilmiyorlar çünkü Mecliste bunlarla ilgili bir kanun teklifi de yok. Ücretlilerle ilgili getirdiğiniz artış, enflasyon karşısında alım gücünü destekleyen ve artıran bir artış da değil. O nedenle, Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarları “modern kölelik” dediğimiz çalışanın hakkını vermeyen, gasbeden bir anlayışla sürdürülüyor. Bunun, bu ülkeye hayrı olmadığı insanların yaşadığı mağduriyette görülüyor diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin birinci fıkrasında bulunan “yer alan” ibaresinin “bulunan” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayhan Erel

İbrahim Halil Oral

Hüseyin Örs

Aksaray

Ankara

Trabzon

Orhan Çakırlar

İmam Hüseyin Filiz

Edirne

Gaziantep

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Ayдын) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Trabzon Milletvekili Sayın Hüseyin Örs.

Buyurunuz Sayın Örs. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Kanun teklifinin 1'inci maddesi üzerinde söz aldım. İlgili maddeyle 2023 UEFA Şampiyonlar Ligi Finali organizasyonu için katma değer vergisi istisnası düzenlenmektedir. Öncelikle şunu söyleyeyim: Türkiye olarak uluslararası organizasyonlarda önemli başarılar sağladık, bunu söyleyeyim ama burada, yaptığımız bu güzel organizasyonlarda sportif başarılarımızın da olması, sporcularımızın 1'incilikler alması, takımlarımızın şampiyon olması da dileğimizdir. İnşallah, bu tür organizasyonlarda başarılarla imza atarız.

Değerli milletvekilleri, 2023 yılındayız. Cumhuriyetimizin 100'üncü yılını idrak ediyoruz. Konuşmamın bu bölümünde AK PARTİ'nin 2023 yılı hedefleri üzerinde biraz durmak istiyorum. Bu hedeflere varılmış mı, varılmamış mı, şu anda durum nedir; ona biraz değinmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, şöyle bir hatırlayalım: AK PARTİ iktidarı 2011 Genel Seçimleri öncesinde yayımladığı seçim beyannamesinde 2023 yılı vizyonunu ortaya koymuştu ve burada deniliyordu ki: “Türkiye Hazır, Hedef 2023.” AK PARTİ'nin böyle bir 2023 yılı vizyonu söz konusuydu. Buna baktığımız zaman, bu vizyona baktığımız zaman, ilanlarda, billboardlarda, gazetelerde Sayın Cumhurbaşkanının bir fotoğrafıyla yayımlanan bu vizyon bildirisinde şöyle deniliyordu: “Bir Türkiye hayal ediyorum.” diye başlanıyordu ve burada birtakım hedefler ortaya konulmuştu.

Değerli arkadaşlarımız, şimdi, on iki yıl önce yayımlanan bu 2023 vizyonuna şöyle bakalım: Mesela, burada deniliyor ki: “Türkiye, dünyanın en büyük 10 ekonomisinden 1'i olacak.” Acaba öyle mi? O gün, bu söylendiği zaman Türkiye dünyanın en büyük 17'nci ekonomisiyken bugün 21'inci sıraya gerilemiş. Değerli arkadaşlar, yine, bu vizyona baktığımızda “2023'te kişi başına millî gelir 25 bin dolar olacak.” deniliyordu; bugün, 2023'teyiz, kişi başına gelir 10 bin doların altına düşmüş durumda.

Yine, bu vizyona baktığımız zaman, AK PARTİ'nin bu 2023 hedeflerine baktığımız zaman burada “İşsizlik yüzde 5'in altına düşecek.” deniliyordu ama bugün baktığımızda hem de TÜİK'in rakamlarıyla baktığımızda yüzde 10'un üzerinde seyrediyor işsizlik.

2011’de AK PARTİ “Hedef 2023” diyerek enflasyonu tek haneli rakamlara indirmeyi vadetmişti. Bugün, 2023’te baktığımızda -TÜİK’in verilerine göre söyleyeceğim- 2022 enflasyonu -yine antrparantez- TÜİK’in verilerine göre yüzde 64, Enflasyon Araştırma Grubu yani ENAG’ın verilerine göre ise yüzde 137 civarında. Bakın, bir 2023 hedefi daha vardı AK PARTİ’nin, onu da söyleyeyim: Bu “Hedef 2023”te, 2011’de 135 milyar dolar olan ihracatın on iki yılda yaklaşık 4 katına çıkarılarak 500 milyar doları bulması hedefleniyordu; 2022 Ocak-Kasım dönemindeki ihracat 231 milyar dolar. Diyeceğim odur ki hani, 2011’de “Bir Türkiye hayal ediyorum.” demiştiniz ya, “Bir Türkiye hayal ediyoruz.” demiştiniz ya, aslında doğru söylemişsiniz; on iki yıl sonra bakıyoruz, bu hedeflerin sadece hayal olarak kalmış.

Değerli arkadaşlar, bugün görüştüğümüz kanun teklifinde emekli ve memur maaşlarına yapılan artışları da görüyoruz. Geçtiğimiz hafta ben Trabzon’daydım. Trabzon’da Türkiye Emekliler Derneği Trabzon Şubesini ziyaret ettim, orada emekli büyüklerimizle, vatandaşlarımızla görüştim. Değerli arkadaşlar, emeklilerimiz “Biz perişanız!” diyor, emeklilerimiz “Geçinemiyoruz.” diyor, emeklilerimiz “Bayramlarda torunlarımızdan kaçır hâle geldik, onlara harçlık veremiyoruz, çikolata alamıyoruz.” diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurunuz efendim.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Arkadaşlar, bugün yapılan maaş artışları yeterli değildir, beklentilerin çok çok altındadır. AK PARTİ döneminde en düşük emekli aylığı ve asgari ücret arasındaki makas gittikçe artmaktadır. Yapılan yüzde 30’luk zammın yeterli olmaması nedeniyle İYİ Parti olarak emekli, memur ve işçinin maaş artışının yükseltilmesi için hafta içi bir önerge vermiştik, maalesef iktidara mensup arkadaşlar tarafından reddedildi. Bayram ikramiyeleri, yılda 2 kez verilen bayram ikramiyelerinin 3.500TL’ye çıkarılması konusunda vermiş olduğumuz önergemiz de yine iktidara mensup arkadaşlar tarafından reddedilmişti, bunları da sizlere arz etmek istedim.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1’inci madde kabul edilmiştir.

2’nci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 2’nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 2 – 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun ek 19 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “3.500 Türk lirasından” ibaresi “cari yıl için belirlenen net asgari ücretten” şeklinde değiştirilmiştir.”

Hüseyin Örs

Ayhan Erel

Fahrettin Yokuş

Trabzon

Aksaray

Konya

İbrahim Halil Oral

Orhan Çakırlar

Ankara

Edirne

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Konya Milletvekili Sayın Fahrettin Yokuş.

Buyurunuz Sayın Yokuş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, emekliler ile asgari ücretlilerin maaş hesaplamasını, ücret artışlarını birlikte yapalım. Şimdi, değerli AK PARTİ’li milletvekili kardeşlerim, 2003 yılında asgari ücret 226 lira, SSK emeklisinin maaşı -o dönemde- en düşük 332 lira, aradaki fark yüzde 47; burası anlaşıldı mı? Yani emekliler yüzde 47 oranında -en düşük SSK emeklisi- asgari ücretin üstünde para alıyor. Yıl gelmiş 2016, 1.301 lira asgari ücret, 1.265 lira en düşük SSK emeklisinin maaşı; eksi yüzde 3. Yani siz 2016 yılına gelindiğinde yüzde 47’nin üstüne eksi 3 daha eklemiştiniz, emeklinin ücretlerini tam yüzde 50 düşürmüşsünüz. Hadi, bununla kalsanız iyi, şükredeceğiz emekliler adına ama öyle bir noktaya gelmişsiniz ki yıl 2023, 226 lira olan asgari ücret 8.506 lira olmuş, 38 kat artmış, çok güzel; 332 lira olan en düşük emekli maaşı da 5.500 lira olmuş, sadece 17 kat artmış yani aradaki fark 21 kat daha geride. Sonuçta ne olmuş biliyor musunuz? Sonuçta eğer siz, iktidara geldiğinizde adaletle hükmetseydiniz, emekliye, asgari ücretliye, herkese adaletli ücret verseydiniz bugün en düşük emekli maaşı 12.600 lira olacaktı, tekrar ediyorum 12.600 lira. Bunu SSK yöneticileri dâhil, AK PARTİ’nin bütün yöneticileri dâhil her platformda tartışırım, konuşurum, belgelerim, belge burada. Yahu kardeşim, Allah’tan korkun ya! Bu emekli size ne yaptı? Siz bununla da kalmadınız, ne yaptınız biliyor musunuz? Bu kadar insafsızca emeklilerin hakkını, alın terini çaldınız ama şimdi “3.500’den 5.500’e çıkarıyoruz.” derken başka bir adaletsizlik yaptınız. Şimdi, 3.750 lira olan maaşın artışı sadece 1.750 lira; 4.250 lira olan maaşın artışı sadece 1.275 lira; 4.500 lira olan maaşın artışı sadece 1.350 lira yani hiç mi vicdanınız sızlamıyor ya? Yani şu emekliye seyyanen zam yapsaydınız, hepsini 8.500’e çıkarsaydınız kıyamet mi kopardı? Hâlâ da alacaklılar, arada 4.500 lira fark var.

Şimdi, bakın, emekliler aslında sizden hiçbir şey istemiyor, diyorlar ki: “Maaşımızla ay sonuna kadar geçinebilmek istiyoruz. Aldığımız parayla insan onuruna yaraşır hayat sürdürmek istiyoruz. Bayramda torunumuza harçlık vermek istiyoruz. Bit pazarından ayakkabı almak yerine, biz de yeni kıyafetler almak istiyoruz. Elektrik ve doğal gaz fatura korkusu olmadan elektriği, doğal gazı kullanmak istiyoruz. Kasaptan et, manavdan meyve sebze, bakkaldan da peynir almak istiyoruz. İkinci bir işte çalışmak zorunda kalmak istemiyoruz. Evimizde olmak istiyoruz. Biz tatil yapmak da istiyoruz ya, en tabii hakkımız. İktidarın bizi yük olarak değil, saygı duyulacak, değer verilecek bir insan olarak görmesini istiyoruz. İnsanların kuyruklara girmeden yaşayabileceği refah dolu bir ülke istiyoruz.” Diyorlar ki: “İktidarın bizi duymasını istiyoruz.” Yahu, niye duymuyorsunuz? Size bu 13-14 milyon emekli ne yaptı? Bu emekliler üretmekten başka, bu ülkeye katma değer sağlamaktan başka hangi suçu işlediler? Ya, sizde hiç mi vicdan yok? Siz, evinizin yaşça büyüğünü evinizin baş köşesine oturtursunuz; bir eli yağda bir eli de balda olsun istersiniz. Emeklilere hiç mi saygınız kalmadı, niye bu kadar kötülük yapıyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Yani maaşlarını, ücretlerini yirmi yılda yüzde 100’den fazla aşağı indirmişsiniz, eksiltilmişsiniz; bunu yarın emeklilerin huzuruna gittiğiniz zaman, seçim sathına

gittiğiniz zaman nasıl izah edeceksiniz? Şöyle mi diyeceksiniz: “Canım, olsun, bu ülkede asgari ücret en temel ücrettir, onun altında ücret de yoktur; biz sizi bunun yarısına mahkûm ettik, mutlu yaşayın.” Ya da şöyle mi diyeceksiniz: “Ya, çabucak mezara gidin, sizden kurtulalım.” Vallahi böyle düşünüyorsunuz, Allah’tan da korkmuyorsunuz, kuldandan utanmıyorsunuz! (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Yemin etme, çarpılacaksınız be!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Çarpılırsın, çarpılırsın; yemin etme.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hayret bir şey ya! İçindeki söylüyorsun, içindekini; bir de gültüyorsun!

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 392 sıra sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 2’nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Sayılarımızla.

MADDE 2 – 31.05.2006 tarihli ve 5510 sayılı Kanunun ek 19 uncu maddesinin birinci fıkrasındaki “3.500 Türk lirasından” ibaresi “net asgari ücretten” şeklinde değiştirilmiştir.

Fikret Şahin	Kani Beko	Cavit Arı
Balıkesir	İzmir	Antalya
Emine Gülizar Emecan	Süleyman Girgin	Baha Ünlü
İstanbul	Muğla	Osmaniye
İlhami Özcan Aygun	Mahmut Tanal	Ömer Fethi Gürer
Tekirdağ	İstanbul	Niğde
	Bülent Kuşoğlu	
	Ankara	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Antalya Milletvekili Sayın Cavit Arı.

Buyurunuz Sayın Arı. (CHP sıralarından alkışlar)

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; ben buradan bizleri izleyen, dinleyen emeklilerimize, çalışanlarımıza seslenmek istiyorum: Artık bu iktidarın sizler adına yapacağı bir şey kalmadı, öncelikle bunu söylemek zorundayım. Şimdi, bu iktidar eğer emekliyi düşünseydi emeklinin hak ettiği şekilde bir ücret almasını sağlamaya çalışırdı. Eğer bu iktidar işçiyi, işçi, esnaf emeklisini, memur emeklisini düşünmüş olsaydı zam oranı olarak enflasyonun çok çok altında olan yüzde 30 oranında değil, gerçek enflasyon oranında bir zam yapmak isterdi.

Şimdi, sevgili büyüklerimiz, emekli büyüklerimiz, bakan -en düşük emekli aylığı için- iktidar, geçen yıl Plan Bütçe Komisyonuna en düşük emekli aylığının 2.500 TL’den 3.000 TL’ye çıkarılmasıyla ilgili bir torba yasa içerisinde madde getirdi. Biz orada, Komisyonunda “Ya, hiç olmazsa şunu 3.500

yapalım. Yani nedir bu? 500 lira olur mu yani?" diye itiraz ettik. Neyse ki Komisyonunda düzeltildi, 3.500 lira olarak Meclis Genel Kurulunda kabul edildi ve bugün 3.500 üzerinden değerlendirme yapılmakta, şimdi ise 5.500 TL'ye çıkarılmaya çalışılmakta.

Değerli emekliler, bakın, bugün Türkiye'nin neresine giderseniz gidin en düşük kira 5.000 TL oldu, kiracı olanlarınız bunu gayet iyi bilmekte. Bugün nereden ev tutmaya çalışsanız artık 5.000 liranın altında ev bulma şansınız kalmadı. Şimdi, 5.500 lirayla geçinecek misiniz, ev mi kiralayacaksınız? Bugün 1 ekmeğe 5 TL oldu. Yani hayatınızı idame için sadece ekmeğe yeseniz dahi neredeyse bu para yetmeyecek. Markete gitmekten korkar vaziyette olduğunuzu, manava gitmekten korkar vaziyette olduğunuzu biliyoruz ve yine, bu soğuk kış gününde doğal gazınızı yakmaktan korkar vaziyete geldiğinizin farkındayız çünkü bir cebinizden giren 5.500 TL'nin öbür cepten iki gün içerisinde çıkabileceğini biz biliyoruz. Bu nedenle de Cumhuriyet Halk Partisi olarak en düşük emekli maaşının hiç olmazsa asgari ücret seviyesinde yani 8.506 TL olması gerektiğini savunuyoruz. (CHP sıralarından alkışlar) Siz sevgili emekli büyüklerimize hiç olmazsa en düşük asgari ücret seviyesinde bir ücretin ödenmesi gerektiğini savunuyoruz Cumhuriyet Halk Partisi olarak. Bu nedenle de Komisyonunda önerge verdik, önerge sunduk ama bu önergemiz iktidar partisi mensupları tarafından reddedildi, bu hususu da sizin bilgilerinize sunmak istiyorum.

Değerli emekli büyüklerim, yarın seçim sandığı geldiğinde değerlendirmenizi buna göre yapın. Bakın, bu AKP'den artık size hayır kalmadı. Yani öyle zannetmeyin ki yani işte... "Ya, bizim maaşımızı ödüyorlar." Yok öyle bir şey. Onlar hepimizin vergilerinden toplanan paralarla sizlerin maaşlarını ödemekteler, onu da zor zahmet bir şekilde. İşte, şimdiye kadar en düşüğü 3.500 TL'ydi, 5.500 liraya çıkarılması için bir teklif getirdiler. Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak tekrar söylüyoruz: İktidarımızda en düşük emekli aylığı, maaşı 8.506 TL yani asgari ücret seviyesinde olacaktır. (CHP sıralarından alkışlar)

Yine, buradan sesleniyorum: İşçi ve esnaf emeklilerinin maaşlarına, memur, sözleşmeli personel ile emeklilerin zam oranında yine yüzde 30 seviyesinde değil...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAVİT ARI (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Hatip.

CAVİT ARI (Devamla) – ...yani gerçek enflasyonun neredeyse beşte 1'i oranında değil, hiç olmazsa yüzde 81 oranında artış yapılması gerektiğini savunuyoruz. Bu anlamda da verdiğimiz önerge yine Komisyonunda reddedildi. Emekliler, memurlar, çalışanlar; hepimize buradan duyurmak istiyorum: İşte AKP'li yani iktidara mensup milletvekilleri, AKP sizin hak ettiğiniz ücreti size ödemedi.

Buradan taahhüdümüzdür, iktidarımızda size hak ettiğiniz değerde ücret ödenecektir, verilecektir diyorum.

Hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Çok önemli arkadaşlar, çok önemli. Bu olursa milyonlarca emeklinin yüzü gülecek.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hadi Başkanım... Sayın Başkanım... Başkanım, emekliler için...

BAŞKAN – Kâtip Üyeler arasında ihtilaf var, elektronik oylamaya başvuracağız.

Oylama için iki dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylamaya başlandı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yapmayın efendim, şimdi gelirler, emekliyi ağırlatırlar ya.

CAVİT ARI (Antalya) – Emekliye hak ettiği ücreti vermemek için koşarak geliyorlar AKP’li milletvekilleri; tutanaklara geçsin.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Emekliye sahip çıkanlar “kabul” diyor, emeklilerini ağırlatmak isteyenler “hayır” diyor. (AK PARTİ sıralarından “Ret” sesleri)

Arkadaşlar, çok büyük bir sevap kapısı bu, azı bize, çoğu size düşecek, dünya kadar emeklinin yüzü gülecek. (CHP sıralarından “Kabul.” Sesleri)

CAVİT ARI (Antalya) – Bu önergeye ret vermek için koşa koşa geliyorlar.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Mazlumun yanında olmak için grup disiplini olmaz.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Başkanım, bir dakika dediniz, üç dakika oldu ya.

DUR SUN MÜSA VAT DER VİŞ OĞ LU (İzmir) – Millet yararına iş yapamıyoruz Mecliste ya!

Emekli maaşını artırmak için önerge veriyoruz “hayır” demek için koşa koşa geliyorsunuz ya!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Milletvekili emekli maaşı olsa böyle oy kullanmazsınız.

(Elektronik cihazla oylamaya devam edildi)

BAŞKAN – Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 392 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 2’nci maddesinde yer alan “5.500” ibaresinin “8.500” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ruştü Tiryaki

Murat Çepni

Kemal Peköz

Batman

İzmir

Adana

Mensur Işık

Fatma Kurtulan

Muş

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Adana Milletvekili Sayın Kemal Peköz.

Buyurunuz Sayın Peköz. (HDP sıralarından alkışlar)

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanunun 2’nci maddesi üzerine grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Bu maddeyle, emeklilere verilen 3.500 liralık aylığın ortalama 5.500 liraya yükseltilmesi öngörülmüyor. Emeklilik, çalışmaya bağlı olan bir hak ve bu, hem Anayasa hem uluslararası yasalarla güvence altına alınmış bir hak. Türkiye’de yaklaşık olarak 14 milyon emekli bulunuyor. Bu 14 milyon emeklinin 8 milyonu açık sınırının altında ya da açık sınırında yaşıyor. 14 milyon emeklinin 7 milyonu ikinci bir işte çalışmak üzere gündelik işlerle uğraşıyor, yaklaşık 4 milyon emekli de iş aramaya devam ediyor ama iş bulmakta bir hayli zorlanıyor. 2003 yılında iktidara geldiğiniz zaman yaklaşık olarak 1,5 milyon emekli, iş arıyordu; şimdi 11 milyon emekli, iş arıyor. Dolayısıyla, aradaki uçurum bir hayli büyümüş durumda.

Bildiğiniz gibi, enflasyon, Türkiye’de farklı şekillerde açıklanıyor. TÜİK diye bir kurumumuz var ama hiç kimseye güven vermeyen bir kurum; enflasyonu yüzde 84’lerde, son altı ayınıkini de yüzde 16 civarında açıkladı ama buna hiç kimse inanmış değil. Dolayısıyla, Cumhurbaşkanı da inanmamış olmalı ki Meclise gelmemiş olan, Mecliste onaylanmamış olan bir kanunu, kendi tarlasını, arık altındaki bir tarlasını bağışlıyormuş gibi, önce “Yüzde 25.” dedi, sonra da “Yüzde 30’a çıkarıyorum.” dedi, daha sonra da bunu Mecliste onaylatmanın yoluna gidiyor.

Açlık sınırının 8.130 lira, yoksulluk sınırının da 26.481 lira olduğu bir ülkede yaşıyoruz. Kamu emekçilerine yapılan yüzde 30 zam, bu oranlarda son derece düşük bir rakam; aynı zamanda emeklilere yapılan 2 bin liralık zam da son derece düşük bir zam.

DİSK-AR’ın yaptığı hesaplamalara göre, yıllık gıda enflasyonu yaklaşık olarak yüzde 90’lar civarında. Zaten kendimiz de alışveriş yaparken herhangi bir dükkâna gittiğimiz zaman, geçen yıl ile bu yılı kıyasladığımızda, yüzde 100’ün altında olan hemen hemen hiçbir şeye rastlamıyoruz. Kiralar aynı şekilde, yakıt giderleri aynı şekilde, elektrik giderleri aynı şekilde, hepsi hemen hemen yüzde 100’ün altında olmayan rakamlarla artmış durumda. Bunlar böyle artmışken yüzde 30 ücret artışı, zammı yapmış olmak keyif bağışlamak gibi görünebilir ama bu böyle bir şey olmamalı. Normalde zam yapılması söz konusu olduğunda asgari yüzde 100 civarında bir zam oranının olması, bunun yüzde 80’in altında olmaması gerekirdi ama Türkiye yüzde 30 gibi bir zam oranıyla karşı karşıya kaldı.

Emeklilerin sağlıklı bir yaşam sağlayabilmeleri için... Yaşları itibarıyla çoğu, hastalıklara açık durumdadır; emekli maaşları bu kadar düşükken aynı zamanda muayenede fark ödemeleri söz konusu, ilaç katılım bedelleri ödüyorlar, eş değer ilaç farkı ödemeye devam ediyorlar. Biz, iktidarda olsaydık ya da şu anda iktidar söz konusu olsa, iktidarda olsak asgari ücreti en az 12.500 lira, emekli maaşının en düşüğünü de yine asgari ücret düzeyinde 12.500 lirada tutar ve emeklilerin insanca yaşayabilecekleri bir ortama kavuşmasını sağlardık.

Bütçe, sonuçta global bir rakamdan oluşuyor ve her iktidar kendisinin temsil ettiği kesimlere daha çok hizmet eder. Sizin iktidarınız da belirli kesimlere, başta bankalar olmak üzere ve müteahhitlik firmaları olmak üzere, onun dışında garanti ödemeleri olmak üzere belirli kesimlere bütçeden aktarımlar yapıyor. Çünkü asgari ücretliye vermemişseniz, emekliye vermemişseniz bütçeden bir rakamı artırılırsunuz demektir, bu artırdığınızı da kendiniz alıp evinize götürmeyeceğinize göre temsil ettiğinizi varsaydığınız ve beraber hareket ettiğinizi varsaydığınız kesimlerin bütçesine aktarmış oluyorsunuz.

Onun için yapılması gereken tek şey var: Yeniden bir revizyona gitmek. Asgari ücretle çalışan insanların 8.500 lirayla geçinmelerinin mümkün olmadığını hepimiz biliyoruz, emeklilerin de 5.500 liraya geçinebilmelerinin söz konusu olamayacağını hepimiz biliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Peköz.

KEMAL PEKÖZ (Devamla) - Seçime gitmek üzere siz bunları iyi bir şey yapmış gibi lanse ediyorsunuz ama yine de bu söylediğiniz rakamların altında insanlar ezilmeye devam ediyorlar. Günlük geçimlerini sağlayabilmek, evlerine ekmeğe götürebilmek ve herhangi bir şey almaya gittikleri zaman çok ciddi bir farkla, çok ciddi bir pahalılıkla karşılaşılıyorlar. Üstelik, her ne kadar bazı temel şeylere bir yıl içinde enflasyon zammı yapılmayacağı ifade edilmişse de enflasyon durmuyor ve artmaya da devam ediyor; yüzde 2 de artsa, yüzde 3 de artsa insanların bütçesinden, yoksulların bütçesinden bir rakamı alıp götürüyor. Onun için yeniden bir düzenleme yapılması, en kısa zamanda asgari ücretin yaşanabilir bir düzeye çıkartılması, emekli maaşlarının da yine yaşanabilir bir düzeye çıkartılması için bir çaba gösterilmeli diyor, Meclisi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü madde üzerinde 3 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 392 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 3 - 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir:

“GEÇİCİ MADDE 92 - 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamındaki sigortalı ve hak sahiplerine; 2023 yılı başından önce bağlanmış gelir ve aylıklar ile 2023 yılında bağlanacak malullük, yaşlılık veya ölüm aylıklarının bu Kanununun 27 nci, 29 uncu, 33 üncü ve geçici 2 nci maddelerine göre 2023 yılı Ocak ayı itibarıyla hesaplanan aylık tutarları dosya bazında ödenmesi gereken miktar esas alınmak kaydıyla 2023 yılı Ocak ayından geçerli olmak üzere %100 oranında artırılır.

Birinci fıkrada belirtilen şekilde artırılan gelir ve aylıklar, 2023 yılı Ocak ayında bu maddede belirtilen artış dışında 55 inci maddeye göre ayrıca artırılmaz.”

Mehmet Ruştü Tiryaki

Kemal Peköz

Murat Çepni

Batman

Adana

İzmir

Fatma Kurtulan

Mensur Işık

Kemal Bülbül

Mersin

Muş

Antalya

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Antalya Milletvekili Sayın Kemal Bülbül.

Buyurunuz Sayın Bülbül. (HDP sıralarından alkışlar)

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Genel Kurulu sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, Değerli Divan; evet, bütün dünya zor bir dönemden geçiyor, dünyada çok ağır bir ekonomik bunalım var; işte, pandemi, tedarik zinciri vesaire ama çok şükür ki memleketimizi uzman bir ekonomist yönetiyor ve biz çok iyi durumdayız(!) Çok iyi durumda olduğumuz için 5.500 liralık emekli maaşı yetiyor da artıyor bile, bununla kiralar ödeniyor, tatile çıkılıyor, yatırım yapılıyor, tasarruf yapılıyor ve benzeri demek isterdim ama bunu diyebilmek mümkün değil. Bu, bir kara mizahtan ibaret. 5.500 lira yapılmış emekli maaşının büyük bir lütf gibi söyleniyor olması, bu memleketin emekçisine, yoksuluna, emeklisine ve onların çocuklarına yapılacak en büyük hakaret, en büyük ayıp ve giderek ahlaki olarak en büyük suçtur.

Şimdi, bakınız, TÜRK-İŞ verilerine göre açlık sınırı 8.130 lira, asgari ücret 8.500 lira, en yüksek emekli maaşı 5.500 lira. Rakamlara boğulmuş bir Türkiye Büyük Millet Meclisi, istatistiklere, yüzdelik oranlara boğulmuş bir Türkiye Büyük Millet Meclisi ve biraz önce Erol Hocanın dediği gibi, ekonomik çöküntünün altında kalmış bir Meclis ve bunun müsebbibi bir Hükümet; bunu kabul etmek zorundasınız. Yani ben size bir öneride bulunayım: Dua edin ki seçimde ekonomistin politikalarından kaynaklı olarak kurtulasınız yoksa daha büyük bir batağa gireceksiniz. Yani seçim sizi bu dertten kurtarabilmeli, yoksa hem kendi başınıza hem memleketin başına hem Orta Doğu'nun başına daha büyük belalar açacaksınız.

Yoksulluk sınırı 26.481 lira. Allah aşkına, bu yoksulluk sınırında maaş alan kaç insan vardır Türkiye’de? Bir istatistik yapılsın, bakalım, kaç insan var Türkiye’de? İşsizlik, yoksulluk, KHK’yle adı konmamış idama mahkûm edilenler, EYT ümidiyle âdeta hop oturup hop kaldırılanlar, kredi faizine mahkûm olmuş üniversite öğrencileri, vergiler, cezalar... Bereket versin ki burada işte yine Türkiye’yi bir ekonomist yönetiyor ve bu ekonomistin uyguladığı politikalar sonucunda yüzde 25 veriliyor. “Yetmedi.” “Alın size yüzde 5 daha.” Padişah cülusu gibi bir bağış söz konusu oluyor.

Bir yanda kâr oranlarına yüzde 500 seviyesinde kâr katan bankalar, bir yanda yandaşlar, bir yanda müteahhit mafyası, bir yanda adı konmamış yandaşların oluşturduğu milyarderler, baronlar birliği ve öte yanda Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından sadakaya muhtaç edilmiş işçiler, emekçiler, yoksullar. “Türkiye büyüyor, ekonomi büyüyor.” Türkiye’yi kendinden ibaret, ekonomiyi de müteahhit cumhuriyetinden, ekonomiyi de hazinenin ne olduğunu hesaplayamayan bir Bakanın zihninden ibaret olarak gördüğünüz zaman evet ekonomi büyüyor, size göre büyüyor; halka göre, yoksullara göre büyümüyor.

Burada, hani, biraz önce hem seçim için getirdiğiniz hem de “Yaraya merhem olmuyor.” diye söylenen şeyi bir tür suçlama olarak addeden, bilmeli ki evet, bu, yaraya merhem olmuyor, zira yara çok derin, yara çok ağır. Yoksulluğun, işsizliğin, açlığın yarası kadar ağır bir yara olamaz. Yoksullukla bu toplum düşürülmüştür, yoksullukla bu toplum kişiliksizleştirilmiştir, yoksullukla bu toplum bir başkasına muhtaç edilerek tahakküm altına alınmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Bu tahakküm altına alınan toplumun psikolojik bir tedaviye, psikolojik bir rehabilitasyona ihtiyacı var. Bu da cumhuriyetin 2’nci yüzyılı için yapılacak olan, topluma verilecek olan bir kurtuluş projesidir; 2023’te emekçilerin, yoksulların, kadınların, işsizlerin, halkların, inanç gruplarının, emek örgütlerinin bir araya gelerek demokratik, laik, eşitlikçi, özgürlükçü ama ekonomik olarak da üreten ve paylaşan bir sistemin oluşturulması. Zira 1’inci yüzyılda nasıl ki halklar etnik ve inançsal olarak tekçiliğe mahkûm edildiyse topluluklar da ekonomik olarak yoksulluğa mahkûm edildiler. 2 türlü kurtuluşumuz var: Bir, etnik ve inançsal olarak; iki, ekonomik olarak.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 392 sıra sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 3’üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ömer Fethi Gürer	Kani Beko	Emine Gülizar Emecan
Niğde	İzmir	İstanbul
Süleyman Girgin	Cavit Arı	Bülent Kuşoğlu
Muğla	Antalya	Ankara
İlhami Özcan Aygun	Baha Ünlü	Mahmut Tanal
Tekirdağ	Osmaniye	İstanbul
	Fikret Şahin	
	Balıkesir	

MADDE 3- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir:

“GEÇİCİ MADDE 92- 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamındaki sigortalı ve hak sahiplerine; 2023 yılı başından önce bağlanmış gelir ve aylıklar ile 2023 yılında bağlanacak malullük, yaşlılık veya ölüm aylıklarının bu Kanunun 27 nci, 29 uncu, 33 üncü ve geçici 2 nci maddelerine göre 2023 yılı Ocak ayı itibarıyla hesaplanan aylık tutarları dosya bazında ödenmesi gereken miktar esas alınmak kaydıyla 2023 yılı Ocak ayından geçerli olmak üzere %81.08 oranında artırılır.

Birinci fıkrada belirtilen şekilde artırılan gelir ve aylıklar, 2023 yılı Ocak ayında bu maddede belirtilen artış dışında 55 inci maddeye göre ayrıca artırılmaz.”

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İzmir Milletvekili Sayın Kani Beko.

Buyurunuz Sayın Beko. (CHP sıralarından alkışlar)

KANI BEKO (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi sevgi, saygıyla selamlıyorum.

Bugün 14 milyon emeklinin ekonomik, demokratik, sosyal hakları Mecliste konuşulurken ülkemizde hem çalışanlar hem de emekliler, içinde yaşamış olduğu bu ağır ekonomik krizin de etkisiyle ekonomik ve sosyal haklardan maalesef yoksun olmuşlardır. Bugün 14 milyon emeklinin yaklaşık 8 milyonu yani yarısından fazlası, emekli aylıklarıyla geçinemedikleri için çalışmak zorunda kalmıştır. Emeklilerin sadece yüzde 2’si veya yüzde 3’ü aldığı maaşla geçinebiliyor. Temel gıda maddelerini dahi alacak durumda maalesef değiller. Emekliler bayramda ve özel günlerde çocuklarının, torunlarının ziyaretlerine sevinemiyorlar çünkü emeklilerin, torunlarına bayram harçlığı verecek mecali kalmamış, maalesef emeklilerin yüzü gülmüyor.

Emekli aylıklarındaki düşüş iki faktörden kaynaklanıyor. Birinci neden, emekli aylıklarının hesaplanmasında daha önce büyümenin yani refah payının katkısı yüzde 100 iken AKP döneminde bu oran maalesef yüzde 30’a düşmüştür. İkinci faktör ise emekli aylığı bağlanma oranlarındaki düşüştür. 5510 sayılı Yasa’yla bu oran, maalesef, yüzde 50’ye düşürülmüştür, emekli aylıklarının alt sınırı da bu süreçte düşürülmüştür. 2002 yılında en düşük memur emekli aylığı 376 lirayken asgari ücret ise 185 liraydı yani asgari ücretin yüzde 104 üstündeydi. Bugüne geldiğimizde ise en düşük memur emekli aylığı 8.600 lira, asgari ücret ise 8.500 lira yani asgari ücretin sadece yüzde 1 üzerindedir.

Sonuç olarak, emekli aylığını belirleyen iki temel faktör küçüldüğü için yani refah payı ve bağlama oranlarındaki düşüş nedeniyle emekli aylıklarında, maalesef, çok ciddi düşüşler olmuştur. Yirmi yıl önce asgari ücretin 2 katını geçen en düşük kamu emekçisi maaşı, bugüne geldiğimizde, maalesef, asgari ücret seviyesine inmiştir. Emekliler uzun süredir sefalet ücretleriyle geçinmek zorunda bırakılmışlardır. Asgari ücretin de altında maaş alan, yaşam mücadelesi veren milyonlarca emekli yeniden çalışmak zorunda kalmıştır. Bu ay itibarıyla 5.500 lira olan asgari ücret, 2023 yılı için yüzde 54,5 oranında artırılarak 8.500 liraya gelmiştir. Bu rakam bizce yeterli değil ancak emekli aylıkları da hiç değilse asgari ücret oranında yani yüzde 50 oranında artırılmalıdır. En düşük emekli maaşı insanca yaşanacak bir düzeye çıkarılmalıdır. Emekliler ve yani sırada ölüm aylığı alan hak sahipleri asgari ücretin altında kesinlikle maaş almamalıdır. En düşük emekli aylığı en az asgari ücret kadar olmalıdır. Emeklilerimize adaletli bir intibak yasası bu Meclisten mutlaka çıkarılmalıdır.

Türkiye’deki emeklilerin ekonomik, demokratik, siyasi ve sosyal haklarını korumak adına Avrupa’da olduğu gibi sendikali olmaları gereklidir. Anayasa’nın 90’ıncı maddesine göre de bu

emeklilerin anayasal hakkıdır. Emeklilere Şeker ve Kurban Bayramı'nda asgari ücret kadar ikramiye verilmelidir. Bildiğiniz üzere, son dönemlerde gerçek enflasyon ve TÜİK rakamları arasında çok büyük fark var. TÜİK'in inandırıcılığı artık kalmamıştır. Özgür Özel'in dediği gibi "TÜİK, maalesef, Recep Tayyip Erdoğan'ı sevenler derneğine dönmüştür." O nedenle, yüzde 100'leri geçen enflasyon oranları ortada dururken memura ve emekliye âdeta dalga geçer gibi "Yüzde 25 zam; olmadı, yüzde 30 yapalım." diyerek kimseyi kandıramazsınız. Gelin, memurun da işçinin de emeklinin de hak ettiği maaşı hep birlikte bu Genel Kuruldan geçirelim. Bu ülkenin doğusundan batısına, kuzeyinden güneyine bütün eserlerde emeği olan bu insanlardan, sağlığını kaybettikten sonra siz neden sağlık katılım payı alıyorsunuz?

Emekliler 5.500 lira maaş alacaklar; ev sahibine kirasını ödeyecekler, doğal gaz, su, elektrik, mutfak, sağlık ve ulaşım yani zorunlu giderlerini karşılayamazlarsa 2023 yılında emekliler, maalesef, açlık ve sefalet içerisinde... (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

KANİ BEKO (Devamla) – Şimdi, arkadaşlar, bu aslında çok basit. Neden basit? Emeklilere siz şimdi 5.500 lira veriyorsunuz, emekli arkadaşlarımız bu almış olduğu maaşı ev sahibine verdikten sonra doğal gaz, elektrik, su, mutfak masrafları ve bununla beraber diğer zorunlu giderleri karşılayabilecek bir parası olmazsa, peki, 2023 yılında ne olacak? Emekliler için açlık ve sefalet yılı olacak. Pazar artıklarını gece karanlığında toplamaya maalesef, devam edecekler. Gelin, hep birlikte, hep beraber bu Meclisten, emeklilere insan olmaktan kaynaklanan temel ihtiyaçlarını giderebilecek bir maaş çıkaralım.

Sayın milletvekilleri, bu teklifle ayrıca özel sektör iş yerlerine işçi başına aylık 400 TL verilmesi düzenlenmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KANİ BEKO (Devamla) – Biz işverenlere buradan katkı sunulmasın demiyoruz ama bu para İşsizlik Fonu'ndan değil, devlet bütçesinden verilsin diyoruz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kani ağabey, kabul etmezlerse eylem yapalım.

KANİ BEKO (Devamla) – Diyorsun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Beko.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Evet, istersen kürsüyü terk etmeme eylemi yapabilirsin belli bir süre konuya dikkat çekmek için.

KANİ BEKO (Devamla) – Kırk beş yıl yaptım, kırk altıncı yıl da yaparız yani. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinde yer alan "%30" ibaresinin "%55" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hüseyin Örs

Ayhan Altıntaş

Bedri Yaşar

Trabzon

Ankara

Samsun

İsmail Koncuk

Dursun Ataş

Feridun Bahşi

Adana

Kayseri

Antalya

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Adana Milletvekili Sayın İsmail Koncuk.

Buyurunuz Sayın Koncuk. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İSMAİL KONCUK (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Aklıma Banker Bilo filmi geldi, oradaki meşhur replik var ya “Yaptım da hele bir sor, niye yaptım.” diye Şener Şen İlyas Salman’ı aldatıyor, aldatıyor, bunu soruyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu sefer sormayacağım.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Birtakım gerekçelerle kandırıyor, nişanlısını elinden alıyor zavallının, parasını alıyor; tabii, en son Banker Bilo’nun da gözü açılıyor, o da Şener Şen’e gerekli dersi veriyor en sonunda.

Şimdi, yarın seçim dönemine giriyoruz. Emeklinin, memurun karşısına çıktığınızda “Hele yaptım da niye yaptım bir sorun.” dediğinizde, yirmi senedir bunu dediniz ama bundan sonra ne emekli ne memur bu söylediklerinize inanmayacak çünkü gerçekten muazzam bir ekonomik krizle vatandaşlarımız, memurlarımız, emeklilerimiz karşı karşıya; bunu telafi etmenin tek yolu asgariden geçinebilecekleri kadar bir geliri onlara vermek. Yani tüm kayıplarını verin demiyoruz, tüm kayıplarını, emin olun, memurların, emeklilerin şu andaki maaşlarına yüzde 100, yüzde 150 zam bile yapsanız son iki üç yıldaki kayıplarını dahi karşılayamıyorsunuz, bunu siz de biliyorsunuz ama en azından dedik ki: En düşük emekli maaşını asgari ücret seviyesine çıkarın, onu da yapmadınız.

Bugün, Sayın Genel Başkanımız grup toplantımızda “En azından yüzde 55 bir zam yapılmalı.” diye İYİ Partinin görüşünü ifade etti.

Değerli milletvekilleri, şimdi, bakın, yaptığınız zamla, zam politikasıyla aslında kamudaki, hatta emekliler arasındaki o skalayı, o ölçüyü de bozdunuz. Yani ne kadar umurunuzda bilmiyorum ama emekliler arasında da farklılıklar oluştu, şöyle: En düşük emekli maaşını 3.500 TL’den 5.500 TL’ye çıkardınız. Helalühoş olsun, 2 bin TL’lik bir artış var. Bakın, şöyle bir hesap yapın: 6.667 TL’den daha az emekli maaşı alan emeklilerimize yüzde 30 zam yapıldığında, o en düşük emekli maaşına yaptığınız 2 bin TL zammı alamıyor. Burada da bir düzenleme yapmak lazımdı. Yani ezbere -bir matematiğe, bir gerçeğe dayanmayan- zam politikanızla... Yani Sayın Cumhurbaşkanı, işte, bir gün önce yüzde 25 zam ilan ediyor, bir gün sonra “Hadi, bir 5 puan daha zam yaptım, müjdeler olsun.” diyor. Hâlbuki 5 puanlık zam, ortalama memur maaşında 400 TL’lik bir artış, ortalama ya da en düşük emekli maaşında da 240 TL’lik bir artış... Yani sanki böyle büyük bir şey bağışlanmışçasına “Hadi, yüzde 5 zam yaptım.” Böyle olmaz bu hesap ya! Yani yirmi yıldır bu ülkeyi yöneten bir siyasal iktidarın memur, işçi, emekli zammı söz konusu olduğunda artık bir planı olmalı, bir tecrübesi olmalı, bir hesabı olmalı. Siz hesapsız kitapsız zam yapıyorsunuz. Aklınıza hangi oran geliyor? İşte, yüzde 25, yüzde 25; yüzde 30, yüzde 30. Neye göre değerli milletvekilleri, değerli AK PARTİ’liler? Yirmi yılı boşuna mı geçirdiniz ya, hiç mi bir şey öğrenmediniz? Kaçınıcı Maliye Bakanı değişmesi! Sayın Nebati konuşuyor Maliye Bakanı olarak, hiç mi uyarılmıyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Gerçek budur; memurun, öğretmen, işçinin, emeklinin kaybı bir yılda şu kadar, iki yılda şu kadar, üç yılda şu kadar diye hiç mi aranızda konuşmuyorsunuz? Bunu anlamakta zorlanıyoruz biz.

Yani, artık, bu milleti temsil etmekten çok uzak bir şekilde tavırlandığınızı siz de biliyorsunuz. Yirmi yıldır o Şener Şen'in Bilo'ya dediği gibi "Hele neden yaptım, sor bakayım." lafı sizi vatandaşın karşısında kurtarmayacak artık. Bu 2023 Genel Seçimleri'nde, inşallah, vatandaş bunun hesabını burnunuzdan -vallah- fitil fitil getirecek diyorum.

Saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

4'üncü madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 392 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Serpil Kemalbay Pekközeği

Fatma Kurtulan

Mensur Işık

İzmir

Mersin

Muş

Kemal Peköz

Mehmet Ruştü Tiryaki

Murat Çepni

Adana

Batman

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Ayдын) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İzmir Milletvekili Sayın Serpil Kemalbay.

Buyurunuz Sayın Kemalbay. (HDP sıralarından alkışlar)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Değerli halklarımızı selamlıyorum.

AKP-MHP iktidarı bir karabasan gibi halkımızın üstüne çökmüştür, iktidarı elinde tutmak için her türlü kirlî siyasete başvurmaktadır. Türkiye, uyuşturucu baronları, siyasi suikast failleri, mafya ve çeteler için âdeta cennete çevrilmiş, ekmeğini alın teriyle kazananların yaşamı ise cehenneme döndürülmüştür. Pazar, market yangın yeridir, faturalar el yakmaktadır. Yeni ekonomik modelle yeni sömürü politikalarına imza attınız. Kur korumalı mevduat sistemiyle bankalarda servetler korunurken, döviz yükselirken pazarda enflasyon canavarını azdırdıkça azdırdınız. Enflasyon en acımasız soygundur; yoksuldan aldınız zengine verdiniz. Türkiye İstatistik Kurumunu (TÜİK) sarayın hesap makinesi yaptınız, TÜİK üstünden ücretlere yapılacak zamları dizayn ettiniz. Asgari ücret sözde enflasyona göre belirlenmiştir, hele memura verilecek zam ise tam bir maskaralık olmuştur. Ne diyor kamu emekçileri, onlara kulak vermek gerek: "TÜİK şaşırmış, maaşları aşırmış." Evet, o kadar algı, o kadar müjde, o kadar şak şak ama kamu emekçileri gerçekleri ifade ediyor: "TÜİK şaşırmış, maaşları aşırmıştır." Hakikat bu olmuştur, TÜİK'e sarayın verdiği görev maaşları aşırma görevi olmuştur.

Enflasyon Araştırma Grubu (ENAG), gerçek enflasyon verilerini açıklıyor. ENAG verilerine göre yıllık enflasyon yüzde 137,5 yani gerçek enflasyon TÜİK enflasyonu değerinin neredeyse 2 katıdır yani emekçiye yapılan zamlar müjde değil, devede kulaktır.

Öte yandan, asgari ücrete üç kuruş zam yaptınız diye sermayeye vermediğiniz destek kalmadı. Asgari ücret zaten gerçek enflasyonun katbekat altında belirlendi, patronlar neden şikâyetçidir ki? Asgari ücret zaten ortalama ücret olmuştur. İşçiler iş cinayetlerine, meslek hastalıklarına mahkûm edilerek kölece çalıştırılıyor. Desteklenmesi gereken patron mudur, işçi midir burada? Ekonomik kriz sermayedarı mı vurdu, yoksa patronları mı? Patronlar saraydakine ayak uydurarak uçan, yüzen saraylarda yaşamak zorundalar mı?

Sayın vekiller, minnet duymamız gereken birileri varsa onlar sermayedarlar değil, ekmeğini alın teriyle kazanan emekçiler olmalıdır. Bu kanun maddesi işçiden kesen, sermayeye peşkeş çeken zihniyet tarafından getirildi ve işverene asgari ücret desteği kapsamında -her işçi için 400 lira- İşsizlik Fonu'ndan karşılanmak istenilen rakam işçiye verilmesi gereken rakamdır. “Ne hakla İşsizlik Fonu'ndan patrona veriyorsunuz?” diye sormak istiyorum. Zamanı geliyor, yeri geliyor yerin 460 metre altında çalışan işçi dahi İşsizlik Fonu'ndan yararlanamıyor, sermaye sahipleri ise kolay kazancın peşinde ve iktidara yakınlıklarını kullanarak bu fonlara kolayca erişebiliyorlar.

Sermayeye onca destek veriliyor, yine de işsizliğin en çok olduğu ülkeler arasındayız, TÜİK verilerine göre dahi Türkiye’de 8 milyon işsiz bulunuyor. Hangi teşvikiniz işsizlik sorununu çözdü ki bu teşvik çözsün? İşsizliğin bu kadar yüksek olması emekçinin suçu değil, tam tersine Erdoğan’ın ekonomi politikalarının sonucudur; sebep Erdoğan’dır, sonuç işsizliktir. Bu teşviki önümüze getireceğinize, OECD ülkelerinde istihdam yüzde 80’lere dayanmışken bizde neden yüzde 50’ye yapışıp kaldı, önce sizin bize bunu açıklamanız gerekiyor.

Kadınlara ayrımcı politikalar izlediniz, “Kadının yeri evidir.” dediniz. “En iyi kariyer anneliktir.” gibi hurafelerle kadın üstündeki erkek egemenliğini pekiştirerek kadın emeğini ucuz ve güvencesiz, hatta evlerde karşılıksız emek olarak sömürmeyi tatlı bir kazanç saydınız. Kadın işsizliğini de kadınların iyi işlere erişememe sorununu da yirmi yıldır çözemiyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – Sermayeye teşvik vermeye geldiğinde İşsizlik Fonu’na el atmaktan geri durmuyorsunuz, kadınlar için neden İşsizlik Fonu’nu kullanmadığınızı size soruyorum. Kadın işsizliğini çözmek, bakım emeğini kamu hizmeti olarak sunmaktan geçer. “Gelin, kamu kreşleri, kamu bakım merkezleri açalım.” dediğimizde hemen bize “Kaynak nerede?” diye soruyorsunuz. Kaynak işte burada. Patronlara işsiz parasını vererek istihdam bekleyen siz mi hayalcisiniz, biz mi hayalciyiz? İşsizlik Fonu’na erişim kasıtlı olarak işsizlere zorlaştırılmaktadır, İşsizlik Fonu patronlara peşkeş çekilmektedir.

AKP, sermaye sevicisi bir parti olduğunu her fırsatta ortaya koymaktan çekinmemektedir. Bu sermaye sevicisi partiden bu halkı kurtaracak ve Türkiye’de emekten yana, barıştan yana bir yeni Türkiye yaratacağız. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 392 sıra sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesiyle 5510 sayılı Kanun'a eklenen geçici 93'üncü maddenin birinci fıkrasında yer alan "İşsizlik Sigortası Fonundan" ifadesinin "Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Bütçesine konulan ödenekten", üçüncü fıkrasında yer alan "İşsizlik Sigortası Fonu katkısından" ifadesinin "hazine katkısından", "İşsizlik Sigortası Fonunca" ifadesinin "hazinece", altıncı fıkrasında yer alan "İşsizlik Sigortası Fonunca" ifadesinin "hazinece", dokuzuncu fıkrasında yer alan "İşsizlik Sigortası Fonu" ifadesinin "hazine", "Türkiye İş Kurumuna" ifadesinin "hazineye", on birinci fıkrasında yer alan "Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Türkiye İş Kurumunun görüşleri alınmak suretiyle Kurum tarafından belirlenir." ifadesinin "Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından müştereken belirlenir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Özgür Ceylan	Emine Gülizar Emecan	Kani Beko
Çanakkale	İstanbul	İzmir
Cavit Arı	Baha Ünlü	Ömer Fethi Gürer
Antalya	Osmaniye	Niğde
Süleyman Girgin	Bülent Kuşoğlu	İlhami Özcan Aygün
Muğla	Ankara	Tekirdağ
	Fikret Şahin	
	Balıkesir	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Çanakkale Milletvekili Sayın Özgür Ceylan.

Buyurunuz Sayın Ceylan. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz 392 sıra sayılı Teklif'in 4'üncü maddesi üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Çalışan memurundan işçisine, emeklisine, işverenine kadar milyonlarca yurttaşımızı doğrudan ilgilendiren ve etkileyen bir torba teklifi görüşüyoruz. Tepeden tırnağa bilgisiz, ilgisiz ve liyakatsiz kadroların yirmi yılın sonunda Türkiye'yi getirdiği noktanın neticesidir bugün konuştuğumuz teklif. Saraydaki Cumhurbaşkanından tutun da ne yaptığını bilmez ekonomi bürokratlarına, ışıltısı kendi önünü dahi aydınlatamayan Bakanına kadar bütün liyakatsiz kadrolar bu yaşadığımız ekonomik buhrandan sorumludurlar.

Tayyip Bey'i üzmeyen İstatistik Kurumunun yani TÜİK'in katkılarını ise Türkiye'de emeklisinden çalışanına toplumun tüm kesimleri iliklerine kadar hissetmeye devam ediyor.

Değerli milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz teklifin 4'üncü maddesiyle, işverenlere verilecek 400 TL katkının nereden sağlanacağını belirliyorsunuz. Siyasal partiler iktidar olduklarında hayata geçirdikleri iş ve işlemleriyle toplumun hangi kesimlerinin yanında olduklarını da ortaya koyarlar. Milyonlarca kamu çalışanı ve emeklisine hangi kritere göre yaptığını kendisinin dahi bilmediği zamla, önce ölümü gösterip sonra sıtmaya razı etmeye çalışan Cumhurbaşkanlığı, ENAG ve İstanbul Ticaret

Odasının enflasyon rakamlarının yanından dahi geçmeyen TÜİK rakamlarını baz alarak işçileri ve emeklileri açlığa, memurlarıysa yoksulluğa mahkûm etmiştir.

Değerli milletvekilleri, nereden verecekmış haşmetli sultanımız bu 400 lira asgari ücret desteğini, bir de ona bakmak lazım. Türk çalışma hayatına 1999 yılında girmiş İşsizlik Sigortası Fonu'ndan karşılayacakmış. Tabii, bu desteği alabilecek durumda kaç işveren var, o da ayrı bir soru. Yarattığınız kriz döneminde, Kuruma prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve faiz borcu olmayan işverenler yararlanabilecek yani tuzu kuru olanlar. Elbette Türkiye, işverenlerini destelemelidir ama bunun desteleme aracı İşsizlik Sigortası Fonu mu olmalıdır?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır.

ÖZGÜR CEYLAN (Devamlı) – Üretimi, istihdamı ve işverenin AR-GE yatırımlarını merkezî yönetim bütçesinden destekleyecek mekanizmaları hayata geçirmek siyasal iktidarların sorumluluğudur.

Peki, bu Fon ne için kurulmuş? İlk kurulduğunda, sadece sigortalı çalışırken işsiz kalan emekçilere yani evine ekmek götürme olanağını yitiren emekçilere maaş ödemesi yapabilmek amacıyla kurulmuş. İşsizlik Sigortası Fonu ilk prim tahsilatını 2000 yılı Haziranında, işsizlere ilk ödemesini ise 2002 yılı Mart ayında yaptı. Fon ilk kurulduğunda yüzde 2 işçi, yüzde 3 işveren primi kesildi ve yüzde 2 devlet katkısı sağlandı. 2004 yılında yapılan değişiklikle işçi primi yüzde 1'e, işveren primi yüzde 2'ye ve devlet katkısı da yüzde 1'e indirildi. Haziran 2022 rakamlarına göre, Fon'da biriken 376 milyarın 270 milyarı harcanmış, geriye kalan para ise 106 milyar lira; harcanan 270 milyarın sadece 46,8 milyarı işsize maaş olarak verilmiş. Yanlış duymadınız, işsiz kalan emekçiyi desteklemek için kurulan Fon'dan işsizlik ödeneği olarak ödenen rakam yalnızca 46,8 milyar lira arkadaşlar. 180 milyarın üstündeki para "kısa çalışma ödeneği" "nakdî pandemi desteği" "işbaşı eğitimi" "aktif iş gücü programı" "teşvik ve destekler" kalemleri adı altında iktidar tarafından sermaye kesimine aktarılmış. Nasıl olsa işçinin, emekçinin sahibi yok diye mi bu kadar rahat el uzatıyorsunuz bu ülkenin emeğiyle geçinen insanların birikimine?

Cumhuriyet Halk Partisi ve Millet İttifakı'nın iktidarında emekçilerin birikimleri yağmalanmayacak, yağmalatmayacağız diyerek sözlerimi büyük usta Ruhi Su'nun şu dizeleriyle sonlandırmak istiyorum: "Sabahın bir sahibi var/Sorular bir gün, sorular/Biter bu dertler, acılar/Sararlar bir gün, sararlar."

Saygılarımla. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesiyle düzenlenen ve 5510 sayılı Kanun'a eklenecek olan geçici madde 93'ün birinci fıkrasında yer alan "İşsizlik Sigortası Fonundan" ibaresinin "Hazineden" şeklinde; üçüncü fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "İşsizlik Sigortası Fonu" ibaresinin "Hazine" ibaresiyle ve "İşsizlik Sigortası Fonunca" ibaresinin "Hazinece" şeklinde; altıncı fıkrasında yer alan "İşsizlik Sigortası Fonunca" ibaresinin "Hazinece" şeklinde; dokuzuncu fıkrasında yer alan "İşsizlik Sigortası Fonu" ibaresinin "Hazine" ibaresiyle ve "Türkiye İş Kurumuna" ibaresinin "Hazineye" şeklinde ve on birinci fıkrasında yer alan "Türkiye İş Kurumunun" ibaresinin "Hazine ve Maliye Bakanlığının" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hüseyin Örs

İbrahim Halil Oral

Ayhan Erel

Trabzon

Ankara

Aksaray

Orhan Çakırlar

İmam Hüseyin Filiz

Edirne

Gaziantep

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Aksaray Milletvekili Sayın Ayhan Erel.

Buyurunuz Sayın Erel. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; görüşmekte olduğumuz kanun teklifinin 4’üncü maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

4’üncü maddeyle 5510 sayılı Kanun’a geçici madde eklenmekte ve İşsizlik Sigortası Fonu’ndan karşılanarak işverene sağlanan asgari ücret desteğinin aylık 250 Türk lirasından 400 Türk lirasına çıkarılması düzenlenmektedir. Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener Hanımefendi grup toplantımızda bu konuya değinmiş ve desteğin 400 TL olması gerektiğini vurgulamıştır. Bu beyandan bir saat sonra, iktidar, işverene verilecek olan asgari ücret desteğinin 400 lira olacağını kamuoyuyla paylaşmıştır. İşverenlerimizin desteklenmesini önemli ve yerinde bulmakla birlikte, İşsizlik Sigortası Fonu’ndaki birikimin işverene destek amaçlı kullanılması yolunun tercih edilmesi uygun değildir. İşsizlik Sigortası Fonu, istihdama destek olunması amacıyla, işini kaybeden sigortalıların işsiz kaldıkları dönemin belirli bir bölümünde geçinebilmeleri için, AK PARTİ iktidara gelmeden önce kurulmuştur. Ancak iktidarın tercih etmekte olduğu politikalar sonucunda bu Fon, işçiler için kullanılan bir kaynak olmaktan çok, işvereni destekleme fonuna dönüştürülmüştür. Bu desteğin hazine tarafından karşılanması daha doğru bir yöntem olacaktır diye düşünüyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bilindiği üzere, BAĞ-KUR’lu ile SSK’li vatandaşlarımız arasında prim gün sayısı eşitsizliği bulunmaktadır. Tarafıma gelen, Aksaray’dan bir berber esnafımızın gönderdiği iletiyi aynen sizlerle paylaşmak istiyorum: “Toplumda en çok çalışan kesim olan esnaf ve sanatkarlarımız sabahın erken saatlerinden gecenin geç saatlerine kadar işinin başında, ayakta mesleğini icra etmektedirler, yanında çalıştırdığı işçilerle birlikte istihdama katkı sağlamaktadırlar. Ancak, esnafın yanında çalışan işçiler 5000 gün veya 7200 gün primle emekli olurken esnafımız 9000 günü doldurmak zorunda. En fazla primi ödeyen esnafımız olmasına rağmen en düşük emekli maaşını da alan yine bu esnafımızdır. Sosyal güvenliğin tamamı aynı şemsiye altında toplanmasına rağmen esnafımızın prim gün sayısı maalesef düşürülmemiş olup BAĞ-KUR’lu âdeta üvey evlat gibi görülmektedir. Bu dengenin yeniden düzenlenmesi, ortadaki haksızlığın ortadan kaldırılması gerektiğini düşünmekteyiz.”

Yine, çiftçilerimizin feryadını size aktarmak istiyorum: Çiftçilerimizin 2022’de 2.158 lira olan tarım BAĞ-KUR primleri 2023 yılında 3.452 liraya yükselmiştir. Hazine teşvik indirimiyle 2.952 lira olan bu tutarı çiftçilerimizin günün şartlarında ödemesi pek mümkün görünmemektedir. Çiftçilerin tarım BAĞ-KUR primlerine uygulanan yüzde 5 oranındaki hazine teşvik indiriminin enflasyon göz önüne alınarak makul düzeye yükseltilmesi gerekmektedir. Yine, çiftçilerimiz 9000 gün prim ödemesiyle emekli olmaktadır. Diğer sigortalılar yirmi yıl, çiftçilerimiz ise yirmi beş yıl prim ödemesi yapmak zorundadır. Çiftçilerimizin sigorta prim ödemesi yarıya düşürülmezse tarım BAĞ-KUR sigortalı sayısı her geçen gün erimeye devam edecektir. Çiftçilerimizin yaşadığı sıkıntılı dönem dikkate alınarak muafiyette geçen sürelerin borçlandırılması sağlanmalıdır. Emeklilikte yaşa takılanlarla ilgili kanunda değişiklik yapılırken tarım BAĞ-KUR sigortası prim gün sayısı 2008’de olduğu gibi on beş güne indirilmelidir. Çiftçilerimizin çalışma şartlarının zorluğu dikkate alınarak doksan gün yıpranma payı ilave edilmelidir. Tarımda çalışan kadınlarımızın çok büyük bir kısmı sosyal güvenlik sistemine kayıtlı değildir. Kadın çiftçilerimizin sisteme katılımı desteklenmeli, gençlerimizi ve kadın çiftçilerimizi tarımda tutmak için teşvik edici önlemler alınmalıdır.

Erzurum Milletvekili Sayın Naci Cinisli'nin vermiş olduğu kanun teklifi maalesef iktidar partisinin oylarıyla reddedilmişti. Oysa bu kanun teklifiyle, belirli şartları haiz, çiftçilikle, hayvancılıkla uğraşan her aileden bir kadının sigorta edilmesi ve priminin devlet tarafından karşılanması kabul edilmiş olsaydı buradaki kadınlarımızın sisteme katılımı sağlanmış olacaktı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

AYHAN EREL (Devamla) – Kadınlarımızın sigortalı olmadan önce gerçekleşen doğumları nedeniyle hizmet borçları yapabilmeleri sağlanmalıdır.

Devletimiz çiftçilerimizin sosyal güvenlik haklarını -devlet eliyle- verebilecek, çiftçilerimize, mağdur vatandaşlarımıza her türlü desteği sağlayacak güçtedir, yeter ki Türk devletinin, Türk milletinin millî kaynakları eşit ve adil bir şekilde paylaşırılsın diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 4'üncü madde kabul edilmiştir.

5'inci madde üzerinde 3 önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeyi okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yasin Öztürk	Orhan Çakırlar	Fahrettin Yokuş
Denizli	Edirne	Konya
İbrahim Halil Oral	Ayhan Erel	Hüseyin Örs
Ankara	Aksaray	Trabzon

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Ömer Fethi Gürer	Süleyman Girgin	İlhami Özcan Aygun
Niğde	Muğla	Tekirdağ
Cavit Arı	Kani Beko	Bülent Kuşoğlu
Antalya	İzmir	Ankara
Emine Gülizar Emecan	Mahmut Tanal	Baha Ünlü
İstanbul	İstanbul	Osmaniye

Fikret Şahin
Balıkesir

Kadim Durmaz
Tokat

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Denizli Milletvekili Sayın Yasin Öztürk.

Buyurunuz Sayın Öztürk. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve beraberinde eklenen torba kanun teklifinin 5’inci maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kanun teklifinin 5’inci maddesiyle, coronavirüs salgını sebebiyle yapılan kısa çalışma ödemelerinde sigortalıların fiilî çalışmalarından doğan eksik primlerinin ödenmesi durumunda bu çalışmalarının hizmetlerinden sayılması düzenlenmektedir. Bu düzenlemeye elbette itiraz etmiyoruz ama bu konunun Meclis gündemine çok önceden getirilmesi gerektiği hususunun da altını çizmek isterim. Çünkü bu dönemde, yaş şartını doldurmasına rağmen eksik primleri nedeniyle emeklilik hakkına kavuşamayan binlerce çalışmamız mağduriyet yaşadı. Kısa bir hatırlatma yapalım: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının verilerine göre, salgın nedeniyle Mart 2020 ile 1 Temmuz 2021 arasında 506.264 firmada 3 milyon 773 bin çalışan kısa çalışma ödeneği aldı. Birincisi, kısa çalışma döneminde işçilere ücretleri eksik yatırıldı. İkincisi, aynı dönemde, iktidarın işten çıkarma yasağı olarak sunduğu ücretsiz izin uygulaması yapıldı. Bunun bir istinası olan kod 29 uygulaması ise yine işçi aleyhine bir durum olarak kullanıldı ve “ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan hâller” gibi, içi çeşitli bahanelerle doldurulan bu uygulama sonucu birçok çalışan işten çıkarıldı. Üçüncüsü, kısa çalışmayla, ücretsiz izin uygulamasının devrede olduğu yaklaşık bir buçuk yıllık sürede işçilerin emeklilik sigorta primi ödemeleri de donduruldu. Bu sürede sağlık hakkında yararlanabilmeleri için işçilerin sadece genel sağlık sigortası primleri yatırıldı. Ve dördüncüsü, pandemi sürecinde tüm iş yerleri kapanmadı, özellikle gıda, eğitim ve taşımacılık sektörü sürekli açıldı. Pandemi döneminde tam zamanlı çalıştığı hâlde birçok işçiye kısa çalışma ödeneği ödendi, hâliyle bu süreler için sigorta primi hesaplanmadı, hizmetlerinde boşluk oluştu. Şimdi bu mağduriyet giderilmeye çalışılıyor ama üzerinden tam bir buçuk yıl geçtikten sonra. Sorun o zaman çözülmüş olsa talep bekleyen 138 bin çalışan emeklilik hakkını elde edecekti, şimdi, bu kanun teklifi kapsamında 141 bin kişilik ek müracaat daha bekleniyor. Kısa dönem çalışma mağdurları biz de dâhil olmak üzere bir buçuk senedir çalmadık kapı bırakmadı.

Bugüne kadar bu soruna kulaklarını tıkayan AK PARTİ’sinin EYT’liler, sözleşmeliler gibi bu kesimi de bugün hatırlamasının nedeni belli; seçim. AK PARTİ’si zannediyor ki vatandaşın haklı taleplerini seçim zamanı hatırlayınca oylar kendi hanesine çevrilecek. Unuttuklarınızı seçim zamanı hatırlamanız vatandaşımızı da unutkan mı yapacak? Bu vatandaşlarımız bir buçuk yıl önce emekli olacaklardı. Bu vatandaşlarımızın içinde işten çıkarma yasağının sona ermesiyle işsiz kalanlar oldu, yaşı nedeniyle ne iş buldu ne de aş. Onlar bu dönemde aileleriyle birlikte yaşadıkları sıkıntıları unutacaklar mı? Vatandaşımız oy kullanma konusunda tabii ki serbest ama tavsiyemiz, ananızın ak sütü gibi helal, haklı taleplerinizi seçim zamanı gelene kadar hatırlamayanları siz de sandıkta hatırlamayın, sandıkta unutan, hatta sandığın içinden çıkarmayın. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, gelelim kanun teklifinin omurgasını oluşturan kamu çalışanlarının ve emeklilerin maaş artışlarına. Aylardır asgari ücretli, memur, emekli, maaşlarına yapılacak artış oranına kilitlenmiş durumdaydı. Tarafsızlığını, bağımsızlığını yitirmiş kurumların eline “Açıkla.” talimatıyla tutuşturduğunuz veriler üzerinden maaşlara güya artış yapıldı, müjdeyi de tabii ki kendisini halkını en fazla düşünen, başkan baba olarak gören Sayın Cumhurbaşkanı açıkladı “Memur, memur emeklileri ve diğer tüm emeklilerimizin maaş artış oranını yüzde 25 olarak uygulayacağımızın müjdesini vermek istiyorum.” dedi. Ertesi gün bir müjde daha var verdi: “Hadi iyisiniz, zammı yüzde 30’a çıkardım.” Bu kararı neye göre aldınız? El cevap: “Yüzde 25 olarak açıkladığımız artış içimize sinmediği için.” Esas

cevap ise: Parayı kaybetmek seçimi kaybetmekten iyidir; yüzde 5 daha verecek olsak ne olur ki yeter ki seçimi kaybetmeyelim.

Sormazlar mı, TÜİK'e göre yıllık enflasyon yüzde 64,27, ENAG'a göre yıllık enflasyon yüzde 137; yeni yıl için ceza, harç ve bazı vergilerdeki artışları belirleyen yeniden değerlendirme oranı yüzde 123; hâl böyleyken maaşlara yüzde 25 oranındaki artış içinize nasıl sinmişti? TÜİK'in açıkladığı enflasyon rakamı işinize geliyor, anladık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Ama vergiler için yüzde 123'lük bir artışı öngörüyorsanız gerçek enflasyon rakamı ayan beyan ortadadır. Matematik kolay değildir ama bu rakamların ne ifade ettiğini anlamak için dört işlemi bilmek yeterlidir.

Bunun yanında, altı çizilecek bir husus daha var. 2022'nin en kötü yıl olarak tarihe geçeceği itirafında bulunan Ekonomi Bakanı Sayın Nebati rakamlara hiç takılmıyor, en doğrusunu söylüyor: “Vatandaş enflasyonda baz etkisine değil, cebine bakar. En düşük emekli maaşı 5.500 lira olacak.” Ailesiyle birlikte 5.500 lirayla yaşamak zorunda olan 2 milyon 721 bin emeklimiz var yani yoksulluk sınırını, asgari ücreti geçtik, açlık sınırının çok altında bir maaşla geçinmek zorunda olan 2 milyon 721 bin emekli.

İşte, bu ekonomik ortamda herkesin cebine, vatandaşın gözüne baktığı bu noktada yüzde 100 oranında zam bile yaparsanız artık miadınız doldu, ne yaparsanız yapın su köprüyü böldü, yolun sonu görüldü. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki öneriler üzerinde ikinci konuşmacı Tokat Milletvekili Sayın Kadim Durmaz.

Buyurunuz Sayın Durmaz. (CHP sıralarından alkışlar)

KADİM DURMAZ (Tokat) – Sayın Başkanım, değerli milletvekillerimiz ve aziz milletimiz; hepimizi sevgi saygı ve hürmetle selamlıyorum.

Bugün burada, Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerinde söz almış bulunmaktayım.

Değerli milletvekilleri, bu Parlamentoda onlarca yasal düzenlemelere imza attık ama hiçbirinde iktidar ve küçük ortağı, bu ülkenin hayrına olan ortak bir anlayışla bir yasa çıkarma kültürünü ne yazık ki hayata geçirmedi. Aslında şöyle baktığımızda, her birinizin yüzü de gergin, hiçbirinin de yaptığınız işten mutlu değilsiniz. Bunun yolu nedir? Bunun yolu, gece gündüz çalışsan, üreten ana muhalefetin ve muhalefet partilerinin bu ülkede yaşadığını, bu ülkenin insanların hayrına da bazı önerileri buraya taşıdığını görmemizdir. Siyasi ömrünüz bitti, hâlâ bu olgunluk noktasına gelemediniz.

Arkadaşlar, sizler alanda yoksunuz, sizler sokakta yürümüyorsunuz; küçük esnafın, sanatkârın ve emeklinin yanında olamadınız, olamıyorsunuz bu ülkeye yaşattıklarınızla. Şu yasada birkaç madde geçti ama bunların hiçbiri gerçekten etki alanında olduğu kesimleri mutlu etmedi. Şimdi, bakın bu ülkeye reva gördüğünüz şeye: En düşük emekli aylığı 3.500 liradan 5.500 liraya çıkarılacak. Ya, arkadaşlar, başka bir ülkede yaşamıyorsak Allah rızası için şu 5.500 lirayla geçinebilmenin yolunu, sırrını şuradan çıksın da AK PARTİ'li ve Milliyetçi Hareket Partili milletvekilleri bu aziz millete bir anlatsınlar ya. (CHP sıralarından alkışlar) Ya, arkadaşlar, Anadolu'nun küçük kentlerinde, Tokat'ta bile

5 bin lira kirayla evde kalan insanlar var. Siz reva gördüğünüz rakamla bir emekliye “Ne kadar kısa sürede ömrünü tamamlarsan 5.500 lirayla idare et.” diyorsunuz.

Arkadaşlar, lütfen elinizi vicdanınıza koyun. Yaptığımız bütçe ve şu paketin maliyeti yaklaşık olarak 300 milyar lira. Tabii, siz birkaç yıldır bütçe hedeflerinizi de yakalayamıyorsunuz, altı aylık da olası bir ömrünüz kaldı, kalmadı, bu bütçenin içerisinde de bunu yapıyorsunuz ama attığımız taş ürküttüğünüz kurbağaya degecek, değmiyor arkadaşlar, bunu söyleyeyim.

Tabii, 5’inci madde nedir? 5’inci madde özünde doğru bir madde, diyor ki: “Coronavirüs salgını sebebiyle yapılan kısa çalışma ödemelerinde hatalı işlemlerden dolayı hizmetleri Kuruma eksik bildirilen sigortalılar için yeniden beyanname verme hakkıdır.” Bu doğru bir hak, biz de bu maddeyi destekliyoruz. Şu ana kadar başvuran esnaf sayısı 30 bin ama toplamda 180 bin iş yeri bundan yararlanacak. Bununla birlikte, sigortalılığı süren, emekliliğine katkısı olmayan 1 milyon 350 bin kişi de bu düzenlemeden etkilenecek. Bu anlamda biz bu maddeye destek veriyor, katkı sunuyoruz. Yani eksik primlerin cezasız olarak yatırılması düzenlemesi doğru bir şey ama arkadaşlar, yirmi yıldır bu aziz milletten oy alan AK PARTİ iktidarı olarak liyaketsiz kadrolarınızla her geçen gün bir eksikliğinizi, bir aksamanızı, bu ülkeye verdiğiniz bir zararı düzeltmekten bıktı usandı kamuda çalışanlar da. Temel yolu nedir? Ya, arkadaşlar, bu ülkede birlikte yaşıyoruz; ne olur, bu ülkede sivil toplum örgütlerini, meslek odalarını, emek örgütlerini, sendikaları dinleyerek yasal düzenlemeleri çıkaralım ve konunun bileşenlerinin söylediklerini değerli bulup mutlaka onların yaşamına dokunacak düzenlemeleri birlikte, gülerken, şen şakrak, katkı sunarak çıkaralım ve mutlu olsunlar. Bakın, az önce kabul edilecek diye -bütün arkadaşlar Mecliste bile değil, Parlamentoyu çalıştıran iktidardır- hemen gelip yeter sayıyı yakalamanın peşindeyiz, biz de ona destek veririz ama bizi anlayın, birazcık dinleyin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

KADİM DURMAZ (Devamla)– Birçoğunuzun yaş grubuna şöyle bakıyorum, babalarınız metropol kentlere geldiğinde bir çalışan insan evindeki 2-3 çocuğunun eğitimini yaptırabiliyor, geçinebiliyordu. Arkadaşlar, şu anda bir eve iki maaş da girse geçinileceği yok bu ücretlerle. İlan etmişsiniz, asgari ücret 8.506 lira ama ömrünün kalan süresinde bu ülkede mutlu olmak hakkı olan emekliye 5.500 lirayı reva görüyorsunuz. Onların ahı, onların vebali hepinizin üzerinde olacak ve olacak ilk seçimde, elbette ki o sandıkta demokratik bir şekilde, sizin onlara reva gördüğünüzün karşılığını bu insanlar verecek arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Cumhuriyetin 2’nci yüz yılına girerken bütün insanların beklediği, bütün meslek gruplarının... Bakın, öğretmenler cumhuriyetin 2’nci yüzyılında 100 bin atama bekliyor. Çalışanlar, memurlar, işçiler, emekliler, emekli olmuşlar bayram ikramiyelerinin güncellenip hiç değilse 3.500 lira olmasını istiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KADİM DURMAZ (Devamla) – Sayın Başkanım, toparlıyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

KADİM DURMAZ (Devamla) – Kamuda aynı kurum ve kuruluşta eşit işi yapan, “Eşit işe eşit ücret.” deyip alamayan insanlar bu adaletsizliğin, isminde “adalet” bulunan partiden ve muhalefetin destekleriyle bunun düzeltilmesini istiyor. Yine “özelleştirme” diye kamu kurumlarına savurduğunuz insanlar, eğitim ve tahsillerinin karşılığı olan kadro ve ücretlerini almak istiyor. Bu ülkede birçok şeyi yok ettiniz ama şunu unutmayın: Bir kişi, karşısındaki kişiye hoşgörü gösteriyorsa bunun anlamı “Ben insanım ve senin de insan olduğuna inanıyorum.” demektir ama “Ben safım, gel benim sırtıma

bin, buradan inme.” demek değildir. Aziz millet günü geldiği zaman sizi hak ettiği yere gönderecektir diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önerileri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 392 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin son cümlesinde yer alan “ve” ibaresinin “ve/veya” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ruştü Tiryaki

Murat Çepni

Kemal Peköz

Batman

İzmir

Adana

Fatma Kurtulan

Mensur Işık

Mersin

Muş

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İzmir Milletvekili Sayın Murat Çepni.

Buyurunuz Sayın Çepni. (HDP sıralarından alkışlar)

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkan.

Genel Kurul ve değerli halkımız; her şey kitabına uygun yaşıyor. İnsanlık tarihi sınıf mücadeleleri tarihi. Zenginliğin kaynağı da çok çalışmak değil; yoksulun ödenmeyen emeğidir, yoksulun el konulan emeğidir zenginliğin kaynağı. Dolayısıyla, içinde bulunduğumuz ekonomik kırımın sebeplerini, sonuçlarını tartışırken de meseleye hangi kesimlerden, hangi sınıflardan yana baktığımızla ilgili bir durumdur. Bakın, en yüksek gelire sahip yüzde 10'luk kesim, düşük gelire sahip yüzde 50'lik kesimden 23 kat fazla kazanıyor. Şimdi, bu durumu iktidara sorarsanız, sermayeye sorarsanız şöyle cevap verecekler: “Bunda hiçbir sorun yok. Yapılması gereken sadece, çok kazananın biraz daha fazla zekât vermesidir.” Yani yoksula biraz daha, ölmeyecek kadar para verilmesini savunurlar. Dolayısıyla, buradaki mutlak eşitsizliğe özel bir itirazları yoktur. İşte, AKP de bir şirketler koalisyonu olarak ve “Ülkeyi bir şirket olarak yöneteceğim.” diyen bir parti olarak bugün sermaye çıkarlarını savunma düzenlemeleri getirmekle yükümlüdür.

Şimdi, bakın, Hazine ve Maliye Bakanı Nebati, 13 Aralık 2022'de şöyle söylemiş: “2022 en kötü yıl olarak tarihe geçti. 100 milyar dolar dış ticaret açığı, 50 milyar dolar cari açık söz konusu ama çok şükür, bu zor dönemi geride bırakıyoruz.” Evet, tam da bir AKP Maliye Bakanı. Şimdi, geride bırakıyoruz da nasıl bırakıyoruz? Şöyle bırakıyoruz: Milyonlarca insan, açlıkla uğraşiyor, yoksullukla uğraşiyor, tümüyle bir geleceksizliğe mahkûm edilmiş durumda. Bakın, bu süreçte 2 tane Türkiye var; bir tanesi, yüzde 300-500 kâr yapan şirketler ve bankalar ve AKP etrafında kümelenmiş şirketler, rant grupları, saadet zinciri üyeleri; bir tarafta da milyonlarca aç, yoksul insan, emekçi. Evet, bu tabloda, bu 2 Türkiye'nin içerisinde biz şunu savunuyoruz, diyoruz ki: Bu zenginliğin kaynağı hırsızlığın ta kendisidir, yoksullardan çalınandır, yoksulların ödenmeyen emeğidir, doğa katliamıdır. Evet, bunun karşısında ancak ve ancak emeği çalınanların yan yana gelmesiyle durabiliriz.

Şimdi, iktidar demişti ki: “Faiz sebep, enflasyon sonuç.” E, ne oldu? Faiz 9’a düşürüldü; enflasyon resmî rakamlara göre yüzde 64 küsur, resmî olmayan, gerçek rakamlara göre, sokağın, halkın enflasyonu ise yüzde 200-250 civarında. Peki, eğer faiz düşüyse bu bankalar ucuza aldıkları, bedavaya aldıkları parayı niye halka ortalama yüzde 40’la satıyorlar? Şimdi, faiz karşısı AKP burada hangi tutarlılığı ortaya koyuyor; başından sonuna tutarsızlık. Burada mesele şu: Bir servet transferi gerçekleşiyor, halkın, yoksulların bütçesi, vergileri AKP eliyle bir avuç kan emiciye hortumlanıyor. İşte, bu teorinin Türkçesi tam olarak budur.

Şimdi, sözüm ona enflasyonu düşürüyorlar. Oysa, bakın, sadece FAO’ya göre 2022’de küresel gıda fiyatları yüzde 1 düşüyor ama aynı rakamlarla Türkiye’de gıda enflasyonu yüzde 77 artıyor. Bu koşullarda, bakın, açlık sınırı 8.500 TL, yoksulluk sınırı 26.500 TL ama emekliye verilen maaş en düşük -sözüm ona- 5.500 TL ve bunu da bir lütuf olarak veriyor AKP.

Şimdi, EYT meselesine geldiğimizde de aynı şeyle karşı karşıyayız. Şimdi, EYT niye çıkmıyor, niye gelmiyor? Çünkü henüz daha seçim açısından rantabl olmuş değil, onun hazırlıklarını yapmaya çalışıyor AKP. Şimdi, bakın, burada da bunu bir lütuf olarak sunuyor. Oysa, EYT milyonlarca insanın gasbedilmiş hakkıdır. Şimdi bu gasbedilmiş haklar geri alınmaya çalışılıyor fakat bu yapılırken de yarım yamalak yapıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Bakın, stajyerler sigortalı sayılmıyor, sömürülüyor. Stajyerlerin bu hakkı verilmelidir. Aynı zamanda, SSK ve BAĞ-KUR birleştirilmesine rağmen BAĞ-KUR’lular bu süreçten faydalanamıyor, bu hak gasbediliyor, bu hak tanınmalıdır. Aynı zamanda Emekli Sandığı için de aynı şey geçerli, Emekli Sandığı emeklileri de bu haktan faydalanamıyor. Yine, pandemi sürecinde kısa çalışma ödeneği gerekçesiyle işçilerin sigorta girişi yapılmadı ve dolayısıyla bugün bu haktan da, EYT’den de bu işçiler o dönem açısından faydalanamıyorlar. Yine, 1999 depremi süreci açısından da aynı şey geçerli, orada da bu insanlar, 1999 depremi mağdurları faydalanamıyorlar. Bütün bunlar yerine getirilmelidir ve hakları verilmelidir. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

5’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 5’inci madde kabul edilmiştir.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 23.15

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 23.31****BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ****KÂTİP ÜYELER: İshak GAZEL (Kütahya), Sevdâ ERDAN KILIÇ (İzmir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 48’inci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

392 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Birinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Şimdi ikinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

İkinci bölüm, 6 ila 9’uncu maddeleri kapsamaktadır.

İkinci bölüm üzerinde söz isteyen, İYİ Parti Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Durmuş Yılmaz.

Buyurunuz Sayın Yılmaz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Önemli bir yasa görüşüyoruz, 392 sıra sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi. Şu ana kadar gerek muhalefetten gerekse iktidardan bu kürsüye gelip konuyla ilgili görüş bildiren arkadaşlarımızın hepsinin üç aşağı beş yukarı söyledikleri aynı. İktidar artan enflasyon nedeniyle bozulan gelir dengesini tekrar ihdas edebilmek için birtakım ilave ödemeler yapmaya karar verdi ve bunu da bütçeleştirdi. Muhalefet olarak biz de diyoruz ki: Bu yetmez, siz geçinebiliyorsanız geçinin. Bu parayla ne emekli geçinebilir ne de asgari ücretli geçinebilir. Ayrıca, yaşanan süreç içerisinde de gerek işçi emeklisi gerekse memur emeklisi ile şu anda çalışan asgari ücretlinin arasındaki denge de bozuldu. Bozulan denge de genellikle asgari ücretlinin lehine, emeklinin aleyhine. Daha önce emekli, asgari ücretliden daha fazla gelir elde ederken, an itibarıyla emekli asgari ücretliye göre dezavantajlı duruma düşmüş vaziyette. Yasanın getirdiği düzenlemeye göre asgari ücretli yüzde 54,6, memur emeklisi ve diğer emekliler de yüzde 30 zam aldılar ve iddia o ki -ben de katılıyorum- aslında memur emeklilerinin aldıkları zam yüzde 30 değil, bunun hesabını benden önce konuşan diğer arkadaşlar da yaptılar. Bunun yüzde 8’i zaten toplu sözleşmeden gelen bir hak, geriye kalanı geçmiş enflasyonun telafisi için verilmiş bir ödeme ve bunun zamlı bir ilgisi yok, bunun katkısı sıfır; dolayısıyla, geriye kalan, refah katkısıyla ilgili bir oran var. Dolayısıyla, bunu yüzde 30 da yapsak, 35 de yapsak bu mevcut ortamda bu paralarla geçinilmesinin mümkün olmadığını hepimiz biliyoruz ve kabul ediyoruz.

Aslında şu ana kadar buraya gelen hiçbir milletvekili arkadaş bence meselenin özüne, esasına dokunmadı; meselenin özü, esası enflasyon. Hiç kimse “Enflasyonla mücadele istiyoruz.” demedi. Bugün biraz önce sosyal medyada gördüm, Türkiye tekstil ihracatçıları Sayın Bakanı ziyarete gitmişler ve demişler ki: “Biz bu kurla ihracat yapamıyoruz, şu anda dolar kurunun 23 lira olması gerekir.” Diyelim ki Bakan Bey buna “Evet, yapalım.” dedi, doları 23 liraya getirdi; 23 lirayla bu insanlarımız üç ay, beş ay rahat bir ihracat yaparlar fakat üç ay, beş ay sonra enflasyon böyle gittiği sürece yine tıkanacaklar, yine ihracat yapamayacaklar. Dolayısıyla, yapılması gereken şey, istenilmesi gereken

şey... Bunu muhalefet de isteyecek, iktidar da isteyecek, sivil toplum kuruluşları, TÜSİAD'ı da isteyecek, MÜSİAD'ı da isteyecek "Ey devlet, ey Maliye Bakanı, parama itibar kazandır, enflasyonu kontrol altına al ve dolayısıyla da benim önümü aç." demesi lazım. Biz ne yapıyoruz şu anda? Önce enflasyonu yaratıyoruz, ondan sonra kendimizi yarattığımız enflasyona adapte ediyoruz, kendimizi ona uyduruyoruz; bir iki ay, üç ay refaha erişiyoruz, arkasından tekrar enflasyon yükselmeye devam ediyor, ne verdiysek bunu tekrar geri alamıyoruz ve kaybediyoruz. Geçen senenin başındaki 2.500 lira, yine geçen senenin ortasındaki 3.500 liradan, bugünün de 5.500 lirasından çok daha kıymetli. Biz önümüzdeki yıl ve ondan sonraki yıllar emin olun 15 bin liralık, 20 bin liralık asgari ücreti konuşmaya devam edeceğiz ve bunu alanlar da bundan kesinlikle ve kesinlikle mutlu olmayacaklar, geçinememeye devam edecekler. Dolayısıyla, yapılması gereken şey arabayı atın önüne koşmak değil, adam gibi enflasyonla mücadele edip atı arabanın önüne koymak, bunun için tedbir almak, Türk lirasının itibarını sağlamak. Bunu yapmadığımız sürece gelecek sene aynı şeyleri konuşmaya devam edeceğiz. Dolayısıyla, kolektif bilincimizin muhalefetiyle, iktidarıyla, sivil toplum kuruluşlarıyla yöneticilerimizden istemesi gereken şeyin enflasyonla mücadele olması lazım. Enflasyonla mücadeleyi istemezseniz, istemezsek karşılaşacağımız şey; kazançlarımız çarçur oldu, yeni bir durumla karşı karşıyayız, kendimizi hadi yeniden buraya bir daha adapte edelim. Bunun sonu yok. Dediğim gibi, gelecek sene biz 15 bin liralık asgari ücreti, takip eden yılda 20 bin liralık asgari ücreti konuşabiliriz. Onun için hepimiz aklımızı başımıza devşirelim. Enflasyonun yaptığı tahribatın ne olduğunu bütün dünya tarihi biliyor. Enflasyonun olduğu yerde gelir dağılımı bozulur; bu, bir sonuçtur, enflasyon sebeptir. Dolayısıyla, sonuçlarla uğraşmak yerine bizatihi sorunun nedeniyle uğraşalım. Enflasyon bir bataklıktır; asgari ücret, kiradaki artış, ödenemeyen faturalar, vesaireler bataklıktır, sivrisinektir. Enflasyonu kaldıramıyorsan, enflasyonla mücadele edemiyorsan bunun sonuçları üzerine konuşur dururuz. O nedenle, tekrar ediyorum, yapılması gereken husus enflasyonla mücadeledir.

Şimdi, bir yasa geldi önümüze. Bu yasa aslında bütçeyle ilgili bir yasa. Biz niçin ayrı bir yasayla bunu yapıyoruz? 17 Ekimden 16 Aralık'a kadar bir bütçe süreci vardı. Plan ve Bütçe Komisyonunda neredeyse otuz altı gün görüştük biz bunu cumartesi-pazarlar da dâhil, on iki gün de burada, Genel Kurulda görüştük. Dolayısıyla, bu yasada getirilen düzenlemeler aslında o bütçenin içerisine konulabilirdi ve bütçede birlik de sağlanabilirdi. Komisyonunda, yasa teklifini getiren milletvekili arkadaşımızın bize verdiği bilgiye göre bu yasanın maliyeti 300 milyar TL. Bu 300 milyar TL bir gider, bunun karşılığında bir gelir diye bir yere yazılmadı ama sonuçta bu, bütçeyle ilişkilendirilmeli. Bunun kaynağı nereden gelecek?

Önümüzde bir seçim var, inşallah seçimde iktidar değişir. Eğer iktidar değişir de biz bu makama gelirsek, biz bu karar verme noktasına gelirsek yapacağımız şey şu: Aralık ayı içerisinde, şu anda bu kanunda yapılan düzenlemelerle ilgili bütün veriler ortaya çıkıyor, bilinmeyen bir tane veri var, o da aralık ayı enflasyonu. Aralık ayı enflasyonu -dolayısıyla kasımı biliyoruz- Ocak'ın 3'ünde belli olacak. Yasanın bir yerine, orada çıkacak enflasyon neyse onu oraya koyar, dolayısıyla bu düzenlemeyi biz o gün bütçenin içerisine koyabiliriz. Dolayısıyla şu anda yapılan iş tamamen palyatif bir iş. Bunun bütçeyle ilişkin...

Sayın Bakan, 300 milyar TL'yi nereden bulacaksınız? Gerçekten bize onaylattığınız, Büyük Millet Meclisinin onayladığı bu bütçenin içerisinde 300 milyar TL harcamanın karşılığı ödenek var mı? Nerede bu ödenek?

Dolayısıyla yapılması gereken şey seçimlerden sonra, inşallah, gelecek sene eğer milletimiz bize bu bütçeyi yapma hakkını verir ise, görevini verir ise böyle bir yasayla Büyük Millet Meclisinin huzuruna gelmeyeceğiz. Bu iş bütçenin içerisinde halledilecek ve dolayısıyla da yılbaşından önce Meclis

atitle girdiğinde yurttaşlarımız, emeklisi, çalışanı, işçisi kim varsa ne alacağını, neyle karşılaşacağını bilecektir. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

Eğer millet size yetki vermeye devam ederse bunu da lütfen siz de böyle yapın. Eğer gelecek sene de böyle karşımıza gelerseniz bunun hesabını size sorarız.

Hepinize teşekkür ediyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Tamer Osmanağaoğlu.

Buyurunuz Sayın Osmanağaoğlu. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Saygıdeğer milletvekilleri, sizleri ve bizleri ekranları başında internette takip eden yüce Türk milletini ve yüce Türk Meclisini saygı ve sevgilerimle selamlıyorum.

Küresel ekonomide gerçekleşen dalgalanmalar, komşu coğrafyalarda yaşanan ve sonu savaşa varan siyasi gelişmeler hiç şüphe yok ki ülkemizi de etkilemiş hatta etkinin katlanarak hissedilmesine sebep olmuştur. Bir yandan duruş sergilemeyen ve hatta sergileyecek iradesi dahi olmayan hükümetlerle yönetilen ülkelerin sıfırı çektğine şahitlik ederken diğer yandan sosyal buhranın tetiklediği siyasi buhranlarla boğuşan devletlerin de çok zor süreçlerden geçtiğine hep birlikte şahitlik ettik, etmeye de devam ediyoruz. Gerçekler gün gibi ortadayken, kuşatma bütün sertliğiyle kendini gösterirken gerçekleri görmeyen, hatta gerçekleri çarpıtarak siyasi rant elde etmeye çalışanların ihtiraslarına da tanıklık ettik, etmeye de devam ediyoruz. Ne var ki hesap yapanların hesapları karışmış, oyun kuranların oyunu bozulmuş, zorba politikalarla Türk milletine istikamet çizmeye çalışanların gayreti boşa çıkarılmıştır. Elbette bunda en büyük pay, zamanında ve büyük bir ciddiyetle aldığı önlemlerle, devletimize ve devletine duyduğu güvenle ellerini ovuşturanları şaşkına çeviren milletimize aittir. Devletimizin vatandaşımızı suni ekonomik gelişmelerin ve kalıcı hasar bırakacak tehditlerin karşısında yalnız bırakmaması ve özellikle ekonomik refahı korumaya yönelik attığı adımlar elbette ilk değıldir, son da olmayacaktır. Bu kapsamda, görüşülmekte olan kanunla birlikte, en düşük emekli aylığı 3.500 TL'den 5.500 TL'ye artırılmaktadır. Emeklilerimizin ve memurlarımızın maaşlarında enflasyon farkı uygulaması dâhil öngörülen yüzde 16,48 artış oranına yüzde 13,52'lik bir oran daha eklenerek yüzde 30'luk bir artışa gidilmektedir.

Ayrıca, işverenlerimize iş gücü maliyetini azaltacak şekilde verilen destek 400 TL'ye çıkarılmaktadır.

Ne mutlu ki “çözülemez” denilen sorunlar bu çatı altında bir bir çözüme kavuşmaktadır, “düzeltilemez” denilen aksaklıklar cumhurun iradesinin tecessüm ettiği Gazi Meclis çatısı altında bir bir giderilmektedir, “gösterilemez” denilen irade en zor dönemlerde dahi iradesini yüksek sesle ilan eden bu çatı altında kararlılıkla gösterilmeye devam etmektedir. Önümüzdeki günler “çözülemez” denilen sorunların çözüldüğüne şahitlik edeceğimiz günler de olacaktır. Önümüzdeki haftalar “düzeltilemez” denilen aksaklıkların düzeltildiğine milletçe şahitlik edeceğimiz haftalar da olacaktır. Önümüzdeki yıllar ise “gösterilemez” denilen iradenin korkusuzca ve ilkeli bir şekilde gösterileceği yıllar olacaktır. Velhasıl, önümüzdeki yüzyıl Türkiye Yüzyılı olacak, hasretle bağrımıza basacağımız asır, Türk asrından başkası olmayacaktır. (MHP sıralarından alkışlar) Bilinmelidir ki kararlılığımızın kaynağı Türk milletidir, tükenmez umumuzun pınarı Türk asrına olan imanımızdır. Aklımızdan geçenleri kalemiyle yüreklerimize nakşeden merhum şairimiz Mithat Cemal Kuntay ne güzel söylemişti; hep beraber dinleyelim.

“Şahlanır göklere inkâr edilen heykelimiz,

Gösterir ufku, ölürken bile, solgun elimiz.

Boşa gitmez, heder olmaz, vurulup düştüğümüz,
Zalimin göğsüne çarpar düşüyorken ölümüz.
Canımızdır, acı hissetmeyerek, verdiğimiz;
Şaşırırsın, şu asırlar sana anlatsa kimiz...”

İnanıyoruz ki Türk milleti, Türk asrında şaşırtmaya devam edecektir. Biliyoruz ki Türk Devleti, Türk asrında, Türk’ü unutanlara Türk’ün kabiliyetini tekrar hatırlatacaktır. Türk milleti, hasretle kucaklayacağı Türk asrına 2023’ün ilkbaharında Cumhur İttifakı’yla birlikte bir adım daha yaklaşacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; içinde yaşadığımız devir; gönüllerin hasar aldığı, kavramların savrulduğu, ruhların yaralandığı bir dönemdir. Bir yandan bireycilik vahşi bir şekilde kışkırtılmakta, diğer yandan ise bencillik cemiyet hayatını var gücüyle ezmektedir. Bu iç karartan manzaranın önüne geçmenin yolu bizim öz medeniyetimizden geçmektedir çünkü bizi biz yapan tüm değerler insanı merkeze alan bir zihin dünyasının ürünüdür. Bu anlayışın özünde Asya bozkırlarından at sırtında gelerek Anadolu’da ölümsüz bir uygarlık inşa eden gelenek vardır. Onlardan bize kalan kelimeler, kuracağımız yeni dünyanın da pusulalarıdır. Gazi Meclisin çatısı altında çıkan her düzenleme bu hassasiyetle irdelenmelidir. Milletimizin hayrına olan işlere destek çıkmak iktidar olsun muhalefet olsun hepimizin ortak sorumluluğudur. İşçinin alın teri kurumadan hakkını vermeyi tavsiye eden nebevi öğüt başımızın tacı olmalıdır. Emekliye yaklaşırken “Bereket büyüklerle beraberdir.” nasihati yüreğimizde çarpmalıdır. “İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.” diyenlerin sesi kulağımızdan bir an bile silinmemelidir. O takdirde, Ankara, insanlığa karşı yeni bir çağrının adresi olacaktır. İşte, tam bu yüzden “demokrasi” kelimesini, “barış” sözcüğünü kılıf yaparak ilkel dönemleri bile mumla aratan kokuşmuş küresel sistem Türk asrıyla birlikte yeni rayına girmeye mecburdur. Dünyada sosyal devlet anlayışı rafa kaldırılıp endüstriyel devler insanların gırtlığına çökerken ümit ışığı Anadolu’dan yükselecektir.

Hatırlatırım ki emperyalist kuvvetlere karşı topyekûn bir mücadele vererek hürriyete kavuşan millet Türk milletidir. Bu Meclis bundan bir asır önce nasıl bütün mazlum milletlerin umutla baktığı menzil olduysa şimdi de aynı mevkiye durmaktadır. Tarih sayfaları, güç dengelerinin birçok kez bozulduğuna yer vermekte, rakip tanımayan ekonomilerin iflas ettiğini yazmakta, rakip görmeyen ülkelerin karmaşa içinde yok olup gittiğini hepimize en net hâliyle göstermektedir; bozulan güç dengesinin yeniden ve yeni bir ruhla, birlik ve beraberlik ruhuyla hareket eden milletlerin lehine yeniden kurulduğunu da hatırlatmaktadır; bugün yaşanan bundan farklı değildir. Üzerimize bütün ihtişamıyla gelen yeni yüzyılın Türk Yüzyılı olmaması için hiçbir sebep yoktur. Yeter ki o yüzyıla mücadele etmek yerine o yüzyıla hazır olalım, yeter ki o yüzyıla savaş açmak yerine o yüzyılı kucaklayacak zemine nail olalım, yeter ki kendi sorunlarımızı ihmal etmeden uluslararası arenada söz sahibi olabilme hedeflerimizden vazgeçmeyelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

TAMER OSMANAĞAOĞLU (Devamla) - Liderimiz Sayın Devlet Bahçeli’nin de ifade ettikleri gibi Cumhur İttifakı Türkiye’ye sahip çıkacaktır. Cumhur İttifakı, Türk ve Türkiye Yüzyılı’nı inanç ve irfanla inşa edecektir. Yorulmayacağız, yolumuzdan dönmeyeceğiz, düşmanca senaryolara taviz vermeyeceğiz. Sabrın boyun eğmek değil, mücadele etmek olduğunu cümle âleme hep birlikte göstereceğiz.

Ben bu duygu ve düşüncelerle bu kanunun hayırlara vesile olmasını diliyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum.

(MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Manisa Milletvekili Sayın Özgür Özel.

Buyurunuz Sayın Özel. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; grubumuz adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İlerleyen saatler, gün değişiyor ve belki sabaha karşı bir yasa Meclisten geçecek. Bu yasa teklifi, aslında, yapılması gerekenlerin yapılmadığı, sonra biraz yapıldığı, muhalefetin etkin şekilde gündeme getirmesiyle ve kamuoyunda oluşan tepkiyle biraz daha iyileştirildiği ama yaralara merhem olmayan, yoksulluğu ortadan kaldırmayan, yoksulluğu yok etmek yerine yönetmeyi tercih edenlerin, sesini duyması gerekenlerin sesini duymadığı ve sahip çıkması gerekenlere hakkıyla sahip çıkmadığı düzenlemeleri içeriyor. Biraz önce bir önergemiz oylandı. Önergemizde şunu söylüyoruz, diyoruz ki: “En düşük emekli maaşı asgari ücret kadar olsun yani 8.500 lira olsun.” Şimdi, bu, Adalet ve Kalkınma Partisi ve Milliyetçi Hareket Partisinin milletvekillerinin yeterince salonda olmadığı bir sırada oya sunuldu. Ümidimiz, bir anda acaba önerge kabul edilecek mi? Sağ olsun, Halkların Demokratik Partisinin, İYİ Partinin milletvekilleri de -zaten benzer önergeleri var- oy verdiler ama yapılan oylamada koşarak gelindi ve neye “hayır” dendiğinin farkında bile olunmadan önergemiz reddedildi.

Peki, ne yaptınız? İmkânsız bir şey istiyorduk sanki; oysa bu ülkede sadece yedi yıl önce asgari ücretin altında emekli maaşı alanların oranı yüzde 4’tü, bundan beş yıl önce yüzde 11’di -ama 2020’den sonraki rakamlara karartma uyguluyorsunuz- 2020’de yüzde 54’tü, bu sene bu düzenlemeyle neredeyse her 4 emekliden 3’ü asgari ücretin altında kalıyor. “Bunu sadece asgari ücret kadar yapalım.” dedik ama bu önergemiz reddedildi.

Bütün hesaplar TÜİK’e göre. “Tayyip Erdoğan’ı üzmeyen istatistik kurumu” diye kısalttığımız TÜİK’in, makyajlı, kimsenin inanmadığı, sorduğunuzda, hatta anketlerde AK PARTİ’li, MHP’li seçmenin dahi çok daha üzerinde bir enflasyonu telaffuz ettiği noktada TÜİK’in rakamları esas alınarak zam oranları belirlendi, oluşan infialden sonra “25 olmasın, haydi 30 olsun.” diye söylendi. Oysaki beklenti en az asgari ücret oranında bir düzenlemeydi, yüzde 55’ti ama hakkaniyetli olan, gerçek enflasyon, bağımsız enflasyon araştırma kuruluşlarının rakamları esas alınsaydı yüzde 81’lik bir artış ancak emeklinin mağduriyetini, işçinin, memur emeklisinin ve memurların mağduriyetini giderebilecekti ama buna da “hayır” dediniz. (CHP sıralarından alkışlar)

Bir başka uygulama, İşsizlik Sigortası Fonu’ndan işverene teşvik 400 lira. Bakıldığında 100’ün 400’e çıkması, 500 olması, özellikle asgari ücretin belli bir noktaya gelmesinde işverenin, küçük işverenin sırtından yükün alınması noktasında doğru ama çok temelden bir itirazımız var. Nedir İşsizlik Sigortası Fonu? Bir kumbara. Kumbaraya kim para atıyor? İşçiler atıyor, işveren atıyor, devlet atıyor. Peki, kumbara kimin? Kumbara işçinin ama siz o kumbaradan, işçi işsiz kaldığında verilecek o kumbaradan -eski alışkanlıklar zaten kötüye kullanım- GAP’a kullandınız, hâlen daha GAP’a kullanılanlar verilmedi; double yollar için kullanıldı, geriye alınmadı, işçinin cebinden. Şimdi, oradan işverene pandemide yaygınlaşan ve yerleşen bu uygulamayla destek. Siz bayram geldiğinde çocuğa harçlık vereceğiniz zaman çocuğun kumbarasından harçlığı çıkarıp çocuğa verseniz çocuk bundan memnun olur mu? Kendisine verile bile isyan eder. Siz, bir de oradan alıp işverene işçinin kumbarasından bir şeyler veriyorsunuz. Biz, işveren desteğine karşı değiliz ama bu hazineden, bu genel bütçeden yapılması gereken ve esas kazananların vergileriyle -ki orada da dolaylı vergiler yine yoksulun sırtına biniyor ama- bunu oradan yapmak gerekirken işçinin parasından işverene veriyorsunuz. Rakamları arkadaşlarımız tane tane izah ettiler, geçen sene -bu seneki rakamlara yani 2021 rakamlarına da erişemedik bu sene- son ilan edilen rakamlarla bile, işveren bu kumbaraya verdiğiinden fazlasını teşvik olarak almış. Bu hak değil, bu vicdan değil; bu korumanız gerekenleri değil, korumanız

gerekenlerin cebinden, esas parayı almanız gerekenleri finanse ettiğiniz bir adaletsizliğe dönüşmüş durumda. Biz buna çok temelden itiraz ediyoruz.

Şimdi, şöyle bir sorumuz var: Bu ay “Asla yapmayacağız.” dediğiniz, örneğin EYT gibi... “Seçimi kaybedeceğimi bilsem ben bu işte yokum.” diyordu; seçimi kaybettiğini gördü, yedi ay önce yirmi yıldır “Hayır.” dediği EYT’ye “Evet.” dedi ama yeni mağduriyetler var, o kademelendirmenin konuşulması lazım. Staj mağdurları var, çıraklık mağdurları var; çocuk yaşta sigortalı olmuş, alınının terini akıtmış, onun için sigorta başlangıç tarihinin ILO kriterleri gereğince 18 yaş olarak belirlenmesi gerekirken kabul etmiyorsunuz ve ciddi bir mağduriyet ortada duruyor. Kadro bekleyenleri, çok geniş bir kapsamda, kapsam dışına hiçbir sözleşmeliyi bırakmadan yapmanız gerekir. Meclis koridorlarında beklentisi olan ama beklentisi karşılanmayan dünya kadar haklı talep grubunun temsilcileri var. Daha şimdi kapıda “Biz sözleşmeli şoförleriz, biz yokuz. Niye yokuz? Bizi de katın.” deniyor.

Bir başka sorun, sayın milletvekilleri, EYT’yi, yürütmenin başı, bir partinin Genel Başkanı âlâyıvalayla müjdeledi, “Bu sorunu masadan kaldırdık.” dedi “Sözleşmeliyi bitirdik.” dedi; hepiniz “retweet” ettiniz. Arkadaşlar, daha Meclise gelen bir kanun teklifi yok; bu, hakaret; bu, bize 134 kere hakaret, size 286 kere hakaret. (CHP sıralarından alkışlar)

Güya kuvvetler ayrılığı var. Yürütmenin başı “Yaptım.” diyor, öyle bir atmosfer var ki anayasasızlaştıran, kurumsuzlaştıran, etkisizleştiren, Meclisi itibarsız hâle getiren yürütmenin başı konuşuyor, SGK önünde sabah başvuru kuyrukları oluşuyor. Bu Meclisin bir kanun çıkarması gerektiğini görmeyen, saymayan, hepimizi birden ayırmadan yok sayan bir anlayış tarafından yönetiliyoruz. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Kamu işçileri yüzde 10,4’lük zamdan başka bir şey alamadılar. Birlikte çalıştıkları memurlar refah payı aldılar, fazla mesai aldılar. Kamu işçileri haklarını istiyorlar, refah payı istiyorlar; onların sesinin duyulmadığını görüyoruz.

Ağır engellisi olan bir anne... “Anne” dememin sebebi şu: Yüzde 86 ağır engellilerin bakım ücreti kadınlara ödeniyor Türkiye’de. 3.330 lira alıyordu, bu yüzde 30’lük zamlarla 4.300 lira oldu ve bu 5.500’e çıkarmadan da iyileştirmeden de onlar yararlanmadılar.

Dul ve yetim aylıkları çok önemli bir sorun olarak... Yarısı eşe, yarısı bir geliri olmayan çocuklara; 3 kız kardeşe maaşın yarısının üçte 1’i. Çok komik ücretler oluyor, sefalet ücretleri oluyor; bu konuda bu sesin gerçekten duyulması gerekiyor ama bunların hiçbirini yapmadınız.

Muhalefet olarak iyileştirici önergelere ret veriyorsunuz. İktidardayken ne yapacağız? Bunların hepsini yapacağız şüphesiz ama “Biz iktidara nasıl hazırlanıyoruz?” diye bakarsanız, bu hafta sonu Cumhuriyet Halk Partisi emek büroları, “Emek 4.0” çalıştayı yaptı. Endüstri 4.0’ı konuşuyorsunuz, Endüstri 4.0’da ışsız fabrikaları konuşuyorsunuz ama ortadan kalkacak istihdamı, istihdam sorununu konuşmuyorsunuz. Emek 4.0’da uzaktan çalışmayı konuşuyorsunuz ama uzaktan çalışanın emek sömürsünü konuşmuyorsunuz. Her şeyin temassız var ama sendikacılığın temassız olur mu, olmaz mı? Örgütlenme özgürlüğü uzaktan çalışanlarda, esnek çalışanlarda nasıl korunacak; bunu konuşmuyorsunuz. Bunların hepsini Cumhuriyet Halk Partisi emek büroları, Türkiye’nin size rağmen, hâlen...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Başkanım...

BAŞKAN – Buyurunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – ...akademik bağımsızlığını korumaya çalışan ve konuşmaktan korkmayan akademisyenleriyle oturduk hafta sonu, emek çalışanı akademisyenlerle cumhuriyetin

2'nci yüzyılının emeğinde sosyal demokrat bir partinin sorumluluklarını konuştuk. Eğer, sizin o reklam şirketlerinin söylediği "Türkiye Yüzyılı" olursa sömürenlerin yüzyılı olacak ama ezilenlerin yüzyılı olmayacak. Karar sosyal demokrasiyen, karar Millet İttifakı'ndan, karar bu düzene itiraz edenlerden yana olduğunda biz emeğin her türlüşününün karşılığını vermeyi, kısalan mesai saatlerini, belki haftada üç gün tatili, uzaktan çalışanların da sendikal özgürlüklerini ve hepsinin karşısında tam bir kamu güvencesini, kamucu bir anlayışı ve bununla...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Toparlayabilir miyim, son cümlelerim efendim.

BAŞKAN – Buyurunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Cumhuriyetin 2'nci yüzyılında 1'inci yüzyılda nasıl Cumhuriyet Halk Partisinin büyük bir onurla kurucu irade olmayı taşıdığı cumhuriyet kimsesizlerin kimsesiyse, bilhassa yoksulların, ezilenlerin, emekçilerin kimsesi olduysa cumhuriyetin 2'nci yüzyılında da bu misyona, bu göreve hepimiz hazırız. Bundan sonra fakirden alıp da zengine veren kur korumalı mevduatlar yerine, bundan sonra emeği sömürenlerin kayırıldığı, emekçinin ezildiği, yok sayıldığı; sadece seçim yaklaşırken görece iyileştirmelerle ve "EYT"liye parayı martta verelim ki eli sıcakken oyu elimize varsın." diyen anlayışa karşı onları her zaman savunmuş bir anlayışla yanlarında olacağız. 2'nci yüzyıl emeğin yüzyılı, emekçinin yüzyılı, halkın yüzyılı olacak. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Zengin, buyurunuz.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

69.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in 392 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, gecenin çok geç bir saati oldu fakat Özgür Bey'in konuşması hepimizi zannediyorum sabaha kadar çalışacak şekilde dinamize etti.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Siz de oy vereceksiniz, anladım onu.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bu manada, şimdi, bizi tetikleyen şeylerle ilgili birkaç şeyi ifade etmek isterim. Özgür Bey'in konuşma heyecanını daha iyi anladım, bir defa bizim sloganlarımızı sahiplenmelerini sevdiğim doğrusu "Kimsesizlerin kimiyiz." ifadesi bizimle beraber hayat bulmuş bir ifadedir.

Şimdi...

YÜKSEL MANSUR KILINÇ (İstanbul) – Mustafa Kemal Atatürk'ün cumhuriyet anlayışındır o, kendisinin de ifadesidir.

CAVİT ARI (Antalya) – Siz buna da mı sahip çıkıyorsunuz ya!

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Atatürk'ün sözü, önce onu öğreneceksiniz!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Değerli arkadaşlar, laf atmak yerine müsaadenizle konuşmamı tamamlamak istiyorum. Biz Özgür Bey'i büyük bir saygıyla dinledik.

Sayın Başkanım, şimdi, burada, tabii, Genel Kurulda milletvekili arkadaşlarım ve tabii ki Grup Başkan Vekilleri bu önergelerle alakalı sürecin nasıl işlediğini gayet iyi biliyorlar. Evet, siyasetin içinde kısmen şov da vardır ama bu, sadece...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – ...mikrofonu çıkıp haberlerde “Biz, efendim önerdik, bakar mısınız iktidar reddediyor.” denebilecek kadar basit bir konu değil. Yasama ve yürütme birbirine selam vermeyen iki ayrı yapı değil. Yasama ve yürütme beraber işleyen bir mekanizma. Yürütme... İşte, Bakanlıktan arkadaşlarımız buradalar, bu işin matematiğini yapıyor, hesabı kitabı yapıldıktan sonra bu müzakereler neticesinde Plan Bütçede, işte arkadaşlarımız hep beraber oturdular, çalıştılar ve Türkiye'nin kendi içinde bulunduğu şartlar gereği nihayetinde artan rakamlardan bahsediyoruz. Özgür Bey bu kadar heyecan duyuyor önergeyle ilgili, keşke dün bunu yapabileseydik. Biz, insanlar bir an evvel maaşlarını alsın istiyoruz.

CAVİT ARI (Antalya) – Getirdiğiniz kanun teklifini niye takip etmiyorsunuz?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ama siyaseten Genel Kurulu kapatmayı tercih edip bugüne sarkıtmak bu manada bir samimiyet testi açısından bakıldığında cevabı ben kamuoyuna bırakıyorum.

Tabii, yasama ve yürütme konusunda son zamanlarda 6'lı masada ilginç açıklamalar var yürütmeyi hiçe sayan, değersizleştiren.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Buradan bakıldığı zaman şunu görüyoruz: Elbette ki yürütme erki ile -bakanlıklarla beraber Sayın Cumhurbaşkanımız- biz neyi yapacağımıza hep beraber karar verdikten sonra, yasama eylemini burada biz gerçekleştiriyoruz her birimizin reyile, çalışmasıyla. Biz gecenin bu saatinde ne yapıyoruz o zaman, niçin buradayız veya sizler niçin buradasınız? Sadece bu konuşmaları yapmak için mi, cevabının ne olduğunu bildiğiniz bir önergede konuşmak için mi? Hepinize söyleyeceğimiz şey, sıcak para... Bakın, biz insanlarla kurduğumuz bağı hakiki bir bağ olarak görüyoruz, milletimizle kurduğumuz bağ öncelikle kalbî bir bağıdır. Bu kalbî bağın neticesinde de biz her bir insanımızın hayat kalitesinin daha iyi olması için gayret sarf ediyoruz. Bu gece buradaki varlığımız, gayretimiz, çalışmamız da öyledir. Ben aslında muhalefetteki arkadaşlarımızın da asıl niyetlerinin bu olduğuna inanmak, düşünmek istiyorum.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, gerçi sataşma sayılabilecek çok söz var ama ben de yerimden cevaplayayım.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Özel.

70.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, tabii, bir konudaki heyecanı öyle “şov” falan olarak nitelendirmek başka bir şey de öyle yasama, yürütme... Bakın, elimdeki ne diyor? “Sözleşmeli personel statüsü, 2022’de ne yaptık? Sözleşmeli personel statüsü yeniden belirlendi, sözleşmeli personelin tamamına yakını kadro düzenlemesine dâhil edildi.” diyor, Recep Tayyip Erdoğan. Bu düzenleme daha Meclise sunulmadı ama “2022’de yaptık.” diyor. Bakın, burada ne diyor? “Emeklilikte yaşa takılanları çözdüm.” diyor. “Çözülecek.” demiyor. Şu nezaketi bile göstermiyor “Bu konuda partinin yetkili organlarında görüştük, yürütme olarak böyle düşünüyoruz, yasamadaki arkadaşlarımızın bu konuda gereğini yapacağını bekliyoruz.” bile demiyor.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Var, aynen böyle konuşmalar var, aynıısı var.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Yo, bize güveniyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Yaptık, ettik.” diyor ve bu, hepinizi değersizleştiriyor.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Aynen böyle konuşmalar var. Aynen var. Aynen böyle.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Aynen böyle konuşma var, bire bir aynısı ama size o da yetmez.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Diğer taraftan, efendim, reddedileceğini bile bile önerge vermek. Bu ne demek biliyor musunuz? Neden burada olduğumuzun idrakinde olmamak demek. Önerge, iyileştirme önergesini verirsiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hiç alakası yok. İyileştirme önergesi böyle olmaz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu Meclis eğer sarayın tahakkümü altında değilse, bir tek adamın tahakkümü altında değilse, bir yerlerde oluşturulmuş batasica bilmem ne ofislerinin tahakkümü altında değilse, gündemine hâkimse, buradaki milletvekilleri parmak vekil değil vicdanlarıyla, beyinleriyle buradaysa o önergeye oy verirler.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Sana ne!

NİLGÜN ÖK (Denizli) – “Beyinleriyle burada.” ne demek ya?

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Özgür Bey, ne dediğinizin farkında mısınız?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, bu sataşma mı; ne diyorlar ben anlayamadım?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Sizin dediğiniz, muhalefetin konforuysa o konfor alanına çok yakışacaktır. İktidar sorumluluğunun heyecanıyla buradayız, muhalefete çok yakışacaktır. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) - Sayın Başkanım, olmaz böyle!

NİLGÜN ÖK (Denizli) – “Beyinleriyle burada.” demek ne demek?

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sayın Başkan, “parmak vekil” ifadeleri çok terbiyesiz ve yakışmayan ifadeler. Gecenin bu vaktinde bunlara gerek yok.

BAŞKAN – Bir saniye efendim.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – “Parmak vekil” ne demek Özgür Bey ya?

CAVİT ARI (Antalya) – Sen otur, grup başkan vekilin var!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sen nöbetçi vekil uygulamasını getiriyorsun ya!

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Sen nerenle buradasın?

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Nöbetçi vekille Meclisi yönetiyorsun, bunu mu getirelim ya! Emanet vekil gönderiyorsun, onu mu söyleyelim.

BAŞKAN - Müsaade eder misiniz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, lütfen.

BAŞKAN – Sayın Zengin, buyurunuz efendim.

71.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, buna “sataşmanın dibi” falan demek lazım yani bu kadar sataşma olmaz. Zaten kürsüde on dakika sataşıyorsunuz Özgür Bey, her cümlenize ayrı cevap vermem lazım; öyle yapmıyoruz, efendi efendi burada iki tane cümle söylüyorum hâlâ hakaret ediyorsunuz.

Bizim kendi irademizdir. Biz partimizin ilgili kurullarında kararımızı veririz, komisyonlarda tartışırız, çoğunluğumuz var, kendi müzakeremizi yapıyoruz, kendi bütçemizi yapıyoruz; bir hayal kurmuyoruz, bol keseden atmıyoruz çünkü bir sorumluluk altındayız; hükümet var, devlet yönetiliyor ve nihayetinde de yapacağımız makul işleri burada ifade ediyoruz. Sizin burada yapmanız gereken şey bize hakaret etmek değil. Evet, önergelerin amacı değişim sağlamaktır ama nihayetinde siz hangilerinin olup hangilerinin olamayacağını gayet iyi bilen birisiniz. Bir kez daha söylüyorum: Burada şov yapıyorsunuz, başka bir şey değil.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş ve 62 Milletvekilinin Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4810) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 392) (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Batman Milletvekili Sayın Mehmet Ruştı Tiryaki.

Sayın Tiryaki, şahsınız adına da konuşacağınızdan süreniz on beş dakikadır.

Buyurunuz. (HDP sıralarından alkışlar)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Hayır, verdiğiniz önergelerin içeriği ne? “Yararlanmaktadır”ı “faydalanmaktadır” olarak değiştirmek. Bu mu önerge? Beş dakika konuşma almak için verdiğiniz önerge bu, yapmayın ya!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ne diyeyim şimdi sana?

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – “Parmak vekil” dedin, daha ne diyeceksin?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Parmak vekil... Giriyorsun...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Siz nesiniz o zaman?

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Siz de öylesiniz, “kalk” deyince kalkıyor arkandaki grup.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben saraydan talimatla oy kullanmıyorum burada.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) - “Parmak vekil” ne demek ya! Senelerdir burada oturuyorsunuz, “bir şeyi beceremeyin vekil” diyelim biz de o zaman.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Nereden buldun, nereden talimat alıyorsunuz?

OYA ERONAT (Diyarbakır) – CHP Genel Merkezinden talimat alıyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Milletten alıyoruz, milletten; halktan.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Hiç alkanız yok, milletle alkanız yok ya!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Biz nereden alıyoruz efendim, biz nereden alıyoruz? Biz nereden alıyoruz ya?

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Biz nereden alıyoruz?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Siz birisini seçiyorsunuz, gerisine o karar veriyor.

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Ya, geç onları!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bizi kim seçiyor ya, bizi kim seçiyor?

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – En son bulamadınız, Rıfki'dan almaya başlayacaksınız şimdi; Rıfki'yı buldunuz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Siz kendi 6'lı masanıza bir dönün bakın.

BAŞKAN – Evet, destur diyoruz, destur.

Buyurunuz Sayın Tiryaki.

HDP GRUBU ADINA MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Bekliyoruz Sayın Başkanım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Tiryaki, pardon.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Biz dinliyoruz Sayın Tiryaki, lütfen.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerine grubumun görüşlerini sizinle paylaşmaya çalışacağım. Öncelikle, Genel Kurulu ve saat dokuzu geçtiği için ekranları başında Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışmalarını izleme hakkı elinden alınan sevgili vatandaşlarımı saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – İnternette izleniyor ya.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – İzleniyor; yazıyorlar, görüyorum.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Türkiye, ağır bir ekonomik kriz yaşıyor. Veri güvenliği halk nezdinde sıfıra düşmüş; TÜİK verilerine göre bile enflasyon yüzde 64,7. Yedi yıl önce otomobil alınan paraya bugün 1 telefon alınabiliyor. Etin, peynirin fiyatı 200 TL'nin üzerinde. Eskiden -eskiden dediğime bakmayın- öyle yirmi beş yıl, yüz yıl öncesinden bahsetmiyorum, beş yıl öncesinde en azından Türkiye'de yoksulluktan bahsediyorduk ama insanlar pazar alışverişi yapabiliyordu; kırmızı et olmasa bile beyaz et alıyor, açlık sorunu yaşamıyorlardı. Şimdi, Türkiye'de açık biçimde hep birlikte açlıktan bahsediyoruz. Et almak değil, pazara gidip meyve, sebze almak lüks oldu. Süt, peynir ve yumurta almak lüks olarak değerlendiriliyor. Yarattığınız düzenle yalnız ülkemizin geleceği değil, bugün satın aldığımız ürünün yarınki fiyatı bile belirsiz hâle gelmiş durumda. Adalet ve Kalkınma Partisi adına söz kuran hiç kimse aslında bu krizi inkâr etmiyor. Herkes bir ekonomik kriz olduğunu kabul ediyor ama başka bir hikâye anlatıyor. Diyor ki Adalet ve Kalkınma Partili milletvekilleri: “Dünyada pandemi yaşandı, bütün dünyada kriz var, bütün dünyada yoksulluk var. Biz, buna rağmen, dar gelirliyi, yoksulu ezdirmedik; biz iyi durumdayız, bunu Hükümetin başarılı politikaları sayesinde gerçekleştirdik.” Doğru mu? Tam olarak böyle söylüyorsunuz fakat biz bunun doğru olmadığını düşünüyoruz. Ben şimdi bu konuda birkaç karşılaştırma yapacağım. Doğru, bütün dünyada bir pandemi yaşandı ve bütün dünya pandemiyle mücadele etti, bütün dünya ağır bir bedel ödedi, bütün dünya ekonomik sorunlar yaşadı ama sizin Hükümetinizin karnesi en kötüler arasında. Bakın, “kötüler arasında” demiyorum en kötüler arasında. 2 tane örnek vereceğim: Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) bu ay içerisinde küresel gıda fiyatları göstergesini açıkladı. Buna göre dünya gıda fiyatları aralık ayında bir önceki yıla göre yüzde 1 gerilemiş, bütün dünyada ortalama yüzde 1 gerilemiş; önceki aya göre de yüzde 1,9 gerilemiş. Böylece bütün dünyada gıda fiyatları düşüşünü dokuz aya taşımış yani bütün dünyada gıda fiyatları dokuz aydır düşme eğiliminde. FAO'nun verilerine göre tahıllar, yağlı tohumlar, süt ürünleri, et ve şeker fiyatları bütün dünyada toplamda dokuz ay boyunca düşüş yaşamış. Peki, TÜİK verilerine göre Türkiye'de gıda fiyatları 2022 yılında ne olmuş? Tam yüzde 76,8 artmış. Demek ki bütün dünyada kriz yokmuş, demek ki kriz sadece Türkiye'de varmış; gıda fiyatlarının göstergesine, karşılaştırmasına bakmak bile yeterli.

Dünyada yıllık gıda enflasyonunu söyleyeceğim size. Dünya ortalaması yüzde 3,8, 2022 yılı için söylüyorum, Avrupa Birliği ortalaması fiyat artışı yüzde 14, OECD fiyat artışı yüzde 15, Türkiye’de 2022 yılı gıda fiyatlarındaki artış yüzde 76,8. Dolayısıyla bütün dünya da sorun yaşadığı için sorun yaşayan bir ülke durumunda değiliz.

Bir de dünyadaki enflasyona bakalım. 208 ülke içerisinde, bakın, 208 ülke içerisinde enflasyonu çift haneli olan ülke sayısı 29, sadece 29 ülkede enflasyon yüzde 10’un üzerinde. 179 ülkedeki enflasyon yüzde 10’un altında. Enflasyonun yüzde 20’nin üzerinde olduğu ülke sayısı bütün dünyada yalnızca 14; sadece 14 tane ülkede, bütün dünya için söylüyorum, enflasyon yüzde 20’nin üzerinde. Türkiye enflasyon yüksekliği açısından dünyada en kötü 5’inci ülke; en kötü 5’inci ülke, yanlış duymuyorsunuz. Enflasyonun Türkiye’den daha yüksek olduğu sadece 4 tane ülke var dünyada, Zimbabve, Sudan, Lübnan ve Venezuela; bu kadar kötü durumda Türkiye. 6’ncı sırada yani bizden biraz daha iyi olan Surinam’daki enflasyon oranı ne kadar biliyor musunuz? Yüzde 54. Türkiye’de resmî enflasyon bile yüzde 64,7.

Özetle “Bütün dünyada kriz var, biz daha iyiyiz.” söyleminin maddi hiçbir karşılığı yok. Türkiye’nin pozitif olarak dünyadan ayrıldığı iddiası da gerçeği yansıtmıyor; tersine, Türkiye dünya ölçeğinde en kötü durumda olan ülkeler arasında. Türkiye’de enflasyon artıyor, Türkiye’de yoksulluk artıyor, Türkiye’de açlık ve sefalet artıyor. Kuşkusuz Türkiye’de durumu iyiye gidenler var, zenginleşenler var, zenginliğine zenginlik katanlar var; yalnızca bankaların kârına bakmak bile kimlerin durumunun iyiye gittiğini göstermesi açısından yeterli ama toplumun büyük bir bölümünün, neredeyse yüzde 80-90’ının durumu bir yıl, üç yıl, beş yıl öncesine göre çok daha kötü durumda ve herkes geleceğe kaygıyla bakıyor.

Bir tane de size yakın bir sendikanın, iktidara yakın bir sendikanın, MEMUR-SEN’e bağlı bir sendikanın yayınladığı veriyi paylaşacağım. Size yakın bir sendikanın Genel Başkanı, BÜRO MEMUR-SEN Başkanı “2010 yılında, Ocak ayında 836 dolar olan en düşük devlet memuru maaşı, ilan edilen yüzde 25 zamlarla birlikte 541 dolara tekabül etmektedir. Dolar bazında son on iki yılda kamu çalışanlarının maaşları yüzde 55 oranında erimiştir. Bu yüzden yüzde 25’lik zam artışına ‘Hayır.’ diyoruz.” diyor. Siz ona ne yanıt verdiniz? “Bari yüzde 25 değil de yüzde 30 yapalım.” dediniz.

Şimdi, teklifin 7’nci maddesi uyarınca memur ve emeklilere yüzde 30 zam yapılacağını söylüyorsunuz. 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Yasası uyarınca yetkili sendika ve konfederasyonlar iki yılda bir Hükümetle toplu sözleşme görüşmeleri yapıyorlar. En son toplu sözleşme görüşmeleri 2021 yılı Ağustos ayında yapılmıştı, MEMUR-SEN ve Hükümet toplu sözleşmeye imza atmıştı. O toplu sözleşmeye göre 2022 yılı ilk altı ay için yüzde 5, ikinci altı ay için yüzde 7 yani toplamda yüzde 12; 2023 yılı ilk altı ay için yüzde 8, ikinci altı ay için de yüzde 6 yani yüzde 14 artı enflasyon rakamı vereceğinizi söylemişsiniz.

Şimdi yasayla, toplu sözleşmede bağtlanan oranı artırıyorsunuz. Belki bugün kulağa hoş geliyor olabilir yani o toplu sözleşmenin üzerinde bir ücret vermek fakat bunu ciddi biçimde tartışmak gerekir. Toplu sözleşme görüşmeleriyle bağtlanmış bir sözleşmenin yasayla değiştirilmesi mümkün mü? Bugün bunun kapısını açtınız. Keşke o sendikaları çağırıydınız, bu zammı yapacak olsanız bile memur sendikalarıyla bunu imzalamış olsaydınız. Başka bir kapıyı açmış oldunuz, bunun doğru olmadığını düşünüyorum. Kuşkusuz şöyle düşünebilirsiniz, işçi lehine yorum “Yasa, işçinin menfaatine bir düzenleme yaptığından hukuka, Anayasa’ya, 4688’e aykırı değil.” diyebilirsiniz ama bunun kapısının açılmasının doğru olmadığını düşünüyorum. Neyse, anlatmak istediğim sorun başka bir şey.

Bu görüşmeler sürerken yani bu imzalanırken 2021 yılı -Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığının resmî verilerine göre söylüyorum- Temmuz, Ağustos, Eylül, Ekim enflasyon oranları

yüzde 19; 19,3; 19,6; 19,6'yımsı. O koşullar altında böyle bir bağıtlanma yapılmış ve Çalışma Bakanı Sayın Vedat Bilgin şunu söylemiş: “Baz etkisini de göz önünde bulundurduğumuzda enflasyonun 2022’de yüzde 9 olacağını tahmin ediyoruz.” ve “Tarihteki en yüksek zammı veriyoruz.” demiş yüzde 8+6’yla. Doğal olarak bir sarı sendika gibi hareket eden, önce yüzde 25’e, sonra da yüzde 30’a ayakta alkış çalan bir Konfederasyon Başkanına Bakanlık elbette yüksek zam verildiğini düşünebilir ama bunun gerçekte bir yoksulluk zammı olduğuna kuşku yok. Memurlar ve emekliler bunun hiç de yüksek olduğunu düşünmüyor çünkü yüzde 64,7’nin altındaki her zam yoksulluk, açlık ve sefalet anlamına geliyor. Bu yüzden, şerhte de ifade ettiğimiz gibi, asgari ücretin en az 12.500 TL olmasını, memur ve emeklilere yapılacak zammın da en az yüzde 100 olmasını öneriyoruz.

Şimdi, konuşmamın kalan bölümünde iki üç tane soruna değinmek istiyorum. Çokça söylendi, ben tekrar etmeyeceğim, bir tanesi şu: Türkiye’nin en büyük sorunlarından biri, emin olun, veri güvenliği ve bu veri güvenliğinin olmamasının temel nedenlerinden bir tanesi Türkiye İstatistik Kurumu. Eskiden pek çok şey tartışılabilir ama emin olun, şimdi sokaktaki hiçbir vatandaş Türkiye İstatistik Kurumunun verilerine güvenmiyor. Yanıt veriyorsunuz bazen, diyorsunuz ki: “Dünya istatistik kurumları içerisinde Türkiye İstatistik Kurumunun saygın bir yeri var.” Muhtemelen onlarla enflasyon verilerini paylaşıyorsunuzdur, muhtemelen Türkiye’deki gerçek enflasyonu bilmiyorlardır ama arada ciddi farklar var.

Bakın, TÜİK verileri, ENAG verileri, İstanbul Ticaret Odası verileri defalarca paylaşıldı, bu kadar büyük bir fark olamaz; biri “yüzde 64,7” diyor, öbürü “yüzde 37,55” diyor.

Şimdi, TÜİK rakamlarla bu kadar oynayınca ne oluyor biliyor musunuz arkadaşlar? Türkiye’de her kurum rakamlarla oynuyor. Bakın, bir tane örnek vereceğim: Olimpiyata daha fazla atlet gönderebilmek için Erzurum’daki kota yarışlarında dereceler ve fotofinişler değiştirilerek bir manipülasyon yapılmış yani olimpiyatlara daha fazla kişiyi gönderelim diye fotofinişle oynamış insanlar.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Bu iddia, iddia.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Sonuç ne olmuş? Dünya Atletizm...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hayır efendim, iddia.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Fotoğrafları yayımladılar Abdullah Bey, sen gayet iyi biliyorsun.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – İddia, uydurma, iftira; her şey olabilir.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – “İftira...” İftira olduğu için mi...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hayır hayır, olabilir.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Dünya Atletizm Birliği ne yapmış biliyorsunuz değil mi Abdullah Bey? World Athletics, Türkiye’yi yarışma sonuçları denetime tabi olan ülkeler listesine almış. İstediginiz kadar “iddia” deyin, ellerinde fotoğraflar var.

Bir başka sorun şu, bakın, ciddi bir sorun: Gerçekten Türkiye’de aynı işi yapan kişilerin ücretleri arasında bir fark var. Sadece bir meslek grubundan bahsedeceğim. Ücretli öğretmenin aylık ücreti, eline geçen ücret 5.740 TL, vekil öğretmen 5.850 TL, sözleşmeli öğretmen 9.100 TL, kadrolu öğretmen 10.700 TL, uzman öğretmen 13.300 TL, başöğretmen 15.700 TL; ya, 3 kat fark olur mu ya? Aynı üniversitenin, aynı bölümünden, belki de aynı sınıftan mezun olmuş 5 öğretmenin ücretleri arasında bu kadar fark olabilir mi?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ama kategorileri farklı.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Ve bunlar aynı eğitim kurumlarında, yan sınıfta derse giriyorlar. Biri ücretli, biri sözleşmeli, biri kadrolu öğretmen diye ücretler arasında bu kadar

fark yaratamazsınız. Kaldı ki biz, Türkiye Büyük Millet Meclisinde buna yabancı değiliz. Çalışan arkadaşlarımızı biliyoruz, Meclis çalışanlarını; ücretle çalışanlar var, -aynı işi yapan şoför arkadaşlar başta olmak üzere- sözleşmeli çalışanlar var, kadrolu çalışanlar var. 3 kat fark... Aynı işi yapanların ücretleri arasında bu kadar büyük bir fark olması makul, mantıklı değil.

Konuşmamın sonunda sizinle bir konuyu daha paylaşacağım. Bizim, Halkların Demokratik Partisi olarak Emek ve Sosyal Politikalar Komisyonumuz var ve bu Komisyon haftalık bir emek bülteni hazırlıyor, her hafta Türkiye'deki emek politikalarını açıklıyoruz. Bunun içerisinde iş cinayetlerinde yaşamını yitiren insanlara dair bilgileri bulabilirsiniz, bunun içerisinde yaşamını yitiren motokuryelere dair bilgileri bulabilirsiniz, bunun içerisinde işçi direnişlerini bulabilirsiniz, bunun içerisinde yasaklanan grevleri bulabilirsiniz, bunun içerisinde gerçekten bu ülkede emeğiyle geçinen insanların nasıl sefalete, yoksulluğa mahkûm edildiğini bulabilirsiniz. Ben sadece birkaç sayfasını sizinle paylaşacağım; ne kadar çok şey öğrenebiliriz Emek ve Sosyal Politikalar Komisyonumuzun yayınladığı rapordan onu göstermesi açısından. Bir tane veri paylaşmış arkadaşlarımız, diyor ki: "Memurların emekli aylığıyla ilgili bir gerçek..." 2002-2023'ü paylaşmış arkadaşlarımız. Bakın, 2002 yılında en düşük memur emekli aylığı 376,5 TL. O zaman asgari ücret 184,3 TL'ymiş yani en düşük memur emekli aylığı asgari ücretin yüzde 104'ü kadarmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

Şimdi 2023 yılında en düşük memur emekli aylığı 8.609 TL, asgari ücret 8.506 TL yani en düşük emekli aylığı sadece yüzde 1'i üzerinde. Bütün emeklileri asgari ücrete mahkûm etmiş durumda bu siyasal iktidar.

Sadece memur emeklileri için değil, durum genel olarak emekli aylıklarına bakıldığında çok daha korkunç durumda. 2002 yılında en düşük emekli aylığı 257 TL, asgari ücret 184 TL'ymiş yani emekli aylığı asgari ücretin yüzde 40 üstündeymiş. Şimdi, en düşük emekli aylığını 5.500 TL yaptığımızda bile asgari ücret 8.506 TL olduğu için asgari ücretin yüzde 30 altında olacak.

İşte, bu ülkede emekliyi mahkûm ettiğiniz ekonomik koşullar bunlardır diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Soru-cevap işlemi bulunmamaktadır.

İkinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, ikinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

6'ncı madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 392 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ruştı Tiryaki

Murat Çepni

Abdullah Koç

Batman

İzmir

Ağrı

Kemal Peköz

Fatma Kurtulan

Mensur Işık

Adana

Mersin

Muş

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Ağrı Milletvekili Sayın Abdullah Koç.

Buyurunuz Sayın Koç. (HDP sıralarından alkışlar)

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ayın 11’inde başlayıp ayın 12’sinde hâlen bir yasa teklifini görüşüyoruz.

Öncelikle, ben şunu belirteyim ki “dar gelirliye ev” müjdesi oluştu ve ne yazık ki dar gelirli ev alamadı. Orta gelirliye ilişkin olan müjdeler verildi ve orta gelirli ev sahibi olamadı. Yani öyle bir ekonomik metafor oluşturuldu ki bütün bu müjdelerin hepsinin sonuçsuz kaldığına ilişkin bir Türkiye gerçeğini yaşıyoruz. En düşük emekli maaşı -süreklili tekrar edildi- 5.500, asgari ücret 8.506, memura yapılan zam yüzde 30; ekmeğe 5 lira; halk ayağına çorap alamıyor, ayakkabı alamıyor; okullarda çocuklar aç ve çocuklar aç bir şekilde okullara gidiyor. Bakın, okullarda mevcut olan ekmeğe arası bir sandviçin bedeli 80 lira, ayrıca sadece boş olan bir sandviçin bedeli 40 lira. Ulaşımın yüzde 150 oranında zam yapıldı, temel gıdaya yüzde 200 oranında zamlar var, konut kiralari zaten saymakla bitirmeye değerli arkadaşlar. Bakın, ENAG “yüzde 137 enflasyon” diyor, devlet alacaklarına yüzde 122 zam yapıyor, yoksulluk diz boyu ve memura öngörülen zam ise yüzde 30.

Bunun yanında, bir de çok hızlı bir şekilde anlatacağım bir mesele var ve son derece de önemli bir şekilde dile getirildi bu EYT meselesi. Bakın, verilen yirmi yıllık bir mücadele sonucunda bu EYT’yle ilgili iktidar bir söz verdi ve daha henüz Meclise gelmiş değil. Peki, buradaki mesele ne? Burada teknik olarak iki üç tane mesele var değerli arkadaşlar. 8/9/1999 yılı esas alınıyor bu mevcut olan EYT’de. Fakat burada önemli bir mesele var, bu mevcut olan yasa yani 1999 yılında getirilen bu 4447 sayılı Yasa, Meclis tarafından iptal edildi. Bunun yerine başlangıcı 8/9/1999 yılı olan bu yasayı esas almak mümkün değil. Niye? Çünkü Meclis 23/5/2002 tarihinde 4759 sayılı bir Kanun çıkardı ve bu kanun 1 Haziran 2002 yılında yürürlüğe girdi. Bu bakımdan, bu meselede kanunun yürürlüğe girdiği 1 Haziran 2002 yılının esas alınması gerekiyor. Burada her iki durumda da yine yasal anlamda birçok sıkıntı ortaya çıkıyor çünkü Anayasa’nın 10’uncu maddesi olan eşitlik ilkesi de mevcut olan, getirilmek istenen kanunla ihlal edilecek. Ayrıca, bunun yanında, yirmi-yirmi beş yıl emek veren ve prim ödeyen insanların artık emekliye ayrılmayacağına ve bir günle bu süreyi kaçırdığına ilişkin olan bir meseleyle de karşı karşıya kalacağız.

Peki, bu EYT’yle ilgili getirilmek istenen başka bir mesele daha var. Özellikle stajyerlerin sorunlarına gelince, staj sorununa gelince onda da şöyle bir sorun mevcut değerli arkadaşlar: Mevcut durumda stajyerler sigortalı sayılmadıkları için EYT’den faydalanamıyorlar. Emek harcıyorlar, emeklerini ortaya koyuyorlar fakat bu durumda bu mevcut olan yasa buna izin vermiyor. Peki, bununla ilgili olan hukuksal gerçeklik nedir? Hukuksal gerçeklikle ilgili size 2 tane gerçeği anlatacağım. Bunlardan bir tanesi, 1992 yılında Yargıtay 10. Hukuk Dairesinin vermiş olduğu bir karar var. Yargıtay 10. Hukuk Dairesi verdiği kararda şöyle bir şey diyor: “İş kazalarında özellikle meslek lisesi ile aday çırak ve işletmelerinde mesleki eğitim gören öğrencileri çalıştıran kuruluşlar sigortalılığın gerçekleşmesi bakımından işe giriş bildirgesini vermek durumundadır.” Yani şunu demek istiyor: Önlüğünü giyen öğrenci, daha 18 yaşına girmemiş veya 18 yaşındaki herhangi bir öğrenci staj yapıyor ve stajda kaza geçirmesi durumunda, iş kazası geçirmesi durumunda Yargıtay 10. Hukuk Dairesi bunu iş hukukuna göre iş kazası sayıyor ve bu iş kazası nedeniyle de buradaki sigortalılık sürecini kanuna uygun bir şekilde buluyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurunuz efendim.

ABDULLAH KOÇ (Devamla) – Diğer başka bir mesele daha var, o da şu: 5510 sayılı Yasa’da -bu yasa her ne kadar 2011 yılında yürürlüğe girmiş olsa da- ve ayrıca 3308 sayılı Yasa’da da yine özellikle stajyerlerin, mevcut olan bu çıraklık eğitimini almış olan kişilerin de bu kanun nedeniyle işe giriş bildirgelerinin verilmesi gerektiğine ilişkin kanuni düzenleme var. Yani başka bir deyişle şunu şu şekilde anlatmak gerekir ki buradaki mevcut olan EYT düzenlemesiyle özellikle bu staj eğitimini görmüş olanları, özellikle staj ve çıraklık eğitimini almış olanları eğer siz bu kapsam dışına alırsanız burada da yine hem kanuna karşı hem de Yargıtayın uygulamalarına karşı gelmiş olursunuz ve ciddi bir eşitsizlik yaratmış olursunuz. Bunun da giderilmesi gerekmektedir diyorum, teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 392 sıra sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 6’ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 6- 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun geçici 11 inci maddesinde bulunan “2019 UEFA Süper Kupa Finali ve 2021 UEFA Şampiyonlar Ligi Finali müsabakalarının” ifadesi “2023 UEFA Şampiyonlar Ligi Finali müsabakasının” şeklinde değiştirilmiştir.

Mustafa Adıgüzel	Süleyman Girgin	Mahmut Tanal
Ordu	Muğla	İstanbul
Kani Beko	Cavit Arı	Baha Ünlü
İzmir	Antalya	Osmaniye
İlhami Özcan Aygun	Ömer Fethi Gürer	Fikret Şahin
Tekirdağ	Niğde	Balıkesir
	Bülent Kuşoğlu	
	Ankara	

BAŞKAN – Sayın Komisyon önergeye katılıyor musunuz?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Ordu Milletvekili Sayın Mustafa Adıgüzel.

Buyurunuz Sayın Adıgüzel. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Değerli milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisi adına 6’ncı madde üzerinde söz aldım.

UEFA Şampiyonlar Ligi Finali’ni 2021 yılındaki pandemi nedeniyle düzenleyememiş ve Portekiz’e vermiştik, şimdi ülkemizde düzenlenecek. 6’ncı madde 2023 Finali için bir düzenleme içeriyor. Pandeminin kötü yönetimiyle ilgili sözlerimizi buraya bir rezerv koyarak ben süremi ülkemiz sporuyla ilgili güncel meselelere ayırmak istiyorum.

Futbolda, kulüp takımı olarak Galatasaray’ımızın Avrupa Şampiyonu olduğu ve Millî Takım’ın da dünya 3’üncüsü olduğu bir tablodan bizi yirmi yıl sonra getirdiğiniz yer Dünya Kupası değil de anca Katar’daki açılış seremonisine gitmek oldu. Siz geldiğinizde bir kulüpte 5 yabancı vardı, şimdi 15

yabancı var; siz geldiğinizde Millî Takım'ın başında bir yerli antrenör vardı, şimdi yabancı bir antrenör var; ondan sonra “yerli ve millî” öyle mi?

Şimdi, futbolda bir naklen yayın meselesi var. Geçen dönem bir Katar firmasına dolar üzerinden verdik, sonra 90 milyon dolarlık indirim yaptık, 300 milyon TL de biz ekledik, kalanı da Türk lirasına çevirdiniz. Madem alacakları Türk lirasına çeviriyor, Katar'ı kolluyorsunuz, devletin 5'li çeteye olan dolar garantili borçlarını da TL'ye çevirin, biraz da devleti kollayın.

Bu yıl TRT de girdi ihaleye, bazı paketleri satın aldı, sonra üstten birisi devreye girdi, TRT vazgeçti, aynı TRT aynı paketi bu defa Katar firmasından 10 kat fiyata tekrar satın aldı. Biz de bunu Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'a sorduk, aylar geçti, hâlâ bu konuda bir cevap yok. Şimdi, biz çağrı yaptık, dedik ki: Her ne kadar yayın politikalarını onaylamasak da TRT'nin naklen yayın ihalesine girmesini ve altmış yıllık tecrübesi, 50'den fazla kanalıyla bu işi üstlenmesini, elin Katar firmasına vereceğimize bunu TRT'ye vererek spor seyrini daha geniş kitlelere ücretsiz ulaştırırken aynı zamanda kulüplerin daha fazla gelir elde etmesini sağlayalım fakat buna da “Evet.” demediniz.

Millet iktidarında Türk futbolunu şifreli kutudan, bir Katar firmasının tok alıcı kibrinden ve spordaki kapitülasyonlardan kurtararak kulüplerimizi daha fazla kaynağa kavuşturacağız; sporu toplumun geneline yayacak tesisleri ve kadroları kuracağız. Nisan 2022'de bir Spor Yasası çıkardık, CHP olarak bizler de katkı verdik ama hukuk kurulları, Tahkim Kurulu ve Merkez Hakem Kuruluyla ilgili iki yerde ciddi itirazımız oldu fakat bunlarla ilgili düzenleme yapamadığımız için bugün işte bu tartışmalar devam ediyor. Sporda adil yarışma şartlarını da yeniden tesis edeceğiz.

Bir madalya meselesi var. Spor Bakanı “Biz pandemiye rağmen dört senede 19.620 uluslararası madalya kazandık.” diyor. Hangi uluslararası kategoride; olimpiyat mı, dünya mı, Avrupa şampiyonu mu, belli değil. Öyle 2 tane komşu ülke çağırıp da -onlar da zaten önde gelen sporcularını göndermiyor, ikinci sınıf sporcuları gönderiyor- böyle binlerce madalya söylemiyle madalya kazanmayı değersizleştirmeyin.

Enteresan bir bilgi var. Spor Bakanlığı Üniversite Sporları Federasyonuna 107 milyon TL bir kaynak aktarıyor değerli arkadaşlarım. Federasyon da bu konuda bir görevi ve harcama yetkisi olmadığı hâlde 2 adet yurt binası satın alıyor, Üniversite Sporları Federasyonu, İzmir'de 2 tane yurt binası satın alıyor. Neden Federasyonun böyle bir görevi yokken bu binaları satın alıyor diye önerge verdik, cevap bekliyoruz. Yurt işiyle, KYK eliyle kamu harcaması yapılması gerekirken bir federasyon üstünden bunun yapılmasının amacı bunu denetimden, Sayıştay incelemesinden kaçırmaktan başka bir şey değil. Bu konuda verdiğimiz önergeye de şu ana kadar cevap gelmedi arkadaşlar.

Yine bir stat ihalesi var, onu da hemen göstereyim. Bakın, Galatasaray stadının maliyeti 120 milyon dolar, Fenerbahçe'nin 72 milyon dolar, Beşiktaş'ın stadı 107 milyon dolar, Bursa'nın ki 87 milyon dolar, Trabzon'un ki 85 milyon dolar ama bakın, Ankara stadının ihale bedeli 243 milyon dolar. Arkadaşlar, bu neyin nesidir? Bununla ilgili bu soru işaretlerini ve buradaki fahiş fiyatın nedenini de kamuoyu merak ediyor.

Şimdi, ben aklımda konuya değinmeyecektim ama biraz önceki hatip bu atletizmde yapılan manipülasyonla ilgili burada konuşurken AK PARTİ sıralarından bunun bir iddia olduğu söylendi. Ben bazı detaylara girmek istiyorum. Atletizmde dünyanın utanç listesine nasıl dâhil edildik?

Değerli arkadaşlarım, Türkiye uluslararası alanda her gün bir kara listeye alınıyor. Atletizmde manipülasyon yapılan ülkeler; Ermenistan, Gürcistan, Moldova, Özbekistan, Kırgızistan, Arnavutluk ve Türkiye. Peki, biz buraya nasıl dâhil olduk?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Tokyo Olimpiyatları'na fazladan 4 asil, 2 yedek sporcu daha götürebilmek ve 3 yönetici bileti için bu manipülasyon yapıldı. Manipülasyonda Erzurum'daki yarışmalarda fotofinişle oynanarak... Bu, fotofiniş de tespit edildi ve bunu tespit eden de bizim Atletizm MHK Üyesi Necati Çeteci. Bunu tespit etti ve açıkladı diye bir de buna iki yıl ceza verdiniz, Dünya Atletizm Birliği bunu gördü, bizi bu listeye aldı. “Ben sporcunun zeki, çevik, aynı zamanda ahlaklısını severim.” diyen Atatürk'ün ülkesinde maalesef Spor Bakanı gereğini yapmıyor. Bu Atletizm Federasyonu Başkanı neden hâlâ orada duruyor diye bunu sormak istiyorum. Bununla ilgili detayları sormak isteyen varsa burada, elimizde belgeleri var.

Ben sözlerimi Grup Başkan Vekilimiz Özgür Özel'in biraz önce burada söylediği veciz sözle bitirmek ve bir defa daha tekrar etmek istiyorum: “Cumhuriyet, bilhassa kimsesizlerin kimsesidir.” Mustafa Kemal Atatürk.” Nokta. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin birinci fıkrasında bulunan “yer alan” ibaresinin “bulunan” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hüseyin Örs

Ayhan Erel

Aylin Cesur

Trabzon

Aksaray

Isparta

İbrahim Halil Oral

Orhan Çakırlar

Fahrettin Yokuş

Ankara

Edirne

Konya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Isparta Milletvekili Sayın Aylin Cesur.

Buyurunuz Sayın Cesur. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYLİN CESUR (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Çalışanların maaşlarıyla geçinemediği, ülkenin topyekûn yoksullaştığı ve satın alma gücünün düştüğü bir yılı geride bıraktık. Yüksek enflasyonla, artan döviz kuruyla alım gücü düşen işçi, memur, emekli yeni yıla hayat pahalılığıyla ve zamlarla girdi. Bir sorun var, ne o, yönetim sorunu mu acaba? Şimdi, yönetenlerin ülkeyi iyi yönetiyor olmaları için altın kural var, altın üçgen bu. Bir, sağlam demokrasi; iki, sağlam ekonomi; üç, sağlam güvenlik gerekiyor. Bunların üçü de bir arada olmazsa altın üçgenden söz edemiyorsunuz ve o ülke iyi yönetiliyor filan da diyemiyorsunuz.

Türkiye 21'inci yüzyıla geldiğinde eksiğiyle geidiğiyle dünyanın 20 ekonomisinden biriydi, yirmi senelik iktidarın dünya ve yönetim anlayışıyla bir, kötü ekonomi yönetimiyle artan enflasyon ve düşen satın alma gücü; iki, verileri gerçek rakamlarla değil, rakamları fısıldayanlara göre ayarlayan

TÜİK; üç, zam yağmuru altında ezilen milyonlar ve onların TÜİK'e göre ayarlanan maaş zamları. Sizin üçgeniniz bu şekilde oldu. Yine, gelinen yerde altın üçgen oldu yamuk. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Yönetilemeyen Türkiye'nin orasından burasından delik deşik edip daha sonra açıldıkça yama diktiğiniz düzenlemelerle, pahalılık altında ezilen emeklisi, dulü, yetimi, yaşlısı, kadını, istismara uğrayan uğramayan çocuğu döndüler yüzlerini haber beklemeye başladılar; devletin baba gibi ellerini tutması, ana gibi bağına basması için iyi bir zam beklemeye başladılar. Ve biz burada derde derman olacak yasalar yerine torbadan tavşan çıkarmaya devam ediyoruz; hokus pokus, çıka çıka yüzde 30.

Ya, arkadaş, ben şimdi soruyorum size: Bakkala, pazara gidecek, elektrik parası, doğal gaz parası ödeyecek, kira ödeyecek, çocuğuna harçlık verecek olan vatandaşlar 3.500 lirayla geçinebilirler mi ya? Hakikaten, hepimize soruyorum: Geçinebilir mi? 13 milyon emeklimiz var...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – 5.500 lira oldu.

AYLİN CESUR (Devamla) – “5.500 lira oldu.” diye buradan arkadaşlar övünüyorlar, 5.500 lirayla geçinilir mi ya?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet, 66 liradan geliyoruz oraya, 66 liradan.

AYLİN CESUR (Devamla) – Ben size soruyorum: 13 milyon emeklimiz var, yüzde 63'ü en düşük emekli maaşı alıyor ve ekonomik krizle 2001'de siz gelmeden evvel en düşük emekli maaşı asgari ücretin 1,5 katından fazlaydı, şimdi sizinle geçen yirmi yıllık ömrümüzde zam yaptıktan sonra dahi en düşük emekli maaşı asgari ücretten yüzde 35 daha az olacak. Emeklilerimizi insanca yaşama koşullarından mahrum ettiniz; utanmak lazım, hâlâ buradan bana sesleniyorsunuz “Yeter bu para.” diye. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Hepimizin, burada milleti temsil eden bizlerin sokağa çıkmaması lazım. Sizi bilmem ama benim canım yanıyor, arkadaşlarımın da canı yanıyor, sıcak bir yerde sıcak bir çorba içerken boğazımız düğümleniyor; siz rahat rahat, maşallah, bir de burada savunuyorsunuz. Siz bu olanlardan razı mısınız? Allah aşkına, değerli arkadaşlar, soruyorum: Burada biz ne yapıyoruz? Hisseli Harikalar Kumpanyası mı burası? Burası Türkiye Büyük Millet Meclisi. Neden emekliye, memura yüzde 30 zamlı yetinmek zorunda kalıyoruz? (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

Zorlamalarımızla asgari ücret yüzde 55 arttı ve 8.500 lirayı bir mütjde diye duyurdunuz, yüzde 30 artırılan emekli ve memur maaşlarını nasıl duyuracaksınız vallahi merak ediyorum. Çalışanın alın terinin yok sayıldığı ve sadakadan öteye gitmeyen bir artıştır bu, bunun altını burada çiziyoruz. 2021'de enflasyon yüzde 36, 2022'de TÜİK'e göre ilk on bir ayda yüzde 84, son bir ayda yüzde 64'e inmiş ve ENAG'a göre yıllık enflasyon yüzde 140. Şimdi, TÜRK-İŞ'e göre açlık sınırının 8 bin lira, yoksulluk sınırının 26 bin lira olduğu bir ülkede oluyor bunlar. O ülke Türkiye, bizim ülkemiz ve en düşük emekli maaşı yeni düzenlemeyle şunu diyor bize, hepimize birden haykırıyor: “Açlık değil sizinki, ölün.” Emekliye “Ölün, ölün.” diyor, “Ha, ölmezseniz, eğer ilaç lazım olursa ilaca yapılan zam da yüzde 36.” diyor bir de.

Şimdi, 2022 gıda fiyatları yüzde 150 artmış, eskiden “Soğan, ekmek mi yesin?” filan denilirdi, şimdi artık “Soğan, ekmek yesin.” demek de lüks oldu çünkü soğana son bir yılda yüzde 300 artış yapıldı. Şimdi, kırmızı ete on günde 3 kere zam yapıldı ve en ucuz etin kilosu 200 lira değerli arkadaşlar, buradan bana böyle “3.500, 5.500” falan diye bağırmayın, ayıp oluyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hayır, rakamı düzelttiriyoruz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Hayır, hatırlatıyoruz ya, suç mu yani hatırlatmak?

AYLİN CESUR (Devamla) – Neden biliyor musunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

AYLİN CESUR (Devamla) – Sağ olun Sayın Başkan.

Çünkü kendiniz üretmek yerine, üreticiyi desteklemek yerine ucuz üreten ülkelerden ithal etmeyi tercih ettiniz ve dövizle dış borç yapıyoruz değerli arkadaşlar yıllardır. 2018’den beri döviz kurunu tutamıyorsunuz. Üretim maliyeti artıyor ve kör olası enflasyon da bir türlü düşmüyor. “2022’de 250 milyar ihracat yaptık.” filan diye böyle böbürleniyorsunuz ya, “360 milyar dolar ithalatla cumhuriyet tarihinin 110 milyar dolarlık en büyük açığını da biz yaptık.” demiyorsunuz; bunu da söylemeniz lazım her seferinde. Küresel enflasyonla dünya faizi artırırken siz indirmeyi tercih ettiniz, gerekçe olarak düşük kurla ihracatın artacağını gösterdiniz, başaramayınca da “Enflasyonla büyümeydi amacımız.” dediniz. Peki, enflasyon pahasına büyüyebildik mi? 2022 üçüncü çeyreğinde yüzde 3,9 büyümeyle sermayenin millî gelirinden aldığı pay yüzde 54,8’e çıkmış, iş gücünün millî gelirden aldığı payı yüzde 26,3’e düşmüş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYLİN CESUR (Devamla) – Başkanım, bir bağlayabilir miyim.

BAŞKAN – Buyurunuz.

AYLİN CESUR (Devamla) – Sağ olun.

Bu ne demek biliyor musunuz? Yani şu sizin enflasyonla büyümenin faturası halka kesilmiş; zengin daha zengin, fakir de daha fakir olmuş demek bu.

Şimdi, gelelim turpun büyüğüne, turpun büyüğü heybede ve soru şu: Madem işçiye, memura, emekliye verilen zamlar gerçek enflasyon oranında ise çalışanların millî gelirden aldığı pay neden düşüyor? Şimdi, asgari ücret asgari ücret olmaktan çıktı, ortalama ücret oldu; toplumun büyük kısmı artık o ücretin altında çalışıyor maalesef. 200 liralık banknotlar 2009’un ilk gününde tedavüle girdi; 2009’da 1 dolar 1,5 liraydı, 131 dolar alıyordunuz; şimdi 13 kat azalmış, 10,5 dolar alabiliyorsunuz. Bu, sizin eseriniz, milyonları yoksulluğa teslim ettiniz.

Neresinden tutsanız bu yama tutmuyor. Kış sert geçiyor, doğru ama bu kışın sonu bahar ve insanlar o yüzden üzülüyorlar bu yıla girerken.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYLİN CESUR (Devamla) – Çünkü aşağıdan yukarıdan, bu enflasyondan, bu zamlardan yolun sonu görünüyor değerli arkadaşlar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Ve çünkü o sene, bu sene diyorum, hepimizi saygıyla selamlıyorum. İnşallah, emeklilerimize, memurlarımıza hak ettikleri zamları biz yapacağız diyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

6’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 6’ncı madde kabul edilmiştir.

7’nci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 392 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 7’nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 7- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 43- 4688 sayılı Kanuna göre düzenlenen Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2022 ve 2023 Yıllarını Kapsayan 6. Dönem Toplu Sözleşmenin İkinci Kısım Birinci Bölümünün 5 inci, 6 ncı, 7 nci ve 8 inci maddeleri uyarınca

1/1/2023-30/6/2023 dönemine ilişkin katsayılar, sözleşme ücreti artış oranları, ücret tavanları ve ortalama ücret toplamı üst sınırına uygulanacak artış oranı %100 olarak uygulanır. Hazine ve Maliye Bakanlığı bu madde kapsamında katsayıları, sözleşme ücreti artış oranlarını, ücret tavanlarını ve ortalama ücret toplamı üst sınırını söz konusu artış oranına uygun olarak belirler ve duyurur.”

Kemal Peköz

Fatma Kurtulan

Nuran İmir

Adana

Mersin

Şırnak

Murat Çepni

Mehmet Ruştü Tiryaki

Mensur Işık

İzmir

Batman

Muş

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Şırnak Milletvekili Sayın Nuran İmir.

Buyurunuz Sayın İmir. (HDP sıralarından alkışlar)

NURAN İMİR (Şırnak) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Genel Kurulu ve halkımızı selamlıyorum. Görüşülmekte olan kanun teklifinin 7'nci maddesi hakkında partim adına söz almış bulunmaktayım.

Ülkede siyasal krizle birlikte açlığın, yoksulluğun, ekonomik krizin en üst seviyede olduğu bir dönemde AKP iktidarı, memur ve emeklilerin zam oranını bir seçim politikasına dönüştürmüştür. İlgili kurumlar, siyasi partiler ve piyasa verilerini dikkate almadan AKP Genel Başkanı zam oranını yüzde 25 olarak açıkladı fakat yirmi dört saat geçmeden değişiklik yaparak bu oranı yüzde 5 daha artırdı. Düşünün, milyonlarca memurun ve emeklinin kaderi bir kişinin iki dudağı arasında kalmıştır. Bu rejim anlayışı köleliği dayatan bir rejim anlayışıdır.

Bakın, TÜİK'in yalan hesaplarına göre enflasyon ülkede yüzde 64,7 ancak sokağın enflasyonu bunun 2 katı, 3 katı. Bu zam, var olan enflasyonun çeyreğinin çeyreği bile değil. Zam yaptığımız saatlerde artan fiyatlar yaptığımız zammı bile eritti, tüketti. Halkın ne evdeki hesabını biliyorsunuz ne de çarşıdaki hesabından haberiniz var. Verdiğiniz zamla 1 kilo peynir alınmadığından bile haberiniz yok. Türkiye'de açlık sınırı bugün 8 binin üzerinde, yoksulluk sınırı 26.500 TL. Siz hâlen yaptığımız yüzde 30'luk zammı müjde diye sunuyorsunuz. Diğer taraftan, ülkede bir asgari ücret belirleniyorsa emekli maaşları nasıl oluyor da asgari ücretin altında kalıyor? Asgari ücret ülkenin en düşük ücreti ise emekliler bundan daha düşük ücret alamaz, emekli maaşlarını asgari ücretin üzerinde tutmak zorundasınız. Ankara'dan Şırnak'a selam verdiğimiz herkes yoksulluktan, açlıktan, zamlardan ve haksızlıklardan bahsediyor, iktidarınız ise her gün bu ülkede ekonominin büyümesinden bahsediyor. Sizin halkın gerçekliğiyle bir bağınız kalmamış. Halk “Açız!” diyor, sizler “Biz Togg ürettik.” diyorsunuz, halk “Yoksulluktan perişanız!” diyor, sizler “İHA'lar ve SİHA'lar yaptık.” diyorsunuz fakat halkın gündemi ise “Akşam eve nasıl ekmek götürebilirim? Bu ay doğal gaz parasını nasıl ödeyebilirim? Ay sonunda kiraya zam gelecek mi?” Bu ülkede bu soğukta doğal gazın açmayan aileler var. Bakın, akşam eve geldiğinde çocuğunun isteklerini alamadığı için çocuğuyla yüzleşmek istemeyen anne-babalar var ama sizin tek derdiniz iktidarda kalmak; bunun için aklınıza gelen her yolu deniyorsunuz, her yolsuzluğu ve hukuksuzluğu yapıyorsunuz. Bu yaptığınız zam, belirlediğiniz asgari ücret ve müjdesini verdiğiniz emekli maaşıyla insanlar temel yaşam malzemesi dahi alamıyor.

Bakın, her gün ev kiralari artmakta, İstanbul'da kiralar en az 5 bin TL, Ankara'da en az 3 bin TL oldu. Türkiye'de... Daha bugün Maliye Bakanı Nebati “Kirada yüzde 25 sınırı temmuz ayında bitiyor, ondan sonra serbest piyasa çerçevesinde kendi aralarında anlaşacaklar, bu geçici bir süreçti.” diyebilmektedir. Ekonomik kriz olmaksızın kira fiyatlarının devlet tarafından belirlenmesi gerekirken ülkenin Hazine ve Maliye Bakanı bu kriz ortamında “Kiralar serbest piyasayla belirlenecektir.” diyebiliyor.

Bütün yaptıklarınızı iktidarınıza bağladığınız TÜİK'in verileriyle yapıyorsunuz ancak bilmelisiniz ki TÜİK'in verilerine güveni olan tek bir kurum, tek bir yurttaş bu ülkede kalmamıştır. Dolayısıyla bu veriler doğrultusunda attığınız her adım halkı daha da yoksullaştırmaktadır.

Tabii, bu ülkede mağdur edilen sadece memur ve memur emeklisi değil, yaşamın birçok alanında emeğinin karşılığını alamayan milyonlarca yurttaş var; tarlasını elektrik borcundan kaynaklı ekemeyen çiftçiden tutalım her gün onlarca küçük esnafın kepenk kapattığından haberiniz yok. Atanamayan milyonlarca üniversite mezunundan haberiniz var mı? “Faizlerini sileceğiz.” dediğiniz binlerce KYK mağduru âciz durumda. Kayıt dışı ve güvencesiz çalışan milyonlarca kadın emekçisinden haberiniz var mı? Tabii ki haberiniz yok. Sizin sorunuzun yoksul halk değil, sizin sorunuzun koltuklarınız ve iktidarınızdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

NURAN İMİR (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ülkeyi bir algı politikasıyla yönetiyorsunuz. Özelde partimiz HDP ve demokrasi ve özgürlüklerden yana olan bütün muhalefete saldırmakla meşgulsünüz. Sizin tek sorunuz HDP olmuş; HDP'lilerin iradesini gasb etmek, HDP'liyi tutuklamak, HDP'ye kumpas davası açmak, HDP'yi kapatmak, HDP'nin hazine yardımına bloke koyarak gasb etmek. Siz gaspçısınız. HDP'yle uğraştığınız kadar halkın sorunlarıyla uğraşsaydınız şimdi halk bu kadar yoksul olmayacaktı. İnanın HDP değil siz gideceksiniz ve gittiğiniz anda yaptığımız bütün yolsuzlukların hepsi yoksullaştırdığımız halka aktarılacaktır, ülke bir anda refaha ve demokrasiye kavuşacaktır.

Bütün Genel Kurulu ve halkımızı saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 392 sıra sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

“MADDE 7– 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

Geçici Madde 43 – 4688 sayılı Kanuna göre düzenlenen Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2022 ve 2023 Yıllarını Kapsayan 6. Dönem Toplu Sözleşmenin İkinci Kısım Birinci Bölümünün 5 inci, 6 ncı, 7 nci ve 8 inci maddeleri uyarınca 1/1/2023-30/6/2023 dönemine ilişkin katsayılar, sözleşme ücreti artış oranları, ücret tavanları ve ortalama ücret toplamı üst sınırına uygulanacak artış oranı yüzde 81,08 olarak uygulanır. Hazine ve Maliye Bakanlığı bu madde kapsamında katsayıları, sözleşme ücreti artış oranlarını, ücret tavanlarını ve ortalama ücret toplamı üst sınırını söz konusu artış oranına uygun olarak belirler ve duyurur.”

Fikret Şahin	Kani Beko	Cavit Arı
Balıkesir	İzmir	Antalya
Emine Gülizar Emecan	Süleyman Girgin	Baha Ünlü
İstanbul	Muğla	Osmaniye
İlhami Özcan Aygun	Mahmut Tanal	Ömer Fethi Gürer
Tekirdağ	İstanbul	Niğde

Bülent Kuşoğlu

Ankara

Yıldırım Kaya

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Ayдын) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Ankara Milletvekili Sayın Yıldırım Kaya.

Buyurunuz Sayın Kaya. (CHP sıralarından alkışlar)

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bugün 12 Ocak 2023. Bugün Türkiye'nin dört bir yanında kamu çalışanları kendilerine reva görülen maaşları protesto etmek için iş yerlerinde greve başladılar yani sabah saat 8 itibarıyla eğer çocuğunuz okula gidecekse göndermeyin, hastaysanız doktora gitmeyin çünkü Birleşik Kamu İş Konfederasyonu ve diğer 6 konfederasyon birlikte “Bu maaşları hak etmiyoruz, bu ücretle geçinemiyoruz.” diyerek iş bırakıyorlar, grev yapıyorlar. Toplu görüşme yetkisi olan sendikalar artık grevli, toplu sözleşmeli bir sendikal hak için mücadele ediyorlar. Eğer sendikalar grevli, toplu sözleşmeli sendikal hak istiyorlarsa, kendi hakları için grev yapıyorlarsa demek ki geçinemiyorlar. 2 öğretmen, 2 çocuk; toplamda 24 bin lira maaş alıyorlar ama yoksulluk sınırı TÜRK-İŞ'in açıkladığı rakama göre 26.483 lira. Ne yapsınlar?

Yıl 1983, yer Artvin Hopa Pınarlı Köyü; buraya Sivas Divriği'den sürgün giden bir öğretmen. Bir çocuğu var, eşi çalışıyor, kendisi öğretmen; 12 Ocakta, bu saatlerde dünyaya bir kız çocuğu gelir, adı “Çilem” olur. O kız çocuğu 1983 yılında doğdu. Onun babası, onun annesi grevli, toplu sözleşmeli sendikal mücadele verdiği için o ilden o ile sürgün olur, o gün bugündür kamu çalışanları grevli, toplu sözleşmeli hakka kavuşamadılar. Sözüm olsun ki 12 Ocakta doğan Çilem, kızım; doğum gününü buradan kutluyorum ama sana söz veriyorum; senin geleceğini garanti altına alamadım ama senin çocuklarının ve Türkiye'deki milyonlarca çocuğun geleceğini umutlu, aydınlık ve güzel yarınlar için mutlaka ve mutlaka grevli, toplu sözleşmeli sendikal mücadeleyle kazanacağız. (CHP sıralarından alkışlar)

Emekli olursun, geçinemezsin; intibak yasası beklersin, çıkmaz; BAĞ-KUR'lusun, esnafsın ama bu haklardan yararlanamazsın. Geçenlerde Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu Başkanı Sayın Bendevi Palandöken Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a bir mektup yazmış, esnafın dertlerini anlatmış, BAĞ-KUR'luların dertlerini anlatmış. Ben de kendisine dedim ki: “Sayın Başkan, o, mektubu okumaz, okusa da yanıt vermez, yanıt verecek olursa da BAĞ-KUR'lu esnafın sorunlarına çözüm üretmez. Çünkü bunlar 5'li çeteden yanadır; sizin gibi BAĞ-KUR'lu emeklinin, çalışanın, işçinin hakkından yana değildir.” ama söz olsun ki sizin de bu haklarınız mutlaka gün gelecek hayata geçirilecek, intibak yasası çıkacak. Fatma teyzem bana mesaj yazmış, diyor ki “Ben üç aydan üç aya maaş alıyorum yavrum. 78 yaşındayım, üç aylık ömrümün olup olmadığını bilemem, Allah bilir ama biz aylıklarımızı aydan aya alsak olmaz mı?” Ben de diyorum ki “Fatma teyze, olur, olur ama aha bunlar halletmiyor ki vermiyorlar ki nasıl olsun?” Aydan aya maaş almak isteyen, ayın sonunu rahatlıkla geçirmek isteyen emeklilerin bu çığılığını hep beraber duyalım.

Kamuda çalışan, 4857 sayılı Yasa'ya tabi olarak daimî işçi statüsünde olan üniversite mezunları 2015 yılında MEMUR-SEN Konfederasyonunun yaptığı toplu sözleşmede, haklarının alınacağı toplu sözleşmede geçerli ama aradan yedi yıl geçti bu haklar alınamadı. Yani toplu görüşmenin hiçbir kıymetiharbiyesinin olmadığı süreçten geçiyoruz. Sorun toplu görüşmeyle çözülebilecek bir sorun değildir. Sorun, grevli, toplu sözleşmeli bir hakkınız yoksa, bir yasanız yoksa, asla bu alandaki ekonomik iyileşmeyi yaşama şansınız yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

YILDIRIM KAYA (Devamla) – Emeklisiniz, diyorsunuz ki “14 milyon emekliyiz.” 14 milyon emeklinin derneği var eylem yapamaz, sendika kurar sendikaların kapısına kilit vurulur. Emeklilerin kurmuş olduğu sendikaların kapısına kilit vurarak emeklinin haklarını yok sayamazsınız. Bugün yani 12 Ocakta İstanbul’da Taksim’de, Kadıköy’de; İzmir’de Demokrasi Meydanı’nda; Kızılay’da, Güvenpark’ta, Ulus’ta, Türkiye’nin dört bir yanında emekliler ile kamu çalışanları bugün saat 12.30’da meydanlarda olacak iş bırakanlar. Buradan, onlara bir kez daha selamlarımızı gönderiyoruz. Direnin, direne direne kazanacağınızı biliyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Siz direnin, geliyor gelmekte olan, direnç gününüze direnç olmaya geliyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 7’nci maddesinde bulunan “%30” ibaresinin “%55” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bedri Yaşar	Hüseyin Örs	Dursun Ataş
Samsun	Trabzon	Kayseri
Ayhan Altıntaş	Muhammet Naci Cinisli	Zeki Hakan Sıdalı
Ankara	Erzurum	Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Mersin Milletvekili Sayın Zeki Hakan Sıdalı.

Buyurunuz Sayın Sıdalı. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ZEKİ HAKAN SIDALI (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu kanun teklifiyle en düşük memur maaşı 11.850 lira, en düşük emekli maaşı da 5.500 lira oluyor. Açlık sınırının asgari ücrete denk, yoksulluk sınırının 26.485 lira olduğu yerde bahsedilen bu zamlar “Başının çaresine nasıl bakabiliyorsan öyle bak. Benden bu kadar.” demekten başka bir şey değil. Devleti adına çalışan, emek veren memur bir çift yani 1 değil, 2 kişi sırt sırta verip bir ay çalışıp hâlâ yoksulluk sınırını aşamıyorsa, bu, yirmi yıllık iktidarımızın eseridir. Size oy veren her memur bin pişman. Neden mi? Memur ve emekli çarşı pazar enflasyonunu yani gerçek enflasyonu yaşıyor ama zamlar TÜİK ayarlı enflasyona göre veriliyor. Hâliyle sizin masabaşındaki hesaplarınız pazara hiç uymuyor. Çok eskilere gitmeyi, geçmişte yaşamayı hiç sevmem ama siz her şeyi hep 2002’yle karşılaştırıyorsunuz ya hani, siz iktidara geldiğinizde ortalama memur maaşı asgari ücretin 3 katından fazlaydı, şimdi neredeyse aynı. Emeklilerde durum daha da kötü. Ortalama SSK emekli aylığı asgari ücretin 1,5 katıymış, şimdi ise sadece üçte 2’si. Size oy veren emekli de bin pişman. Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener her fırsatta “En düşük emekli maaşı asgari ücrete eşitlenmelidir.” diyor. Siz de “O kadar da abartmayın. Nasıl olsun?” diyorsunuz. Biz abartmıyoruz, eskiden beri öyleydi, siz bozdunuz. Derin yoksulluğa ittiğiniz, kaderine terk ettiğiniz emekli sadece hakkını istiyor. Emekliler, memurlar emin olsunlar, siz vermeyeceksiniz ama biz geleceğiz, emekliler hak ettiğini alacak.

Kıymetli milletvekilleri, bu oranlardan da görüyoruz ki memur ve emekli maaşları asgari ücret karşısında hızla eriyor. Geçtiğimiz yıllarda asgari ücretin çok üstünde maaş alanlar bugün bir asgari ücret tuzağına doğru itiliyor. Dünyada asgari ücretlilerin oranı yüzde 10'ların altındayken bizde maalesef yüzde 50. Ülkemizde maalesef ki yine asgari ücreti ortalama hâline getiren de sizsiniz. Asgari ücret ve biraz üstüyle geçinmeye çalışanların oranı neredeyse 4 kişiden 3'ü. Vatandaş refahta ve zenginlikte eşitlenen bir Türkiye'nin hayalini kurarken siz asgari ücrette eşitlenen bir Türkiye'nin vizyonunu ortaya koyuyorsunuz; vizyonunuz bu kadar. Önce “yüzde 25” deyip bir gün sonra bahşiş dağıtır gibi “Yüzde 30 yaptım, daha ne istiyorsunuz?” tavrıyla hareket etmek memuru, emekliyi derinden yaralıyor. O yüzde 5 var ya, memur için o yüzde 5, evladını o ay okula aç göndermemek demek. İşverenin ödeyeceği asgari ücrete yüzde 54,5 zam yapıp memur ve emekli zammını yüzde 30'da siz bıraktınız. Başkasının ödediği maaşa cömert, devletin memuruna cimrisiniz. Açlık sınırının biraz üstünde maaş alan devlet memurları var; sizce bu hak mıdır? Asgari ücretteki artışı hadi gelin, devlet kurumlarının çalışanlarına da verin. Devleti için çalışan öğretmen, doktorun, polisin günahı ne? Özel sektörden beklediğiniz fedakârlığı kendiniz neden yapmıyorsunuz? Söz konusu memur olunca cebinizde akrep var, söz konusu müteahhitler olunca cebinizde balık sözleşmeler var. Şimdi, haklı olarak tepkiler kesilmeyince, bir de üstüne memurlar grev kararı alınca “Yüzde 15'lik bir zam daha yapılabilir.” demeye başladınız. Vergiye, harca, cezaya zammı tek kalemde yapıyor, maaş zammına gelince “Biraz bekle, belki...” diyorsunuz. Ne yapabiliyorsanız hemen yapsanıza. İnsanların umutlarıyla neden oynuyorsunuz? Memur, vatandaş biliyor ki seçim var. İyi ki sandık gelecek, yoksa bu ilave yüzde 15'i şu an konuşamazdık bile.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZEKİ HAKAN SIDALI (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ZEKİ HAKAN SIDALI (Devamla) – Ama şunu unutmayın: Memur ve emekli sizden seçim promosyonu değil hakkını istiyor; mart ayında değil şimdi istiyor; bu önergemizde teklif ettiğimiz gibi en az 55'lik zammı bugün hesaplarında görmek istiyor. Derdiniz ve önceliğiniz milletse hemen yapın. Derdiniz seçimse artık onun için çok geç. Millet kararını çoktan verdi. Güçlü, zengin ve müreffeh bir Türkiye'ye, İYİ Partinin iktidarına çok az kaldı.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 7'nci madde kabul edilmiştir.

8'inci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağız.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 392 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 8: Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.”

Mehmet Ruştü Tiryaki

Murat Çepni

Kemal Peköz

Batman

İzmir

Adana

Mensur Işık

Fatma Kurtulan

Hüseyin Kaçmaz

Muş

Mersin

Şırnak

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Şırnak Milletvekili Sayın Hüseyin Kaçmaz.

Buyurunuz Sayın Kaçmaz. (HDP sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

AKP iktidarı, yirmi yıllık iktidarının sonunda bir övünç kaynağına daha sahip oldu; özellikle, borçlarından bunalan yurttaşlar sağlıklarından vazgeçerek artık organlarını satmak için ilan verir duruma geldi. Google trendlerinde görüldüğü üzere “Böbreğimi satmak istiyorum.” “Karaciğerimi satmak istiyorum.” diye aratanların durumu son bir yıl içerisinde tam yüzde 400 artmış durumda. Açlık, yoksulluk ve çaresizlik yurttaşların organlarını, böbreğini, karaciğerini satmak zorunda hissettirdiği bir zulüm düzenini yaratmış durumda. Aslında AKP’li milletvekilleri de çoğu kez burada itiraf etti; şu an ülkenin içerisinde bulunduğu ekonomik durumu ve yapılan zam oranlarının aslında yetersiz olduğunu, toplumun bununla geçinemeyeceğini kabul ettiler. Tabii, Türkiye’de 1 kilogram et olmuş 200 lira, 1 kilogram peynir 150 ile 200 lira arasında, 1 kilogram yoğurt 40 TL, 1 ekme 6 TL, en düşük kira İstanbul’da 5 bin TL, Ankara’da 3 bin TL. Durum bu iken açıklanan zamlar AKP iktidarının aslında gerçeklikle bağının kalmadığını gösteriyor.

Türkiye’de ağır bir ekonomik buhran hâli var, halk enflasyon altında ezilirken, her gün daha fazla yoksullaşırken AKP-MHP iktidarı toz pembe bir tablo çiziyor, Türkiye’de bütün ekonomik verilerde negatif rekorlar kırılıyor. Türkiye tarihinin -dediğimiz gibi- bütün ekonomik verilerinde en kötü seviyeleri seyrettiğini görebiliyoruz. Hâl böyleyken ama AKP iktidarı -bir maç metaforu üzerinden anlatmaya çalışayım, futbol metaforu üzerinden- sürekli “Biz 2 gol attık.” diyor, “3 gol attık.” diyor, “İhracatta şu kadar artış var.” diyor ama ithalatı söylemiyor; kaç gol attığını söylüyor ama kaç gol yediğini söylemiyor. Yeniliyorsunuz, kaybediyorsunuz, halka da kaybettiriyorsunuz; maçta 1 gol, 2 gol atmakla maç kazanılmaz. Ancak, siz daha fazla gol atarsanız maçı kazanırsınız. İthalattaki cari açığımı, Türkiye tarihinin neredeyse en yüksek dış ticaret açığının kayıtlara geçtiği bir dönemi yaşıyoruz ama AKP iktidarı “Biz 2 gol attık, maçı kazandık.” diyor. Tabii, veriler ortada, ihracatta yüzde 12’lik artış var ama ithalatta yüzde 34’lük artış var, 110 milyar dolar bir dış ticaret açığı söz konusu.

Tabii, Hazine ve Maliye Bakanlığı da yine bu tek boyutlu ekonomi yöntemiyle halkı kandırmaya çalışıyor. Bakanlık her fırsatta “Büyüyoruz.” diyor. Değerli milletvekilleri, bu büyüyen kim? Halk büyümüyor, memurlar büyümüyor, emekliler büyümüyor, emekçiler büyümüyor ama büyüyen yandaşlar ve candaşlar var, sermaye var, kârını yüzde 500 artıran bankalar var. AKP’nin aslında büyütme istediği kesim tam da bunlar. Tabii, bunlar büyürken diğer yanda milyonlarca emekçi, emekli, memur sefaletle terk edilmiş durumda.

Yine, Sayın Erdoğan’ın “Bizim en parlak yılımız olacak.” cümlesiyle o zaman 2022 yılına giriş yapmıştık ancak Bakan Nebati 12 Aralıkta “2022 en kötü yıl olarak tarihe geçecek; 100 milyar dolar dış ticaret açığı, 50 milyar dolar cari açık söz konusu.” dedi yani aslında nasıl ki Türk tipi başkanlık sisteminiz çöktüyse 2023’le birlikte yeni ekonomi modeliniz de şu aşama itibarıyla çökmüş durumda.

Tabii, saraya biat eden, sarayın istediği rakamları paylaşan bir TÜİK belası var emekçilerin, emeklilerin, kamu emekçilerinin başında. TÜİK Başkanı saraya soruyor: “Kaç göstermemi istersiniz enflasyonu?” “Yüzde 64.” diyor ama gerçek enflasyon, halkın hissettiği enflasyon yüzde 200’lere varmış durumda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Devamla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bunun üzerinden bu maaş ve zamlar hesaplanıyor ve yine aslında TÜİK eliyle, bir kamu kurumu eliyle bir soygun var bu ülkede, soygun. Garo Vekilimiz de söyledi, TÜİK eliyle bir soygun, bir yolsuzluk söz konusu. Açıklanan bu rakamlar aslında işçiler, emekliler, memurlar için bir sefalet yılını beklediğimizi bize gösteriyor. İnsanlar, yurttaşlar insanca yaşamak istiyor. Şunu net bir şekilde söyleyelim: Bu kara kışta bile hâlâ yoksulluktan kombiyi açamayan milyonlar var. Öyle bir ülke yarattınız ki kombiyi kısmaktan yoksullar, yurttaşlar Eskimo'ya döndü. KESK eyleminde TÜİK'in açıkladığı rakamlara ilişkin bir slogan vardı: “AKP, zammını al başına çal!” Biz de onu söylüyoruz: AKP, zammını al başına çal! (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 392 sıra sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

“MADDE 8 – Bu Kanunun;

- 2 nci ve 3 üncü maddeleri 2023 yılı Ocak ayı ödeme döneminden itibaren uygulanmak üzere yayımı tarihinde,
- 4 üncü ve 7 nci maddeleri 1/1/2023 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,
- Diğer maddeleri yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girer.”

Fikret Şahin	Kani Beko	Bülent Kuşoğlu
Balıkesir	İzmir	Ankara
Süleyman Girgin	Cavit Arı	Baha Ünlü
Muğla	Antalya	Osmaniye
Mahmut Tanal	İlhami Özcan Aygun	Emine Gülizar Emecan
İstanbul	Tekirdağ	İstanbul
	Ömer Fethi Gürer	
	Niğde	

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Balıkesir Milletvekili Sayın Fikret Şahin.

Buyurunuz Sayın Şahin. (CHP sıralarından alkışlar)

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Zaman bir hayli geç oldu, ben de o nedenle konuşmamı biraz daha öz ve kısa yapacağım. Tabii, emekli ve memurların ücret zammı konusundaki kanun teklifi üzerine görüşmeler yaptık. Gerçek

anlamda bir ücret zammından bahsedebilmek için yapılan maaş artırımının enflasyonun üzerinde olması gerekir; aksi takdirde, enflasyon oranının altında yapılmış olan her ücret artırımı, maalesef zam olarak nitelendirilemez, aksine bir fakirleşmedir. Şu anki buradaki görüşmeler, hem emeklilerimizin hem de memurlarımızın fakirleşmesi üzerine konuşmuş olduğumuz bir yasal düzenlemedir.

Bakınız, TÜİK'in makyajlı enflasyon oranı dahi yüzde 64 yani gerçekte elbette çok daha yüksek ama yüzde 64 olarak düşünelim. Bir emeklinin geçen yıl cebinde 100 lira varsa zaten 64 lirası enflasyonla gitti, cebinde kaldı 36 lira; siz de bu yılki şu düzenlemeyle cebine 30 lira daha koyuyorsunuz ve emeklinin cebinde 66 lira oluyor. 100 lira varken 66 lira var yani 34 lirası kaybolmuş, fakirleşmiş; yüzde 34 oranında fakirleşmiş hâle geldi emeklilerimiz. Açlık sınırı 8.136 lira, asgari ücret 8.500 lira ama en düşük emekli maaşı 5.500 lira. Dolayısıyla, bu rakam da emekliyi açlığa mahkûm etmekle aynı anlamı taşıyor. Eğer gerçek anlamda siz emekliye bir zam yaptığımızı söyleyecek olursanız buradaki bu zam oranının minimum yüzde 64'ün üzerinde olması gerekirdi çünkü gıda enflasyonu dahi yüzde 78 oranında. Dolayısıyla, emekliler, memurlar geçim sıkıntısındalar ve bu gelen -zam diyemiyoruz buna- artış oranıyla da herhangi bir pozitif yönde geçimle ilgili sıkıntılarını çözmeleri mümkün değil ki doğal gaz, elektrik, diğer temel gıdalardaki artışlar zaten belli. Sonuç olarak da daha da fakirleşmiş emeklilerimiz ve memurlarımızla karşı karşıya kalacağız.

Tabii, burada şunu da söylemek istiyorum: Özellikle kamu-özel iş birliği modellerinde yandaş şirketlere döviz bazında yapılan aktarımların keşke bir kısmı emeklilerimize ve memurlarımıza yapılmış olsaydı da hiç olmazsa enflasyonun üzerinde bir zam vermiş olsaydık, onların refah oranlarını artırmış olsaydık. Yine, emeklilerimize hem burada Genel Kurulda hem de Plan ve Bütçe Komisyonunda verdiğimiz önergelerle en düşük emekli maaşının asgari ücret seviyesinde olması gerektiğini söyledik ki mantık da bunu gerektiriyor zaten; 8.500 lira olması konusunu reddettiniz. Yine, verdiğimiz önergeyle, emeklilerimize 2 dinî bayramda birer asgari ücret seviyesinde ikramiye verilmesini teklif ettik, bunu da kabul etmediniz. Keşke bunlar kabul edilmiş olsaydı emeklilerimiz hiç olmazsa biraz daha rahat etmiş olurlardı.

Dolayısıyla, bir AKP iktidarıyla karşı karşıyayız ki halktan ve gerçeklerden kopmuş, giderek halkı yoksullaştırmış. Oysa bütçeyle mücadele edeceğini, yoksullukla mücadele edeceğini söylemiş ama vatandaş tamamen yoksulluğa batmış durumda, yolsuzluk dediğimiz zaten her yerden yolsuzluklar geliyor, yasaklar desen Türkiye zaten bir yasaklar ülkesi hâline gelmiş. Umut ediyoruz, önümüzdeki süreçte, iktidarımızda emekçilerimiz, emeklilerimiz, memurlarımız haklarının karşılığını alacaklardır.

Ben bu duygularla hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum, sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinde bulunan "yayımlı tarihinde" ibarelerinin "yayımlandığı tarihte" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hüseyin Örs

Ayhan Erel

İbrahim Halil Oral

Trabzon

Aksaray

Ankara

Orhan Çakırlar

Arslan Kabukcuoğlu

Edirne

Eskişehir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Katılmıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Eskişehir Milletvekili Sayın Arslan Kabukcuoğlu.

Buyurunuz Sayın Kabukcuoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 392 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesi üzerine İYİ Parti grubum adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlarım.

AK PARTİ döneminde özellikle son on yılda Türk ekonomisi bulunduğu seviyeyi koruyamamıştır. 2013 yılında kişi başına gelir 12.500 dolar iken bunu bugüne getirirsek şu andaki kişi başına gayrisafi millî hasıla 16.224 dolar olmalıydı, oysa bu değer 9.500 dolardır. Ülkemiz, dünyanın 17'nci büyük ekonomisiyken şu anda 21'inci sıraya düşmüştür. 2013 yılında ülkemizin dünya ekonomisinden aldığı pay yüzde 1,24 iken 2021 yılında bu pay yüzde 0,85'e gerilemiştir. Dünya ekonomisinden aldığımız pay 2016'dan 2022'ye kadar üçte 2'ye düşmüştür.

Bunlarla birlikte, maalesef ki ülke için gelir paylaşımında da sorunlar yaşanmaktadır. 2016 yılında çalışanlarımızın millî gelirden aldığı pay yüzde 35 iken şimdi yüzde 26'ya düşmüştür. Ücretlilerin geliri altı yılda 1 çeyrek kaybolmuştur.

Sayın üyelerden birisi, Plan ve Bütçe Komisyonunda “Biz yoksulların cebine 924 milyar lira para koyduk.” diyor. Bu, aşağı yukarı bütçenin beş buçukta 1'i. Ne olacaktı yani, bunu da koymasaydınız da insanlar acından ölseler miydi? Bu, söylenecek bir laf bile değil.

Özetle, dünya ülkeleri arasında ülkemizi yöneten AK PARTİ hükümetleri, ekonomik büyüklüğümüzü koruyamadı. Şehir hastaneleriyle, tüp geçitleriyle, paralı yollarla, paralı köprülerle maalesef ülkemizi sefaletle imtihan ediyor. Ülkemiz yalnız dünya sıralamasındaki ekonomik büyüklüğünü koruyamamış değil, aynı zamanda ülke içi gelir paylaşımı da çalışanlarımızın aleyhine değişmiştir. Son bir yılda artık vatandaşlarımızın şüphayle yaklaştığı TÜİK verilerine göre enflasyon yüzde 65 seviyesindedir; bu değer, ücretlileri tümenden yoksulluğa sürüklemiştir. Devletin kendi zammı yüzde 123, işçi zammı yüzde 55, memur ve emekli zammı yüzde 30; bunu şöyle izah edebiliriz: Ülkemizde devlet başka bir evrende, işçiler başka bir evrende, memur ve emekliler bambaşka bir evrende yaşıyorlar.

Ayrıca, ülkemizde kazançların yüzde 38'i asgari ücretten ibarettir, oysaki Avrupa ülkelerinde bu, yüzde 5, yüzde 8 civarındadır. Eğer asgari ücretin biraz altını ya da biraz fazlasını alırsanız, ücretlerin yüzde 59'u bu seviyededir; tüm ücretler asgari ücrete yaklaşmıştır. Ülkemiz insanları o kadar yoksullaşmıştır ki “Bir lokma, bir hırka” 2023 yılının mottosu olabilir. Herkesin hayali, asgari ücret olmuştur, insanlar ona bile ulaşamıyorlar, asgari ücret ulaşılamaz bir değer olmuştur. Öyle ki 2021'de 4/A en düşük emeklilik maaşı asgari ücretin 1,5 misli idi, 2015'te bu eşitlenmiştir. 2022'nin ikinci döneminde ise 4/A emeklilerinin ücreti, asgari ücretin dörtte 3'üne inmiştir yani emekliler burada asgari ücrete göre bir çeyrek kayba uğramışlardır. Emekliye verilen bu maaşla Hükümet -Allah gecinden versin, onlara sağlıklı ömür versin-emekliye “Çek, git.” demektedir.

Genel seçimlere altı aylık süre kalmıştır. İktidarın seçimleri kaybedeceğini hissetmesi, Hükümeti akıl dışı, mantık dışı işlere sevk etmektedir. Memur ve emekliler ülkemizde yoksulluk kuyusunda yaşarken Hükümet, maaş artışını önce yüzde 25 olarak açıkladı. Muhtemeldir ki yüzde 25 maaş artışına görülen tepkiden dolayı 5 puan daha eklendi. Bu uygulama padişahın ulufe dağıtmasını hatırlatmaktadır. Eğer ülkemizin durumu ve imkânları buna müsaitken gerekli ücret artımı yapılmadıysa, sağlanamadıysa bu, büyük bir zalimliklerdir. Emekli ve memur maaşları yüzde 30 artarken, ev kiralari 2 misli, pirinç ve yağ 2 misli, şeker 3 misli artmıştır; sizin layık gördüğünüz ise yüzde 30'dur. Bu zam reva mıdır?

Vatandaşlarımız “Yarın hangi temel ihtiyaç zamlanacak, dolabımızdan, soframızdan ne eksilecek?” düşüncesiyle diken üzerinde duruyor. Emeklimize ve memurumuza lütuf gibi sunulan yüzde 30 oranında maaş artışı ne kadar yeterli olabilecek?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Devamla) – Vatandaşlarımızın maddi durumunu mezarda mı düzelteteceksiniz? Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener’in dediği gibi AK PARTİ Hükûmeti esnafı, çiftçiyi, kamu işçisini, memuru, gencini, emeklisini her yıl enflasyonun altında eziliyor. Zaten zar zor geçinen insanlarımızı yoksulluğa itip açlıkla sınıyor. Hükûmetin uyguladığı politikalar neticesinde her kesim refah kaybına uğramıştır. Emeklilerimiz için yapılacak maaş artışının en az yüzde 55, işçiler kadar olması beklenirdi.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

8’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 8’inci madde kabul edilmiştir.

9’uncu madde üzerinde 3 önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 9’uncu maddesinde yer alan “hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür” ibaresinin “hükümleri Cumhurbaşkanı tarafından yürütülür” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayhan Erel

Hüseyin Örs

Orhan Çakırlar

Aksaray

Trabzon

Edirne

İbrahim Halil Oral

Ayhan Altıntaş

Ankara

Ankara

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Sibel Özdemir

Ömer Fethi Gürer

Kani Beko

İstanbul

Niğde

İzmir

Süleyman Girgin

Cavit Arı

Emine Gülizar Emecan

Muğla

Antalya

İstanbul

Mahmut Tanal

Baha Ünlü

İlhami Özcan Aygun

İstanbul

Osmaniye

Tekirdağ

Bülent Kuşoğlu

Fikret Şahin

Ankara

Balıkesir

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Ankara Milletvekili Sayın Ayhan Altıntaş.

Buyurunuz Sayın Altıntaş. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Hafta sonu Çorum ve Çankırı illerinde vatandaşlarımızla yaptığım görüşmelerden edindiğim izlenimleri paylaşarak konuşmama başlamak istiyorum.

Bir zamanlar “Anadolu Kaplanları” diye adlandırılan illerin önde gelenlerinden olan Çorum, bugün mahzun ve mağdur bir durumda. Tarım zaten ülke genelinde olduğu gibi yanlış politikalar, girdilerde dışa bağımlılık, su yönetimindeki yetersizlikler nedeniyle can çekişiyor. Her geçen yıl tarım nüfusu azalmakta, tarım alanları küçülmekte. Ancak tarım küçülse de ne hikmetse Tarım Bakanlığı büyümekte, sürekli yeni binalar yapılmakta; her gün yanından geçtiğim için görüyorum.

Anadolu'nun merkezinden dünyaya ihracat potansiyeli olan Çorum imalat sanayisi de ulaşım maliyetleri ve güçlükleri nedeniyle gittikçe kayboluyor. Pek çok firma, üretimlerini Çorum'un dışına aktarıyor. Bu durum da istihdam sorununun daha da ciddi hâle gelmesine yol açıyor. Havaalanı olmayan, demir yolu bağlantısı olmayan, kara yolu bağlantısı kısıtlı olan bir şehrin imalat, istihdam ve ihracat yapması neredeyse imkânsızdır. Bu nedenle Çorum'un ulaşım imkânlarının bir an önce artırılması önem arz ediyor. Çorum'un ilk aşamada kara yolu bağlantısının, ardından havaalanının, daha sonra da demir yolu bağlantısının yapılması gereklidir. Özellikle İstanbul'a ulaşımı çok kısaltacak olan Çorum İskilip-Tosya yolunun bir an önce kabul edilebilir standarda getirilmesi Çorum'un acil ihtiyacıdır. İskilipliler de İstanbul'a Tosya üzerinden kolayca ulaşmak istiyor. Haritaya bakan birisi bu yolun ne kadar önemli olduğunu derhâl fark eder. Bu yolun yapılması, bölgedeki istihdama da önemli katkı yapacaktır. İskilip ve Bayat ilçelerimizdeki istihdamı artırmak için bu 2 ilçe arasındaki tarıma uygun olmayan arazide kurulacak bir organize sanayi bölgesi de bu yönde atılan ciddi bir adım olacaktır. Bu uygulamalar Türkiye'nin de en çok göç veren illerinden olan Çorum'dan göçleri azaltacaktır.

Çankırı'da konuştuğumuz vatandaşlarımız da ulaşım, sağlık ve eğitim sorunlarından bahsettiler. Özellikle çiftçiler ve esnaf mağdur durumda. Enflasyonun piyasayı tehdit ettiğini, insanların alım gücünün her geçen gün azaldığını söylüyorlar. Ülkemizin birçok bölgesinde olduğu gibi Çankırı'da da yanlış su yönetimi ve tarım politikalarının açtığı sorunların gittikçe ağırlaştığını, tarımla uğraşan vatandaşlarımızın gittikçe fakirleşmesine sebep olduğunu rahatlıkla görebiliyoruz. Okulların yetersizliği, depreme dayanıklı okulların kapatılarak öğrencilerin evlerine çok uzak okullara nakledilmesi de öğrencilerin sabah karanlığında kilometrelerce yol yürütmesine neden oluyor. Millî Eğitim Bakanlığının bu konunun aciliyetinin bilincinde olmasını ve okulların derhâl açılmasını talep ediyorlar.

Kanun teklifine bakacak olursak, 14 milyondan fazla emekliyi, 5 milyon civarında kamu çalışanını, işverenleri ilgilendiren bir teklif var yani toplumumuzun önemli bir kısmını doğrudan etkileyen düzenlemeler içeren bir kanun teklifi var. Hepiniz, Sayın Cumhurbaşkanının kamu çalışanlarına enflasyon nedeniyle yüzde 25'lik bir zam açıkladığını, hemen ardından da bu rakamın toplumu tatmin etmediği için yüzde 30'a çıkarıldığını biliyorsunuz ama maalesef, yüzde 30 da bu ortamda yeterli olmayacaktır. Yüzde 150-200 civarındaki yıllık enflasyona karşı memur ve emekliye yüzde 85 zam verilmiş oluyor. Gerçek enflasyon muhasebesi ve korunması olmayınca dar gelirli hep mağdur olacaktır. Örneğin “Yüzde 0,69 faizle ev kredisi vereceğiz.” diyorsunuz ama ev yok çünkü enflasyon çok yüksek. Bir müteahhit iki sene önce 2 milyona mal ettiği evi bugün 5 milyona satmak istiyor çünkü aynı evi şimdi 4-4,5 milyona ancak mal ediyor. Devlet ise müteahhide çok kâr etmiş gözünü bakıyor. “2 milyona mal ettin, 5 milyona sattın, 3 milyon kâr ettin; onun vergisini alırım.” diyor, müteahhit ise bunun kâr olmadığını düşünüyor. Kısacası, enflasyonu düşürmeden ekonomi düzelmüyor.

Konuşmama son vermeden önce vatandaşlarımıza şu soruyu sormak istiyorum: Beş yıl önceyle kıyasladığımızda refah seviyesi olarak daha iyi misiniz? Sandığa gitmeden de kendinize bunu sorun. Seçimden sonraki gelecek beş senede nasıl bir tabloyla karşılaşacağınızı da böylece görebileceksiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYHAN ALTINTAŞ (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

AYHAN ALTINTAŞ (Devamla) – Bu tablonun devam etmesini mi istiyorsunuz, yoksa sizin yararınıza olacak kalıcı düzenlemeler mi?

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Sibel Özdemir.

Buyurunuz Sayın Özdemir. (CHP sıralarından alkışlar)

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Başkanım.

Evet, ben de yürürlük maddesi üzerine söz aldım. Çok geç bir saat oldu, ben de sabrınıza sığınarak bu önemli kanun teklifindeki görüşlerimi paylaşmak istiyorum.

Evet, tabii ki bugün genel olarak konuştuğumuz... Meclisin yetkisinde olması gerekirken, enflasyon oranına göre maaş artışı yapmamız gerekirken, maalesef, bir siyasi partinin de Genel Başkanı olan Cumhurbaşkanı'nın bir nevi keyfi, kişisel tercihleriyle, belki bazen de, işte, bir lütfu gibi partisinin grup toplantısında bütün kamuoyuyla paylaştığı, müjdelediği bir düzenleme daha sonra Meclise geldi. Aslında, değerli Kaboğlu Hocanın katkısıyla ya da aramızdaki işiyle beni de uyardı. Şimdi, Anayasa'mızın 65'inci maddesi var, diyor ki: "Devlet, sosyal ve ekonomik alanlarda Anayasa ile belirlenen görevlerini -ki buradaki en önemli görevi sosyal devlet olma ilkesi- bu görevlerin amaçlarına uygun öncelikleri gözeterek malî kaynaklarının yeterliliği ölçüsünde yerine getirir." Yani Anayasa burada kişisel tercihleri değil, öncelikleri ortaya koymamız gerektiğini belirtmiş. Kimin önceliği, kimin tercihi? Biz hep bunu tartıştık bugün ve sosyal devlet olmanın gereği de bu, en dezavantajlı grupları eşitleyici ve koruyucu davranması gerektiğini Anayasa zaten emrediyor ama burada hep ileri sürdüğümüz güçler ayrılığı ilkesini bu sistemle sağlayamadığımızı bu kanun teklifindeki süreç de bize tekrar gösterdi değerli milletvekilleri, yürütmenin yasama üzerindeki tahakkümünü bir kez daha ortaya koymuş oldu. Biz, burada, komisyonlarda, gerekli komisyonlarda -işte, Çalışma Komisyonu belki- çalışanların, emeklilerin sorunlarını en detaylı şekilde tartışmamız gerekirken, sağlıklı bir müzakere ortamında bu konuyu tartışmamız gerekirken gerek Komisyon aşamasında gerekse gecenin bu saatinde sağlıklı bir ortamda bu konuları tartışmıyoruz, Cumhurbaşkanı'nın bir lütfunu burada yerine getirme çabası içerisindeyiz.

Evet, kanun teklifinin en önemli kısmı, elbette bugün tartıştığımız kamu çalışanlarına ve emeklilere maaş artışı. Artışa referans olarak verilen veri de TÜİK verileri ancak TÜİK'in gerçek enflasyonu sansürlendiğini, gerçekleri ortaya çıkarmadığını hepimiz biliyoruz. İşte, veriler bugün söylendi, bağımsız akademisyenlerin, İstanbul Ticaret Odasının verileri. TÜİK'in ortaya koyduğu enflasyonun gerçeği yansıtmadığına ve en önemlisi asgari ücretlinin, en çok da bugün maaş artışı sağlayacağımız emeklinin, memurun haklarının TÜİK tarafından gasbedildiğine şahitlik ediyoruz. (CHP sıralarından alkışlar) Halka aktarılması gereken kaynaklar farklı siyasi tercihlerle... İşte, kur korumalı mevduata aktarılan kaynakları, bugün grubumuz adına konuşan Sayın Kuşoğlu bütün detaylarıyla ortaya koydu. Bunu, bu kaynakları, gerçekten, ciddi anlamda Meclis olarak denetlemek ve nereye gittiğini sorgulamak zorundayız.

Evet, en önemli sorunumuz gerçekten yanlış ekonomi politikaları ısrarı sonucunda karşı karşıya kaldığımız yüksek enflasyon ve aynı zamanda ciddi bir bütçe açığı sorunu, dış açık, cari açık. Bütün bu sorunların yanında en çok tabii ki bunlardan zarar gören kesim sabit gelirliler ve reel ücreti konusundaki... Düşük reel ücret alan kesimlerin bu ekonomik sorunlardan en yakıcı etkilenen kesimler ve gelir eşitsizliği yaşayan kesimler olduğunu görüyoruz. Enflasyon oranı arttıkça gelir eşitsizliği artıyor, gelir dağılımı olumsuz yönde etkileniyor.

Genel olarak şu sorunla karşı karşıyayız sayın milletvekilleri: Belki bugün en az tartıştığımız düşen millî gelirimiz. Ya, biz burada ne kadar çok veriler versek ya da yüzde 30, yüzde 40 artış yapsak da ciddi bir millî gelir düşüşüyle karşı karşıyayız. Bakın, kişi başına düşen millî gelirdeki artışla, 2014 yılında, biz, üst ve orta gelir grubu kategorisinde bir ülke durumuna geçtik ancak -bakın, 2014 yılı bu iktidar döneminde- yüksek gelir grubu ülkeler arasına geçemedik. 97-98'de zaten üst ve orta gelir düzeyindeydik. Bugün, bakın, ortalama olarak bir ülke, on dört yıl sonrasında bir üst gelir grubuna çıkabilmekte ama biz, sizin iktidarınızda, yirmi yılı aşkın bir sürede bırakın yüksek gelir grubuna çıkmayı, alt orta gelir grubuna düştük. Bırakın orta gelir tuzağını, biz düşük gelir tuzağına saplanmış durumdayız. Bakın, bugünkü millî gelir seviyemiz, 2018'deki bu sistemle beraber, bu sisteme geçişle beraber 12.582 dolardan bugün 9.485... Peki, sizin koyduğunuz hedef neydi? 25 bin dolardı yani...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

SİBEL ÖZDEMİR (Devamla) – Teşekkür ederim Başkanım.

...bu yapmış olduğunuz maaş artış oranlarının hiçbir anlam ifade etmediği bu gelir adaletsizliğiyle, düşük gelir seviyesiyle ortaya çıkmaktadır.

Şunu söyleyeceğim son olarak: Kanunun gerekçesinde “Bu yüzde 30’la refah artışı sağlayacağız.” deniliyor. Ya, bunu siz gerçekçi buluyor musunuz? Bu gelir adaletsizliğinde, bu yüksek enflasyon oranında, bu düşen millî gelirden sizin ortaya koyduğunuz bu yüzde 30 hedefi bir refah artışı sağlayacak mı? 5.500 lira en düşük emekli aylığı gerek dul, yetimler açısından -Sayın Özel, Sayın Grup Başkan Vekilimiz ortaya koydu- gerekse emekliler açısından bir refah artışı sağlayacak mı, tekrar söylemek istiyorum.

Bütüncül ekonomik politikaları ortaya koymadıkça, emeklilik sistemimizi ciddi anlamda reforme etmedikçe, gelir adaletsizliğini, enflasyondaki artışı engellemedikçe bugün kabul ettiğimiz kanun teklifleri hiçbir anlam ifade etmeyecek diyorum.

Sabrınız için teşekkür ediyorum tekrar.

Kanunun hayırlı olmasını diliyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 392 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 9: Bu kanun hükümleri Cumhurbaşkanınca yürütülür.”

Mehmet Ruştü Tiryaki

Murat Çepni

Muazzez Orhan Işık

Batman

İzmir

Van

Kemal Peköz

Fatma Kurtulan

Mensur Işık

Adana

Mersin

Muş

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Van Milletvekili Sayın Muazzez Orhan Işık.

Buyurunuz Sayın Orhan Işık. (HDP sıralarından alkışlar)

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Türkiye’de yaşanan derin ekonomik krizi, enflasyonu ve işsizliğin boyutlarını gösteren bir kanunsuzluk teklifi yine karşımızda. AKP kötülükte rekor kırıyor; sadece hukuksuzlukta ve adaletsizlikte değil, işsizlik ve enflasyon verilerini esas alan Sefalet Endeksi’nde de rekor kırıyor. Türkiye, Sefalet Endeksi’nde dünya sıralamasında Sudan, Afganistan Venezuela ve Zimbabve gibi ülkeler arasında yer alıyor. Kara para aklama ülkesine dönüşen Türkiye sayenizde gri listeye alındı.

Bağımsız olması gereken TÜİK, Sermaye Piyasası Kurulu, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu, Merkez Bankası AKP’nin şube müdürlüklerine dönüşmüş durumdadır. Ne halkımız ne de herhangi bir ciddi araştırma kurumu açıklanan herhangi bir veriye inanmıyor çünkü açıkladığınız hiçbir veri halkın gerçekliğiyle denk düşmüyor; yalancı çobana döndünüz. Bu kapkara tablo uyguladığınız faşist politikalardan, ısrar ettiğiniz tecrit hukuksuzluğundan, Nazilere rahmet okuttuğunuz baskı ve sansür siyasetinizden de bağımsız değildir. 87 gazetecinin tutuklu olduğu, Cemal Kaşıkçı’nın katillerinin ellerini kollarını sallayarak ülkeden çıktığı, bir gece ansızın savaş kararlarının alındığı, İçişleri Bakanlığının baronlaştığı bir ülkede ekonomi düzelmez.

“Faizi indireceğiz.” diye Türkiye tarihinin en büyük faiz ekonomisini kurdunuz. Bu ekonomik enkazın faturasıysa halkın sofrasından, cebinden, maaşından çıkıyor. Bu kanunsuzluk teklifi, AKP’nin yaşlılara, emeklilere ve engellilere bakış açısını göstermesi açısından da tarihî bir metindir. Emekliye, emekçiye, engelliye zam oranı yüzde 30 yapılırken vergi ve kamu alacakları içinse yüzde 123 yapıldı. Emekliler geçen yılın asgari ücretine mahkûm edildi. Yaşlılar herhangi bir metropolde kiracıysa karınlarını doyuramayacaklar. İktidar alırken yüzde 123 oranında, verirken yüzde 30 oranında zam veriyor. Hâlen “dul ve yetim maaşı” adı altında aldığı sadece bin TL maaşla yaşamaya çalışanlar var bu ülkede. Ülkeyi 444 milyar dolar borçlandıran, 110 milyar dolarlık ticaret açığı oluşturan, Merkez Bankasının kasasını boşaltan AKP iktidarı, işçilerden alıp işverenlere vermek için bu yasa teklifini getirmiştir.

Türkiye’de, resmî verilerle 4 milyona yakın işsiz varken işsizlik maaşı alanların sayısı ise 500 bin bandındadır. Primler işçilerin ücretlerinden kesiliyor ama işçi işsiz kalınca işsizlik maaşı alamıyor. Bu hâliyle İşsizlik Fonu zaten işçinin ve işsizin değildir. Fon’un işçilere ve işsizlere ait olması için yararlanma koşullarının tüm işçiler için uygun şekilde düzenlenmesi gerekir. Prim ödeyen her işçi, işsiz kaldığında, ödediği prim oranında bu Fon’daki payını almalıdır. Zaten İşsizlik Fonu’nun yüzde 80’i işverenlere veriliyor. Mademki İşsizlik Fonu işverenlere destek verilmekte kullanılacak, o hâlde İşsizlik Fonu’nun adını da işvereni destekleme fonu yapın gitsin.

AKP iktidarı emek sömürsünde sınır tanımıyor, seçim dönemlerinde işsizlik ve yoksulluğu da seçim malzemesine dönüştürüyor. Her seçim döneminde binlerce işsizi İŞKUR üzerinden geçici ve kısa süreli, düşük maaşlarla okullarda görevlendiriyor. İşsizliğin bu kadar yüksek olduğu bu kölelik koşullarında insanlar bu durumu zorunlu kabul etmek zorunda kalıyor. Bu kişilerin büyük çoğunluğu da okullara gitmeden işsizlik maaşı olarak AKP seçim çalışmalarında kullanılıyor. Amaç işsizlik sorununu çözmek değil, AKP’nin seçim propagandasını yapmaktır.

Değerli halkımız, toplu iş sözleşmesinde AKP ve yandaş sendikasının 2023 yılı için varsaydığı zam sadece yüzde 8’di, TÜİK’in açıkladığı resmî enflasyon ise bu oranın 8 katıdır, halkın hissettiği

ve yaşadığı enflasyon ise bunun çok daha üstündedir. Açlık sınırının 8 bin, yoksulluk sınırının 26 bin, bekâr bir çalışanın yaşam maliyetinin 10 bin TL olduğu Türkiye’de asgari ücrete yapılan yüzde 54, emekliye yapılacak olan yüzde 30 oranındaki zammı büyük bir lütuf, büyük bir müjdeymiş gibi açıklamamız, ekonomik krizle boğuşan, yoksulluk, açlık sınırında yaşayan herkesle dalga geçmektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Devamla) – Emekçinin emeğinden kesilen, halktan toplanan vergileri açlığa mahkûm ettiğiniz halka sadaka dağıtır gibi veriyorsunuz. Sadaka değil, emeğin, emekçinin hakkını istiyoruz. İnsan onuruna yaraşır bir yaşam için asgari ücret net 12.500 TL olmalıdır, en düşük emekli maaşı asgari ücret seviyesinde olmalıdır. Kamu emekçilerine ve emeklilere, yaşanan enflasyon dikkate alınarak 2023 yılının ilk altı ayı için yüzde 100 zam yapılmalıdır.

Siz yapmadınız ama herkes bilsin ki hep birlikte AKP’nin bu sömürü, soygun ve rant rejimine son verdiğimizde emekli de emekçi de hakkını alacaktır.

Sözlerimi bitirirken, yapılan toplu iş görüşmelerinde emekçilere verilen zammın yetersiz olduğunu, bu zammın enflasyonun altında kalacağını daha o günden söyleyen gerçek sendikacıları, açlık ve yoksulluk sınırına mahkûm ettiğiniz, insanca bir yaşam için mücadele edenleri saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Zengin.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

72.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin’in, Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık’ın 392 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 9’uncu maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, tabii, sayın hatip kâğıttan okurken -tam ne anlama geldiğini, bilmiyorum fark etti mi ifadesinin ama-şöyle “Nazilere rahmet okutan” diye bir ifade kullandı. Şimdi, bu ifadeyi bir defa iade ediyorum kendisine. Bu söylenemez bu Genel Kurulda ve sizin de Sayın Başkanım, bu tarz ifadeler kullanıldığında konuşmacıyı temiz bir dil kullanmaya davet etmeniz gerekir yani bu ifade hiç kimsenin tahammül edemeyeceği bir ifadedir. O yüzden, gecenin bu saatinde tekrar bu düzeltmeyi yapma ihtiyacı duyuyorum, bu çirkin şeyi de buradan reddediyorum. Konuşurken bunların bu kadar savruk, ne anlama vardığını, bu kelimelerin nereye gittiğini düşünmeden konuşan hatipleri de kınıyorum buradan.

Teşekkür ederim.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş ve 62 Milletvekilinin Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararıyla Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4810) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 392) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarımıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

9’uncu maddeyi oylarımıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 9’uncu madde kabul edilmiştir.

İkinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan... Sayın Başkan...

Özür dilerim efendim.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Saat ilerlediği için ve sadece 2 gruba imkân verdiği için, biz oyunun rengi konuşmalarındaki haklarımızdan vazgeçtik ancak bunu, tüm grupların pozisyonlarını tarif edebilmeleri için Grup Başkan Vekillerine verilecek kısa sözler olarak revize etmiştik. Oylamadan sonraya kaldığında o gürültüde gruplar kendini ifade edemez, uygun görürseniz Grup Başkan Vekillerine sırasıyla söz talep ederiz.

ZİVER ÖZDEMİR (Batman) – Oylamadan sonra konuşsunlar...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Olmaz, olmaz o.

ZİVER ÖZDEMİR (Batman) – Oylamadan sonra konuşsun Başkanım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Oylamadan sonra olur mu ya? Olur mu canım oylamadan sonra?

(Gürültüler)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O zaman çıkıp konuşalım. Oylamadan sonra oyunun rengi konuşulur mu? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Ya, Başkanım, herkes niye desteklediğini söyleyecek ya, niye desteklediğini bir dakika söyleyecek.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Karardan sonra savunma olur mu ya! Abi orada konuşma hakkımda... (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Peki, çıkayım, konuşayım oradan o zaman.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Dervişoğlu...

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bu tartışma çok anlamsız çünkü ben Grup Başkan Vekili olarak 60'a göre söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Yani gecenin bu saatine kadar burada beraberce çalıştık, bir dakikalık konuşmayı bize çok görüyorsunuz...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Görmüyoruz, görmüyoruz.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – ...bu haksızlık size kapak olsun yani! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Şimdi, ben Grup Başkan Vekiliyim, oyumu...

ZİVER ÖZDEMİR (Batman) – Sayın Başkan...

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Ya, hoş geldiniz Genel Kurul Salonu'na da... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Ya, sen yoktun, şimdi geldin, niye karıştırıyorsun? Yoktun, şimdi geldin, niye karıştırıyorsun? Anlaşılmış bu konuda, Grup Başkan Vekiliniz orada!

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Ya, ben anlamıyorum Sayın Başkanım. Yani ben... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Grubunuz öyle istedi.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Hayır, yoktun, niye geldin de şimdi konuşuyorsun? Allah Allah! Anlaşılmış, Grup Başkan Vekilleri anlaşılmış.

ZİVER ÖZDEMİR (Batman) – Yani İç Tüzük’e ayrı bir şey getirdiniz. Grup Başkan Vekilleri on dakika, beş dakika konuşuyorsunuz, bir milletvekiline bir dakikayı bile çok görüyorsunuz, öyle şey mi olur ya!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Öyle istendi diye...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Hayır, geri çekilmiş konuşmalar. Allah Allah ya! Ya, bırak hadi ya!

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkanım, ben iktidar grubunu bir kanun teklifi görüşülürken ve oylanırken bu denli kalabalık görmekten ziyadesiyle mutluyum. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Dervişoğlu.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Ama ne kadar sabırsız insanlarsınız ya! Gerçekten yadırgıyorum. Ya, canım kardeşim, dostum yani... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Laf atıp durma!

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Ya, o zaman ayakta konuşayım, ayakta konuşayım da belki şey yaparsınız.

Şimdi, efendim, bakın, oyumuzun rengini belli edeceğiz, buna dair de görüşümüzü ifade edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – İlk defa bu oluyor.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Başkanım, uyuyup uyuyup geliyorlar, karşıdakinin de ahengini bozuyorlar.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkanım, iktidar grubunun tahammülsüzlüğünü yetkilerinizle lütfen denetleyiniz ya; iki kelime laf edeceğim. Bu nasıl bir şey ya! (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Geldiğiniz için memnuniyetimi ifade ediyorum ama varlığımızla da bizi mutlu edin, niye böyle yapıyorsunuz, ayıp değil mi ya? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

Bakınız, Sayın Grup Başkan Vekili konuşuyor, müsaade edin efendim.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Başkanım, uykudan geldikleri için...

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Başkanım, kalabalık gelmeye alışık olmadıkları için zorlanıyorlar.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Şimdi, efendim, emeklinin hâli ve durumuyla alakalı olarak gerek Komisyon aşamasında gerek Genel Kurulda yapmış olduğumuz konuşmalarda hangi mağduriyetlerle karşı karşıya bulduklarını ifade etmiştik ve bu mağduriyetin giderilmesi için en düşük emekli maaşının asgari ücret seviyesinde değerlendirilmeye muhtaç olduğunu da dile getirmiştik. Konuyla ilgili önergelerimiz hem Komisyonunda hem de burada reddedildi.

Şimdi, Türkiye’de açlık sınırı 8.130 lira, yoksulluk sınırı da 26.500 lira. Yapılan bu yetersiz düzenlemeyle, emeklilerimizin yüzde 75’ini açlık sınırının altında, neredeyse tamamını da yoksulluk sınırı altında yaşamaya mahkûm ediyoruz; bu Meclisin yaptığı iş bu. Ama bütün bunlara rağmen, her şeye rağmen ortada bir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Bir dakikayı geçti...

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Zoruna mı gitti?

BAŞKAN – Buyurunuz efendim, buyurunuz.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Konuş sen de ya kardeşim!

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Doğruları dinlemek ağrına gider senin.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Yarım saat boyunca sizi beklemeye şeyimiz yok yani.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Tabii!

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Konuşacaksan konuş ya!

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Konuşun, ben devam ederim, bence mahzuru yok.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Konuşuruz ne var yani; sen de vekilsin, biz de vekiliz, ne olmuş ya!

BAŞKAN – Sayın Başkan, buyurunuz, siz devam edin efendim.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ne afra tafra atıyorsun ya!

BAŞKAN - Genel Kurula hitap edin efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Öyle insanlarsınız ki yani işiniz gücünüz gerginlik yaratmak.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sen kendi kendine bir şeyler yaratmak istiyorsun ama sana buradan ekmek çıkmaz yani!

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Ama iş güç ettiğimiz şeyin size bir faydası yok.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Konuşacaksan konuş ya!

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Beş dakika da konuşurum ben. Sizin Grup Başkan Vekiliniz hatipten sonra söz alınca ben müdahale ettim mi?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Teröre karşı konuştu Sayın Başkanımız, kürsüde siz de bu vatani savunsaydınız!

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – 60’a göre söz aldım, Başkanın yetkisinde, sana mı danışacağım!

BAŞKAN – Lütfen Genel Kurula hitap edin.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Bak ne diyor: Nazilerle birlikte şey...

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Haydi, bedava konuşma!

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sen de o zaman onu konuşsaydın!

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Konuşma bedava!

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Nedir ya!

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Yani kimsenin seviyesinden ve terbiyesinden mesul değilim!

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Terbiyesiz olan sensin!

DUR SUN MÜSA VAT DER VİŞ OĞ LU (İzmir) – Ayıp be, rezil!

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Kendi ağzından çıkkanı duy be! Akşam akşam insanın asabını bozmayın ya!

DUR SUN MÜSA VAT DER VİŞ OĞ LU (İzmir) – Emekli, bu düzenlemeyle yüzde 75’i itibarıyla açlık sınırının altında, geri kalanının tamamı da yoksulluk sınırının altında yaşamaya mahkûm edilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

DUR SUN MÜSA VAT DER VİŞ OĞ LU (İzmir) – Her şeye rağmen en düşük emekli maaşı 5.500 liraya getirilmiş olması münasebetiyle bir iyileştirme durumu söz konusudur; “Yetmez ama evet.” demek mecburiyetinde bizi bırakan da esasen budur.

Bu kanun teklifine bütün yetersizliklerini nazaritibara alarak “evet” diyeceğimizi ifade ediyoruz. Ancak buradan tüm emeklilerimize sözümüz olsun, Millet İttifakı’nın iktidarında asgari ücretin altında emekli maaşı olmayacaktır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yüz sene bekleyin, yüz sene!

DUR SUN MÜSA VAT DER VİŞ OĞ LU (İzmir) – Seviyesiz herifler!

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yüz sene sonra olur!

BAŞKAN – Sayın Bülbul...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Genel Kurulda görüşmüş olduğumuz 392 sıra sayılı Kanun Teklifi’yle, kamu çalışanlarımız ve emeklilerimize yönelik olarak altı aylık enflasyon oranının neredeyse 2 katı oranında artış öngören, en düşük emekli aylığını 3.500 TL’den 5.500 TL’ye yükselten, işverenlerin iş gücü maliyetlerini azaltmak amacıyla 400 TL asgari ücret desteğini hüküm altına alan ve sosyoekonomik alanda vatandaşlarımızın yaşam koşullarında son derece önemli değişiklikler getiren kanun teklifi, inşallah birazdan oylanacak ve kabul edilecektir.

Bizler Milliyetçi Hareket Partisi ve Cumhuriyet İttifakı olarak, bugüne kadar olduğu gibi bugünden sonra da vatandaşımızın talep ve ihtiyaçlarını gidermek için ülkemizin bütün imkânlarını seferber etmek noktasında samimiyetle mücadele vermeye kararlıyız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Kuşkusuz, vefakâr milletimizin her şeyin en iyisine layık olduğunu bilmekteyiz Müteaddit defa söylediğimiz gibi, milletimizin satın alma gücünü ayakta tutmak temel vazifemizdir. Bu çerçevede, Hükümetimizin almış olduğu karar, Cumhurbaşkanımızın ifade ettiği hususlar son derece önemlidir. Bu çerçevede, yıl içerisinde ihtiyaç duyulduğu takdirde, vatandaşımızın olumsuz koşullardan etkilenmesini önlemek noktasında gereken düzeltmelerin yapılacağı açık bir şekilde Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından ifade edilmiştir ve bu açıklamalar milletimiz nezdinde makes bulmuş, olumlu karşılanmış ve takdir edilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bu çerçevede, yapılan bu değişikliklerin son derece olumlu ve hayırlı gelişmeler, değişiklikler olduğu kanaatinde olduğumuzu ifade ediyor, Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu kanun teklifini bütün yüreğimizle desteklediğimizi ifade ediyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Oluç...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, kamu emekçilerinin ve emeklilerin alım gücü yarı yarıya erimişken, temel gıda ürünlerine, kiralara fahiş zamlar gelmişken emekliye ve memura yüzde 30 zam vermek büyük bir adaletsizliktir; bunu defalarca dile getirdik. Emekçiyi, emekliyi hayat pahalılığına ezdirmektir, enflasyona ezdirmektir; bunu ifade ettik. Açlık sınırı 8.500 Türk lirası iken en düşük emekli maaşının 5.500 lira olması büyük bir adaletsizliktir; bunu defalarca ifade ettik. En düşük emekli maaşının 8.500 Türk lirası olması ve tüm emeklilere ve kamu emekçilerine enflasyon kayıplarını karşılamak için yüzde 100 zam verilmesi gerektiğini defalarca ifade ettik. Ancak bu söylediklerimiz iktidar partileri tarafından dikkate alınmadı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurunuz.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Bütün bu eleştirilerimize rağmen alım gücünü kısmen iyileştiren bu yasa teklifine “evet” oyu vereceğiz ancak seçimlerden sonra oluşacak yeni Meclisin ve yeni iktidarın, enflasyondan ezilmiş olan kamu emekçilerinin ve emeklilerinin ihtiyaçlarını karşılayacak düzenlemeleri mutlaka, acilen yapmasının çok gerekli olduğunu düşünüyoruz, bunu bir kez daha vurguluyoruz.

Özellikle İşsizlik Sigortası Fonu'nun işverene teşvik olarak verilmesinin asla kabul edilmemesi gerektiğini de bir kez daha vurguluyoruz.

Herkesi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, kanun teklifinin geneline yönelik olarak eleştirilerimi kürsüde yapmıştım, tekrar etmeyeceğim. Kamu işçilerinin refah payını ve fazla mesai hakkını görmüyor, ağır engellisi olanların bakım aylığına sadece yüzde 30'luk iyileştirmeyi yapıp 4.300 lirada bırakıyor, dul ve yetim aylıklarındaki bölünme sorununu görmüyor. Güvencesizleri ve kent yoksullarını kayırmayan, eksikliklerini eleştirdiğimiz bu teklifin -biraz önce sayın mevkidaşlarımızın ifade ettiği- bütün yaptıklarının bir etki analizi var. Burada, gruplar arasında mutabakat var, bürokrasiden aldığımız rakamlarla bu kanun teklifi 298 milyar liraya karşılık geliyor. Bir etki analizi de biz sunalım: Örneğin, hepimizin ortaklaştığı en düşük emekli maaşını 8.500 liraya, asgari ücrete getirmek gibi, emeklilere yüzde 30 değil...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...tamamen bunu telafi edecek zamların verildiği bütün önergelerin kabul edildiği durumda bize bir 400 milyar lira daha para lazımdı. O 400 milyar lira parayı bulamadığımız için Komisyon katılmıyor, önergeler reddediliyor. Peki, o 400 milyar lira para nereye bulunuyor? O 400 milyar lira para “Kredi Garanti Fonu” olarak ifade edilen, bu yüksek enflasyonist ortamda, çok düşük faizlerle, 250 milyar lirayla varsıllara servet transferine bunu sene bulundu. Hepimizin cebinden,

yoksullardan alıp kur korumalı mevduatla “Sen döviz alma, TL’de tut, farkı bu garibanlar öder.” diyenlere de 200 milyar lira bulundu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - O 200 milyar ve 250 milyar KKM ve KGF’deki paralar buradaki bütün önergelerin kabul edilmesine ve yüzü asıkların, boynu büküklerin yüzünün gülmesine, hiç olmazsa alım güçlerinin korunmasına yetebilirdi.

Siyaset, en basit tanımıyla tercih belirlemedir. Tercihler varsıllar için belirlendi. Tercihlerin yoksullar için belirleneceği, ellerin yoksullar için kalkacağı bir iktidar için milletimizden yetki bekliyoruz, halkımıza güveniyoruz. Oyumuzun rengi “evet”tir.

Teşekkür ediyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Zengin...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) - Sayın Başkanım, çok değerli milletvekili arkadaşlarım; bugün uzun bir çalışma mesaisiyle 9 maddelik bir kanun düzenlemesi yaptık. Bu düzenleme de Türkiye’de milyonlarca insanın beklediği bir konuya dair düzenlemeydi. Memur ve memur emeklilerini de kapsayan bir düzenlemeyle onlara yüzde 30’luk bir zam verilmiş oldu, hep beraber bunu yapmış olduk. En düşük emekli maaşı 3.500 liradan 5.500 liraya ulaştı ve yüzde 60 oranında bir artış gerçekleşti ve işveren sigorta primi de 400 TL olarak yeniden düzenlenmiş oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) - Ben bu konuyla ilgili olarak emeği geçen Hazine ve Maliye Bakanlığının tüm çalışanlarına, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı çalışanlarına, Plan ve Bütçe Komisyonunda görev yapan bütün milletvekili arkadaşlarımıza, AK PARTİ Grubuna ve elbette ki bugün buradaki tüm milletvekili arkadaşlarımıza, Sayın Cumhurbaşkanımıza ve tüm teşkilatlarımıza, bize bunları ulaştıran tüm arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum.

Ve günü kapatırken de yeni günde bir müjdeyle kapatmak istiyorum. Biliyorsunuz, 500 bin çalışan, Türkiye’de “sözleşmeli personel” olarak adlandırdığımız insanlarımız kadroya geçmeyi bekliyorlardı. Bugün de teklifimizi Meclise vereceğiz. Böyle bir müjdeyle kapatıyorum ve tüm arkadaşlarımıza, size teşekkür ediyorum.

Sağ olunuz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın elektronik sistemle yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için üç dakika süre vereceğim. Bu süre içinde sisteme giremeyen milletvekillerinin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen milletvekillerinin oy pusulalarını oylama için verilen süre içerisinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş ve 62 Milletvekilinin Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı : 349

Kabul : 349 (*)

Kâtip Üye

Kâtip Üye

İshak Gazel

Sevda Erdan Kılıç

Kütahya

İzmir”

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Gündemimizdeki konular tamamlanmıştır.

Alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 12 Ocak 2023 Perşembe günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 02.13

(*) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

XII.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 392) Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu İle Bazı Kanunlarda Ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine Verilen Oyların Sonucu:

Sıra Sayısı : 392
Oylama Saati : 02:09
Üye Sayısı : 600
Kabul Edenler : 345
Reddedenler : 0
Çekimsizler : 0
Geçersiz Oylar : 0
Mükerrer Oylar : 4
Toplam : 349
Açık Üyelikler : 21
Kanunlaşmıştır

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 392
Adana	Barut	Ayhan	CHP	Kabul
Adana	Bulut	Burhanettin	CHP	Kabul
Adana	Çulhaoğlu	Mehmet Metanet	İYİ PARTİ	Katılmadı
Adana	Dağlı	Tamer	AK PARTİ	Kabul
Adana	Doğru	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
Adana	Erdinç	Mehmet Şükrü	AK PARTİ	Katılmadı
Adana	Ersoy	Ayşe Sibel	MHP	Kabul
Adana	Hatımoğulları Oruç	Tulay	HDP	Katılmadı
Adana	Koncuk	İsmail	İYİ PARTİ	Kabul
Adana	Peköz	Kemal	HDP	Katılmadı
Adana	Saneroğlu	Jülide	AK PARTİ	Katılmadı
Adana	Sümer	Orhan	CHP	Kabul
Adana	Şevkin	Müzeyyen	CHP	Kabul
Adana	Varlı	Muharrem	MHP	Kabul
Adana	Zenbici	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Aydın	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Fırat	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Taş	Yakup	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Toprak	Muhammed Fatih	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Tutdere	Abdurrahman	CHP	Kabul
Afyonkarahisar	Eroğlu	Veysel	AK PARTİ	Katılmadı
Afyonkarahisar	Köksal	Burcu	CHP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Özkaya	Ali	AK PARTİ	Kabul
Afyonkarahisar	Taytak	Mehmet	MHP	Kabul
Afyonkarahisar	Uysal	Gültekin	DP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Yurdunuseven	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Ağrı	Çelebi	Ekrem	AK PARTİ	Kabul
Ağrı	Koç	Abdullah	HDP	Kabul
Ağrı	Öztürk	Berdan	HDP	Katılmadı
Ağrı	Taşdemir	Dirayet Dilan	HDP	Katılmadı
Amasya	Çilez	Hasan	AK PARTİ	Kabul
Amasya	Karahocagil	Mustafa Levent	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 392
Amasya	Tuncer	Mustafa	CHP	Kabul
Ankara	Akdoğan	Yağın	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Altıntaş	Ayhan	İYİ PARTİ	Kabul
Ankara	Arslan	Ali İhsan	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Aydın	Barış	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Aydın	Koray	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Bingöl	Tekin	CHP	Katılmadı
Ankara	Bostancı	Mehmet Naci	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Ceylan	Nevzat	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Çam	Lütfiye Selva	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Destici	Mustafa	BBP	Katılmadı
Ankara	Durmaz	Sadir	MHP	Katılmadı
Ankara	Emir	Murat	CHP	Katılmadı
Ankara	Erdoğan	Asuman	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Gök	Levent	CHP	Katılmadı
Ankara	Haberal	Erkan	MHP	Kabul
Ankara	Hakverdi	Ali Haydar	CHP	Kabul
Ankara	İşler	Emrullah	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Karakaya	Mevlüt	MHP	Katılmadı
Ankara	Kaya	Yıldırım	CHP	Kabul
Ankara	Kerestecioğlu Demir	Filiz	HDP	Katılmadı
Ankara	Koç	Ahmet Haluk	CHP	Katılmadı
Ankara	Kuşoğlu	Bülent	CHP	Katılmadı
Ankara	Oral	İbrahim Halil	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Polat Düzgün	Arife	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Sunat	Şenol	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Şahin	Fatih	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Taşcier	Ganze	CHP	Kabul
Ankara	Taşlıçay	Nevin	MHP	Kabul
Ankara	Turan	Hacı	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Türkeş	Yıldırım Tuğrul	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Ünsal	Servet	CHP	Kabul
Ankara	Yegin	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Yeşil	Nihat	CHP	Katılmadı
Ankara	Yıldırım	Yaşar	MHP	Katılmadı
Ankara	Yıldız	Zeynep	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Yılmaz	Durmuş	İYİ PARTİ	Kabul
Antalya	An	Cavit	CHP	Kabul
Antalya	Aydın	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Bahşi	Feridun	İYİ PARTİ	Katılmadı
Antalya	Başkan	Abdurrahman	MHP	Kabul
Antalya	Baykal	Deniz	CHP	Katılmadı
Antalya	Budak	Çetin Osman	CHP	Kabul
Antalya	Bülbül	Kemal	HDP	Katılmadı
Antalya	Çelik	Kemal	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Çelik	Sena Nur	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 392
Antalya	Köse	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Özer	Aydın	CHP	Kabul
Antalya	Subaşı	Hasan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Antalya	Uşlu	Atay	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Vural Çokal	Tuba	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Zeybek	Rafet	CHP	Katılmadı
Artvin	Balta	Ertuğ Erkan	AK PARTİ	Kabul
Artvin	Bayraktutan	Uğur	CHP	Katılmadı
Aydın	Bülbül	Süleyman	CHP	Katılmadı
Aydın	Erim	Bekir Kuvvet	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Posacı	Rıza	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Savaş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Sezgin	Aydın Adnan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Aydın	Tezcan	Bülent	CHP	Katılmadı
Aydın	Yavuz	Metin	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Yıldız	Hüseyin	CHP	Kabul
Balıkesir	Akan	Ahmet	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Aydemir	Pakize Mutlu	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Aytekin	Ensar	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Canbey	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Çelik	Adil	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Ok	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Subaşı	Yavuz	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Şahin	Fikret	CHP	Kabul
Balıkesir	Uygur	Belgin	AK PARTİ	Kabul
Bilecik	Tüzün	Yaşar	CHP	Katılmadı
Bilecik	Yağcı	Selim	AK PARTİ	Katılmadı
Bingöl	Aydemir	Erdal	HDP	Katılmadı
Bingöl	Berdibek	Feyzi	AK PARTİ	Kabul
Bingöl	Yılmaz	Cevdet	AK PARTİ	Kabul
Bitlis	Gaydah	Mahmut Celadet	HDP	Kabul
Bitlis	Kiler	Vahit	AK PARTİ	Kabul
Bitlis	Taşar	Cemal	AK PARTİ	Kabul
Bohu	Aydın	Arzu	AK PARTİ	Kabul
Bohu	Küpcü	Fehmi	AK PARTİ	Kabul
Burdur	Göker	Mehmet	CHP	Katılmadı
Burdur	Özçelik	Bayram	AK PARTİ	Kabul
Burdur	Uğur	Yasin	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Ala	Efkan	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Altıaca Kayışoğlu	Nurhayat	CHP	Kabul
Bursa	Aydın	Erkan	CHP	Katılmadı
Bursa	Aydın	Muhammet Müfit	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Büyükataman	İsmet	MHP	Katılmadı
Bursa	Çavuşoğlu	Hakan	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Erozan	Ahmet Kamil	İYİ PARTİ	Katılmadı
Bursa	Esgin	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 392
Bursa	Işık	Zafer	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Karabiyik	Lale	CHP	Katılmadı
Bursa	Kılıç	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Mesten	Osman	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Ödünç	Atilla	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Özen	Refik	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Özkan	Yüksel	CHP	Kabul
Bursa	Sarbal	Orhan	CHP	Kabul
Bursa	Tatlıoğlu	İsmail	İYİ PARTİ	Katılmadı
Bursa	Vahapoğlu	Mustafa Hidayet	MHP	Kabul
Bursa	Yavuz Gözgeç	Emine	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Yılmaz Gürel	Vildan	AK PARTİ	Kabul
Çanakkale	Ceylan	Özgür	CHP	Katılmadı
Çanakkale	Ereke	Muharrem	CHP	Katılmadı
Çanakkale	İskenderoğlu	Jülide	AK PARTİ	Kabul
Çanakkale	Turan	Bülent	AK PARTİ	Katılmadı
Çankırı	Akbaşıoğlu	Muhammet Emin	AK PARTİ	Kabul
Çankırı	Çivircioğlu	Salim	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Ceylan	Ahmet Sami	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Kavuncu	Erol	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Kaya	Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Köse	Tufan	CHP	Katılmadı
Denizli	Biçer Karaca	Gülizar	CHP	Katılmadı
Denizli	Ök	Niğün	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Özkan	Cahit	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Öztürk	Yasin	İYİ PARTİ	Kabul
Denizli	Sancar	Haşim Teoman	BAÇIMSIZ	Katılmadı
Denizli	Tin	Şahin	AK PARTİ	Katılmadı
Denizli	Yıldız	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Diyarbakır	Aydeniz	Salihe	DBP	Katılmadı
Diyarbakır	Bal	Ebubekir	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Dağ	Dersin	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Eker	Mehmet Mehdi	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Eronat	Oya	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Özsoy	Hişyar	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Paylan	Caro	HDP	Kabul
Diyarbakır	Taşçier	İmam	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Tosun	Remziye	HDP	Katılmadı
Edirne	Aksal	Fatma	AK PARTİ	Kabul
Edirne	Çakırlar	Orhan	İYİ PARTİ	Kabul
Edirne	Çaytancıoğlu	Okan	CHP	Kabul
Elazığ	Ağar	Zülfü Tolga	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Balık	Sermin	AK PARTİ	Katılmadı
Elazığ	Bulut	Metin	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Demirbağ	Zülfü	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Erol	Gürsel	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 392
Erzincan	Çakır	Burhan	AK PARTİ	Kabul
Erzincan	Karaman	Süleyman	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Akdağ	Recep	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Altınok	Selami	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Aydemir	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Aydın	Kamil	MHP	Katılmadı
Erzurum	Cinisli	Muhammet Naci	İYİ PARTİ	Kabul
Erzurum	Taşkesenlioğlu Ban	Zehra	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Avcı	Nabi	AK PARTİ	Katılmadı
Eskişehir	Çakırözer	Utku	CHP	Kabul
Eskişehir	Günay	Emine Nur	AK PARTİ	Katılmadı
Eskişehir	Kabukcuoğlu	Arslan	İYİ PARTİ	Kabul
Eskişehir	Karacan	Harun	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Sazak	Metin Nurullah	MHP	Kabul
Eskişehir	Süllü	Jale Nur	CHP	Kabul
Gaziantep	Atay	Sermet	MHP	Kabul
Gaziantep	Bakbak	Derya	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Erdoğan	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Filiz	İmam Hüseyin	İYİ PARTİ	Kabul
Gaziantep	Kaplan	İrfan	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Kirazoğlu	Mehmet Sait	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Koçer	Abdullah Nejat	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Şahin	Ali	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Taşdoğan	Ali Muhittin	MHP	Kabul
Gaziantep	Toğrul	Mahmut	HDP	Katılmadı
Gaziantep	Uzer	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Yılmazkaya	Bayram	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Yüksel	Müslüm	AK PARTİ	Katılmadı
Giresun	Aydın	Kadir	AK PARTİ	Katılmadı
Giresun	Özürk	Cemal	AK PARTİ	Katılmadı
Giresun	Özürk	Sabri	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Tıgh	Necati	CHP	Katılmadı
Gümüşhane	Akgül	Hacı Osman	AK PARTİ	Katılmadı
Gümüşhane	Pektaş	Cihan	AK PARTİ	Kabul
Hakkari	Dede	Sait	HDP	Katılmadı
Hakkari	Diñç	Husret	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Güzelmansur	Mehmet	CHP	Kabul
Hatay	Kaşıkcı	Lütfi	MHP	Kabul
Hatay	Mengüllüoğlu	Baş Atay	TİP	Katılmadı
Hatay	Özel	Abdulkadir	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Özgürsoy	Sabahat	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Şahin	Suzan	CHP	Kabul
Hatay	Şanverdi	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Tokdemir	İsmet	CHP	Kabul
Hatay	Topal	Serkan	CHP	Katılmadı
Hatay	Türkoğlu	Hacı Bayram	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 392
Hatay	Yayman	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Isparta	Bilgiç	Süreyya Sadi	AK PARTİ	Katılmadı
Isparta	Cesur	Aylin	İYİ PARTİ	Kabul
Isparta	Gököz	Mehmet Uğur	AK PARTİ	Kabul
Isparta	Özel	Recep	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Antmen	Alpay	CHP	Katılmadı
Mersin	Başarrı	Ali Mahir	CHP	Katılmadı
Mersin	Çelik	Behiç	İYİ PARTİ	Katılmadı
Mersin	Gökçel	Cengiz	CHP	Kabul
Mersin	Gül Yılmaz	Zeynep	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Kılavuz	Olçay	MHP	Kabul
Mersin	Kurtulan	Fatma	HDP	Katılmadı
Mersin	Özkan	Hacı	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Sıdalı	Zeki Hakan	İYİ PARTİ	Kabul
Mersin	Şimşek	Baki	MHP	Kabul
Mersin	Taşkın	Ali Cumhur	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Turan	Rıdvan	HDP	Katılmadı
İstanbul	Açikel	Fethi	CHP	Kabul
İstanbul	Adan	Celal	MHP	Katılmadı
İstanbul	Adıgüzel	Onursal	CHP	Katılmadı
İstanbul	Ağralıoğlu	Yavuz	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Akkuş İlgezdi	Ganze	CHP	Katılmadı
İstanbul	Aksu	İsmail Faruk	MHP	Kabul
İstanbul	Altay	Engin	CHP	Katılmadı
İstanbul	Andican	Abdul Ahat	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Arınç	Ahmet Mücahit	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Arkaz	Hayati	MHP	Kabul
İstanbul	Ataş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Aydın	Emine Sare	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Aydoğan	Turan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Ayrım	Şamil	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Babuşcu	Aziz	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Baş	Erkan	TİP	Katılmadı
İstanbul	Bayram	Serkan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Bekaroğlu	Mehmet	CHP	Katılmadı
İstanbul	Berberoğlu	Kadri Enis	CHP	Katılmadı
İstanbul	Beyaz	Ümit	İYİ PARTİ	Kabul
İstanbul	Boyras	Osman	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Bozır	Volkan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Buldan	Pervin	HDP	Katılmadı
İstanbul	Canbaz Kaya	Dişat	HDP	Katılmadı
İstanbul	Canikli	Nurettin	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Çamlı	Ahmet Hamdi	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Çelik	Ahmet	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Çetin	Cemal	MHP	Kabul
İstanbul	Çeviköz	Ahmet Ünal	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 392
İstanbul	Çonkar	Ahmet Berat	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Dalkılıç	Halis	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Dedegil	Alev	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Demir	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Demiröz	Vedat	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Denizolgun	Fatih Süleyman	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Durgut	Müşerref Pervin Tuba	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Emecan	Emine Gülizar	CHP	Kabul
İstanbul	Enre	Yunus	CHP	Katılmadı
İstanbul	Enre	Zeynel	CHP	Katılmadı
İstanbul	Erdem	Arzu	MHP	Katılmadı
İstanbul	Erdoğan	Aykut	BAĞIMSIZ	Kabul/Mük.
İstanbul	Ersoy	Oya	HDP	Katılmadı
İstanbul	Güler	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Gülüm	Züleyha	HDP	Katılmadı
İstanbul	Hanızaçebi	Mehmet Akif	CHP	Katılmadı
İstanbul	İslam	Nazır Cihangir	CHP	Kabul
İstanbul	Kaboğlu	İbrahim Özden	CHP	Kabul
İstanbul	Kadak	Rümeysa	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kadgil Sütlü	Salih Sera	TİP	Katılmadı
İstanbul	Kalsın	Canan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kandemir	Erkan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Karabat	Özgür	CHP	Katılmadı
İstanbul	Karataş	Memet Bülent	MHP	Kabul
İstanbul	Katırcıoğlu	Erol	HDP	Katılmadı
İstanbul	Kavakçı Kan	Ravza	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kaya	Erol	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kaya	Hüda	HDP	Katılmadı
İstanbul	Kaynarca	Tülay	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kenanoğlu	Ali	HDP	Katılmadı
İstanbul	Kesici	İlhan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Kılıç	Akif Çağatay	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kılınç	Yüksel Mansur	CHP	Kabul
İstanbul	Kubat	Mehmet Doğan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kurtulmuş	Numan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Nuhoglu	Hayrettin	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Oluç	Hakkı Saruhan	HDP	Kabul
İstanbul	Özdağ	Ümit	ZAFER P	Katılmadı
İstanbul	Özdemir	Sibel	CHP	Kabul
İstanbul	Özen	Zeynel	HDP	Katılmadı
İstanbul	Özsoy	Eyüp	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Piroğlu	Musa	HDP	Katılmadı
İstanbul	Polat	İffet	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Salıcı	Oğuz Kaan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Satır	Mihrimah Belma	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Sayan Kaya	Fatma Betül	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 392
İstanbul	Sarakaya	Zafer	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Şatıroğlu	Nevzat	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Şeker	Ali	CHP	Kabul
İstanbul	Şeker	Fatih Mehmet	BAĞIMSIZ	Katılmadı
İstanbul	Şentürk	Hulusi	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Şık	Ahmet	TİP	Katılmadı
İstanbul	Tanal	Mahmut	CHP	Kabul/Mük.
İstanbul	Tannıkulu	Mustafa Sezgin	CHP	Katılmadı
İstanbul	Tekin	Gürsel	CHP	Katılmadı
İstanbul	Toprak	Erdoğan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Turan	Hasan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Ünal	Şirin	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yalçın	Edip Semih	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yaşar	Serap	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Yeneroğlu	Mustafa	DEVA	Katılmadı
İstanbul	Yıldız	Feti	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yönter	İzzet Ulvi	MHP	Katılmadı
İstanbul	Zeybek	Gökan	CHP	Kabul
İzmir	Arslan	Ednan	CHP	Katılmadı
İzmir	Bakan	Murat	CHP	Kabul
İzmir	Bayır	Tacettin	CHP	Katılmadı
İzmir	Bekle	Cemal	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Beko	Kani	CHP	Kabul
İzmir	Bölünmez Çankın	Ceyda	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Çelebi	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Çepni	Murat	HDP	Kabul
İzmir	Çıray	Aytun	İYİ PARTİ	Katılmadı
İzmir	Dağ	Hamza	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Dervişoğlu	Dursun Müsavat	İYİ PARTİ	Kabul
İzmir	Erdan Kılıç	Sevda	CHP	Kabul
İzmir	Kalyoncu	Hasan	MHP	Kabul
İzmir	Kaya	Mahmut Atilla	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Kemalbay Pekgözgeçü	Serpil	HDP	Kabul
İzmir	Kılıçdaroğlu	Kemal	CHP	Katılmadı
İzmir	Kırkpınar	Yaşar	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Nasır	Necip	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Osmanağaoglu	Tamer	MHP	Kabul
İzmir	Özalan	Fehmi Alpay	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Özkan	Ahmet Tuncay	CHP	Katılmadı
İzmir	Polat	Mahir	CHP	Katılmadı
İzmir	Purçu	Özcan	CHP	Katılmadı
İzmir	Sayek Böke	Selin	CHP	Katılmadı
İzmir	Sertel	Atilla	CHP	Katılmadı
İzmir	Serter	Bedri	CHP	Kabul
İzmir	Sındır	Kamil Okyay	CHP	Katılmadı
İzmir	Yıldırım	Binali	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 392
Kars	Arslan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Kars	Kılıç	Yunus	AK PARTİ	Kabul
Kastamonu	Baltacı	Hasan	CHP	Kabul
Kastamonu	Çelik	Metin	AK PARTİ	Kabul
Kastamonu	Köylü	Hakka	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Ank	Çetin	CHP	Kabul
Kayseri	Ataş	Dursun	İYİ PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Elitaş	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Ersoy	Mustafa Baki	MHP	Kabul
Kayseri	Karayel	İsmail Emrah	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Nergis	Hülya	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Özdemir	İsmail	MHP	Katılmadı
Kayseri	Özhaseki	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Tamer	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Yıldız	Taner	AK PARTİ	Katılmadı
Kırklareli	Gündoğdu	Vecdi	CHP	Kabul
Kırklareli	Kayan	Türabi	CHP	Kabul
Kırklareli	Minsolmaz	Selahattin	AK PARTİ	Kabul
Kırşehir	İlhan	Metin	CHP	Kabul
Kırşehir	Kendirli	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Akar	Haydar	CHP	Katılmadı
Kocaeli	Çakır	Samî	AK PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Cergerlioğlu	Ömer Faruk	HDP	Katılmadı
Kocaeli	Işık	Fikri	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Katırcıoğlu	Radiye Sezer	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Sancaklı	Saffet	MHP	Katılmadı
Kocaeli	Şeker	İlyas	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Tarhan	Tahsin	CHP	Katılmadı
Kocaeli	Türkkan	Lütfü	İYİ PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Yaman	Cemil	AK PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Yılmaz	Mehmet Akif	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Zeybek	Emine	AK PARTİ	Kabul
Konya	Ağralı	Abdullah	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Akyürek	Tahir	AK PARTİ	Kabul
Konya	Altunyaldız	Ziya	AK PARTİ	Kabul
Konya	Erdem	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Konya	Etyemez	Halil	AK PARTİ	Kabul
Konya	Kalaycı	Mustafa	MHP	Kabul
Konya	Kara	Esin	MHP	Katılmadı
Konya	Karaduman	Abdulkadir	SAADET P	Katılmadı
Konya	Özboyacı	Selman	AK PARTİ	Kabul
Konya	Özdemir	Hacı Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Konya	Samancı	Gülây	AK PARTİ	Kabul
Konya	Sorgun	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Konya	Şahin Usta	Leyla	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Şener	Abdüllatif	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 392
Konya	Yokuş	Fahrettin	İYİ PARTİ	Kabul
Kütahya	Çetin Erenler	Ceyda	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Erbaş	Ahmet	MHP	Kabul
Kütahya	Gazel	İshak	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Kasap	Ali Fazal	CHP	Katılmadı
Kütahya	Tan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Ağbaba	Veli	CHP	Katılmadı
Malatya	Çakır	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Çalık	Özür	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Fendoğlu	Mehmet Celal	MHP	Kabul
Malatya	Kahtalı	Hakan	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Tüfenkci	Bülent	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Akçay	Erkan	MHP	Katılmadı
Manisa	Akkal	Tamer	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Aydemir	Uğur	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Bakırhoğlu	Ahmet Vehbi	CHP	Katılmadı
Manisa	Başevirgen	Bekir	CHP	Katılmadı
Manisa	Baybatur	Murat	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Bilen	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Kaplan Kıvrıkcı	Senra	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Özel	Özgür	CHP	Kabul
Manisa	Özkan	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Aycan	Sefer	MHP	Kabul
Kahramanmaraş	Güvenç	Celalettin	AK PARTİ	Katılmadı
Kahramanmaraş	Öçal	Habibe	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Özdemir	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Özünç	Ali	CHP	Katılmadı
Kahramanmaraş	Sezal	Mehmet Cihat	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Ünal	Mahir	AK PARTİ	Katılmadı
Mardin	Çelik	Tuna	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Mardin	Demirkaya	Cengiz	AK PARTİ	Kabul/Mük.
Mardin	Dinçel	Seyhrrus	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Dundar	Pero	HDP	Katılmadı
Mardin	Günay	Ebrü	HDP	Katılmadı
Mardin	Sancar	Mithat	HDP	Katılmadı
Muğla	Alban	Mürsel	CHP	Katılmadı
Muğla	Demir	Mehmet Yavuz	AK PARTİ	Kabul
Muğla	Erbay	Burak	CHP	Kabul
Muğla	Ergun	Metin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Muğla	Erol Gökcan	Yelda	AK PARTİ	Katılmadı
Muğla	Girgin	Süleyman	CHP	Kabul
Muğla	Özcan	Suat	CHP	Kabul
Muş	Coşkun	Şevin	HDP	Katılmadı
Muş	Işık	Mensur	HDP	Katılmadı
Muş	Kılıç Koçyiğit	Gülistan	HDP	Katılmadı
Muş	Şimşek	Mehmet Emin	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 392
Nevşehir	Açıkğöz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Nevşehir	Menekşe	Yücel	AK PARTİ	Kabul
Nevşehir	Sanaslan	Faruk	CHP	Katılmadı
Niğde	Ergun	Yavuz	AK PARTİ	Kabul
Niğde	Cültekin	Selim	AK PARTİ	Kabul
Niğde	Gürer	Ömer Fethi	CHP	Kabul
Ordu	Adıgüzel	Mustafa	CHP	Kabul
Ordu	Enginyurt	Cemal	DP	Katılmadı
Ordu	Gündoğdu	Metin	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Taşcı	Ergün	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Torun	Seyit	CHP	Katılmadı
Ordu	Yediyıldız	Şenel	AK PARTİ	Kabul
Rize	Avcı	Muhammed	AK PARTİ	Kabul
Rize	Bak	Osman Aşkın	AK PARTİ	Kabul
Rize	Yazıcı	Hayati	AK PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Bülbül	Muhammed Levent	MHP	Kabul
Sakarya	Dikbayır	Ümit	İYİ PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Erdoğan Atabek	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Özkoç	Engin	CHP	Katılmadı
Sakarya	Sofuoğlu	Kenan	AK PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Uncuoğlu	Recep	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Yavuz	Ali İhsan	AK PARTİ	Katılmadı
Samsun	Demircan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Hancıoğlu	Neslihan	CHP	Kabul
Samsun	Karaaslan	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Kırcalı	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Köktaş	Fuat	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Usta	Erhan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Samsun	Yaşar	Bedri	İYİ PARTİ	Kabul
Samsun	Yılmaz	Yusuf Ziya	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Zeybek	Kemal	CHP	Kabul
Siirt	Danış Betaş	Meral	HDP	Katılmadı
Siirt	Ören	Osman	AK PARTİ	Kabul
Siirt	Taş	Sıdık	HDP	Katılmadı
Sinop	Karadeniz	Barış	CHP	Kabul
Sinop	Maviş	Nazım	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Ekinci	Semiha	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Karasu	Ulaş	CHP	Katılmadı
Sivas	Özyürek	Ahmet	MHP	Kabul
Sivas	Soluk	Mehmet Habib	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Yılmaz	İsmet	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Aygun	İlhami Özcan	CHP	Kabul
Tekirdağ	Kaplan	Enez	İYİ PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Koncağül	Çiğdem	AK PARTİ	Katılmadı
Tekirdağ	Öztrak	Faik	CHP	Katılmadı
Tekirdağ	Şentop	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 392
Tekirdağ	Yel	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Tekirdağ	Yüceer	Candan	CHP	Katılmadı
Tokat	Arslan	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Beyazıt	Yusuf	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Bulut	Yücel	MHP	Kabul
Tokat	Durmaz	Kadim	CHP	Kabul
Tokat	Zengin	Özlem	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Ayvazoğlu	Bahar	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Balta	Muhammet	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Cora	Salih	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Günnar	Adnan	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Kaya	Ahmet	CHP	Kabul
Trabzon	Örs	Hüseyin	İYİ PARTİ	Kabul
Tunceli	Önlü	Alican	HDP	Katılmadı
Tunceli	Şaroğlu	Polat	CHP	Kabul
Şanlıurfa	Açanal	Zemzem Güleler	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Akay	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Aydınlık	Aziz	CHP	Katılmadı
Şanlıurfa	Cevheri	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul/Mük.
Şanlıurfa	Erdogmuş	Nimetullah	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Gülmar	Mehmet Kasım	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Maçın	Nusrettin	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Öcalan	Ömer	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Özcan	Halil	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Özşavlı	Halil	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Özyavuz	İbrahim	MHP	Kabul
Şanlıurfa	Sürtücü	Ayşe	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Yıldız	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Altay	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
Uşak	Güneş	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Yalın	Özkan	CHP	Katılmadı
Van	Arvas	Abdulahat	AK PARTİ	Katılmadı
Van	Gülaçar	Osman Nuri	AK PARTİ	Kabul
Van	Kartal	İrfan	AK PARTİ	Kabul
Van	Orhan Işık	Muazzaz	HDP	Kabul
Van	Sarısaç	Murat	HDP	Katılmadı
Van	Temel	Tayip	HDP	Katılmadı
Van	Temelli	Sezai	HDP	Katılmadı
Yozgat	Başer	Yusuf	AK PARTİ	Kabul
Yozgat	Keven	Ali	CHP	Kabul
Yozgat	Sedef	İbrahim Ethem	MHP	Kabul
Zonguldak	Çolakoğlu	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Demirtaş	Ünal	CHP	Katılmadı
Zonguldak	Türkmen	Polat	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Uçar	Hamdi	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Yavuzylmaz	Deniz	CHP	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 392
Aksaray	Aydoğdu	Cengiz	AK PARTİ	Kabul
Aksaray	Erel	Ayhan	İYİ PARTİ	Kabul
Aksaray	İnceöz	İlkunur	AK PARTİ	Katılmadı
Aksaray	Kaşh	Ramazan	MHP	Kabul
Bayburt	Battal	Fetani	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Eser	Selman Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul
Karaman	şeker	Recep	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Ünver	İsmail Atakan	CHP	Kabul
Kırıkkale	Can	Ramazan	AK PARTİ	Kabul
Kırıkkale	Önal	Ahmet	CHP	Kabul
Kırıkkale	Öztürk	Halil	MHP	Kabul
Batman	Acar Başaran	Ayşe	HDP	Katılmadı
Batman	İpekyüz	Necdet	HDP	Katılmadı
Batman	Özdemir	Ziver	AK PARTİ	Kabul
Batman	Tiryaki	Mehmet Ruştu	HDP	Kabul
Batman	Uca	Felekmas	HDP	Katılmadı
şımak	Birlik	Rizgin	AK PARTİ	Kabul
şımak	İmir	Nuran	HDP	Kabul
şımak	Kaçmaz	Hüseyin	HDP	Kabul
şımak	Özgüneş	Hasan	HDP	Katılmadı
Bartın	Bankoğlu	Aysu	CHP	Katılmadı
Bartın	Tunç	Yılmaz	AK PARTİ	Kabul
Ardahan	Atalay	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Ardahan	Yılmaz	Öztürk	YENİLİK P	Katılmadı
İğdir	Eksik	Habip	HDP	Katılmadı
İğdir	Karadağ	Yaşar	MHP	Kabul
Yalova	Akyol	Meliha	AK PARTİ	Kabul
Yalova	Büyükgümüş	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Yalova	Özel	Özcan	MEMLEKET P	Katılmadı
Karabük	Aksoy	Hüseyin Avni	MEMLEKET P	Katılmadı
Karabük	Güneş	Niyazi	AK PARTİ	Kabul
Karabük	Ünal	Cumhur	AK PARTİ	Kabul
Kilis	Dal	Ahmet Salih	AK PARTİ	Kabul
Kilis	Dülger	Mustafa Hilmi	AK PARTİ	Katılmadı
Osmaniye	Bahçeli	Devlet	MHP	Katılmadı
Osmaniye	Durmuşoğlu	Mücahit	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Kaya	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Ünlü	Baha	CHP	Kabul
Düzce	Çakır	Fahri	AK PARTİ	Katılmadı
Düzce	Keşir	Ayşe	AK PARTİ	Katılmadı
Düzce	Yılmaz	Ümit	MHP	Kabul

XIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz'ın, 2018-2022 yılları arasında Bakanlıkta çalışan 25 yaş altı kamu personeline ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'in cevabı (7/76159)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih DÖNMEZ tarafından Anayasanın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim. 16.12.2022

Deniz YAVUZYILMAZ

Zonguldak Milletvekili

1. 2018 yılında, Bakanlığınızda yirmi beş (25) yaş altı çalışan kamu personeli sayısı kaçtır?
2. 2019 yılında, Bakanlığınızda yirmi beş (25) yaş altı çalışan kamu personeli sayısı kaçtır?
3. 2020 yılında, Bakanlığınızda yirmi beş (25) yaş altı çalışan kamu personeli sayısı kaçtır?
4. 2021 yılında, Bakanlığınızda yirmi beş (25) yaş altı çalışan kamu personeli sayısı kaçtır?
5. 2022 yılında, Bakanlığınızda yirmi beş (25) yaş altı çalışan kamu personeli sayısı kaçtır?

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 64272063-610- 166513

Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-76159)

10/01/2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 29/12/2022 tarihli ve E-43452547-120.07-1140437 sayılı yazınız.

Zonguldak Milletvekili Sayın Deniz YAVUZYILMAZ'ın tarafıma tevcih ettiği 7-76159 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Fatih DÖNMEZ
Bakan

Ek: 7-76159 Esas Numaralı Önerge Cevabı

ZONGULDAK MİLLETVEKİLİ SAYIN DENİZ
YAVUZYILMAZ'IN YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN CEVAPLAR

DÖNEM ESAS NO
27-6 7-76159

Bakanlığımız merkez teşkilatında 2018, 2019, 2020, 2021 ve 2022 yıllarında görev yapan 25 yaş altı personelimizin (memur, sözleşmeli memur ve işçi) sayıları sırasıyla 21, 32, 24, 18 ve 9 şeklindedir.

2.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, İTÜ tarafından kalıcı yaz saati uygulaması hakkında yürütülen bilimsel çalışmaya ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'in cevabı (7/76411)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Türkiye Büyük Millet Meclisi içtüzüğünün 96'ncı maddesine uygun olarak Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na iletilmesi ve Sayın Bakan tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğinin yapılmasını arz ederim.

İsmail Atakan ÜNVER
Karaman Milletvekili

Ülkemizde saat dilimi uygulamaları 26.12.1925 tarihli ve 697 sayılı Günün Yirmi Dört Saate Taksimine Dair Kanun'a göre düzenlenmektedir. Ancak 7 Eylül 2016 tarihli ve 2016/9154 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesi'ne göre ülkemizde yaz saati uygulaması kalıcı hale getirilmiştir. Daha sonra 23 Ekim 2017 tarihli ve 2017/10921 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile yaz saati uygulamasının 20 Ekim 2018 tarihine kadar yıl boyunca devamına karar verilmiştir. 1 Ekim 2018 tarihinde ise 139 karar sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile bütün yurttan uygulanan ileri saat uygulamasının her yıl ve tüm yıl boyunca sürmesi kararlaştırılmıştır. Böylece ülkemizin resmi saat dilimi GMT+3 olmuştur.

Yapılan bu değişiklikler birçok tartışmayı da beraberinde getirmiştir. Kimisi sabit saat uygulamasının saat değişimlerinin getirdiği kaygı, stres ve depresyon gibi olumsuzlukları ortadan kaldırdığını öne sürmüş, kimisi de tam tersini savunmuştur. Bakanlığınız insanımızın ruhsal dünyasına iyi geldiği yönündeki iddiasını İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) tarafından yürütülen bilimsel bir çalışmaya dayandırmıştır. Fakat bu önemli çalışma kamuoyu ile paylaşılmamıştır.

Bu çerçevede olmak üzere;

- 1- İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) tarafından yürütülen bilimsel çalışmanın ayrıntıları nelerdir? Bakanlığınız İTÜ araştırmasını neden kamuoyu ile paylaşmamaktadır?
- 2- İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) tarafından yayınlanan ve bakanlığınıza dayanak olan araştırmayı kamuoyu ile paylaşacak mısınız?

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 64272063-610- 166609

Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-76411)

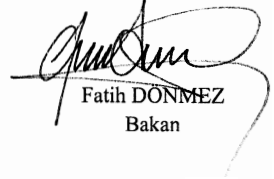
11 -01- 2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 30/12/2022 tarihli ve E-43452547-120.07-1142324 sayılı yazınız.

Karaman Milletvekili Sayın İsmail Atakan ÜNVER'in tarafıma tevcih ettiği 7/76411 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Fatih DÖNMEZ
Bakan

Ek: 7-76411 Esas Numaralı Önerge Cevabı

**KARAMAN MİLLETVEKİLİ SAYIN İSMAİL ATAKAN
ÜNVER'İN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN
CEVAPLAR**

**DÖNEM
27/6**

**ESAS NO
7/76411**

20.11.2015 tarihinde Bakanlığımız ile İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) arasında imzalanan sözleşme kapsamında İTÜ tarafından yürütülen detaylı analiz çalışmaları sonucunda, Kasım-Aralık 2016 ile Ocak-Mart 2017 dönemini kapsayan “Sabit Saat Uygulaması (SSU) Değerlendirme Raporu” oluşturulmuş ve Bakanlığımıza sunulmuştur. Sonraki yıllarda da sabit saat uygulamasının etkileri yukarıda anılan rapor temelinde Bakanlığımızca izlenmiştir. Bu kapsamda, İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) tarafından yürütülen bilimsel çalışmalarda sabit saat uygulamasının hem elektrik tüketimine olan etkisi hem de psikolojik ve sosyolojik etkileri analiz edilmiş olup;

-Ülkemizin batısındaki nüfus, kentleşme, sanayileşme ve enerji yoğunluğu dikkate alındığında, ülkemizde uygulanmakta olan saat diliminin GMT+3’de sürekli bulunmasının ülkemiz nüfusunun büyük bölümünün gün ışığından daha uzun süre faydalanmasına ve enerji verimliliğine kayda değer katkı sağladığı,

-saat değişimlerinin getirdiği kaygı, stres, depresyon gibi olumsuzlukların sabit saat uygulamasında daha az yaşanacağı ortaya konulmuş ve bu bilimsel analiz sonuçları doğrultusunda sabit saat uygulaması hayata geçirilmiştir.

Sabit saat uygulamasına ilişkin olarak, Avrupa Parlamentosu 26 Mart 2019 tarihinde kabul edilen teklif ile üye ülkelere tek saat uygulamasına geçmeyi tavsiye etmiştir. Ayrıca, 16 Mart 2022’de ABD Senatosu, ülkede yaz saati uygulamasının kalıcı hale gelmesine ilişkin hazırlanan yasa tasarısı oy birliğiyle kabul edilerek onaylamıştır.

Diğer taraftan, ülkemizde 2016 yılında kalıcı yaz saati uygulamasına geçilmesi ile birlikte ilgili dönem gerçekleşme analizlerini içeren tüm rapor özetleri TBMM Plan ve Bütçe çalışmalarında tüm komisyon üyelerine ve TBMM’de yer alan tüm parti Grup Başkanvekillerine arz edilmiştir.

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 6

48'İNCİ BİRLEŞİM
11 OCAK 2023 ÇARŞAMBA
SAAT: 14.00

GRUP ÖNERİSİ

1.- Genel Kurulun,

11, 12, 17, 18, 19, 24, 25, 26 ve 31 Ocak 2023 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyle Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

12, 17, 18, 19, 24, 25, 26 ve 31 Ocak 2023 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde saat 24:00'e kadar;

11 Ocak 2023 Çarşamba günkü Birleşiminde 380 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

çalışmalarını sürdürmesi,

380 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İçtüzüğü 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 8 inci maddelerden, ikinci bölümünün Geçici Madde 1 dahil 9 ila 13 üncü maddelerden oluşması,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 04.01.2023 tarihli 45'inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

***Amasra Maden Kazası Araştırma Komisyonu**

11.01.2023 Çarşamba - Saat:14.00

***Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu**

11.01.2023 Çarşamba - Saat:14.00

***Anayasa ve Adalet Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon**

11.01.2023 Çarşamba - Saat:14.30

***Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu**

12.01.2023 Perşembe - Saat:11.00

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

48'İNCİ BİRLEŞİM

11 OCAK 2023 ÇARŞAMBA

SAAT: 14.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

* * *

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

* * *

3 – SEÇİM

* * *

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

* * *

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

* * *

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

* * *

1.- (S. Sayısı: 370) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Mal Ticareti Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4736) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

2.- (S. Sayısı: 127) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

3.- (S. Sayısı: 376) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4647) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

4.- (S. Sayısı: 378) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4692) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

5.- (S. Sayısı: 332) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2783) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

6.- (S. Sayısı: 380) Bursa Milletvekilleri Etkan Ala ve Hakan Çavuşoğlu ile 43 Milletvekilinin Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi (2/4750) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 20.12.2022) (**) (X)

7.- (S. Sayısı: 377) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4689) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

8.- (S. Sayısı: 379) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4704) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

9.- (S. Sayısı: 169) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2370) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

10.- (S. Sayısı: 245) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3053) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

() İçtüzüğü'nün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.
(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.**

11.- (S. Sayısı: 154) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2278) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

12.- (S. Sayısı: 183) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1781) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

13.- (S. Sayısı: 309) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3706) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.03.2022) (X)

14.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

15.- (S. Sayısı: 291) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2663) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) (X)

16.- (S. Sayısı: 172) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

17.- (S. Sayısı: 98) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1794) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

18.- (S. Sayısı: 26) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

19.- (S. Sayısı: 136) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

20.- (S. Sayısı: 95) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1593) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

21.- (S. Sayısı: 153) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2025) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

22.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

23.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyön ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

24.- (S. Sayısı: 74) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyön ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

25.- (S. Sayısı: 86) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyön veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Üyelerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/1772) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

26.- (S. Sayısı: 114) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

27.- (S. Sayısı: 148) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

28.- (S. Sayısı: 152) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1949) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

29.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

30.- (S. Sayısı: 202) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1912) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

31.- (S. Sayısı: 206) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1897) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

32.- (S. Sayısı: 208) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2033) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

33.- (S. Sayısı: 209) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2225) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

34.- (S. Sayısı: 211) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

35.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması" Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

36.- (S. Sayısı: 257) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının Özbekistan Cumhuriyeti'ndeki Faaliyeti Hakkında Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3057) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

37.- (S. Sayısı: 290) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göçmen İşçilerin ve Aile Fertlerinin Haklarının Korunmasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/2058) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) (X)

38.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

39.- (S. Sayısı: 75) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

40.- (S. Sayısı: 307) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii Alanında İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3981) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.03.2022) (X)

41.- (S. Sayısı: 326) 2021 Yılı Kamu Denetçiliği Kurumu Raporu Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (5/9) (Dağıtma tarihi: 13.04.2022)

42.- (S. Sayısı: 329) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçla Mücadelede İş Birliği Konulu Anlaşma ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçla Mücadelede İş Birliği Konulu Anlaşma'da Yapılan Değişikler ve İlevelere İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4159) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

43.- (S. Sayısı: 330) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Protokolü ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Protokolü'nde Yapılan Değişiklikler ve İlaveler ile İlgili Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4160) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

44.- (S. Sayısı: 331) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kuveyt Devleti Milli Muhafız Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında İş Birliği Protokolünün Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4292) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

45.- (S. Sayısı: 333) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2705) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

46.- (S. Sayısı: 334) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Küba Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

47.- (S. Sayısı: 347) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasını Değiştiren Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4335) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022) (X)

48.- (S. Sayısı: 348) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3542) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022) (X)

49.- (S. Sayısı: 349) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1584) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022) (X)

50.- (S. Sayısı: 350) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4293) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022) (X)

51.- (S. Sayısı: 351) Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/912) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

52.- (S. Sayısı: 352) Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1368) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

53.- (S. Sayısı: 353) Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1422) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

54.- (S. Sayısı: 354) Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1693) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

55.- (S. Sayısı: 355) Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1965) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

56.- (S. Sayısı: 356) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Telekomünikasyon Birliği Kuruluş Yasası ve Sözleşmesinde Değişiklik Yapın Guadalajara Tam Yetkili Temsilciler Konferansı Sonuç Belgelerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2400) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) (X)

57.- (S. Sayısı: 357) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Avrupa Haberleşme Ofisi (ECO) Kuruluş Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3410) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) (X)

58.- (S. Sayısı: 358) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Hükümetlerarası Kuru Limanlar Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3540) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) (X)

59.- (S. Sayısı: 359) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Spitsbergen ile İlgili Olarak 9 Şubat 1920 Tarihinde Paris'te İmzalanan Antlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4511) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) (X)

60.- (S. Sayısı: 360) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hükümetlerarası Kalkınma Otoritesi (IGAD) Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2818) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) (X)

61.- (S. Sayısı: 371) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkmenistan Hükümeti Arasında Ortak Türkmen-Türk Genel Eğitim Okuluna İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4243) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

62.- (S. Sayısı: 372) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4649) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

63.- (S. Sayısı: 373) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Personelinin Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretimine İlişkin İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2984) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

64.- (S. Sayısı: 374) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değiştirilmesine İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4244) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

65.- (S. Sayısı: 375) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Milletlerarası Finansman Kurumu Ana Anlaşmasının Tadil Edilmesine İlişkin 16/4/2020 Tarihli ve 273 Sayılı "Gubernörler Kurulu Kararı"nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Milletlerarası Finansman Kurumuna Katılmak İçin Hükümete Salâhiyet Verilmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/3746) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

66.- (S. Sayısı: 382) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4291) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

67.- (S. Sayısı: 383) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Angola Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında Karşılıklı İdari Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4705) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

68.- (S. Sayısı: 384) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2030) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

69.- (S. Sayısı: 385) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1776) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

70.- (S. Sayısı: 386) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3445) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

71.- (S. Sayısı: 387) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4324) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

72.- (S. Sayısı: 388) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4438) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

73.- (S. Sayısı: 389) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4512) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

74.- (S. Sayısı: 390) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sierra Leone Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3909) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

75.- (S. Sayısı: 391) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4691) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

TBMM Basımevi/2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

6

SIRA SAYISI: 392

Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş ve 62 Milletvekilinin Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4810) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
<https://www.tbmm.gov.tr/yasama/komisyon-raporlari>
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/4810 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı4
- Katılma Yazıları.....6
- Genel Gerekçesi10
- Madde Gerekçeleri10

• Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu12

• Muhalefet Şerhleri.....18

• Teklif Metni.....63

• Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin.....63

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.

Gereğini arz ederiz.

<i>Mustafa Elitaş</i> Kayseri	<i>Halil Etyemez</i> Konya	<i>Nilgün Ök</i> Denizli
<i>Ekrem Çelebi</i> Ağrı	<i>Orhan Yegin</i> Ankara	<i>Fehmi Alpay Özalan</i> İzmir
<i>Yunus Kılıç</i> Kars	<i>İrfan Kartal</i> Van	<i>Şamil Ayrım</i> İstanbul
<i>Orhan Erdem</i> Konya	<i>Müşerref Pervin Tuba Durgut</i> İstanbul	<i>Yusuf Beyazıt</i> Tokat
<i>Hacı Bayram Türkoğlu</i> Hatay	<i>Refik Özen</i> Bursa	<i>Zafer Işık</i> Bursa
<i>Mustafa Canbey</i> Balıkesir	<i>İffet Polat</i> İstanbul	<i>Serap Yaşar</i> İstanbul
<i>Lütfiye Selva Çam</i> Ankara	<i>Tülay Kaynarca</i> İstanbul	<i>Arife Polat Düzgün</i> Ankara
<i>Emine Sare Aydın</i> İstanbul	<i>Mihrimah Belma Satır</i> İstanbul	<i>Cemal Taşar</i> Bitlis
<i>Selahattin Minsolmaz</i> Kırklareli	<i>Fahri Çakır</i> Düzce	<i>Atay Uslu</i> Antalya
<i>Nevzat Şatıroğlu</i> İstanbul	<i>Meliha Akyol</i> Yalova	<i>Sami Çakır</i> Kocaeli
<i>Osman Aşkın Bak</i> Rize	<i>İbrahim Aydın</i> Antalya	<i>Burhan Çakır</i> Erzincan
<i>Hacı Turan</i> Ankara	<i>Erol Kavuncu</i> Çorum	<i>Ahmet Demircan</i> Samsun
<i>Zeynep Gül Yılmaz</i> Mersin	<i>İbrahim Aydemir</i> Erzurum	<i>Ali Özkaya</i> Afyonkarahisar
<i>Emrullah İşler</i> Ankara	<i>Sabahat Özgürsoy</i> Hatay	<i>Bahar Ayvazoğlu</i> Trabzon
<i>Ramazan Can</i> Kırıkkale	<i>Hakan Çavuşoğlu</i> Bursa	<i>Muhammet Müfit Aydın</i> Bursa

<i>Recep Şeker</i> Karaman	<i>Ahmet Kılıç</i> Bursa	<i>Selman Oğuzhan Eser</i> Karaman
<i>Orhan Kırçalı</i> Samsun	<i>Osman Mesten</i> Bursa	<i>Selim Gültekin</i> Niğde
<i>Yusuf Başer</i> Yozgat	<i>Mustafa Kendirli</i> Kırşehir	<i>Bekir Kuvvet Erim</i> Aydın
<i>Mehmet Uğur Gökgöz</i> Isparta	<i>Metin Çelik</i> Kastamonu	<i>Mustafa Levent Karahocagil</i> Amasya
<i>Oğuzhan Kaya</i> Çorum	<i>İbrahim Yurdunuseven</i> Afyonkarahisar	<i>Hasan Turan</i> İstanbul
<i>Şirin Ünal</i> İstanbul	<i>Oya Eronat</i> Diyarbakır	<i>Harun Karacan</i> Eskişehir

KATILMA YAZILARI

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı KHK'da değişiklik yapılmasına dair kanun teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

Yakup Taş
Adıyaman

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı KHK'da değişiklik yapılmasına dair kanun teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

Hasan Çilez
Amasya

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına 04/01/2023 tarihinde sunulan 2/4810 Esas Numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararıname Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne imza sahibi olarak katılmak ister, bilginize arz ederim.

05/01/2023

Sena Nur Çelik
Antalya

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararıname Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimize katılıyorum.

Gereğini arz ederim.

5.1.2023

Jülide İskenderoğlu
Çanakkale

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı KHK'da değişiklik yapılmasına dair kanun teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

Zehra Taşkesenlioğlu Ban
Erzurum

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

(2/4810) Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararıname Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

09/10/2023

Abdullah Nejat Koçer
Gaziantep

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı KHK'da değişiklik yapılmasına dair kanun teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

Cihan Pektaş
Gümüşhane

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı KHK'da değişiklik yapılmasına dair kanun teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

Mustafa Demir
İstanbul

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne imzamı koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

05.01.2023
Erol Kaya
İstanbul

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı KHK'da değişiklik yapılmasına dair kanun teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

Yaşar Kırkpınar
İzmir

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik yapılmasına dair kanun teklifine imzamı atıyorum.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

05.01.2023
Necip Nasır
İzmir

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi için imzamı atıyorum.

Gereğini arz ederim.

05.01.2023
Niyazi Güneş
Karabük

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne imzama koyuyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

05/01/2023

Öznur Çalık

Malatya

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı KHK'da değişiklik yapılmasına dair kanun teklifine imzama koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

Murat Baybatur

Manisa

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı KHK'da değişiklik yapılmasına dair kanun teklifine imzama koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

İsmail Bilen

Manisa

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı KHK'da değişiklik yapılmasına dair kanun teklifine imzama koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

Uğur Aydemir

Manisa

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı KHK'da değişiklik yapılmasına dair kanun teklifine imzama koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

Yavuz Ergun

Niğde

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı KHK'da değişiklik yapılmasına dair kanun teklifine imzama koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

Mücahit Durmuşoğlu

Osmaniye

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu İle Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine İmzamı Koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

Recep Uncuoğlu

Sakarya

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı KHK'da değişiklik yapılmasına dair kanun teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

Mehmet Habib Soluk

Sivas

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı KHK'da değişiklik yapılmasına dair kanun teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

Mehmet Ali Cevheri

Şanlıurfa

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı KHK'da değişiklik yapılmasına dair kanun teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

İsmail Güneş

Uşak

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/4810)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Hazırlanan Kanun teklifi ile;

Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2022 ve 2023 Yıllarını Kapsayan 6. Dönem Toplu Sözleşme hükümleri gereğince kamu görevlilerinin aylık ve ücretlerinde 1/1/2023 - 30/6/2023 tarihleri arasındaki dönem için enflasyon farkı dahil uygulanması öngörülen artış oranının, çalışanlarımızın ve emeklilerimizin refah düzeyini arttırmak amacıyla %30 olarak uygulanmasını sağlayacak düzenleme yapılmaktadır.

Ayrıca, 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamında ödenen gelir ve aylıkların da (malullük, yaşlılık ve ölüm aylıkları) %30 oranında artırılması amaçlanmaktadır.

Buna paralel olarak yaşlılık/malullük/ölüm aylığı almakta olan emeklilerimize ve hak sahiplerine dosya bazında 3.500 TL olarak öngörülen aylık asgari ödeme tutarı da 5.500 TL'ye yükseltilmektedir.

İşverenlerin işgücü maliyetlerini düşürerek istihdamı korumaları ve arttırmalarını desteklemek için 2016 yılından 2022 yılı sonuna kadar sağladığımız asgari ücret desteğinin, özellikle küçük işletmecilerimizin bu yükün altından daha kolay kalkmalarını temin amacıyla, 2023 yılı Ocak ile Haziran aylarını kapsayacak şekilde uzatılması ve tutarının da 100 TL den 400 TL ye çıkarılması yönünde düzenleme yapılmaktadır.

5510 sayılı Kanunda yapılan bir diğer düzenleme de Koronavirüs salgını sebebiyle yapılan kısa çalışma ödemelerinde hatalı işlemlerden dolayı hizmetleri Kuruma eksik bildirilen sigortalıların hizmetlerinin fiili duruma getirilmesi amaçlanmıştır.

Diğer taraftan, ülkemizde yapılması planlanan 2021 UEFA Şampiyonlar Ligi Finali Koronavirüs salgını nedeniyle organize edilememiş ve Avrupa Futbol Federasyonları Birliği (UEFA) tarafından 2023 UEFA Şampiyonlar Ligi Finaline ülkemizin ev sahipliği yapması kararlaştırılmıştır. 2021 yılında UEFA Şampiyonlar Ligi Finali için sağlanan vergi istisnası ve muafiyet düzenlemelerinin 2023 finali için geçerli olması yönünde düzenleme önerilmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- UEFA tarafından 2023 yılındaki Şampiyonlar Ligi finalinin İstanbul'da düzenleneceği açıklanmıştır. Yapılan değişiklikte, maddede 2021 UEFA Şampiyonlar Ligi finali için sağlanan istisnanın, yeni takvime göre 2023 finali için geçerli olması sağlanmaktadır.

Madde 2- Madde ile, yaşlılık/malullük/ölüm aylığı almakta olan emeklilerimize ve hak sahiplerine dosya bazında 3.500 TL olarak öngörülen aylık asgari ödeme tutarının 5.500 TL'ye yükseltilmesi amaçlanmıştır.

Madde 3- Madde ile, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamındaki sigortalı ve hak sahiplerine ödenen gelir ve aylıkların %30 oranında arttırılarak sigortalı ve hak sahiplerinin refahlarının yükseltilmesi amaçlanmıştır.

Ayrıca, Maddeye eklenen ikinci fıkra ile gelir/aylıklara aynı dönemde yapılacak artışa ilişkin 5510 sayılı Kanunun 55 inci maddesinin ayrıca uygulanmaması amaçlanmıştır.

Madde 4- İşverenlerin işgücü maliyetlerini düşürerek istihdamı korumaları ve arttırmalarını desteklemek amacıyla 2016 yılından 2022 yılı sonuna kadar her yıl asgari ücret desteği sağlanmıştır. Madde ile, 5510 sayılı Kanuna geçici madde eklenerek, 2023 yılı Ocak ila Haziran aylarına da istihdamı desteklemek için işgücü maliyetlerini azaltmak üzere, maddede belirtilen işverenlere, finansmanı İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanacak şekilde, ödeyecekleri sigorta priminden mahsup edilerek günlük 13,33 TL, aylık 400 TL asgari ücret desteği sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 5- 5510 sayılı Kanuna geçici madde eklenerek Koronavirüs salgını sebebiyle yapılan kısa çalışma ödemelerinde hatalı işlemlerden dolayı hizmetleri Kuruma eksik bildirilen sigortalıların hizmetlerinin fiili duruma getirilmesi amaçlanmıştır.

Madde 6- Koronavirüs salgını nedeniyle 2021 UEFA Şampiyonlar Ligi Finali ülkemizde organize edilememiş ve Avrupa Futbol Federasyonları Birliği (UEFA) tarafından 2023 UEFA Şampiyonlar Ligi Finaline ülkemizin ev sahipliği yapması kararlaştırılmıştır. Yapılan düzenleme ile maddede yer alan kurumlar için öngörülen muafiyet hükümlerinin, yeni takvime göre ülkemizde tertiplenecek 2023 finali için geçerli olması sağlanmaktadır.

Madde 7- Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2022 ve 2023 Yıllarını Kapsayan 6. Dönem Toplu Sözleşme hükümleri gereğince kamu görevlilerinin aylık ve ücretlerinde 1/1/2023 - 30/6/2023 tarihleri arasındaki dönem için enflasyon farkı dahil uygulanması öngörülen % 16,48 artış oranının, % 13,52 puan eklenmek suretiyle %30 olarak uygulanması ve %13,52 puanlık söz konusu ilave oranın aynı döneme ilişkin enflasyon farkı hesaplamasında dikkate alınmaması amaçlanmaktadır. Ayrıca Hazine ve Maliye Bakanlığına katsayıları, sözleşme ücreti artış oranlarını, ücret tavanlarını ve ortalama ücret toplamı üst sınırını %30 artış oranına uygun olarak belirleme ve duyurma yetkisi verilmektedir.

Madde 8- Yürürlük maddesidir.

Madde 9- Yürütme maddesidir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

9/1/2023

Esas No: 2/4810

Karar No: 5

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4810 esas numaralı, “*Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi*” Komisyonumuzun 9/1/2023 tarihinde yaptığı 27’nci birleşimde görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygıyla arz olunur.

1. GİRİŞ

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş ve 62 Milletvekili tarafından 4/1/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 2/4810 esas numaralı ‘*Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi*’ Başkanlıkça aynı tarihte esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna havale edilmiştir.

Komisyonumuzun 9/1/2023 tarihinde yaptığı 27’nci birleşiminde 2/4810 esas numaralı Kanun Teklifi, Teklifin ilk imza sahibi Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş ile Hazine ve Maliye Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı, Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu, Sayıştay Başkanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), Gelir İdaresi Başkanlığı, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği (TÜRMOB), Memur Sendikaları Konfederasyonu (MEMUR-SEN), Türkiye Kamu Çalışanları Sendikaları Konfederasyonu (KAMU-SEN), Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK), Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD), Türk Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK), Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK), Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu (HAK-İŞ), Türk İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ), Türkiye Emekliler Derneği (TÜED) ve Türkiye Futbol Federasyonu (TFF) temsilcilerinin katılımıyla görüşülmüştür.

2. 2/4810 ESAS NUMARALI KANUN TEKLİFİNDE ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER

2/4810 esas numaralı Teklifin gerekçesi ve metni incelendiğinde, Teklifte;

- 2022 ve 2023 yıllarını kapsayan 6. Dönem Toplu Sözleşme hükümleri gereğince 1/1/2023-30/6/2023 tarihleri arasındaki dönem için kamu görevlilerinin aylık ve ücretlerinde enflasyon farkı dahil artış oranının yüzde 30 olarak uygulanmasına,

- Emeklilere ve hak sahiplerine ödenen malullük, yaşlılık ve ölüm aylıkları için asgari ödeme tutarı olan 3 bin 500 Türk lirasının 5 bin 500 Türk lirasına çıkarılmasına,

- İşverenlerin istihdamı korumaları ve arttırmalarını sağlamak için verilen asgari ücret desteğinin 2023 yılı Haziran ayına kadar uzatılmasına ve verilen destek tutarının aylık 100 Türk lirasından 400 Türk lirasına çıkarılmasına,

- Koronavirüs salgını sebebiyle yapılan kısa çalışma ödemelerinde hatalı işlemlerinden dolayı hizmetleri Sosyal Güvenlik Kurumuna eksik bildirilen sigortalıların hizmetlerinin fiili duruma getirilmesine,

- 2021 yılında UEFA Şampiyonlar Ligi Finali için sağlanması öngörülen vergi istisna ve muafiyetine ilişkin düzenlemelerin 2023 yılı için geçerli olmasına,

yönelik düzenlemelerin yer aldığı görülmektedir.

3. KOMİSYONDA KANUN TEKLİFİ ÜZERİNDE YAPILAN GÖRÜŞMELER

Kanun Teklifi üzerinde yapılan görüşmelerde milletvekilleri tarafından;

- Emekli ve kamu görevlilerinin maaş artışına ilişkin düzenlemenin herkes tarafından memnuniyetle karşılandığı, ancak bu artış oranının özellikle temel gıdalardaki artış oranına göre yetersiz kaldığı, ayrıca düzenlemenin bütçe dengesi içerisindeki etkilerinin detaylı bir şekilde analiz edilip sunulması gerektiği,

- Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin kabul edilmesi ile komisyonda yürütme erkinin siyasi olarak temsilinin yetersiz kaldığı, bu durumun komisyonda kanun teklifinin görüşülmesinde ve hesap verebilirlik hususlarında sıkıntılara sebep olabileceği,

- Düzenleme ile en düşük memur maaşının 11 bin 848 Türk lirasına, en düşük emekli maaşının 5 bin 500 Türk lirasına çıkarıldığı, ancak bu artış oranlarının memur ve emeklinin geçimini sağlamak için yetersiz olduğu, emekli aylığı hesaplamalarında yüzde 40'a düşürülen aylık bağlama oranının yeniden artırılması gerektiği, ücretlerdeki artışın yanı sıra enflasyonla mücadelede de önem verilmesi ve alım gücünü koruyan reformist önlemlerin alınması gerektiği,

- Düzenlemenin emekli ve kamu görevlilerinin maaş artışının yanı sıra, engelli, dul ve yetim maaş artışını da kapsayacak şekilde genişletilmesi gerektiği, ayrıca en düşük emekli maaşında artış yapıldığı gibi diğer emekli maaşlarında da ödemiş oldukları prim oranları dikkate alınarak adaletli ve dengeli bir artışın gerçekleşmesine yönelik düzenlemeye ihtiyaç duyulduğu,

- Kamu çalışanlarının ve emeklilerin maaş artışının toplu sözleşmeyle, SSK ve BAĞ-KUR emeklilerinin maaş artışının ise 5510 sayılı Kanuna göre belirlendiği, buna göre memur ve emeklilere yüzde 16,48, SSK ve BAĞ-KUR emeklilerine ise yüzde 15,4 artışın yapılması gerekirken, bütçe imkanlarının elverdiği ölçüde refah payı artışı yapılarak maaş artış oranının yüzde 30'a çıkarıldığı,

- Pandemi döneminden, coğrafi konumdan, komşu ülkelerde yaşanan terör, göç gibi küresel problemlerden dolayı yaşanan yüksek enflasyonun toplumda belli ölçüde refah kaybına neden olsa da, ücretsiz ders kitaplarının verilmesi, harçların kaldırılması ve sosyal yardım ödemelerinin artırılması gibi yollarla ücretliye her zaman destek verildiği,

- UEFA Şampiyonlar Ligi Finalinin önemli uluslararası bir organizasyon olduğu, ancak düzenleme ile yapılması düşünülen vergi istisnalarının vergi kayıplarına yol açmasından endişe duyulduğu, Komisyona istisna kapsamı konusunda detaylı bilginin verilmesi gerektiği,

- İşsizlik Sigortası Fonunun işsizlere destek olunması amacıyla kurulan bir fon olduğu, bu nedenle işvereni desteklemek amacıyla asgari ücret desteğinin, İşsizlik Sigortası Fonu yerine Hazine'den karşılanmasının daha doğru bir yaklaşım olacağı,

şeklindeki görüş, eleştiri ve önerilerin ardından Teklifin ilk imza sahibi Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş tarafından yapılan açıklamalarda;

- Büyümeden kaynaklı refah artışının toplumun her kesimine yansımaları hedefi doğrultusunda emekli ve çalışanların ücretlerinde önemli iyileştirmelerin gerçekleştirildiği; bu doğrultuda 2022 Temmuz ayında yapılan düzenleme ile 3 bin 500 Türk lirası olan en düşük emekli maaşının düzenleme ile 5 bin 500 Türk lirasına çıkarılarak emekli maaşlarında önemli oranda artışın öngörüldüğü,

- Düzenleme ile aile yardımı dahil en düşük memur maaşının 11 bin 848 Türk lirasına çıkarılarak reel artışın yüzde 136'ya ulaştığı; en düşük emekli memur maaşı yüzde 64 reel artış ile 7 bin 901 Türk lirasına çıkarıldığı,

- 2022 yılında, asgari ücretin ve ücretlerin asgari ücret kadar kısmının vergiden istisna tutulmasına yönelik değişikliklerle çalışanlar lehine çok önemli bir düzenlemenin hayata geçirildiği, 2022 yılında bu düzenlemenin maliyetinin 90,6 milyar Türk lirası olduğu ve 2023 yılında belirlenen asgari ücrete bağlı olarak bu maliyetin 374,3 milyar Türk lirası olarak gerçekleşmesinin beklenildiği,

- İşverenlerin işgücü maliyetlerini düşürmek ve istihdamlarını artırmalarını desteklemek amacıyla 2016 yılında başlayan ve 2023 yılı Haziran dönemine kadar devam edecek olan asgari ücret desteğinin işçi başına aylık 400 Türk lirasına çıkarıldığı, bu destekten 1,7 milyon iş yeri ve 7,5 milyon sigortalının faydalanmasının hedeflendiği,

- Teklifte gerçekleştirilecek düzenlemelerin toplam maliyetinin yaklaşık 300 milyar Türk lirası olduğu, bu tutarın 21,9 milyar Türk lirasının en düşük emekli maaşının 5 bin 500 Türk lirasına çıkarılmasına, 131,5 milyar lirasının emekli aylıklarına yüzde 30 artış yapılmasına, 128,4 milyar lirasının memur maaşına yüzde 30 artış yapılmasına, 17,1 milyar Türk lirasının asgari ücret desteğine ilişkin düzenlemelerden kaynaklandığı,

- Düzenleme ile 2023 UEFA Şampiyonlar Ligi müsabakasının Türkiye’de yapılacak olması nedeniyle KDV ve kurumlar vergisi istisnalarının getirildiği, böylece hem Türkiye’nin tanıtımı hem de ekonomiye yapacağı katkı açısından teşvik verilmesinin amaçlandığı, ilaveten KDV istisnasının maliyetinin 110 milyon Türk lirası ve kurumlar vergisi istisnasının maliyetinin 120 milyon Türk lirası olduğu,

- İşsizlik Sigortası Fonunun, amacına uygun olarak istihdama katkı sunmak ve işsizliğin azaltılmasına yönelik politikaları desteklemek için kullanıldığı, Fonun özellikle pandemi döneminde kısa çalışma ödeneği konusunda yaptığı destekle istihdamın korunmasında çok önemli bir fonksiyonu icra ettiği, asgari ücret desteğinin Fondan karşılanmasının gerekçesinde işsizliğin artmasının engellenmesi amacının yattığı,

ifade edilmiştir.

4. KOMİSYONUN MADDELER HAKKINDA KARARI

Teklifin geneli üzerindeki görüşmelerin ardından Teklifin maddelerinin görüşülmesine geçilmesi kararlaştırılmıştır.

Teklif metni aşağıdaki değişiklikler yapılmak suretiyle Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Madde 1, 2 ve 3

Teklifin çerçeve 1, 2 ve 3 üncü maddeleri; aynen kabul edilmiştir.

Madde 4

Teklifin çerçeve 4 üncü maddesi; anlatıma açıklık kazandırılmasını teminen redaksiyona tabi tutulması suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 5

Teklifin çerçeve 5 inci maddesi; kanun yapım tekniğine uygunluğunu teminen redaksiyona tabi tutulması suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 6 ve 7

Teklifin çerçeve 6 ve 7 nci maddeleri; aynen kabul edilmiştir.

Madde 8

Teklifin yürürlüğe ilişkin 8 inci maddesi; asgari ücret desteğinin 2023 yılı Ocak ila Haziran ayları/ döneminde uygulanması öngörüldüğünden, Teklifin söz konusu 4 üncü maddesinin 1/1/2023 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girmesine yönelik değişiklik yapılması suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 9

Teklifin yürütmeye ilişkin 9 uncu maddesi; aynen kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerinin kabul edilmesinin ardından Teklifin tümü oylanmış ve kabul edilmiştir.

Ayrıca; Komisyondan alınan yetki çerçevesinde Teklif metni; kanun dili ve tekniği, anlatıma açıklık kazandırılması ile kanunların hazırlanmasında uygulanan usul ve esaslar doğrultusunda gözden geçirilmiş, bu çerçevede metinde redaksiyon mahiyetinde değişiklikler yapılmıştır.

5. ÖZEL SÖZCÜLER

İçtüzüğün 45 inci maddesi uyarınca Teklifin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere;

- Ağrı Milletvekili Ekrem ÇELEBİ
 - Ankara Milletvekili Orhan YEGİN,
 - Antalya Milletvekili İbrahim AYDIN,
 - Aydın Milletvekili Bekir Kuvvet ERİM,
 - Bursa Milletvekili Ahmet KILIÇ,
 - Denizli Milletvekili Nilgün ÖK,
 - Erzurum Milletvekili İbrahim AYDEMİR,
 - Gaziantep Milletvekili Abdullah Nejat KOÇER,
 - İstanbul Milletvekili Şirin ÜNAL
 - İzmir Milletvekili Yaşar KIRKPINAR,
 - İzmir Milletvekili Tamer OSMANAĞAOĞLU,
 - Konya Milletvekili Mustafa KALAYCI,
 - Manisa Milletvekili Uğur AYDEMİR,
 - Trabzon Milletvekili Salih CORA,
 - Uşak Milletvekili İsmail GÜNEŞ,
- özel sözcüler olarak seçilmiştir.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Cevdet Yılmaz</i>	<i>İsmail Faruk Aksu</i>	<i>Abdullah Nejat Koçer</i>
Bingöl	İstanbul	Gaziantep
		(Bu raporun özel sözcüsüdür)
Kâtip	Üye	Üye
<i>Şirin Ünal</i>	<i>Ekrem Çelebi</i>	<i>Bülent Kuşoğlu</i>
İstanbul	Ağrı	Ankara
(Bu raporun özel sözcüsüdür)	(Bu raporun özel sözcüsüdür)	(Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye	Üye	Üye
<i>Durmuş Yılmaz</i>	<i>Orhan Yegin</i>	<i>Cavit Arı</i>
Ankara	Ankara	Antalya
(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Bu raporun özel sözcüsüdür)	(Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye	Üye	Üye
<i>İbrahim Aydın</i>	<i>Bekir Kuvvet Erim</i>	<i>Ahmet Kılıç</i>
Antalya	Aydın	Bursa
(Bu raporun özel sözcüsüdür)	(Bu raporun özel sözcüsüdür)	(Bu raporun özel sözcüsüdür)

Üye <i>Nilgün Ök</i> Denizli (Bu raporun özel sözcüsüdür)	Üye <i>Garı Paylan</i> Diyarbakır (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>İbrahim Aydemir</i> Erzurum (Bu raporun özel sözcüsüdür)
Üye <i>Muhammet Naci Cinisli</i> Erzurum (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Emine Gülizar Emecan</i> İstanbul (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Mehmet Bekaroğlu</i> İstanbul (Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye <i>Kamil Okyay Sındır</i> İzmir (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Tamer Osmanağaoğlu</i> İzmir (Bu raporun özel sözcüsüdür)	Üye <i>Yaşar Kırkpınar</i> İzmir (Bu raporun özel sözcüsüdür)
Üye <i>Abdüllatif Şener</i> Konya (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Mustafa Kalaycı</i> Konya (Bu raporun özel sözcüsüdür)	Üye <i>Uğur Aydemir</i> Manisa (Bu raporun özel sözcüsüdür)
Üye <i>Rıdvan Turan</i> Mersin (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Süleyman Girgin</i> Muğla (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Salih Cora</i> Trabzon (Bu raporun özel sözcüsüdür)
	Üye <i>İsmail Güneş</i> Uşak (Bu raporun özel sözcüsüdür)	

MUHALEFET ŞERHİ

(2/4810) esas numaralı "Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi"ne karşı olmamızın nedenleri aşağıda belirtilmiştir.

Genel değerlendirme

Memurlara ve emeklilere 2023 yılının ilk yarısında yapılacak maaş ve diğer aylık ödemelerde artışı öngördüğü için aceleyle TBMM Plan ve Bütçe Komisyonuna sunulan (2/4810) esas numaralı ""Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" de genel kabul görmüş yasama ilkelerine ve kanun yapma teamüllerine aykırı bir biçimde birbiri ile ilişkisiz 3 ayrı kanunun ve 1 Kanun Hükmünde Kararnamenin bazı maddelerinde değişiklik veya ekleme yapan 9 maddeden oluşan mini bir torba kanun teklifidir.

Söz konusu kanun teklifi; memur ve emeklilerin maaş ve emekli aylıklarını ilgilendirdiği gerekçesiyle acele ile komisyon gündemine getirilerek görüşme süresi kısıtlanmış, bu suretle maddeler üzerindeki yorum ve katkı hakkımız da engellenmiş bulunmaktadır.

Kanun teklifinin genel olarak değerlendirilmesi:

9 maddeden oluşan bu kanun teklifinde; Ülkemizde yapılması planlandığı halde Koronavirüs salgını nedeniyle gerçekleştirilemeyen 2021 yılı UEFA Şampiyonlar Ligi Finali için sağlanan gelir, kurumlar ve katma değer vergisi istisnasının bu kez UEFA kararı ile ülkemizde yapılacak olan 2023 UEFA Şampiyonlar Ligi finali için geçerli olması, yaşlılık/malullük/ölüm aylığı almakta olan emeklilere ve hak sahiplerine dosya bazında 3.500 TL olarak öngörülen aylık asgari ödeme tutarının 5.500 TL'ye yükseltilmesi, İşçi ve esnaf emeklileri ile bunlardan vefat edenlerin hak sahiplerine ödenen gelir ve aylıklara 2023 yılının ilkyarısı için yapılacak zam oranının yüzde 15,4'ten yüzde 30'a çıkarılması, özel sektör işyerlerine işçi başına 400 TL. asgari ücret desteği getirilmesi, Koronavirüs salgını sebebiyle yapılan kısa çalışma ödemelerinde hatalı işlemlerden dolayı hizmetleri Sosyal Güvenlik Kurumuna eksik bildirilen sigortalılar için yeniden beyanname verme hakkının getirilmesi, Kamuda çalışan memur ve sözleşmeli personele 6. Dönem Toplu İş Sözleşmesi gereğince 2023 Ocak-

Haziran dönemi için yapılması gereken %16,48 olarak uygulanacak toplam zam oranının %30 olarak uygulanması

gibi birbiriyle ilgisiz konudan oluşan ve torba yasa mantığıyla hazırlanan teknik düzenlemelerin yanı sıra seçime hazırlık teşkil eden bazı düzenlemeleri bulunmaktadır.

Bu düzenlemeler üzerindeki gereksiz tartışmalarla ülkenin içinde bulunduğu ekonomik buhran perdelenmeye çalışılmaktadır.

Söz konusu düzenlemeler geçmişte uygulamaya konulan yanlış ekonomik politikalar sonucunda ortaya çıkan dengesizlikleri bir ölçüde ortadan kaldırmakla ilgili olup çoğunlukla palyatif tedbirleri içermektedir. Teklifin kısa vadeli amacı da yaklaşan seçimler dolayısıyla bir grup seçmeni memnun etmeye yöneliktir.

Kanun teklifinde yer alan düzenlemelerden bazıları 14 Milyon civarında emekliyi ve 4 milyon civarında kamu çalışanını ilgilendirmektedir.

Kanun teklif metnin en önemli düzenlemeleri memur ve emekli aylıklarındaki artış için yapılacak hesaplamalarda kullanılacak bazı gösterge ve parametrelerin değiştirilmesi ile ilgilidir.

Memur ve emekliler ENAG ve İTO enflasyonunu yaşamakta ancak TÜİK enflasyonu ile zam almaya mecbur bırakılmaktadır

Memur ve emekli maaşlarıyla ilgili göstergelerdeki sözde artışlarla ilgili açıklamalar şölenler(?) düzenlenerek yapılmaktadır.

Memur ve emekli maaşlarında yapılacak artış oranları önce Cumhurbaşkanı tarafından kamuoyuna ilan edilmekte, bilahare oranlarda kamuoyunun da tepkisi üzerine değişiklik yine bizzat Cumhurbaşkanı tarafından açıklanmaktadır. Daha sonra bu artış oranlarının gerektirdiği yasa değişikliği yine iktidar partisi milletvekillerince hazırlanan kanun teklifiyle T.B.M.M. gündemine getirilmektedir.

Söz konusu durum 2018 Haziran ayından itibaren yürürlükte olan adına Cumhurbaşkanlığı Hükümet sistemi denilen ucube sistemin “Erkler ayrığı” ilkesine uyumsuzluğunu ve yürütmenin yasamaya bir nevi tahakkümünü göstermesi açısından iyi bir örnek teşkil etmektedir.

Kanun teklifinde yer alan düzenlemelerden bazıları ile 4688 sayılı Kanuna göre 1 Ocak 2022 tarihinde yürürlüğe giren toplu iş sözleşmesinin kamu görevlilerinin maaş zammını düzenleyen 6, 7 ve 8. maddelerinin 2023 yılı ile ilgili hükümleri bir kanun ile değiştirilmektedir.

Söz konusu düzenlemelerin yasa ile sözleşme maddesi değiştirilmesi yerine ilgili toplu sözleşmenin içeriğinin yeniden ele alınarak mevcut fiyat artışları dikkate alınarak güncellenmesi yoluyla gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Bu düzenlemelerin, 2023 yılı bütçesinde öngörülen personel harcamalarını ve Sosyal Güvenlik Kurumunun aktüeryal dengesini etkileyeceği göz önünde bulundurularak, 2023 yılı içerisinde Merkezi Yönetim Bütçe ödenek dengesini nasıl değiştireceğinin, Sosyal Güvenlik Kurumuna Bütçeden aktarılması kararlaştırılan 582.983 Milyar TL. tutarındaki rakamı ne ölçüde artıracığının ve bunun karşılanacağı kaynağın da ortaya konulması gerekir.

Memur ve emekli maaşlarında mevcut toplu sözleşmede yer alan oranların ötesinde artış öngören ancak tarafımızca yetersiz bulunan düzenleme; kamu görevlilerinin lehine olan bir düzenleme olmasına rağmen, hukuki açıdan Anayasa'nın 53. maddesinde tanımlanan toplu sözleşme hakkına ve 48. maddesinde tanımlanan sözleşme hürriyeti hakkına müdahale niteliğindedir.

Anayasa'nın 2'nci maddesine göre Türkiye Cumhuriyeti sosyal bir hukuk devletidir ve Anayasanın 60'ncü maddesine göre herkes sosyal güvenlik hakkına sahiptir.

TÜİK tarafından % 64.27 olarak ilan edilmesine karşın değişik kurumlarca açıklanan 2022 yılı enflasyon oranları konusunda farklılık bulunmaktadır. ENAG 2022 enflasyon oranını 5 137.55, İTO % 92.97 olarak açıklamıştır. Yine TÜİK verilerine göre TÜFE (Gıda) Endeksi 77.87 olarak açıklanmıştır. ÜFE Endeksi 128.47, ÜFE (Gıda) Endeksi % 121.12 dir.

Türk İş verilerine göre Aralık 2022 ayı itibarıyla açlık sınırı 4 kişilik bir aile için 8.130 TL, yoksulluk sınırı ise 26.485 TL. olarak açıklanmıştır. 2022 yılı için yeniden değerlendirme oranı ise 122.93 olarak ilan edilmiştir.

Türkiye, özellikle son 4 yıldır yanlış ekonomi politikaları ve ekonomi yönetiminin basiretsizliği gibi gerekçelerle çok ciddi bir ekonomik krizin içinden geçmektedir.

Maalesef Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı sosyal devlet ilkesinin gereğini yerine getirememiş, ekonomik krizin etkisini azaltma konusunda işçiler, memurlar ve emekliler başta olmak üzere farklı sosyal sınıflar için destekleyici önlemler alamamıştır. Adalet ve Kalkınma Partisi'nin yanlış ekonomi politikalarıyla, enflasyon ve hayat pahalılığı tahammül edilemeyecek boyutlara tırmanmıştır. Bağımsız akademisyenler tarafından yapılan araştırmalarda üç haneli rakamlara ulaşan enflasyon, Türkiye İstatistik Kurumunun gerçeğe uygunluğu tartışılan verilerine göre bile yüzde 60'ın üzerinde seyretmektedir. Özellikle dar gelirli aileler için yaşamsal önemde olan gıda enflasyonu ürkütücü boyutlara ulaşmış, elektrik, doğalgaz ve su faturaları artmış, konut kiralari ise baş edilemeyecek noktalara çıkmıştır. Tüm bu sorunlar karşısında Adalet ve Kalkınma Partisi, etkili önlemler alamamış, özellikle dar gelirli, memurları, işçileri, emeklileri açlık sınırının çok altında bir gelirle yaşamaya mecbur bırakmıştır.

Kanun teklif metninde yer alan bazı hükümlerle memur ve emekli aylıklarındaki artış için yapılacak hesaplamalarda kullanılacak bazı göstere ve parametreler değiştirilmektedir.

Söz konusu parametre ve göstergelerdeki artışlar yaşanan yıkıcı enflasyon ortamında tarafımızca yetersiz bulunmaktadır.

Yukarıda bahsedilen konularla ilgili olarak kod yasalarda gerçekleştirilmeyen, T.B.M.M'nde ilgili komisyonlarda yeteri kadar tartışılmayan kanun teklifleriyle ve sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilen torba yasalarla getirilen hükümlerle bütüncül olmayan yasa yapma alışkanlığı ilave problemlere neden olmakta, kod yasalardaki bazı hükümlerin sık sık değişimine sebebiyet vermektedir.

24 Haziran 2018 seçimlerinden sonra uygulanmaya çalışılan Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi(?) ile kamu yönetim organizasyonunda yapılan kalıcı değişiklikler ve "atanmış bakan" müessesesi kamu yönetiminin çalışma tarzını olumsuz yönde etkilemekte, bu durum ayrıca kanun tekliflerinin hazırlanma ve T.B.M.M.'ne, komisyonlara sunum aşamalarında düşük profilli ve belirsiz bir yapının ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Yasa önerisi aşamasında başlayan yasama zaafı, TBMM'yi nitelikli yasa yapma hak ve yükümlülüğünden alıkoymaktadır.

24 Haziran 2018 seçimlerinden sonra yürürlüğe giren Anayasa'nın "Kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesi" başlıklı 88. maddesine göre, kanun teklif etmeye

milletvekilleri yetkili kılınmıştır. Ancak T.B.M.M.'nin yasama faaliyetlerinin nasıl gerçekleştirileceği konusunda yaklaşık 54 aydan beri yaşanan problemler güncelliğini korumaktadır.

Temmuz 2018 ortalarından bu yana 116 adet Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile kamu yönetim organizasyonunda yapılan kalıcı değişikliklerin, "atanmış bakan" müessesesinin kamu yönetiminin çalışma tarzını olumsuz yönde etkilediği, ayrıca kanun tekliflerinin hazırlanma ve T.B.M.M.'ne, komisyonlara sunum aşamalarında düşük profilli ve belirsiz bir yapının ortaya çıkmasına neden olduğu gözlemlenmektedir.

"İstismarcı anayasa değişikliğinin istismarcı uygulanması", Türkiye devletini, Anayasal devlet özelliğinden uzaklaştırmış bulunmaktadır.

Memur ve emekli maaşlarında yapılacak artış oranlarının önce Cumhurbaşkanı tarafından kamuoyuna ilan edilmesi, bilahare kamuoyunun da tepkisi üzerine oranlarda yine bizzat Cumhurbaşkanı tarafından değişiklik yapılması, sürecin sonunda bu artış oranlarının gerektirdiği yasa değişikliğinin yine iktidar partisi milletvekillerce hazırlanan kanun teklifiyle T.B.M.M. taşınması anayasal devlet özelliğinden uzaklaşıldığının göstergesidir.

2018 seçimlerinden sonra geçen elli dört aylık süreç sonunda yasama sürecinde, kanun tekliflerinin, erkler ayrılığı ilkesine aykırı olarak yürütme tarafından TBMM'de en fazla üyeye sahip bulunan parti grubu üyeleri aracılığıyla "torba yasa" biçimiyle muvazaalı bir biçimde parlamentoya sunulduğu, kanun tekliflerinin komisyonlarda ve genel kurulda görüşülmesi aşamasında tam bir belirsizlik ve kargaşa yaşandığı, kanun teklifini hazırlayıp (!) komisyona sunan milletvekili veya milletvekillerinin teklif metninin içeriğinden dahi habersiz olduğu, teklif metninde yer alan hükümlerin komisyonlara anlatım ve sunumunda çoğu kez güç duruma düştükleri, konuya ilişkin olarak bürokrasiden ve yürütmenin diğer kademelerinden kendilerine sağlıklı bir bilgi akımının sağlanamadığı müşahede edilmektedir.

24 Haziran 2018 seçiminden sonra Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülen tekliflerin tümü nerdeyse torba yasa teklifi niteliğinde bulunmaktadır.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi diye bir sistem yoktur, böyle bir realite, yasama-yürütme ilişkisi tarzına da uygun düşmemektedir. Yasama sürecinde tekliflerin yürütme tarafından torba kanun adı verilen yöntem ile çoğunluk partisi milletvekilleri aracılığıyla veriliyor olmasına rağmen, bu tekliflerde yer alan bazı düzenlemelerin

kendi içerisinde ve daha yeni sayılacak Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ile de çeliştiği açıktır.

9 Temmuz 2018'de yürürlüğe giren 6771 sayılı Kanunla yapılan Anayasa değişikliğinin elli dört aylık uygulaması, "tek adam yönetiminin" sürdürülemez özelliğini teyit etmiş bulunmaktadır.

Söz konusu Anayasa değişikliği ile hükümet ve bakanlar kurulu kaldırılmış, "Cumhurbaşkanı'nın yürütme ile özdeşleşmiş olması", nedeniyle yürütme "tek kişi" yönetimine indirgenmiştir.

Yasama bakımından da; parti başkanı olması nedeniyle TBMM'de Cumhurbaşkanlığı'nın ön onay vermediği yasa önerisi kabul görmemektedir. Bu tutum yasa tekliflerinin yasalaşma sürecini de olumsuz yönde etkilemektedir.

6771 sayılı Kanun ile Anayasa'da yapılan değişiklikle bütçe kanunu dışında bütün yasa önerilerini hazırlama yetkisi, TBMM' üyelerine aittir. Ne var ki, yaklaşık kırk iki aylık uygulama, değinilen anayasal düzenlemeye rağmen, TBMM'nin yasama yetkisini özerk bir biçimde kullanamadığını teyit etmiş bulunmaktadır. Öncelikle, genellikle TBMM'de birinci parti konumunda olan AK Partili vekillerin imzasını taşıyan yasa önerileri, aslında Saray ve/veya bakanlık bürokratları tarafından hazırlanmakta; bu durum, yasama sürecini inisiyatif aşamasında muvazaalı kılmaktadır. Yasama çalışmalarının mutfağı niteliğindeki komisyonlar, bir tür yasak savma süreci olarak görülmekte; Genel Kurul'da ise, müzakere süreci işletilememekte; genellikle AKP-MHP (Cumhur ittifakı) üyesi vekillerin oyu belirleyici olmaktadır.

Çoğunluk dayatması nedeniyle müzakere sürecinin işletilemediği TBMM'de oylanan kanunların çoğunluğu, Anayasa'ya aykırı bir biçimde hazırlanan "torba yasa" tarzına göre çıkarılmaktadır. Bunun sonucunda da yasanın ulaşılabilirlik, anlaşılabilirlik ve öngörülebilirlik özellikleri zedelenmekte veya ortadan kalkmaktadır.

Özet olarak, yasa önerisi aşamasında başlayan yasama zaafı, TBMM'yi nitelikli yasa yapma hak ve yükümlülüğünden alıkoymaktadır.

Bütün demokratik ülkelerde temel kuraldır, parlamentolar yasama yetkisi konusunda ortaksızdır ve yasama yetkisi sadece parlamentolar tarafından kullanılır.

Yeni sistemde bir nevi Meclisin yasama yetkisi elinden alınmıştır. Cumhurbaşkanı, Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri¹ vasıtasıyla Meclisin yasama yetkisinin bir kısmını kullanmaktadır.

Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ile düzenlenemeyecek hususlarda dahi yetki aşımına gidilerek Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri yürürlüğe konulduğu görülmektedir.

2018 yılı temmuz ayından itibaren 54 ay geçmesine karşın TBMM'nin yasa yapma işlevinde gözlemlenen aksaklıkların çözümü konusunda henüz bir mesafe alınamamıştır.

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş ve 62 Milletvekili tarafından verilen ((2/4810) esas numaralı “Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”nin T.B.M.M.’ne sunulması ve Plan ve Bütçe komisyonunda görüşmesi sırasında gözlemlenen tablo da maalesef yukarıdaki tespitlerimizi bir kez daha doğrular niteliktedir.

24 Haziran 2018 tarihinden itibaren T.B.M.M.’nde yasama faaliyeti açısından gözlemlenen gelişmeler bu sistemin sürdürülemez olduğunu “Güçlendirilmiş Parlamenter Sisteme” bir an önce geçilmesi gerekliliğini ortaya koymaktadır.

1. Anayasa'ya aykırılık savlarımız değerlendirilmemiştir.

1.1 Kanun Teklifinin bütününün Anayasa'ya uygunluk açısından değerlendirilmesi yapılmamıştır.

Kanun Teklifinin tümünün Plan ve Bütçe Komisyonu; görüşmelerinde İçtüzük madde 38 uyarınca Anayasa'ya uygunluk incelemesi yapılmamıştır. Komisyon, muhalefet şerhinin devamında açıklanacağı üzere Anayasaya aykırı madde barındıran teklifin görüşmelerinde İçtüzük kapsamında üzerine düşen yükümlülüğü tam anlamıyla yerine getirmemiştir.

Anayasaya uygunluk incelemesi yapılmayan ve üstelik torba öneri tarzında hazırlanan ve kabul edilen yasalar, Anayasaya aykırıdır.

¹ Kanun teklifinin komisyonda görüşüldüğü 09.01.2022 tarihine kadar Cumhurbaşkanı tarafından 2841 maddeden oluşan 116 adet Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi çıkarılmıştır.

- İçtüzük madde 38 gerekleri yerine getirilmemiştir:

“Komisyonlar, kendilerine havale edilen tekliflerin ilk önce Anayasanın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdürler.

Bir komisyon, bir teklifin Anayasaya aykırı olduğunu gördüğü takdirde gerekçesini belirterek maddelerin müzakeresine geçmeden reddeder.” (İçtüzük, md.38).

İçtüzüğün 38. maddesinin ilk fıkrasının komisyon için öngördüğü inceleme yükümlülüğü, teklif maddelerinin görüşülmesine geçilmeden ele alınması gereken bir önkoşul olarak düzenlenmiştir. Bu ön sorun çözülmeden komisyon, görüşmelere başlayamaz. Bu yükümlülük, komisyona ait münhasır yetki olup, komisyon dışından kişi ve uzmanlar bu yetkiyi kullanamazlar. Komisyon, teklif metnini, Anayasa'nın sözüne ve özüne uygunluk açısından inceledikten sonra devam veya red kararını verir. Bu ise, teklif maddelerini görüşmeden önce bir ön karar şeklinde verilmelidir. Önkoşul ve ön karar, komisyon için çifte yükümlülük ve gerekliliktir.

Komisyonun bir diğer yükümlülüğü ise, inceleme alanına ilişkindir: Anayasa'ya uygunluk, hem sözü hem de özü açısından yapılmalıdır. Özellikle öze uygunluk, anayasal yorum yöntemlerini beraberinde getirir. Gerekçe, sadece red hali için değil, uygunluk durumu için de yazılması ölçüsünde, anılan yükümlülük ve gereklilik anlam ifade eder. Komisyondaki mevcut uygulama ise, tam tersi yöndedir: Komisyonlar, İçtüzük md.38'de öngörülen ve dört aşamadan oluşan yükümlülüğü yerine getirmek bir yana, Anayasa'ya uygunluk, gündem maddesi yapılmadan teklif metni bütünü ve madde görüşmelerine geçmiş bulunmaktadır.

Plan ve Bütçe Komisyonu, bu gerekliliği yerine getirilmeden yasayı, değerlendirmeye başlamış ve tartışmalar, esas itibariyle maddelere ilişkin olarak yapılmıştır. Hatırlatmak gerekir ki, Anayasa'nın üstünlüğünü düzenleyen Anayasa'nın madde 11/2'deki “Kanunlar Anayasaya aykırı olamaz” kuralı, İçtüzük madde 38 gereklerine saygı gösterilmesi ölçüsünde anlam ifade etmektedir. Bu nedenle, Anayasa'ya uygunluk incelemesi bakımından İçtüzük madde 38 gerekleri yerine getirilmeden Komisyon tarafından kabul edilen teklif metni, yasa yapım usulüne aykırıdır.

1.2 Torba yasa uygulamasının anayasaya uygunluğunun da sorgulanması gerekir.

Söz konusu 9 maddeden oluşan mini torba kanun teklifi toplam biri birinden farklı 3 ayrı Kanunda ve 1 Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik yapmaktadır.

2017 Anayasa değişikliği ile kurulan ve siyasal-anayasal tarihimize yabancı olan tek kişi yönetimi, Cumhurbaşkanlığı kararnameleri (CBK) yoluyla bir tür "paralel yasama"ya dönüşmüştür. Bu bağlamda, yürürlükte bulunan çok sayıdaki Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerine ilişkin Anayasa Mahkemesinin denetimindeki belirgin yavaşlık, yasama yetkisinin devredilmezliği ilkesini askıya almak anlamına gelmektedir.

Aslen, sistematik şekilde Anayasa'ya aykırı hükümler içeren Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ve Cumhurbaşkanlığı dayatması ile kabul edilen antidemokratik yasalar üzerindeki Anayasa Mahkemesinin denetimi, hukuk devletinin olmazsa olmaz koşuludur.

OHAL düzenlemelerini denetlemekten kaçınan Anayasa Mahkemesinin artan iş yükünün de etkisiyle çok gecikmeli olarak verdiği kararlar içinde, özgürlükler lehine olanların sayısı sınırlı kalmaktadır. Anayasa Mahkemesi buna rağmen, son yıllarda, özellikle yürütme çevrelerinin hedefi haline gelmiştir.

Torba yasa uygulaması, yasama yetkisinin asli ve genel olma özelliğine aykırı olduğu gibi, yasaların ulaşılabilir, öngörülebilir ve anlaşılabilir olma özelliklerini de zedelemektedir.

2017 Anayasa değişikliği ile yasama inisiyatifini TBMM tekelinde bir yetki olarak öngördüğünden, milletvekilleri bu yetkiyi bizzat kullanmak durumunda bulunmaktadırlar.

Kuşkusuz, bakanlıklar ve kamu kuruluşlarının, öneri metninin ham malzemesini oluşturacak olan ihtiyaçları milletvekillerine ve TBMM'ye iletmeleri yerinde ve yararlıdır. Ancak, tekliflerin TBMM dışında yazılması veya yürütmenin yönlendirmesi doğrultusunda kaleme alınması, yasama inisiyatifinin münhasır yetki olma özelliği ile bağdaşmamaktadır.

Öte yandan, 2017 Anayasa değişikliği ile öngörülen Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri de, bizatihi Anayasaya aykırılıklar ötesinde- torba yasa uygulamasını yerindesiz kılmaktadır.

Dahası, torba yasa esasen Anayasa Mahkemesi'nin de denetimini çok zorlaştırdığı için, bu yönüyle de Anayasa'ya aykırılık sorunu öne çıkmaktadır.

Anayasa'nın 7. maddesine göre; "Yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisindedir. Bu yetki devredilemez"

"Anayasa hükümleri, yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare kuruluş ve kişileri bağlayan temel hukuk kurallardır.

Kanunlar Anayasaya aykırı olamaz" (md.11).

Bu saptama, bu Kanun Teklifi için de geçerlidir.

Ne var ki, normatif düzenleme yapma faaliyeti, genellikle özensiz olduğu gibi, çoğu Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri vasıtasıyla tamamen TBMM dışında cereyan etmektedir

Kanun teklifinin geneli üzerindeki görüşmelere başlarken 3 ayrı Kanunda ve 1 Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik yapmakta olan 9 maddeden oluşan torba kanun teklifi" nin bu haliyle anayasaya aykırı olduğu yönündeki değerlendirmemiz kabul görmemiştir.²

Ayrıca teklif maddelerinin görüşülmesi sırasında; teklifin 1 maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğu görüşü ileri sürülmüş, ancak bu itirazımız Komisyon Başkanlık Divanınca dikkate alınmamıştır. Bu konuda verdiğimiz önerge de ret edilmiştir.

1.3 Kanun teklifinin 7. maddesinin Anayasa'ya aykırılığı

Teklifin bu maddesi;

"**MADDE 7 - 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.**

GEÇİCİ MADDE 43 - 4688 sayılı Kanuna göre düzenlenen Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2022 ve 2023 Yıllarını Kapsayan 6. Dönem Toplu Sözleşmenin İkinci Kısım Birinci Bölümünün 5 inci, 6 ncı, 7 nci ve 8 inci maddeleri uyarınca 1/1/2023-30/6/2023 dönemine ilişkin katsayılar, sözleşme ücreti artış oranları, ücret tavanları ve ortalama ücret toplamı üst

² Bu konudaki geniş değerlendirmeler 196 sıra sayılı Denizli Milletvekili Nilgün Ök ile 46 Milletvekilinin" Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin (2/2633)" ile ilgili Plan ve Bütçe Komisyonu Raporununun 30 ila 35. Sahifeleri ile İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 2 Milletvekilinin İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3037) ile ilgili Plan ve Bütçe Komisyonu Raporununun 22 ila 28. Sahifelerinde yer almaktadır.

sınırına uygulanacak artış oranı %30 olarak uygulanır. Hazine ve Maliye Bakanlığı bu madde kapsamında katsayıları, sözleşme ücreti artış oranlarını, ücret tavanlarını ve ortalama ücret toplamı üst sınırını söz konusu artış oranına uygun olarak belirler ve duyurur.”

hükmünü içermektedir.

Teklifin bu maddesiyle 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye bir geçici madde eklenerek kamuda çalışan memur ve sözleşmeli personele 6. Dönem Toplu İş Sözleşmesi gereğince 2023 Ocak-Haziran dönemi için yapılması gereken %16,48 olarak uygulanacak toplam zam oranının %30 olarak uygulanmasına yönelik bir düzenleme yapılmaktadır.

Bu düzenleme, 4688 sayılı Kanununun 28. Maddesi gereğince memur emeklileri için de geçerli olacağından memur emeklilerine de %30 oranında zam yapılmış olmaktadır.

Söz konusu düzenlemenin gerekçesinde;

“Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2022 ve 2023 Yıllarını Kapsayan 6. Dönem Toplu Sözleşme hükümleri gereğince kamu görevlilerinin aylık ve ücretlerinde 1/1/2023 - 30/6/2023 tarihleri arasındaki dönem için enflasyon farkı dahil uygulanması öngörülen %16,48 artış oranının, %13,52 puan eklenmek suretiyle %30 olarak uygulanması ve %13,52 puanlık söz konusu ilave oranın aynı döneme ilişkin enflasyon farkı hesaplamasında dikkate alınmaması amaçlanmaktadır. Ayrıca Hazine ve Maliye Bakanlığına katsayıları, sözleşme ücreti artış oranlarını, ücret tavanlarını ve ortalama ücret toplamı üst sınırını %30 artış oranına uygun olarak belirleme ve duyurma yetkisi verilmektedir.”

açıklaması yer almaktadır.

Bu düzenleme ile 4688 sayılı Kanuna göre 1 Ocak 2022 tarihinde yürürlüğe giren toplu iş sözleşmesinin kamu görevlilerinin maaş zammını düzenleyen 6, 7 ve 8. maddeleri bir kanun ile değiştirilmektedir.

İş hukuku açısından imzalanmış bir Toplu iş sözleşmesinin emredici etkisinin bir istisnası iş sözleşmelerinin toplu iş sözleşmesine aykırı olan hükümlerinin işçinin yararına olmasıdır. Yararlılık ilkesi olarak adlandırılan bu kurala göre, toplu iş sözleşmesine aykırı olmasına rağmen işçi yararına olan hükümler geçerliliğini korur.

Bu bağlamda söz konusu kanun teklifi bu açıdan yasalastığı takdirde geçerliliğini koruyacaktır.

Söz konusu kanuni düzenleme kamu görevlilerinin lehine olan bir düzenleme olmasına rağmen, hukuki açıdan Anayasa'nın 53. maddesinde tanımlanan toplu sözleşme hakkına ve 48. maddesinde tanımlanan sözleşme hürriyeti hakkına müdahale niteliğindedir.

İmzalanmış bir toplu sözleşmenin bir kanun ile çalışan aleyhine de değiştirilebilmesini, yasa koyucunun Anayasa'da tanımlanan toplu pazarlık hakkına müdahale etmesinin yolunu açarak sözleşme hürriyetini zedelemesi söz konusudur.

Yine söz konusu müdahale imzalanmış olan bir toplu sözleşmenin tek taraflı olarak değiştirilmesi nedeniyle 98 sayılı Sözleşme'nin güvence altına aldığı "özgür ve gönüllü toplu pazarlık ilkesi"nin de zedelenmesi anlamına gelmektedir.

Toplu sözleşmeler, uluslararası ve ulusal hukukta dayanağı olan hukuk metinleridir. Hukuk devletinin genel gereklerinden birisi de yargı mercilerinin de diğer Devlet organları gibi hukuka bağlı olmasıdır. Bu Kanun teklifi ile ILO Sözleşmeleri, AIHM içtihatları, Anayasal hüküm ve 4688 sayılı Kanun hükümleri hiç dikkate alınmamıştır. Kaldı ki, Anayasa (m.90) gereğince uluslararası sözleşmeler, kanunlarla çatışmaları durumunda bile, öncelikle uygulaması Anayasal zorunluluktur.

Teklifin yukarıda belirtilen 7. maddesi ile getirilen düzenlemeler hakkında Anayasanın yukarıda belirtilen ilgili maddelerine aykırılık yönündeki iddiamız komisyon görüşmeleri sırasında ileri sürülmüş, ancak bu durum dikkate alınmayarak iç tüzük gereği gereken işlem yapılmamıştır.

Oysa Meclis İç Tüzüğü'nün 38. maddesi " Komisyonlar, kendilerine havale edilen tasarı veya tekliflerin ilk önce Anayasanın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdürler. Bir komisyon, bir tasarı veya teklifin Anayasaya aykırı olduğunu gördüğü takdirde gerekçesini belirterek maddelerin müzakeresine geçmeden reddeder" hükmünü taşımakta olup bu sorun bu madde uyarınca çözüme bağlanmadan tasarı görüşmelerine geçilemez.

Buna karşın Anayasa'ya aykırılık iddiası karara bağlanmadan maddeler üzerinde görüşmelere geçilmesi İçtüzüğe aykırıdır.

2. Yaklaşık elli iki aylık süre boyunca uygulanmaya çalışılan Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi olarak adlandırılan sistemin de sakıncalarına ilave olarak, olağan yasa yapma sürecinin de dışına çıkılarak, TBMM'de ilgili komisyonlarda yeteri kadar tartışılmayan kanun teklifleriyle sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan aceleyle geçirilmek suretiyle yasa yapma alışkanlığı genel demokratik ilkelere ve TBMM geleneklerine aykırıdır.

T.B.M.M.'nin geçmiş yasama dönemlerinde kanun tasarıları ve tekliflerinin acele ile gündeme getirilerek kamuoyunda ve ilgili komisyonlarda yeterince tartışılmadan aceleyle yasalaştırılması yöntemi bir alışkanlık haline getirilmiş bulunmaktadır.

Bu alışkanlığın 2023 seçimlerine az bir süre kalmasına rağmen Türkiye Büyük Millet Meclisinin 27. Dönemin 6.Yasama döneminde de ısrarla sürdürüleceği anlaşılmaktadır. Daha önce de Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülerek yasalaştırılan 26.07.2018 tarih ve 7146 sayılı "Askerlik Kanunu ile Diğer Bazı Kanunlarda ve 663 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun", "11.10.2018 tarih ve 7147 sayılı "Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun", 27.12.2018 tarih ve 7159 sayılı "Karayolları Trafik Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun", 17.01.2019 tarih ve 7161 sayılı "Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun", 18.01.2019 tarih ve 7162 sayılı "Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun 21.02.2019 tarih ve 7166 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 30.05.2019 tarih ve 7176 sayılı "Bazı Kanunlar ile 635 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun", 17.07.2019 tarih ve 7186 sayılı "Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun", 05.12.2019 tarih ve 7194 sayılı Digital Hizmet Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun", 21.12.2019 tarih ve 7201 sayılı "Kamulaştırma Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun", 20.02.2020 tarih ve 7222 sayılı Bankacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 25.03.2020 tarih ve 7226 sayılı "Bazı Kanunlarda Değişiklik yapılması Hakkında Kanun", 16.04.2020 tarih ve 7244 sayılı "Yeni Koronavirüs (Covid-19) Salgınının Ekonomik Ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 18.06.2020 tarih ve 7247 sayılı "Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun",

23.07.2020 tarih ve 7252 sayılı "Digital Mecralar Komisyonu Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun", 16.10.2020 tarih ve 7254 sayılı "Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" 11.11.2021 tarih ve 7256 sayılı "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun", 15.04.2021 tarih ve 7316 sayılı numaralı "Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun", 29.04.2021 tarih ve 7318 sayılı "Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun", 20.05.2021 tarih ve 7319 sayılı "Sigortacılık ile Diğer Bazı Alanlara İlişkin Kanunlarda ve Bir Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun", 03.06.2021 tarih ve 7326 sayılı "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun", 18.07.2021 tarih ve 7333 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 22.12.2021 tarih ve 7349 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 19.01.2022 tarih ve 7351 sayılı "Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 08.04.2022 tarih ve 7394 sayılı "Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 26.05.2022 tarih ve 7407 sayılı "Bankacılık Kanunu ve Bazı Kanunlarda ve 655 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ", 1.07.2022 tarih ve 7417 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 3.11.2022 tarih ve 7420 sayılı "Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun", 16.11.2022 tarih ve 7421 sayılı "Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun "gibi Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş ve 62 milletvekili tarafından verilen 2/4810) esas numaralı "Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" de geçmiş dönemde benzerlerinde rastlanan özellikleri taşıyan 9 maddeden oluşan bir torba yasa hüviyetinde bulunmaktadır.

Söz konusu mini torba kanun teklifinin sivil toplum kuruluşlarının, sektör temsilcilerinin ve ilgili kamu kuruluşlarının geniş ölçüde görüşüne başvurulmadan acele ile hazırlandığı anlaşılmaktadır.

Bu durum sivil toplum temsilcilerinin teklifin komisyonadaki görüşmeleri sırasında yaptığı açıklamalardan öğrenilmiştir.

Söz konusu torba kanun teklifi 04.01.2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş, aynı tarihte esas komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna tali komisyon olarak da Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna sevk edilmiştir.

Kanun teklifi diğer bazı ihtisas komisyonlarının ilgi ve çalışma alanlarına giren bazı düzenlemeleri içermesine rağmen başkaca herhangi bir tali komisyona sevk edilmemiştir.

Söz konusu kanun teklifinin Komisyonun önce 7.01.2023 tarihinde saat 11.00 tarihinde bilahare 09.01.2023 günü saat 10.30'da Plan ve Bütçe Komisyonunun yapacağı toplantının gündemine alındığı Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığının yine 04.01.2023 tarih ve Z-13922241-130.02-1148075 sayılı yazıları ile komisyon üyelerine bildirilmiştir.

Söz konusu kanun teklifinin Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda gündeme alınıp görüşülmediği öğrenilmiştir.

Kanun teklifi Plan ve Bütçe Komisyonunun 09.01.2023 günü saat 10.30'da başlayan 20.00'ra kadar devam eden toplantısında yaklaşık 7 buçuk saat süren bir çalışma süreci sonunda kabul edilmiştir.

Kanun teklif metninin Komisyonunda görüşülmesine başlanılmadan önce tarafımızca yapılan mutlaka yasalaşması gereken ivedi düzenlemelerle, teknik çalışmayı gerektirmeyen maddelerle ilgili çalışmanın teklifin diğer maddelerinden ayrılarak süratle yasalaştırılması, diğer maddeler ile ilgili olarak daha detaylı bir çalışmanın yapılması yönündeki önerimiz kabul görmemiştir.

Geçmiş dönemlerde de kötü bir alışkanlık olarak değerlendirdiğimiz bu türden kanun hazırlama ve yapma tekniği, hem torba kanun teklif ve tasarılarında ele alınan konuların yürürlükteki mevzuatla uyumu açısından ciddi sorunlar yaratmış, hem de bu kanunların uygulanması aşamasında daha önceden öngörülemeyen sıkıntıların ortaya

çıkmasına neden olmuştur. Bunun sonucunda, TBMM'den ilgili ihtisas komisyonlarında yeterince tartışılıp görüşülmeden acele bir şekilde geçen çok sayıda düzenlemeden ülkemiz ve vatandaşlarımız doğrudan veya dolaylı olarak olumsuz etkilenecek mağdur olmakta ve aynı kanun maddesinin kısa süre içinde defalarca değiştirilmesi gereği doğmaktadır. Hatta bu düzenlemelerden bazıları bilahare Anayasa Mahkemesi tarafından Anayasa'ya aykırı bulunularak iptal edilmektedir.

Bu torba kanun teklifinde yer alan düzenlemelerden bazıları toplumumuzda yaşayan geniş bir kesimi oluşturan emeklilerimizi, işçilerimizi, sanayicilerimizi ve tüm kamu personellini ilgilendirmekte olup acele ile torba yasa mantığıyla düzenlenmemesi gereken hassasiyette olan konulardan oluşmaktadır.

Acele ile yapılmak istenen değişiklikler ülkemizin yaşadığı korkunç enflasyon ortamında çalışan ve emekli kesimin maaş ve diğer aylık ödemelerinde 2023 yılında uygulanacak olan artış oranının saptanması ile ilgilidir.

Devlet yönetimini ve toplumun geniş kesimlerini yakından ilgilendiren, bazı sektörlerde iş ve işleyiş kurallarını, piyasa oluşumunu, ekonomideki kaynak dağılımını ve ekonomik tercihleri etkileyen bu nitelikteki düzenlemelerin, acele ile kamuoyunda ve komisyonlarda yeterince tartışılmadan torba kanun yöntemiyle yasalaştırılmak istenmesi demokrasimizin yerleşik temüllerine de uygun değildir.

Bu yöntemle, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının ve ilgili sivil toplum örgütlerinin kanunların hazırlık ve görüşülme aşamasında görüşlerinin alınamamasına, getirilen düzenlemelerin sosyal, ekonomik ve mali etkilerinin yeteri kadar anlaşılmasına ve tartışılmasına sebebiyet verilmektedir.

Bu durumda aynı zamanda kanun teklifleri, düzenleyici etki analizleri yapılmadan TBMM'ye sunulmuş olmakta, dolayısıyla söz konusu kanun değişikliklerinin yasal bir gereklilik olan bütçeye ve ekonomiye getireceği mali yükü hesaplanamamaktadır. Bu çerçevede bütçe dengesinin bozulması ve dolayısıyla da ülke ekonomisinin olumsuz yönde etkilenmesine neden olmaktadır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 02.07.2018 tarih ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik "Gelir ve giderleri etkileyecek kanun teklifleri" başlıklı 14'üncü maddesi, Kamu gelirlerinin azalmasına veya kamu giderlerinin artmasına neden olacak ve kamu idarelerini yükümlülük altına sokacak kanun tekliflerinin getireceği malî yükün, orta vadeli program ve malî plan

çerçevesinde, en az üç yıllık dönem için hesaplanıp tekliflere eklenmesi ve sosyal güvenliğe yönelik kanun tekliflerinde ise en az yirmi yıllık aktüeryal hesaplara yer verilmesi zorunluluğunu hüküm altına almıştır.

Söz konusu teklifin görüşülmesi sırasında özenli bir şekilde hazırlanması gereken mali yük tablosu **komisyon çalışmaları başlamadan komisyon üyelerinin dikkatine sunulmamıştır.**

Hazırlanan Etki Analizi tablosuna göre toplam 299 Milyar TL. civarında yük getireceği anlaşılan söz konusu düzenlemeler ile ilgili olarak 2023 yılı Merkezi Bütçe Kanunu ödenekleri, Sosyal Güvenlik Kurumunun aktüer denge hesapları, Bütçeden Sosyal Güvenlik Kurumuna transfer edilecek kaynak miktarları açısından ne tür bir düzenlemeye gidileceği konusunda net bir açıklamada bulunulmamıştır.

5018 sayılı Kanununun 14. maddesinde açıklanan hesaplamalar kanun tekliflerinin ve komisyonlarda görüşülmesine başlanması yasa yapma sürecinin etkin çalışması ve daha sağlıklı ve uzun ömürlü yasal düzenlemelerin yapılması açısından önemlidir.

Erkler ayrılığı ilkesini zedeleyen TBMM'nin denge ve denetleme mekanizmasını tamamen ortadan kaldıran Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi olarak adlandırılan yeni durumda; kanun tekliflerinin bizzat milletvekilleri tarafından hazırlanmış olduğu varsayımıyla (?) kanun teklifleri ve etki analizleri ile ilgili mekanizmanın nasıl kurulacağı, etki analizi için gereken sayısal verilerin yürütme organından ne tür bir yöntemle edinilip komisyon üyelerine sunulacağı konusunda belirsizlikler mevcut bulunmaktadır. Bu sorunun ivedilikle ele alınarak çözüme kavuşturulması gerekmektedir.

Ayrıca teklif metinlerinde yer alan düzenlemelerin kapsamlı mali yükünün T.B.M.M.'den ve komisyon üyelerinden gizlenmesini parlamento hukuku, demokrasi açısından sakıncalı bulmaktayız.

Diğer taraftan, farklı komisyonların görev alanlarına giren düzenlemeleri içeren torba kanun tekliflerinin ilgili komisyonlarda görüşülmesi yerine esas komisyon sıfatıyla sadece Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesi ve esastan ilgili oldukları halde tali komisyon olarak belirlenen diğer komisyonlarda görüşülmemesi ve görüş bildirilmemesi, yasama faaliyetlerinin etkisizleştirilmesine yol açmaktadır.

Teklifte yer alan madde metinlerinden her biri ayrı ihtisas komisyonunun çalışma alanına giren, detaylarıyla uzun uzun görüşülüp tartışılması gereken düzenleme konularıdır.

9 maddeden oluşan söz konusu torba kanun teklifinin;

-2, 3, 4, 5 ve 7. maddelerinin Sağlık Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda

-1, 6. Maddelerinin Milli Eğitim Gençlik ve Spor Komisyonunda,

ayrıca esas veya tali komisyon sıfatıyla görüşülmesi gerekmektedir.

TBMM İçtüzüğü'nün 23'üncü maddesinde "Tali komisyonların hangi yönden veya hangi maddeler hakkında görüş bildirecekleri havale sırasında belirtilmemiş ise, bu komisyonlar görüşlerini kendileriyle ilgili gördükleri hususlar üzerinde bildirirler" denilirken, yine İçtüzüğü'nün 34'üncü maddesinde "Bir komisyon, kendisine havale edilen teklifi, başka bir komisyonun ihtisası dahilinde görürse, gerekçeli olarak teklifin o komisyona havale edilmesini isteyebilir. Bir komisyon, kendisine havale edilen teklif yahut herhangi bir mesele için, bir başka komisyonun düşüncesini öğrenmeyi gerekli görürse, teklifin o komisyonda görüşüldükten sonra iadesini isteyebilir" denilmektedir. Yine, aynı maddenin bir başka paragrafında "Bir komisyon, başka bir komisyona havale edilmiş bir teklif yahut herhangi bir mesele için düşüncesini belirtmekte yarar görürse, o teklifin kendisine havale edilmesini isteyebilir" hükmüne yer verilmiştir

Komisyonlara üye seçilirken milletvekillerinin uzmanlık ve ilgili alanları göz önüne alınmaktadır. Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerinin her konuda yetkin birer uzman olduğunu söylemek mümkün değildir. Bu nedenle özel uzmanlık alanı ve değerlendirme, tartışma gerektiren konuların öncelikle ilgili komisyonlarda görüşülmesi gerekmektedir. Plan ve Bütçe Komisyonunun asıl komisyon olduğu durumlarda da tekliflerin ilgili tali komisyonlarca düzenlenecek komisyon raporları dikkate alınarak Plan ve Bütçe Komisyonunda karara bağlanması hem doğru hem de İçtüzükle uygun olacaktır.

Söz konusu 9 maddeden oluşan torba kanun teklifi toplam 3 ayrı Kanunda ve 1 Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik yapmaktadır. Bu durumu belirtir tablo aşağıda yer almaktadır.

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi' (Toplam 3 adet Kanun ve 1 adet Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik yapmaktadır.)

Teklif Maddesi	Kanun / KHK No.	Düzenleme Yaptığı Kanun / KHK
1	1	25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu 'nun geçici 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan "2019 UEFA Süper Kupa Finali ve 2021 UEFA Şampiyonlar Ligi Finali müsabakalarına" ibaresinin "2023 UEFA Şampiyonlar Ligi Finali müsabakasına" şeklinde değiştirilmesi
2	2	31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu 'nun ek 19 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "3.500" ibaresi "nin 5.500" şeklinde değiştirilmesi
3		5510 sayılı Kanuna geçici madde eklenmesi
4		5510 sayılı Kanuna geçici madde eklenmesi
5		5510 sayılı Kanuna geçici madde eklenmesi
6	3	13/06/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu 'nun geçici 11 inci maddesinde yer alan "2019 UEFA Süper Kupa Finali ve 2021 UEFA Şampiyonlar Ligi Finali müsabakalarının" ibaresinin "2023 UEFA Şampiyonlar Ligi Finali müsabakasının" şeklinde değiştirilmesi
7	1	27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname 'ye geçici madde eklenmesi
8		Yürürlük
9		Yürütme

9 (yürürlük ve yürütme dahil) maddeden oluşan söz konusu mini torba kanun teklifinin, 2 maddesi Gençlik ve Spor Bakanlığını, 5 maddesi Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığını (Sosyal Güvenlik Kurumunu), , 4 maddesi Hazine ve Maliye Bakanlığını,2 maddesi Hazine ve Maliye Bakanlığını (Gelir İdaresi Başkanlığını), maaşlarda düzenleme yapan 1 maddesi tüm bakanlıkları, kamu kurum ve kuruluşlarını, ilgilendiren hususlardan oluşmaktadır.

9 maddeden oluşan Kanun Teklifinde;

-Ülkemizde yapılması planlandığı halde Koronavirüs salgını nedeniyle gerçekleştirilemeyen 2021 yılı UEFA Şampiyonlar Ligi Finali için sağlanan katma değer

vergisi istisnasının bu kez UEFA kararı ile ülkemizde yapılacak olan 2023 UEFA Şampiyonlar Ligi finali için geçerli olması,

-Yaşlılık/malullük/ölüm aylığı almakta olan emeklilere ve hak sahiplerine dosya bazında 3.500 TL olarak öngörülen aylık asgari ödeme tutarının 5.500 TL'ye yükseltilmesi,

-İşçi ve esnaf emeklileri ile bunlardan vefat edenlerin hak sahiplerine ödenen gelir ve aylıklara 2023yılıının ilkyarısı için yapılacak zam oranının yüzde 15,4'ten yüzde 30'a çıkarılması,

-Özel sektör işyerlerine işçi başına 400 TL. asgari ücret desteği getirilmesi,

-Koronavirüs salgını sebebiyle yapılan kısa çalışma ödemelerinde hatalı işlemlerden dolayı hizmetleri Sosyal Güvenlik Kurumuna eksik bildirilen sigortalılar için yeniden beyanname verme hakkının getirilmesi,

- Ülkemizde yapılması planlandığı halde Koronavirüs salgını nedeniyle gerçekleştirilemeyen 2021 yılı UEFA Şampiyonlar Ligi Finali için sağlanan gelir ve kurumlar vergisi istisnasının bu kez UEFA kararı ile ülkemizde yapılacak olan 2023 UEFA Şampiyonlar Ligi finali için geçerli olması,

-Kamuda çalışan memur ve sözleşmeli personele 6. Dönem Toplu İş Sözleşmesi gereğince 2023 Ocak-Haziran dönemi için yapılması gereken %16,48 olarak uygulanacak toplam zam oranının %30 olarak uygulanması,

gibi biri birinden farklı 7 ayrı konuda, toplam 3 ayrı Kanunda ve 1 Kanun Hükmünde Kararnamede ayrıntılı değişikliklerin de yer aldığı düzenlemeler bulunmaktadır.

Plan ve Bütçe Komisyonunun kendi ihtisas alanı ile ilgili olmayan konularda da bazı kanunlarda değişiklik veya ekleme yaparak mevcut sistemi değiştiren söz konusu diğer maddelerin tali ihtisas komisyonlarında değerlendirme yapılmadan hatta en azından Plan Bütçe alt komisyonda ayrıntılı bir şekilde görüşmeye tabi tutulmadan acele ile yasalaştırılma gayretini uygun bulmuyoruz.

Birbiriyle ilgili bulunmayan toplam 3 ayrı Kanunda ve 1 Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik yapan 9 madde içeren söz konusu teklif, aynı zamanda mini bir torba yasa teklifi hüviyetindedir.

Hukuk literatüründe gerçek bir yasa türüne karşılık gelmeyen son dönemde Türk siyaset ve hukuk dünyasında tartışılan ve "yasama kurnazlığı" suçlamalarıyla tepki toplayan bu yasa türü hukuk literatürümüz ve hukuk kalitesi açısından ciddi sıkıntılar doğurmaktadır.

Çok sayıda Kanunda ve Kanun Hükmünde Kararnamede aynı anda torba yasa mantığıyla ilgili komisyonlarda detaylı olarak tartışma ve inceleme yapılmaksızın değişiklik yapılması veya yeni hükümler ihdası hem mevzuatta hem de uygulamada ciddi sorunlara neden olmaktadır.

Hızlandırılmış, vizyoner olmayan tepki temelinde dayalı yasa yapma mantığı, hukuk literatürümüz ve hukuk kalitesi açısından ciddi sıkıntılar doğurmakta, yetersiz, yeni sorun doğurucu kanunların çıkmasına neden olmakta, bir sonraki "yasa"daki bazı hükümler bir önceki "yasa" ile getirilen bazı hükümlerdeki yanlışlıkların düzeltilmesi veya bazı hükümlerin uygulanmasının ertelenmesini öngören hükümlerle ilintili olmaktadır.

Torba yasalar içeriklerinin ilk bakışta ve kolayca anlaşılabilmesi, meclis komisyonlarında ve genel kurulda yapılan İçtüzüğe aykırı eklemelerle metinlerinin her aşamada kalabalıklaşması ve bu eklemelerin yarattığı karmaşanın da Anayasa Mahkemesinin şekil denetimi kapsamı dışında kalması gibi nedenlerle hukuk tekniği açısından eleştirilmekte, TBMM'nin yasama etkinliğinde önemli bir sınırlama ve anayasal denetimsizlik hali yarattıkları savunulmaktadır.

Bu torba kanun teklifi de birbirinden farklı Komisyonların görev alanına giren hükümleri içermektedir. Öte yandan, bu kanun teklifinin komisyona apar topar getirilmesi, hazırlanışı ve birbiriyle ilgisiz yapıların bir araya getirilmiş olması gayriciddi bir yaklaşıma işaret etmektedir.

2018 yılının ikinci yarısında başlayan ve adına “Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi” adı verilen ucube yönetim sisteminde İktidarın torba yasa teklifi hususundaki ısrarı ve aceleciliğinin nedeni tarafımızca anlaşılabilir değildir. Konu ve kapsam itibarıyla biri biriyle ilgisi bulunmayan bazı kanunların mevcut hükümlerde ve sistemde büyük boyutlu değişiklikler yapan söz konusu maddelerin adına "torba yasa" adı verilen bir yöntemle acele ile yasalaştırılmasını doğru bulmuyoruz.

Meri mevzuatta yapılacak değişikliklerin bir torba yasa mantığıyla değil, sorunların ve yapılan düzenlemelerin tüm ayrıntısıyla değerlendirildiği, konu ile ilgili tüm ihtisas komisyonlarının devrede olduğu bir yasama çalışmasının gerekliliğine inanıyoruz.

Ayrıca bu yasama döneminde de daha önceki yasama dönemlerinde diğer torba yasa görüşmelerinde gerçekteştiği üzere, torba yasaların Meclis İçtüzüğü'nün 91'nci maddesine aykırı bir biçimde "temel yasa" olarak genel kurul gündemine getirilerek görüşülmesinin yukarıda özetlenen sakıncaları daha da artıracakı kanaatindeyiz.

-Yeni bir sisteme geçilmesine rağmen Plan ve Bütçe Komisyonunun çalışma usul ve esasları ile ilgili içtüzük değişikliklerinin yapılmaması dolayısıyla, kanun teklifinin komisyona sunulması ve komisyonda görüşülmesi sırasında, kanun tekliflerinin içeriğinin komisyonda teklif sahipleri tarafından sunulması ve savunulması, yürütmenin ve bürokratik görevlilerin söz konusu komisyon görüşmelerine katılım ve katkı düzeyinin belirsizliği nedeniyle, söz konusu kanun teklifi maddelerinin komisyonda iyice irdelenip değerlendirilmesi mümkün olmamıştır.

-Teklif Plan ve Bütçe Komisyonunun ihtisas konusu ile ilgisi bulunmayan bazı kanunlarda yapılan değişiklikleri ihtiva ettiği halde ilgili tali komisyonların görüşleri alınmamıştır.

-Teklifteki kanun maddelerinin tümü ile ilgili olarak ilgili tüm meslek kuruluşlarının ve sektör temsilcilerinin görüşleri alınmamış veya alınan görüşler Komisyon üyelerinin tamamına dağıtılmamıştır. Görüşlerini belirten sivil toplum kuruluşlarının görüşlerine itibar edilmemiştir.

-Teklifteki kanun maddeleri ile ilgili olarak diğer alakalı kamu kuruluşlarının görüşleri alınmamış veya alınan görüşler görüşmelerden önce Komisyon üyelerinin tamamına dağıtılmamıştır.

-Teklifteki kanun maddelerinin bazıları ile ilgili olarak tam ve kapsamlı bir etki analizi çalışması yapılmamıştır. Yapılan analiz çalışması maddelerin komisyonda görüşülmesine geçildiği sırada komisyon üyelerinin bilgisine sunulmuştur.

Yukarıda açıklanan nedenlerle Anayasada öngörülen olağan yasa yapma sürecinin dışına çıkılarak, TBMM'de ilgili komisyonlarda yeteri kadar tartışılmayan kanun teklifleriyle sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan

geçirilmek suretiyle acele yasa yapma alışkanlığının genel demokratik ilkelere ve TBMM geleneklerine aykırı olduğu kanaatiyle "Kanun Teklifinin" bütününe karşıyız.

3 Kanun teklifinin maddeleri üzerindeki görüşlerimiz.

3 ayrı Kanunda ve 1 Kanun Hükmünde Kararnamede ayrıntılı değişiklik yapan 9 maddelik yasa teklifinin maddeleri üzerindeki görüş ve eleştirilerimize aşağıda yer verilmiştir.

3.1 Teklifin 1. ve 6.maddelerinin değerlendirilmesi

Teklifin bu maddeleriyle ülkemizde yapılması planlandığı halde Koronavirüs salgını nedeniyle gerçekleştirilemeyen 2021 yılı UEFA Şampiyonlar Ligi Finali için sağlanan gelir, kurumlar ve katma değer vergisi istisnasının bu kez UEFA kararı ile ülkemizde yapılacak olan 2023 UEFA Şampiyonlar Ligi finali için geçerli olması ile ilgili düzenlemeleri içermektedir.

Söz konusu düzenlemeler uluslararası spor faaliyetleri ile ilgili olarak vergi muafiyetleri konusunda teknik düzenlemeleri içermektedir. Maddelerin komisyonda görüşülmesi sırasında 230 Milyon TL'lik bir vergi kaybının tahmin edildiği ifade edilmiştir.

3.2 Teklifin 2. maddesinin değerlendirilmesi

Teklifin bu maddesiyle, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun ek 19 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "3.500" ibaresi "5.500" şeklinde değiştirilerek, yaşlılık/malullük/ölüm aylığı almakta olan emeklilerimize ve hak sahiplerine dosya bazında 3.500 TL olarak öngörülen aylık asgari ödeme tutarının 5.500 TL'ye yükseltilmektedir.

Diğer yandan, Kurum tarafından ödenen emekli aylıklarının dağılımı da kamuoyu ile paylaşılmamaktadır. Ancak, hali hazırda yaklaşık 700 bin kişinin 3.500 TL emekli aylığı aldığı açıklanmıştır. Ancak, kaç hak sahibinin 3.500 TL ve altında ölüm aylığı aldığı bilinmemektedir.

2003 ila 2022 yılları arasındaki emekli maaşları ile asgari ücret miktarlarına ilişkin gelişim trendinin değerlendirilmesinden gelişimin emekli maaşları aleyhine geliştiği anlaşılmaktadır. Yapılan hesaplamalarda 2003'te 4/A en düşük emekli maaşı asgari ücretten yüzde 47 fazlayken 2015'te neredeyse eşitlenen iki ücret arasındaki makas tersine dönerek yeniden açılmaya başlamış, 2023'e geldiğimizde 8.506 liraya yükselen asgari ücret, 4/A en düşük emekli maaşından yüzde 45 daha fazla bir tutara ulaşmıştır.

Maddenin komisyonadaki görüşmeleri sırasında bu düzenlemeden 2.791.000 kişinin yararlanacağı ifade edilmiştir.

Bu maddenin görüşülmesi sırasında, söz konusu tutarın yetersiz olduğu belirtilerek asgari ücretin 2023 yılı için 8.506 TL'ye yükselmesinin ardından, emeklilerin yaşam standartlarının da bir nebze olsun düzeltilebilmesi amacıyla emekli aylıklarının da net asgari ücret seviyesine yükseltilmesini amaçlayan önergemiz kabul görmemiştir.

3.3 Teklifin 3. maddesinin değerlendirilmesi

Teklifin bu maddesiyle; 5510 sayılı Kanuna geçici bir madde eklenerek işçi ve esnaf emeklileri ile bunlardan vefat edenlerin hak sahiplerine ödenen gelir ve aylıklara 2023 yılının ilkyarısı için yapılacak zam oranı yüzde 15,4'ten yüzde 30'a çıkarılmaktadır.

Ayrıca maddeye eklenen ikinci fıkra ile gelir/aylıklara aynı dönemde yapılacak artışa ilişkin 5510 sayılı Kanununun 55 inci maddesinde belirlenen enflasyon oranında artış yapılacağına ilişkin düzenlemenin 2023 yılı Ocak-Haziran dönemi için ayrıca uygulanmamasına ilişkin bir düzenleme yapılmaktadır.

Bir önceki maddedeki açıklamalarımız bu madde içinde geçerlidir. Bu konuda tüm emekliler için asgari emekli maaş tutarının asgari ücret seviyesine yükseltilmesi yönündeki önergemizin Komisyonadaki görüşmeler sırasında iktidar partisi milletvekillerce kabul görmediğini bir kez daha kayda geçirmekteyiz.

3.4 Teklifin 4. maddesinin değerlendirilmesi

Kanun teklifinin bu maddesi; 2016 yılından beri uygulamada olan her yıl torba yasalara konularak geçici madde ihdası yöntemiyle sürdürülen işverenlere asgari ücret desteği uygulaması ile ilgilidir

Madde ile, 5510 sayılı Kanuna geçici madde eklenerek 2023 yılı Ocak ila Haziran aylarında da kamu ihale kanunu çerçevesinde kamu işyerlerinde ihale alan taşeron firmalar hariç olmak üzere özel sektör işverenlerine, 2022 yılı için aylık 7.500 TL ve altında ücret ödedikleri sigortalılar için finansmanı İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanacak şekilde, ödeyecekleri sigorta priminden mahsup edilerek günlük 13,33 TL, aylık 400 TL asgari ücret desteği verilmesi öngörülmektedir. Bu destek TİS imzalanmış işyerleri için 15.000 TL ve altında aylık kazanç bildirilen sigortalılar için, Linyit" ve "Taşkömürü" çıkarılan işyerlerinde yer altında çalışan sigortalılar için işletmelerinde 2022 yılı için aylık 20.010 TL ve altında ücret ödedikleri sigortalılar için günlük kazanç 400 TL olarak uygulanacaktır. Bu teşvikten yararlanmada işverenlerin Kuruma prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunmaması ve 2022 yılından daha az işçi çalıştırmama şartı öngörülmektedir. Kamu kurum ve kuruluşları bu teşvik veya destek kapsamı dışındadır.

Maddenin komisyondaki görüşmeleri sırasında bu madde uygulamasının 17.1 Milyar TL.'lik bir maliyetinin olacağı tahmin edilmektedir.

Maddenin komisyondaki görüşmeleri sırasında söz konusu teşvikin neden sektörel veya bölgesel ayırım yapılarak uygulanmadığı konusundaki sorularımıza tatminkar cevap verilmemiştir.

Bu uygulamanın istihdamı artırıcı yöndeki etkisini ortaya koyan çalışmaların Bakanlık bünyesinde yapılıp yapılmadığı konusundaki sorularımız da yanıtsız kalmıştır.

Söz konusu uygulamalar kredisiz ve teşviksiz ayakta duramayan üretim sektörü varlığına işaret etmektedir.

Söz konusu ödemenin İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanmasını doğru bulmuyoruz.

Son göstergeler İşsizlik Sigortası Fonunun amaç dışı kullanımının fon kaynaklarının erimesine neden olduğunu göstermektedir. Bu uygulama devam

ettirilecekse tutarın Merkezi Yönetim Bütçesine konulacak ödeneklerle karşılanmasının daha uygun olacağını düşünüyoruz.

3.5 Teklifin 5. maddesinin değerlendirilmesi

Söz konusu madde ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa geçici madde eklenerek Koronavirüs salgını sebebiyle yapılan kısa çalışma ödemelerinde hatalı işlemlerden dolayı hizmetleri Kuruma eksik bildirilen sigortalılara yönelik yeni bir hak getirilerek bu durumda olan işletmelere yasanın başvuru tarihinden itibaren 3 ay içinde beyanname verilmesi ve ödeme yapılması şartıyla normal zamanda prim ödemesi yapılmış olacağına ilişkin bir düzenleme yapılmaktadır.

Komisyonadaki görüşmeler sırasında söz konusu düzenlemenin maliyetinin bu aşamada belli olmadığı, geçen yıl bu konuda 170.000 civarında talep beklerken 138.000 kişilik müracaatla karşılaşıldığı, 141.000 kişilik ilave bir müracaat beklendiği ifade edilmiştir.

3.6 Teklifin 7. maddesinin değerlendirilmesi

Teklifin bu maddesi;

“MADDE 7 - 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Karamameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 43 - 4688 sayılı Kanuna göre düzenlenen Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2022 ve 2023 Yıllarını Kapsayan 6. Dönem Toplu Sözleşmenin İkinci Kısım Birinci Bölümünün 5 inci, 6 ncı, 7 nci ve 8 inci maddeleri uyarınca 1/1/2023-30/6/2023 dönemine ilişkin katsayılar, sözleşme ücreti artış oranları, ücret tavanları ve ortalama ücret toplamı üst sınırına uygulanacak artış oranı %30 olarak uygulanır. Hazine ve Maliye Bakanlığı bu madde kapsamında katsayıları, sözleşme ücreti artış oranlarını, ücret tavanlarını ve ortalama ücret toplamı üst sınırını söz konusu artış oranına uygun olarak belirler ve duyurur.”

hükmünü içermektedir.

Teklifin bu maddesiyle 375 sayılı Kanun Hükümünde Kararnameye bir geçici madde eklenerek kamuda çalışan memur ve sözleşmeli personele 6. Dönem Toplu İş Sözleşmesi gereğince 2023 Ocak-Haziran dönemi için yapılması gereken %16,48 olarak uygulanacak toplam zam oranının %30 olarak uygulanmasına yönelik bir düzenleme yapılmaktadır.

Bu düzenleme, 4688 sayılı Kanununun 28. Maddesi gereğince memur emeklileri için de geçerli olacağından memur emeklilerine de %30 oranında zam yapılmış olmaktadır.

Söz konusu düzenlemenin gerekçesinde;

"Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2022 ve 2023 Yıllarını Kapsayan 6. Dönem Toplu Sözleşme hükümleri gereğince kamu görevlilerinin aylık ve ücretlerinde 1/1/2023 - 30/6/2023 tarihleri arasındaki dönem için enflasyon farkı dahil uygulanması öngörülen %16,48 artış oranının, %13,52 puan eklenmek suretiyle %30 olarak uygulanması ve %13,52 puanlık söz konusu ilave oranın aynı döneme ilişkin enflasyon farkı hesaplamasında dikkate alınmaması amaçlanmaktadır. Ayrıca Hazine ve Maliye Bakanlığına katsayıları, sözleşme ücreti artış oranlarını, ücret tavanlarını ve ortalama ücret toplamı üst sınırını %30 artış oranına uygun olarak belirleme ve duyurma yetkisi verilmektedir."

açıklaması yer almaktadır.

Bu düzenleme ile 4688 sayılı Kanuna göre 1 Ocak 2022 tarihinde yürürlüğe giren toplu iş sözleşmesinin kamu görevlilerinin maaş zammını düzenleyen 6, 7 ve 8. maddelerinin 2023 yılı ile ilgili hükümleri bir kanun ile değiştirilmektedir.

Maddenin komisyonda görüşülmesi sırasında söz alan sivil toplum temsilcileri, artışları yeterli bulmamış, ücretliler için ayrı bir vergi tarifesi talep etmiş, söz konusu düzenlemenin yasa ile sözleşme maddesi değiştirilmesi yerine ilgili toplu sözleşmenin içeriğinin yeniden ele alınarak mevcut fiyat artışları dikkate alınarak güncellenmesi yoluyla gerçekleştirilmesini arzu ettiklerini belirtmişlerdir.

Maddenin komisyonda görüşülmesi sırasında 2002 ve 2023 yılları arasında memur aylıkları ile yürürlükte olan asgari ücret arasındaki oransal ilişkiler konusunda çeşitli data'lara yer verilmiştir.

Memur aylıkları söz konusu olduğunda 2022 yılında ortalama memur maaşının asgari ücretin % 214 üzerinde iken şimdi bu oran % 43'e gerilemiş durumdadır. Ortalama memur maaşının neredeyse asgari ücretle eşitlenmesi gibi bir trendle karşılaşılmaktadır.

Bazı veriler memuriyette kariyer sınıfın yok edildiğini, ücret yelpazesinin daraltıldığını göstermektedir.

İş hukuku açısından imzalanmış bir Toplu iş sözleşmesinin emredici etkisinin bir istisnası iş sözleşmelerinin toplu iş sözleşmesine aykırı olan hükümlerinin işçinin yararına olmasıdır. Yararlılık ilkesi olarak adlandırılan bu kurala göre, toplu iş sözleşmesine aykırı olmasına rağmen işçi yararına olan hükümler geçerliliğini korur. Bu bağlamda söz konusu kanun teklifi bu açıdan yasalastiğı takdirde geçerliliğini koruyacaktır.

Söz konusu kanuni düzenleme kamu görevlilerinin lehine olan bir düzenleme olmasına rağmen, hukuki açıdan Anayasa'nın 53. maddesinde tanımlanan toplu sözleşme hakkına ve 48. maddesinde tanımlanan sözleşme hürriyeti hakkına müdahale niteliğindedir.

Söz konusu maddenin görüşülmesi sırasında maddede yer alan artış oranının hükümet tarafından açıklanmış bulunan yeniden değerlendirme oranı dikkate alınarak; 4688 sayılı Kanuna göre düzenlenen Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2022 ve 2023 Yıllarını Kapsayan 6. Dönem Toplu Sözleşmenin İkinci Kısım Birinci Bölümünün 5 inci, 6 ncı, 7 nci ve 8 inci maddeleri uyarınca 1/1/2023-30/6/2023 dönemine ilişkin katsayılar, sözleşme ücreti artış oranları, ücret tavanları ve ortalama ücret toplamı üst sınırına uygulanacak artış oranının %81.08 olarak uygulanması yönünde verdiğimiz önerge de red edilmiştir.

İmzalanmış bir toplu sözleşmenin bir kanun ile çalışan aleyhine de değiştirilebilmesini, yasa koyucunun Anayasa'da tanımlanan toplu pazarlık hakkına müdahale etmesinin yolunu açarak sözleşme hürriyetini zedelemesi söz konusudur.

Yine söz konusu müdahale imzalanmış olan bir toplu sözleşmenin tek taraflı olarak değiştirilmesi nedeniyle 98 sayılı Sözleşme'nin güvence altına aldığı "özgür ve gönüllü toplu pazarlık ilkesi"nin de zedelenmesi anlamına gelmektedir.

Toplu sözleşmeler, uluslararası ve ulusal hukukta dayanağı olan hukuk metinleridir. Hukuk devletinin genel gereklerinden birisi de yargı mercilerinin de diğer Devlet organları gibi hukuka bağlı olmasıdır. Bu Kanun teklifi ile ILO Sözleşmeleri, AIHM içtihatları, Anayasal hüküm ve 4688 sayılı Kanun hükümleri hiç dikkate alınmamıştır. Kaldı ki, Anayasa (m.90) gereğince uluslararası sözleşmeler, kanunlarla çatışmaları durumunda bile, öncelikle uygulaması Anayasal zorunluluktur.

Bu hüküm nedeniyle, başta 98 sayılı ILO Sözleşmesi olmak üzere, konuya ilişkin Türkiye'nin kabul ettiği uluslararası sözleşmeler, iç hukukta doğrudan uygulanabilir nitelikte olup, kanunlardan önceliklidir.

Mevcut hukukî düzenlemelere uygun olarak, Kamu Görevlileri Sendikaları Heyeti ile Kamu İşveren Heyeti arasında imzalanan toplu sözleşmelerin uygulanmasına ilişkin yaşanan hukukî uyumsuzluklarda, yargı mercilerinin sözleşme hükümlerini gözeterek karar vermesi zorunludur. Aksi bir uygulama, yani yargı mercilerinin, iç hukuk kapsamında imzalanan toplu sözleşmeleri dikkate almaması, uluslararası hukuk kurallarına aykırılık yaratır.

Bu nedenle, bu kanun teklifi her ne kadar kamu görevlilerinin lehine olsa dahi, uluslararası sözleşmelerde de düzenlenmiş ve 2010 yılından beri de anayasal bir hak olan toplu sözleşme hakkının yasama organı tarafından ilgası anlamına gelmektedir. Konunun bu şekilde yorumlanması, Anayasa ile getirilen toplu sözleşme hakkının kullanılmasına engel bir içtihat yaratılmış olacaktır.

Toplu sözleşmeler, kamu görevlilerinin mali ve sosyal haklarının korunması ve geliştirilmesi amacıyla yapıldığı için, kamu görevlilerine hak ve menfaat sağlarken, bağlayıcılık özelliği nedeniyle, uygulanacağı süre içinde, özel olarak idareye, genel olarak da uygulamanın denetlenmesi konusunda yargı organlarına pozitif yükümlülükler getirmektedir. Dolayısıyla, ne yürütme organının, ne de yargı organının, ne de yasama organının toplu sözleşme hükümlerini yok sayması, hukuk devleti ve demokrasi anlayışıyla bağdaşmamaktadır.

Bu nedenle ortadaki hukuki garabetin giderilmesi için Kamu Görevlileri Sendikaları Heyeti ile Kamu İşveren Heyeti arasında yeni bir görüşme yapılarak ek bir protokol ile imzalanmış olan 6. Dönem toplu iş sözleşmesinin ilgili maddelerinin enflasyon koşulları da dikkate alınarak değiştirilmesinin daha uygun olacağı düşünülmektedir.

3.7 Teklif metninin görüşülmesi sırasında Cumhuriyet Halk Partisi Milletvekillerince verilen ve Ek madde ihdasını isteyen 4 adet reddedilen önerenin değerlendirilmesi

Söz konusu teklif metninin görüşülmesi sırasında Plan ve Bütçe Komisyonunun CHP'li üyeleri tarafından teklif metnine ek madde ihdasını isteyen ;

İlk önerge; 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa Dönemsel Yakacak Yardımı altında bir maddenin eklenmesi, Devlet memurlarına yılın ekim-şubat ayları arasında aylık 2.000 TL. her türlü vergiden istisna yakacak yardımı yapılmasını öneren önerge idi.

İkinci önerge, Son dönemde doğalgaz ve akaryakıt fiyatlarındaki aşırı artışlar nedeniyle kış dönemi boyunca emekli vatandaşların ısınma giderlerine bir ölçüde katkıda bulunmak amacıyla 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununu Ek 18. maddesinde değişiklik yapılarak emeklilere yılın ekim-şubat ayları arasında aylık 2.000 TL. her türlü vergiden istisna yakacak yardımı yapılmasını öneren önerge idi.

Üçüncü önerge; Sosyal Güvenlik Kurumundan aylık almakta olanlara dini bayramlar öncesinde yapılan ikramiye ödemelerinin net asgari ücret düzeyine çıkarılması amaçlayan önerge idi.

Dördüncü önerge; Sigortalıların salgın hastalık sebebiyle kısa çalışma ödeneği aldıkları veya ücretsiz izne çıkarıldıkları süre boyunca yatırılmamış olan sosyal sigorta primlerinin, İşsizlik Sigortası Fonu tarafından ödenmesi için 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmesi ile ilgili önerge idi.

Söz konusu önergeler komisyonda görev yapan çoğunluk partisi milletvekilleri ve çoğunluk partisini destekleyen 4. partinin milletvekillerinin oylarıyla reddedilmiştir.

Sonuç olarak; Bu teklifle emeklilerin ve kamu personelinin maaşlarında yetersiz dengesiz ve kısıtlı bulduğumuz bir artışla mali haklarının artırılmasını desteklemekle birlikte genel değerlendirme bölümünde açıklanan sakıncaları ve eksiklikleri içermesi, 1'nci bölümde açıklanan genel nedenlerle torba yasa teklifi kimliği ve bazı maddelerinin Anayasaya aykırılık taşıması, 2'nci bölümünde açıklanan nedenlerle olağan yasa yapma sürecinin dışına çıkılarak, TBMM'de ilgili komisyonlarında yeteri kadar tartışılmadan kanun teklifleriyle sadece Plan

ve Bütçe Komisyonundan geçirilmek suretiyle yasa yapma alışkanlığını, genel demokratik ilkelere ve TBMM geleneklerine aykırı bulduğumuzdan **teklifin bütününe**; 3'üncü bölümde ayrı ayrı açıklanan nedenlerle de “Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” nin bu şekilde kanunlaşmasına karşı olduğumuzu bildiririz.

Bülent Kuşoğlu
Ankara
Kamil Okyay Sındır
İzmir

Abdüllatif Şener
Konya
Emine Gülizar Emecan
İstanbul
Süleyman Girgin
Muğla

Mehmet Bekaroğlu
İstanbul
Cavit Arı
Antalya

MUHALEFET ŞERHİ

Genel Değerlendirme

Ağır bir ekonomik buhran halinin yaşandığı 2023 yılı Türkiye’sinin ilk günlerini yaşarken iktidar büyük pembe tablosunu tersyüz edilmiş bir gerçeklikle süslemeye devam ediyor. Türkiye, son 20 yılı aşkın ekonomik verilerde negatif yönlü rekorlar kırıyor. Enflasyon, döviz kurlarındaki artış, alım gücündeki düşüş, cari açık, dış ticaret açığı, bütçe açığı, risk primi, tüketici güven endeksi gibi göstergeler Türkiye tarihinin en kötü seviyelerinde seyrediyor. Bunun yanı sıra toplumsal alanda da benzer şekilde bir buhran hali söz konusu olmakla birlikte uluslararası birçok göstergede Türkiye utanç verici tablo sıralamalarına maruz kalmaktan geri durmuyor. Hal böyleyken AKP iktidarı büyük bir hünerle başta ekonomi olmak üzere toplumsal her alanda bir “tek boyutlu” gösterimde ısrar ediyor ve Türkiye halklarına bu “tek boyutlu” hale inanmalarını, itiraz etmemelerini, sabretmelerini salık veriyor.

AKP iktidarının tek boyutlu gösteriminin en bariz örneği Ticaret Bakanlığı’nın açıklamalarından oluşmaktadır. TÜİK tarafından açıklanan ihracat ve ithalat verileri sürekli bir şekilde Ticaret Bakanı başta olmak üzere, AKP Genel Başkanı ve diğer yetkililer tarafından tek taraflı ele alınmakta, büyük puntolarla ihracat rakamları anons edilerek ihracat rekorlarından bahsedilmektedir. Oysa Türkiye tarihinde görülmemiş rekorlar kıran ithalat verileri hiçbir şekilde dile getirilmemekte, Türkiye’nin ithalat yapmadığı varsayımı ile kamuoyuna bilinçli bir şekilde “tek boyutlu” ekonomi yönetimi başarılı bir şekilde açıklanmaktadır. Ticaret Bakanlığı’nın açıkladığı 2022 yılı verilerine bakıldığında geçtiğimiz yıla göre, ihracat yüzde 12,9 oranında artışla 254,2 milyar dolar, ithalat ise yüzde 34,3 oranında artışla 364,4 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Bu verilere göre dış ticaret açığı ise 110,2 milyar dolar olarak gerçekleşmiş olup 1996 yılından bu yana görülen en yüksek dış ticaret açığı olarak kayıtlara geçmiştir. Ancak bu veri esasen Türkiye tarihinin en yüksek dış ticaret açığı verisidir, çünkü 1996 yılı TÜİK’in söz konusu verileri yayınlamaya başladığı yıldır. Görüldüğü üzere AKP iktidarı kurumsal yetkinliğin sınırlarını ve tarihini aşan bir başarısızlıkta rekorlar kırmakta, adeta TÜİK tarihine ilişkin Türkiye kamuoyunun hafızasını yenilemektedir.

Tek boyutlu ekonomi yönetiminin diğer önemli örneği de Hazine ve Maliye Bakanlığı'dır. Her fırsatta Türkiye'nin büyüme rakamlarından bahseden, pozitif gelişmeleri sürekli bir şekilde sermaye lehine yorumlayan Hazine ve Maliye Bakanı emeğin büyümeden aldığı payın giderek düştüğünü göz ardı ederek cin ali çizimi misali tek boyutlu ekonomi yönetim anlayışını ortaya koymaktadır. Türkiye'nin milyonlarca emekçisini ve emeklilerini "sadaka verilecek yoksullar" olarak niteleyen Hazine ve Maliye Bakanı, sermayenin ayağına taş değme ihtimalinden dahi canı yanan bir portre çizmekten geri durmamaktadır. Bir yanda yıllık kar oranları yüzde 500 seviyelerine ulaşan bankalar ve diğer sermaye sahipleri varken diğer yanda enflasyon karşısında büyük bir sefaletle maruz bırakılan milyonlarca emekçi bulunmaktadır. Türkiye büyümektedir ancak bu büyüme tek taraflı, tek yönlü ve tek hedefli bir büyüme olarak gerçekleşmektedir. Sermaye çıkarlarını kılavuz edinmiş bir ekonomi yönetimi anlayışı ile milyonlarca yurttaş açlık ve yoksulluk mücadelesi verirken bir avuç yandaş zenginliklerine zenginlik katmaktadırlar. Türkiye, AKP iktidarının taraflı ekonomi yönetimi anlayışı ile yüzde 99'un yüzde 1 için emek verdiği bir ülke haline getirilmiştir. 2022 Dünya Eşitsizlik Raporu verilerine göre Türkiye'de yıllık gelir açısından en yüksek gelire sahip yüzde 10'luk kesim, en düşük gelire sahip %50'lik kesimden 23 kat fazla kazanmaktadır. Bu iki gelir grubu arasındaki makasın ise 2002-2007 yıllarında düşmesinin ardından, 2018-2022 yılları arasında yine 20 katın üzerine çıkmıştır. 2023 yılı böylesine vahim bir tabloya maruz bırakılan Türkiye halkları için kabul edilebilir ve sürdürülebilir değildir.

Türkiye, 2022 yılına AKP Genel Başkanı'nın "Bizim en parlak yılımız olacak." cümlesi ile girdi. Ancak yılın sonuna gelindiğinde Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati 12 Aralık 2022'de şunları söyledi: "2022, en kötü yıl olarak tarihe geçecek. 100 milyar dolar dış ticaret açığı, 50 milyar dolar cari açık söz konusu ama çok şükür bu zor dönemi geride bırakıyoruz."

2022 yılına Yeni Ekonomi Modeli ile giren Türkiye, 2023 yılına Yeni Ekonomi Modeli'nin çöktüğünü deneyimleyerek devam etmektedir. 2022 yılına yüzde 48 seviyesinden başlayan yıllık enflasyon ekim ayında yüzde 85'i aştı. Aylık olarak enflasyonda yükseliş serisi devam etti. Türkiye ekonomisinde 2022 yılı kasım ayı itibarıyla aylık enflasyonda artış serisi 47. aya yükseldi. Sonuç olarak enflasyonda son 27 yılın en yüksek seviyesine ulaşıldı. 2022 yılı enflasyonunda en önemli gelişme gıda enflasyonunda yaşandı. Gıda enflasyonu yüzde 100'ün üzerine çıktı. Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü'nün (FAO) küresel gıda fiyatları göstergesi 2022'de yüzde 1 gerilemişken, Türkiye'de ise açıklanan son verilere göre 2022'de gıda enflasyonu yüzde 77 arttı. İstikrarlı bir şekilde Dünya'nın bir kriz hali içerisinde olduğunu

söyleyip büyük basiretsizliğini ve çaresizliğini gizlemeye çalışan AKP iktidarı ve küçük ortağının Dünya’dan bihaber oldukları birçok ekonomik veri göz önüne alındığında tescillendiği de bu şekilde ayyuka çıktı.

Türkiye’nin “En Parlak Yılı” 2022 Ekonomik Verileri;

Enflasyon: % 64,7

Dış Ticaret Açığı: 110,2 Milyar Dolar

Cari Açık: 43,5 Milyar Dolar

Bütçe Açığı: 175 Milyar TL (Ek Bütçe’ye rağmen)

Döviz Kuru: Dolar, 18,75 TL Euro, 19,91 TL

Kamu Borcu: 174 Milyar Dolar

Toplam Borç Miktarı: 444 Milyar Dolar

Bir Orta Oyunu Denemesi; TÜİK Çalarken, AKP Genel Başkanı Teslim Ediyor!

AKP iktidarının 20 yılı aşkın iktidarı Türkiye’de büyük bir yıkım yaratmıştır. Yaratılan bu yıkımın geldiği nokta hiç şüphesiz kamu kurumlarının siyasi vesayet altında hareket etmesi ve karar alma süreçlerinin siyasi saiklere göre belirlenmesi durumudur. TÜİK başta olmak üzere; Merkez Bankası, SPK, BDDK, Rekabet Kurumu, Bakanlıklar ve hatta yargı organları iktidarın siyasi kararlarına paralel davranma zorunluluğu içerisinde hareket ettikleri, aldıkları somut kararlarda açıkça görülmekte ve milyonlarca yurttaş tarafından doğrudan deneyimlenmektedir. Türkiye, bağımsız, tarafsız ve şeffaf kamu kurumları gücünü yitirmiş, bir bütün olarak parti-devlet anlayışını her gün deneyimlemektedir. Bu deneyim Anayasa Mahkemesi’ne üye seçiminden, TBMM’nin bir noter gibi antidemokratik şekilde işleyişine, Sayıştay’ın denetim mekanizmasına siyasi müdahale edilmesinden, Merkez Bankası’nın partili Cumhurbaşkanı tarafından dizayn edilmesi ve yönetilmesine kadar ekonomik, hukuki, toplumsal her kamu kararının siyasi süzgeçten geçirilerek nihayete erdirildiği haliyle sürekli yeni bir aşamaya geçmektedir. Sonuç olarak bu yeni aşama milyonlarca emekçi ve emeklinin cebine girecek her kuruşun miktarını ve nevi’ni belirlemekte, AKP iktidarı ile kuşatılmış bir yaşam pratiği adeta 84 milyon yurttaşta dayatılmaktadır. Son olarak TÜİK’in açıkladığı inanılması ve hesaplanması zor enflasyon oranları söz konusu siyasi kuşatılmışlığın ne denli korkutucu olduğunu ortaya koymaktadır.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 3 Ocak 2023 tarihinde açıkladığı enflasyon verilerine göre yıllık enflasyon yüzde 64,7, aralık ayına ait aylık enflasyon yüzde 1,18 olarak açıklanmıştır. 6 aylık enflasyon oranı ise yüzde 15,4 olarak açıklanmıştır. Açıklanan bu verilere göre 2023 yılı ilk 6 aylık kamu emekçileri ve emeklilerin maaşlarına yapılacak zam oranı belirlenmiştir. Buna göre kamu emekçileri ve emeklilere yapılacak maaş zammı yüzde 16,4 olarak hesaplanmıştır. Büyük bir marifetle, hangi hesap yöntemini, hangi matematik ve istatistik yaklaşımını esas aldığı kimsenin kestiremediği TÜİK'in saray abaküsüne biat ettiği şüphe götürmez bir gerçek olarak Türkiye halklarının karşısında durmaktadır. Zira bağımsız araştırmacılardan oluşan ENAG (Enflasyon Araştırma Grubu), ve İstanbul'un enflasyonunu ölçen İstanbul Ticaret Odası'nın enflasyon verileri Türkiye gerçeklerinin kıyısında dolaşırken, TÜİK saray semalarında açan bir güneş misali bütün gücüyle AKP iktidarını aydınlatma ve ısıtma çabalarına devam etmektedir.

ENAG verilerine göre; Aralık 2022 aylık enflasyonu yüzde 5,18, yıllık enflasyon ise yüzde 137,55 olarak gerçekleşirken, İstanbul Ticaret Odası verilerine göre aylık enflasyon yüzde 4 seviyelerine yaklaşmışken, yıllık enflasyon oranı 2022 yılı için İstanbul'da yüzde 93 olarak gerçekleşmiştir. Bu verilerin açık bir şekilde gösterdiği şey şudur; Türkiye halkları, milyonlarca emekli ve kamu emekçisi yurttaş bizzat kamu kurumu tarafından soyulmakta, planlı bir şekilde hak ettikleri maaş zamları gasp edilmektedir. Türkiye tarihinin rekor fiyat artışlarının yaşandığı bir yılı geride bırakırken, vergi ve harç ödemelerine yapılan yüzde 122'lik yeniden değerlendirme oranının olduğu 2023 Türkiye'sinde milyonlarca emekli ve kamu emekçisine reva görülen zammın ilk olarak yüzde 16,47 olarak belirlenmesi büyük bir orta oyunu tertip edildiğinin göstergesidir. TÜİK'in çalıp, AKP Genel Başkanı'nın teslim edeceği bir seçim arifesi orta oyununu Türkiye halkları hep birlikte izleyip, ayakta alkış tutanları hesap defterlerine not etmiştir. Öyle ki; AKP Genel Başkanı kamu emekçileri ve emeklilere verilecek zam oranının yüzde 25 olarak belirleyip, oranın hangi hesaplarla yapıldığını, kimlerle tartışıldığını, 2023 yılı bütçesinin hangi kaleminden karşılanacağı gibi soruları cevapsız bırakarak hali hazırda TÜİK eliyle çalınan zammı kendi dilinde ve kürsüsünde bir "müjdeye" dönüştürmekten geri durmamıştır. Söz konusu "müjde" de 24 saat dolmadan miadını yitirmiş, AKP Genel Başkanı adeta ulufe dağıtırcasına yine hiçbir mali hesap ve planlama yapılmaksızın yüzde 25'lik zam oranını büyük bir lütufla yüzde 30 seviyesine çıkardığının müjdesini vererek Türkiye'nin mali politikalarının seçimin gölgesi altında ne denli hırpalandığını ve yok edildiğini acı bir şekilde kamuoyuna itiraf etmiştir.

Açlık sınırının 8 bin 130 TL, yoksulluk sınırının 26 bin 481 TL, bekar bir çalışanın yaşama maliyetinin 10 bin 612 TL olduğu Türkiye’de asgari ücrete yapılan yüzde 54 oranında zam büyük bir coşku ile açıklanırken, emekli ve kamu emekçilerine yapılan yüzde 30 oranındaki zam müjde ve refah payı söylemleri arasında ezilip çığnemektedir. En düşük emekli maaşının 3500 TL’den 5500 TL’ye yükseltilmesi de yine benzer şekilde bir müjde olarak sunulmakta, Türkiye’nin büyük bir ekonomik buhran hali içerisinde debelendiği gerçeği görmezden gelinerek seçim hesapları gölgesinde emekçilere sabır telakki edilmektedir.

1 kg kırmızı etin 200 TL, 1 kg beyaz peynirin 100 TL, 1 kg yoğurtun 40 TL, 1 ekmeğin 6 TL, en düşük kira fiyatlarının İstanbul’da 5000 TL, Ankara’da 3000 TL olduğu bir Türkiye’de AKP iktidarının gerçeklikle bağının kalmadığı netleşmiştir. Bu şartlar altında belirlenen bütün maaş oranları yurttaşları mağdur etmekte, insan onuruna yaraşır yaşam şartlarına erişimde yurttaşların önünde büyük bir engel teşkil etmektedir.

İnsan onuruna yaraşır bir yaşam için;

- Asgari Ücret net 12 bin 500 TL olmalıdır.
- En düşük emekli maaşı asgari ücret seviyesinde olmalıdır.
- Kamu Emekçilerine ve emeklilere 2023 yılı ilk 6 ayı için yapılması gereken zam miktarı gerçek enflasyon karşısında yaşanan kayıplara binaen yüzde 100 oranında olmalıdır.

Koronavirüs Sebebiyle Değil, AKP İktidarının Şeffaf Olmayan ve Güven Vermeyen Covid-19 Yönetim Süreci

UEFA (Avrupa Futbol Federasyonları Birliği), 13 Mayıs 2021 tarihinde yayınladığı bildiriyle 29 Mayıs 2021’de Manchester City FC ve Chelsea FC arasında oynanacak UEFA Şampiyonlar Ligi final karşılaşmasının İstanbul Atatürk Olimpiyat Stadı’ndan, Portekiz’in Porto şehrindeki Dragao Stadyumu’na alındığını açıklamıştı. UEFA, bu kararının sebebini ise Birleşik Krallık hükümetinin o dönemde Türkiye’yi COVID-19 seyahat destinasyonunda kırmızı listeye koyması nedeniyle İngiliz taraftarların maça gidemeyecek olması olarak göstermişti. Ancak henüz karar tam olarak alınmamışken İngiltere Futbol Federasyonu Covid-19 protokollerine Türkiye’nin uymaması sebebiyle UEFA’ya finalin İngiltere’de oynanması yönünde bir talepte bulunmuştu. Dönemin Türkiye Futbol Federasyonu Başkanı Nihat Özdemir ise basına yansıyan bu talebe yönelik; “Manchester City ve Chelsea, kuzu kuzu gelip oynayacaklar. Her şeyimizle

finale hazırız. Bütün tedbirler alınmış. UEFA ile görüşmelerimiz devam ediyor. Hiçbir şekilde başka yere alınması söz konusu olamaz" şeklinde açıklamalarda bulunmuştu.

Covid-19 pandemisi süresince Türkiye'nin vaka sayıları, ölüm sayıları gibi önemli verilerin kamuoyuna paylaşımı konusunda şeffaf olmadığı başta Sağlık Bakanlığı'nın canlı yayın itirafı aracılığı ile olmak üzere birçok şekilde ortaya çıkmıştı. Dünya Sağlık Örgütü de benzer şekilde Türkiye'deki verilerin şeffaf olmadığına yönelik açıklamalarda bulunmuştu. Söz konusu finalin İstanbul'dan alınması ile Türkiye'nin uluslararası covid-19 protokolüne ne denli uzak kaldığı da bu şekilde ortaya çıktı. Defaatle belirttiğimiz üzere Türkiye, Dünya kamuoyuna tamamen kapalı bir covid-19 süreci geçirerek uluslararası birçok protokolün dışında kalmış olup, binlerce sağlık emekçisi, on binlerce yurttaşının hayatını kaybetmesine sebep olmuştur. Şeffaf, denetlenebilir, hesap veren, kamuoyunu sürekli ve doğru bir şekilde bilgilendirmekten uzak yaklaşımlarla pandemi dönemini ağır bir hasarla atlatmıştır.

UEFA final organizasyonunun değiştiği tarihlerde kamuoyu şeffaf bir şekilde bilgilendirilmemiştir. Türkiye'nin İngiltere protokollerine göre "kırmızı listede" olmasının ne anlama geldiği, finalin başka bir ülkede oynanmasına karar verilmesi aşamasında Türkiye Futbol Federasyonu hangi gerekçelerle razı olduğu bilgisi de benzer şekilde kamuoyu ile paylaşılmamıştır. 2021 yılı finalinin verilip, 2023 yılı finalinin ev sahipliğinin alınması hangi pazarlıklar ile gerçekleştirildiği de büyük bir soru işareti olarak 2 yıla yakın bir süredir kamuoyunun önünde durmaktadır. Türkiye'nin 20 yıldır alışlagelmiş bir halde tecessüm etmiş, son yıllarda daha sık olarak gördüğümüz dış politika anlayışına paralel bir şekilde "kuzu kuzu gelip oynayacaklar" yaklaşımı yerini büyük bir sessizlik ve unutulacağı varsayımı ile hiç dillendirilmeyen, yutulup unutulmaya terk edilen başarısızlık çıkışlarına bir örnek daha eklenmiştir. Uluslararası organizasyonlara katılım farklı kültürlerle diyalog geliştirme açısından oldukça mühim ve gereklidir. Türkiye'nin çok kültürlü, çok dinli, çok etnik yapılı zengin toplumsal yapısı spor organizasyonlarının gerçek mekânı olması açısından bulunmaz bir fırsat değerindedir. Ancak önemli husus uluslararası kamuoyuna karşı antidemokratik bir şekilde toplumsal bir kapalılık ve manipülasyondan uzak kalarak açık ve şeffaf bir şekilde Dünya ile etkileşimde olmanın devamını sağlamaktır.

İşsizlik Fonu Talan Edilmeye Devam Ediyor!

İşsizlik Fonu, belli bir süre de olsa işsiz kalan yurttaşların korunması için oluşturulmuş bir fondur. Bu fonun kullanım amacı yasal olarak açık şekilde belirtilmesine rağmen AKP,

hükümetleri boyunca bu fonu işsizleri güvenceye almaktan çok sermayeye kaynak aktarımı için kullanmıştır.

AKP'nin sermayeyi önceleyen bu tutumu neticesinde İşsizlik Fonu talan edilmeye devam etmektedir. Bu teklifte yasaya aykırı olarak yapılmak istenen düzenlemeyle işverene asgari ücret desteği kapsamında her işçi için 400 TL, işsizlik fonundan karşılanmak istenmektedir. Yani işsiz hakları bir kez daha sermayeye aktarılmaya çalışılmaktadır.

Rıdvan Turan
Mersin

Garı Paylan
Diyarbakır

MUHALEFET ŞERHİ

04.01.2023 tarihinde akşam saatlerinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 2/4810 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi;

1. 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu
2. 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu
3. 13/06/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu
4. 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname olmak üzere 3 farklı kanun ve 1 kanun hükmünde kararnamede değişiklik yapan 7 madde ile yürürlük ve yürütme maddeleriyle birlikte 9 maddeden oluşmaktadır.

Teklif, esas komisyonu Plan ve Bütçe Komisyonu, tali komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu olmak üzere 2 farklı komisyona havale edilmiştir. Teklif, 9.01.2023 tarihinde Plan ve Bütçe Komisyonunda yapılan görüşmeleri sonucunda kabul edilerek komisyon görüşmelerini tek günde tamamlamıştır.

Usule Dair ve Teklifin Tümü Üzerine Değerlendirmeler

Plan ve Bütçe Komisyonunda daha önce görüşülen kanun tekliflerinde hazırlık süreleri çok kısıtlı tutulmaktadır. Bu kanun teklifi de çok kısa bir zaman içinde milletvekilleri tarafından değerlendirilmek zorunda kalmıştır. 14 milyon emekliyi (EYT düzenlemesinin kapsamı bilinmemekle birlikte tahmini 16 milyon emekliyi), 5 milyona yakın kamu çalışanını ve işverenlerimizi ilgilendiren, geniş bir toplum kesimini kapsayan ve önemli düzenlemeleri içeren bir teklife komisyon milletvekillerinin daha iyi hazırlanabilmesi için gerekli olan zamanın tanınmaması, kanun yapım sürecinde kaliteli yasama faaliyeti gerçekleştirmekten uzak bir usul tercih edildiğini kanıtlamaktadır.

Bu usulün tercih edilmesi, teklifi vatandaş nezdinde en faydalı noktaya getirebilecek öneriler ya da eleştiriler ortaya çıkarmaktan uzaklaştırmaktadır. İstişare etmenin en iyi yol olduğu ve doğruya ulaşmada öneminin bilinmesine rağmen AK Parti iktidarı kendi bildiğini

okumaktan vazgeçmemektedir ve komisyon görüşmeleri esnasında muhalefet milletvekilleri tarafından sunulan öneriler ya da eleştiriler iktidar grubu tarafından dikkate alınmamaktadır.

Teklifeye ilişkin bir diğer husus ise teklif sahiplerinin teklife dair kapsamlı bir etki analizini sunmamış olmalarıdır. Komisyon görüşmeleri esnasında etki analizi adı altında tek sayfalık bir çalışma dağıtılmış olsa da bunun teklifle beraber sunulması doğru bir kanun yapım sürecini ifade etmemektedir. Bu sonuçla komisyon üyeleri görüşmelere hazırlanırken hangi maddenin ne kadar gelir veya gider oluşturacağı hakkında bilgi sahibi olamamıştır. Ayrıca etki analizi adı verilen raporun daha açık ve detaylı hazırlanması hususuna yine dikkat edilmemiştir.

Yine önemli bir konu ise kanun teklifinde farklı ihtisas komisyonlarında görüşülmesi gereken birtakım maddeler bulunmaktadır. Normal koşullarda Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmeden önce alt komisyonlarda görüşülmesi ve o komisyonların raporları ile Plan ve Bütçe Komisyonuna gelmesi gereken teklifler maalesef doğrudan Komisyonumuzun gündemine alınmaktadır. Teklifler alt komisyonlarda kendi konularında uzman milletvekilleri tarafından incelenerek esas komisyonlara havale edilse hem kanun yapma tekniğine uygun bir yol izlenecek hem de vatandaşımız için en iyinin tespit edilmesi daha kolay hale gelecektir. Ne yazık ki AK Parti iktidarı her alanda olduğu gibi bu konuda da işlerin uzmanları tarafından yerine getirilmesine engel olan bir yöntemi kabul etmekten vazgeçmemektedir.

14 milyon emekliyi (EYT düzenlemesinin kapsamı bilinmemekle birlikte tahmini 16 milyon emekliyi), 5 milyona yakın kamu çalışanını ve işverenlerimizi ilgilendiren, geniş bir toplum kesimine ulaşan bu teklif göstermiştir ki; iktidar maliye politikalarını uygulama ehliyetini yitirmiş ve hükümet edemez hale gelmiştir. AK Parti iktidarı, Devletimizin gelir ve gider kalemlerini yönetemez, işletemez, idare edemez noktaya evrilmiştir. Bu teklif doğrudan doğruya bütçeyi ilgilendiren bir husus olmakla birlikte bütçe disiplini bozan, maliye politikalarını belirsiz hale getiren bir yürütme anlayışının da kanıtı niteliğindedir.

Komisyon görüşmeleri sırasında iktidar grubu teklife dair maliyet hesaplarına değinmiştir. İktidarın yapmış olduğu hesaba göre;

- İstanbul'da yapılacak 2021 Şampiyonlar Ligi müsabakası için getirilmiş olan katma değer vergisi istisnasının 2023 Şampiyonlar Ligi müsabakaları için uygulanmasından kaynaklı 110 milyon TL,
- En düşük emekli aylığının 3.500 Türk lirasından 5.500 Türk lirasına yükseltilmesinin 2023 için maliyetinin 21,9 milyar TL,
- Emekli aylıklarında yüzde 30'luk artış 131,5 milyar TL,

- Asgari ücret desteğinin 2023 Ocak Haziran döneminde 400 Türk lirası olarak uygulanmasının maliyeti 17,1 milyar TL,
- İstanbul'da yapılacak 2021 Şampiyonlar Ligi müsabakaları için getirilmiş kurumlar vergisi istisnasının maliyeti yaklaşık 120 milyon TL,
- Kamu görevlilerinin aylık ve ücretlerinde yüzde 30 artış 128,4 milyar TL olarak gerçekleşecektir.

300 milyar TL gibi bir bütçe ortaya çıkaran bu teklif şunu açıkça ortaya çıkarmaktadır ki; iktidar ekonomiyi yönetememekte, bütçe disiplini umursamamakta ve bütçe dengesini bozan bir yönetme tarzını kabul etmektedir.

Burada değinilmesi gereken önemli bir husus şudur; 17 Ekim 2022'de başlayan ve 16 Aralık 2022 tarihine kadar devam eden 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi görüşmeleri sırasında, iktidarın bu teklifle hayata geçirmeyi hedeflediği kapsamı geniş ve bütçe disiplini etkileyen düzenlemelere dair bir planlama yapılmış mıdır sorusunun yanıtıdır. İktidar grubu teklifin bütçe disiplini bozucu bir yönü olmadığını ve maaş artışlarının yıllık enflasyon verisi dikkate alınarak yapıldığını bu sebeple bu tarihlere planlamanın yapılmasının doğru olduğunu iddia etse dahi bunun bir tercih olduğu ve siyasi iktidarın programına bağlı olup olmadığını giderek muğlaklaştığı görülmektedir.

Yılın ortasında bir bütçe çağrısıyla başlayan bütçe sürecinde, orta vadeli programın açıklanması ve açıklanan mali programla birlikte bütçe rakamlarının oluşmasının akabinde teklif Meclise getirilmektedir. Bu süreç içerisinde tahmini hesaplamaların yapılarak bütçe disiplinin zedelenmemesinin dikkate alınması gerektiği yürütmenin sorumluluğundadır. Bu doğrultuda bütçenin geneli içerisinde bu teklifle gündeme gelen değişiklikleri hesap etmek yolu izlenmiş olsa; daha sağlıklı, daha öngörülebilir, daha tahmin edilebilir bir bütçe yapabilmek mümkün olabilecektir. Bu teklif göstermiştir ki; iktidar bütçeyi yönetememekte ve bütçe disiplini bozmaktadır.

Vatandaşlarımızın beklentisi olduğu bilinen bu düzenlemelerin seçim sahına girildiğinde meclise getiriliyor olması AK Parti iktidarının samimiysizliğini gözler önüne sermiştir.

Teklifin Maddeleri Üzerine Değerlendirmeler

Madde 1 ve Madde 6

Maddeler ile 2023 UEFA Şampiyonlar Ligi Finali organizasyonu için KDV istisnası, gelir ve kurumlar vergisinden muaf tutulmaları düzenlenmektedir. Ülkemiz çok önemli uluslararası müsabakaları ve organizasyonları başarıyla gerçekleştirmiştir. Ülkemiz ev sahibi ülke olarak bu organizasyonlarda üstün gayretler ortaya koymuştur. Bu nedenle daha önce ev sahibi olarak gösterdiğimiz başarı da göz önünde bulundurulduğunda, maddede yer alan vergi istisnalarına neden ihtiyaç duyulduğu komisyon görüşmeleri sırasında açıklanamamıştır. Bizden başka hangi ülkelerin bu yönde vergi istisnaları sağladığı sorusuna karşılık yalnızca 2 ülke örneği verilmiştir. Bu durum göstermektedir ki düzenlemeyle getirilmek istenen istisna dünyada diğer ülkelerin uyguladığı veya mecbur kaldığı bir yöntem değildir.

Madde 2

Madde ile en düşük emekli aylığının 3.500 TL'den 5.500 TL'ye çıkarılması düzenlenmektedir. Ancak komisyon görüşmelerinde üzülerək görülmüştür ki AK Parti milletvekilleri ülkemizin mahkûm edildiği enflasyon karşısında milletimize yapılan bu artışları bir lütf gibi görmektedir. Bilime, akla ve mantığa aykırı olarak uygulanan ekonomi modeli ile ülkemiz büyük bir batağa sürüklenmiştir. Bunun müsebbibi olan iktidar partisi milletvekilleri ise kendilerini milletimize adeta bir patron gibi konumlandırmaktadır. Memur maaşlarına yapılan yüzde 30 oranındaki artış iktidar partisi milletvekillerinin konuşmalarında "Yüzde 30 verdik ya!" şeklinde ifade edilmiştir. Milletvekilleri asla ve asla kendilerini milletin patronu olarak görmemelidir. Milletvekilleri milletimizin hizmetkârları olarak seçilmişlerdir ve bu amaçla görev ifa etmektedirler. Milletvekillerini patron olarak görmek Yüce Meclisimizi küçümsemekten başka bir şey değildir ve bu durum AK Parti milletvekillerinin şuur altının tezahürüdür.

Kamu çalışanlarına yapılacak zammın bir gün önce yüzde 25 olarak açıklanıp bir gün sonra yüzde 30 olarak güncellenmesi son derece keyfi bir tutumdur. Bu artış Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener Hanımefendi'nin grup toplantısından bir saat sonra yapılmıştır. Bu durum göstermektedir ki; iktidar bu artışı belirli bir planlama ve hesaplama dâhilinde yapmamaktadır. İktidar bu hareketiyle, milletin refahını düşünmek yerine öncelikli olarak siyasi kazanç elde etmeye odaklandığını göstermiştir.

Komisyonunda bulunan AK Parti milletvekilleri birçok mecrada yaptıkları gibi 2023 yılında halen 2001 yılından ve 2003 yılından örneklerle kıyaslama yapma gafletinde bulunmaya devam etmişlerdir. Bu kıyaslama ülkemizin yaşadığı enflasyonda anlamlı ve bilimsel değildir. AK Partili milletvekilleri de şüphesiz bunu bilmektedir. Ancak bilinçli olarak ekonomik kriterlerde yeri olmayan bu kıyaslamayla manipülasyon yapılmaktadır. Bu durum yapılacak ilk seçimde iktidarı kaybedecek olan AK Parti'nin tükenmişliğini göstermektedir.

Madde ile en düşük emekli aylığının 3.500 TL'den 5.500 TL'ye çıkarılması; emeklilerimize "Siz bununla yaşayın, daha fazlası size ne lazım" anlamında yapılan bir düzenlemedir. Yoksulluk sınırınının 26.485 TL olduğu ve asgari ücretin açlık sınırında olduğu ülkemizde emeklilerimiz açlık sınırına dahi yaklaşılamamaktadır. Asgari geçim harcamalarını karşılaması beklenen asgari ücret dahi yıllarca ülkemizden emeğini esirgememiş olan emeklilerimize çok görülmektedir. Bu durum kabul edilebilir değildir.

Bir diğer önemli husus bu değişiklik en düşük emekli aylığı alan vatandaşlarımız arasında da adaletsizlikler ortaya çıkaracaktır. Bir örnekle açıklamak gerekirse; en düşük emekli maaşı olan 3.500 TL'den 700 TL fazla olmak üzere şu anda 4.200 TL maaş alan bir emeklimizin maaşı ile şu anda 3.500 TL maaş alan emeklilerimiz arasındaki fark yok edilmektedir. Bir başka deyişle en düşük emekli maaşına yapılan zamla 3.500 TL alan bir emeklimizin maaşı 5.500 TL'ye çıkacaktır. En düşük emekli maaşından 700 TL farkla 4.200 TL maaş alan emeklilerimizin maaşı da yine 5.500 TL olacaktır. Yani 3.500 TL maaş alan emeklilerimizin maaşında 2.000 TL artış yapılırken; 4.200 TL emekli maaşı alan vatandaşlarımızın emekli maaşları da 5.500 TL'ye tamamlanmaktadır. Bu adil bir uygulama olarak görülmemektedir.

Emekli vatandaşlarımızın sorunları ekonomik hayatın sorunlarının önemli bir parçasıdır. Yaşamlarının büyük bir bölümünü çalışarak geçiren ve sonrasında emekli olma hakkını elde eden emekli vatandaşlarımızın yaşlılıklarında mutlu, huzurlu ve ekonomik açıdan refah bir standardı yakalamalarını sağlamak sosyal devletin en temel gereğidir.

Açlık sınırınının 8.130 TL düzeyinde seyrettiği bir ülke ekonomisi koşullarında emeklilerimizin kendilerine reva görülen 5.500 TL maaş ile hayatlarını asgari seviyede devam ettirmeleri mümkün görünmemektedir. Bu amaçla komisyona sunmuş olduğumuz önergemiz ile en düşük emekli maaşının en düşük ücret olarak kabul edilen asgari ücrete eşit olması teklif edilmiştir. Bu önergemiz ne yazık ki AK Parti ve MHP milletvekillerinin oyları ile reddedilmiştir.

Düşük asgari ücretle ve asgari ücretten de düşük emekli maaşıyla geçinmeye çalışan, barınma, giyinme ve gıda gibi temel ihtiyaçlarını bile karşılamakta güçlük çeken, doğalgaz, elektrik faturalarını ödemekte sıkıntılar yaşayan ve yoksulluğu her gün daha fazla hisseden vatandaşlarımız yerine yandaş müteahhitlere ve zengine kaynak ayrılması iktidarın alnında kara bir leke olarak kalacaktır.

Madde 4

Madde ile 5510 sayılı Kanuna geçici madde eklenmekte ve işsizlik sigortası fonundan karşılanarak işverene sağlanan asgari ücret desteğinin aylık 250 TL'den 400 TL'ye çıkarılması düzenlenmektedir. Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener Hanımefendi grup toplantımızda bu konuya değinmiş ve desteğin 400 TL olması gerektiğini vurgulamıştır. Bu beyandan bir saat sonra iktidar işverene verilecek olan asgari ücret desteğinin 400 lira olacağını kamuoyuyla paylaşmıştır.

İşverenlerimizin desteklenmesini önemli ve yerinde bulmakla birlikte işsizlik sigortası fonundaki birikimin işverene destek amaçlı kullanılması yolunun tercih edilmesi uygun değildir. İşsizlik Sigortası Fonu, istihdama destek olunması amacıyla işini kaybeden sigortalıların, işsiz kaldıkları dönemin belirli bir bölümünde geçinebilmeleri için AK Parti iktidara gelmeden önce kurulmuştur. Ancak iktidarın tercih etmekte olduğu politikalar sonucunda bu fon işçiler için kullanılan bir kaynak olmaktan çok işvereni destekleme fonuna dönüştürülmüştür. Bu desteğin hazine tarafından karşılanması daha doğru bir yöntem olacaktır.

Komisyon görüşmeleri sırasında yukarıdaki gerekçelerle vermiş olduğumuz önerge teklifimiz AK Parti ve MHP milletvekilleri tarafından reddedilerek kabul edilmemiştir.

Yeni Madde İhdasına İlişkin Önergemiz

2018 yılında 1.000 TL olarak ödenen bayram ikramiyesi 2021 yılında yalnızca 100 TL artırılarak 1.100 TL olarak ödenmeye devam etmiştir. İktidar, 2018 yılından sonra ülkemizde yaşanan enflasyonu görmezden gelerek bayram ikramiyesi ödemelerinde bir kez ve göstermelik oranda artış yapmıştır.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası enflasyon hesaplayıcı ile yapılan hesaplama göre 2018 yılının Mayıs ayında 1.000 TL olan parasal değer 2022 yılının Aralık ayında 3.563 TL'ye denk gelmektedir. İktidar kendi hesap araçlarında bile 1.000 TL'nin alım gücünün 3.563

TL'ye çıktığını hesaplayabilirken ikramiyenin son 4 yılda yalnızca 100 TL artırmayı makul görmemelidir.

Çalışma hayatları boyunca ülkemizin gelişimine büyük katkıları olan ve yaşlıklarında muhtaç hissetmemeleri, refah kaybı yaşamamaları gereken emeklilerimizin emeklilik haklarını en iyi şekilde kullanabilmeleri sosyal devletin sorumluluğudur.

Komisyonunda vermiş olduğumuz önergemiz ile bayram ikramiyesinin bugüne kadar en azından TÜFE oranında artırılması ile 3.500 TL olarak yeniden belirlenmesi ve devamında her yıl yine TÜFE oranında artırılarak uygulanması teklif edilmiştir. Bu önergemiz AK Parti ve MHP milletvekillerinin oyları ile reddedilmiştir.

Sonuç itibariyle;

Teklifi yetersiz ve eksik bulmakla birlikte, 2/4810 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile getirilen düzenlemeleri kötünün iyisi görmekte ve teklifin vatandaşlarımızın lehine olduğu kanaatiyle olumlu karşılamaktayız.

Durmuş Yılmaz
Ankara

Muhammet Naci Cinisli
Erzurum

ADALET VE KALKINMA PARTİSİ GRUP
BAŞKANVEKİLİ KAYSERİ MİLLETVEKİLİ
MUSTAFA ELİTAŞ VE 62 MİLLETVEKİLİNİN
TEKLİFİ

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK
SİGORTASI KANUNU İLE BAZI
KANUNLARDA VE 375 SAYILI KANUN
HÜKMÜNDE KARARNAMEDE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun geçici 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “2019 UEFA Süper Kupa Finali ve 2021 UEFA Şampiyonlar Ligi Finali müsabakalarına” ibaresi “2023 UEFA Şampiyonlar Ligi Finali müsabakasına” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun ek 19 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “3.500” ibaresi “5.500” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 3- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir:

“GEÇİCİ MADDE 92- Kanunun 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamındaki sigortalı ve hak sahiplerine; 2023 yılı başından önce bağlanmış gelir ve aylıklar ile 2023 yılında bağlanacak malullük, yaşlılık veya ölüm aylıklarının bu Kanunun 27 nci, 29 uncu, 33 üncü ve geçici 2 nci maddelerine göre 2023 yılı Ocak ayı itibarıyla hesaplanan aylık tutarları dosya bazında ödenmesi gereken miktar esas alınmak kaydıyla 2023 yılı Ocak ayından geçerli olmak üzere %30 oranında artırılır.

Birinci fıkrada belirtilen şekilde artırılan gelir ve aylıklar, 2023 yılı Ocak ayında bu maddede belirtilen artış dışında 55 inci maddeye göre ayrıca artırılmaz.”

MADDE 4- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 93- 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında haklarında uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanan sigortalıları çalıştıran işverenlerce;

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK
SİGORTASI KANUNU İLE BAZI
KANUNLARDA VE 375 SAYILI KANUN
HÜKMÜNDE KARARNAMEDE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun geçici 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “2019 UEFA Süper Kupa Finali ve 2021 UEFA Şampiyonlar Ligi Finali müsabakalarına” ibaresi “2023 UEFA Şampiyonlar Ligi Finali müsabakasına” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun ek 19 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “3.500” ibaresi “5.500” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 3- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir:

“GEÇİCİ MADDE 92- 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamındaki sigortalı ve hak sahiplerine; 2023 yılı başından önce bağlanmış gelir ve aylıklar ile 2023 yılında bağlanacak malullük, yaşlılık veya ölüm aylıklarının bu Kanunun 27 nci, 29 uncu, 33 üncü ve geçici 2 nci maddelerine göre 2023 yılı Ocak ayı itibarıyla hesaplanan aylık tutarları dosya bazında ödenmesi gereken miktar esas alınmak kaydıyla 2023 yılı Ocak ayından geçerli olmak üzere %30 oranında artırılır.

Birinci fıkrada belirtilen şekilde artırılan gelir ve aylıklar, 2023 yılı Ocak ayında bu maddede belirtilen artış dışında 55 inci maddeye göre ayrıca artırılmaz.”

MADDE 4- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 93- 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında haklarında uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanan sigortalıları çalıştıran işverenlerce;

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş ve
62 Milletvekilinin Teklifi)

a) 2022 yılının aynı ayına ilişkin Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde prime esas günlük kazancı 250 Türk lirası ve altında bildirilen sigortalıların toplam prim ödeme gün sayısını geçmemek üzere, 2023 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

b) 2023 yılı içinde ilk defa bu Kanun kapsamına alınan işyerlerinden bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

2023 yılı Ocak ilâ Haziran ayları/dönemi için günlük 13,33 Türk lirası ile çarpımı sonucu bulunacak tutar, bu işverenlerin Kuruma ödeyecekleri sigorta primlerinden mahsup edilir ve bu tutar İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanır. Ancak (a) bendinde belirtilen prime esas günlük kazanç tutarı 6356 sayılı Kanun hükümleri uyarınca toplu iş sözleşmesine tabi özel sektör işverenlerine ait işyerleri için 500 Türk lirası olarak esas alınır.

Bu madde kapsamında destekten yararlanılacak ayda/dönemde, 2022 yılı Ocak ilâ Aralık ayları/döneminde aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi ile 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında uzun vadeli sigorta kollarından en az sigortalı bildirim yapıldığı aydaki/dönemdeki sigortalı sayısının altında bildirimde bulunulması hâlinde bu madde hükümleri uygulanmaz.

Mevcut bir işletmenin kapatılarak değişik bir ad ve unvan altında ya da bir iş birimi olarak açılması veya yönetim ve kontrolü elinde bulunduracak şekilde doğrudan veya dolaylı ortaklık ilişkisi bulunan şirketler arasında istihdamın kaydırılması, şahıs işletmelerinde işletme sahipliğinin değiştirilmesi gibi İşsizlik Sigortası Fonu katkısından yararlanmak amacıyla muvazaalı işlem tesis ettiği anlaşılan veya

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

a) 2022 yılının aynı ayına ilişkin Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde prime esas günlük kazancı 250 Türk lirası ve altında bildirilen sigortalıların toplam prim ödeme gün sayısını geçmemek üzere, 2023 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

b) 2023 yılı içinde ilk defa bu Kanun kapsamına alınan işyerlerinden bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

2023 yılı Ocak ilâ Haziran ayları/dönemi için günlük 13,33 Türk lirası ile çarpımı sonucu bulunacak tutar, bu işverenlerin Kuruma ödeyecekleri sigorta primlerinden mahsup edilir ve bu tutar İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanır. Ancak (a) bendinde belirtilen prime esas günlük kazanç tutarı 6356 sayılı Kanun hükümleri uyarınca toplu iş sözleşmesine tabi özel sektör işverenlerine ait işyerleri için 500 Türk lirası olarak esas alınır.

Bu madde kapsamında destekten yararlanılacak ayda/dönemde, 2022 yılı Ocak ilâ Aralık aylarında/döneminde aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi ile 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında uzun vadeli sigorta kollarından en az sigortalı bildirim yapıldığı aydaki/dönemdeki sigortalı sayısının altında bildirimde bulunulması hâlinde bu madde hükümleri uygulanmaz.

Mevcut bir işletmenin kapatılarak değişik bir ad ve unvan altında ya da bir iş birimi olarak açılması veya yönetim ve kontrolü elinde bulunduracak şekilde doğrudan veya dolaylı ortaklık ilişkisi bulunan şirketler arasında istihdamın kaydırılması, şahıs işletmelerinde işletme sahipliğinin değiştirilmesi gibi İşsizlik Sigortası Fonu katkısından yararlanmak amacıyla muvazaalı işlem tesis ettiği anlaşılan veya

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş ve
62 Milletvekilinin Teklifi)

sigortalıların prime esas kazançlarını 2023 yılı Ocak ilâ Haziran ayları/dönemi için Kuruma bildirmediği veya eksik bildirdiği tespit edilen işyerlerinden İşsizlik Sigortası Fonunca karşılanan tutar, gecikme cezası ve gecikme zammıyla birlikte geri alınır ve bu işyerleri hakkında bu madde hükümleri uygulanmaz. Ancak, ilgili ayda 2023 yılı Ocak ilâ Haziran aylarına/dönemine ait aylık brüt asgarî ücretin onda birini geçmeyecek tutarda eksik prime esas kazanç bildirimini yapıldığının tespiti durumunda Kurumca yapılacak ihtar üzerine on beş günlük süre içinde söz konusu eksikliği gideren işyerleri hakkında bu madde hükümleri uygulanmaya devam eder.

İşverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili 2023 yılı Ocak ilâ Haziran aylarına/dönemine ait aylık prim ve hizmet belgelerini veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerini yasal süresi içerisinde vermediği, sigorta primlerini yasal süresinde ödemediği, denetim ve kontrolle görevli memurlarca yapılan soruşturma ve incelemelerde çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmediği veya bildirilen sigortalının fiilen çalışmadığı durumlarının tespit edilmesi, Kuruma prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunması hâllerinde bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendine ilişkin hükümler uygulanmaz. Ancak Kuruma olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarını 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendiren işverenler bu tecil ve taksitlendirme devam ettiği sürece anılan fıkra hükmünden yararlandırılır. Bu maddenin uygulanmasında bu Kanunun ek 14 üncü maddesi hükümleri uygulanmaz.

Birinci fıkranın (a) bendinin uygulanmasında, bir önceki yılın aynı ayına ilişkin olarak aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi verilmemiş olması hâlinde bildirim yapılmış takip eden ilk aya ilişkin aylık prim ve hizmet belgesindeki veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesindeki bildirimler esas

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

sigortalıların prime esas kazançlarını 2023 yılı Ocak ilâ Haziran ayları/dönemi için Kuruma bildirmediği veya eksik bildirdiği tespit edilen işyerlerinden İşsizlik Sigortası Fonunca karşılanan tutar, gecikme cezası ve gecikme zammıyla birlikte geri alınır ve bu işyerleri hakkında bu madde hükümleri uygulanmaz. Ancak, ilgili ayda 2023 yılı Ocak ilâ Haziran aylarına/dönemine ait aylık brüt asgarî ücretin onda birini geçmeyecek tutarda eksik prime esas kazanç bildirimini yapıldığının tespiti durumunda Kurumca yapılacak ihtar üzerine on beş günlük süre içinde söz konusu eksikliği gideren işyerleri hakkında bu madde hükümleri uygulanmaya devam eder.

İşverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili 2023 yılı Ocak ilâ Haziran aylarına/dönemine ait aylık prim ve hizmet belgelerini veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerini yasal süresi içerisinde vermediği, sigorta primlerini yasal süresinde ödemediği, denetim ve kontrolle görevli memurlarca yapılan soruşturma ve incelemelerde çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmediği veya bildirilen sigortalının fiilen çalışmadığı durumlarının tespit edilmesi, Kuruma prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunması hâllerinde bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendine ilişkin hükümler uygulanmaz. Ancak Kuruma olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarını 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendiren işverenler bu tecil ve taksitlendirme devam ettiği sürece anılan fıkra hükmünden yararlandırılır. Bu maddenin uygulanmasında bu Kanunun ek 14 üncü maddesi hükümleri uygulanmaz.

Birinci fıkranın (a) bendinin uygulanmasında, bir önceki yılın aynı ayına ilişkin olarak aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi verilmemiş olması hâlinde bildirim yapılmış takip eden ilk aya ilişkin aylık prim ve hizmet belgesindeki veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesindeki bildirimler esas

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş ve
62 Milletvekilinin Teklifi)

alınır. 2022 yılından önce bu Kanun kapsamına alınmış ancak 2022 yılında sigortalı çalıştırmamış işyerleri hakkında birinci fıkranın (b) bendi hükümleri uygulanır.

Sigortalı ve işveren hisselerine ait sigorta primlerinin Devlet tarafından karşılandığı durumlarda işverenin ödeyeceği sigorta priminin İşsizlik Sigortası Fonuna karşılanacak tutardan az olması hâlinde sadece sigorta prim borcu kadar mahsup işlemi yapılır.

3213 sayılı Kanunun ek 9 uncu maddesi uyarınca ücretleri asgari ücretin iki katından az olamayacağı hükme bağlanan “Linyit” ve “Taşkömürü” çıkarılan işyerlerinde yer altında çalışan sigortalılar için birinci fıkranın uygulanmasında (a) bendi uyarınca belirlenecek günlük kazanç 667 Türk lirası olarak ve 2022 yılının aynı ayına ilişkin Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen prim ödeme gün sayısının yüzde 50’sini geçmemek üzere, 2023 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısı dikkate alınır.

Bu madde hükümleri, 5018 sayılı Kanuna ekli (I), (II), (III) ve (IV) sayılı cetvellerde sayılan kamu idarelerine ait kadro ve pozisyonlarda 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışan sigortalılar için uygulanmaz.

4734 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde sayılan idareler tarafından ilgili mevzuatı uyarınca yapılan ve sözleşmesinde fiyat farkı ödeneceği öngörülen hizmet alımlarında, ihale dokümanında personel sayısının belirlendiği ve haftalık çalışma saatinin tamamının idarede kullanılmasının öngörüldüğü işçilikler için birinci fıkra uyarınca İşsizlik Sigortası Fonu tarafından karşılanacak tutarlar bu idarelerce işverenlerin hak edişinden kesilerek Türkiye İş Kurumuna iade edilir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

alınır. 2022 yılından önce bu Kanun kapsamına alınmış ancak 2022 yılında sigortalı çalıştırmamış işyerleri hakkında birinci fıkranın (b) bendi hükümleri uygulanır.

Sigortalı ve işveren hisselerine ait sigorta primlerinin Devlet tarafından karşılandığı durumlarda işverenin ödeyeceği sigorta priminin İşsizlik Sigortası Fonuna karşılanacak tutardan az olması hâlinde sadece sigorta prim borcu kadar mahsup işlemi yapılır.

3213 sayılı Kanunun ek 9 uncu maddesi uyarınca ücretleri asgari ücretin iki katından az olamayacağı hükme bağlanan “Linyit” ve “Taşkömürü” çıkarılan işyerlerinde yer altında çalışan sigortalılar için birinci fıkranın uygulanmasında (a) bendi uyarınca belirlenecek günlük kazanç 667 Türk lirası olarak ve 2022 yılının aynı ayına ilişkin Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen prim ödeme gün sayısının yüzde 50’sini geçmemek üzere, 2023 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısı dikkate alınır.

Bu madde hükümleri, 5018 sayılı Kanuna ekli (I), (II), (III) ve (IV) sayılı cetvellerde sayılan kamu idarelerine ait kadro ve pozisyonlarda 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışan sigortalılar için uygulanmaz.

4734 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde sayılan idareler tarafından ilgili mevzuatı uyarınca yapılan ve sözleşmesinde fiyat farkı ödeneceği öngörülen hizmet alımlarında, ihale dokümanında personel sayısının belirlendiği ve haftalık çalışma saatinin tamamının idarede kullanılmasının öngörüldüğü işçilikler için bu maddenin birinci fıkrası uyarınca İşsizlik Sigortası Fonu tarafından karşılanacak tutarlar bu idarelerce işverenlerin hak edişinden kesilerek Türkiye İş Kurumuna iade edilir.

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş ve
62 Milletvekilinin Teklifi)

2023 Ocak ilâ Haziran aylarına/dönemine ilişkin yasal süresi dışında Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya Hazine ve Maliye Bakanlığına verilecek muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde kayıtlı sigortalılar için bu madde hükümleri uygulanmaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Türkiye İş Kurumunun görüşleri alınmak suretiyle Kurum tarafından belirlenir.

MADDE 5- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 94- 4447 sayılı Kanunun Geçici Madde 29 ve Geçici madde 32 hükümlerinden yararlanan işverenler tarafından Kuruma sigortalılar adına eksik bildirilen günlere ilişkin ek nitelikteki muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinin/aylık prim hizmet belgelerinin işverenin Kuruma başvuru tarihini takip eden aybaşından itibaren üç ay içinde verilmesi ve muhteviyatı primlerin de aynı sürede ödenmesi halinde, söz konusu yükümlülükler süresi içerisinde yerine getirilmiş sayılır. Bu maddenin yürürlük tarihine kadar bu kapsamda tahsil edilmiş primler ve idari para cezaları iade veya mahsup edilemez.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurumca belirlenir.”

MADDE 6- 13/06/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun geçici 11 inci maddesinde yer alan “2019 UEFA Süper Kupa Finali ve 2021 UEFA Şampiyonlar Ligi Finali müsabakalarının” ibaresi “2023 UEFA Şampiyonlar Ligi Finali müsabakasının” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 7- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 43- 4688 sayılı Kanuna göre düzenlenen Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2022 ve 2023 Yıllarını Kapsayan

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

2023 Ocak ilâ Haziran aylarına/dönemine ilişkin yasal süresi dışında Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya Hazine ve Maliye Bakanlığına verilecek muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde kayıtlı sigortalılar için bu madde hükümleri uygulanmaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Türkiye İş Kurumunun görüşleri alınmak suretiyle Kurum tarafından belirlenir.”

MADDE 5- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 94- 4447 sayılı Kanunun geçici 29 uncu ve geçici 32 nci maddeleri hükümlerinden yararlanan işverenler tarafından Kuruma sigortalılar adına eksik bildirilen günlere ilişkin ek nitelikteki muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinin/aylık prim ve hizmet belgelerinin işverenin Kuruma başvuru tarihini takip eden aybaşından itibaren üç ay içinde verilmesi ve muhteviyatı primlerin de aynı sürede ödenmesi halinde, söz konusu yükümlülükler süresi içerisinde yerine getirilmiş sayılır. Bu maddenin yürürlük tarihine kadar bu kapsamda tahsil edilmiş primler ve idari para cezaları iade veya mahsup edilemez.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurumca belirlenir.”

MADDE 6- 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun geçici 11 inci maddesinde yer alan “2019 UEFA Süper Kupa Finali ve 2021 UEFA Şampiyonlar Ligi Finali müsabakalarının” ibaresi “2023 UEFA Şampiyonlar Ligi Finali müsabakasının” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 7- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 43- 4688 sayılı Kanuna göre düzenlenen Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2022 ve 2023 Yıllarını Kapsayan

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş ve
62 Milletvekilinin Teklifi)

6. Dönem Toplu Sözleşmenin İkinci Kısım Birinci Bölümünün 5 inci, 6 ncı, 7 nci ve 8 inci maddeleri uyarınca 1/1/2023-30/6/2023 dönemine ilişkin katsayılar, sözleşme ücreti artış oranları, ücret tavanları ve ortalama ücret toplamı üst sınırına uygulanacak artış oranı %30 olarak uygulanır. Hazine ve Maliye Bakanlığı bu madde kapsamında katsayıları, sözleşme ücreti artış oranlarını, ücret tavanlarını ve ortalama ücret toplamı üst sınırını söz konusu artış oranına uygun olarak belirler ve duyurur.”

MADDE 8- Bu Kanunun;

a) 2 ve 3 üncü maddeleri 2023 yılı Ocak ayı ödeme döneminden itibaren uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

b) 7 nci maddesi 1/1/2023 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

c) Diğer hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 9- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

6. Dönem Toplu Sözleşmenin İkinci Kısım Birinci Bölümünün 5 inci, 6 ncı, 7 nci ve 8 inci maddeleri uyarınca 1/1/2023-30/6/2023 dönemine ilişkin katsayılar, sözleşme ücreti artış oranları, ücret tavanları ve ortalama ücret toplamı üst sınırına uygulanacak artış oranı %30 olarak uygulanır. Hazine ve Maliye Bakanlığı bu madde kapsamında katsayıları, sözleşme ücreti artış oranlarını, ücret tavanlarını ve ortalama ücret toplamı üst sınırını söz konusu artış oranına uygun olarak belirler ve duyurur.”

MADDE 8- Bu Kanunun;

a) 2 nci ve 3 üncü maddeleri 2023 yılı Ocak ayı ödeme döneminden itibaren uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

b) 4 üncü ve 7 nci maddeleri 1/1/2023 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

c) Diğer maddeleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 9- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

